

Προς τον Κυριον Λεωντα

Προς τον Κυριον

το Λεωντα Ευαγγελου

του ε Γαρριου ετος 1869

Τυπικον Ιωαννου

000

ΠΕΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως

ΥΠΟ

Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ,

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΝ Τῷ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙῳ ΘΕΩΝΟΣ.

.....

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ.

.....

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΩΜΑΣΙ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ.

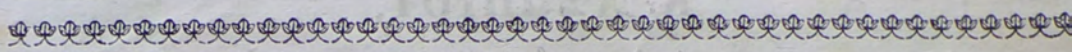
(Κατὰ τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, ἄριθ. 212).

.....

1857.

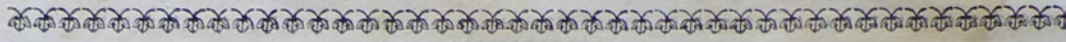

3139

Ὡς τὰ στοιχεῖα τὰς συλλαβὰς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς, οὕτω καὶ ἡ σύνταξις τῶν νοητῶν τρόπον τινὰ συλλαβὰς ἀποτελέσει διὰ τῆς ἐπιπλοκῆς τῶν λέξεων· καὶ ἔτι ὅν τρόπον ἐκ τῶν συλλαβῶν ἢ λέξεις, οὕτως ἐκ τῆς καταλλήλότητος τῶν νοητῶν ὁ αὐτὸς τοτελὴς λόγος.

(Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεὺς περὶ Συντάξεως ἐν ἀρχῇ).

ΕΘΝ. ΒΙΒΛ. ΜΟΥΣ. ΑΘΗΝΩΝ

ΕΘΝ. ΒΙΒΛ. ΜΟΥΣ. ΑΘΗΝΩΝ

ΕΘΝ. ΒΙΒΛ. ΜΟΥΣ. ΑΘΗΝΩΝ

1827

Πρὸς τοὺς Ἀναγνώστας.

.....

ΟΡΘΟΤΕΡΟΝ καὶ τελειότερον, τὸ πέμπτον νῦν, ἐκδιδόμενον τὸ παρὸν πονημάτιον, ἐλπίζω ὅτι γενήσεται χρησιμώτερον, εἰ μὲν οὐχὶ εἰς τὸν συντάξαντα, εἰς τὸν ἐκδότην καὶ εἰς τοὺς περὶ τὴν ἑλληνικὴν σύνταξιν ἀσχολουμένους, τοῦλάχιστον εἰς τοὺς τέχνην καὶ ἐπιτήδευμα τὴν κλεψιτυπίαν πεπονημένους οἵτινες, ἀπανταχόθεν πλείονες καθ' ἑκάστην ἀναφαινόμενοι, ἐκ δεξιῶν τε καὶ ἀριστερῶν πολιορκοῦσι καὶ κλέπτουσι τὰ ἀλλότρια.

Πολλάκις ἔχων ἀφορμὴν νὰ ἀναπολῶ τὰ ἐργαστήρια τῶν τοιούτων τυποκλόπων, καίτοι οὔτε ποιητῆς ὢν, οὔτε μεγάλην ἀξίαν εἰς τὰ εὐτελεῆ μου ἔργα δίδων, καὶ ἄκων ὅμως ἐνθυμοῦμαι τὸ τοῦ Οὐίργιλίου *Sic vos non vobis*.

Καὶ περὶ τούτου μὲν εἶπά τινα καὶ ἐν τῷ προλόγῳ τῆς τετάρτης ἐκδόσεως, ἴσως δὲ καὶ ἐν τῇ ἐντὸς ὀλίγου ἐκδοθησομένη Δευτέρᾳ Περιόδῳ ἔσται ὁ λόγος· ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀρκοῦμαι εἰπεῖν ὅτι τὸ τοιοῦτον οὔτε ἀπέτρεψεν οὔτε ἀποτρέψει με τῆς ἀπ' ἀρχῆς προθέσεώς μου· οὔτε ἔπαυσα δηλ. οὔτε παύσω προσπαθῶν νὰ καταστήσω, ὅσον ἔνεστιν, ὀλιγώτερον ἀτελεῆ τὰ ταπεινά μου πονήματα.

Οὕτως ἐν τῷ νῦν ἐκδιδομένῳ, ἐκτὸς ἄλλων βελτιώσεων, καὶ ὁ κεφαλαιώδης πίναξ ἐπλατύνθη ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε, ὡς ἐν προγράμματι πάντων παρισταμένων τῶν περιεχομένων τοῦ βιβλίου, διὰ μιᾶς δύναται ὁ ἀναγνώστης καὶ τοῦ ὅλου ιδέαν πλήρη νὰ λάβῃ καὶ ἐπὶ τῶν κυριωτέρων νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν, καὶ εἰς ἐπιμελέτην ἀσφαλῆ ὁδηγὸν νὰ τὸ μεταχειρισθῇ, βλέπων τίνα γνωρίζει καὶ τίνων ἔτι χρῆζει πρὸς δευτέραν σπουδὴν.

Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ πίναξ ἀλφαβητικὸς προσετέθη, οἷος ἦτον ὁ τῆς πρώτης ἐκδόσεως, ἐν Κερκύρα, κατὰ τὸ αἰμά, ἀλλὰ τελειότερος, συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ τροφίμου τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος Βασιλείου Βουζίκη, καθηγητοῦ νῦν ἐν τῷ Γυμνασίῳ Λαμίας.

Περαίνων τὸν λόγον εὐχομαι ἵνα ὅσοι κρίνωσιν ἄξιον χρήσεως τὸ βιβλίον τοῦτο εὕρωσιν αὐτὸ πρόσφορον εἰς τὸν διδόν ἐγράφη σκοπὸν, εἰς τὴν στοιχείωσιν τῆς ἐλληνικῆς συντάξεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνταξις ἐστὶ λόγου καταλληλότης, ἐλπίζω ὅτι, ἐθισθέντες νὰ ἀποφεύγωσι τὰς γραμματικὰς ἀκαταλληλίας αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς ἀσυνταξίας, θέλουσιν ἀποστρέφεσθαι καὶ τὰς ἐν τῷ βίῳ, προφανεῖς οὔσας ἀδικίας, ὧν ἡ μεγίστη ἐστὶν ὁ ἀναιδὴς σφετερισμὸς τῶν ἀλλοτρίων. Καὶ τότε ἔσονται ἀληθῶς κόσμιοι· ἡ γὰρ κοσμιότης ὑπειξίς ἐκουσία πρὸς τὸ φανέν βέλτιστον (Πλάτων, ἐν Ὅροις).

Ἐν Ἀθήναις, τῆς 14 Ἰανουαρίου 1857.

Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ.

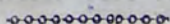
ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ,

ΚΑΙ ΠΕΡΙ

ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ.

§. 1. **Ω**ς πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ ἡ *Σύνταξις* ὑποθέτει πολλῶν ἑμοῦ ἔνωσιν, τάξιν ἐν τῇ ἐνώσει καὶ κατὰ τινα σκοπὸν ῥύθμισιν, οἷον συμφωνίαν πρὸς γνώμονα, οὕτω καὶ ἰδιαιτέρως *Σύνταξις* ἐν τῇ γραμματικῇ λέγεται ἢ κατὰ κανόνας καὶ ὀρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, *Συντακτικόν* δὲ τὸ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενον μέρος τῆς γραμματικῆς, καὶ διδάσκον τοὺς κανόνας καθ' οὓς ἡ πλοκὴ αὕτη γίνεται ὀρθή. Ἔστι δὲ κανῶν μὲν παράγγελμα πρὸς ἀποφυγὴν ἀμαρτήματος, ὀρθὸν δὲ ἐν γένει τὸ πρὸς κανόνας ὁμολογουμένους καὶ παρὰ πᾶσι δεκτοὺς σύμφωνον.

§. 2. Εἰς δύο μὲν διαιρουμένης τῆς γραμματικῆς, τὸ *Συντακτικόν* εἶναι τὸ δεύτερον αὐτῆς μέρος, ἐὰν δὲ ὡς δεύτερον τεθῆ τὸ Ὀρθογραφικόν (Ἴδε τὸ πρὸς τοὺς *Ἀναγνώστας* ἐν τῇ τετάρτῃ ἐκδόσει), τότε γίνεται τρίτον. Ἐστω δὲ τρίτον ἢ δεύτερον, τὸ ἔργον τοῦ *συντακτικοῦ* εἶναι τριπλοῦν· πρῶτον, τὸ διδάξαι τί χρησιμεύει ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου καὶ κατὰ ποίους κανόνας τίθεται· δεύτερον, τὸ δεῖξαι τοὺς τρόπους, καθ' οὓς λόγος πρὸς λόγον συνδέεται, καὶ τρίτον, τὸ σημειῶσαι παραλλαγὰς τινὰς αἰτινες, καίτοι οἷον παραβάσεις τοῦ κανονικοῦ καὶ συνήθους φαινόμεναι, εἶναι ὅμως συγχωρηταί, ὑπὸ τῆς χρήσεως διὰ τινα λόγον ἐπικυρούμεναι· ὀνομάζονται δὲ αὗται, ὠρισμένοι οὔσαι καὶ εἰς σύστημα ἀναγόμεναι, *Σχήματα* καὶ *Ἰδιώματα*, διάφορα τῶν ἀσυγχωρήτων παραβάσεων αἰτινες καλοῦνται *σολοικισμοί*. Οὕτως ἀποκτᾶται ἡ πλήρης ἐκμάθησις τῆς ὀρθῆς πλοκῆς τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν σύνταξιν.

§. 3. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ τὸ παρὸν πόνημα εἰς τρία τμήματα διαιρεῖται. Τὸ πρῶτον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ πρώτου τῶν προσημειωθέντων τριῶν ἔργων, ἐπιγράφεται *Περὶ τῆς Κυρίως Λεγομένης Συντάξεως*. Τὸ δεύτερον πραγματευόμενον περὶ τοῦ δευτέρου ἔργου, ἐπιγράφεται *Περὶ Συνδέσεως τῶν λόγων καὶ τῶν Μερῶν αὐτῶν*. Τὸ τρίτον, τελευταῖον, πραγματευόμενον περὶ τῶν συγχωρητῶν παραβάσεων, ἐπιγράφεται *Περὶ Συντακτικῶν Σχημάτων καὶ Ἰδιωμάτων*. Περὶ ἐνὸς ἐκάστου τούτων ἰδιαιτέρως θέλομεν πραγματευθῆ ἐν τῷ παρόντι πονήματι, ὅσον ὁ σκοπὸς καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ ἐπιτρέπουσι, παραπέμποντες περὶ τῶν λοιπῶν εἰς τὰ πληρέστερα περὶ τούτου συγγράμματα.

§. 4. Ἐκ τῶν πολλῶν διαλέκτων τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀττικὴ, καὶ διὰ τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα καὶ διὰ τὴν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων διάδοσιν αὐτῆς, ἔγινεν ἐν τέλει ἐπικρατεστέρα, προσλαβοῦσα, ὡς ἦτον παρεπόμενον, καὶ μεταβολάς τινας χρονικὰς τε καὶ τοπικὰς. Τούτου ἕνεκα, καὶ πλουσιωτέρα δὲ τῶν ἄλλων οὔσα, αὕτη συνήθως τίθεται ὡς βᾶσις τῆς ἐλληνικῆς συντάξεως καὶ τῆς ἐλληνικῆς γραμματικῆς ἐν γένει, παρασημειουμένων τῶν διαλεκτικῶν διαφορῶν.

§. 5. Ἐπίσης ὅμως δυνατόν, παντάπασι χωρισθείσης τῆς ἀττικῆς, τὸ περὶ τῶν ἄλλων διαλέκτων νὰ ἀποτελῆ τμήμα ἰδιαιτέρον, μέρος ἀποβλέπον τοὺς σχηματισμοὺς καὶ μέρος τὴν σύνταξιν. Καὶ ὁ μὲν Φρ. Θεῖρσχιος, τὴν ὁμηρικὴν διάλεκτον λαβὼν ὡς βᾶσιν, ὑπέδειξε τὰς ἐκ ταύτης διαφορὰς τῶν ἄλλων διαλέκτων· ὁ δὲ Κρύγερος, τὸν συνήθη, μάλιστα δὲ τὸν ἀττικὸν, πεζὸν λόγον κυριώτερον πραγματευθεὶς, ἰδιαιτέρως ἔπειτα διέλαβε τὸ περὶ Διαλέκτων, πρῶτον μὲν τὸ περὶ τὴν τεχνολογίαν, ἐσχάτως δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν σύνταξιν. Τὸ τοῦ Κρυγέρου τεχνολογικὸν διαλεκτικόν, ὑπὸ Κωστοπούλου μεταφρασθὲν καὶ ἐκδοθὲν, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Ἐμ. Φωτιάδου ἐκ τῆς γραμματικῆς τοῦ Θεῖρσχίου περὶ τοῦ Ἐπικοῦ Μέτρου καὶ Ἐπικῆς Διαλέκτου μεταφρασθὲν, εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα εἰς ἐξακρίβωσιν τῆς παρ' Ὀμήρῳ καὶ Ἰῶσι διαλέκτου. Ἐν δὲ τῷ παρόντι πονήματι ἐκ τῶν ἀττικῶν μὲν τὰ πλείιστα, δὲν λείπουσιν ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἄλλων παραδείγματα.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Λόγου.

§. 1. **Σ**ΚΟΠΟΣ τοῦ λόγου, ἐκφωνουμένου ἢ γραπτοῦ, εἶναι τὸ ἐξηγήσασθαι τὰ αἰσθήματα ἢ διανοήματα τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος. Τὰ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντα εἶναι τὰ διάφορα εἶδη τῶν λέξεων, λαμβανόμενα κατὰ τὴν χρείαν, ποτὲ μὲν περισσότερα, ποτὲ δὲ ὀλιγώτερα, καὶ διαφόρως συμπλεκόμενα, ὡς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλαβῶν καὶ λέξεων, οἷον ἀ, ρὰ, ἄρα, κάρα, κάραβος, ἀνάκαρ, κατακάρα—ἴς, ρίς, ἄρίς, καρίς, σκαρίς, ἀσκαρίς—ὄ, ὅς, τός, ὄτος (ὄτου ὄτω), οὔτος. Οὔτω καὶ ἔστι θεός. — θεός ἔστιν ὁ τὰ πάντα κυβερνῶν.—λέγω.—θέλω λέγειν.—θέλω λέγειν Ἀτρείδας, κτλ.

§. 2. Ὁ λόγος δυνατὸν νὰ ἦναι μικρὸς ἢ μέγας, κατὰ τὴν περίστασιν καὶ τὴν χρείαν, προσέτι δὲ μέγιστος καὶ πολυμερέστατος. Ὁ μικρότατος δὲ πάντων καὶ τὸ στοιχεῖον, τρόπον τινά, εἰς ὃ οἱ λοιποὶ δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν, εἶναι ὅταν ἐξηγηῆται ὅτι πρόσωπον, ζῶον ἢ πρᾶγμα τι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ὡς Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, ὁ λαγὼς ἐστὶν ὠκύπους, ἡ ἀλώπηξ ἐστὶ κερδαλέα, ἡ χιών ἐστὶ λευκή, τὸ τεῖχος ἐστὶν ὑψηλόν, ἢ ἀπλῶς ὑπαρξιν, ὡς ἠθέλεν εἶναι ὁ θεός ἐστὶν ὑπάρχων (Ἴδε κατωτέρω). Μικρότερος λόγος τούτου δὲν γίνεται.

Ἀπλῆ πρότασις.

§. 3. Ὁ μικρότατος οὗτος λόγος, εἰς ὃν οἱ λοιποὶ ἀναλύονται, καλεῖται ἀπλῆ πρότασις, σημαίνουσα κρίσιν τοῦ νοῦς διὰ λέξεων ἐκφερομένην. Ἐστὶ δὲ κρίσις δύο ἰδεῶν σύζευξις ἢ διάζευξις· ὁ ἀνὴρ ἐστὶ πλούσιος.—ὁ ἀνὴρ οὐκ ἐστὶ πλούσιος.

§. 4. Ἡ ἀπλῆ πρότασις συνίσταται, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα δεικνύουσιν, ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον, ζῶον, ἢ πρᾶγμα, περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸ δὲ κατηγορούμενον

σημαίνει τὴν εἰς αὐτὸ ἀπονεμομένην ιδιότητα ἢ ὑπαρξιν, τὸ δὲ συνδεδεικὸν τὴν σύνδεσιν καὶ σύζευξιν αὐτῶν, οἷον ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος. Ἀναιρεῖται δὲ ἡ σύζευξις αὕτη τῶν δύο ἰδεῶν καὶ γίνεται διάζευξις, προστιθεμένου τοῦ ἀποφατικοῦ ἤτοι ἀρνητικοῦ μορίου οὐ. ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστὶ δίκαιος.— ὁ Ἀριστείδης οὐκ ἐστὶν ἄδικος. — τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἀληθές, κτλ.

§. 5. Τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορούμενον, καὶ τὸ συνδεδεικὸν, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, ἀποτελοῦσι λόγον, δυνάμενον μὲν νὰ λάβῃ καὶ προσθήκας, οὐδεμίαν ὅμως ἐλάττωσιν, ἀποτελοῦσι λόγον πλήρη ὅστις περιέχει τέλειον νόημα.

Σύμπτυξις τοῦ Συνδεδεικτοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 6. Τὸ συνδεδεικὸν τίθεται κατὰ δύο τρόπους: α. κεχωρισμένον τοῦ κατηγορουμένου, οἷον Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασιν: β. ἠνωμένον μετ' αὐτοῦ, οἷον Πλάτων σωφρονεῖ.— ὁ βίος εὐδαιμονεῖ τε καὶ οὐκ εὐδαιμονεῖ (Εὐριπ. Ἀποσπ.). Ταῦτα δὲ ἴσα δύνανται τοῖς Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὁ βίος ἐστὶν εὐδαίμων καὶ οὐκ εὐδαίμων. Ἡ τοιαύτη σύμπτυξις δυνατὸν νὰ γένη, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἄπειρος πληθὺς προκύπτει ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς τοῦ κατηγορουμένου καὶ συνδεδεικτοῦ ἐννοίας. Ἴδε §. 9.

§. 7. Ἡ δὲ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ αὐτοῦ εἶναι, ἐπὶ ὑπαρκτικῆς ἐννοίας, διὰ τοῦ ὑπάρχειν καὶ ὀλίγων ἄλλων, οἷον ἰσοδυνάμων, οἷον ἐστὶ θεός=θεός ἐστὶν ὄν=ὑπάρχων. — ἐστὶ Δίκης ὀφθαλμός (Μέν). — ὑπάρχει δύναμις, μέγεθος πλούτου (Ἀριστοτ.). Ὡσαύτως διὰ τοῦ κυρῶ καὶ τυγχάνω, ὡς τίς ἐν πύλαισι δωμαίων κυρεῖ; (Εὐρ. Φ. 1067)— ἐνδον γὰρ ἀρήρ ἄρτι τυγχάνει (Σ. Αἴ. 9). Οὕτω δὲ καὶ διὰ τοῦ ποιητικοῦ πέλει καὶ πέλεται, ὡς κλαγγὴ γεράνων πέλει.— ἐπλετ' (ἐπέλετο) ἔργον ἅπασιν (Ἰλ. Γ, 3. Μ, 251). Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδεδεικτὴν ἐννοίαν, ἔτι δὲ συνηθέστερον, πρὸς μετοχὴν φερόμενα, παρὰ τὴν ἀπλὴν ὑπαρξιν, καὶ τι ἄλλο προσσημαίνουσιν. Ἴδε κατωτέρω Κεφ. Ἐβδομον.

§. 8. Ἐκ τούτου λοιπὸν γεννῶνται διτταὶ προτάσεις, προτάσεις ἔχουσαι τὸ κατηγορούμενον κεχωρισμένον τοῦ συνδεδεικτοῦ, ὡς Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ἀγνός, ἡσυχός, κτλ, καὶ προτάσεις ἔχουσαι ἠνωμένον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ συνδεδεικτοῦ, ὡς Σωκράτης σω-

φροεῖ, ἀγνεύει, ἠσυχάζει, κτλ. Τὰς πρώτας καλοῦμεν, συντομίας χάριν, ἀνεπτυγμένας, τὰς δευτέρας συνεπτυγμένας προτάσεις.

§. 9. Εἰ καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν ἡ συνεπτυγμένη πρότασις ἰσοδυναμεῖ ἐν γένει πρὸς τὴν ἀνεπτυγμένην, δὲν εἶναι ὅμως οὕτω καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν· διότι ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει πάντοτε ὅρους ἐπιτηδείους ὥστε νὰ μετατρέπη τὰ ἀνεπτυγμένα εἰς συνεπτυγμένα, καὶ ἀντιστρόφως. Οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι στρατιώτης γίνεται ἐγὼ στρατεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι σοφὸς συμπύσσεται εἰς τὸ σοφεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ πατρῶζω γίνεται ἐγὼ εἰμι πατήρ, οὔτε τὸ ἔρχομαι γίνεται εἰμι ἔρκτης, οὔτε τὸ ἐλεύθω γίνεται εἰμι ἐλεύστης.

§. 10. Ἀλλὰ καὶ ἔνθα ἡ γλῶσσα δὲν ἐμποδίζει, ὑπάρχουσι περιστάσεις ἐν αἷς ὁ εἷς τρόπος εἶναι προτιμώτερος τοῦ ἄλλου. Οὕτω, π. χ. πᾶν ῥῆμα δυνατόν νὰ ἀναλυθῆ εἰς τὴν οἰκείαν μετοχὴν καὶ εἰς τὸ συνδεδεικὸν εἶναι, ὡς γράφει=γράφων ἐστί, κτλ. οὐδὲν ἦττον ὅμως πολλάκις ἕτερον ἐκάτερον. Οὕτω βούλεται καὶ ἐστὶ βουλόμενος, κλ. (Ἴδε Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, σ. 23.)

Παράλειψις τοῦ Συνδεδεικτοῦ.

§. 11. Ὅσάκις τὸ συνδεδεικὸν οἰκοθεν ἐννοεῖται εὐκόλως, παραλείπεται, ὡς Ἑλλήν ἐγὼ.—σὺ γὰρ ὁ αἷτιος.—τὸ μέλλον ἀόρατον. Συνήθως δὲ παραλείπεται τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ὡς δυσχέρεια πολλή.—πολὺ πέλαγος (Σοφ.)· μάλιστα δὲ ἐπὶ γνωμικῶν· σοφὸν τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές (Εὐρ.)· ἐπὶ παροιμιῶν· κούφη ἢ γῆ, ὡσπερ ὁ λόγος· παροιμία ἐπὶ ἀδυνατοῦ, καὶ ἄλλως λεγομένη ἢ γῆ ἵπταται· ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χρεῶν, θέμις· ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων φροῦδος, ἄξιος, δυνατός, αἷτιος, ῥάδιον, χαλεπὸν· ἐπὶ τῶν εἰς τέλος ῥηματικῶν, καὶ μάλιστα τῶν οὐδετέρων· ἐπὶ τῶν οἰόν τε, θαυμαστὸν ὄσον, ἀμήχανον ὄσον, καὶ τῶν ὁμοίων. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἔτοιμος παραλείπεται πολλάκις μετὰ τοῦ εἰμι καὶ τὸ ἐγὼ· θρήσκειν ἔτοιμος (Εὐρ. Φ. 976). Ἀλλὰ καὶ εἴμ' ἔτοιμος (Σοφ. Φιλ. 90).

§. 12. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἀρχῇ λόγου, ἐν ἀκολουθίᾳ δὲ λόγου παραλείπεται τὸ συνδεδεικὸν, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ προηγουμένου κώλου, ὡς αἱ λῦπαι αἱ μὲν χρῆσται εἰσιν, αἱ δὲ κακαί (Πλ. Γοργ. 497), ἢ καὶ ἀντιστρόφως ἐκ τοῦ ἐπομένου εἰς τὸ ἠγούμενον παλινδρομικῶς, οἷον μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν (Ξενοφ. Κ. Π. Α, γ'. 15).

§. 13. Παραλαμβάνεται δὲ κατ' ἀναλογίαν, ὅ ἐστι καθ' ὃ πρόσωπον καὶ καθ' ὃν ἀριθμὸν ἀπαιτεῖ τὸ ~~ῥῆμα~~^{ὑποκείμενον} τῆς προτάσεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὡς ἐκεῖνος μὲν ἐστὶ φίλος, σὺ δὲ (εἶ) ἐχθρός.—σοφός μὲν ἐκεῖνος, ὑμεῖς δὲ ἄφρονες· ἔνθα παραλαμβάνεται κατ' ἀναλογίαν τὸ ἐστὲ ἐκ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ὑπονοουμένου ἐστί· ταῦτα γὰρ πάντα μηδικὰ ἐστὶ, καὶ οἱ πορφυροὶ χιτῶνες, καὶ οἱ κάρδυες, καὶ οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῇ δέξη, καὶ τὰ ψέλλια τὰ περὶ ταῖς χερσίν (Ξεν. Κ. Π. Δ', γ, 2). Ὡσαύτως καὶ κατὰ χρόνον, ὡς ὁ μὲν πατὴρ δίκαιος ἦν, σὺ δὲ ἄδικος (εἶ).

Παράλειψις τοῦ Ὑποκειμένου.

§. 14. Καὶ τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται, ἐν συνεπέῳ τε καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου. Ἐν συνεπέῳ λόγου παραλείπεται, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ ἡγουμένου, καὶ τοῦτο πάλιν κατ' ἀναλογίαν, ἢ μὴ ῥητῶς λεγόμενον, ἐξάγεται ἐκ τῶν λέξεων ἐν αἷς περιέχεται· Σωκράτη δ' ἐξαιρῶ λόγον· ἰκανὸς γὰρ (Σωκράτης) καὶ ἀμφοτέρω (Πλ. Συμπ. 176).—τὸν ἰσθμὸν ἐτείχεον, καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει (Ἡρόδ. Θ', 8), τὸ τεῖχος δηλ. ἢ τὸ τειχίζειν.—πορεύσομαι εὐθὺς πρὸς τὰ βασιλεια, καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται (Ξεν. Κ. Π. Β'. δ', 24), ὁ βασιλεὺς δηλ.

§. 15. Ἐν ἀρχῇ λόγου παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ὅταν δὲν ἀπαιτῆται ἀντιδιαστολή, ὡς σέβομαι τοὺς πρεσβυτέρους.—ἄγωμεν—Ἕλληγες ἐσμεν (ΣΦ. 233).—τίμα τοὺς γονεῖς.—ἦν σωφρονῆς (Εὐρ.) οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀντιδιαστολῆς ἥτις ὑποθέτει ἀντίθεσιν, ὡς σὺ μὲν μένων νῦν κείνον ἐνθάδ' ἐκδέχου, ἐγὼ δ' ἄπειμι (Σοφ. Φ. 190). Πολλάκις δὲ τίθενται καὶ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). Πρὸς μείζονα δ' ἔμφασιν προσλαμβάνουσιν ἐνίοτε καὶ τὸ μόριον γὰρ, ὡς οἰκτεῖρω νιν ἐγωγε (Σοφ.)· καὶ σὺ γ', ᾧ ξέρε (Σοφ.). Ἴδε περὶ Ἀρτωνυμιῶν.

§. 16. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου προσώπου, καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν περιστάσεων, μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς· α'. ἐπὶ πράξεων ὑπ' ἀνδρὸς γινομένων ἰδιαιτέρον ἔργον ταύτας ἔχοντος, οἷον ἐσάλπιγξεν (ὁ σαλπικτής), ἐκήρυξεν (ὁ κήρυξ), οἰνοχοεῦει (ὁ οἰνοχόος), τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται (ὁ γραμματεὺς)· β'. ἐπὶ τῶν φασί, λέγουσι, καὶ τῶν τοιούτων, ὅταν ἐν γένει ἐννοῆται τὸ οἱ ἄνθρωποι· τὰς Ἀθήνας φασὶ θεοσεβεστάτας εἶναι (Σοφ.)· γ'. ἔνθα ἐννοεῖται τὸ ἀόριστον τις, ὡς ἠδὲ τὸ οἶεσθαι τεύξεσθαι ᾧν ἐφίεται· δ'. ἐπὶ τῶν ὕει, νίφει, χει-

μάζει, σείει, ὁ θεὸς δηλ. ἢ ὁ Ζεὺς· « καθὸ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῷ Διὶ ἀναπέμπεται » (Ἀπολλώνιος).

Παράλειψις τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 17. Τὸ δὲ κατηγορούμενον μόνον ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου δυνατόν νὰ παραλειφθῆ, ἐκ τοῦ προηγουμένου παραλαμβανόμενον, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ, ὡς ἐγὼ μὲν ἰατρός εἰμι σὺ δὲ οὐκ εἶ (ἰατρός). ὡσαύτως καὶ ὅταν μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὄν ἠνωμένον, ἀποτελῆ μετ' αὐτοῦ τὸ ῥῆμα, ὡς ὁμολογεῖς ταῦτα; ἔγωγε (ὁμολογῶ). Ἐν ἀρχῇ λόγου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραλειφθῆ· διότι εἰς τὸ Σόλων ἐστὶ, π. χ. δυνατόν νὰ ἐννοηθῶσι μυρία κατηγορούμενα.

§. 18. Καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταύτῳ δυνατόν νὰ παραλειφθῶσιν ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου, ὡς ἔστι Σωκράτης σοφός; ἔστι (Σωκράτης σοφός)· ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ὡς κάτοπτρον εἶδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ τοῦ (κάτοπτρόν ἐστι).

Παράλειψις ὀλοκλήρου Προτάσεως.

§. 19. Καὶ ὀλοκλήρος πρότασις παραλείπεται ἐπὶ εὐχῶν καὶ καταρῶν, ἐπὶ ἀπαγορεύσεων, παραινήσεων καὶ τῶν τοιούτων, ὡς ὦ πρὸς Θεῶν (ἰκετεύω = ἐγὼ εἰμι ἰκετεύων). — πρὸς νυν Θεῶν (Σοφ. Κ. 49) — εἰς κόρακας (ἄπιθι = ἔσο ἀπιών). — μὴ δράσης (= ὄρα μὴ δράσης = ἔσο ὄρων μὴ δράσης).

Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.

§. 20. Ἡ ἀπλῆ καὶ γυμνὴ πρότασις δὲν ἐξαρκεῖ πάντοτε εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου· ὅθεν ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι πολλὰ καὶ διάφορα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου· οὕτω, π. χ. ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν Κῦρος ὁ νεώτερος. — Σωκράτης ἦν υἱὸς Σωφροῦσκου. — Περικλῆς ἦν ὁμοῖος Πεισιστράτῳ. — Πλάτων ἐστὶ δεινὸς τὴν διαλεκτικῇ. — εὖ οἶδα (Σοφ.). — κεῖνό γε πράσσει νῦν κακῶς (Σοφ. Φ. 422). Τὰ τοιαῦτα ὀνομάζονται προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως, ἡ ὁποία ἐπαυξάνεται καὶ πλατύνεται δι' αὐτῶν.

§. 21. Οἱ προσδιορισμοὶ εἶναι ὀνομαστικοί, ὡς ῥήτωρ δεινός, ἢ ἐπιρρήματικοί, ὡς ὀρθῶς λέγεις. Εἰς τοὺς πρώτους περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀντωνυμικοί, οἱ ἀρθρικοί, οἱ μετοχικοὶ καὶ οἱ δι' ἐπιρρήματων ἐπιθετικῶς ἐκλαμβανομένων ἐκφερόμενοι, ἐπομένως οἱ ὡς ὀνομαστικοί, οἷον οὗτος ἀνήρ. — ἡ γυνή — οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες, κτλ. ὡσαύτως Περικλῆς ὁ πάνυ. — ἡ λυδιστὶ ἀρμονία. — ἡ ἄγαν σιγῇ

(Σοφ. *Art.* 125).—*ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἢ ἴαν δυσπραξία, ἴαν διδοῦσα μετοβολάς* (Εὐρ. *Ἰφ.* T. 721).

§. 22. Εἰς τοὺς δευτέρους, τοὺς ἐπιβρῆματικούς, περιλαμβάνονται καὶ οἱ διὰ πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων, ἐκφερόμενοι καὶ ἐπιβρῆματικὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦντες, λοιπὸν οἱ ὡς ἐπιβρῆματικοί, οἷον *ταύτη τῇ ἡμέρᾳ* = *σήμερον*.—*ἐν Ἀθήναις* = *Ἀθήνησιν*.—*τὴν παρελθοῦσαν ἡμέραν* = *χθές*.—*τρίτην ταύτην ἡμέραν* = *προχθές*.—*τοῦτον τὸν τρόπον ἢ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον* = *οὕτω τοιουτοτρόπως, κτλ. τίνα τρόπον*; (Σοφ.). = *πῶς*;—*εἴ τι κάμ' οἰκτείρετε* (Σοφ. *Φ.* 1042) = *κάτι τι* = *ὀλίγον, ἐπιβρῆματικῶς*.

§. 23. Εἰς τὸ ὑποκείμενον ἐπίσης ἀνεπτυγμένων καὶ συνεπτυγμένων προτάσεων ἀρμόζουσιν οἱ ὀνοματικοὶ ἢ ὡς ὀνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἷον ὁ δίκαιος Ἀριστείδης ἦν Ἀθηναῖος.—ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος τετίμηται.—οἱ πάλοι ἄνθρωποι ἦσαν ἄγροικοι, κτλ. ὁ νῦν ἔπαιρος.—ἡ νῦν ἡμέρα (Σοφ. *Ἡλ.* 918).—*τῷ πότμῳ τῷ νῦν* (Σ. T. 271).—*οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ νῦν γένει* (Εὐρ. *Ἀποσπ.*).

§. 24. Εἰς τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν μὲν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἀρμόζουσιν ὡσαύτως οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἷον *οὗτός ἐστιν ἀγαθὸς γεωργός, ἰππεύς, ἰατρός, αὐλητής, τέκτων, χαλκεύς, κτλ.* Ἦνωμένον δὲ μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὃν, ὡς ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων, δέχεται κυρίως τοὺς ἐπιβρῆματικούς ἢ ὡς ἐπιβρῆματικούς προσδιορισμούς, οἷον *καλῶς καὶ εὖ παιδεύει*.—*ὀρθῶς ἔλεξας*.—*τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀπέθανε Σωκράτης*.—*ἐς τ' ἂν οὗτος ἥλιος ταύτη μὲν αἴρῃ, τῆδε δ' αὖ δύνῃ πάλιν* (Σοφ. *Φ.* 1330) = *πρὸς τοῦτο τὸ μέρος*.—*τοῦτο μὲν*—*εἶτα δὲ* (Σοφ.) = *τόσον*—*ὅσον*.

§. 25. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων κλάσεις τινὲς ῥημάτων δέχονται τὸν ^{προσδιορισμὸν} ~~κατηγορούμενον~~, ὡς εἰ ἦσαν ἀνεπτυγμένοι, οἷον *χθαμαλὴ κεῖται ἡ νῆσος*.—*ζῆ ἐλεύθερος*.—*ἔρχεται ταχύς, κλ.*

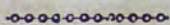
§. 26. Οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως, *πατρίδα, ἡλικίαν, ιδιότητα, συμβεβηκός, κλ.* ὡς δ' Ἀθηναῖος, ὁ νεώτερος, ὁ λεπτός, ὁ χωλός, κτλ. Οἱ ἐπιβρῆματικοὶ προσδιορίζουσι τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὸ ποιόν, τὸ ποσόν καὶ τὸν τρόπον, ὡς *διατρίβει Ἀθήνησιν*.—*ἐνθάδε κεῖται*.—*σήμερον δώσει δίκην*.—*βαρέως φέρω*.—*ἄγαν λυπεῖσθαι*.—*νομαδικῶς ζῆν, κτλ.*

§. 27. Οἱ ἐπιβήρηματικοὶ οὗτοι προσδιορισμοί, ὀνόματος χαρακτηῖρα διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνοντες, μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς ὀνοματικούς ἢ ὡς ὀνοματικούς, οἷον οἱ ἐκεῖ.—οἱ πάλαι.—Περικλῆς ὁ πάνυ.—ἢ ἄγαρ ἐπιμέλεια, κτλ. Ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ῥήματος καὶ τῆς ἐκ τούτου γινομένης προτάσεως γνωρίζεται τίνες προσδιορισμοὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων περιστάσεων ἀπαιτοῦνται, ὡς Ἀρχιμήδης ἦν μέγας γεωμέτρης.—Φίλιππος διέτρυβε τότε ἐν Ἑλατείᾳ.—Ἐπαμινώνδας ἐτελεύτησεν ἐνδόξως (Ἴδε κατωτέρω περὶ Ῥημάτων), κτλ.

Ἄντικείμενα τῆς Προτάσεως.

§. 28. Ὁ διὰ τῆς ἀπλῆς προτάσεως ἐκφερόμενος λόγος δυνατὸν νὰ ἐξηγῆ, ὅχι ὅτι τὸ ὑποκείμενον μόνον ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ἢ εὐρίσκεται εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ὅτι, ὑπάρχον, πράττει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πράξιν, καὶ πράττει αὐτὴν εἰς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον, κτλ. Τότε λοιπὸν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσδιορισμῶν, πρέπει νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ ταῦτα, ὡς κτίζω οἶκον, ραῦν, κτλ. ἀμηχάνων ἐργᾶς (Σοφ.).—τὸν βίον μὴ μου ἀγέληε (Σοφ.).—οἱ ἰδιῶται ἄγουσι δῶρα τοῖς βασιλεῦσιν.—διδάσκω τινὰ τὴν ῥητορικὴν, κτλ. Ταῦτα ὀνομάζονται ἀντικείμενα.

§. 29. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ συντάξεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων, ἀλλ', ἵνα λάβωμεν πληρεστέραν ἰδέαν τοῦ πράγματος, πρέπει νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβέστερον τί χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου ἰδιαίτερος ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων, κατὰ τοίους κανόνας τιθέμενον ἐκπληροῖ τοῦτο, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ὀνομάτων.

§. 1. Τὰ ὀνόματα χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον ἵνα ἐξηγήσωσι τὰ ὑποκείμενα, τὰ κατηγορούμενα, τοὺς προσδιορισμοὺς καὶ τὰ ἀντικείμενα. Ὑπάρχουσι δὲ πρὸς τοῦτο ἰδιαίτεροι κανόνες.

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα.

§. 2. Ἐπειδὴ τὰ οὐσιαστικὰ σημαίνουσιν ἀθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις, διὰ τοῦτο αὐτὰ κυρίως ἰδιάζουσιν εἰς δῆλωσιν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ὁ θεός ἐστι δίκαιος.—ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστι δίκαιος. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ προσωπι-

καὶ ἀντωνυμῖαι ἐγώ, σύ· οὐκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). — σοφὸς σὺ μάρτις (Σοφ.).

§. 3. Δυνατὸν ὅμως καὶ τὰ ἐπίθετα, καὶ αἱ μετοχαί, καὶ αἱ ἐπιθετικάι ἀντωνυμῖαι νὰ τεθῶσιν ὑποκείμενον τοῦ λόγου, ὡς οἱ θνητοὶ εἰσιν ἐφήμεροι.—οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμιοι.—οὗτός ἐστιν ὁ πρόδοτος, κτλ. Ἐπι δὲ καὶ πᾶν εἶδος λέξεως ἦτοι μέρος λόγου, οἷον ἡ περί ἐστι δισύλλαβος.—ὁ ἐπεὶ ἐστι προτακτικός, κτλ.

§. 4. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον, καὶ ἀπαρεμφάτου ἀνάλυσις καὶ ὀλόκληρος λόγος, διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνων ἐνότητα, ὡς τὸ μαρθάνειν ἐστὶν ἡδύ.—τὸ εὖ λέγειν χαλεπόν.—ὡς ἡδὺ πράττειν, ὦνδρες, ἐστ' εὐδαιμόνως (Ἀρφ. Πλ. 802). — ὅτι οὐ στήσεται δηλόν ἐστιν (Δημ.).—δεινὸν ἂν εἴη εἰ οὕτως ἔχοι—τὸ εἰ οὕτως ἔχει—τὸ οὕτως ἔχειν δεινὸν ἂν εἴη. — ὅταν συνειδῆ κακὰ . . . δουλεῖ (Εὐρ.)—τὸ συνειδέναί κακὰ . . . δουλεῖ.

§. 5. Ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἐτέρου τὰ ἐπίθετα σημαίνουσι τὰς ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ιδιότητας, διὰ τοῦτο ταῦτα μάλιστα ἰδιάζουσι εἰς δήλωσιν τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ὁποῖον, χαρακτηρίζον τὸ ὑποκείμενον, ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ συνδετικοῦ πρότασιν καὶ λόγον πλήρη· ὁ θεὸς ἐστιν ἀγαθός.—οἱ λόγοι ἔσσονται βραχεῖς, κτλ.

§. 6. Ἰσχύουσιν ὅμως καὶ περὶ τοῦ κατηγορουμένου τὰ περὶ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθέντα, ὅτι δηλ. καὶ οὐσιαστικὸν καὶ πᾶν μέρος λόγου, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἔλαττον, δυνατὸν νὰ τεθῆ κατηγορούμενον, ὡς ὁ Σόλων ἦν νομοθέτης.—ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος.—ἄλις τὸ κείνης αἷμα.—σῖγα πᾶς ἔστω λέως, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον καὶ ὀλόκληρος λόγος, ὡς τὸ αἰσθάνεσθαι ἐπίστασθαί ἐστι.—τὸ γινῶθι σαυτὸν ἐστιν ἂν τὰ πράγματα ἴδης τὰ σαυτοῦ καὶ τί σοι ποιητέον (Δεῖν.).

§. 7. Ὡς δὲ τὰ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντα λαμβάνουσιν οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, διότι ἀλλέως δὲν γίνονται ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει αὐθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον νὰ γένη βᾶσις, οὕτως ἀφ' ἐτέρου τὰ ὡς κατηγορούμενον τιθέμενα λαμβάνουσιν ἐπιθετικὴν ἰδέαν, προσδιοριστικὴν τοῦ ὑποκειμένου· μάτην ἐστὶ τὸ μεμνησθαι περὶ αὐτῶν (Ἰσοκρ. Πανηγυρ. Α.)—μάταιον.—ὁ ἄνθρωπος ἐστι ζῶον—ἔχει τοὺς ζωϊκοὺς χαρακτῆρας.—ὁ χρυσός ἐστι μέταλλον—μεταλλικὴ οὐσία, κτλ. τὸ μὲν δηλ. προσδιορίζει τὸ ποῖόν ἐστι τὸ ὑποκείμενον, καλὸν ἢ κακόν, τὸ δὲ προσδιορίζει τὸ εἶδος εἰς ὃ ἀνάγεται, ὃ

ἔστι τί πρᾶγμα εἶναι, ἢ καὶ συμβεβηκός τι αὐτοῦ, ὡς ἦν δὲ τῆς χιόνος τὸ βάθος ὄργυιά (Ξ. Ἀν. Δ', ε', 4).

Συμφωνία τοῦ Κατηγορουμένου πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 8. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν ἦναι κλιτόν, πρέπει νὰ συμφωνῇ ἐν γένει πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ὁ Κῦρος ἦν καλός.—τῷ ἄνδρῃ ἦσθη βιαιοτάτῳ.—ἀθάνατοι μόνοι εἰσὶν οἱ θεοί.—ἡ δικαιοσύνη ἐστὶν ἀρετή.—ἡ Τόμυρις ἦν βασιλεία.

§. 9. Ἐπίθετον ὃν τὸ κατηγορούμενον δυνατὸν νὰ διαφέρῃ τοῦ ὑποκειμένου, κατὰ γένος· ἡ σοφία ἐστὶν ἀθάνατον, οἷον ἀθάνατόν τι, ἐν γένει.—ἄδικον ὁ πλοῦτος· κατ' ἀριθμὸν· οἱ παῖδες εἰσὶν ἀγαρόν·—αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν (Εὐρ.)· καὶ κατὰ πτώσιν, οἷον ὁ Σωκράτης ἐστὶ τῶν σοφῶν (εἰς δηλ.).—ὧν εἰς γέγονεν Ἀριστείδης ὁ Ἀσισιμάχου (Πλ. Θεαιτ. 15).—ἐκ τῶν ἀλιτηρίων δὲ φημι γεγοῦναι τῶν τῆς θεᾶς (Ἀρφ. Π.λ. 445). Ὡσαύτως καὶ οὐσιαστικὸν ὃν, οἷον ὁ Ὀλυμπός ἐστὶν ὄρος.—τὰ πρόβατά ἐστι πλοῦτος.—Πρωταγόρας ἐστὶ τῶν σοφιστῶν.—τῶν λαμβανόντων ἄρ' εἰσὶν οἱ μαθητόντες ἀλλ' οὐ τῶν ἐχόντων (Πλ. Εὐθυδ. 277).

Συμφωνία τοῦ Ῥήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 10. Τὰ περὶ γένους καὶ πτώσεως ἀνωτέρω ρηθέντα ἰσχύουσι περὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον εἶναι κεχωρισμένον τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ ἐπὶ τούτων δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ἠνωμένα ὄντα, ἀποτελοῦσι τὸ ῥῆμα, ἐπικρατεῖ ὁ γενικὸς κανὼν, ὅτι τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ῥῆμα πρέπει νὰ συμφωνῇ κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὴν βᾶσιν τοῦ λόγου, ὡς ἐγὼ εἰμι ἀθλία.—ὡς περὶ σὺ λέγεις.—ὕμεῖς ἐστε φίλοι.—οἱ Ἕλληνας φιλοσοφοῦσιν.

§. 11. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν ὁμῶς συγχωροῦνται καὶ τινες ἀνωμαλῖαι, φαινόμεναι τοῦλάχιστον ἀνωμαλῖαι, καὶ ἐξαιρέσεις. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα· ἂ συντάσσει ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πληθυντικῷ ῥήματος, ὡς Ἀθηναίων τὸ πλῆθος οἴονται καὶ οὐκ ἴσασιν (Θουκ.)· ἂ συντάσσει οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος, ἂθλα τίθεται.—τὰ ζῶα τρέχει.—ξύλα δ' ἦν πολλά (Ξ. Ἀν. Δ', ε', 5).—χρήματα ἄνευ νοῦ βλαβερά γίγνεται (Πλ.), κτλ, μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων παρ' Ἀττικοῖς· οἷον φανερά ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἔχρη πολλά (Ξ. Κ. Ἀν. Α', θ', 17), κτλ.

§. 12. Τὸ πρῶτον ἐκ τούτων συμβαίνει ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν λεγομένων ὀνομάτων, ἅτινα ὑπὸ ἐνικῶ ἀριθμῶ σημαίνουσι πολλά· διὰ τοῦτο ἡ ἀνωμαλία εἶναι κατὰ τὸ φαινόμενον· τὸ πλῆθος οἴονται = οἱ πολλοὶ οἴονται. — τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν = οἱ στρατιῶται ἀνεχώρουν. — τὸ ναυτικὸν ὄρμουν (Σοφ. Ἄρτ. 1001) = οἱ ναῦται.

§. 13. Τὸ δεύτερον ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἀπτικὴν σύνταξιν, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ Σχημάτων, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὕμνοι τέλλεται. Διάφορος δὲ τούτων ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ κατηγορούμενον, οὐσιαστικὸν ὂν ἢ ἐπίθετον οὐδέτερον, καὶ προσεχέστερον μάλιστα εἰς τὸ ῥῆμα εὐρισκόμενον, ἐφέλκει αὐτὸ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμὸν, ὡς οἱ σοφισταὶ φανερά ἐστι *Λώβη τε καὶ διαφθορὰ τῶν συγγινομένων* (Πλ. Μέν. 91). — τὸ χωρίον τοῦτο πρότερον ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο (Θουκ. Δ'. 102). — τὸ πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο. — ἔστι δὲ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοῖναι (Θ.). Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ὁ σπανιώτερος.

§. 14. Φαινομένη εἶναι καὶ ἡ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον ἀνωμαλία, ὅταν δηλ. ὄνομα, τὸ ὁποῖον εἶναι πάντοτε τρίτου προσώπου, συντάσσεται μετὰ ῥήματος πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου, ὡς ὁ *Μαίας τῆς Ἄτλατος διακοροῦμαι αὐτοῖς* = ἐγὼ ὁ υἱός, κτλ. — ὁ *Φαληρεὺς οὗτος Ἀπολλόδωρος οὐ περιμενεῖς*; (Πλ. Συμπ. 172) = σὺ ὁ Φαληρεὺς, κτλ. — *ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί* = ἅπαντες ἡμεῖς κτλ. Ὡσαύτως αὐτοὶ ἔφητε = ὑμεῖς αὐτοί.

Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.

§. 15. Δυνατὸν δὲ νὰ ᾔηται εἰς τὸν λόγον καὶ πλείονα ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα ἢ ἐν ταύτῳ ὑποκείμενῳ καὶ κατηγορούμενα. Τότε ἡ πρότασις καλεῖται σύνθετος ἢ σύνδετος.

§. 16. Σύνθετοι λοιπὸν ἢ σύνδετοι προτάσεις ἤθελαν εἶναι αἱ ἐπόμεναι *Ξενοφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο* (Ξεν.). — *Σιμμίτας καὶ Κέβης καὶ Φαιδῶνδας καὶ Εὐκλείδης καὶ Τερψίων παρήσαν* (Πλ.). — ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεινότατός τε πέλει (Ἰλ. Ο, 37). — ὁ *θεράπων ἐστὶν ὀψοφαγίστατος, βλακίστατος, φιλαργυρώτατος καὶ ἀργότατος* (Ξεν. Ἀπομν. Γ', γ', 4). — τὸ *ρέον ἄπαρ ὑψηλὸν καὶ θρασύ* (Μέν.). — αἱ *ῥαδιουργίαι καὶ ἐκ τοῦ παραχρημα ἡδοῖναι οὔτε σώματι εὐεξίαν ἰκαναί εἰσιν ἐνεργάζεσθαι, οὔτε ψυχῇ ἐπιστήμην ἀξιόλογον οὐδεμίαν ἐμποιοῦσιν* (Ξεν. Ἀπομν. Β', α, 20). Ὡσαύτως

ἀναπηδήσας Ἀνδροτίων καὶ Γλαυκέτης καὶ Μελάνωπος ἐβόων, ἠγανάκτουν, ἐλοιδοροῦντο, ἀπέλυνον τοὺς τριηράρχους, ἔχειν ὁμολόγουν, παρ' ἑαυτοῖς ζητεῖν ἠξίουν τὰ χρήματα (Δημ. Τιμοκρ. 704).

§. 17. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ σύνδεσις τῆς προτάσεως δυνατὸν νὰ ὑπάρχη εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφοτέρω, ὃ ἐστὶν ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι πολλὰ ὑποκείμενα ἐν κοινὸν κατηγορούμενον ἔχοντα, πολλὰ κατηγορούμενα εἰς ἐν ὑποκείμενον ἀρμόζοντα, ἢ πολλὰ ὑποκείμενα πολλὰ κοινὰ κατηγορούμενα ἔχοντα. Ὡσαύτως δὲ δυνατὸν νὰ ἦναι ἡ σύνδεσις καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὡς τὸ μὲν γὰρ θάρσος ἀμέλειάν τε καὶ ραθυμίαν καὶ ἀπειθείαν ἐμβάλλει, ὁ δὲ φόβος προσεκτικωτέρους τε καὶ εὐπειθεστέρους καὶ εὐτακτοτέρους ποιεῖ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ἐ, 5)· καὶ κατὰ τοὺς προσδιορισμούς, ἀδίκως οἰκτρῶς τε θάναε (Σοφ.).—χθὲς καὶ πρόην. Δῆλον δὲ προσέτι ὅτι αἱ σύνθετοι προτάσεις δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς ἀπλάς (Ἰδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ. 42).

§. 18. Ἐν τῇ συνδέτῳ προτάσει ἐπὶ ὁμογενῶν ἐμψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται, κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων, πληθυντικῶς· Σωκράτης, Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἦσαν σοφοί.—ἡ μήτηρ, ἡ θυγάτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ ἦσαν καλαί. Ἐπὶ δὲ ἑτερογενῶν τίθεται κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον. Ἔστι δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου· ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθοὶ εἰσιν (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ περὶ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐστηκότες.—γυναῖκες καὶ παῖδια καθήμεται.—συνελλυθότες ἐκεῖσε ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη (Ξ.).

§. 19. Ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται· ἁ. πληθυντικῶς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον· τῶν δυνατῶν καὶ οἱ φθόροι καὶ οἱ ἔρωτες δεινοί (Πλ.).—οὐκ ἄχρηστοι αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι ἐκεῖναι καὶ κατηγορίαι (Δημ.)· β'. κατὰ τὸ προσεχέστερον· καὶ νόμος καὶ φόβος ἱκανὸς ἔρωτα κωλύειν (Ξ.)· γ'. κατ' οὐδέτερον γένος ἐνικῶς· μέθη γε φύλαξιν ἀπρεπέστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία· δ'. κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· ταραχαὶ καὶ στάσεις ὀλέθρια ταῖς πόλεσιν.—εὐγένειαί τε καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ δὴλά ἐστιν ἀγαθὰ ὄντα (Πλ. Εὐθυδ. 279).

§. 20. Ὁ τελευταῖος τρόπος τῆς συντάξεως ἐν τοῖς τοιούτοις εἶ-

και ὁ συνηθέστερος. Καὶ ὁμοιογενῆ δηλ. καὶ ἑτερογενῆ ἄψυχα ὑποκείμενα, εἴτε μεσολαβοῦντος οὐδέτερου εἴτε μή, ὡς πράγματα θεωρούμενα, δέχονται συνήθως τὸ κοινὸν κατηγορούμενον κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· *λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος, ἀτάκτως ἐρριμένα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν* (Ξεν.).—*δόξα καὶ ἐπιμέλεια καὶ νοῦς καὶ τέχνη καὶ νόμος σκληρῶν καὶ μαλακῶν πρότερα ἂν εἶη* (Πλ.).—*κάλλος καὶ ἰσχύς, δειλῶ καὶ κακῶ ξυνοικοῦντα, ἀπρεπῆ φαίνεται* (Πλ. *Μερεξ.* 246).—*φθόνος καὶ ἔρωσ ἐναντία ἐστίν.* Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐμφύχου ὄντος· *ἡ καλλίστη πολιτεία τε καὶ ὁ κάλλιστος ἀνὴρ λοιπά ἐστιν ἡμῖν διελεῖν* (Πλ. *Πολιτ.* Η, 562). Δυνατὸν δὲ εἶπεῖν καὶ ἀνθρώπος καὶ κύων ἀγριώτατα.

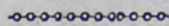
§. 21. Τὸ δὲ ῥῆμα ἐπὶ πολλῶν ὑπακειμένων· α'. προτάσσεται πληθυντικῶς· *ἔρχονται ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν Ἄρακος τε καὶ Ναυάτης καὶ Ἀντισθένης* (Ξ.). β'. ἐπιτάσσεται πληθυντικῶς· *λήθη καὶ δυσκολία καὶ μαρία ἐμπίπτουσιν* (Ξ.). γ'. προτάσσεται ἐνικῶς· *ἦλθε Χρυσάντας τε ὁ Πέρονος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ὁμοτίμων* (Ξ.). δ'. ἐπιτάσσεται ἐνικῶς· *ἄθλοί τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γίγνεται.*—*οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἅπαν περιπίπτει* (Λυκοῦργος).

§. 22. Μεγάλως ἡ θέσις ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ ῥήματος, πολλάκις τιθεμένου κατὰ τὸ προσεχέστερον, καὶ ἐνικὸν ὄν, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρδειγμάτων καὶ ἄλλα πολλὰ δεικνύουσιν· *Ἀθήνησι καὶ οἱ πένητες καὶ ὁ δῆμος πλεόν ἔχει τῶν γενναίων καὶ πλουσίων* (Ξ. *Ἀθην. Πολιτ.* Α, 2). Ἐν τῷ *σάρκες καὶ νεῦρα ἐξ αἵματος γίγνεται* (Πλ.) ὑπερισχύει τὸ οὐδέτερον. Ἐν τῷ *βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον* (Ξεν.) ὑπερισχύει τὸ ἐπικρατέστερον. Τὸ δὲ *Δημοσθένης μετὰ τῶν ξυστρατήγων σπένδονται Μαρτινεῦσιν* (Θουκ. Γ', 109) ἰσοδυναμεῖ τῷ *Δημοσθένης καὶ οἱ ξυστράτηγοι.* Ἀλλὰ σπάνια τὰ τοιαῦτα.

§. 23. Δύο δὲ ὄντων τῶν ὑποκειμένων, τὸ κατηγορούμενον τίθεται δυϊκόν, ὅταν, ἰδιαιτέρως ἑκατέρου θεωρουμένου, ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τοῦ δυϊκοῦ· ἢ τε πολιτικὴ καὶ ἡ φιλοσοφία ἀξίω λόγου ἐστὸν (Πλ.). Τίθεται δὲ πληθυντικόν, ὅταν ἀμφοτέρων συνάμα ἐννοουμένων, οὐδεμία ἰδιαιτέρα προσοχὴ δίδηται εἰς ἑκάτερον καὶ εἰς τὸν δυϊκὸν ἀριθμὸν· *Ἀγάθων καὶ Σωκράτης λοιποὶ* (Πλ.).—*δύο ἔτι λοιπὰ ἢ τε σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη* (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ῥήματος·

σοφία καὶ τοὺς ἄνευ ψυχῆς οὐκ ἄν ποτε γενοίσθην (Πλ.).—ὦ Πρωταγόρα πρὸς σέ τοι ἤλθομεν, ἐγὼ τε καὶ Ἴπποκράτης οὗτος (Πλ.).—δικαικὴ τε καὶ ἰατρικὴ σεμνύονται (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ἐν μὲν ἦναι τὸ ὑποκείμενον ἀλλὰ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ· τῷ ἄνδρῳ ἐγενέσθην φύλακε (Ξ).—τῷ ξένῳ τῷδε σοφῶ καὶ φίλον ἐστὸν ἐμοί (Πλ.).—τῷ ἀδελφῷ ἄπαιδε ἐτελευτησάτην (Ἰσαῖος). Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν δύο θεωροῦνται ὡς πολλά, τὰ δὲ πολλά οὐχὶ ὡς δύο, διὰ τοῦτο ἐπὶ δυϊκοῦ ὑποκειμένου τίθεται καὶ πληθυντικὸν ῥῆμα, ὡς ἀδελφῶ δύο ἦσαν καλοί (Εὐρ.).—τῷ θεασώμεθα (§. 23)· ἐπὶ δὲ πληθυντικοῦ ὑποκειμένου τότε μόνον τίθεται δυϊκὸν ῥῆμα, ὅταν τὰ πολλά θεωρῶνται ἀνὰ ζεύγη, ὡς τὸ παρ' Αἰσχύλῳ (Εὐμεν. 252) λεύσσειτον πάντα ἀναφέρεται εἰς τὰ δύο ἡμιχόρια, τὸ τοῦ Πλάτωνος (Θεαιτ. 152) πάντες οἱ σοφοὶ ἔνυμφεσθον, εἰς τὴν τάξιν τῶν φιλοσόφων καὶ εἰς τὴν τῶν ποιητῶν· εἰσὶ δὲ καὶ οἱ γράφοντες ἔνυμφερονται.

§. 24. Διαφόρων δὲ προσώπων ὄντων τῶν ὑποκειμένων τῆς προτάσεως, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ τοὺς ἐξῆς τρόπους· α'. ἐνικῶς, κατὰ τὸ προσεχέστερον· οἶδα σαφῶς καὶ ἐγὼ καὶ σύ (Πλ.).—ἐγὼ λέγω καὶ Σεύθης τὰ αὐτά (Ξ).—δοκεῖς σύ τε καὶ Σιμμίας (Πλ.).—σύ τε Ἕλληνας εἶ καὶ ἡμεῖς (Ξεν.).—οὔτε σὺ οὔτ' ἄν ἄλλος δύναίτο ἀρτεπειν (Ξ). β'. πληθυντικῶς κατὰ πρῶτον πρόσωπον, ὅταν ὑπάρχη πρωτοπρόσωπον ὑποκείμενον· ἔνυμφονοῦμεν ἐγὼ τε καὶ ἡμεῖς (Πλ.).—ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐλάχομεν· γ'. πληθυντικῶς κατὰ δεῦτερον πρόσωπον, ὅταν δὲν ὑπάρχη πρῶτον· οὐ σὺ μόνος οὐδὲ οἱ σοὶ φίλοι πρῶτοι καὶ πρῶτον ταύτην δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε (Πλ.). δ'. πληθυντικῶς κατὰ τρίτον πρόσωπον, ὅταν προτάσσηται· ἐνίκων οὔτοι οἱ ξένοι καὶ ἡμεῖς μετ' ἐκείνων (Δ.). Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς δὲ καὶ Στράτιος καὶ Στρατοκλῆς παρεσκευάζοντο ἅπαντες (Ἰσαῖος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τὰ Ὄνόματα ὡς Προσδιορισμοί.

§. 1. Διὰ τῶν ὀνομάτων γίνονται οἱ ὀνοματικοὶ ἀνωτέρω ἐπικληθέντες προσδιορισμοί, ὡς διὰ τῶν ἐνάρθρων μορίων γίνονται οἱ ὡς ὀνοματικοί, οἷον ὁ χρηστὸς ἀνήρ.—ἡ σώφρων γυνή.—τὸ δυσμεταχείριστον ζῶον, κτλ. οἱ τότε ἄνθρωποι, οἱ ἐκεῖ πολῖται, ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ κάτωθεν θεοί (Σοφ.), οἱ ἐνθάδε, κτλ.

§. 2. Διαφέρουσι δὲ οἱ προσδιορισμοὶ τῶν κατηγορουμένων, καθ' ὅσον διὰ μὲν τῶν κατηγορουμένων συζέγεται μετὰ τοῦ ὑποκειμένου νέα τις ἰδέα, νέον φέρουσα προσόν, διὰ δὲ τῶν προσδιορισμῶν ἐξηγεῖται προϋποτιθέμενον προσόν τοῦ ὑποκειμένου, οἷον μέρος αὐτοῦ ἀποτελοῦν· καὶ διὰ μὲν τοῦ κατηγορουμένου γίνεται λόγος τέλειος, οὐχὶ δὲ διὰ μόνου τοῦ προσδιορισμοῦ, ἕως οὗ δὲν προστεθῆ τὸ κατηγορούμενον. Οὕτω, π. χ. ἡ *Κέρκυρά ἐστι νῆσος* καὶ ἡ *νῆσος Κέρκυρά ἐστι* . . ., ἔνθα, ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι, ἵνα συμπληρωθῆ λόγος, πρέπει νὰ προστεθῆ, *μεγάλη, μικρά, δρεπανοειδής, εὐφορος, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον*. Τότε δὲ, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ προσδιορισμοῦ *νῆσος*, ὁ λόγος μένει πάντοτε πλήρης, ἡ *Κέρκυρά ἐστι δρεπανοειδής*· ἐν δὲ τῷ προηγουμένῳ παραδείγματι, ἀφαιρουμένου τοῦ κατηγορουμένου *νῆσος*, ὁ λόγος γίνεται ἀτελής· διὰ τῆς συνθέσεως ἐννοεῖται εὐκολώτερον ἢ ἐνότῃς τοῦ ὑποκειμένου καὶ προσδιορισμοῦ, ὅταν ἢ γλῶσσα τὸ συγχωρῆ, ὡς ὁ ἄριστος τεχνίτης καὶ ὁ ἀριστοτέχνης· — τὸ *ἀεὶ θάλλον δένδρον* καὶ τὸ *ἀειθαλὲς δένδρον*. — ἢ πολλοὺς βότρυας ἔχουσα ἄμπελος καὶ ἡ πολύβοτρυς ἄμπελος.

§. 3. Οἱ προσδιορισμοὶ οὗτοι τίθενται εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφοτέρω, ὡς ὁ σοφὸς Ἀριστείδης ἦν Σταγειρίτης. — οὗτός ἐστι Πρωταγόρας ὁ κλεινός. — Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν ἦν μέγας στρατηγός, κτλ. ἢ καὶ εἰς ὅλην τὴν πρότασιν· *ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν* (Πλ.) = τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον.

§. 4. Δυνατὸν δὲ νὰ τεθῆ καὶ προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ, καὶ τούτου πάλιν ἄλλος, καὶ οὕτω γίνεται σειρά προσδιορισμῶν, ὡς ἐν τῇ ἀριθμητικῇ κλάσμα κλάσματος, ἤτοι σειρά κλασμάτων· Ἀλέξανδρος Φιλίππου ἦν υἱός, υἱοῦ Ἀμύντου βασιλέως τῶν Μακεδόνων.

§. 5. Οἱ ὀνομαστικοὶ καὶ ὡς ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται κατὰ τρεῖς τρόπους, κατ' ἐπεξήγησιν διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων, καὶ διὰ τῶν πλαγιῶν πτώσεων, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν. — πᾶς ὅστις κλέπτει ἄδικός ἐστιν. — ἡ μάχη τῶν Ἑλλήνων, κτλ.

Περὶ τῶν κατ' Ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν.

§. 6. Κατ' ἐπεξήγησιν, γενικώτερον ἐκλαμβανομένην, λέγονται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν, ἄνευ μεσολαβήσεως νέου συνδετικοῦ ἢ ῥήματος, προστίθεται εἰς τὸ ὑποκείμενον νέα ἰδέα, ἣτις, ὡς μέρος αὐτοῦ θεωρούμενη, ἀποτελεῖ μίαν μετ' αὐτοῦ ἐννοιαν. Ταῦτα δὲ τὰ δύο συνάμα

συζεύγονται μετὰ τοῦ κατηγορουμένου, οἷον *Κῦρος ὁ νεώτερος ἦν γενναῖος*. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ὡς οὗτός ἐστι *Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ*.—οὗτός ἐστι *Πρωταγόρας ὁ κλεινός*, κτλ.

§. 7. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν τούτων τὰ περὶ κατηγορουμένου ῥηθέντα. Δυνατὸν δηλ. νὰ τεθῆ ὡς προσδιορισμὸς ἐπίθετον, οὐσιαστικόν, καὶ πανοτιοῦν, δυνάμενον νὰ λάβῃ ἐπιθετικὴν ἔννοιαν, ὡς *χρηστὸς ἀνὴρ*.—*ἀγαθὴ γυνή*, κτλ. Ὡσαύτως *ἀνὴρ τύραννος*, *ἀνὴρ ὀπλίτης*, *ὄμιλος στρατιώτης*.

§. 8. Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται εἰς τούτους τοὺς προσδιορισμοὺς τὰ ἀνωτέρω περὶ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου ῥηθέντα. Τίθεται δηλ. τὸ προσδιορίζον κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς πρὸς τὸ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν. *Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς*.—*Κλεοπάτρα ἡ βασίλισσα*, κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, *βιβλίον Προδίκου τοῦ σοφοῦ*.—*ἔργον Φειδίου τοῦ Ἀθηναίου*, κτλ.

§. 9. Αἱ ἀνωτέρω παρατηρηθεῖσαι ποικιλίαι γίνονται καὶ ἐνταῦθα, οἷον *ροῦς σωτηρία καλουμένη*, ἀντὶ *καλούμενος*.—*ποτήριον τεχνήματα τοῦ τεχνίτου*.—*Διονύσιος τῶν τυράννων γενόμενος*.—*θυγατέρα δεινὸν τι κάλλος καὶ μέγεθος*.

§. 10. Παρατηρεῖται δὲ καὶ ἕτεροία τις ἀνωμαλία, φαινομένη τοῦλάχιστον, τοσοῦτον κοινή, ὥστε ἀνάγκη, οἷον κανονικῆς τῆς χρήσεως ταύτης ἐκλαμβανομένης, μόνον τὸ ἐναντίον νὰ νομίζεται ἐξαιρέσις. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ, ὅστις ἐπὶ θηλυκοῦ γένους εἰς τὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν δέχεται ἀρσενικὸν ἄρθρον. Ἐν ᾧ λοιπὸν λέγεται ἡ *τέχνη*, ἡ *ἡμέρα*, ἡ *χεῖρ*, κτλ. καὶ αἱ *τέχναι*, αἱ *ἡμέραι*, αἱ *χεῖρες*, λέγεται ὅχι τὰ *τέχνα*, τὰ *ἡμέρα*, τὰ *χεῖρε*, ἀλλὰ τῶ *τέχνα*, τῶ *ἡμέρα*, τῶ *χεῖρε*. *διάκεισθον ὥσπερ εἰ τῶ χεῖρε* (Ξεν. Ἀπομν. Β', γ' 18).—τῶ *γυναῖκε* (Ξεν. Κ. Π. Ε', ε', 1).—τῶ *πόλει*, κτλ.

§. 11. Αὕτη ἐστὶν ἡ σταθερὰ χρῆσις παρὰ τοῖς πεζογράφοις τῶν Ἄπτικῶν. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς σπανιωτάτη ἐν τούτοις ἡ χρῆσις τοῦ τὰ, ἀντὶ τῶ, οἷον τὰ *κόρα* (Σοφ. Ἀρτ. 769), τὰ *κοχῶνα* (Ἄρφ. Ἰππ. 484). Συνήθης δὲ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ τοῖν, ἀντὶ ταῖν· τῶ *θεῶ* καὶ τοῖν *θεοῖν*, συνηθέστατα περὶ Δῆμητρος καὶ Περσεφόνης. Ὡσαύτως ἐπὶ δυϊκοῦ τίθεται τῶδε, ἀντὶ τάδε· τῶδε *περιγραφά* (Αἰσχ. Χοηφ. 205), τῶ *παῖδε* τῶδε (Σοφ. Ἀρτ. 501) περὶ Ἀντι-

γόνης καὶ Ἰσμήνης, καὶ τούτῳ τῷ τέχνῳ (Πλ. Πολιτ. Δ', 452), τούτῳ τῷ ἡμέρῃ (Ξ. Κ. Π. Α', β'. 11). Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως, σ. 58.

§. 12. Ἀπαντᾶται δὲ, ἐπὶ θηλυκοῦ, αὐτά (Σοφ. Ἄρτ. 770) καὶ αὐτῷ (Αἰσχ. Π. 185)· αὐταῖν (Σοφ. Κ. 446) καὶ αὐτοῖν (Ἄνδοκ. Μυστ. 113)· ταύταιν (Πλ. Πολιτικ. 260) καὶ τούτοις (Πλ. Φιλ. 57 Ν. 1, 898). Ἀλλὰ μόνον, ὡς φαίνεται, ταῖνδε (Σοφ. Ἡλ. 1133. Κ. 445—1290. Ἄρφ. Ἑκκλ. 1106).

§. 13. Ὡς μοναδικὰ παρίστανται ἐπὶ θηλυκοῦ τὰ ἐμῷ (Εὐριπ. Ἰκέτ. 140), μόνῳ (Πλ. Ν. ζ', 777) ματαίῳ καὶ ἀξίῳ (Εὐριπ. Ἡλ. 1064), ἀμφοτέρῳιν (Ἰσοκρ. Παρηγ. ΔΗ. ἀμφοτέρων, Κορ.). Τοῦτο δὲ κατὰ τὸ τοῦ Μέρμωνος παρὰ Φωτίῳ (Βιβλ. σ. 224) ῥοδίους ραῦς. Τοιοῦτον καὶ τὸ θουκυδίδειον (ζ', 43) δυοῖν Ῥοδίον περτηκοιτόρων. Σπανίως δὲ τίθεται ἀρσενικὴ μετοχὴ ἐπὶ θηλυκοῦ οὐσιαστικοῦ, οἷον τὸ τοῦ Πλάτωνος (Φαίδρ. 237) δύο τινέ εἰσιον ἰδέα ἀρχοντε καὶ ἀγορτε (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. ἐνθ' ἀνωτ.).

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.

§. 14. Διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων τίθενται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν διὰ τινος παρεμπιπτούσης, καθ' ἓνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, προσδιορίζηται μέρος ἢ ὅλη ἢ κυρία τοῦ λόγου πρότασις. Οὕτω, π. χ. ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γνωμ.), ἐνθα τὸ ὑποκείμενον πᾶς, γενικώτατον ὄν, προσδιορίζεται διὰ τοῦ ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.—μηδ' ὄλβος (γένειτό μοι) ὅστις τὴν ἐμὴν κνίξει φρένα (Εὐριπ.)=ὁ τὴν ἐμὴν κνίζων φρένα· ραῦαρχος μὲν γὰρ ἐπὶν οὐτός ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδῳ (Ἡρ. Η, 42).—καὶ ἄλλοι δὲ, οἳ ἐκείνῳ συνῆσαν (ἦσαν Σωκράτους ὀμιληταί) (Ξ. Ἀπομν. Α, β', 48).—τὰ δίκαια καὶ πάντα, ὅσα ἀρετῇ πράττεται, καλά ἐσσι καὶ ἀγαθὰ (Ξεν. Ἀπομν. Γ', θ', 5).—μάταιος ὅς ἄλλο τι γελοῖον ἠγεῖται ἢ τὸ καχόν (Πλ.). Τοιαῦτα ἤθελαν εἶναι καὶ τὰ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνήρ ὃν ἐζητοῦμεν.—τοῦτό ἐστι τὸ ὕδωρ ὃ πίνομεν.

§. 15. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως προσδιορίζεται διὰ παρενθετικῆς προτάσεως· ἄρα λέγεις τὴν θεῶν λρίσιν, ἣν οἱ περὶ Κέκροπα ἔκριναν (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ι, 10). Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς κυρίας προτάσεως· εἶγε τοὺς παλαιωτάτους, ὧν ἀκούομεν, προγόρους αὐτῶν ἀγαμμιγήσκομεν, κτλ. (Ξεν.

'Απομν. Β', έ, 9). — 'Αθηναῖοι οἱ πρότερον, ὅτε Βοιωτοὶ μόνοι ἐγένοντο, πορθοῦντες τὴν Βοιωτίαν, φοβοῦνται, κτλ. (Ξ. ἔνθ: ἀν. έ).

§. 16. Ἀλλὰ καὶ δλόκληρος ἡ κυρία πρότασις δυνατὸν διὰ παρενθετικῆς νὰ προσδιορισθῇ ἅπασ λόγος, ἀν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δημ. 'Ολυθ. Α', §. έ)· ὁ λόγος φαίνεται μάταιος, ἀν ἀπῆ τὰ πράγματα, οὐχὶ δὲ καὶ ἀν παρῆ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς· τούτου ἐπιμελούμενοι (Ἀθηναῖοι), πάντων ἀν εἶεν κράτιστοι (Ξεν. 'Απομν. Γ', έ, 8) = εἰ τούτου ἐπιμελοῖντο.

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.

§. 17. Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων γίνονται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν τίθηται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γενική, δοτική, ἢ αἰτιατική. Τὰ ὀνόματα τὰ ὁποῖα προσδιορίζονται διὰ τῆς γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 18. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα, εἴτε ὑποκειμένου, εἴτε κατηγορουμένου, εἴτε προσδιορισμοῦ τόπον ἐπέχοντα, εἶναι διττά, οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά.

§. 19. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά εἶναι I. τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινὰ ἢ εἰς τι καθ' ὅποιανδήποτε σχέσιν. II. τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτά.

I. Τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινὰ, κτλ.

§. 20. Αἱ σχέσεις καθ' ἃς ἀνήκει τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι εἶναι πολλαὶ καὶ διάφοροι. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειοῦνται αἱ κυριωδέστεραι, ἐξ ὧν κατ' εὐθεῖαν ἢ πλαγίως παράγεται σχεδὸν πᾶσα ἄλλη. Ἀνήκει λοιπὸν ἔν τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι, ἐπομένως συντάσσεται μετὰ γενικῆς, πᾶν ὅ τι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ·

α. Ὡς κτῆμά τινος, οἶον ἀγρὸς Περικλέους. β'. Ὡς ἀρχόμενόν τινος, οἶον Μακεδόνων ὑπαρχοί. γ'. Ὡς ἔκγονον ἢ συγγενές τινος οἶον τέκνα πατρός.—ἀδελφὸς Πλάτωνος. δ'. Ὡς ἔργον καὶ ποιήμα τινος, εἴτε πρὸς τὸν τεχνίτην εἴτε πρὸς τὴν ὕλην ἐξ ἧς, οἶον εἰκῶν τοῦ ζωγράφου.—Ὀμήρου ποιήματα.—ραδὸς μαρμάρου.—ἀνδριάς χαλκοῦ.—ξίφος σιδήρου. Ὡσαύτως καὶ ἀφρημένως ἢ ἐνέργεια τῶν

προηγούμενων, οἷον ἐργασίαι Φειδίου. — πρᾶξις ἀνθρώπου. ε'. Ὡς μέρος τινός, οἷον μέρος σώματος. — ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρώπου. ς'. Ὡς περιεχόμενον τινος, οἷον οἱ ἔνοικοι τῶν Ἀθηνῶν. — ῥῆες τοῦ λιμέρος. — οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. ζ'. Ὡς δόμα ἢ δῶρον τινος, οἷον αἰ χορηγίαι τοῦ Ἀλκιβιάδου. — τὰ δῶρα τῶν ἐχθρῶν. η'. Ὡς ιδιότης, διάθεσις ἢ συμβεβηκός τινος, οἷον λευκότης χιόνος. — ἡ εὐμέλεια τοῦ ἀνδρός. — χωλότης τοῦ Ἀγησιλάου. — Φωκίωτος περὶα. Ὡσαύτως δόξα ἀνδρός. — ἀδοξία γυναικός. — πλέθρον γῆς, κτλ.

§. 21. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διὰ τῆς γενικῆς προσδιορίζομενον δυνατόν νὰ ᾖναι ἐνεργητικὸν ὡς πρὸς τι καὶ παθητικὸν πρὸς τι ἄλλο, διὰ τοῦτο δυνατόν νὰ τεθῶσι καὶ δύο συνάμα γενικαὶ εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, ἡ μὲν ἐνεργητικὴ, ἡ δὲ παθητικὴ, ὡς ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατάληψις (Ἴσοκρ.). — ἡ Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ παντός κατελύθη (Ξεν.), οἷον ἡ παρταρχία. Διάφορον δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἰππέων στρατηγός. Ἐνταῦθα εἶναι ὁ ἐν τοῖς προηγούμενοις σημειωθεὶς προσδιορισμὸς τοῦ προσδιορισμοῦ.

II. Τὰ ἀντίθετα τῶν προηγούμενων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

α'. Τὰ σημαίνοντα τὸν κτήτορα ἢ δεσπότην τινός, οἷον κτήτωρ χωρίων. — δεσπότης τοῦ δακτυλίου. β'. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἄρχοντά τινος, οἷον βασιλεὺς Περσῶν. — ἀρχὸς οἰωνῶν. γ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν γεννήτορα ἢ συγγενῆ τινος, οἷον πατὴρ τέκνων. — θεῖος Πλάτωνος. — Κρέοντος κηδεστής. δ'. Τὸν ἐργάτην καὶ ποιητὴν τινος, οἷον ἐργάτης τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἔργων. — εἰκόνων γραφεύς. — ῥητῶν τέκτορες. Ὡσαύτως καὶ ὡς ἐκ τῆς ὕλης, οἷον χαλκὸς ἀνδριάντος. — σίδηρος ξίφους. ε'. Τὰ σημαίνοντα τὸ ὅλον τινός, οἷον σῶμα τῆς κεφαλῆς. — ἀγέλη βοῶν. — σωρὸς σίτων, ξύλων, λίθων. ς'. Τὰ σημαίνοντα τὸ περιέχον τινός, οἷον ἄστυ ἀνθρώπων. — ἄρκτων φωλεός. ζ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν δοτηρὰ τινος, οἷον δαπανημάτων δοτηρῆς. — βραβευτῆς τοῦ δικαίου. η'. Τὰ σημαίνοντα τὴν ὑπόστασιν ιδιότητος, διαθέσεως, συμβεβηκότητος τινός, οἷον πτέρυξ χιόνος λευκῆς, ἢ τοι χιονόλευκος. — ἀγὴρ μελιχίου τρόπου. — τραύματα αἵματος, ἢ τοι αἱματόεντα. — ἀγὴρ δόξης. — ποταμὸς πλέθρου. — δένδρον πολλῶν ἐτῶν.

§. 22. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς I ἡ μὲν ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον, κτλ. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς II, ἀντιστρόφως, ἡ ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ. οἶκος δεσπότου καὶ δεσπότης οἴκου. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, δόξα ἀνδρὸς καὶ ἀγῆρ δόξης.—μειλίχιος τρόπος ἀνδρὸς καὶ ἀγῆρ μειλιχίου τρόπου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, δοῦλον δεσπότου καὶ δεσπότην δούλου. — ἡσυχίαν βίου καὶ βίον ἡσυχίας (Εὐρ.).

§. 23. Πολλὰ ἄλλαι σχέσεις, ἢ κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως ἐκ τῶν προηγουμένων προκύπτουσαι, ἐκφέρονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν ὁμοίον τρόπον. Τὰ ἀφηρημένα, π. χ. τῶν προηγουμένων, ὅπου ὑπάρχουσι, δέχονται τὴν αὐτὴν σύνταξιν· ὅθεν, ὡς λέγεται δεσπότης τῶν ὄλων, οὕτω καὶ δεσποτεία τῶν ὄλων, ὡς ἀκροατῆς μαθήματος, οὕτω καὶ ἀκροασίς μαθήματος.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντάσσόμενα ἐπίθετα.

§. 24. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις τῶν ἐπιθέτων·

α'. Τὰ οἰκειότητος καὶ ἀλλοτριότητος σημαντικά, οἷον οἰκεῖος τῆς χώρας.—οἱ δὲ κίρδυνοι τῶν ἐφρονηκώτων ἴδιοι (Δημ.).—οὐδὲν ἀλλότριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου (Δ.). β'. Τὰ πληρώσεως, μετοχῆς, κατοχῆς καὶ κράτους σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον ὑποψίας καὶ δείματος μεστός.—μέτοχος ἀρετῆς.—ἐγκρατῆς ἠδονῶν.—ἀρετῆς ἔρημος (Ξ.).—ἐνδεὴς χρημάτων.—παρέστηκεν ἀγῶν μέγας, πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός (Εὐρ.). οὕτω καὶ ἐλεύθερος πόρων, καθαρὸς τῶν προκειμένων σημητῶν (Ἡρ. Β', 38).—καθαρὸς ἀδικίας τε καὶ ἀνοσίων ἔργων (Πλ. Πολιτ. Γ', 496).—ὄρφανός τοῦ πατρὸς καταλειφθείς (Δημ.).—πένης γὰρ ἦν ἀνδρῶν φίλων καὶ πιστῶν (Πλ. Ἐπιστ. Ζ', 332). γ'. Τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά, οἷον ἐμπειρὸς πολέμου.—ἐπιστήμων εἰμι τοῦδε.—γραμμάτων ἀπειρὸς.—ἀδαήμων μάχης. δ'. Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας, φροντίδος καὶ ἀφροντισίας ἢ τοῦ ὀλιγῶρίας σημαντικά, οἷον ἐπιμελὴς τῶν θείων.—προμηθῆς τού-

του.—ἀμελής χρημάτων. ε'. Τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά, οἷον ἐπιτυχῆς τῶν καιρῶν.—ἀτυχῆς συνέσεως. ς'. Τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά, οἷον μνήμων φόβου.—γράμματα λήθης μνημόσυνα (ὡς οὐσιαστικά καταστήσαντα).—ἀμνήμων τῶν κινδύνων.—τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσμων. ζ'. Τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά, οἷον φειδωλὸς χρημάτων.—ἀφειδῆς ἑαυτοῦ. η'. Τὰ χωρισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά, οἷον οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων.—μόνος τῶν πολιτῶν.—ὀλίγοι τῶν πολλῶν.—δηλον, ὅτι τῶν χρηστῶν τις, ὡς ἔοικας, εἶ (Ἀρφ. Πλ. 826) — ὧν δὴ ἐγὼ οἶμαι εἶς εἶναι (Πλ.).—ἀπωστός γῆς· οὕτω καὶ φυγὰς πόλεως. θ'. Τὰ ἀνταλλάγματος καὶ τιμῆματος σημαντικά, οἷον αἷματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὠρία.—δόξα χρημάτων οὐκ ὠνητὴ (Ἰσ.).—οἱ φιλόσοφοι δοκοῦσιν εἶναι τοῖς μὲν τοῦ μηδενὸς τίμιοι, τοῖς δ' ἄξιοι τοῦ παρτός (Πλ.). ι'. Τὰ εἰς ἰκὸς ἐνεργητικὰ ρηματικά, ὡς παρασκευαστικὸς τῶν εἰς τὸν πόλεμον (Ξεν).—πρακτικῶς τῶν δικαίων. ια'. Τὰ ἀρχικά καὶ ὑπαρχικά, οἷον κύριος τῆς Ἀσίας.—ὑπήκοοι τῶν γονέων. ιβ'. Τὰ διαφορικά, οἷον ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος (Πλ.).—ἕτερον τὸ ἡδὺ τοῦ ἀγαθοῦ (Πλ.). ιγ'. Τὰ παραθετικά, τὰ συγκριτικά δηλ. καὶ ὑπερθετικά, οἷον κρείττων καὶ φίλων καὶ ἐχθρῶν (Ἰσ.).—ρέοις τὸ σιγᾶν κρείττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν (Μέν.).—ἄνθρωπος πάντων θηρίων θοειδέστατός ἐστιν (Ἄντ).—μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ (Ἰσ.).—τὸ νικᾶν αὐτὸν πασῶν νικῶν πρώτη τε καὶ ἀρίστη (Πλ.). ιδ'. Τὰ ἀνάλογα τῶν παραθετικῶν, οἷον οὐδενὸς δεύτερος.—ὑστεροὶ τῆς συμβουλῆς.—περιττὰ τῶν ἀρκούντων (Ξ.).

§. 25. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τούτων τὰ ἀφρημένα, ὅπου ὑπάρχουσι, συντάσσονται ὡσαύτως μετὰ γενικῆς, ὡς καὶ τὰ προσεξηγηθέντα ἀφρημένα τῶν οὐσιαστικῶν· οὕτως, ἀπάντων ἐστὶ πλησμονή.—μέθεξις οὐσίας (Πλ.).—ἀρετῆς μετουσία (Δημ.).—αὕτη μαρίας ἔχει κοινωρίαν τιρά (Γν).—ἡγεμονία Ἑλλάδος.—ἡ πλοῦτου ἀπληστία (Πλ. Πολιτ. Η, 562), κτλ.

Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 26. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα εἶναι κυρίως ἐπιθετα μετὰ ὀλίγων ἀναλόγων οὐσιαστικῶν. Ἀνάγονται δὲ ἐνταῦθα αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις. α'. Τὰ ταυτότητος, ὁμοιότητος, ἰσότητος καὶ συμφωνίας σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον οὐ ταῦ-

τὰ γίγνεται τ' ἀγαθὰ τοῖς ἡδέειν, οὔτε τὰ κακὰ τοῖς ἀνιαροῖς (Πλ.). — οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισ ὅμοιοι (Πλ.). — λέγεται δὲ ἴση εἶναι ἡ ρῆσος τῇ Κυρηναίων πόλει (Ἡρ)· οὕτω παραπλήσιος, σύμφωνος, σύμφηφος, ἀνόμοιος, ἀσύμφωνος. Β'. Τὰ συγγενείας, ἐνώσεως, μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά, ὡς τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγγενές ἐστι (Πλ.). — τῇ Ἑλλάδι πενήτη μὲν αἰεῖποτε σύντροφός ἐστι (Ἡρόδ. Β', 102). — ξύμπλους Θησεῖ. — συμμιγῆς φόρῳ (Εὐρ.). Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων, φίλοις τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάση πόλει (Εὐρ.). γ'. Τὰ προσεγγίσεως σημαντικά, οἷον πλησία τῷ κυμφίῳ. — ἀστυγείτορες Ἀθηναῖοις. δ'. Τὰ ἐξηγοῦντα τὴν ἰδέαν τοῦ ἀρμόζοντος καὶ μὴ ἀρμόζοντος, τοῦ πρέποντος καὶ μὴ πρέποντος, οἷον γυναικὶ ἀρμόδιος. — ἀνάρμοστόν ἐστι τὸ αἰσχροὸν παρτὶ τῷ θεῷ (Πλ.). — πρεπωδέστατα γυναιξίν (Ξεν.). — μέθη φύλαξιν ἀπρεπέστατον (Πλ.). ε'. Τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινα διάθεσιν, τὰ ὁποῖα περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν καλοῦνται, οἷον φίλος, ἐχθρός, εὔρους, ἡδύς, ἐπωφελής, ἐπίκουρος, βοηθός, σύμμαχος, χρήσιμος, κακόνους, ἐπίβουλος, βλαβερός, ἀηδής, ἐναντίος, ἄχρηστος, κτλ· οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὔνοι εἰσιν (Ξεν.). — οὔδεις θεὸς δύσρους ἀνθρώποις (Πλ.). — ἀντίπαλον τῇ ὀλιγαρχίᾳ (Ξ.). — Ἀύσανδρος κακονούστατος ἦν τῇ πόλει (Λυσ.). — ἐστὶν ἐχθίστα τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ (Πλ.). — μὴ κάμνουσιν ἰατρὸς ἄχρηστος, καὶ μὴ πλέουσι κυβερνήτης (Πλ.). ς'. Τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά, ὡς εὐπειθῆς τῷ ἄρχοντι. — ἅπαντα τῷ πλουτεῖν ἐσθ' ὑπήκοα. ζ'. Τὰ παθητικὰ ῥηματικά, οἷον ῥητόν μοι ἐστίν. — μισητὸς Φίλιππος ταῖς πόλεσιν. — γνωτὰ κοῦκ ἀγνωτὰ μοι προσήλθεθ' ἱμείροντες (Σ. Τ. 58). — ὠφελήτεά μοι ἢ Ἑλλάς. — ἢ ποθεινός (= ποθητός) φίλοις. ἢ. Ἄλλα τινὰ ῥηματικά ἐνεργητικά, ἐκ ῥημάτων μετὰ δοτικῆς συντασσομένων γινόμενα καὶ μετοχικὴν ἔννοιαν παριστῶντα, ὡς δοτήρ τινι. — ἡγεμῶν τινι = ἡγεμονεύων τινί.

§. 27. Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις βάλει κατὰ τὴν σημασίαν τῶν συντασσομένων, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων, ἀλλάσσοντα σημασίαν ἢ ὑπ' ἄλλῃν ἔποψιν θεωρούμενα, ἀλλάσσουσι σύνταξιν. Τὰ φίλος, ἐχθρός, πολέμιος, τὰ ὁποῖα ὡς ἐπίθετα συντάσσονται δοτικῇ, οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα λαμβάνοντα, καὶ εἰς τὰ κτητικὰ ἢ ὡς κτη-

τικὰ ὑπαγόμενα, συντάσσονται γενικῆ· τῇ ἀρχῇ τῆδε δυσμενεῖς (Ξ.)· ἀνδρα δυσμενῆ χθορός (Ξ.)· ξένος βασιλεῖ καὶ ξένος βασιλέως (Ξ. Πλ.)· ἀλλότριός τις καὶ ἀλλότριός τι, κτλ. Τούναντίον τὸ δοῦλος, τὸ ὁποῖον ὡς κτήματος σημαντικὸν τάσσεται εἰς τὰ μετὰ γενικῆς, ἐπιθετικὴν ἔννοιαν λαμβάνον, συντάσσεται μετὰ δοτικῆς, ὡς οἱ ἀρχοντες δοῦλοι τοῦ νόμου (Πλ.).—δοῦλος τῷ βίῳ (Γν.).

§. 28. Ἐν δὲ τοῖς ἐκ τοῦ μίγνυμι συνθέτοις τίθεται δοτικὴ μὲν, ὅταν ἐπικρατῇ ἡ ἔννοια τῆς μίξεως, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ καὶ ἐν ἄλλοις παραδείγμασι δεικνύεται, αἰτιατικὴ δὲ, ὅταν ἐπικρατῇ ἡ διὰ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου ἐξηγουμένη ἔννοια τοῦ χωρισμοῦ· ἀμιγῆς ἐτέρας φύσεως.—ἀμιγεῖς βαρβάρων (Πλ.).

§. 29. Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς πρὸς ἡ ἄλλης ἀναλόγου προθέσεως ἰσοδυναμεῖ δοτικῇ, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρῳ ὀνομάτων δέχονται καὶ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὡς χρήσιμος, ὠφέλιμος, βλαβερός τι καὶ πρὸς τι· χρήσιμος τῇ πατρίδι (Ξεν.).—χρήσιμος πρὸς πόλεμον (Πλ.).—ἄλλη πρὸς ἄλλο γαῖα χρησιμώτερα (Εὐρ.).—βλαβερῶ μὲν πρὸς οὐσίαν, βλαβερῶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἔξιν, πολὺ δὲ βλαβερωτάτῳ πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς παιδευσιν (Πλ. Φαίδρ. 241).—χρήσιμοι εἰς τὸ λέγειν (Πλ.).—ἐπὶ μὲν χρηστὸν ἢ καλὸν ἢ τῆς πόλεως ἄξιον πρᾶγμα οὐδὲν οὕτως ἐστι χρήσιμος (Δημ.).

Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 30. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα, ἐπίθετα ἢ οὐσιαστικά, τὰ ὁποῖα χρήζουσι τοῦ προσδιορισμοῦ κατὰ τι, οἷον καλὸς τὸ εἶδος.—τυφλὸς τὰ τ' ὄτα τὸν τε ροῦν τὰ τ' ὄμματ' εἶ.—ἀγνός, πονηρὸς τοὺς τρόπους (Σοφ.), κτλ.

§. 31. Καὶ δοτικὴ τίθεται πολλάκις ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀλλ' ἡ μὲν αἰτιατικὴ σημαίνει συνήθως τὸ κατὰ τι ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, ἡ δὲ δοτικὴ τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν δι' ἧς γίνεταί τι· ὅθεν λέγεται τοσοῦτος τὸ μέγεθος, τὸ μῆκος, τὸ εὖρος, τὸ βάθος, τὸ ὕψος· ὡσαύτως τὸν ἀριθμόν, κτλ· ἀφ' ἐτέρου δὲ φύσει ἐστὶν ἄνθρωπος ζῶον πολιτικόν (Ἀριστ.).—πολλὰ φύσει οὐκ ἐστὶ καλά, νόμῳ δέ (Πλ.).—κακία καὶ ἀρετῇ τὰ ἦθη διαφέρουσι πάντες (Ἀριστ.).

§. 32. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι φύσεως συμπληρωτικῆς, ἡ αἰτιατικὴ, διὰ τοῦτο, πολλάκις ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται

ἀπαρέμφατον, ὡς ἐπιστήμων ἐστὶ λέγειν τε καὶ σιγᾶν πρὸς οὐδὲ δεῖ (Πλ.).—ἀγαθοὶ ἐσμεν τὸ κακὸν ἐφ' ἐτέρων ἰδεῖν.—φροεῖν οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς (Σοφ).—οἱ παῖδες ἡλικίαν ἔχουσι παιδεύεσθαι (Πλάτων).

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.

§. 33. Τὰ δεχόμενα τὴν ἐνέργειαν τῶν ῥημάτων καλοῦνται, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ πονήματος εἶπαμεν, ἀντικείμενα. Ταῦτα δὲ ἐκφέρονται διὰ τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα τῶν οὐσιαστικῶν. Ἡ φύσις τῶν ἀντικειμένων εἶναι συμπληρωτική ὅθεν τίθενται εἰς τοιαῦτα ῥήματα τῶν ὀνομάτων ἢ φύσις χρήζει συμπληρώσεως, καὶ τοιαῦτα εἶναι τὰ μεταβατικά (Ἰδε κατωτέρω). Τοῦναντίον τὰ σημαίνοντα ὑπαρξιν, ἀπλῆν ιδιότητα ἢ κατάστασιν, ἐννοίαν αὐτοτελῆ παριστῶντα, οὐ χρήζουσι τοῦ τοιούτου πτωτικοῦ συμπληρώματος, οἷον ζῶ, ὑπάρχω, πέφυκα, ὑγιαίνω, ἠρεμῶ, κτλ.

§. 34. Τὰ ἀντικείμενα τίθενται κατὰ τινὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, γενικήν, δοτικήν ἢ αἰτιατικήν. Τοῦτο κρέμαται ἐκ τῆς ἐννοίας τὴν ὀνομαστικὴν παριστᾶ τὸ ῥῆμα, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς.—χρῶμαι βιβλίοις.—μιμοῦμαι τοὺς σοφοὺς, κτλ. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, τὰ ῥήματα τῶν ὀνομάτων τὸ ἀντικείμενον ἐκφέρεται κατὰ γενικήν, δοτικήν ἢ αἰτιατικήν, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς. Εἰς τινὰ δὲ ῥήματα ἰδιάζει αὕτη ἢ ἐκείνη ἢ πλαγία, τοῦτο θέλομεν τὸ πραγματευθῆ ἐν τῷ Περὶ Ῥημάτων.

§. 35. Ὡς τὰ ὑποκείμενα, οὕτω καὶ τὰ ἀντικείμενα δέχονται προσδιορισμοὺς οἵτινες, κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι τὸ προσδιορίζον τίθεται κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον ὅπερ εἶναι ἡ βᾶσις, πρέπει νὰ συμφωνῶσι πρὸς αὐτὰ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς μεγαλοπρεπεστάτης ἀρετῆς—ὁ δῆμος εὐνοεῖ τοῖς ἐξαπατῶσι κόλαξιν.—ἀπέκτειναν τὸν χρηστὸν Φωκίωνα κτλ.

Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.

§. 36. Τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα εἰς τὴν γενικὴν κλάσιν τῶν ὀνομάτων ὑπαγόμενα, τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς, ἀντικείμενον.

§. 37. Τὸ εἷς, μία, ἕν, ἐπιθετικὴν φύσιν ἔχον, κυρίως τίθεται ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς προσδιορισμὸς, οἷον εἷς μὲν σὺ, μία δ' ἐγώ.

—εἷς ἀνήρ οὐδεις ἀνήρ (Πλ.). Καὶ ὑποκείμενον δυνατὸν νὰ τεθῆ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λέξις, οἷον γεωργὸς μὲν εἷς, ὁ δὲ οἰκοδόμος (Πλ.). —τὸ ἐν οὐκ ἔστι δύο· καὶ ἀντικείμενον· ἐν γέ τι δοξάζει ὁ δοξάζων (Πλ.).

§. 38. Τὸ δύο συμπλέκεται μετὰ δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς δύο τώδε πῶλα (Ἀριστοφ.).—δύο φίλω (Εὐρ.).—δύο ἐστὸν τιρεβίω, κτλ. καὶ δύο ἄνδρες.—δύο θεαί.—δύο παρθένοι (Εὐρ.). Τὸ δὲ δυοῖν μετὰ δυϊκοῦ συνήθως· δυοῖν παίδοιν δύο νεκρῶ κατόψεται (Εὐρ.).—δυοῖν γερόντοιν (Εὐρ.).—ἔδωκαν ἡμῖν δύο δυοῖν νεάνιδας (Εὐρ.). Περὶ τῶν ἄλλων οὐδεμία δυσκολία· τρεῖς δάκτυλοι.—τρία στάδια.—τὰ τρία οὐκ ἔστι ἀρτίον (Πλ.).—τέσσαρσι μὲν ὀφθαλμοῖς, τέσσαρσι δὲ ὠσίν (Ξ.).—πέντε ἄρχοντες.—πέντε μινᾶς.—πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτη (Ξ.).—ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ (Εὐρ.), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 1. Αἱ ἀντωνυμίαι ἐκπληροῦσιν ὡς ἔγγιστα ἐν τῷ λόγῳ τὰ τῶν ὀνομάτων, τιθέμεναι ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀντικείμενον, οἷον ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος.—τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας.—ὁ πατήρ μου.—οἱ ἐμοὶ ὀφθαλμοί.—ἕκαστος φιλεῖ εαυτόν, κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει, ἕκαστον ὅμως τούτων εἶδος ἔχει διάφορον χρῆσιν, περὶ ἧς πραγματευόμεθα ἐν ταῖς ἐξῆς.

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 2. Τούτων αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τίθενται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον μόνον ἐπὶ ἀντιθέσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς· σὺ μὲν γὰρ εἶλον ζῆν, ἐγὼ δὲ καθαρεῖν (Σ. Ἀντ. 555).—ἐγὼ ταῦτα ποιήσω.—οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος (Λυσ.).—σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ τέθνηκε (Σ. Ἀντ. 559)· τίθενται δὲ μετὰ τὸ ῥῆμα, ὅταν καὶ αὐτὸ ἐξαιρήται· τί λέγεις σὺ; ἂ σὺ λέγεις (Πλ.).—τούς ἀδικοῦντας ἀθλίους ἔφηρ εἶναι ἐγὼ καὶ ἐξηλέγχθην ὑπὸ σοῦ (Πλ.). Ἄλλως παραλείπονται, ὡς θέλω λέγειν Ἀτρείδας.—ἀληθῆ λέγεις.—ὄρας οὖν;—λέγομεν.—ἴδωμεν, κτλ. Εἰς τὰ δημηρικὰ ἤλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος.—τήνδ' ἐγὼ οὐ λύσω, καὶ ἄλλα ὅμοια, δὲν φαίνεται ἡ τοιαύτη ἀντιδιαστολή. Καὶ

εἰς τὰ τῶν Ἀττικῶν δὲ ἐγὼ οἶμαι, ἐγὼ οἶδα, ἀκούω, πνυθάνομαι, καὶ τὰ ὅμοια, εἰ μὲν ἐνυπάρχει ἀντιδιαστολῆς ἔννοια, εἶναι πολλὰ ἀσθενής.

§ 3. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ παραλείπονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς καὶ ἐπὶ ἀντιθέσεως· καὶ γὰρ εἰ γέρων (ἐγὼ), τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος (Σ.).— καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς, οὐκ ἂν θυναίμην σοὶ (ἐγὼ) κακῶς φρονεῖν ποτε (Εὐρ.). Ὡς δὲ παραλείπονται οὕτω καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς· ἐγὼ γὰρ ἔγωγ' ἔκανον ὁ μέλεος (Σ. Ἀντ. 1319).

§ 4. Ὡς παραλείπεται ἡ ἀντωνυμία ὅπου δὲν ἀπαιτεῖται ἀντιδιαστολή, οὕτω παραλείπεται τὸ ῥῆμα ἐν τοῖς διαλόγοις, κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ προηγηθέντος παραλαμβανόμενον. Οὕτω παρὰ Πλάτωνι ἐν Γοργία· Σ. Καλεῖς τι πεπιστευκέαι; Γοργ. Ἐγωγε· ἐν ᾧ ἐν τῷ προηγουμένῳ κώλῳ ἐτέθη τὸ ῥῆμα, παραλειφθείσης τῆς ἀντωνυμίας· Σ. Καλεῖς τι μεμαθηκέαι; Γοργ. Καλῶ.

§ 5. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σύ τίθενται ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου, οὕτω τὸ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου, διότι ἐξέλιπεν ἡ ὀνομαστικὴ τῆς τριτοπροσώπου ἵ· πείσειν γὰρ αὐτὸς Ἀθηναίους, ὥσπερ καὶ νῦν ἀντιλέγειν (Θ. Ε', 45). Ὡσαύτως καὶ τὸ πληθυντικόν· ἔφασαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέαι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους (Θ.). Καὶ τὸ σωζόμενον δὲ τῆς τριτοπροσώπου σφεῖς, ἀλλ' ἀείποτε ἐν σενεπεΐᾳ καὶ οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ λόγου· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι τε ἀπέκρυσαν καὶ σφεῖς ἡσύχαζον, τοὺς στρατηγούς ἐν αἰτία εἶχον (Θουκ.)

§ 6. Καὶ αἱ πλάγαι πτώσεις τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τίθενται εἰς τὸν λόγον μετὰ ἢ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς καὶ ἐμφάσεως· καὶ αἱ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου ἐξηγοῦσι τὴν ἀντιδιαστολὴν διὰ τῆς πληρεστέρας γραφῆς καὶ ὀρθοτονήσεως, ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, τῶν ἐγκλιτικῶν, μου, μοι, με, τιθεμένων ἐπὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως· αἱ δὲ τοῦ δευτέρου διὰ μόνης τῆς ὀρθοτονήσεως, σοῦ, σοί, σέ, τῶν ἐγκλιτικῶν, σου, σοι, σε, τιθεμένων ὅταν τοιοῦτόν τι δὲν ἀπαιτῆται· ἐμοῦ τὰ φορτία (Ἀρφ. Σφ. 1391).— ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δειλίαν, κλ.

§ 7. Τίθενται δὲ αἱ μὲν πλάγαι τῶν προσωπικῶν ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, αἱ δὲ τῶν συνθέτων ἤτοι ἀντανακλωμένων ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, ὅ ἐστιν αἱ μὲν πρῶται ἀναφέρονται εἰς διάφορον ὑποκείμενον, αἱ δὲ δεύτεραι εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς ἐγὼ καὶ

σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἐμαντὴν ἠξίωκα (Ξ).—εὐκλειαν οὐχ ὀρθῶς ὄσην σουτῆ τε κάμοι προσβαλεῖς πεισθεῖς' ἐμοί;—παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ, παῦσον δὲ σουτήν (Σ. Ἡλ. 988).—προσαναγκάζοντας ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν (Πλ.). Ἴδε κατωτέρω.

§. 8. Ἀλλὰ πάντῃ ἀνεξείρετος δὲν εἶναι ἡ τοιαύτη χρῆσις· διότι ἀπαντῶνται καὶ αἱ πλάγια τῶν προσωπικῶν ὅπου, κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν αἱ πλάγια τῶν συνθέτων. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ὑποκείμενον προτίθεται ἑαυτὸ ὡς ἀντικείμενον σκέψεως, οἷον *ζηλωσὲ μάλλον ἢ' μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν* (Εὐρ)· καὶ ἀντιστρόφως, ὡς *μὴ σουτὸν θ' ἄμα κάμ', ὄρτα σουτοῦ πρόστροπον κτείνρας γένη* (Σ. Φ. 772)=σοῦ.

§. 9. Τίθενται δὲ μάλιστα αἱ προσωπικαὶ ἀντὶ τῶν συνθέτων ἐπὶ τῆς μετὰ αἰτιατικῆς συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς *ἐγὼ ὑμᾶς κελεύω ἐμὲ μιμεῖσθαι* (Πλ.).—*δέομαι ὑμῶν ἐμὲ δοκιμάζειν, τούτους δ' ἠγεῖσθαι χεῖρους* (Λυσ.)· καὶ ἀντιστρόφως, αἱ τῶν συνθέτων πλάγια ἀναφέρονται εἰς τὸ κατ' αἰτιατικὴν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς *οὐκ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε τὸ ἐμὲ τῶν ἐμαντοῦ πάντων ἡμαρτηκέσαι* (Πλ.). Περὶ τῆς τριτοπροσώπου ἴδε κατωτέρω §. 22.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός.

§. 10. Ἡ ἀντωνυμία αὐτός, ἡ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον τιθεμένη ἢ μετὰ ὀνομάτων ἢ μετ' ἄλλων ἀντωνυμιῶν, ἀπανταχοῦ, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἤττον, ἔχει διακριτικὴν ἔννοιαν, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως διαστέλλουσα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παντὸς ἄλλου.

§. 11. Καθ' ἑαυτὴν τιθεμένη ἢ αὐτός ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἐν τῇ τριτοπροσώπῳ ἐπέχει, ὡς εἶδαμεν, τόπον τῆς ἐγὼ καὶ σὺ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ, ἐξαφρανισθείσης τῆς ὀνομαστικῆς Ἱ, καὶ εἰς ἄλλην χρῆσιν τιθεμένων τῶν πλαγίων αὐτῆς οὗ, οἶ, εἴ (ἴδε κατωτέρω)· καὶ γὰρ αὐτός ἐβούλετο (Ξ).—αὐτὴ δ' ἴσως τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύρεται (Σ.). Ἐμφαντικώτερον δὲ καὶ διακριτικώτερον σημαίνει μάλιστα τὸ πρὸς τὸν λαλοῦντα κύριον καὶ σημαντικὸν πρόσωπον, ὡς εἶναι ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητὴν, πρὸς τὸν δοῦλον ὁ δεσπότης ἢ ἡ δέσποινα, καὶ τὰ ὅμοια Οὕτω παρ' Ἀριστοφάνει· τίς οὗτος; Αὐτός. τίς αὐτός; Σωκράτης. Τοιοῦτον καὶ τὸ περιώνυμον τῶν Πυθαγορείων αὐτός ἔφα, αὐτός οὗτος δηλ. ὁ διδάσκαλος, καὶ οὐδεὶς τῶν περιῆσταμένων μαθητῶν.

§. 12. Ἡ αὐτὴ διάκρισις παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων, ὡς ἄλλων ἰατρός, αὐτὸς ἔλκεσι βρῦει (Εὐρ.).—αὐτὸς τε καὶ οἱ χορευταί (Πλ.).—αὐτὸς τε καὶ συμπόται καὶ ἐταῖροι (Πλ.).—ἄπαρτές ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί· αὐτοὶ δ' ὅταν σφαλῶμεν οὐ γιγνώσκομεν (Εὐρ.)=ἡμεῖς αὐτοί.

§. 13. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ γυναικα (Ξεν.).—τὸν πέλας μὲν ρουθετεῖν βραχὺς πόρος, αὐτὸν δ' ἐνεργεῖν ὕβριν ἠδικομημένον πάντων μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις βάρος (Γν.). Ἀναιρεῖται δὲ ἡ διάκρισις καὶ ἀντιδιαστολὴ αὕτη ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὅταν μετὰ τὸ ῥῆμα τιθέμεναι ἀναφέρωνται εἰς προηγούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἔδωκεν αὐτῷ.—εἶδον αὐτόν.—μετὰ ταῦτα ἀπελθεῖν αὐτόν, κτλ.

§. 14. Μετὰ ὀνομάτων συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς ἐπίσης φυλάττει τὴν διακριτικὴν καὶ διασταλτικὴν ἔννοιαν, ὡς αὐτὸ τὸ δίκαιον.—αὐτὸ τὸ καλόν=τὸ καθ' αὐτὸ δίκαιον καὶ καλόν, παντὸς ἑτερογενεῖς καθαρεῦον.—αὐτὸ ἂν τὸ δέον εἴη (Ξ).—αὐτὸ καλόν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων· αὐτὸ τὸ ἀποθνήσκειν οὐδεὶς φοβεῖται (Πλ.).

§. 15. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων· αὐτὸς Σωκράτης ἐδάκρυσεν (Πλ.).—αὐτοῦ Σιμμίου δεώμεθα (Πλ.)· καὶ μετὰ τῶν τακτικῶν δὲ ἀριθμητικῶν συμπλεκομένων τῶν κυρίων ὀνομάτων κρατεῖ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν· διότι τὸ Νικίας τρίτος αὐτός (Θ.) σημαίνει ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἦτον ὁ τρίτος, ὃ ἐστὶν ἧσαν δύο ἄλλοι καὶ αὐτὸς τρίτος, ὅστις, ὡς ἀξιολογώτερος, ὀνομάζεται.

§. 16. Ἐκ τῆς διακριτικῆς ταύτης σημασίας προκύπτει καὶ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, τὸ αὐτὸς δηλ. καταντᾶ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ μόνος, ὡς αὐτοὶ ἐσμεν, κοῦπω ξένοι πάρεισιν (Πλ.).—οἱ νέοι εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι (Πλ.)=μόνοι αὐτοί. Ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καὶ προστιθεμένης τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς κατὰ προθέσεως· αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς (Ξ).—ὄψον αὐτὸ καθ' αὐτό (Ξ.)=ἄνευ τοῦ σίτου.

§. 17. Μετὰ τοῦ ἄρθρου ἡ ἀντωνυμία αὐτὸς σημαίνει ταυτότητα προσώπου ἢ πράγματος πρὸς ἑαυτὸ παραβαλλομένου ἢ πρὸς ἄλλο, ὡς τὴν Ἀττικὴν ἀνθρώποι κατώκουν οἱ αὐτοὶ (Θ.), τοῦ αὐτοῦ γένους δηλ. οὐχὶ μιγάδες, ὡς καὶ (Β', 36)· ἄριστα δὲ ἐξηγεῖ τοῦτο

Ἀριστοτέλης (*Πολιτ.*, Γ', α, 13) διὰ τῆς πρὸς τοὺς ποταμοὺς καὶ κρήνας παρομοιώσεως. Ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ δοτικῆς, δυνάμει τῆς σημασίας ταύτης· ὁ αὐτὸς τῷ *λίθῳ* (Πλ.).—οὐ ταῦτόν τὸ βλέπειν τῷ *καθαρεῖν* (Εὐρ.).

§. 18. Μετὰ τῶν προσωπικῶν καὶ δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλεκομένη ἢ αὐτὸς ἀυξάνει αὐτῶν καὶ ἀναδεικνύει προφανεστέραν τὴν ἀντιδικστολήν καὶ διάκρισιν, ἐπιταγματικὴ τότε καλουμένη, ὡς βούλομαι γὰρ ἔγωγε αὐτὸς ἀκοῦσαί σου αὐτοῦ διῆεντος τὰ ἐπίλοιπα (Πλ.),—σὺ αὐτὸς παρεγένου; (Πλ.)—αὐτά μοι ταῦτα προὔδεδόκτο (Πλ.). Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς προσωπικῆς· αὐτὸς, ὦ Φαίδων, παρεγένου Σωκράτει; (Πλ.). Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτὸς ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατριβῇ ἐπραγματεύθη ὁ περιώνυμος φιλόλογος Ἐρμᾶννος, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ὁμηρικῆς χρήσεως ἐκ προθέσεως ἐξετάσας.

Ἡ Σύνθετος Ἀντωνυμία.

§. 19. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη τίθεται εἰς τὴν πρότασιν, ὡς ἀνωτέρω εἶδαμεν, ὅταν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀντικείμενον ᾖναι τὸ αὐτό, οἷον πείθω ἑμαυτόν.—δέδοικα ἑμαυτόν (Σ. Τ. 767).—στήσω δ' ἑμαυτόν (Σ. Κ. 1243).—ὅπως ἑμαυτὴν κλαύσω (Σ. Ἠλ. 1121).—γνώθισαυτόν.—σῶσον σεαυτήν (Σ. Ἄρτ. 553).—Τιμοκράτης ἔσφαξεν ἑαυτόν.—φύσει μὲν λύει σῶμα ἐκ ψυχῆς, ψυχὴ δ' αὐτὴν λύει ἀπὸ σώματος (Γνωμ.).—καταδικάζω ἑμαυτοῦ (Ξεν.).—Σωκράτης ἑαυτῷ πως προσέχωρ (Πλ. Συμπ. 174).—τὴν ἔχθραν ἦν οὗτος αὐτῷ πρὸς ἐμέ φησιν εἶναι (Δημ. Μειδ. §. ΝΓ').—ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσομαι (Λυσίας).

§. 20. Διὰ δὲ τῆς γενικῆς ἀντωνυμίας ταύτης ἐκφέρεται καὶ σχέσις κτήσεως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη, ὡς πρόθυμον παράσχου τὴν σαυτοῦ δύναμιν (Λυσίας Ἐρατοσθ. 14). Οὕτω πατρίδα σαυτοῦ, παιδὸς ἑαυτοῦ, τῇ γυναικὶ τῇ ἑαυτοῦ, διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν (Πλ. Πρωτ. 347).

§. 21. Ὅταν δὲ ᾖναι πλείονες προτάσεις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ συνδεδεμένοι, ὡς ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφατικῆς καὶ μετοχικῆς συντάξεως ἢ ἄλλως ἐν ἐξερτήσει λόγου, καὶ τότε τίθεται ἢ σύνθετος ἀντωνυμία, ἥτοι εἰς τὸ ἐγγυτέρω ἢ εἰς τὸ ἀπωτέρω ὑποκείμενον ἀναφερομένη, εἰς τὸ τοῦ δευτέρου δηλ. ἢ τὸ τοῦ πρώτου λόγου, ὡς *Τήλεφος δέ*

(ἔφη) δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ (Δ.), τοῦ Νικοστράτου.—οἱ πολῖται οἴονται χρῆναι τοὺς ἄρχοντας ἑαυτοῖς (τοῖς πολίταις) πλεῖστα ἀγαθὰ πορίζειν.—οἱ μὲν (θεαταί), ὅταν ἴδωσι τοὺς ἀθλητὰς ἑαυτῶν (τῶν θεατῶν) ἕνεκα ποροῦντας (Ἰσ. Παρηγ. ΙΒ').

§. 22. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τίθενται καὶ αἱ πλάγιαί τῆς τριτοπροσώπου, οὔ, οἶ, ἔ, μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τῶν Ἀττικῶν συνειθιζόμεναι, καὶ μάλιστα τὸ οἶ· *συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας οἶ ᾤετο χρῆναι ἔχειν* (Ξ), σπανιώτερον δὲ τὸ οὔ καὶ ἔ· καὶ *περιμένοντος οὔ* (Πλ. Συμπ. 174).—*Πολέμαρχος ὁ Κεφάλου ἐκέλευσε δραμόντα τὸν παῖδα περιμεῖναι ἔ* (Πολέμαρχον) *κελεῦσαι* (Πλ.). Οὕτω δὲ καὶ τὸ σφίσι· *ἐγκλήματα ἐποιοῦντο ὅπως σφίσιν ὅτι μεγίστη πρόφασις εἴη τοῦ πολεμεῖν*, κτλ.

§. 23. Ὡσαύτως δὲ τίθενται ἐν τοῖς τοιούτοις καὶ αἱ πλάγιαί τῆς αὐτός, ὅταν ὁ λόγος ἐκφέρηται, ὅχι ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἀλλ' ἢ ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως ἢ ἐκ μέρους ἄλλου ὑποκειμένου, ὡς ὁ Κῦρος *συγκαλεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτὰ* (Ξ).—*Μειδίας ἄνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν (Μειδίαν) ἠδίκηκότα, συκοφαντεῖν ᾤετο δεῖν* (Δ.). Ἡ ἐκλογὴ ἐν τούτοις κρέμαται ἐκ τῆς σαφηνείας, ἐκ τῆς ἐμφάσεως καὶ ἐκ τῆς εὐφωνίας· *τοῦτ' οἷδε (ἕκαστος) καὶ θαρσύνει καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτείᾳ μηδένα αὐτὸν ἔλχειν* (Δημ. Μειδ. §. ΞΑ)· ἔνθα τὸ αὐτὸν ἀναφέρεται εἰς τὸ νοούμενον ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (ἕκαστος), τὸ δὲ αὐτὸν ἦτον δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται καὶ εἰς τὸ μηδένα.

§. 24. Ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον ἀπαντᾶται ἐν συνθέσει, ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, ἑαυτούς, ὡς ἐκδήμους στρατείας πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν οὐκ ἐξήσαν οἱ Ἕλληνες (Θ).—καὶ *Δεκέλειαν αὐτοῖς ἐπιτειχισθῆναι ὑπέμειναν* (Δ).—οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδενὸς τούτων αὐτῷ συνεχώρησαν ὑβρίζειν ἑαυτούς (Δ). Πρὸς μείζονα δὲ διάκρισιν προστίθεται πρὸ τῆς συνθέτου καὶ ἡ αὐτός· οἱ καλοὶ καγαθοὶ αὐτοῖς ἑαυτοῖς σύρεισι δι' ἑαυτῶν, ἐν τοῖς ἑαυτῶν λόγοις πεῖραν ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ διδόντες (Πλ.). Ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πληθυντικοῦ προσώπου λείπει ἡ σύνθεσις, ἀναπληρουμένη διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, ἡμῶν αὐτῶν, ὑμᾶς αὐτούς, κτλ.

§. 25. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου παρὰ

τὴν σύνθετον κοινοτέρα εἶναι ἢ χρῆσις τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐ-
τός, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ ἐνέργεια ἀναφέρηται εἰς ἕκαστον τῶν ὑπο-
κειμένων, ὡς τοὺς δὲ καὶ *λήθη ἐλάμβανε παραντίκα ἀναστάντας*
*τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγνόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπι-
τηδείους (Θ.).* — τὰ δὲ ἐντός οὕτως ἐκαίετο, ὥστε . . . ἤδιστα ἂν
ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν (Θ.).

§. 26. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ σύνθεσις,
τίθεται πολλάκις ἡ ἀνάλυσις πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἐξαφανισθείσης κα-
τὰ μικρὸν διακριτικῆς ἐννοίας τῆς αὐτός ἐν τῇ συνθέσει· ὅθεν *λούω*
ἐμαυτὸν = λούω τὸν ἑαυτὸν μου, λούομαι, ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς
ἤθελεν εἶναι ἐπὶ δευτέρου προσώπου τὸ *λούω σε*· τὸ δὲ *λούω ἐμὲ*
αὐτὸν μετ' ἀντιδιαστολῆς = λούω τὸν ἴδιον ἑαυτὸν μου, ὡς ἐπὶ δευ-
τέρου προσώπου ἤθελεν εἶναι σὲ λούω.

§. 27. Ἄλλ' ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς παρ' Ἀττικοῖς γίνεται συνήθως
ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας· καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς *κατήσχυνε καὶ ἐμὲ*
αὐτὸν ὕβρισεν (Λυσ.), ἔνθα ἕτερον τὸ πρόσωπον τοῦ ὕβρισαντος καὶ
ἕτερον τὸ τοῦ ὕβρισθέντος· σπανίως ἐπὶ ταυτοπροσωπίας· καὶ μὴ σέ-
τ' αὐτὸν καὶ πόλιν *διεργάση* (Σ. Κ. 1417)· παρὰ δὲ τοῖς Ἐπικοῖς
ἐπὶ ἀμφοτέρων.

§. 28. Τὸ ἑαυτῶν ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀλλήλων, ὡς ὅπου
καλοὶ κάγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν, οὐκ ἂν ἴδοις
αὐλητρίδας, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκανοὺς ὄντας συνεῖναι, λέγοντάς
τε καὶ ἀκούοντάς ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως (Πλ.). — καὶ *παίζομεν*
ἑαυτοὺς καὶ παιζόμεθα. Ἡ προφανὴς διαφορὰ δεικνύεται ἐν τῷ οὔτε
ἑαυτοῖς οὔτε ἀλλήλοις ὁμολογοῦσιν (Πλ.).

§. 29. Καταχρηστικώτερον δὲ τίθεται οὐχὶ μόνον παρ' Ἴωσι καὶ
Δωριεῦσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἀττικῶν ποιηταῖς, ἔτι δὲ καὶ ἐν
τῷ πεζῷ λόγῳ, ἡ ἀντωνυμία ἑαυτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου,
ἀντὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ἀντὶ ὑμῶν αὐτῶν, ὡς εἰ μὴ
προεξάρεστημεν, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἂν ἠδυνήθημεν (Δημ.). —
ἀποφαίνεται σκαιοτάτους ἑαυτοὺς (Λυσ.).

§. 30. Ἡ δὲ ἐπὶ ἐνικοῦ τοιαύτη χρῆσις, καίτοι καταδικαζομένη,
ἀπαντᾶται ὁμῶς· αὐτὸς αὐτὸν *ἀπώλλυον* (Ἄνδοκ.) = ἐμαυτόν. — *δαί-
μων ἑαυτῷ πλουσίαν γήμας ἔσει* (Γν.) = σεαυτῷ. — *σκέψαι κάκεινο*
καὶ διέλθε πρὸς ἑαυτὸν (Ἰσοκρ.) = σεαυτόν. — *ἔξεστί σοι ζῆν καρ-*

πούμενον τὰ ἑαυτοῦ (Ξ.)=σεαυτοῦ.—οὐδὲ τὴν ἑαυτοῦ σύ γε ψυχὴν ὄρας (Ξεν. Ἀπομν. Α', δ', 9).

Ἡ Ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία ἀλλήλων.

§. 31. Ἡ ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία ἀλλήλων ἐμφαίνει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀμοιβαίας σχέσεως τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον· οἱ πρόγονοι τὰς θρασύτητας τὰς ἀλλήλων οὐκ ἐζήλουν (Ἰσ.).—οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισι ὅμοιοι (Πλ.).—διέφθειραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους (Θ.).—λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐβρόθουν κακοί (Σ. Ἀρτ. 259).—τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἀμφικείμενοι λύγδην ἔκλαιον πάντες (Σ. Κ. 1620). Ἐκ τούτου δὲ τὸ ἐπαλλήλοισιν χεροῖν (Σ. Ἀρτ. 57), ἐκ διορθώσεως Ἐρμάννου=ἀλληλοφόνους χερσίν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 32. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι κτῆσιν τοῦ προσώπου εἰς ὃ ἀναφέρονται. Εἶναι δὲ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ἐμός, σός, ὅς, ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος, καὶ αἱ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ νωτῆρος καὶ σφωτῆρος, μετὰ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων αὐτῶν.

§. 33. Ἐκ τῶν κτητικῶν τούτων ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ μόνον παρ' Ἰωσι συνειθίζονται· καὶ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ ἐνικοῦ προσώπου ἡ ὅς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας (=ἐδικός του) σπανίως ἀπαντᾶται παρ' ἄττικοῖς ποιηταῖς· ἡ σφέτερος τίθεται κατ' ἄμεσον ἢ πлагίαν, ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς δηλ: τοῦ ἀπαρεμφάτου συντάξεως, ἀντανάκλασιν· ἐώρων ποροῦντας τοὺς σφετέρους (Ξ.).—λέγουσιν ὡς οὐ δίκαιον τοὺς σφετέρους ξυμμάχους ὑμᾶς δέχεσθαι (Θ.).

§. 34. Αἱ παρ' ἄττικοῖς εὐχρηστότεραι κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἶναι ἡ ἐμός, σός, ἡμέτερος, ὑμέτερος, ἰσοδυναμοῦσαι ταῖς γενικαῖς τῶν πρωτοτύπων· ἐμός πατήρ=πατήρ μου, σός ἐταῖρος=ἐταῖρός σου, καὶ (ἀντὶ ὅς εἰμι=suus sum) αὐτοῦ εἰμι· ἐπὶ δὲ ἀντανάκλασεως καὶ ταῖς γενικαῖς τῆς συνθέτου, μετὰ διακριτικῆς ἐννοίας· γνώμην σου ἀποφαίνεις ἢ ἐμὲ ἐρωτᾶς; (Πλ.)=σὴν ἢ σοῦ αὐτοῦ γνώμην.

§. 35. Ἐπιθετικαὶ οὔσαι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν λόγον κυρίως ὡς κατηγορούμενον καὶ προσδιορισμὸς· σός ἐγὼ εἰμι.—ἐμός πατήρ, κτλ. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον τίθενται καὶ ὡς ὑποκείμενον, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα· τὰ ἐμά ἐστι σά.—τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς.

§. 36. Ὡς δὲ τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον πρόσωπον τοῦ ῥήματος καθιστᾶ περιττὴν πολλάκις τὴν προσωπικὴν, οὕτως ἢ ὡς κτητικὴ χρῆσις τοῦ ἐν τῷ ὀνόματι ἄρθρου καθιστᾶ πολλάκις περιττὴν τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν· ὁ πατήρ ἐκέλευσέ με ποιεῖν ταῦτα=ὁ ἐμὸς πατήρ.—οἱ γονεῖς στέργουσι τὰ τέκνα (Ξ.)=τὰ ἑαυτῶν τέκνα. Τίθεται δὲ ἀναγκαίως ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἢ ἡ ἰσοδύναμος γενικὴ ἐν ἐλλείψει τοῦ ἄρθρου, ἐμὸς πατήρ, καὶ ἐπὶ διακρίσεως, ἑαυτοῦ σώμα.

§. 37 Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν τῇ κτητικῇ περιεχομένης προσωπικῆς ἀντωνυμίας δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦ κτήτορος, ὁ δὲ τοῦ μετ' αὐτῆς τιθεμένου ὀνόματος, δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τῶν κτημάτων. Προκύπτουσι δὲ τέσσαρες συνδυασμοί· α'. εἷς κτήτωρ καὶ ἐν κτῆμα· ἐμὸν τὸ βιβλίον=ἐμοῦ τὸ βιβλίον· β'. πολλοὶ κτήτορες καὶ πολλὰ κτήματα· ἡμέτερα τὰ βιβλία=ἡμῶν τὰ βιβλία· γ'. εἷς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτήματα· ἐμὰ τὰ βιβλία=ἐμοῦ τὰ βιβλία· δ'. πολλοὶ κτήτορες καὶ ἐν κτῆμα· ἡμέτερον τὸ βιβλίον=ἡμῶν τὸ βιβλίον. Οὕτω καὶ περὶ τῶν λοιπῶν σός, ὑμέτερος, κτλ.

§. 38. Ἐπειδὴ ὅχι μόνον τὸ καθ' αὐτὸ κτῆμα ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τινος θεωρεῖται ὡς ἀνῆκον εἰς τὸν λέγοντα, διὰ τοῦτο διὰ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἐξηγοῦνται καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ σὸν λέχος (Σ. Ἀγ. 573)=τὸ ὑπὸ σοῦ ὀνομαζόμενον.—ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον (Σ. Φ. 1251)=ὄν σύ μοι ἐπαπειλεῖς.—τὸ σὸν γὰρ ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ (Εὐρ. Ἡρακλ. 285).

§. 39 Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης συγγενείας τῶν κτητικῶν πρὸς τὰς γενικὰς τῶν πρωτοτύπων καὶ συνθέτων ἀντωνυμιῶν (§. 30) ἔπεται ὅτι πολλάκις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀπαντῶνται ἀμφότεραι, ὡς κείνου τε καὶ σὴν χάριν (Σοφ. Τρ. 485).—μᾶλλον ἐλοίμην ὅπως τὰ σὰ καλῶς ἔχει ἢ ὅπως τὰ ἑαυτῶν (Ξ. Ἀν. Ζ', ζ', 44)· β'. τίθεται ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας πτωτικὸς προσδιορισμὸς, ὡς εἰ ὑπῆρχε γενικὴ τῆς προσωπικῆς· ἡμέτερον αὐτῶν ἔργα (Πλ.)=ἡμῶν αὐτῶν ἔργα.—ἡ ὑμέτερα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκεν (Πλ.)=ἡ τέχνη ὑμῶν τῶν σοφιστῶν.—τοὺς οἴκους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν (Ἰσ.).—κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἔνεκα (Θουκ. Α', 5).

§. 40. Ἡ ἐν τούτοις σημασία τῆς μετὰ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἐπινασσομένης γενικῆς αὐτῶν εἶναι κτητικὴ. Πολλάκις δὲ τίθεται καὶ μόνη ἡ ἀντωνυμία, οὐσιαστικοῦ δύναμιν λαμβάνουσα· τὰ ὑμέτερα

αὐτῶν (Δ.). τὰ σφέτερα αὐτῶν. Διάφορος δὲ ταύτης εἶναι ἡ διακριτικὴ σημασία· ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι, τὸ δὲ ψυχή; (Πλ.)=οὐκ ἔχει οὕτως ὅτι ἡμῶν αὐτῶν; κτλ.—αὐτῶν ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι πολέμων εἰσιν (Θουκ. Β', 11).

§. 41. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐπὶ κτητικῆς σημασίας ἀπαντῶνται, ἂν καὶ σπανιώτερον, καὶ τὰ ὁ ἐμός αὐτοῦ, ὁ σός αὐτοῦ· τὸν ἐμόν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἤδη νομιζῶν ἐκτετοξεῦσθαι βίον (Ἄρφ. Πλ. 33).—ἐγὼ μὲν, ᾧ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσ' ἄμα καὶ τοῦμόν αὐτῆς ἤλθον (Σ.).—ιδὼν τὴν σὴν ἀνδρίαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀναβαίνοτος (Πλ.).—τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε (Ὀδ. Β, 256)=τὰ σὰ αὐτῆς. Ἀντὶ δὲ τούτων τίθεται συνηθέστερον ὁ ἐμαυτοῦ, ὁ σαυτοῦ, ὁ ἑαυτοῦ· πορεύομαι πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς (Σ. Ἄρτ. 893).—τοῦ σαυτοῦ τέκνου (Σ. Ἄρτ. 568).—μετεπέμψατο Ἄστύαγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1). Τὸ τελευταῖον μάλιστα ἀναγκαίως· διότι, ἀσυνειθίστου ὄντος ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τοῦ ὄς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας, δὲν λέγεται ὄς αὐτοῦ, ὡς λέγεται ἐμός αὐτοῦ (§. 33—34).

Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 42. Τὸ ὄνομα ἐξηγεῖ τὴν φύσιν τῶν ἀντωνυμιῶν τούτων, ὅτι σημαίνουσι δεῖξιν προσώπου ἢ πράγματος, καθ' ἓνα ἢ ἄλλον τρόπον, ἐκ μέρους τοῦ λαλοῦντος, καὶ δεῖξιν ἰδιαιτέραν καὶ δυνατωτέραν, ἄλλως δεῖξιν ἐπὶ τὸ γενικώτερον καὶ ἀσθενεστέραν δηλοῦσι καὶ αἱ προσωπικαί. Εἶναι δὲ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ὄδε, ἡ οὗτος, καὶ ἡ ἐκεῖνος.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὁ ὄδε.

§. 43. Ἡ ἀντωνυμία ὄδε δεικνύει τινὰ αἰσθητῶς ἢ νοερῶς ὄρατόν, καὶ τρόπον τινὰ δακτυλοδεικτούμενον. Τίθεται δὲ εἰς τὸν λόγον πρῶτον μὲν ἐπιθετικῶς, προσδιορίζουσά τι, προτασσομένη ἢ ἐπιτασσομένη, τοῦ προσδιοριζομένου ἐνάρθρως ἢ ἀνάρθρως ἐκφερομένου· ὄδ' ὁ ξένος (Σ. Κ. 1249).—ὁ πλοῦς ὄδε (Σ. Ἡλ. 541).—ὄδ' ἀνὴρ καὶ ἀνὴρ ὄδε (Σ.).—ἄδ' ἂ τλάμων, τόδε τοῦργον καὶ τοῦργον τόδε. Καὶ ἀνάρθρως δὲ πολλάκις τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς ὄδε χρόνος (Σ. Φ. 199).—καιρὸς καὶ πλοῦς ὄδε.—γυνὴ ἠδε.—τοῦδε συμμάχου.—ἀνδρὶ τῷδε.—τῆδ' ἡμέρα. Εἶτα δὲ καὶ οὐσιαστικῶς ὑποκειμένου τόπον ἐπέχουσα· ὄδ' ἐστὶ (Σ. Ἡλ. 1353).—ὄδε οὐκ Ὀρέστης ἔσθ' (Σ. Ἡλ. 1480). Κατηγορουμένου δὲ τόπον ἐπέχει ἐν τῷ (ἰλ. τ, 140)

δῶρα δ' ἐγὼν ὄδε πάντα παρασχεῖν, ὡς τὸ τῆς συνηθείας ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ, τοῦτο δὲ—ἐγὼ εἶμι ἕτοιμος.

§. 44. Ὅταν δὲ πρόκειται περὶ λόγων, εἰς τὸ ἡγούμενον ἢ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένων, ἢ ὄδε συνήθως ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς πέμψασα Τόμυρις κήρυκα ἔλεγε τάδε (Ἡρ. Α', 206), τὰ ἐξῆς δηλ. Τὰ περὶ τοῦ ὄδε ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιόσδε, τοσόσδε, τηλικόςδε, ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ τῆδε καὶ ὧδε· τὸ δὲ τεῖχος ἦν τῶν Πελοποννησίων τοιόσδε τῆ οἰκοδομήσει (Θουκ. Γ', 21).—ἡ γραφὴ τοιάδε τις ἦν (Ξ.).—οἱ τῆδε—οἱ ἐν τῆδε τῆ πόλει.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία οὗτος.

§. 45. Ἡ οὗτος δεικνύει ἀσθενέστερον τῆς ὄδε, ἦτοι παρόντα καὶ αἰσθητὰ ἢ διατηρούμενα εἰς τὴν μνήμην, οὐσιαστικῶς ἢ ἐπιθετικῶς, τοῦ δὲ προσδιοριζομένου ἐνάρθρως ἢ ἀνάρθρως ἐκφερομένου· οὗτος δ' ἔμοι φίλος μέγιστος (Σ. Φ. 585).—χούτος τεθνηκώς ἦν.—οὗτος ὁ σοφός.—αὕτη ἢ τύχη.—αὕτη ἀγορά.—ρόσημα τοῦτο.—ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς (Πλ.).—τοῦτο γάρ εἰσιν εὐθύται (Δ.). Ὡς δὲ ἢ ὄδε εἰς τὸ ἐπόμενον, οὕτως ἢ οὗτος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ προηγηθέν, οἷον οὗτος ἦν ὁ λόγος (Ἡρ.), τὰ προειρημένα δηλ.—ταῦτα μὲν σὺ λέγεις, παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε (Ξ.). Τὰ περὶ τοῦ οὗτος ῥηθέντα ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιοῦτος, τοσοῦτος, τηλικοῦτος· ὁ Κῦρος, ἀκούσας τοῦ Γωβρύου τοιαῦτα, τοιάδε πρὸς αὐτὸν ἔλεξεν (Ξενοφ.). Ὡσαύτως οἱ ταύτη—οἱ ἐν τῆ προαναφερθείσῃ χώρα εὐρισκόμενοι.

§. 46. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ περιστάσεις ἐν αἷς ἢ οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς προεξαγγέλλουσα τρόπον τινὰ τὴν μετέπειτα ἐξηγηθησομένην ἔννοιαν, μάλιστα διὰ τοῦ οὐδετέρου τοῦτο, ἐπομένου λόγου ἐκ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἀρχομένου· Πρόξενος ἐνδηλον καὶ τοῦτο εἶχεν ὅτι οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας (Ξ. Ἀν. Β', ζ', 18). Ὡσαύτως τίθεται καὶ τὸ οὕτω οἷον ὁ θεὸς οὕτω πως ἐποίησε· τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκπορεῖν τὰγαθὰ ἄλλους αὐτοῖς ἐπιτακτῆρας δίδωσιν (Ξ. Κ. Π. Β. γ', 4).

§. 47. Ὡς δὲ ἐν τούτοις προεξαγγέλλονται τὰ ἐπόμενα, οὕτως ἐν ἄλλοις συγκεφαλαιοῦνται τὰ ἡγούμενα διὰ τῆς αὐτῆς ἀντωνυμίας· τῷ τε προνοεῖν τῶν συνόντων, καὶ τῷ προπορεῖν, καὶ τῷ συνηθόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερός εἶναι, συναχθόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν φιλίαν θηρεύειν (Ξ. Κ. Π. Ζ',

β', 2). Δεικτικώτεροι δὲ καθίστανται ἀμφοτέρω δια τῆς τοῦ ι προσλήψεως, οὐτοσί, οἰδί, ἄπερ ὅμως, μᾶλλον εἰς τὸν κοινὸν βίον ἀνήκοντα, εἶναι συχνότερα παρὰ τοῖς κωμικοῖς.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ἐκ εἵνος.

§. 48. Ἡ ἀντωνυμία ἐκεῖνος δεικνύει ἀπωτέρω καὶ μεμακρυσμένον τι, ὡς ἐκεῖνος Εὐρύτου πέρας πόλιν (Σ) = ἐκεῖνος-ὁ Ἡρακλῆς. — ἄπεστ' ἐκεῖνος (Σ. Ἡλ. 519) = ὁ Αἴγισθος. Τίθεται δέ, ὡς ἡ οὗτος, καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένη· παρὰ πάντα ταῦτα ἐκεῖνο ἐτι ἀκούσατε (Δ.). — ἐκεῖνοι, οἶμαι, αἰσχρὸν ἦδη, τὸ μὴ καλῶς λέγειν τε καὶ γράφειν (Πλ.).

§. 49. Ὅταν ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα, κατὰ φυσικωτέραν πλοκὴν, ἡ μὲν οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ προσεχέστερον, ἡ δὲ ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπωτέρω· πρῶτον μὲν εὐσέβει τὰ πρὸς Θεούς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄρκοις ἐμμέλων· ἐκεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον· τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκάγαθίας τεκμήριον (ἴσ. πρὸς Δημόν. Δ'). Ἐνίοτε ὅμως γίνεται καὶ τὸ ἀντίθετον· δίκαιον ἦν τοὺς τὸν στέφανον οἰομένους δεῖν παρ' ὑμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξιόους ἐπιδεικνύει τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν· ἐπειδὴ δὲ, τοῦτο παρέντες, ἐκεῖνο ποιούσιν, ἐπιδείξω ψευδομένους ἀμφοτέρα αὐτούς· (Δημ. Στεφ. Τριηραρχ. 1229)· ἔθα τηρεῖται ἡ λογικὴ μᾶλλον ἢ ἡ γραμματικὴ σχέσις, τοῦ σημαντικωτέρου προτασσομένου, διὰ τοῦ τοῦτο, ἐν τῷ δευτέρῳ κῶλῳ.

§. 50. Ἡ ἐκεῖνος, εἰς ἀρχαιότερόν τι συνήθως ἀναφερομένη, τίθεται ἐνίοτε ἐπὶ πράγματος πρὸ πολλοῦ ἐγνωσμένου· ὕπνοι ἐκεῖνοι (Εὐρ. Τρ. 1188)· καὶ περὶ ὀνομαστοῦ τινος· Καλλίστρατος ἐκεῖνος (Δ.). Ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οὗτος, ἀπῆλλαγμαὶ φόβου πρὸς τῆσδ' ἐκείνου τε (Σ. Ἡλ. 783)· διὰ τοῦ τῆσδε ἐννοεῖται ἡ Ἡλέκτρα, διὰ τοῦ ἐκείνου ὁ ἀπὼν, ὡς ἀποθανὼν, Ὀρέστης. Ὡσαύτως διὰ μὲν τοῦ οὐδετέρου ἐκεῖνο ἐξηγεῖται τὸ γνωστὸν καὶ θρυλλούμενον, διὰ δὲ τοῦ τοῦτο ἢ τότε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθαι ἐταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον (Εὐρ. Ὀρ. 802). — τοῦτ' ἐκεῖνο οὐγὼ ἄλεγον (Ἄρφ. Ἀχ. 41). — ταῦτα ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα (Πλ. Συμποσ. 223).

Ἀναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 51. Ἡ ἀναφορὰ ἐξ ἧς ὠνομάσθησαν αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυ-

μίαι ἀναπολεῖ προὔφρεστῶσαν ἔννοιαν. Εἶναι δὲ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι ἢ ὅς, ὅστις, οἶος, ὅσος, ἠλίκος, ἀναφερόμεναι εἰς πρόσωπον ἢ πράγμα, εἰς ποιόν, εἰς μέγεθος καὶ εἰς ποσόν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς.

§. 52. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ πράγμα, οἷον Ζεὺς ὅς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατῦρει (Σ. Ἡλ. 175).—ἐμὴν μητέρ' ἢ φύσει μὲν ἦν βασιλεία (Σ. Αἴ. 1303).—ἐφην' ἄφαρτον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' αἰεὶ (Σ. Φ. 237).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς τις.

§. 53. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς τις ἀναφέρεται εἰς ἀόριστόν τι καὶ γενικόν, ὡς ἀνελεύθερος πᾶς ὅς τις εἰς δόξαν βλέπει (Σ.).—ὅς τις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται κείνου ὅτι δοῦλος (Σ.).—μακάριος ὅς τις οὐσίαν καὶ τοῦν ἔχει (Μέν.).

§. 54. Τίθεται δὲ καὶ ἡ ὅς μετὰ τοῦ ἀν ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὅς τις, καὶ, ἀντιστρόφως, ἡ ὅς τις ἀντὶ τῆς ὅς ὅς ἀν τούτων τι δρᾷ (Σοφ. Ἄντ. 35).—φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἀν τοὺς ἀρχοντας τοὺς αὐτῶν ὀρῶσι διατρίβοντας (Ἰσ.).—Χαλκιδῆς Νάξον ἔκισαν καὶ Ἀπόλλωνος ἀρχηγέτου βωμόν, ὅς τις τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐστίν, ἰδρύσαντο (Θουκ, Γ', 3).—παῦε δουλείαν λέγων, ὅς τις ἀρχὴ τῶν ἀπάντων (Ἄρφ. Σφ. 517)· οὕτω καὶ ἐξ ὅτου, ἀντὶ ἐξ οὗ. Ἀλλὰ σπανιώτερα τὰ τοιαῦτα. Ὅτι δὲ αἰείποτε τὸ ὅς τις, καὶ ἀντὶ τοῦ ὅς τιθέμενον, κατὰ γενικωτέραν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται, εἰσὶν οἱ ἰσχυριζόμενοι, ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα παραδείγματα δυσκόλως ἐπιβεβαιουῦσι τὴν γνώμην ταύτην.

§. 55. Ἡ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται ὅχι μόνον εἰς τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ποιόν, πλησιάζει δηλ. εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ οἶος ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἀν φήσειεν ἀνθρώπων (Πλ.).—δεῖ τοὺς θεατὰς μ' εἰδέναι ὅς εἴμ' ἐγώ (Ἄρφ.). Ἡ ὅς καὶ ὅστις, τοῦ οὕτω προτασσομένου, ἰσοδυναμοῦσι τῷ ὅστε· οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ὅς ὑπόλαμβάνει (Δημ.).—τίς οὕτω μαίρεται, ὅς τις οὗ σοι βούλεται φίλος εἶναι; (Ἰσ.).

§. 56. Αἱ ἀναφορικαὶ τίθενται συνήθως μετὰ τὰς δεικτικὰς· οὗτος βέλτιστος ἀν εἶη καὶ σωφρονέστατος, ὅς τις κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται (Μέν.). Πολλάκις δὲ καὶ προηγούνται ἐπὶ τὸ ἐμφορικώτερον ὅς τις ἀν δίκαιος ἢ τρόπους τ' ἀριστος, τοῦτον εὐ-

γενῆ κάλει (Εὐρ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ παραλείπεται ἡ δεικτική, καὶ τότε ἡ ἀναφορική πρότασις ἐπέχει τόπον ὑποκειμένου· μακάριος ὅστις μακάριοις ὑπηρετεῖ (Γν.).—ὅτι καλὸν φίλον αἰεὶ (Εὐρ.).

§. 57. Διὰ τῆς παραλείψεως ἐγεννήθησαν τὰ ἔστιν οἶ, ἔστιν ᾧ, ἔστιν ὧν, ἔστιν οἷς, ἔστιν οὐς=εἰσὶ τινες οἶ, εἰσὶ τινες ὧν, κτλ· τὰ ὁποῖα διὰ τὴν εὐκολίαν ἐκληπτέχ ἰσοδύναμα τοῖς τινές, τινά, τινῶν, τισί, τινάς· Πελοποννήσιοι ἔκτισαν τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ἂ χωρία (Θ.).=τινά.—πλὴν Ἰώνων καὶ Ἀχαιῶν καὶ ἔστιν ὧν ἄλλων πόλεων.—ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν (Θ.).

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία οἷος.

§. 58. Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία οἷος ἔχει πρὸς τὴν τοιόςδε καὶ τοιοῦτος, ὡς ἔχει πρὸς τὴν ὅδε, οὗτος καὶ ἐκεῖνος, ἡ δε καὶ ἡ ὅστις πρὸς αὐτάς ταύτας καὶ πρὸς τὸ γενικώτερον πᾶς· ἀναφέρεται δηλ. ἐκείνη πρὸς ἐκείνας, ὡς αὐταὶ πρὸς ταύτας, οἷον τοιόνδε ὄδοιπόρον, οἷος δὴ σύ (Ἰλ.).—ὧν τοιοῦτος, οἷός ἐστιν (Δ.). Καὶ προτασσομένη τίθεται τῆς τοιοῦτος ἡ οἷος, ὡς οἷα ἕκαστα ἐμοὶ φαίνεται, τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἐμοί, οἷα δ' αὖ σοί, τοιαῦτα δ' αὖ σοί (Πλ.).

§. 59. Παραλείπεται δὲ καὶ ἡ δεικτική εἰς ἣν ἡ οἷος ἀναφέρεται, ὡς παραλείπονται αἱ εἰς ἃς ἀναφέρονται ἡ δε καὶ ἡ ὅστις· εἴ τις ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀνὴρ, οἷος ἔμπειρος πολέμου (Δ.)=τοιοῦτος οἷός ἐστιν ὁ ἔμπειρος πολέμου=εἴ τις ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἔμπειρος πολέμου.—οὐδὲν οἷον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν (Πλ. Γοργ. 447)=οὐδὲν τοιοῦτον, οἷον τὸ ἐρωτᾶν αὐτόν=τοῦτό ἐστι τὸ ἄριστον.—οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου (Δημ. Μειδ. 529)=τοῦτό ἐστι τὸ προτιμότερον.

§. 60. Ἡ ἀντωνυμία οἷος, τῆς τοιοῦτος προτασσομένης, συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς δε καὶ ὅστις τοῦ οὕτω προηγουμένου (ἀν. §. 55)· τοιοῦτος ἦν, οἷος μὴ βούλεσθαι πολλοὺς ἀποκτινύναι (Ξ.).—οὐχ ὁ Κύρου τρόπος τοιοῦτος, οἷος χρηματίζεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η', ζ', 31).—καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλη φυλακὴ τοιαύτη, οἷα αὐτόν τινα καλὸν κάγαθὸν ὑπάρχειν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 84).

§. 61. Οὐ προηγουμένης δὲ τῆς τοιοῦτος, ἄνευ μὲν τοῦ συνδέσμου τὲ ἡ οἷος μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται συνήθως ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρὸς τι ἐπιτήδειος· οὐ γὰρ ἦν ἡ ὥρα, οἷα ἄρδειν τὸ πεδίον (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 13)· μετὰ δὲ τοῦ τὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ δυνατός, ὡς οὔτε γὰρ φέρειν ὄπλα, οὔτ' ἐγγὺς οἷος τ' ἦν (Εὐρ. Ἐκ. 15).—καὶ

ὑμεῖς τί οἶοί τε ἔσεσθε ἡμῶν συμπράξει περὶ τῆς διόδου; (Ξ. Ἀν. Ε', δ', 9).—οὐχ οἶόν τε (Ξ. Κ. Π. Β', ε', 3)=ἀδύνατον ἢ οὐ συγχωρητόν.—οὐχ οἶόν τε μένειν (Ξ.), κτλ.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅσος.

§. 62. Ἡ ὅσος, κατ' ἀριθμὸν ἐνικὸν ἐπὶ μεγέθους τιθεμένη, ἀναφέρεται εἰς τὴν τόσος, τοσοῦτος καὶ τηλικουῦτος· οἷον οὐ τι τόσος γες, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας (Ἰλ.).—τοσαύτην εὐρειαρ εἰς τὴν πατρίδα ἐμαυτῷ σύνοιδα, ὅσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι τυχεῖν (Δ)· καὶ προτασσομένη, ὡς ὅσην εὐνοιαρ ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῶν, τοσαύτην ὑπάρξει μοι παρ' ὑμῶν (Δημ.).

§. 63. Πληθυντικῶς δὲ τίθεται καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀριθμοῦ· οἱ γορεῖς τοὺς παῖδας ἐποίησαν τοσαῦτα καλὰ ἰδεῖν καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν μετασχεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξ.).—ὡς πάνθ' ὅσ' ἀν θεὸς θέλη χῆ τύχη κατορθοῖ (Ἄρφ.). οὕτω καὶ ἡ ὀπόσος· τὸ παρέχον πάντα ὀπόσα νοητὰ ζῶα (Πλ.). Καθὼς δὲ ἡ δε καὶ ἡ οἶος, οὕτω καὶ ἡ ὅσος ἐκφέρει ἐνίοτε ἐννοίαν τοιαύτην, ὁποία συνήθως ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὥστε· νεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὅσον ἀποζῆν (Θουκ. Α', 2)=ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀποζῆν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἡλίκος.

§. 64. Ἡ ἡλίκος, ἐπὶ μεγέθους καὶ ἡλικίας τιθεμένη ἐν τῷ λόγῳ, ἀναφέρεται εἰς τὴν τηλικουῦτος καὶ τοσοῦτος· τηλικαύταις συμφοραῖς περιέπεσαν, ἡλίκαις οὐδεὶς ἄλλος οἶδε γενομένης (Ἰσ.).—τηλικαῦτα ἐψεύσατο, ἡλικά οὐδεὶς ἀνθρώπων πρόποτε (Δ.). Τίθεται δὲ καὶ καθ' ἑαυτήν, ὡς ὄρας μὲν ἡμᾶς ἡλικοί προσήμεθα βωμοῖσι (Σ. Τ. 15) =ποῖοι τὴν ἡλικίαν, γέροντες.

§. 65. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι σπανίως ἀπαντῶνται κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν καὶ ὁμαλὴν σύνταξιν, πολλὰς καὶ μεγάλας ποικιλίας δεχόμεναι κατὰ πτώσιν, ἀριθμὸν καὶ γένος, δι' ὧν ὁ λόγος περιπλεκόμενος πολλάκις γίνεται ἀσαφής καὶ δύσκολος· χειμῶνος ὄντος οἶου λέγεις ὑβρίζον (Ξ.)=οἶον λέγεις.—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν (Ἰσ.)=ἀ ἔχομεν.—θησαυροποιὸς ἀνήρ, οὗς δὴ καὶ ἐπαινεῖ τὸ πλῆθος (Πλ.).—πάρεστιν αὐτῷ φόβος, ἣν αἰδῶ καλοῦμεν, κτλ. Περὶ τούτων γίνεται λόγος ἐν τῷ τρίτῳ Τμήματι.

Ἡ Ἄοριστος ἀντωνυμία τίς.

§. 66. Ἀοριστῶδές τι καὶ ἀπροσδιόριστον σημαίνουσα ἡ ἀντωνυ-

μία τις, καθ' ἃ καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, ἀπροσδιόριστον ἀφίνει καὶ τὸ οὐσιαστικὸν οὐτινος τίθεται προσδιορισμός· ἀνθρώπος τις—γυνή τις. ἢ στρογγυλότης σχῆμά τί ἐστίν, οὐχ' οὕτως ἀπλῶς σχῆμα (Πλ.). Τὴν αὐτὴν ἀοριστίαν μεταδίδει καὶ εἰς τὰ ἡμέρας ἐβδομήκοντά τινος (Θ. Ζ', 87).—ποῖόν τινα οἶει καρπὸν θερίζειν; (Πλ.)—πόσον τι πλῆθος συμμάχων; (Ξ.)—πόσον περιπού; ὡς πόσον; κτλ.

§. 67. Ὡς κατηγορούμενον τὸ τις δηλοῖ μέγα τι καὶ σημαντικόν· ἢ χεῖς τις εἶναι, τοῖσι χρήμασι σθένων (Εὐρ). Ὡσαύτως καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ λέγειν, ὡς ἦν τί σοι δοκῶ λέγειν (Εὐρ.)—κάτι τι, σημαντικόν. Τούτων δὲ τὸ ἐναντίον ἐκφέρεται διὰ τοῦ οὐδεὶς, οὐδὲν καὶ μηδέν, ὡς φρονοῦσι δήμου μεῖζον, ὄντες οὐδένες (Εὐρ).—οὐδὲν λέγειν οἶμαί σε (Ἀρφ.).

§. 68. Ὡς ὑποκείμενον τιθέμενον τὸ τις λαμβάνει οὐσιαστικοῦ χαρακτήρα, καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ παρ' ἡμῖν κἀνεὶς, οἷον ὅπου τις ἀλγεῖ, κεῖσε καὶ τὸν ροῦν ἔχει (Γν.).—ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ, ξύλα τις σγισάτω (Ξ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ γαλλικὸν *on* καὶ εἰς τὸ γερμανικὸν *man*.

Ἑρωτηματικά Ἄντωνυμια.

§. 69. Εἰς τὴν εὐθεΐαν ἐρώτησιν ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ γινομένην, οὐτινος ἄλλος λόγος δὲν προηγείται, τίθενται αἱ ἄντωνυμια τις, πότερος, ποῖος, πόσος, πηλίκος.

§. 70. Ἡ τις τίθεται, περὶ προσώπου, περὶ πράγματος, περὶ αἰτίας καὶ τῶν τοιούτων ὄντος τοῦ λόγου· τις οὗτος; τις οὗτός ἐστ' ἀδελφέ; (Σοφ.)—τις ἄρσ' ἐπαρκέσει θεῶν ἢ θεῶν; (Αἰσχ. Ἐπτ. 90).—τουτί τί ἦν; (Πλ.)—τί ποθεῖς; (Ἀρφ.)—ρῦν τί ἦκει; (Πλ.) καὶ προτασσομένου τοῦ ῥήματος· δειμαίνεις δὲ τί;

§. 71. Ἡ πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ τις ἐκ τῶν δύο; οἷον πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ' ὠνομασμένος Πυλάδης κέκληται; (Εὐρ.)—πότερος (δεσμὸς) ἰσχυρότερός ἐστίν, ἀνάγκη ἢ ἐπιθυμία; (Πλ.) Ὡσαύτως καὶ κατὰ διπλὴν ἐρώτησιν πλείονα ἐρωτήματα εἰς τὸ αὐτό, ἄνευ συνδέσμου, ἐνόησαν· τις τίνος αἰτίας ἐστι; (Δ)—ἐπειδὰν τις τίνα φιλῇ, πότερος ποτέρου φίλος γίγνεται, ὁ φιλῶν τοῦ φιλουμένου ἢ ὁ φιλούμενος τοῦ φιλοῦντος; (Πλ.) Καὶ τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Α, 170) τις, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; γραπτέον, καθ' Ἑρμᾶν-

νον, *τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν*; = *τίς ἀνδρῶν καὶ πόθεν*; Συνηθέστερον δὲ τὸ οὐδέτερον *πότερον*, ἢ *πότερα* ἐρωτηματικῶς ἐπὶ δύο ἢ πλειόνων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ ἑνὸς κώλου ὡς *πότερα* δὲ *κερτομῶν λέγεις τάδε*; (Σ. Φ. 1235). ἔνθα παραλείπεται τὸ ἄλλο κῶλον, ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον, τὸ ἐναντίον δηλ. τοῦ *κερτομῶν*.

§. 72. Ἡ *ποιός* τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ *ποιῆς* λογῆς, ὡς *ποιον καὶ τί πεπορθός*; (Πλ.)—*ποιον κτῆμα τῶν ἄλλων*; (Ξ.) = *ποιον ἄλλο κτῆμα*;—*τίνας τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδειαι εἰς πόλεως φυλακῆν*; (Πλ.) Μετὰ τοῦ *τίς* λαμβάνει τὴν ἀλλαχού ἐξηγηθεῖσαν ἐννοίαν (§. 66). Ἡ διαφορὰ δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Πλάτωνος χωρίῳ (Γοργ. 448)· *καὶ οὐδεὶς ἠρώτα ποῖα τίς εἴη ἢ Γοργίου τέχνη, ἀλλὰ τίς, καὶ ὅτινα θεοὶ καλεῖν τὸν Γοργίαν*.

§. 73. Ἡ *πόσος* τίθεται ἐπὶ πλήθους καὶ μεγέθους· *πόση στρατιά*; (Πλ.)—*πόσον οὖν γίγνεται*; (Πλ.) = *πολὺ ἢ ὀλίγον*;—*πόσης οἴεσθε γέμει . . . σωφροσύνης*; (Πλ.) κατὰ δὲ πληθυντικὸν καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ· *γερεαῖς πόσαις*; (Πλ.)—*ὀπόση πόσους σώφρονας ὄντας ἱκανὴ τρέφειν*; (Πλ.)

§. 74. Ἡ *πηλίκος* τίθεται καὶ αὐτὴ ἐπὶ μεγέθους, πλήθους καὶ ἐπὶ ἡλικίας· *πηλίκον τί ἐστὶ τὸ χωρίον*; (Πλ.)—*πηλίκη τίς ἐκάστη ἢ γραμμὴ*; (Πλ.)—*πηλίκην τινὰ φῆς αὐτὴν εἶναι*; (Πλ.)—*πηλίκος ἦσθα ἐπὶ τῶν Μηδικῶν*;

§. 75. Διὰ τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν, ἐξ ἄλλης προτάσεως ἐξαρτωμένην, εἶναι αἱ ὅστις, ὀπότερος, ὀποῖος, ὀπόσος, κτλ, αἱ ὀποῖαι εἶναι σύνθετοι ἐκ τῆς ἀναφορικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς· ἐκ τῆς δὲ καὶ *τίς* γίνεται ὅστις· ἦτις εἶ *λέγειν σ' ἐχρῆν αὐτίκα μάλα* (Ἄρφ.)—*ἐξ ἀρχῆς σε ἠρόμην ὀπότερος τούτοις τοῖν ἀνδροῖν ἀμείνωρ πεποιήται τῷ Ὀμήρῳ* (Πλ.).

§. 76. Πολλάκις ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν αἱ ἀπλαῖ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμιαί· ἠρώτων αὐτοὺς *τίνας εἶεν* (Ξ.)—*ἠρώτα τί βούλοιντο* (Ξ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ ἀμφότεραι· οὐκ ἄρα ἡμῖν οὕτω φροντιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐπαῖων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων (Πλ.)· καὶ ἀντιστρόφως ἐνίοτε αἱ σύνθετοι ἐρωτηματικαὶ ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως· ἀλλὰ *τίς γὰρ εἶ; ὅστις; πολίτης χρηστός* (Ἄρφ.). Ἀλλὰ περὶ τῆς ἀορίστου καὶ περὶ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας καὶ περὶ ἐρωτηματικῶν λόγων

ἐν γένει μένουσι πολλά τὰ ἐρευνητέα. Περὶ τῶν συνδυαστικῶν καὶ λοιπῶν ἀντωνυμιῶν ἴδε *Συντακτικὸν Περίοδον Δευτέραν*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἄρθρου.

§. 1. Ἡ ἀρχαιοτέρα χρῆσις τοῦ ἄρθρου ἦτον ἀντωνυμική, καὶ ὡς ἀντωνυμία, δεικτική καὶ ἀναφορική, ἀπαντᾶται πάντοτε σχεδὸν παρ' Ὀμήρῳ τὸ ἄρθρον, ἰσοδυναμοῦν τῷ ὅδε ἢ οὗτος, ἐκεῖνος, αὐτός, ὅς.

§. 2. Παρ' Ἀττικοῖς ἔμεινεν ἡ τοιαύτη ἀντωνυμική χρῆσις ἐπὶ δλίγων, ὠρισμένων περιστάσεων· ἄ. ἐπὶ ἀντιθέσεων διὰ τῶν ὁ μὲν, ὁ δέ· ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἡ δὲ ἀθάνατος (Ἰσ.)—οὗτος μὲν, αὕτη δέ. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ ἀορίστως· ψυχὴ ἡ μὲν νοῦν ἔχει, ἡ δὲ ἄνοια (Πλ.). Ἐπιδεικνύεται δ' ἔτι μᾶλλον ἡ ἀοριστία, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀορίστου τίς· ἡδοναὶ τίνας αἱ μὲν ἀγαθαί, αἱ δὲ κακαί (Πλ.)· β'. ἐπὶ αὐτῶν τούτων, χωρὶς ἑκατέρου τιθεμένου, τοῦ ἑνὸς δηλ. ἄνευ τοῦ ἄλλου· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων (Σ.).—ὁ δ' εἰς τοῦθ' ὑβρεως ἐλήλυθεν (Δ.), ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ προηγηθέν. Ὁμοίως ἐπὶ τῶν πλαγίων· τῆς γὰρ πέφυκα μητρός (Σ.).—τοῖς δὲ ἄλλη γῆ ἐστι (Θ. Α'. 81). Μετὰ τοῦ καὶ τίθεται ἡ ὅς· καὶ ὅς εἶπεν ἐρυθριάσας (Πλ.)· οὕτω καὶ ἦ δ' ὅς. Λέγεται ὅμως· γ'. καὶ τόρ· καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι (Ξ.)· ὡσαύτως· δ'. τὸν καὶ τόρ, τὸ καὶ τό· καὶ μοι κάλει τὸν καὶ τὸν (Λ.).—ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι (Δ)· ἐξαιρέτως δέ· ε. τὸ οὐδέτερον τό, εἴτε ἀναφερόμενον εἰς τὸ προηγούμενον· ὡς τό γ', οἶμαι, οὐχ οὕτως ἔχει (Πλ.), εἴτε προσεξαγγελτικὸν τοῦ ἐπομένου ὄν· τό γε καταροητέον ὅτι πολιτικὴ τίς αὐτῶν οὐδεμία ἐφάνη (Πλ.).

§. 3. Ὡς ἀναφορική ἀντωνυμία τὸ ἄρθρον ἔμεινε μόνον παρ' Ὀμήρῳ, παρ' Ἡροδότῳ καὶ παρ' Ἴωσιν ἐν γένει, ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν μόνον οἱ τραγικοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸ οὕτως, ἀλλὰ σπανίως· δαιμόνων ἀγάλμαθ' ἱερά, τῶν ὁ πυρτλήμων ἐγὼ ἀποστέρησ' ἔμαντόν (Σ. Τ. 1379).—ἡ κατθάρη κτείνουσα τοὺς οὐ χρῆν κτανεῖν (Εὐρ. Ἄνδρ. 811).

Ἄρθρική χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικοῖς.

§. 4. Τοῦ ἄρθρου ὡς ἄρθρου χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ χωρίζειν παντὸς ἄλλου τὸ μεθ' οὗ τίθεται καὶ εἰδικεύειν αὐτό, παριστάμενον

ὡς ὅλον ἔχον ἐνότητα, ὡς ἓν, ὡς ὠρισμένον. Ἔστι δὲ ὠρισμένον τὸ κεχωρισμένον καὶ διακεκριμένον τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Λέγοντες ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπός τις ἐννοοῦμεν ἄοριστον ἄτομον τῆς τάξεως τῶν ὄντων ἅπερ καλοῦνται ἄνθρωποι, ἀντιθετικῶς πρὸς ἄλλων ὄντων τάξεις. Λέγοντες ὁ ἄνθρωπος ἐννοοῦμεν ὠρισμένον ἄτομον διαστελλόμενον τῶν ἄλλων ἀτόμων τῆς αὐτῆς τάξεως τῶν ὄντων, τῶν ἀνθρώπων.

§. 5. Ὀρίζεται δὲ τὸ δεχόμενον τὸ ἄρθρον κατὰ πολλοὺς καὶ διαφοροὺς τρόπους· α. ὡς γνωστὸν ἐκλαμβανόμενον· παροῦργος καὶ δεινὸς ἄνθρωπος (Δ.)=ὁ ἄνθρωπος, ὁ Φίλιππος.—ἐπειδὴ οἱ πολέμιοι ἤλθον (Ξ)· β. ὡς ἴδιον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκειμένου· εἰς ὀλιγαρχίαν κατέστησαν τὴν πόλιν (Θ)· ἡ πόλις ἀνήκει εἰς τοὺς καταστήσαντας.—τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχήν (Θ).—ἀπιοῦσα πρὸς τὸν ἄνδρα (Ξ.)=τὸν ἑαυτῆς (σ. 32. §. 36)· γ. ὡς προκείμενον τοῦ λόγου. εἴ τις οἶδε τὸν αὐτόχειρα (Σ.), τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸν δεξιζήτειτο· —τοῦτ' αὐτὸ ἡ κόλασις ἐστίν (Δυσ.)· δ. ὡς προσῆκον καὶ ἀπαιτούμενον εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν· οἱ τύραννοι τοῖς χρήμασιν ἐξωροῦνται τοὺς κινδύνους (Δυσ.)· ε. ὡς προηγουμένως ὀνομασθέν· ἐπιπίπτει χιῶν ἄπλετος, ὥστε ἀπέκρυσσε καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους κατακειμένους, καὶ τὰ ὑποζύγια συνεπέδησεν ἢ χιῶν· καὶ πολὺς ὄγκος ἦν ἀρίστασθαι· κατακειμένων γὰρ ἀλεινὸν ἦν ἢ χιῶν ἐπιπεπιτωκυῖα (Ξ)· ς. διὰ διαφορῶν προσδιορισμῶν χαρακτηριζόμενον· Σωκράτης ὁ φιλόσοφος.—ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν.—τέχνη ἢ ἡμέτερα.—περὶ τῶν νόμων οὐδὲ παρεγραψάμεθα (Δ)· ζ. παριστάμενον ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν λεγόμενον· οἱ δαρευζόμενοι ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις (Δ). Οἱ μεγάλοι τόκοι ἦσαν ὠρισμένοι ἐν Ἀθήναις, οἱ ἐπίτριτοι, π. χ. ἐν οἷς ἐπληρόνετο τόκος τὸ τρίτον τοῦ κεφαλαίου, 33 $\frac{1}{3}$ τοῖς ἑκατόν, κτλ, ὡς καὶ οἱ μικροί, οἱ ἐπόγδοοι (Ἴδε Εἰσαγωγὴν εἰς Πίνδαρον §. 156)· ἠ. ὡς ἐκάστοτε ἰδιαιτέρως ἀναφαινόμενον· ὁ βουλόμενος.—ὁ αἰὲ ἐθέλων τε καὶ δυνάμενος (Πλ.).—ὁ Κῦρος ὑπισχνεῖται δώσειν τρία ἡμιδαρεικά τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ (Ξ).

§. 6. Εἰς ταύτας δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῇ πᾶσα ἄλλη περίστασις· α. ὁ τετραήμερος πῖθος ἐστίν ἢ τοιαύτη βοήθεια τοῖς ἀπόροις (Ἀριστοτ.)· β. πολλοὺς ἔξομεν τοὺς ἐτοιμῶς συναγωνιζομένους (Ἰσ.).—ὄσσην ἔχεις τὴν δύναμιν (Ἀρφ.).—οἶον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον

(Ἄρφ.)—Ξενίας τὰ Λύκαια ἔθυσε, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε, τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν στυλεγγίδες χρυσαῖ (Ξ). γ'. ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμάς (Δ.).—αὐθις δὲ ὁ ἠγησόμενος ἔσται οὐδεὶς (Ἰσ.). Ὡσαύτως δ'. παρὰ τίνας τοὺς ἡμᾶς; (Πλ.).—δεινὸν μὲν τοίνυν προσδοκᾶν οὐδὲν δεῖ τὸν ἐμέ (Πλ.). Πρὸς ἐμφατικὴν δὲ διάκρισιν τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν· τὸν ἐμὸν εἴλου βίον (Σ.).—τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ.).

§. 7. Ὡς ὀρίζεται ἄτομον κλάσεως, οὕτω καὶ κλάσις ὀλόκληρος ὄντων· ἀηδέστατα ὁ τύραννος βιώσεται, ὁ δὲ βασιλεὺς ἠδιστα (Πλ.).—πονηρὸν ὁ συκοφάντης αἰεὶ (Δ.). καὶ εἶδος· ἐπειδὴ ὁ ἀνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας (Πλ.). καὶ γένος· πότερον καὶ ὁ ἀνθρωπος ἐν τῶν ζώων ἐστὶν ἢ οὐ; (Πλ.)

§. 8. Τὰ κύρια ὀνόματα, οἰκοθεν ὄντα ὠρισμένα, οὐ χρῆζουσι τοῦ ἄρθρου· Ξενοφῶν ἐτόλμησε σχίζειν ἔβλα (Ξ.). — Μίνως ναυτικὸν ἐκτήσατο (Θ.). Δέχονται δὲ τὸ ἄρθρον· α'. ἐπὶ περιωνύμου τινός· ἴν' αἱ Μυκῆναι γροῖεν, ἢ Σπάρτη θ', ὅτι χῆ Σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μήτηρ ἔφν (Σ.). β'. ἐπὶ ἐπαναλήψεως τοῦ προηγηθέντος· ἐαυτὸν δ' ἐκέλευεν ἀποστέλλειν ὁ Θεμιστοκλῆς (Θ. Α', 90), ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ προηγηθὲν Θεμιστοκλέους γνώμη.

§. 9. Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα κατατάσσονται ὡς πρὸς τοῦτο καὶ τὰ οὐρανός, ἥλιος, σελήνη, γῆ, ἀήρ, θάλασσα, ἄνεμος, ἄδης, βασιλεὺς, περὶ βασιλέως τῶν Περσῶν λεγόμενον, κτλ. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον θετέα καὶ τὰ ὀνόματα τῆς συγγενείας, πατήρ, μήτηρ, ἀδελφός, γορεῖς, πρόγονοι, παῖδες, γυναικες, κτλ. ὅταν ταῦτα, ἰδιάζοντα εἰς τοὺς περὶ ὧν ἢ εἰς τοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος, οἰκοθεν χωρίζονται τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Ὡσαύτως καὶ τὰ ὀνόματα πόλις, πατρις (Ἰδε Συντακτικὸν Περίοδον Δευτέραν).

§. 10. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀφηρημένων ἐννοιῶν τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν ἐκφέρονται ἐνάρθρως μὲν, ὅταν παρίστανται ὡς πρόσωπα, τρόπον τινά, ἢ ὡς πράγματα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχοντα, ὡς ὄντα ἐνότητα ἔχοντα καὶ ὠρισμένα· ἢ ἀρετὴ μᾶλλον ἢ ἡ φυγὴ σώζει τὰς ψυχὰς (Ξ.). — φύσεως κακίας σημειῶν ἐστὶν ὁ φόβος (Δ.). ἀνάρθρως δέ, ὅταν παρίστανται ὡς ἐννοιαὶ ψυχικῆς καταστάσεως σημαντικαί, κατὰ διαφόρους περιστάσεις ἀναφαινομένης· φόβος μνήμην ἐκπλήσσει (Θ.).—τοῦ ζῆν ἀπὸ λύπης ἀρχόμεθα (Πλ.).—ἴνα δέος ἔνθα καὶ αἰ-

δῶς (Πλ.). Ἐνάρθρως δὲ καὶ ἀνάρθρως ἐκφέρονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν· ἄρ' οὖν οὐ τὸ μὲν ὄλον ἢ ῥητορικὴ ἀν εἶη τέχνη; (Πλ.)—ῥητορικὴ πειθοῦς ἐστὶ δημιουργός (Πλ.). Οὕτως ἢ τεκτορικὴ καὶ τεκτονικὴ, ἢ ὑφαντικὴ καὶ ὑφαντικὴ.

§. 11. Καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τάξεων, τῶν εἰδῶν, κτλ, τῶν ἐμψύχων ὄντων ἐκφέρονται ὡσαύτως ἐνάρθρως (§. 7) καὶ ἀνάρθρως· χρῶνται ὡσπερ ταῖς πρεσβύτισιν οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἠδέως μυθολογῆσαι (Πλ.). Ὡσαύτως λύπη παροῦσα πάντοτ' ἐστὶν ἢ γυνή (Πλ.).—ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνή ἀνδρός (Πλ.).—ὁ ἄνθρωπος ἀναθρεῖ καὶ λογίζεται τοῦτο δ' ὄπωπεν (Πλ.).—ἄνθρωπος θεϊότατον, ἡμερώτατόν τε ζῶον γίγνεσθαι φιλεῖ (Πλ.). Ἐπὶ ἀτόμου δὲ ἀείποτε ἐνάρθρως· ὁ ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπος, ὁ ἀνὴρ ἢ ἀνήρ, κτλ.

Συγκεφαλαιωτικὴ δύναμις τοῦ ἄρθρου.

§. 12. Ἄν καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ χρῆσις ἐν γένει τοῦ ἄρθρου περιλαμβάνεται ἐν τοῖς προηγουμένοις, διακριτέα ὅμως, τῆς ἀκριθείας χάριν, φαίνεται δευτέρα τις κατηγορία τῆς τούτου χρήσεως, καθ' ἣν χωρίζει μὲν, ὡς καὶ ἀνωτέρω, ἀλλ' ἐν ταύτῳ συγκεφαλαιοῖ πολλά καθ' ἕκαστα. Οὕτω, π. χ. οἱ ἄνθρωποι δηλοῖ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων, εἴτε ὄλου τοῦ εἶδους, εἴτε ὠρισμένης τάξεως, ὀριζομένης δι' ἄλλης λέξεως, οἱ πλούσιοι, οἱ σοφοί, κτλ· ἐν ᾧ ἄνθρωποι σημαίνει πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ κεχωρισμένους· οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Ἕλληες, οἱ Θραῖκες, οἱ εὐπατρίδαι, οἱ ἔχοντες (οἱ πλούσιοι), οἱ στρατιῶται, τὰ ἀγαθὰ, τὰ κακά, κτλ. Ἐν πᾶσι τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίοις χωρίζει τὸ ἄρθρον τὴν τάξιν ἐκάστην πάσης ἄλλης, συγκεφαλαιοῦν εἰς ἓν ὅλα τὰ ταύτην συγκροτοῦντα ἄτομα· ἄνευ δὲ ἄρθρου δηλοῦνται ἄτομα τῆς τάξεως, οὐχὶ τάξις.

§. 13. Ἐνταῦθα ἀνάγεται ἡ ἐναρθρὸς χρῆσις τοῦ πᾶς· τοὺς πάντας ξυμμάχους παρακαλέσαντες (Θ).—ἢ καὶ Μεσσήνιοι ἐκλήθησαν οἱ πάντες (Θ).—ὥστε αἱ πᾶσαι ἐβδομήκοντα ἐγένοντο (Θ).—τὸ ὄλον, τὸ κεφάλαιον=ὄλα: ὄλαι. Κατ' ἀκριβοῤῥημοσύνην δὲ τούτων ἐκληφθέντων, τὸ μὲν τοὺς πάντας Ἀργεῖους λαβεῖν (Σ. Φ. 47) ἤθελεν ἐξηγεῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος σημαυνομένην ἐνέργειαν, ἀναφερομένην εἰς τοὺς Ἀργεῖους, συλλήβδην λαμβανομένους, εἰς τὸ σύνολον αὐτῶν· τὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν πάντων (Ξ. Κ. Ἄν. Γ', ἀ. 20) ἐξηγεῖ μὲν τὸ αὐτό, ἀλλ' ἐπιμεριστικῶς. Ἀλλ' ἤθελεν εἶναι ἴσως παρα-

μεγάλη αὐστηρότης περὶ τὴν γλῶσσαν τὸ ἀπαιτεῖν ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀμετάτρεπτον χρῆσιν.

§. 14. Καὶ ὄχι μόνον διὰ τοῦ πληθυντικοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ἐκφέρεται τὸ τοιοῦτον· τό τε πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἄγαν δεῖ φοβεῖσθαι (Θ.).—ἐπείσαν τὸν δῆμον (Πλ.). Καὶ ταῦτα μὲν κυρίως περιληπτικά, ἀλλὰ, περιληπτικὴν ἔννοιαν λαμβάνοντα, τοιαύτην ἔννοιαν ἐξηγοῦσι καὶ πολλὰ οὐδέτερα ἐπίθετα, τὸ ναυτικόν, τὸ ὀπλιτικόν, τὸ τοῦ ἀνδρός ρήτορικόν, τὸ μουσικόν, ὡσαύτως τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς, κτλ.

§. 15. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ καλόν=τὸ κεφάλαιον τοῦ καλοῦ, ἡ ἀδικία=τὸ ὅλον τῶν ἀδίκων πράξεων, ἐν ᾧ ἀδικία εἶναι μία τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐκάστοτε γινομένων ἀδίκων πράξεων· φρονήματος δεῖ=χρειάζεται φρόνημα· τοῦ φρονήματος δεῖ=χρειάζεται τὸ ὅλον τοῦ φρονήματος. Οὕτω τὸ ὕδωρ δυνατὸν νὰ σημάνη ὠρισμένον τι μέρος ὕδατος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἢ καὶ τὸ σύνολον τῶν ὑδάτων οὕτως ὁ Ἐκτωρ, λέγων οἴσετε πῦρ (Ἰλ. Ο, 717), ζητεῖ μέρος ἀόριστον τῆς οὐσίας ἣτις καλεῖται πῦρ, ὃ λέγων φιλοσοφικῶς τὸ πῦρ ἐστὶ καυστικόν, κτλ, συγκεφαλαιοῖ τὰ διάφορα μέρη τῆς οὐσίας ταύτης εἰς ἓν, θεωρῶν αὐτὴν ὡς οὐσίαν διακεκριμένην, ἐνότητά ἔχουσαν, κτλ.

Οὐσιαστικοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου.

§. 16. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης ιδιότητος τὸ ἄρθρον λαμβάνει τὴν ἰδιαιτέραν δύναμιν τοῦ μετατρέπειν εἰς οὐσιαστικὸν τὸ μεθ' οὗ τίθεται, μὴ ὄν ἐκ φύσεως τοιοῦτον· ἀ. ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· ὃ λέγων οὐδὲ ρουθετεῖν ἔξεστί σε (Σ. Ἡλ. 595) δὲν σημαίνει τὸ ρουθετεῖν ὡς ὅλον καὶ κεφάλαιον, ἀλλ' ὡς μίαν περίστασιν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀναφαινομένην, ἐν ᾧ ὃ λέγων τὸ ρουθετεῖν, ἐνάρθρως, σημαίνει αὐτὸ ὡς ὅλον, ὡς πρᾶγμα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχον· τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαντ' ἐνταῦθ' ἐνι (Σ. Τ. 598), οἶον ἢ ἐπίτευξις.—τὸ μὲν εὐροεῖν τε καὶ προορᾶν ἄγαμαί σου (Ξ.).—τὸ ἀμαρτάνειν ἀνθρώπους ὄντας οὐδὲν θαυμαστόν (Ξ)· οὕτω καὶ ἐπὶ ὀριστικῆς· μυριακίς γὰρ εἰρήκαμεν καὶ τὸ γιγνώσκομεν καὶ οὐ γιγνώσκομεν τὸ ἐπιστάμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμεθα (Πλ. Θεαιτ. 196)· β'. ἐπὶ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν· ὃ σοφός, ὃ πλούσιος, ὃ ἄρχων, ὃ βουλόμενος, οἱ ἔχορτες· πλούσιον δὲ νομίζοιμοι τὸν σοφόν (Πλ.).—οὐδὲν τὸ σοφόν μοι ἐγένετο

(Πλ.).—τὸ σόφισμα, τὸ τέχνασμα.—πολλὴ ἦν ἀφθονία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν (Ξ). γ'. ἐπὶ ἐπιβρῆμάτων· τὸ πάλαι, τὸ πρόσθεν, τὸ ὀπίσω, οἱ ἐγγυτάτω γένους, οἱ πάνυ τῶν στρατιωτῶν (Θ). δ'. ἐπὶ πλαγίων ἐκ προθέσεων ἐξαρτωμένων, κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου ὀνόματος· τὸ ἐπ' ἐμοί.—τὸ κατ' ἐμέ.—τὰ εἰς τὸν πόλεμον· ε'. ἐπὶ ὀλοκλήρου λόγου· ἐν ἔτι λείπεται τὸ ἦν πείσωμεν ὑμᾶς, ὡς χρῆ ἡμᾶς ἀφεῖναι (Πλ.).—τί σοι ἄλλο ἐννοεῖ τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ οὐκ ἔχω ὅτι χρήσωμαι τοῖς λόγοις; (Πλ.) κτλ.

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου.

§. 17. Τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, δὲν δέχεται ἄρθρον, ὅταν σημαίνει ὅτι τὸ ὑποκείμενον εἶναι ἐν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κλάσιν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην· ὁ Σιμωνίδης ἐστὶ σοφός.—ὁ ἀνὴρ ἐστὶν ἔτοιμος. Δέχεται δέ, τὸναντίον, τὸ ἄρθρον· α'. ὅταν ἐξηγῆ ὀλοκλήρον τὴν τάξιν περιληπτικῶς, ὥστε κατηγορούμενον καὶ τάξις εἶναι τὸ αὐτό· οἱ ἀδίκως τὰ χρήματα ἀφαιρούμενοι καὶ τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ἀποκτείνοντες, οὗτοι εἰσιν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐναντίους ποιοῦντες καὶ προδιδόντες οὐ μόνον τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἑαυτοὺς δι' αἰσχροκέρδειαν (Ξ). Ὡσαύτως καὶ ὅταν ἐξηγῆ ὡς ὄλον εἰδικὸν τὸ κεφάλαιον προωνομασμένων ἢ προεγνωσμένων προσώπων ἢ πραγμάτων· οὗτοι οἱ ταύτην τὴν φῆμιν κατασκευάσαντες οἱ δεινοὶ εἰσὶ μου κατήγοροι (Πλ.), ἔνθα περιέχεται καὶ ἡ ἔννοια οἱ ἄλλοι δὲ εἰσιν οἱ μὴ δεινοί· β'. ὅταν, καὶ καθ' ἐμὸν ἀριθμόν, ἐξηγῆ τὸ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀνήκον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην τάξιν· οὗτός ἐστιν ὁ μέγιστος.—οὗτός ἐστιν ὁ προδότης.—ὁ δὲ καὶ ξυγκολάζων εἰς δύναμιν τοῖς ἀρχουσιν ὁ μέγας ἀνὴρ ἐν πόλει καὶ τέλειος οὗτος ἀναγορευέσθω (Πλ.). Ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένου, μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων καλεῖν καὶ ὀνομάζειν· τὸν καλὸν στρατιώτην ἐμὲ ὠνόμασεν (Αἰσχ.).—τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὀνομάζοντες τῇ πόλει (Αἰσχ.). Ταῦτα παρεμφαίνουσιν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος προδότης, οὐδεὶς ἄλλος μέγας, καλὸς στρατιώτης, ἀδωροδόκητος, κτλ. Ἐν γένει δὲ τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου, ὅταν ἰδιαιτέρως εἰδικεύηται τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐξηγούμενον.

Θέσις τοῦ ἄρθρου.

§. 18. Ἐπὶ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, ἄνευ ἐπιθέτου ἐκφερομένου, προτάσσεται τὸ ἄρθρον· ὁ ἀνὴρ, ὁ στρατιώτης. Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ

ἐπιθέτον προτάσσηται τοῦ οὐσιαστικοῦ ὁ χρηστὸς ἀνήρ, ἡ σώφρων γυνή, κτλ. ἐπαναλαμβάνεται δέ, ὅταν προτάσσηται τὸ οὐσιαστικόν· ὁ χρόνος ὁ πολὺς, τὴν γυναικα τὴν σώφρονα, τὰ πράγματα τὰ μεγάλα, κτλ. ὡσαύτως τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς μετὰ δόξης (Ἰσ.)=τὰς ἐνδόξους.—τὰ τείχη τὰ ἐαυτῶν τὰ μακρὰ ἀπετέλεισαν (Θ.). — τῷ δήμῳ τῷ τῶν γυναικῶν (Ἀρφ.), κτλ. Ἐνίοτε δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτου τόπον ἐπεχόντων προσδιορισμῶν, προτασσομένων· αἱ ἄλλαι αἱ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοκαί (Πλ.).—ἐν τῇ τοῦ Διὸς τῇ μεγίστῃ ἐορτῇ (Θουκ. Α΄, 126)· διότι ταῦτα ἐκλαμβάνονται, τρόπον τινά, ἰδιαιτέρως· ἐν τῇ τοῦ Διὸς, ἐν τῇ μεγίστῃ δηλ. τοῦ Διὸς ἐορτῇ. Ἴδε περὶ τῶν λοιπῶν Σ. Π. Β΄.

§ 19. Ἡ τοιαύτη θέσις τοῦ ἄρθρου διαστέλλει πρᾶγμα πρᾶγμα-τος ἢ πρόσωπον προσώπου, ἐνότητα διακεκριμένην ἄλλης ἐνότητος· τούναντίον δέ, ὅταν τίθηται μετὰ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ, διαστέλλει τοῦ αὐτοῦ πρᾶγματος ἢ προσώπου διάφορον κατάστασιν· οὕτω διὰ μὲν τοῦ ἐπὶ τοῖς πλουσίοις πολίταις διαστέλλονται οἱ πλούσιοι πολῖται τῶν μὴ πλουσίων, διὰ δὲ τοῦ ἐπὶ πλουσίοις τοῖς πολίταις διαστέλλονται οἱ πολῖται ἐπὶ καταστάσεως πλουσίων καὶ ἐπὶ καταστάσεως μὴ πλουσίων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ προτασσομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐνάρθρου, χωρὶς νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου· ἔχει τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, ἐν ᾧ τὸ ἔχει τὸν ὀξύτατον πέλεκυν παρέχει ἄλλην ἔννοιαν, οὐχὶ δηλ. τὸν ἔλαττον ὀξύν, κτλ.

Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου.

§ 20. Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἐννοῆται ἐκ τῆς συναφείας, παραλείπεται, ἀναπληροῦντος τοῦ ἄρθρου· ὁ ἐμὸς πατήρ καὶ ὁ τοῦ φίλου.—περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸν τῶν γυναικῶν (Ἀρφ.). Συνηθέστανται δὲ κατήντησάν τινες τοιαῦται παραλείψεις, εὐνόητοι γινόμεναι, διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν· Νικίας ὁ Νικηράτου (υἱός), εἰς τὴν Φιλίππου (χώραν), τὰ τῆς πόλεως (πράγματα), τὰ κατὰ Πανσαρίαν κτλ. Τοιαῦτα δὲ καὶ, τὰ περιγραφικώτερα, τὰ τῆς τύχης, τὰ τῶν Θετταλῶν, τὰ τῶν βαρβάρων, τὰ τῆς πόλεως, τὸ τῆς πόως.

§ 21. Τὸ ἄρθρον συνδέει πολλάκις καὶ ὀλόκληρον ἀναφορικὸν λόγον μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ· ἀνόμοιόν ἐστι τῇ ἢ γῆς σὺ σκληρότητι (Πλ.). Ἐνίοτε δὲ, παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὀλόκληρος ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἐπέχει τὸν τύπον τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐνότητα λαμβάνων

διὰ τοῦ ἄρθρου τὸν ὅς ἐφη δεσπότης τούτου εἶναι (Λυσ.)=τὸν εἰπόντα. — προσήκει μισεῖν τοὺς οἴος περ οὗτος (Δ.)=τοὺς ὁμοίους τούτῳ.—τῶν ὅσοι ἀγαθοὶ κριθῶσιν (Πλ.), κτλ. Περιττὸν λοιπὸν νὰ ἐκλάβωμεν τὸ ἄρθρον ἐν τούτοις ἐπὶ ἀντωνυμικῆς χρήσεως, ὡς παρά τινων γέγονεν.

§. 22. Τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶναι καὶ ὁ παρ' Ἡροδότῳ, Θουκυδίδῃ, Πλάτῳ καὶ παρὰ τοῖς μετέπειτα συνήθης τρόπος τῆς ὑπερθέσεως, διὰ τοῦ ἐν τοῖς, μετὰ τινος ὑπερθετικοῦ· ἐν τοῖς πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν σίδηρον κατέθεοντο (Θ. Α', 6. Ἴδε καὶ Ζ', 24. 71).—ὁμολογεῖται ὁ Ἐρώς ἐν τοῖς πρεσβυτάτος εἶναι (Πλ. Συμπ. 178), κτλ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φαίνεται ὅτι ὑπενόειτο ἐν τούτοις ἡ μετοχὴ τοῦ ῥήματος ἢ τὸ κατηγορούμενον· ἐν τοῖς καταθεμένοις τὸν σίδηρον πρῶτοι Ἀθηναῖοι κατέθεοντο. Ὡσαύτως ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις οὔσι πρεσβυτάτος, κτλ. (Ἴδε Ἡρ. Ζ', 137. Πλ. Σ. 173. Κρίτ. 43. 52, κτλ)· ἔπειτα ὅμως, ἐπιῤῥηματικῶς ἐκληθὲν τὸ ἐν τοῖς=πρὸ πάντων, μάλιστα, ἐφηρμόσθη καὶ ἐπὶ θηλυκῶν· οὕτως ὦμῃ ἢ στάσις προῦχώρησε καὶ ἔδοξε μᾶλλον, διότι ἐν τοῖς πρῶτῃ ἐγένετο (Δ. Γ', πᾶ).

§. 23. Ἡ παρ' ἡμῖν χρῆσις τοῦ ἄρθρου εὐκολύνει βέβαια ὅπως οὖν τὴν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ πολυπλοκωτέραν χρῆσιν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν τῇ Δευτέρῃ Περιόδῳ τοῦ Συντακτικοῦ, καὶ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, εὐρίσκονται πλείονα περὶ τούτου, ἀλλὰ τὸ πᾶν κρέμαται ἐκ τῆς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας ἀναγνώσεως τῶν ἐνδόξων συγγραφέων καὶ ποιητῶν.

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.

§. 1. Κοινοὶ Προσδιορισμοί, εἰς πᾶσαν τάξιν ῥημάτων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἀρμόζοντες, εἶναι μάλιστα οἱ ἀκόλουθοι ἑπτὰ· I. ὁ τόπος· II. ὁ χρόνος· III. τὸ ποιόν· IV. τὸ ποσόν· V. τὸ κατὰ τι· VI. τὸ αἷτιον· VII. τὸ ἠθικὸν αἷτιον.

I. Ὁ Τόπος.

§. 2. Κατὰ τέσσαρας τρόπους θεωρεῖται ὁ τόπος· α. ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· β. ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· γ. ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμάται· δ. ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ.

Α'. Ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 3. Τοῦτο λέγεται καὶ ἢ ἐν τόπῳ στάσις, καὶ διὰ τούτου γίνεται ἢ ἀπόκρισις εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τοιοῦτον διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιβρῆμάτων. Εἶναι δὲ τοιαῦτα μάλιστα· τὰ ἐκ γενικῆς ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, ὡς αὐτοῦ, ἀλλαχοῦ, ἑκασταχοῦ· ὡς ἔκηλος αὐτοῦ μίμνε (Σ.).— ἐπίσχεσ αὐτοῦ, ἔξερε (Σ.).— οὔ με χρῆ θαρσεῖν (Σ.). τὰ ἐκ δοτικῆς ὀρμώμενα, δοτικοφανῆ καλούμενα ὑπὸ τῶν γραμματικῶν οἴκοι, Μεγαροῖ, Ἴοθμοῖ. Τοιαῦτα καὶ τὰ αὐτόθι, ἀλλαχόθι.

§. 4. Ὡσαύτως ἐκφέρεται ὁ τόπος διὰ τῶν πτώσεων, ἐξ ὧν ὀρμῶνται τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα, οἷον διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου ὡς ὁ ἐπὶ σκοπῆς, οἱ ἐπὶ ρηῶν· διὰ δοτικῆς ἥτις συνήθως μὲν εἶναι ἐμπρόθετος, ὡς ἐν τῇ Ποτιδαίᾳ, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, ἐν τῷδ' αἰε μερεῖτε, ἐν ᾧ καθέστατε (Εὐρ.), κτλ· ἀπρόθετος δὲ ἐπὶ τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς· Μελίτη, Μαραθῶνι, κτλ· κατηγορίαι κατ' Ἀθηναίων γεγόρασιν ἐκ τῆς Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι ναυμαχίας (Σ.). Λέγεται ὅμως καὶ ἐν Μαραθῶνι, καὶ ἐν Σαλαμῖνι, καὶ αἰεποτε ἐν Ἀθήναις ἢ Ἀθήνησιν· καὶ διὰ αἰτιατικῆς ἐμπροθέτου κατ' οἴκους μένειν. Παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπρόθετου· οὐκ ἦεν Ἄργεος (Ὀδ. 1, 251).

Β'. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 5. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐκφέρεται ὡσαύτως· ἄ. διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιβρῆμάτων, τῶν κινήσεως σημαντικῶν· ἐκεῖσε, χαμαῖζε, πεδίοιρδε, Ἀθήναζε, κτλ· β'. διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς εἰς, πρὸς, ἐπὶ, ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ· διέβησαν εἰς Σικελίαν (Θ.).— ἔφυγον πρὸς τὴν γῆν (Ξ.).— σεῦται . . ἐπὶ οἴκους (Σ.).— εἴμ' ἐπὶ ναῦν (Σ.). Παρὰ δὲ ποιηταῖς τίθεται ἢ αἰτιατικῆ καὶ ἀπρόθετος· ἔρπειν στίβον (Σ.). Ἐκφέρεται δὲ καὶ δι' ἐπιθέτου· Θαλάσσιοι ἐκρίψατε (Ἄρφ.). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόσε.

Γ'. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμᾶται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 6. Ὁ τόπος ἐξ οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὀρμᾶται ἐκφέρεται ὡσαύτως δι' ἐπιβρῆματος καὶ διὰ πλαγίας ἀπρόθετου ἢ ἐμπροθέτου. Τὰ πρὸς τοῦτο ἐπιβρῆματα εἶναι τὰ εἰς θέν· δεῦρο ἀφίκετο οἰκοθεν (Πλ.).— τῶν Ἀθήναζε καὶ τῶν Ἀθήνηθεν συμβολαίων (Δ.). Ἐκ

τῶν πλαγίων τίθεται ἡ γενικὴ ἀπροθέτως μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαῖζουσι ποιηταῖς· εἰ μὴ τὸν δε ἄγοιντο ρήσου τῆς δε (Σοφ.), ἐν δὲ τῷ πεζῷ λόγῳ μετὰ τῆς ἐκ ἢ ἀπὸ προθέσεως· ἐξ ἄδου (Σοφ.). — ἐκ Λακεδαιμονος. — ἐκ Τεγέας (Ξ). — ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ (Πλ.). — ἀπὸ Συρακουσῶν. — ἀπὸ Κερκύρας (Ξ). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόθεν.

Δ'. Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 7. Ὁ τόπος δι' οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα περᾶ ἐκφέρεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις καὶ ἀρχαῖζουσι ποιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθέτου· ἔρχονται πεδίοιο (Ὀμ.). — ἡμερεύοντας μακρᾶς κελεύθου (Αἰσχύλ.). Ἐν δὲ τῷ πεζῷ λόγῳ ἢ διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ προθέσεως· δι' οὐρανοῦ πορεύεται (Πλ.). — ἐπορεύθησαν διὰ τοῦ πεδίου (Ξ). ἢ δι' αἰτιατικῆς ἐχούσης τὴν κατά· κατά γῆν καὶ κατά θάλασσαν. Ἐπιβρῆματα ἰδιάζοντα πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχουσιν.

II. Ὁ χρόνος.

§. 8. Ὁ χρόνος, τὸ πότε δηλ. γέγονεν, ἢ γίνεται ἢ γενήσεται τι ἐκφέρεται· α'. δι' ἐπιβρῆματος χρονικοῦ· κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ (Πλ.). — ἦν σὺ νῦν λέγεις (Πλ.). — ἤξει δὲ αὐτίκα (Πλ.). β'. διὰ γενικῆς, μάλιστα ἐπὶ φυσικῶν διαιρέσεων τοῦ χρόνου· οἱ λαγῶ τῆς νυκτὸς ῥέμονται (Ξ). — ἡ οἰκία χειμῶνος μὲν εὐήλιός ἐστι, τοῦ δὲ θέρους εὐσλιος (Ξ). γ'. διὰ δοτικῆς μῆνός ἐκτη φθινοῦτος (Αἰσχ.). δ'. δι' αἰτιατικῆς· τρίτην ἡδὴ ἡμέραν (Πλ.) = προχθές.

§. 9. Ἡ γενικὴ τίθεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνάρθρωως, ὅταν ᾖναι ἄνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· ἐσπέρας, ἦρος, ὀπώρας (Ἄρφ.). ὁμοίως καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ προθέσεως· ἐφ' ἠθης (Ἄρφ.). — ἐπὶ Θησέως· ἐνάρθρωως δὲ σημαίνει χρονικὸν μέτρον· Μαγνησία προσφέρει περτήκορτα τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ (Θ.). = ἐκάστου ἐνιαυτοῦ. — ὁ ὀπλίτης δραχμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας (Θ.). Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ἐντὸς ὠρισμένης περιόδου· οὐκ ἀφικνεῖται ἐτῶν μυρίων (Πλ.). Οὕτω καὶ πολλοῦ γὰρ αὐτοῦ οὐχ ἐώρακά πω (= ἐώρακα) χρόνου (Ἄρφ.). Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐμπροθέτως· διὰ πολλοῦ χρόνου. Ἄλλοι δὲ προσδιορισμοὶ ἐνάρθρωοι τίθενται μάλιστα μετοχαί· τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους. — τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους.

§. 10. Ἡ δοτικὴ τίθεται ἀπροθέτως, ὅταν σημαίνεται μόνον ἢ

ἐποχή καθ' ἣν τὸ πρᾶγμα ἔγινε· τῇ προτεραίᾳ, τῇ ὑστεραίᾳ, κτλ. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἀπτικῶν ἑορτῶν *Παραθηναίους, Διονυσίοις, Ἐλευσινίοις*· οὕτω καὶ *γουμνίαις, τῇ ἑορτῇ, κτλ.* Τίθεται δὲ ἐμπροθέτως, ὅταν δηλοῦται ἡ περίοδος ἐντὸς τῆς ὁποίας γίνεται τὸ πρᾶγμα· ἐν ἑβδομήκοντα ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἷς λάθοι ποιεῖν ὦν (Λυσ.). Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἐμπρόθετον καὶ ἀπρόθετον τῆς ἐν τούτοις δοτικῆς ὑπάρχουσι πολλὰ ποικιλίαι, περὶ ὧν παραπέμπω εἰς τὴν *Δευτέραν Περίοδον τοῦ Συνακτικοῦ.*

§. 11. Ἡ αἰτιατικὴ δέχεται καὶ τὴν περὶ πρόθεσιν, ὅταν σημαίνεται τὸ ὡς ἔγγιστα· περὶ δειλῆν. — περὶ ἔτη μάλιστα πέντε καὶ ἑξήκοντα (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀμφὶ μέσας πῶς νύκτας (Ξεν.).

§. 12. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται προσέτι καὶ διὰ τῶν χρονικῶν μετοχῶν· παῖς ὦν.—μαθόντες καὶ ἐθισθέντες καὶ μελετήσαντες (Ξ.)· καὶ διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου· σκοτιαίους διελθεῖν τὸ πεδίον (Ξ.).—τεταρταίους ἀφικνεῖσθαι (Πλ.).

§. 13. Ἡ ἄλλη σχέσις τοῦ χρόνου, καθ' ἣν δηλοῦται ὅχι πότε συνέβη τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ πόσον χρόνον διήρκεσεν, ὡς αἱ σπορδαὶ ἐνιαυτὸν ἔσονται (Δ.), κτλ, ἀνάγεται κυρίως εἰς τὸ ποσόν, περὶ οὗ κατωτέρω.

III. Τὸ ποιόν.

§ 14. Ποιόν ἢ ποιότης ὀνομάζεται ἢ ἐν τῷ πράγματι σταθερῶς ἐνυπάρχουσα ιδιότης. Τοῦτο ἐκφέρεται μάλιστα διὰ τῶν ποιότητος λεγομένων ἐπιβρῆμάτων *καλῶς ἔχειν* (Ξεν.).—*εὐδαιμόνως ζῆν.*—*διάγειν πρεπόντως* (Πλ.), κτλ.—*ἀλλήλοισι ὁμονόως μάχεσθαι* (Ξ.).

§. 15. Μετὰ τούτου συνδέεται ὁ τρόπος, σημαίνων τὴν ἐν αὐτῇ τῇ πράξει ἐξηγουμένην ποιότητα· τοῦτο ἐκφέρεται· ἄ. διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων ἐπιβρῆμάτων· ὡς γε οὕτως δόξαι (Πλ.).—οὕτως ὁπῶς δύναμαι λέγειν (Πλ.).—οὐδ' ὁπωστιοῦν (Πλ.)=nullo pacto. Ὡσαύτως *ἀγεληδόν, βοτρυδόν, κτλ.* β'. διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων· τούτῳ τῷ τρόπῳ (Πλ.).—ἐν τρόπῳ βοσκήματος (Πλ.).—κατὰ τρόπον.—καθ' ἡσυχίαν (Ξ.).—σιτίου τρόπον (Πλ.).—κυνὸς δίκην. Ὡσαύτως διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων μετοχῶν· παίζων οὐδὲν ἦττον ἢ σπουδάζων (Σωκράτης) ἐλυσιτέλει (Ξ.).

IV. Τὸ ποσόν.

§. 16. Καὶ τόπος, καὶ χρόνος, καὶ βαθμὸς, καὶ ἀριθμὸς, καὶ

πᾶν πρᾶγμα ἐν γένει, αὐξομειώσεως δεκτικόν, ἀνάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ποσοῦ. Ἐκφέρεται δὲ τοῦτο· *α*. διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων· *β*. δι' ἐπιρρήματων.

§. 17. Ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τίθεται πρὸς τοῦτο μάλιστα ἡ αἰτιατική· ἀπέχει ἡ Πλάταια τῶν Θηβῶν σταδίους ἑβδομήκοντα (Θ.).—παρὰ πάντα τὸν πόλεμον.—πολὺν χρόνον μ' ἐπέσχον (Σ.).—τοσοῦτον μόνον διαφέρεις (Πλ.).

§. 18. Καὶ ἡ δοτική τίθεται ἐν τούτοις, τῇ παρὰ Λατίνοις ἀπερεκτικῇ ἢτοι ἀφαιρετικῇ ἰσοδυναμοῦσα, καὶ ὡς ὄργανον παριστώσα τὸ μέτρον· ἐνιαυτῷ πρεσβύτερος (Ἄρφ.).—πόλι λογίμη ἢ Ἑλλάς γέγονε ἀσθενεστέρα (Ἡρ.).

§. 19. Ἡ γενική τίθεται εἰς δῆλωσιν τοῦ τιμῆματος· τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγάθ' οἱ θεοί (Ξ.).—τοῦτο δ' ἐστὶν ὃ τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων πάντων Φίλιππος ὠρεῖται (Δ.).—τῶν δ' ἐμῶν παίδων φυγὰς ψυχῆς ἀν' ἀλλαξαίμεθα, οὐ χρυσοῦ μόνον (Εὐρ.).

§. 20. Ἐπιρρήματα δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι τὰ οἰκοθεν ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ποσοῦ· ὥστε μὴ λίαν στέρε (Σ.).—σφόδρα πείθει (Σ.).—πάνυ καλῶς. Συχνότατα δὲ τὰ ἐκ πλαγίων πτώσεων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, ὀλίγον, πολὺ, μέγα, κτλ.

§. 21. Ἡ δὲ ἰδέα τοῦ ποσάκις ἐκφέρεται διὰ τῶν ποσότητος καλουμένων ἐπιρρημάτων, ἅπαξ, δὶς, τρίς, πολλάκις, κτλ· ἢ ἅπαξ ἢ καὶ πλεοράκις περιελιχθέντα περὶ τὴν γῆν (Πλ.).—ἢ πλείων ἐλαττοράκις ἢ ἐλάττων πλεοράκις (ἀριθμὸς) γίγνεται (Πλ.).

V. Τὸ κατὰ τι.

§. 22. Ἡ σχέσις αὕτη ἐκφέρεται· *α*. δι' αἰτιατικῆς, ἀπροθέτου μὲν τὰ πολλά, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ προθέσεως· κάμνειν τοὺς ὀφθαλμούς (Ἡρ.).—ἀλγεῖς τοὺς πόδας (Ξ.).—διαφέρει γυνὴ ἀνδρὸς τὴν φύσιν (Πλ.).—δειροὶ μάχην (Δίσχύλ.).—θανμαστός τὸ μέγεθος (Πλ.), κτλ.—σοφὸς πρὸς τι.—ἐνδοξὸς εἰς τὰ πολεμικά (Πλ.).—ξανθὸς κατὰ τὴν κόμην (Πλ.). Ὡσαύτως τίθεται καὶ δοτικὴ ἐν τούτοις, ἐπὶ δυναμικῆς μάλιστα ἐννοίας· ἄμαχοι καὶ πλήθει καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ ῥώμῃ (Πλ.). Ἴδε σ. 22, §. 32.

VI. Τὸ αἴτιον.

§. 23. Τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐπὶ μὲν τῶν μεταβατικῶν ῥημάτων εἶναι αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως· οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτεί-

χισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ (Θ.). ἐπὶ δὲ τῶν παθητικῶν εἶναι ὡσαύτως τὸ ποιῶν τὴν ἐνέργειαν αἷτιον, διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου συνήθως ἐκφερόμενον· ὑπ' ἄλλου τιμωρηθῆναι (Πλ.).—ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τινος.

§. 24. Τὸ πειστικόν, προτρεπτικόν ἢ ἀναγκαστικόν αἷτιον, ὑφ' οὗ κινούμενον τὸ ποιητικόν αἷτιον ἐνεργεῖ, ἐκφέρεται· ἁ. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, ἀνάρθρως τὰ πολλά· ὑπὸ λύπης ὑβρίζει· β'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ· διὰ τοῦτο δεσπότου ἐπικούρου προσδέονται (Ξ. Κ. Π. Ζ', ἐ, 61)· γ'. διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου· φόβῳ ἔπραττον.—οὐκ ἀγροικία ταῦτα πράττω. — εὐνοία καὶ φιλία τῇ ἐμῇ (Ξ.).—τῷ Πανσαρίου ἔχθει (Θουκ.)· δ'. διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν· δαίμων ἐμαντῷ γέγονα γῆμας πλουσιαν (Γν.).

§. 25. Τὸ ὀργανικόν αἷτιον, γενικώτερον ἐκλαμβανόμενον, περιλαμβάνει ὑλικά τε ὄργανα καὶ ἠθικά μέσα, οἷς χρώμενον ἐνεργεῖ τὸ ποιητικόν αἷτιον· οἱ μὲν ῥάβδῳ κρούοντες, οἱ δὲ καὶ βακτηρία (Ξ.).—οὐδεὶς ἔπαινον ἠδοναῖς ἐκτίησατο (Γν.). Ἡ ὀργανικὴ αὕτη δοτικὴ λαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὴν ἐν πρόθεσιν· ἐν πέλταις, ἐν ἀκοντίοις, ἐν τόξοις διαγωνίζεσθαι (Ξ.)· β'. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ· δι' ὀφθαλμῶν ὄραν.—καταχεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὠτων, ὡσπερ διὰ χώνης, τὰς ἀρμονίας (Πλ.)· γ'. διὰ τῶν ὀργανικῶν λεγομένων μετοχῶν· ἀκοντίσας καταβάλλει τὸν ἔλαφον (Ξ.).

§. 26. Ποιότης καὶ τρόπος (§. 14—15) τόσον εἶναι προσεχῆ ὥστε πολλάκις εἶναι δυσδιάκριτον ἂν τὰ πρὸς τοῦτο τιθέμενα ἐπιρρήματα, καλῶς, κακῶς, κτλ, σημαίνουσι τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο· γυναικειῖς εὖ καὶ πιθανῶς (Ἄρφ.). Ὁσαύτως πολλά λεπτὴ οὔσα διαφεύγει ἡ διαφορὰ τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ συνδραμόντος προτρεπτικοῦ αἷτιου· ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σέ, οὐκ ἄλλον βροτῶν (Σ.).—λέγονται Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελτίους γεγονέναι (Πλ.).—τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σέ καὶ σοφίσματα ἐσθ' εὐρημέγα (Ἄρφ.), κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τρόπον καὶ ὄργανον· ἀκοντίζοντες=τῷ ἀκοντίζειν καὶ=διὰ τῶν τόξων.

§. 27. Τὸ τελικόν αἷτιον ἐκφέρεται· ἁ. διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ χάριν, ἐνεκα ἢ ἐνεκεν, προθετικῶς ἐκλαμβανομένων· χάριν π.λησημορῆς (Πλ.).—κοινωνίας χάριν (Πλ.).—κολακεύουσιν ἐνεκα ἀργυρίου (Ξ.).—δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἐνεκεν (Ξ.)· ἔτι δὲ καὶ ἐνεκα τοῦ τοιούτου πάντες δρῶμεν χάριν (Πλ.)· β'. διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπὶ· οὐκ ἐπὶ τέχνην ἔμαθες, ὡς δημιουργὸς ἐσόμενος,

ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ (Πλ.)· γ'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρὸς· πρὸς ποῖον ἔργον; (Ἄρφ.)· δ'. διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων· ταῦτα δὲ ἐκαλλωπισάμην, ἴνα καλὸς παρὰ καλὸν ἴω (Πλ.)· ε'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων· δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος (Εὐρ. Φ. 25). — οἶνόν μοι ἐγχεῖς πιεῖν (Ἄρφ. Σφ. 616)· ς'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων μετοχῶν ἤκω φράσων τοῦτο ἀγγελῶν θ' ὑμῖν (Ἄρφ.). — ἐπερησόμενος οὖν ὠχρόμην ὡς τὸν θεόν (Ἄρφ. Πλ. 32).

VII. Τὸ ἠθικὸν αἷτιον.

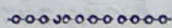
§. 28. Οὕτως ὀνομάζομεν ἐνταῦθα ἐκείνην τὴν περίστασιν καθ' ἣν ἐξηγεῖται ὅτι ἔκ τινος ἐνεργείας προκύπτει τι ἠθικῶς ἐνδιαφέρον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπον. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα διὰ τῆς δοτικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας καὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός. Διὰ τοῦτο πολλοὶ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ἠθικὴν δοτικὴν ὀνομάζουσιν αὐτήν. Ἀποβλέπει δὲ ἡ χρῆσις τῆς τοιαύτης δοτικῆς τὰ ἐξῆς μάλιστα τρία· α'. τὴν βούλησιν· β'. τὸ αἰσθηματικόν· γ'. τὸν νοῦν.

§. 29. Κατὰ τὸ πρῶτον σημαίνει ἡ δοτικὴ αὕτη τὸ πρόσωπον ζητοῦν ἐπιθυμίας ἐκπλήρωσιν· ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν (Ὀμ.)· ὅπερ ἂν εἴη παρ' ἡμῖν γὰρ μοῦ τρώγῃς καὶ γὰρ μοῦ πίνῃς. — τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθνηκότι; (Εὐρ.)—ἀλλ' ἱμάτιον γούρ χρῆσον ἡμῖν τουτωῖ καὶ στρόφιον (Ἄρφ.). Οὕτω καὶ μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς (Αἰσχύλ.)=μή, παρακαλῶ, κτλ. Αὕτη ὀνομάζεται δοτικὴ χαριστικὴ παρὰ τῶν ἡμετέρων γραμματικῶν.

§. 30. Κατὰ τὸ δεύτερον, τὸ αἰσθηματικόν, ἡ δοτικὴ σημαίνει τὸ πρόσωπον τὸ αἰσθανόμενον ἔκ τινος ἐνεργείας εὐάρεστον ἢ δυσάρεστον αἶσθημα· ἡ μήτηρ εἶ σε ποιεῖν ὅτι ἂν βούλη, ἔν' αὐτῇ μακάριος ἦς (Πλ.). Τοιαῦτα ἤθελαν εἶναι τὰ παρ' ἡμῖν γὰρ τῆς ζήσης, γὰρ τῆς προκόψῃς.—ἡ γυνὴ ἄχθεται ὅτι οὐ τῶν ἀρχόντων αὐτῇ ὁ ἀνὴρ ἐστίν (Πλ.)=ὅτι δὲν τῆς ἔγινεν ἄρχων.—ὦ τέκνον, ἧ βέβηκεν ἡμῖν ὁ ξένος; (Σ. Κ. 81)—ποῦ, τέκνον, εἶ μοι (Σ. Κ. 845)=ποῦ μου εἶσαι; Πολλάκις δὲ καὶ εἰρωνικῶς· οὕτως ἡμῖν οἱ ῥήτορες δεξιοὶ εἰσιν (Πλ.). Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ ἔστι μοι βουλομένῳ, ἠδομένῳ, ἀσμένῳ, ἀχθομένῳ, κτλ. Παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ θέλορτι θέλορτι κάμοι τοῦτ' ἂν ἦν (Σ. Τ. 1356).

§. 31. Ὡς πρὸς τὸ τρίτον, πρὸς τὸν νοῦν, ἡ δοτικὴ δηλοῖ τὸ

πρόσωπον πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν κρίσιν εἶναι σύμφωνον τὸ πρᾶγμα·
τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι (Σ. Φ. 1030) = ὡς πρὸς ὑμᾶς. — *γὺν οὐκ εἰμί σοι*
χωλός, δυσώδης; (Σ. Φ. 1032) — ὁ ἐσθ. λόγος εὐγενῆς ἐμοὶ γ' ἀνήρ
 (Εὐρ.). — *ἐκ τούτου τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων ὁ-*
μοίως ἀγαθαὶ ἔσονται (Πλ.). Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ τίμιός τι. —
ἄξιον τῆ πόλει (Ἄρφ) — *ἐμοὶ τε εἰπεῖν καὶ σοὶ ἀκοῦσαι ἄξιον* (Πλ.)
 = πρέπον, ἀρμόζον· ὅθεν ἄξιός τι τίς τινας = ὡς πρὸς τινα, ἐκ μέρους
 τινός, ἄξιος τούτου· ἄξιος θανάτου τῆ πόλει (Ξ.) = ἄξιος θανάτου
 ἐκ μέρους τῆς πόλεως, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ διαι-
 ρηθῶσιν εἰς δύο τάξεις ἀνίσους, ἐξ ὧν ἡ μία περιλαμβάνει τὸ εἶ-
 ναι μετὰ τῶν ὀλίγων συγγενῶν αὐτῶ ῥημάτων, ἡ δὲ ἄλλη πάντα
 τὰ λοιπὰ, συγκείμενα ἐκ τῆς ιδέας τοῦ εἶναι καὶ τῆς ιδέας ἑνὸς κα-
 τηγορουμένου (σ. 2. §. 6).

Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινῶν ἄλλων οἷον ἰσοδυνάμων.

§. 2. Τὸ εἶναι ἐκλαμβάνεται κατὰ ἔννοιαν *συνδεδεικὴν* καὶ κατὰ
 ἔννοιαν *ὑπαρκτικὴν*, αἵτινες πρέπει ἀκριβῶς νὰ διαστελλῶνται.

Τὸ εἶναι κατὰ *συνδεδεικὴν ἔννοιαν*.

§. 3. Κατὰ *συνδεδεικὴν ἔννοιαν* ἐκλαμβάνεται τὸ εἶναι, ὅταν χρη-
 σιμεύῃ ὡς ἀπλοῦν *συνδεδεικὸν ἦτοι σύνδεσμος τοῦ ὑποκειμένου καὶ*
κατηγορουμένου· ὁ Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, καθ' ἃ ἐν τῷ περὶ Ἀπ. λῆς
Προτάσεως ἐξηγήσαμεν (σ. 1).

§. 4. Ἐπὶ τῆς ἔννοιᾳς ταύτης ἡ διὰ τοῦ εἶναι γινομένη κρίσις ἐμ-
 φαίνει μόνον ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκείμενον ἐννοεῖται μετὰ τῆς
 δεινός ἢ δεινός *ιδιότητος*, οὐδεμίᾳ δὲ κρίσις γίνεται περὶ ὑπάρξεως,
 ἥτις εἴτε πρῦποτίθεται εἴτε καὶ ὅλως παραλείπεται· εἰς τὸ ὁ κύκλος
 ἐστὶ *στρογγύλος* περιέχεται ἡ ἰδέα ὅτι ὁ κύκλος δὲν ἐννοεῖται ἄνευ
στρογγυλότητος, εἰ δὲ καὶ ὄντως ὑπάρχει ὁ κύκλος ἢ ὄχι τοῦτο
 ἀδιάφορον.

§. 5. Ἐπὶ τῆς ἔννοιᾳς ταύτης τὸ εἶναι συντάσσεται μετὰ δύο ὀνο-
 μαστικῶν, ὡς μέχρι τοῦδε τὸ εἶδαμεν, ἐξ ὧν ἡ μία παριστᾷ τὸ ὑπο-

κείμενον, ἢ δὲ τὸ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· ὁ ἄνθρωπος ἐστὶν ἄνθρωπος.—ὁ Φαίδων ἐστὶ Φαίδων, κτλ.

§. 6. Καὶ περιγραφικῶς ἐνίοτε τὸ συνδετικὸν τοῦτο εἶναι ἐκφέρεται διὰ τῶν ῥημάτων *τυγχάνω* καὶ *κυρῶ* καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μετοχῆς ὧν· ὁ Θάρατος *τυγχάνει* ὧν *δυοῖν* *πραγμάτων* *διάλυσις* (Πλ.).—*κἂν* *θυραῖος* ὧν *κυρῆ* (Εὐρ).

§. 7. Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς μετοχῆς ὧν τιθέμενα ταῦτα ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εἶναι· ὁ θεατῆς *τυγχάνει* *εὖρους* (Ἄρφ.).—οὗτος ὁ τῆς *Πολυλείκου* *αὐτοκασιγνήτας* *νύμφας* *ὀμόγαμος* *κυρεῖ*; (Εὐρ. Φ. 139)—οὗτός ἐστιν ὁ τῆς *αὐταδέλφης* τῆς *γυναικὸς* (*γυναικαδέλφης*) τοῦ *Πολυλείκου* *σύλλεκτρος* ὁ *ἀνὴρ*; ἔνθα εἶναι καὶ ὁ *προσημειωθεὶς* (ἀν. σ. 14. §. 4) *προσδιορισμὸς* *προσδιορισμοῦ*. Τοῦτου δὲ *δυνάμει* τίθενται καὶ μετ' ἄλλων μετοχῶν· *τυγχάνει* *ἔχων*.—*κυρεῖ* *εὐθύρων* (Σ.).—*εἰρηκῶς* *κυρεῖ* (Σ.), κτλ. ὡς ἂν εἴη *ἐστὶν* *ἔχων*.—*ἐστὶν* *εὐθύρων*, κτλ.

§. 8. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουσι κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτην πρὸς τὸ εἶναι, διπλὴν ὀνομαστικὴν καὶ ταῦτα δεχόμενα, περὶ ὧν ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 9. Ὡς, κατὰ παράλειψιν τοῦ ὑποκειμένου τὶς, προῦκυψαν τὰ ἔστιν ὄς, κτλ. (σ. 37, §. 57)· κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου προσδιορισμοῦ (σ. 47, §. 20), τὰ *Ἀλέξανδρος* ὁ *Φιλίππου*, *Πηλεὺς* ὁ *Αἰακοῦ*, *Περίανδρος* ὁ *Κυψέλου*, *Ἰππίας* ὁ *Πεισιστράτου*, *Διὸς* Ἄρτεμις, *Μαιάνδριον* *Μαιανδρίου*, *Ἀυτεσίωρος* τοῦ *Τισαμενοῦ*, τοῦ *Θερσάνδρου*, τοῦ *Πολυλείκου* (Ἡρ. Γ', 52), κτλ· οὕτω, καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ κατηγορουμένου, ἐπὶ σαφῶν καὶ γνωστῶν, γίνονται ἄλλαι συνήθεις παραλειπτικαὶ πλοκαὶ λόγου· *Νικόστρατος* ἦν *Θρασυμάχου*, υἱὸς δηλ.—*Αἴσωπος* Ἰάδμορος *ἐρέετο*, δούλος δηλ.—*Τροία* ἦν τῶν *Ἀχαιῶν*, κτῆμα δηλ. Ὡσαύτως εἶναι *ἀδελφῶν* *τυράνων*, *γίγνεσθαι* *πατρὸς* καὶ *μητρὸς*, *φῦναι*, κτλ. Ἐν τούτοις προστίθεται ἐπίσης καὶ ἡ πρόθεσις ἔκ. Συχνάκις δὲ παραλείπεται ἐπὶ τοῦ εἶναι, κτλ. τὸ *ἴδιον*, *ἔργον*, *σημεῖον* καὶ τὰ ὅμοια, κατὰ τὴν περίστασιν.

Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.

§. 10. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἐννοίας τοῦ εἶναι ἢ δι' αὐτοῦ γινόμενη κρίσις ἀποβλέπει μόνον τὴν ὑπαρξιν, περὶ δὲ ἰδιότητος οὐδεμίαν κρίσις, οὐδεὶς λόγος· ἐστὶ *θεός*.—ἐστὶ *δίκαιος*.—ἐστὶ *πρόνοια*.

Ἡ διαφορὰ τῆς ἐννοίας καὶ συντάξεως ἀμφοτέρων δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Σοφοκλέους (Κ. 386) ὅτ' οὐκέτι εἰμί, τηνικαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ.

§. 11. Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τὸ εἶναι ἀνάγεται εἰς τὸ δεύτερον εἶδος τῶν προτάσεων, τῶν συνεπτυγμένων (σ. 3, §. 8), περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὸ κατηγορούμενον. Δυνατὸν λοιπὸν καὶ τοῦτο νὰ ἀναλυθῆ, ὡς τὰ λοιπὰ ῥήματα· ὡς τὸ σωφροεῖ Σωκράτης=Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ὡς τὸ ὑπάρχει τόδε=τόδε ἐστὶν ὑπάρχον, οὕτω καὶ τὸ ἔστι θεός=θεός ἐστὶν ὢν=ὑπάρχων=ὑπάρχει θεός· οὕτως ἔστι λόγος.—ἦν πόλεμος, κτλ.

§. 12. Ὅταν δὲ ἡ ἐννοια τῆς ἀπολύτου ὑπάρξεως (ἔστι θεός) μερικεύηται, ὅταν δηλ. ἐξηγηθῆται ὅτι ἡ ὑπαρξίς τούτου ἢ ἐκείνου ἀρμύζει εἰς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρόσωπον, τὸ πρόσωπον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς· ἔστι μοι χρήματα=ἔχω χρήματα· οὐκ ἔστι χρήματα ἡμῖν (Ξεν.).—ἔστιν ἀνθρώποισιν, ὧ ξένοι, κακά (Εὐρ.).—θύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πορεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων (Δ.).

§. 13. Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας δυνατὸν νὰ ἔχη καὶ τινα προσδιορισμὸν τὸ ὑποκείμενον, συμπληρωτικὸν τῆς ἐννοίας του· ἦν ἐκεῖ πόλις μεγάλη, τὸ ὁποῖον ἰσοδυναμεῖ τῷ ἦν ἐκεῖ μεγαλόπολις, καὶ παρέχει ἐννοίαν διάφορον παρὰ ἐὰν ἐκληθῆ τὸ μεγάλη ὡς κατηγορούμενον, ἢ ἐκεῖ πόλις ἦν μεγάλη οὕτως ἔστι λευκά ἴα ἤτοι λευκόια, καὶ τὰ ἴα ἐστὶ λευκά. Ὡσαύτως ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι ὁδοὶ πολέμου ἡμῖν (Θουκ. Α', 122).—πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ φίλοι ὑπάρχουσιν ἐμοί (Ξ.). Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τοιαῦται βραδυτῆτες ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐνεισιν (Ἰσ. Πανηγ. ΑΘ').—εἰσὶ καὶ ἐν Μούσῃσιν Ἐρινύες (Ἐπίγρ.)=καὶ μετὰ τῶν Μουσῶν.

§. 14. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ταύτης σημασίας τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ εἶναι προτάσσεται τοῦ λόγου, καὶ τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούσης, ἔστιν, οἷον ἔστι θεός.—ἔστι νόμος, κτλ· καὶ οὔτε ἐγκλίνεται οὔτε παραλείπεται, τούλάχιστον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου (Ἴδε κατωτέρω), ἐν ᾧ ἐπὶ τῆς συνδετικῆς σημασίας καὶ εἰς τὰ πάθη τῆς ἐγκλίσεως ὑπόκειται καὶ δυνατὸν νὰ παραλειφθῆ, καθ' ἃ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξηγήσαμεν· ὁ λόγος ἐστὶν ὁ αὐτός.—τὸ τρίγωνόν ἐστιν ὀρθογώνιον.—ἀληθές ἐστι τοῦτο.—ἀληθές τοῦτο· τὸ δὲ ἔστι

τις λόγος δὲν γίνεται οὔτε λόγος τις ἐστίν, οὔτε λόγος τις. (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ, 23—).

§. 15. Ἡ παράλειψις τοῦ εἶναι ἐπὶ ὑπαρκτικῆς σημασίας γίνεται σπανίως, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων· πάντα δὲ βωμούς, οὐ κατ' Ἀδμήτου δόμους (εἰσί), προσῆλθε καθέστεψε καὶ προσήυξατο (Εὐρ. Ἀλκ. 171). Μάλιστα δὲ ἐν τῇ πλοκῇ οὐδείς ὅστις οὐ, ὡς Ἑλένην γὰρ οὐδείς (ἐστίν) ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν (Εὐρ. Ἑλ. 931) = οὐδείς οὐ μισεῖ. Καὶ ἐπὶ ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως ἀπαντᾶται ἐνίοτε ἡ τοιαύτη παράλειψις ἀναφορικῶν ἢ ἀναλόγων μορίων προηγούμενων· οὕτω παρὰ Πλάτωνι (Πολιτ. Β', 370) ὧν ἂν αὐτοῖς χρεῖα (ῆ), παρὰ Θεόγνιδι (252. 370. Βεκ.) ὄφρ' ἂν γῆτε, καὶ ἠέλιος (ῆ), κτλ.

§. 16. Τὰ ἄλλα ῥήματα δι' ὧν ἡ ὑπαρξίς ἐκφέρεται εἶναι, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶδομεν, κυρεῖν, τυγχάνειν, πέλειν καὶ εἴ τι ἕτερον (Κερ. Α, §. 7). Αὐτόθι δὲ ὡσαύτως ἐσημειώσαμεν ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν. Οὕτω π. χ. καὶ γὰρ εἰ γέρων κυρῶ (Σ. Κ. 726).—ὅς ἂν μάλιστα φίλιτος κυρῆ βροτῶν (Εὐρ. Ἴππολ. 142).—ἡ δι' ἀκοῆς ἠδονὴ τυγχάνει καλή (Πλ. Ἴππ. Μ. 45).—οὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει (Σ. Ἀντ. 333). Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον ἐκλαμβάνονται τὰ ῥήματα ταῦτα· πρὸς μετοχὴν δηλ. φερόμενα, ἐκτὸς τῆς ὑπάρξεως, δηλοῦσι καὶ τοιάνδε ἢ τοιάνδε περίστασιν, ὡς εἰ μὴ ἐκύρουν ἐγὼ φυλάσσω (Σ. Ἡλ. 1320) = εἰ μὴ ἐγὼ κατὰ συγκύρησιν ἐφύλασσω· ἀλλὰ περὶ τούτου θέλομεν ὁμιλήσει πλατύτερον ἐν τῇ ὅσον οὐπω ἐκ νέου ἐκδοθησομένη δευτέρᾳ Περιόδῳ.

○○○○○○○○○○

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Διαίρεσις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῥημάτων,
ἐκτὸς τοῦ εἶναι.

§. 1. Ἐν γένει δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι τὰ διάφορα ῥήματα δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων τὴν ἔννοιαν περιέχουσιν· ἐπιμελοῦμαι ἀρετῆς, ὡς ἐπιμελής ἀρετῆς, ἀπειθεῖν τοῖς νόμοις, ὡς ἀπειθῆς τοῖς νόμοις, ὁξύνω τὸν νοῦν, ὡς ὁξυς τὸν νοῦν.

§. 2. Ὑπάρχουσιν ὁμοίως καὶ διαφοραὶ· διότι, ἐν ᾧ λέγεται οἰκοδόμος οἰκίας, σωτὴρ πόλεως, κτλ. λέγεται οἰκοδομῶ οἰκίαν, σώζω

πόλις, κτλ. Τινὰ δὲ συντάσσονται μετὰ μιᾶς καὶ ἄλλης πτώσεως, ἐπιτυγχάνειν τινός καὶ ἐπιτυγχάνειν τινί, κατὰ μείζονα ἢ ἐλάττονα διαφορὰν ἐννοίας. Ἀνάγκη λοιπόν, πρὸς ἀκριβεστέραν τοῦ πράγματος ἐξέτασιν, νὰ καταταχθῶσι τὰ ῥήματα εἰς τὰς προσηκούσας τάξεις, καὶ νὰ σημειωθῶσι τὰ ἐκάστη αὐτῶν ἰδιάζοντα.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, ἔστω ἡ κατάληξις ὅποιαδήποτε, τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα διαιροῦνται εἰς ἐνεργητικά, παθητικά καὶ οὐδέτερα. Ὀνομάζομεν δὲ ἐνεργητικά τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν, οἷον παίζω, κόπτω, ἴσστημι· παθητικά τὰ σημαίνοντα πάθος, οἷον πέπαικται, κόπτομαι, ἐστάθη· οὐδέτερα τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ἰδιότητα, οἷον ζῶ, ὑγιαίνω, σωφρονῶ.

§. 4. Μεταξὺ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν κεῖνται τὰ μέσα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπιστρέφουσαν, ἐπομένως ἐνέργειαν μετὰ πάθους ἢ πάθος μετὰ ἐνεργείας συνάμα, οἷον ἐρεδύσατο, ἐλούσατο, ἐκαλύφατο. Ἡμιτελῆ δὲ μέσα εἶναι τὰ ἀποθετικά, ὡς ἀγροικέομαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων κατήντησαν ὡς ἐνεργητικά εἰς μαί, οἷον ἐργάζομαι, δέχομαι, ἐπιμελοῦμαι, κτλ.

§. 5. Περὶ πάντων τούτων θέλομεν διαλάβει νῦν ἰδιαιτέρως, ἀρχίζοντες ἐκ τῶν οὐδετέρων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις εἶναι ἀπλουστέρα καὶ εὐκολωτέρα, ὀλίγον μακρυνομένη τῆς τῶν συστοίχων ἢ συγγενῶν ὀνομάτων, τῶν ὁποίων περιέχουσι τὴν ἰδέαν· ἡσυχός εἰμι καὶ ἡσυχάζω, πλουτῶ καὶ πλούσιός εἰμι, πλήρῆς ἐστί καὶ γέμει, κτλ.

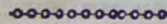
Σύνταξις τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.

§. 6. Οὐδέτερα ὀνομάσαμεν τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ἰδιότητα μόνον, καὶ τοιαῦτα εἶναι βέβαια τὰ οὔτε ἐνέργειαν οὔτε πάθος σημαίνοντα, ὡς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων οὐδέτερον γένος λέγεται τὸ οὔτε ἀρσενικὸν οὔτε θηλυκόν.

§. 7. Τῆς σημασίας μόνον ἐνταῦθα θεωρουμένης, ἡ κατάληξις δυνατὸν νὰ ἦναι ὅποιαδήποτε· τὸ ζῶ, βιά, ἡρεμῶ, ἡσυχάζω, εὔδω καὶ τὰ ὅμοια εἶναι ῥήματα οὐδέτερα· τὸ ὑγιαίνω, σωφρονῶ, μωραίνω, ἀνοηταίνω, πλουτῶ, πλήθω, γέμω, εὐπορῶ καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶναι ἐπίσης οὐδέτερα, καὶ οὐδὲν ἧττον οὐδέτερα κατὰ τὴν σημασίαν εἶναι τὰ κάθημαι, κεῖμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 8. Τῶν οὐδετέρων ῥημάτων τὰ μὲν κατάστασιν ἢ ἰδιότητα ἀπόλυτον σημαίνοντα τίθενται εἰς τὸν λόγον ἄπτωτα, ἢ δέχονται τοὺς προεξηγηθέντας κοινοτέρους προσδιορισμούς, ποῦ, πότε, πῶς, κατὰ τί, διὰ τί, κτλ. ζῆ ὁ δεῖνα. — ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν (Πλ.). — τότε μὲν εὖ ζῶντες, νῦν δὲ οὐδὲ ζῶντες (Πλ.). — ζῶσι κοσμίως, ἐντίμως, εὐδαιμόνως. — οἱ καλῶς καὶ ὀσίως βιώσαντες (Πλ.), κτλ. οὕτω θάλλει καὶ ἰσχύει (Σ.). — εὐήμερεῖ. — εὐδαι. — ἐγρήγορον. — πάντα εὐδαιμονεῖν. — πάντα δυστυχεῖν (Πλ.). οὕτω καὶ ζήτω ἰδιώτης. — ζῆ ἐλεύθερος. — μέν' ἡσυχος (Ἄρφ.), κτλ. (σ. 6, §. 25).

§. 9. Τὰ δὲ σημαίνοντα σχετικὴν κατάστασιν ἢ ἰδιότητα, δέχονται καὶ πλαγίαν πτώσιν, ἣτις συμπληροῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος ἐμφαινομένην σχέσιν· προξενῶ ὑμῶν ἀεὶ (Ἄρφ.) = εἰμι πρόξενος ὑμῶν. — γέμομεν ἐλπίδων, λόγων, κακῶν, αἰσχροτήτος, σωφροσύνης κτλ. (Πλ.). — εὐπορῶ λόγων, ῥημάτων, ὀνομάτων, ἀπάντων, κτλ. (Πλ.). — πειρήσας χρημάτων πεπλοῦτηκας (Ξ.). — πλουτεῖν φιλων (Ξ.). — ἀλλὰ καὶ παισὶ πληθύνειν (Σ.). — Ὡσαύτως ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἀδίκος; — τοῦτο ἔοικεν ἀτόπῳ (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως δυνάμει τῶν προθέσεων· πρόκειται τῆς χώρας ὄρη μεγάλα (Ξ.). — οἱ πολέμιοι ὑπερκάθηται ἡμῶν (Ξ.). — τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα ἐπίκειται (Πλ.). Ἴδε κατωτέρω, σ. 63, §. 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐνεργητικὰ ὀνομάσαμεν τὰ ἐνέργειαν σημαίνοντα. Ἡ ἐνέργεια, τὸ ἐναντίον οὖσα τῆς ἡρεμίας, ὑποθέτει πάντοτε κίνησιν καὶ μετοβολὴν καταστάσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνέργεια αὕτη ἦτοι μένει ἐν αὐτῷ τῷ ποιῶντι ὑποκειμένῳ, ἢ ἐξέρχεται καὶ μεταβαίνει εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα διάφορον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνεργητικὰ διαιρετέα εἰς δύο, εἰς ἐνεργητικὰ ἀμετάβατα καὶ ἐνεργητικὰ μεταβατικά· εἰς τὰ πρῶτα ἀνάγονται τὰ παίζω, πηδῶ, βαίρω, καὶ τὰ ὅμοια· εἰς τὰ δεύτερα τὰ τύπτω, κρούω, πατῶ, σφάζω, κτλ.

Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.

§. 2. Τὰ ἀμετάβατα ἐνεργητικὰ ῥήματα δυνατὸν νὰ ὑποδιαρθρωθῶσιν εἰς τὰς ἀκολουθούς τάξεις·

α. εἰς τὰ φυσικῆς ἐνεργείας σημαντικά, ὡς ἄδω, ἀλαλάζω, βοῶ, γελῶ, θρηγῶ καὶ τὰ ὅμοια· β'. εἰς τὰ τεχνικῆς ἐνεργείας σημαντικά ἤτοι ὀργανικά, ὡς καθαρίζω, καθαρωδῶ, κυμβαλίζω, σαλπίζω, κτλ· γ'. εἰς τὰ μιμητικά, ὡς αἰγυπτιάζω, ἀττικίζω, δωριάζω, δωρίζω, ἐλληγίζω, μηδίζω, κτλ· δ'. εἰς τὰ ἐφετικά, ὡς γελασεῖω, φαγητιάω, θανατῶ, κτλ· ε'. εἰς τὰ ὥρας καὶ χρόνου σημαντικά, ὡς διαχειμάζω, ἐαρίζω, θερίζω, ἀπεριαντίζω καὶ ἀπεριαντῶ, κτλ· ς'. εἰς τὰ κινήσεως σημαντικά, ὡς βαίνω, βαδίζω, περιπατῶ, πλέω, ῥέω καὶ τὰ ὅμοια.

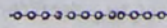
§. 3. Τὰ ῥήματα τῶν πέντε πρώτων τάξεων οἴκοθεν σημαίνουσιν αὐτοτελές τι· διότι ἄδω=ποιοῦμαι ὠδὴν, καθαρωδῶ=παίζων τὴν κιθάραν ἄδω, δωρίζω=λαλῶ ἢ μιμοῦμαι τὴν δωρικὴν διάλεκτον ἢ τὸν δωρικὸν τρόπον, φαγητιῶ=ἐπιθυμῶ φαγεῖν, διαχειμάζω=διάγω τὸν χειμῶνα. Διὰ τοῦτο ἢ τίθενται εἰς τὸν λόγον ἀπτῶτως, ἢ δέχονται τοὺς προσήκοντας ἐκ τῶν προεξηγηθέντων κοινῶν προσδιορισμῶν.

§. 4. Οὕτω λοιπὸν λέγεται ἄδειν τε καὶ μυθολογεῖν (Πλ.).—τῶν ἄδόντων ἐν τοῖς χοροῖς (Πλ.).—γελῶσι δ' ἐχθροί (Σ.).—γελᾶν ἐλευθέρως (Σ.).—εἴτε παίζω εἴτε μή (Πλ.).—καθαρίζειν οὐκ ἐπίσταμαι (Ἄρφ.).—μηδίσας ἐφυγεν (Ξ.).—μαθητιῶ γάρ (Ἄρφ.).—τὸ θύριον κλανσιᾶ (Ἄρφ.).=ἤχει αὐτοματί.—χειμάσαι πυρὶ ἀφθόρῳ καὶ θερμοῖς λουτροῖς (Ξ.), κτλ.

§. 5. Ὡσαύτως καὶ τὰ τῆς ἕκτης τάξεως· βαδίζειν καὶ τρέχειν (Πλ.).—βαίνειν ἐν ῥυθμῷ (Πλ.).—ἡσυχῇ βαδίζοντες (Ξ.).—βραδέως θέειν (Πλ.).—ἡ πορηρία θᾶττον θανάτου θεῖ (Πλ.).—περιπατεῖ ἐν μετρίῳ σχήματι (Πλ.).—ἔτυχον ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἐγὼ τότε περιπατῶν (Πλ.). Ἀλλὰ ὡς κινήσεως σημαντικά δέχονται ἰδιαιτέρως καὶ τοὺς προσδιορισμοὺς πόθεν καὶ πόσε, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· βαδίσας Μεγαρόθεν (Πλ.).—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν; (Πλ.)—καὶ βὰς ὑπὸ γῆς ἔνθεν εἰς Ἄργος (Σ.).—ἀποχώρησον δόμων (Ἄρφ.).

§. 6. Καὶ ἐκ τῶν τῆς ^{ἐλευθέρως} πέμπτης τάξεως εἰσὶν ἃ δέχονται πτωτικὸν ἀντικείμενον δυνάμει τῆς περιεχομένης ἐννοίας· τί δ' ἐργασείεις; (Σ. Φ. 1001)—ἀπαλλάξείοντες τοῦ μηδικοῦ πολέμου (Θ. Α', 95. Ἴδε καὶ Γ', 85).—ὀψείοντες αὐτῆς καὶ πολέμοιο (Ἰλ. Ξ, 37)=ὀπτι-

κῶς ἔχοντες = ἰδεῖν ἐφιέμενοι. Παρὰ δὲ Λουκιανῷ καὶ Ἀθηριῷ = Ἀθηνῶν ἐπιθυμῷ, ἐπὶ τὸ κωμικώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν.

§. 1. Τὰ μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα σημαίνουσιν ἐνέργειαν πηγάζουσαν ἐξ ἑνὸς καὶ τελευτῶσαν εἰς ἕτερόν τι διάφορον τοῦ ἐνεργοῦντος ὑποκειμένου σημεῖον ὅθεν ἀπαιτοῦσιν ἀπαραιτήτως τὸ ποιοῦν καὶ τὸ δεχόμενον τὴν ἐνέργειαν. Τὸ πρῶτον ὀνομάζεται, ὡς εἰς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, ὑποκείμενον, τὸ δεύτερον ὀνομάζεται ἀντικείμενον· τὸ πρῶτον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ κοινὸν πρὸς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, τὸ δεύτερον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ ἰδιάζον.

§. 2. Ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν τινὰ μὲν ἀπαιτοῦσιν ἕν μόνον ἀντικείμενον, οἷον *τυγχάνει ταφῆς* (Πλ.).—*πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις δεῖ* (Ἀρφ.).—*ὁ λαγὼς τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίκει, τὰ δὲ κύνει* (Ξ).· τινὰ δὲ ἀπαιτοῦσι δύο, ὡς *λύσον με δεσμῶν* (Εὐρ).—*αἱ σειρῆνες τὰς χεῖρας οὐδεὶ προσέφερον* (Ξ).—*οἱ Πέρσαι διδάσκουσι τοὺς παῖδας δικαιοσύνην* (Ξ). Ἐκ τούτου λοιπὸν οἴκοθεν διαιροῦνται εἰς δύο κλάσεις, εἰς τὰ δεχόμενα ἕν μόνον καὶ εἰς τὰ δεχόμενα διπλοῦν ἀντικείμενον. Καλοῦμεν δὲ, συντομίας χάριν, *μονόπρωτα* μὲν τὰ πρῶτα, *δίπρωτα* δὲ τὰ δεύτερα.

§. 3. Ἐπειδὴ τὸ ἀπλοῦν ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ διὰ μιᾶς τῶν πλαγίων, αἱ δὲ πλάγια εἶναι τρεῖς, γενική, δοτική καὶ αἰτιατική, ἔπεται ὅτι καὶ τὰ *μονόπρωτα μεταβατικὰ* πρέπει νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς τὰ ἐκφέροντα τὸ ἀντικείμενον διὰ γενικῆς, εἰς τὰ ἐκφέροντα αὐτὸ διὰ δοτικῆς, καὶ εἰς τὰ δι' αἰτιατικῆς. Τοῦτο δὲ λέγεται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, ὅτι τὰ δεῖνα ῥήματα συντάσσονται μετὰ γενικῆς, μετὰ δοτικῆς, μετὰ αἰτιατικῆς.

Μονόπρωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐκ τῶν μονοπρώτων μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν, περιλαμβανομένων τυχόν καὶ ταυτοσήμων ἀποθετικῶν ἢ καὶ μέσων, μετὰ γενικῆς συντάσσονται·

α. τὰ μεθέξεως καὶ μεταλήψεως σημαντικά· *μετέχειν, μεταλαμ-*

βάγειν, μεταλαγχάνειν, κοιρωνεῖν τιος· ἀμείροτος μοίρας μεταλαμβάνειν (Πλ. Φαίδρ. 248) = μετοχὴν λαμβάνειν· β'. τὰ ἐπιμελείας, ἀμελείας, κτλ, σημαντικά· ἐπιμελεῖσθαι, κήδεσθαι, ἀμελεῖν τιος· Ὡσαύτως φροτιάζειν, ἀφροτιστεῖν, ὀλιγωρεῖν τιος, κτλ· τῆς ψυχῆς οὐκ ἐπιμελεῖ οὐδὲ φροτιάζεις· γ'. τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά· τιμῆς τυγχάνειν, ἀτυχεῖν τῶν δικαίων, κτλ· δ'. τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά· τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν. — τῆς σωφροσύνης ἐπιλαθέσθαι (Ξ)· ε'. τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά· φείσασθέ μου (Πλ.). — ψυχῆς ἀφειδήσατε (Σ)· ς'. τὰ ἀρχικά γαστροῦς ἀρχεῖν. — ἀρχουσί γε αἱ τέχναι καὶ κρατοῦσιν ἐκείρου οὐπὲρ εἰσι τέχναι (Πλ). — ἄλλων δεσπόζειν. — πάντων κυριεύειν· ζ'. τὰ παραθέσεως ἰδέαν ἔχοντα· πλεονεκτεῖν καὶ μειονεκτεῖν τιος. — τῶν καθ' αὐτοὺς ἀνθρώπων ἀριστεύσατας. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἀνάλογα τούτων· Πανοσάντας ὑπέτηρεσε τοῦ Ἀυσάνδρου, κτλ. Σαλεύουσι δὲ ἀμφοτέρωτα (ς'. ζ'.) μεταξὺ τῶν οὐδετέρων καὶ τῶν κυρίως ἐνεργητικῶν· ἢ τὰ ἐφρετικά, ἐκτὸς τοῦ φιλό· τὸ ἀνόμοιον ἀνομοίων ἐπιθυμεῖ (Πλ.). — γλιχόμενος τοῦ ζῆν (Πλ)· θ'. τὰ ἀπολαυστικά· σχολῆς ἀπολαύομεν· ι. τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά· ἀρχεῖν χειρῶν ἀδίκων. — οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων στυγερῶν τε γόων (Σ)· ια'. τὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐκτὸς τοῦ ὄρω· διγγάνειν, ὀσφραίνεσθαι, ἀκούειν, αἰσθάνεσθαι τιος.

§ 5. Ὡσαύτως εἰς τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα προσίθονται καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ προθέσεων σύνθετα, καὶ ἄλλων μὲν, ὡς τῆς ἀπό, ἐκ ἢ ἐξ, πρό καὶ ὑπέρ, μάλιστα δὲ τῆς κατά, καὶ τούτων δυνάμει ἐνταῦθα ἀναγόμενα· οὐδεὶς γρὴν πρᾶγματος τὸν εὔ ποιοῦντ' ἀπογνώσθαι ποτε (Μ). — τῆς ἑαυτοῦ ἰδέας ἐκβαίνειν (Πλ.). — προκινδυνεύειν τοῦ πλήθους (Ἄνδ.). — ὑπερορᾶν τῶν καθεστῶτων (Ξ). — γρὴν μὴ καταφρονεῖν τοῦ πλήθους (Ἰσ). — οὐδεὶς αὐτοὺς αὐτοῦ κατηγόρηκε πώποτε (Δ). — μὴ μου κατείπης πρὸς τοὺς ἄλλους (Πλ)· οὕτω καταγιγνώσκειν, καταδικάζειν, καταδικαιᾶν, καταψηφίζεσθαι, καταφεύδεσθαι, καταλαλεῖν, καταγελάειν, καταπτύειν τιος, κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ δοτικῆς
συντασσόμενα.

§. 6. Εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα μεταβατικά ἐνεργητικά ἀνάγονται·

α. τὰ συμφωνίας σημαντικά· ὁμοιοεῖν ἀλλήλοις. — ὁμολογῶ σοι (Ἄρφ. Πλ. 94). — τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις (Πλ.)· β'. τὰ μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά· μεμιγμένα ἀλλήλοις (Πλ.). — ὁ Δημοκίδης Πολυκράτει ὠμίλησε (Ἡρ.)· γ'. τὰ προσεγγίσεως σημαντικά· ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει· δ'. τὰ περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ· ἀρήγειν, ἀμύνειν, ἀλέξειν, βοηθεῖν, φθонеῖν, ἐπιβουλεύειν, μέμφεσθαι τινι καὶ τὰ ὅμοια· ε'. τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά· πειθαρχεῖν πατρὶ (Σ.). — τιμαῖς ὑπέκειν (Σ.). Οὕτω καὶ τὰ ἐναντία· ἀπειθεῖν τῇ πόλει. — ὁ δῆμον ἔρως ἀντιστατεῖ μοι (Πλ.)· ς'. τὰ ἐρίσεως σημαντικά· ἐρίζειν, ἀμφισβητεῖν, στασιάζειν, πολεμεῖν τινι, κτλ.

§. 7. Ὡς πολλὰ ῥήματα δυνάμει τῆς προθέσεως μεθ' ἧς εἶναι συντεθειμένα δέχονται τὴν γενικὴν (§ 5), οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δέχονται τὴν δοτικὴν· πολλάκις ἐντετύχηκα Ἀσπασία (Πλ.). — ἀγνώμονι κριτῇ περιτυχεῖν (Ξ.). — συντυχάνειν πρεσβυτέρῳ (Ξ.). Οὕτω καὶ ἐγκυρεῖν, ἐγκαλεῖν, ἐπιτιμᾶν, ἀντιλέγειν· οὕτως ἐγχειρεῖν, ἐμβάλλειν τοῖς πολεμίοις (Ξ.). — ἐπιχειρεῖν τοῖς πράγμασι (Ξ.). — οὔτε ἱκανὸς ὢν εἰς πᾶσι ἀγρίως ἀρτέχειν (Πλ. Πολιτ. Γ', 396), κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 8. Πάντα τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ μὴ περιεχόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω τάξεις συντάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς. Καὶ ἐν ᾧ τὰ ἄλλα σημαίνουσι τάσιν μᾶλλον πρὸς τὸ ἀντικείμενον φροντίζω τινός, φθονῶ τινι, κτλ, σαλεύοντα πολλάκις μετὰ ἐνεργητικῶν καὶ οὐδετέρων, ὑπερέχειν τινός, ἀρέσκειν τινί, κτλ, ταῦτα σημαίνουσιν, ἀπ' ἐναντίας, ἀμιγῆ καὶ καθαρωτέραν τὴν ἐνέργειαν, παριστῶντα διὰ τοῦ ἀντικειμένου ἢ ὅλως νέον τι παραγόμενον, ὁ θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον, ἢ προϋπάρχον μὲν ἀλλ' οὕτως ἢ ἄλλως διατιθέμενον, βάλλω τὸν λίθον, πλέω τὴν θάλασσαν, κτλ. Διὰ τοῦτο, εἰ μὲν οὐχὶ τὰ μόνα, ὡς παρὰ τινῶν ἐλέχθη, δυνατόν ὅμως τὰ ῥήματα ταῦτα νὰ ὀνομασθῶσι τὰ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταβατικά.

§. 9. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι πολυειδῆ· σωματικῆς ἐνεργείας, νίπτω, λούω, σκάπτω, πατῶ· νοητικῆς ἐνεργείας, νοῶ, κρίνω, οἶδα· ἠθικῆς διαθέσεως, τιμῶ, θαυμάζω, θεραπεύω, κτλ· νεκρὸν λούειν

(Πλ.).—*φράζε πᾶν ὅσον νοεῖς* (Πλ.).—*νικᾷ φρόνησις τὴν ἡδονήν* (Πλ.).—*οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν* (Πλ.).

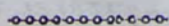
§. 10. Καὶ τὰ πλεῖστα δὲ τῶν δύο ἀνωτέρω τάξεων, μεταβολῇ ὀπωσοῦν σημασίας, ἔλκονται ἐπὶ τὴν μετ' αἰτιατικῆς σύνταξιν τῶν ὀπλων κείνων ἀπὸ ἄλλου κρατύνει νῦν (Σ. Φ. 365) = ἔχει τὸ κράτος, κυριεύει, ὀρίζει ἐν τῇ συνηθείᾳ.—*ῶ κρατύνων, Οἰδίπους, χώρας ἐμῆς* (Σ. Τ. 14).—*τὸ (= ὅπερ) πτόλιν κρατύνει* (Αἰσχ. Ἰπ. 669).—*κρατυνάμενοι αὐτήν* (Ἄντανδρον Θ. Δ', 52).—*μέμφομαί τινα καὶ ἐνοχλεῖν τινα ὑπαρτιάζειν τινὶ καὶ ὑπαρτιάζειν τινά, κτλ.* Ἰδιαιτέρον κεφάλαιον περὶ τῶν ἐν τούτοις συντακτικῶν ποικιλιῶν εὐρίσκεται ἐν τῇ Σ. Π. Β'.

§. 11. Συνηθέστατον τοῖς ἀρχαίοις τὸ θέτειν σύστοιχον αἰτιατικὴν μετὰ πάσης κλάσεως ῥημάτων, εἴτε καθαρῶν μεταβατικῶν, καὶ ἄλλως αἰτιατικὴν δεχομένων· *φυλακὰς φυλάττειν* (Ξ.).—*δικάζειν δίκας* (Ἄρφ.), ἢ μόνον ἐπὶ τῆς τοιαύτης πλοκῆς δεχομένων αὐτήν· ὡς *ἀρχεῖν ἀρχάς* (Ξ.).—*δουλείας δουλεύειν* (Πλ.).—*πολεμεῖν πόλεμον.*—*ζήσεις βίον κράτιστον* (Μ.).

§. 12. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων συντίθεται πολλάκις εἰς μίαν λέξιν προσδιορίζον καὶ προσδιοριζόμενον, οἴκου δεσπότης καὶ οἰκοδεσπότης, παχὺς τὰ σκέλη καὶ παχυσκελής, χρηστὸς τῷ ἦθει καὶ χρηστοθήης, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων τὸ ἀντικείμενον μετὰ τοῦ ῥήματος· *ναυπηγεῖν, τροχοποιεῖν, σκυτοτομεῖν, πλινθουργεῖν, σκυλοδειφεῖν, κτλ.* Πολλὰ δὲ τούτων, ἀποβαλλομένης τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου μέρους τῆς συνθέσεως, καὶ γενικώτερον ἐκλαμβάνόμενα, δέχονται νέον ἀντικείμενον· *οἰκοδομεῖν πύργον, ναόν=κτίζειν οἰκοδομεῖν οἶκον.*—*ὁ δεσπότης βουθυτεῖ ὄν καὶ τράγον καὶ κριόν* (Ἄρφ. Πλ. 819—20) = θύει.—*γεωλκεῖν νέας.*

§. 13. Ἡ σημερινὴ γλῶσσα, εὐκολίαν καὶ σφήνειαν διώκουσα, καὶ ἀποβαλοῦσα τὴν περὶ τὰς τοιαύτας διαφορὰς λεπτολογίαν, μετέφερε πάντα σχεδὸν τὰ μεταβατικὰ ῥήματα εἰς τὴν μετὰ αἰτιατικῆς σύνταξιν· *ἐπιθυμῶ τὴν δόξαν, πολεμῶ τοὺς ἐναντίους, κτλ.* Συντάσσει μετὰ γενικῆς τὰ ἀποθνήσκει τῆς πείνης, μυρίζει χωματίλας, κτλ. Μεταχειρίζεται δὲ αἰτιατικὴν μετὰ τῆς εἰς ἢ τῆς ἠκρωτηριασμένης με (μετά· μετὰ χαρᾶς· μετ'· μετ' ἐκεῖνον· μετ' ἐσένα θέλω νᾶμαι, καὶ εἰς μιὰ ῥημιὰ καλᾶμαι· μετὸν ἀδελφόν), ὅπου παρὰ τοῖς ἀρ-

χαίους ἔχει χώραν ἢ δοτική· προσήλθε μητρὶ καὶ φυταλιῶ πατρὶ (Σ.)=ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τὸν γεννήσαντα πατέρα.— δὲν ὁμοιάζει μὲ τὸν φρόνιμον καὶ ἀγαθὸν ὁ ἄδικος.=οὐκ ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἄδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.

§. 1. Τὰ διπτῶτα ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ῥήματα ὑποδιαίρουνται εἰς τέσσαρας τάξεις· ἁ. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα· β'. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς· γ'. εἰς τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς· δ'. εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς καὶ γενικῆς.

ἁ. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 2. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντάσσονται· ἁ. τὰ πληρωτικὰ καὶ κενωτικὰ, τῆς μὲν αἰτιατικῆς σημαίνουσης τὸ λαμβάνον τὴν πλήρωσιν ἢ κένωσιν, τῆς δὲ γενικῆς τὸ ἐξ οὗ αὐταὶ γίνονται· ζεύγη καὶ ὑποζύγια σίτου γεμίσαρτες (Ξ).—τούτων κενώσαρτες τὴν ψυχὴν (Πλ.). Ὁμοίως καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ιδέας ἐχόμενα· γεύω, ἐσιῶ τινά τιος, κτλ. Ὡσαύτως χωρίζω, λύω, παραλύω, ἀπαλλάττω, κωλύω, ἀποτρέπω, παύω, κτλ' ἐγὼ σε παύσω τοῦ θράσους (Ἄρφ. Πλ. 129).—οἶμαι ταύτης ἀπαλλάξαι σε τῆς ὀφθαλμίας (Ἄρφ.)· ἐμπροθέτως δὲ τὸ ἐλευθερῶ ἐπὶ προσώπων συνήθως· ἐλευθεροῦν τὰς πόλεις ἀπὸ Ἀμόντου (Ξ).· β'. τὰ μεθέξως καὶ ἀπολαύσεως ἐν γένει σημαντικά, τῆς αἰτιατικῆς ἐνταῦθα σημαίνουσης τὸ μέρος, τῆς δὲ γενικῆς τὸ ὅλον ἐξ οὗ ἢ μέθεξις· μετέχειν τάφου μέρος (Αἰσχύλ.).—μετέλαχε τύχης Οἰδιπόδα μέρος (Εὐρ. Ἰκετ. 1077).—οὐκ ἐλάχιστον μέρος ἀπελάυσασμεν αὐτῆς (Ἰσ).· γ'. τὰ μνημονευτικὰ· ἀναμιμνήσκειν τινά τιος· δ'. τὰ ἀνταλλακτικὰ καὶ τιμήματος σημαντικά· ἀμείβειν τινός τι.—πλείστου τιμᾶν τι. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ πωλήσεως καὶ ἀγοράσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ δεχόμενα τὴν ἔννοιαν τοῦ τιμήματος· ἐ. τὰ ἀπαιτοῦντα τὸ ἔνεκα τίνος γίνεσθαι τι, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τοὺς γενικωτέρους προσδιορισμούς (σ. 48.—). θανατίζειν, ἐπαιεῖν τινα τῆς ἀρετῆς, ψέγειν τῆς κακίας, κτλ'· ς'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μαρθάνειν παρά τινός τι· μαρθάνειν, πυρθάνεσθαι, ἀκούειν τινός τι, κτλ. Λεπτίνου πυρθάνει (Πλ.). Ταῦτα

δὲ καὶ μετὰ τῆς παρὰ προθέσεως ἐκφέρονται· ταῦτα παρ' αὐτῶν πυρθάνου (Πλ.).

§. 3. Πολλὰ ῥήματα ἀνάγονται ἐνταῦθα δυνάμει τῶν προθέσεων· καταγινώσκειν τιός τι.—προτάσσειν τιός τι.—προτιμᾶν τιός τι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ διὰ τῆς ἀπὸ καὶ ἔκ· ἀπέκλεισε τὸν ἀνδροφόνον τῶν ἀμφικτυονικῶν ἱερῶν (Δ).—ἐκκέκρουκας με τῆς ἐλπίδος (Πλ.). Ἄλλ' ἐν τούτοις συνήθως ἐπαναλαμβάνεται ἡ πρόθεσις καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως· ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τῶν ἄκρων (Ξ).—ἐξαγαγεῖν ἐκ τῆς οἰκίας τὰνδράποδα (Δ.), κτλ.

β'. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐνταῦθα ἀνάγονται· α'. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἰδέαν τῆς δόσεως ἐν γένει, τῆς μὲν αἰτιατικῆς παριστώσεως τὸ διδόμενον, τῆς δὲ δοτικῆς τὸν εἰς ὃν δίδεται· τὰ ἀγαθὰ διδόναι τοῖς δικαίοις (Πλ.).—πᾶσιν ἀνθρώποις ἐκπορίζειν ἀγαθὰ (Ἄρφ.). Οὕτω καὶ νέμειν, παρέχειν, κομίζειν, ἄγειν, φέρειν· δῶρα τῷ θεῷ φέρειν (Ἄρφ.). Ὡσαύτως τὰ δεικνύναι, δηλοῦν, ἀγγέλλειν, φράζειν, λέγειν τινί τι· πάντα ταῦτα σοὶ λέγει (Ἄρφ.). β'. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσαρμόζειν καὶ προσάπτειν τι πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· προσαρμόζειν ἕκαστον ἑκάστῳ (Πλ.).—εὐδαιμονίαν τοῖς φύλαξι προσάπτειν (Πλ.). Οὕτω περιάπτειν, προσπατταλεύειν τινί τι, κτλ. γ'. τὰ ἐναντιώσεως σημαντικά· ἴσους ἴσοισι πολεμίοις ἀντιτιθεῖς (Εὐρ.).—ἐμοὶ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίν' ; (Ἄρφ.). δ'. τὰ μιξέως σημαντικά· κόπρον τῇ γῆι μιγνύναι (Ξ).· ε'. τὰ ὁμοιώσεως καὶ ἰσώσεως σημαντικά· ἐμὲ θεῷ οὐκ εἴκασεν (Ξ).—ἀπισοῦν ἑαυτὸν τοῖς κλινηῖσιν (Πλούτ.).

γ'. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 5. Μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντάσσονται· α'. τὰ παιδευτικά· σὺ με τοῦτο ἐπαίδευες (Ξ).—τὰ ἄλλα ἐπαίδευσας τὴν γυναῖκα (Ξ).· β'. τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά· ἀμφιέσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἐμαντοῦ τοῦτον (Πλ.).—τὴν ἐσθῆτα ἀπέδυσαν αὐτόν. Ταῦτα δὲ παρακολουθοῦσι καὶ τὰ στερητικά καὶ τὰ αἰτητικά· τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς (Φίλιππος) ἀποστερεῖ (Δ).—αἰτήσας νέας ἐβδομήκορτα καὶ στρατιὴν καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους (Ἡρ.).—τὰ εἰς τροφήν δέοντα ἐξετάζετε τοὺς ἐφ' ὑμῖν (Ξ).—ὁ μὲν αὐτὸν χάριν ἀπαιτεῖ (Πλ.).

γ'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ λέγειν ἢ ποιεῖν τι, ἀγαθόν, κακόν ἢ ἀπλῶς τι εἰς τινα· πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει (Ἄρφ.).— ἡ γῆ τοὺς ἄριστα θεραπεύοντας αὐτὴν πλεῖστα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ (Ξ.).— κακόν τι μ' ἐργάσεσθε (Ἄρφ.).— τινα δέδρακε δῆτα ταῦτα ; (Ἄρφ.).— αὐτὴν οὐτ' εἶπα οὐτ' ἐποίησα οὐδέν (Ξ.). Ὡσαύτως καὶ περὶ τινός τι λέγειν· εἰ χρῆ δεσπότας εἰπεῖν τόδε (Εὐρ.). δ'. τὰ ἰκετευτικά καὶ προτρεπτικά μετὰ τῶν ὁμοίων· ἰκετεύω σε τόδε (Εὐρ.).— τὸν ταῦθ' ἡμᾶς προτρέποντα (Πλ.). Οὕτω καὶ πείθειν τινὰ τι, καὶ ἄγειν τινὰ τι· ταῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν (Ἄρφ. Εἰρ. 125). Ἀλλὰ ταῦτα συνηθέστερον ἐκφέρονται ἐμπροθέτως· προτρέπειν τινὰ εἰς τι ἢ ἐπὶ τι, ἄγειν εἰς τι, κτλ. κάμῃ κατὰ ταύτην τὴν ὁδόν ἄγε (Πλ. Σοφ. 237).— εἰς τὰ τοιαῦτα ἄγειν τοὺς λόγους (Πλ. Γοργ. 494).

§. 6. Ἄλλη σειρά ῥημάτων μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων εἶναι τὰ διὰ μὲν τῆς μιᾶς ἐκφέροντα τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης προσγινομένην αὐτῷ μεταβολὴν καταστάσεως, ὡς ὁ δὲ μ' ἐποίησε τυφλόν (Ἄρφ.).— χρήσιμον ἐξ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ (τὸ θυμοειδὲς) ἐποίησεν (Πλ.). Ὡσαύτως στρατηγὸν ἀποδεικνύται τινὰ, κτλ' ἢ ἀπονεμόμενον αὐτῷ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον προσὸν ἢ ὄνομα· τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζον (Ξ.).— τῶν ἐμῶν οἰκετῶν πιστότατον ἠγοῦμαι σε καὶ κλεπτίστατον (Ἄρφ.).— τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν καλοῦντες (Πλ.).— ὠνόμασέ μου τὴν πρόοιαν δειλίαν (Ἄρφ.).

δ'. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 7. Ἐνταῦθα ἀνάγονται ἔλλειπτικάί τινες φράσεις καὶ φράσεις ἄλλαι συνεπτυγμέναι· α'. ἐπὶ τῶν μεταδοτικῶν, κατὰ γενικὴν μὲν τιθεμένου τοῦ ὅλου ἐξ οὗ ἢ μετάδοσις, κατὰ δοτικὴν δὲ τοῦ προσώπου εἰς ὃ, καὶ ἐξυπονοουμένου τοῦ μεταδιδόμενου μέρους· μεταδίδωμι τῷ βουλομένῳ τοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ πλούτου (Ξ.). — μεταδιδόναι τοῦ βάρους τοῖς φίλοις. Ὡσαύτως, προστιθεμένου καὶ τοῦ τιμήματος· ταύτης τῆς δραχμῆς αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν (Ἄρφ. Α, 925)· β'. ἐπὶ τῶν σημαινόντων μετὰ τινος ἄλλου συμμέθεξιν· μὴ μετεχουσῶν ἀνδράσι γυναικῶν κοινῇ τῆς ζωῆς ταύτης (Πλ.)· γ'. ἐπὶ τῶν παραχωρητικῶν· τίς δ' ἂν οἰκέτη παραχωρήσειε πολίτης τῶν ἑαυτοῦ ; (Δ.) δ'. ἐπὶ δικαστικῶν τινῶν φράσεων· Σμίκρῳνι δέκα

ταλάρτων ἐτιμήσατο, καὶ Σκίρτωνι τοσοῦτων ἐτέρων (Δ.)=τιμὴν ἤτοι τίμημα ἐποιήσατο.

§. 8. Καὶ ἐν τούτοις ἀπαντῶνται ποικιλίαι συντακτικαί, ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξηγήσιμοι· ἁ. τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν, διαφορᾷ ἐννοίας, νὰ συντάσσεται μιᾷ ἢ δυσὶ πτώσεσιν· ἔοικέ τιμι καὶ εἰκάζω τινά τιμι προσπελάζω τινά τιμι καὶ προσπελάζω τινί, οἷον προσπελάζω ἐμαντόν τιμι, προσέρχομαι.—μυγνύειν τιμι τι καὶ ἀθρόοι προσέμιξαν τοῖς βαρβάροις· ἔσμιξαν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ· β'. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν νὰ συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ ἢ διπλῇ αἰτιατικῇ, κατὰ τὴν διάφορον ἔννοιαν· αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ λύπας τε καὶ ἠδονὰς ποιοῦσιν ἡμῖν (Πλ.)=ἐμποιοῦσι, φέρουσιν.—οὐκ οἶδα ὃ τι χρῆμά με ποιεῖς (Ἄρφ.). —δικαιοτέρους ἐποίει τοὺς πλησιάζοντας (Ξ.).

§. 9. Καὶ ἄνευ δὲ διαφορᾶς σημασίας τὸ αὐτὸ ῥῆμα δέχεται μίαν ἢ δύο πτώσεις, κατὰ τὴν χρείαν, παραλειπομένου τοῦ μὴ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου· ἄλλους ταῦτα παιδεύειν (Πλ.). —τὴν Ἑλλάδα πεπαίδευκεν οὗτος ὁ ποιητής (Πλ.)· οὕτω καὶ Βάκχαις συμμετασχῆσω χορῶν (Εὐρ.).—ἔνυμμετλοχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας (Σ.). Ὡσαύτως ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν (Πλ.), καὶ ταυτὶ τὰ βέλτιστα ὑπολέλανκ' Εὐριπίδου (Ἄρφ.).

§. 10. Ὡσαύτως τὸ ἀπροθέτως ἐκφερόμενον δυνατὸν διὰ προθέσεως νὰ ἐκφέρηται πληρέστερον καὶ ποικιλώτερον· ποιεῖν τὴν πόλιν ἀγαθά, καὶ ποιεῖν πολλὰ χρηστὰ περὶ τὴν πόλιν (Ἄρφ.).—ἀλλάξασθαι τινός τι καὶ ἀλλάξασθαι κάλλος ἀντὶ κάλλους, καὶ νόμισμα ἀντὶ νομίσματος (Πλ.). Ὡσαύτως πωλεῖν, πωλεῖν σιτία, πωλεῖν ἀργυρίου, τὴν σοφίαν ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλεῖν (Ξ.).—μετέχειν, μετέχειν τινός, μετέχειν τι, μετέχειν τινός τι, καὶ, ἄλλοιοτρόπως πληρέστερον, ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος ἡμῖν μετάσχη τοῦδε τοῦ πλούτου μέρος (Ἄρφ. Πλ. 225. Ἴδε καὶ 1144). Ἴδε πλείονα περὶ τούτου ἐν Σ. Π. Β'.

§. 11. Ἐπὶ τῶν συνθέτων ῥημάτων ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἐνίοτε μὲν συμπύπτει δύναμις τοῦ ῥήματος καὶ τῆς προθέσεως· ἀντῶν τιμι καὶ ἔνυαντῶν τιμι, ὁμολογεῖν τιμι καὶ συνομολογεῖν τιμι, μυγνύειν τινί καὶ συμμυγνύειν τινί, ἀρμόζειν τινί καὶ προσαρμόζειν τινί. Ἄλλοτε ὑπερισχύει ἢ δύναμις τοῦ ῥήματος· κάτειπέ μοι (Ἄρφ. Πλ.

86) = εἶπέ μοι ἀκριβῶς ἐν καθ' ἐν. Ἄλλοτε δὲ ἡ δύναμις τῆς προθέσεως μὴ πρὸς τῶν θεῶν ἡμῶν κατείληξ δέσποτα (Ἄρφ. Εἰρ. 372) = εἶπης καθ' ἡμῶν, κατηγορήσης.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐκ τῶν παθητικῶν ῥημάτων τὰ μὲν, εἰς μαὶ λήγοντα, ἔχουσι καὶ εἰς ᾧ ἐνεργητικοῦ τύπον, εἰς ὃν δύνανται καὶ νὰ τραπῶσι, πατοῦμαι, πατῶ, τύπτομαι, τύπτω, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ πλεῖστα, τὰ δὲ ἔχουσι μὲν παθητικὴν σημασίαν, ἀλλὰ, εἰς ᾧ λήγοντα, δὲν τρέπονται εἰς μαὶ, φθίνω, πάσχω. Τὰ πρῶτα, διακρίσεως χάριν, καλοῦμεν Παθητικὰ Κύρια, τὰ δεύτερα Ἀυτοπαθῆ.

Παθητικὰ Κύρια.

§. 2. Ἐτεροπαθῆ ὄντα τὰ κύρια παθητικὰ αἰτοῦσιν, ἐκτὸς τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τὸ αἷτιον τοῦ πάθους. Τοῦτο δὲ ἐκφέρεται κατὰ δύο μάλιστα τρόπους· 1. κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον· 2. κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον.

§. 3. Ἡ συνήθης ἐν τούτοις πρόθεσις εἶναι ἡ ὑπό· ὑπὸ τῶν σέων (=σητῶν) κατακόπτεσθαι (Ἄρφ.). — πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος (Ἄρφ.). — ὀρθοῦσθαι ὑπὸ μικροτέρων (Σ.). — οἴων ὑπ' ἀνδρῶν ἠδὲ φρουρεῖται πόλις (Σ.). — κἀγὼ γὰρ ἰκανῶς ὑπὸ σοῦ τεθεράπευμαι (Πλ.). — μεμισημένος καὶ καταπεφρονημένος ὑφ' ἀπάντων (Ἰσοκρ. Φιλ. νζ').

§. 4. Εἰς δῆλωσιν τοῦ αἰτίου τοῦ πάθους ἐπὶ τῶν παθητικῶν τίθεται καὶ ἡ πρόθεσις παρά, καὶ μετ' ἄλλων μὲν ῥημάτων, ὡς γελᾶσθαι κασιγνήτου πάρα (Σ.). — παρ' ὑμῶν ἠχεῖται κτύπος (Σ.). — παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσει (Εὐρ.). — ὀφείλεται παρά τοῦ ἐχθροῦ τῷ ἐχθρῷ κακόν τι (Πλ.). — ἐπέμφθη αὐτῷ ἐπιστολὴ παρὰ Διονυσίου (Πλ.)· μάλιστα δὲ μετὰ τῶν ῥημάτων ὁμολογεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, βεβαιοῦσθαι καὶ τῶν ὁμοίων· χαλεπὰ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖται (Πλ.). — τοῦτο αὖ παρὰ σοῦ ἐπιδεικνύσθω (Ξ. Κ. Π. Ε, ε, 20). Ἀείποτε δὲ τίθεται ἐπὶ προσώπων ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἡ παρά, καὶ πολλὴ συχνὴ αὐτῆς ἡ χρῆσις ἐπὶ τῶν παθητικῶν παρὰ τοῖς μεταγε-

νεστέροις. Ἡ πρόθεσις αὕτη τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ρημάτων εἰς δήλωσιν τῆς ἕκ τινος ἀρχῆς· ἔμπορος ἤκων ἐκ Θεσσαλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν (Ἄρφ.). Ἀλλὰ τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν περὶ Προθέσεων λόγον.

§. 5. Σπανιώτερον τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἢ πρόθεσις πρὸς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προσώπων· πρὸς τῆς δ' ὑβρίζει μητρόσ (Σ. Ἡλ. 790).—πρὸς ἀνδρὸς ἠδικημέγη (Εὐρ.).—πρὸς πάντων ἀνθρώπων λεγομένη (Πλ.).—πρὸς τιος ἐπαιεῖσθαι, κτλ. Ἡ δὲ ἕκ, συνηθεστέρα οὔσα πρὸς τοῦτο παρ' Ἰωσι, σπανίως τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δόσεως σημαντικῶν· τοῦτο δέ μοι ἐκ Θεοῦ δέδοται (Πλ.), ἀλλὰ καὶ παρ' ἐκείνου δίδοσθαι (Πλ.), καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου δίδοσθαι (Πλ.), κτλ. Ἡ δὲ ἀπὸ σημαίνει τὸ ποξρώτέρω αἷτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν (=ἐκ μέρους), καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ρημάτων λέγεσθαι καὶ πράττεσθαι· ἀφ' ἐκάστων ἐλέγοντο (Θουκ. Γ', 36)=ἀπὸ μέρους.

§. 6. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα, συγκριτικὴν ἔνοιαν ἔχοντα, δέχονται τὴν γενικὴν ἀπρόθετον δυνάμει τῆς περιχομένης συγκρίσεως, ὡς ἠττάσθαι τιος=ἠττονα εἶναι τινός, ὅθεν=νικᾶσθαι.—ἀγρυπρίας ἠττάσθαι.—αἰσχροῦ ἠττάσθαι (Ξ.). Κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ τὸ νικᾶσθαι· ὁμοίως αἰσχροὺν νόμιζε, τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιταῖς, καὶ τῶν φίλων ἠττάσθαι ταῖς εὐεργεσίαις (Ἰσ. Δημ. δ').

2. Κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

§. 7. Ἡ μετὰ τῶν παθητικῶν δοτικὴ ἐπὶ μὲν προσώπων δηλοῖ τὸ ἐνεργοῦν αἷτιον· τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδήλωται (Θ.).—πολλὰ θεραπεῖαι τοῖς ἰατροῖς εὐρηγται (Ἰσ.).—τετάχθω ἡμῖν ὁ τοιοῦτος ἀνήρ (Πλ.). Ἐπὶ δὲ πραγμάτων πολλῶ μᾶλλον τὸ δυναμικὸν μέσον, τὸ δι' οὗ ἢ πλούτῳ ἢ πλῆθει ἢ ἄλλῳ τῳ τοιοῦτῳ ἐπαίρεσθαι (Πλ.).—νόσῳ ἐφθάραται Ἀθηναῖοι καὶ χρημάτων δαπάνη (Θ.).—οἱ Πλαταιῆς ἐπολιορκοῦντο ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῷ σίτῳ ἐπιλιπόντι ἐπιέζοντο (Θ.).

§. 8. Τὸ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ προστιθέμενον συνήθως ὑποδεικνύει ὅτι ἀπαντᾶται καὶ γενικὴ ἀπρόθετος, νικᾶσθαι τιος, καὶ δοτικὴ ἐμπρόθετος, ὑπὸ τῷ πατρὶ τεθράφθαι. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'.

§. 9. Θέλοντες νὰ μετατρέψωμεν τὸ ἐνεργητικὸν εἰς παθητικὸν

κατὰ πρῶτον τρέπομεν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ κατ' ὀνομαστικὴν, δεῦτερον φέρομεν τὸν ἐνεργητικὸν τύπον εἰς παθητικόν, καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑποκείμενον τρέπομεν εἰς γενικὴν προθετόπτωτον ἢ δοτικὴν ἀπρόθετον· οἱ Ἕλληρες ἐμίσουν τὸν Φίλιππον, ὁ Φίλιππος ἐμισεῖτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.— ἐγὼ γέγραφα τὴν βίβλον, ἐμοὶ γέγραπται ἡ βίβλος.

§. 10. Ὅταν δὲ τὸ ἐνεργητικόν, ἀναγόμενον εἰς τὰ δίπτωτα, ἔχη διπλὴν αἰτιατικὴν, τότε ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ τρέπεται εἰς ὀνομαστικὴν ἢ τὸ ἔμφυχον δηλοῦσα, μενούσης, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ, τῆς πραγματικῆς αἰτιατικῆς· τὸν ἄνδρα Λάμπρος μὲν ἐπαίδευσε μουσικὴν, Ἀντιφῶν δὲ ῥητορικὴν, καὶ ὁ ἀνὴρ ὑπὸ Λάμπρου μὲν μουσικὴν ἐπαιδεύθη, ὑπ' Ἀντιφῶνος δὲ ῥητορικὴν (Πλ.).

§. 11. Τὸ προσωπικὸν ὑπικείμενον ἀρέσκει πολὺ τοῖς ἀρχαίοις· ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ προσωπικῆς δοτικῆς καὶ πραγματικῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων ἐνεργητικῶν, ἐν ᾧ δυνατὸν νὰ τραπῆ καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἰς ὀνομαστικὴν, τρέπεται χαριέστερον ἢ δοτικὴ· Νικίας παρῆνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε (Θ. Σ', 8). — τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα παρηνέθη (Θ. Ε', 69). — ἐπέτρεψαν τοῖς ἐννέα ἄρχουσι τὴν φυλακὴν (Θ.).—οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακὴν (Θ. Α. 126).

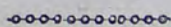
§. 12. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσομένων· ὁ μὲν ἐνεχυράζει τὰ χρήματά μου, ἐγὼ ἐνεχυράζομαι ὑπὸ τοῦδε τὰ χρήματα, κτλ. ὑπὸ γὰρ τόκων χρηστῶν τε δυσκολοτάτων ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι (Ἄρφ. Ν. 241). — ἀπὸ δὲ στεφάνων κέκαρσαι πύργων (Εὐρ.) = στεφάνη πύργων ἀποκέκαρταί σου, κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

Παθητικὰ Αὐτοπαθῆ.

§. 13. Οὐδὲν ἐξωτερικὸν αἷτιον τοῦ πάθους δεικνύοντα, ἀλλ' οἷοθεν αὐτὸ σημαίνοντα, τὰ αὐτοπαθῆ παθητικὰ, παρίστανται κυρίως ὡς ἐμπαθοῦς καταστάσεως δηλωτικά. Τίθενται λοιπὸν ὡς καὶ τὰ ἀπλῶς κατάστασιν δηλοῦντα. Ὡς λέγεται ὑγιαίνω, οὕτω καὶ νοσῶ, πάσχω, ἀθυμῶ ἐν γέοις ἀρθεῖ τε καὶ φθίνει πάλιν (Σ.).—φθίνει μὲν ἰσχύς γῆς, φθίνει δὲ σῶματος (Σ.). Δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ τὸ μέρος εἰς ὅπερ τὸ πάθος πίπτει· ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλ-

γει (Πλ.). — ἐν τούτῳ ροσεῖ, κτλ. Ὡς δὲ λέγεται κεφαλὴν ἀλγῶ, οὕτω καὶ κεφαλαλγῶ, οὕτω ποδαλγῶ ἢ ποδαγρῶ, κτλ.

§. 14. Ὅταν δὲ τύχη νὰ ἐξηγηθῇ καὶ τὸ δῶσαν ἀφορμὴν εἰς τὸ πάθος αἴτιον, τοῦτο ἐκφέρεται κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς προθέσεως διὰ διὰ τὸ πάθος ἀλγεῖ (Πλ.), ὅπερ ἐν τοῖς μεταβατικοῖς ἤθελεν εἶναι τὸ προτρεπτικὸν αἴτιον διὰ τὸν ἔρωτα ἐποίησε ταῦτα, ἐνθα διαστέλλεται τὸ ποιητικὸν τοῦ προτρεπτικοῦ. Πολλάκις δὲ δέχονται τὰ ῥήματα ταῦτα τὴν σημασίαν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν κυρίως παθητικῶν θνήσκειν ὑπότινος = κτείνεσθαι. — ἰόσω, λιμῶ, ἀποθνήσκειν, κτλ. Τίθενται προσέτι τὰ ῥήματα ταῦτα συνεπτυγμένως ὑπὸ τὸ εἶδος τῶν μεταβατικῶν δέδοικα τὸν νόμον (Πλ.). — δειμαίνω τὰν σὰν ἀλκάρ (Εὐρ.). — τὸ σὸν φρίσσω στόμα (Σ.), κτλ. Ἰδε Σ. Π. Β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΓΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἴτε εἰς ὀλόκληρον τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον, εἴτε εἰς μέρος εἴτε εἰς πρᾶγμα αὐτοῦ ἐπιστρέφουσιν ὑποδιαιροῦνται εἰς τρία ἄ. εἰς ἀντανακλώμενα β'. εἰς ἀλληλοπαθῆ γ'. εἰς διάμεσα.

Μέσα Ἀντανακλώμενα.

§. 2. Τὰ ἀντανακλώμενα μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως καὶ κατ' εὐθειαν εἰς τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον ἐπιστρέφουσιν, ἰσοδυναμοῦσι τῷ συστοίχῳ μεταβατικῷ ἐνεργητικῷ καὶ τῆ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ λούομαι = λούω ἑμαυτόν = τὸ ἑμαυτοῦ σῶμα. — ἐστεφανώσατο = ἐστεφάνωσεν ἑαυτόν = τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν. — ἐκτενίζορτο = ἐκτένιζον ἑαυτούς = τὴν ἑαυτῶν κόρην. — δαπαρῶνται = δαπανῶσι τὰ ἑαυτῶν χρήματα. Οὕτως ἐν τῇ συνηθείᾳ λούεται = λούει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ τὴν κεφαλὴν ἔύεται = ἔζει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ μέρος αὐτοῦ πλύεται, ῥάπτεται = πλύνει, ῥάπτει τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια ἔξοδεύεται = ἐξοδεύει τὰ ἑαυτοῦ χρήματα, κτλ.

§. 3. Τὰ ἐκ μονοπτώτων ἐνεργητικῶν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἀντανακλώμενα μέσα ῥήματα γίνονται μάλιστα ἐκ τῶν αἰτιατικῆς συντασσομένων, καὶ ἀναφέρονται τὰ πλεῖστα εἰς τὰ σωματικὴν ἐνέργειαν δηλοῦντα λούσθαι, ρίζεσθαι ἢ ρίπτεσθαι, γυμνάζεσθαι,

ἀπομόρηνυθαι, ἀπομύττεσθαι, ἀλείφεσθαι, χρίεσθαι, καλλωπίζεσθαι, στεφανοῦσθαι, κτλ. Ὡσαύτως ἀπάγγχεσθαι, σφάττεσθαι, κρεμάννυσθαι, κοιμᾶσθαι, τάττεσθαι, τρέπεσθαι, ἐγείρεσθαι, πορεύεσθαι, κτλ. (Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ. 246) οἱ μὲν γυμνασάμενοι καὶ χριστάμενοι, οἱ δὲ καὶ λουσάμενοι παρήλθοι (Ξ). — ὑπὸ τῆς φειδωλίας ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ' οὐδ' ἠλείφατο (Ἄρφ. Ν. 826). — Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύφατο (Ὅμ.). — σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ (Ὅμ.). — ἐκαλλωπισάμενην (Πλ.) = ἐστολίσθην. — στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ (Ἄρφ.). — διαλύσαντες τὴν σκηνὴν ἀνεπαύοντο (Ξ). — οἱ ἔφηβοι κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ἐ, 9). — οἱ μὲν ῥίπτουντες ἑαυτοὺς, οἱ δὲ ἀπαγχόμενοι (Ξ). — ἐγειρόμενον καὶ ἐξανιστάμενον (Πλ.). — ἐπὶ τὰ μείζω ἐπινοεῖς τραπέεσθαι (Πλ.).

§. 4. Εἴτε διακρίσεως λόγῳ εἴτε πληρεστέρας ἐκφράσεως χάριν, πολλὰ τῶν τοιούτων ῥημάτων δέχονται καὶ αἰτιατικὴν, καὶ τότε τὸ μέσον ῥῆμα ἰσοδυναμεῖ τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ γενικῇ τῆς συνθέτου ἥτοι ἀνταρακλωμένης ἀντωνυμίας· νίπτεσθαι τὰ σώματα = νίπτειν τὰ ἑαυτῶν σώματα. — τὰ σώματα διεσωσάμεθα (Ξ). — καθαίρεσθαι τὴν χεῖρα, κλαύσασθαι τὰ πύθη, καταρῥήγγυσθαι, περικαταρῥήγγυσθαι τοὺς πέπλους (Ξ). — περιεσπάσατο τὴν τιάραν (Ξ). — ἀποκρύπτεσθαι τὴν οὐσίαν. — ὅσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε (Δημ. Φ. Α', 17). — παῖδας παίδων καταλείπεσθαι (Εὐρ.). — ἐν χεροῖν φέρεσθαι. — κτερίζεσθαι τὰς κόμας, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ συνήθως ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ ἐκ τῶν ἠθικωτέρων ἔννοιαν ἐξηγούντων ἐνταῦθα ἀναγόμενα· ἀποφαίνεσθαι, ἀποδείκνυσθαι γνώμην, ἐπιδείκνυσθαι ἀρετὴν, παιδεῖαν, εὐνοίαν· δυσμέγεια ἐρεδείξατο (Δ.), καὶ, ἀντιθετικῶς, ἐνδείκνυσθαι τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ βίαν κρείττω τῶν νόμων οὔσαν (Δ.). — μεταβάλλεσθαι τοὺς τρόπους (Ἄρφ.). — ἀποκλάεσθαι περιὰν (Ἄρφ.), κτλ.

§. 6. Ἐκ δὲ τῶν διπτῶτων μεταβατικῶν τὰ μὲν ἔχοντα αἰτιατικὴν καὶ γενικὴν, γινόμενα μέσα, ἢ συγχωνεύοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν αἰτιατικὴν κρατοῦσιν ἀμετάβλητον τὴν γενικὴν, ἢ, ἀντιστρόφως, συγχωνεύουσι τὴν γενικὴν, κρατοῦντα τὴν αἰτιατικὴν· μήτε ὕπνου μήτε ἀφροσύνης ἐμπίπλασθαι (Ξ.) = ἑαυτὸν ἐμπιπλάναι. — πολέμου ἐκόρεσθεν (Ἄρφ.). — κακῶν ἀπέχεσθαι (Ξ). — πολλῷ μᾶλλον ἐξόμεθά σου (Ἄρφ. Πλ. 10). Ὡσαύτως ἀπόσασθαι τὴν δουλοσύνην (Ἡρ.)

= ἀφ' ἐαυτῶν. — ἀχαριστως ἀποπέμψασθαι εὐεργέτας (Ξ). — προσβάλλοντας τοὺς Ἀργεῖους ἀπεκρούσαντο (Ξ). Ὡς δὲ τὸ ἀποκρούομαι = ἀποκρούω ἀπ' ἐμαυτοῦ, οὕτω τὸ παρέχομαι = παρέχω ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ. Ἰππον εἰς χιλίαν τῷ βασιλεῖ παρειχόμενον (Ξ). οὕτω καὶ συμβάλλεσθαι· λογίζεσθαι πότερος ἀριθμῷ πλείω συμβέβληται ἡμῶν. — οὗτος τὰ πλείονος ἄξια συμβέβληται Ξ).

§. 7. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ αἰτιατικὴν καὶ δοτικὴν ἔχοντα μεταβατικά ἐνεργητικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσιν ἢ τὴν αἰτιατικὴν ἢ τὴν δοτικὴν. Ἐρωτι οὐδὲ Ἀρης ἀνθίσταται (Πλ.). — ἀντιταξάμενοι τούτοις πολυπλασίους ἐνικάτε (Ξ) = ἀντιτάξαντες ὑμᾶς αὐτούς. — οὔτε ὑπεκστήσεται σοι ὁ δοῦλος (Ξ. Ἀθ. Πολ. Α. 1) = δὲν θέλει σοὶ προσηκωθῆ. Ὡσαύτως βίον πορίζεσθαι = πορίζειν ἑαυτῷ· οὕτω προσάγεσθαι τινα, κομίσασθαι ἐπιστολήν. — ποιεῖσθαι σύμμαχον. — εὐρίσκεσθαι τι = εὕρημα ποιεῖσθαι. — τί μ' ἄγετε; τί μ' ἀπάγεσθε; (Σ), κτλ. — αἴρωμαι τι = αἴρω ἐμαυτῷ ἤτοι ἀπ' ἐμαυτοῦ. — αἴρεσθαι πόλεμον. — οἱ παῖδες φέρονται σῖτον μὲν ἄρτους, ὄψον δὲ κάρδαμον (Ξ. Κ. Π. Α, Β', Δ) = φέρουσιν ἑαυτοῖς ἤτοι μεθ' ἐαυτῶν· οὗ τὸ ἀντίθετον καταλείπειν. — σῖτον καὶ ποτὸν προσφέρεισθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', Β', 41) = τροφήν καὶ ποτὸν λαμβάνειν. Αὕτη εἶναι ἡ συχνοτέρα χρῆσις τῶν μέσων τούτου τοῦ εἴδους.

§. 8. Τὰ δὲ διπλῆ αἰτιατικῆ συντασσόμενα μεταβατικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσι τὴν προσωπικὴν αἰτιατικὴν· παιδεύεσθαι σωφροσύνην, ἐνδύεσθαι χιτῶνα, κτλ. Ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιατικῶν καὶ ἀφαιρετικῶν δυνατὸν νὰ μείνωσι καὶ αἱ δύο αἰτιατικά· Ἀριστιππος αἰτεῖται Κῦρον ξένους καὶ μισθόν (Ξ) = αἰτεῖ ἑαυτῷ. — τὴν σὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε (Πλ.).

Β'.) Μέσα Ἀλληλοπαθῆ.

§. 9. Τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα ὑποθέτουσι πλείονα ὑποκείμενα ἀμοιβαίως ἐπ' ἄλληλα ἐνεργοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐξηγεῖται ἡ φύσις αὐτῶν ἐπιφανέστερον. Ὡς τὸ οἱ ἄνθρωποι φιλοῦνται σημαίνει ὅτι ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων φιλεῖ ἑαυτόν, οὕτω τὸ αὐτὸ δυνατὸν νὰ σημαῖν φιλοῦσιν ἀλλήλους, ὅταν τὸ φιλεῖν ᾖ ἀμοιβαῖον.

§. 10. Πολλαχῶς ἀναπληροῦσα ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀμοιβαῖον τοῦτο τῆς ἐνεργείας δὲν ἔχει παραπολλὰ τοιαῦτα μέσα, ὡς ἐν τῷ πρώ-

τω εἶδει, τῶν ἀντανακλωμένων· κατηγοροῦσιν ἀλλήλων, περιέβαλλον ἀλλήλους, πληγὰς ἐρέτειναν ἀλλήλοις, ἀλληλοκτονεῖν, κτλ.

§. 11. Ἐκφέρονται δὲ οὕτω συνηθέστερον· α'. τὰ ἀμοιβαίαν μίξιν καὶ συμπλοκὴν σημαίνοντα· ἐπιμίγνυντο ἐν αὐταῖς (Θ.). — ἐλοιδοροῦμεθα (Ἄρφ.). — ὥστιζόμεθα (Ἄρφ.), καὶ προστιθεμένης τῆς ἀλληλοπαθοῦς ἀντωνυμίας· ἐπιμίγνυσθαι ἀλλήλοις (Ξ.). — ἐπιμίγνυσθαι παρ' ἀλλήλους (Θ.). Ὡς δὲ εἶναι ἡ ἀμοιβαία μίξις, οὕτω καὶ ὁ ἀμοιβαῖος χωρισμός· διελύθησαν κατὰ πόλεις (Θ.). — διεκρίθησαν ἀπ' ἀλλήλων (Θ.). β'. τὰ ἐρίσεως σημαντικά, οἴκοθεν δηλοῦντα ἐνέργειαν ἀμοιβαίαν· διαφέρεσθαι, διαφέρεσθαι ἀλλήλοις, κτλ. γ'. τὰ συμβιβασμοῦ σημαντικά· συνεβιάσθησαν ἐπὶ τούτοις (Θ.). οὕτω καὶ διαλύεσθαι πόλεμον, ἔχθραν, κτλ. δ'. τὰ σημαίνοντα διανομὴν πρὸς ἀλλήλους· διενείμαντο τὴν ἀρχὴν (Πλ.). — μερισάμενοι τὸ ἐμὸν χωρίον.

γ'. Μέσα Διάμεσα.

§. 12. Οὕτως ὀνομάζομεν τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ ἄλλου μὲν, ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας καὶ φροντίδος τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς αὐτὸ ἐπιστρέφουσαν. ἔχει δὲ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ὀλίγα τοιαῦτα μέσα, διὰ τοῦ συστοίχου μεταβατικοῦ ἐξηγοῦσα τὰ ἄλλα· οἰκοδομοῦμαι = διὰ τοῦ οἰκοδόμου οἰκοδομῶ, ναυπηγοῦμαι = διὰ τοῦ ναυπηγοῦ ναυπηγῶ, ἀλλὰ καὶ ἐναυπήγει Ἀγησίλαος (Ξ.), ἀντὶ ἐναυπηγεῖτο. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ κατ' ἀνοχὴν τοῦ ὑποκειμένου ἐπ' αὐτοῦ γινόμενα· τύπτομαι (Ἄρφ. Νεφ. 494) = je me laisse battre.

§. 13. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα δεικνύουσι τὴν δύναμιν καὶ χρῆσιν τῶν τοιούτων ῥημάτων· ἐκέλευον ἀπογράφεσθαι πάντα (Ξ.) = διὰ τοῦ γραμματέως ἀπογράφειν τὸ ἑαυτῶν ὄνομα. — οὐδὲ δαρεῖσασθαι οὐδαμῶθεν ἐστὶν ἀργύριον (Ξ.). — εἴ τις βούλοιο σκυτέα διδάξασθαι τινα (Ξ.). — ἢ αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον, ἢ υἱὸν ἢ οἰκέτην διδάξασθαι (Ξ.). — σώματος εἰκόνα στήσασθαι (Ξ.). — μήτε ἄνευ πόρου σῖτον παράθησθε (Ξ.).

§. 14. Ἡ φύσις καὶ ἡ δύναμις τῶν ῥημάτων τούτων ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον, ἀντιπαρκατιθεμένων τῶν συστοίχων ἐνεργητικῶν, ἀπογράφειν, δαρεῖζειν, διδάσκειν, παρατιθέσθαι, κτλ. ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐνεργητικά δηλοῦσιν ἄλλῳ ποιεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον, τὰ δὲ μέσα δι' ἄλλου τοῦτο ποιεῖν τῷ ὑποκειμένῳ.

μισθούτω μισθοῦν καὶ μισθοῦσθαι, ἐγγυᾶν καὶ ἐγγυᾶσθαι, κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 15. Ἡ ἐξακριβώσις τῶν μέσων ῥημάτων ἀπαιτεῖ μεγάλην σπουδὴν· διότι οὔτε ἀπανταχοῦ ἐπιδέχεται ἡ φύσις τοῦ πράγματος τοιοῦτον ῥῆμα, ὡς ἐσθίω, πίρω, περιπατῶ, πρέω, πεινῶ, διψῶ, βλαστάνω, εὔδω, κτλ· οὔτε, καὶ ὅπου οὐδὲν τοιοῦτον κώλυμα ὑπάρχει, δοκιμάζει αὐτὸ πανταχοῦ ἢ χρῆσις τῶν ἐνδόξων συγγραφέων. Οὕτω λέγεται π. χ. ἐνδιδόναι, φιλεῖν, ἀναλαμβάνειν, φυλάττειν, λυπεῖν, εὐφραίνειν ἑαυτὸν, κτλ· ἀλλὰ καὶ φάγε καὶ εὐφραίνου.

§. 16. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ περιστάσεων ἔνθα τὸ μέσον συνειθίζεται τίθεται πολλάκις ἐνεργητικόν, εἴτε διότι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δειχθῇ ἐπιφανέστερον ἢ μεσότης, εἰσπράττειν ἀντὶ εἰσπράττεσθαι, προσπορίζειν ἀντὶ προσπορίζεσθαι, κτλ· εἴτε πρὸς εὐκολωτέραν ἀνάδειξιν τῆς ἀντιθέσεως τίθεται, ὡς ἀνωτέρω (§. 15), τὸ ἐνεργητικὸν μετὰ τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας· γυμνάσαι ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἵππους (Ξ.). Ἄλλοτε δὲ μετὰ τοῦ μέσου προστίθεται, ὡς ἐκ περισσοῦ, κατὰ τὸ φαινόμενον, καὶ ἡ σύνθετος ἀντωνυμία· οἱ στρατιῶται προθύμους αὐτοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις παρείχοντο (Πλ), καὶ τοῦτο πάλιν πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως. — οἱ δὲ (φασίν) ἑαυτὸν ἐπισφάξασθαι, σπασάμενον τὸν ἀκινάκην (Ξ. Ἀν. Δ', ἡ, 29).

§. 17. Ἐκτὸς δὲ τούτων τὸ αὐτὸ μέσον δυνατὸν νὰ ἀνάγηται εἰς ἓν ἢ ἄλλο εἶδος· διδάσχομαι τὸν παῖδα· ἄ.—ἐγὼ αὐτὸς διδάσκω τὸν ἑμαυτοῦ παῖδα· ἅ.—διὰ διδασκάλου ποιῶ τὸν ἑμαυτοῦ παῖδα διδάσκεισθαι· ἢ εἰς μίαν ἢ εἰς ἄλλην τάξιν τοῦ αὐτοῦ εἶδους· προσφέρομαι—προσφέρω ἑμαυτὸν καὶ—προσφέρω ἑμαυτῷ. Μόνον ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματεία δυνατὸν νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ τοιαῦτα. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως.

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ὡς αὐτοπαθῆ ὀνομάζονται τὰ πάθος μὲν σημαίνοντα, ἀλλὰ εἰς ὧ λήγοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον παθητικὸν εἰς μαῖ, οἷον πάσχω, φθίνω, κτλ· οὕτως ἀποθετικὰ καλοῦνται τὰ εἰς μαῖ λήγοντα, ἐνεργειαν σημαίνοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον εἰς ὧ, ἀκροῶμαι, ἀσπάζομαι, κτλ. εἶναι λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν οἷον ἐνεργητικὰ εἰς μαῖ.

§. 2. Ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς τὰ μέσα, ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς ἄλλων γλωσσῶν παρόμοια ῥήματα, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων εἰκάζεται ὅτι τὰ ἀποθετικά ῥήματα ἀνεκαθεν ἦσαν πλήρη καὶ ἐντελῆ μέσα, ἔχοντα καὶ τύπον εἰς ᾧ ἐπὶ μεταβατικῆς σημασίας, αἰδέσασθαι καὶ αἰδέσαι, ὀσφρήσασθαι καὶ ὀσφρῆσαι, ἀπολογῆσασθαι καὶ ἀπολογῆσαι, κτλ. Μετέπειτα δὲ, ἀποβαλόντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον, ἔγιναν ἀποθετικά.

§. 3. Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης τινὰ μὲν τούτων διέσωσαν μᾶλλον ἢ ἔλαττον προφανῆ τῆς ἀρχαίας μεσότητος ἵχνη, καυχῶμαι, προφασίζομαι, κτλ· τινὰ δὲ ἄλλα, διὰ τῆς τριβῆς καὶ τῆς φορᾶς τῶν χρόνων, μετέπεσαν κατὰ μικρὸν εἰς τοσοῦτον διάφορον σημασίαν, ὥστε δυσκόλως τὰ νῦν γνωρίζονται τοιαύτης μεσότητος ἵχνη, δέχομαι, ἀκέομαι, κτλ.

§. 4. Καὶ τὰ πρῶτα δὲ καὶ τὰ δεύτερα συντάσσονται κατὰ τὰ ἀνάλογα μέσα καὶ ἐνεργητικά ἢ καὶ κατὰ τὰ οὐδέτερα καὶ παθητικά, εἰς ἅπερ κατὰ τὴν σημασίαν ἀντιστοιχοῦσι. Τὰ καυχᾶσθαι, παρῥησιάζεσθαι, σκέπτεσθαι καὶ τὰ ὅμοια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ ἐπαινεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, καλύπτεσθαι· τὸ προφασίσασθαι εἰς τὸ προβαλέσθαι, τὸ προκαθέξεσθαι εἰς τὸ προῖστασθαι, τὸ ἀποδιοπομπεῖσθαι εἰς τὸ ἀποπέμπεσθαι καὶ ἀπωθεῖσθαι· τὰ κτήσασθαι, ληΐσασθαι, κτλ, εἰς τὰ πορίσασθαι, προσαγαγέσθαι, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ καὶ τὰ ἀγωνίζεσθαι, μάχεσθαι, πληκτίζεσθαι, κτλ, ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ μίγνυσθαι, συμπλέκεσθαι, κτλ· τὰ ἐπικληρυκεύσασθαι, διακληρυκεύσασθαι, κτλ, εἰς τὰ ἀπογράφεσθαι, οἰκοδομεῖσθαι, κτλ· ἴσως καὶ τὰ ὠροῦμαι καὶ πρίαμαι εἰς τὰ μισθοῦμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 6. Ἀφ' ἐτέρου μέρους τὰ κεῖσθαι, καθῆσθαι, κτλ, ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ οὐδέτερα μένειν, ἡρεμεῖν, κτλ· τὸ πένεσθαι τινος εἰς τὸ ἀπορεῖν τινος· τὰ φθέγγεσθαι, αἰγυπτιάζεσθαι (Ἄρφ. Θ. 922), ὀρχεῖσθαι, κτλ, εἰς τὰ βοᾶν, ἐλληρίζειν, σκιρτᾶν, κτλ.

§. 7. Τὰ ἐπιμελεῖσθαι καὶ κήδεσθαι τινος ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ φροντίζειν τινος· τὸ γ.λίχεσθαι τοῦ ζῆν εἰς τὸ ἐτιθυμεῖν τοῦ ζῆν· τὸ κατατιπῶμαι τινος (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 24) = κατηγορῶ τινος· τὸ μέμφεσθαι τινι εἰς τὸ ἐπιτιμᾶν τινι· τὸ μιμεῖσθαι τινα εἰς τὸ ζηλοῦν τινα· τὸ δέχεσθαι τινος ἢ παρὰ τινός τι εἰς τὸ λαμβάνειν

τινός ἢ παρά τινός τι· τὸ πυρθάνεσθαι τινός τι· εἰς τὸ μαρθάνειν τινός ἢ παρά τινός τι· τὸ χαρίζεσθαι τινί τι εἰς τὸ διδόναι ἢ παρέχεσθαι τινί τι (ἐκ τῶν ἰδίων)· τὸ ἐργάζεσθαι τινα κακὰ εἰς τὸ ποιεῖν τινα κακὰ· τὸ ἐπεξέρχεσθαι τῷ πατρὶ φόρου εἰς τὸ τιμᾶν τινι θανάτου.

§. 8. Ὡς δὲ τῶν μέσων, οὕτω καὶ τῶν ἀποθετικῶν ἀπέκλινάν τινα πρὸς τὰ παθητικὰ κατὰ τε δύναμιν καὶ σύνταξιν· ἀπεχθάνεσθαι τι-
 ρι, βεβιάσθαι, ἀποκεκρίσθαι, δεχθῆναι, ἐωνῆσθαι τῆς κεκτημένης
 =κατεχομένης (Θουκ. Ζ', 70) καὶ κεκτημένης=κατεχούσης, τῆς
 δεσποίνης, κτλ. Περὶ τούτων, περὶ τῶν τύπων τῶν ἀποθετικῶν, ὡς
 καὶ τῶν μέσων, κτλ, ἴδε Σ. Π. Β' καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ.

○○○○○○○○○○

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἑγκλίσεων.

§. 1. Ἐκ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος αἵτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς πτώσεις τοῦ ὀνόματος ἢ ὀριστική, ὑποτακτική, εὐκτική καὶ προστακτική, ὠρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν παρεμφαίνουσαι, καλοῦνται παρεμφατικά, ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν ἀόριστόν τι, οὔτε πρόσωπον δηλ. οὔτε ἀριθμὸν οἴκοθεν παρεμφαίνουσαν ἀπαρέμφατον, καταχρηστικῶς ὀνομαζομένην ἐγκλίσιν, ὡς καὶ ἡ ὀνομαστική καταχρηστικῶς ὀνομάζεται πτώσις.

Αἱ Παρεμφατικά Ἑγκλίσεις.

§. 2. Ἡ χρῆσις τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων εἶναι διπλή· α'. ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· β'. ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

Α'. Αἱ Παρεμφατικά Ἑγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

1. Ἡ Ὄριστική Ἑγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 3. Ἡ ὀριστική ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη καὶ ἄνευ ἀμέσου συνδέσεως πρὸς ἄλλον, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαινόμενον θετικὸν καὶ ὄντως ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, ἢ ὡς τοιοῦτον τοῦλάχιστον.

§. 4. Τίθεται λοιπὸν εἰς τὸν λόγον· α'. ἐπὶ ἀπολύτου καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως· ἔστι ταῦτα.—οὐκ ἔστι ταῦτα· β'. ἐπὶ ὑποθετικῆς περιστάσεως, ὡς θετικῆς ἐκλαμβαρομένης· καὶ δὴ καὶ ἀποβαινομεν (Ξ.)=ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι, κτλ· γ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων ὡσαύτως θετικῶν,

δι' ὧν ἐρωτᾶται περὶ τοῦ ὄντος ἢ μὴ ὄντος, περὶ τοῦ γενομένου ἢ μὴ γενομένου, περὶ τοῦ ἔσομένου ἢ μὴ ἔσομένου· ζῆ ἀνήρ; (Σ.) ἐνταῦθα ζητεῖται ἀπόκρισις καὶ ἢ οὐ. — ἄρ' ἔφυν κακός; (Σ.) — ποιήσεις ἢ οὐ; ἢ περὶ τῶν διαφόρων παρεπομένων τοῦ ὑπάρχοντος· τίς; ποῖος; πότε; πῶς; πότε ἔσει οἴκοι; (Ξ.) — πῶς ἔχεις; (Πλ.) δ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων διὰ τοῦ μέλλοντος μετὰ τοῦ οὐ μὴ, αἵτινες ἐξηγοῦσιν αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν· οὐ μὴ λαλήσεις; (Ἄρφ.) = μὴ λαλήσης· ἐ. ἐπὶ εὐχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· εἴθε σοι τότε συνεγενόμην (Ξ.)· ἐπὶ ἀπευχῆς δὲ μετὰ τοῦ μὴ· μὴ ποτ' ὄφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον (Σ).

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 5. Ἡ ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη παριστᾶ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον ὡς βεβαίως μὲν οὐχ ὑπάρχον, ἀλλὰ προετοιμαζόμενον, τείνον εἰς πραγματοποίησιν καὶ τρόπον τινὰ προσδοκώμενον.

§. 6. Τίθεται εἰς τὸν λόγον· ἀ. ἐπὶ τῶν αὐθυποτάκτων λεγομένων· ἴωμεν—μὴ φοβώμεθα· τούτων δὲ πολλάκις προτάσσονται τὰ ἴθι, ἄγε, φέρε· ἴθι ἀναλογισώμεθα (Πλ.). — ἄγε σκοπῶμεν. — φέρε σκεψώμεθα (Πλ.). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τίθεται καὶ τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ σπανίως ἄνευ τοῦ φέρε, ἄγε ἢ τοιούτου τινός· φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ἡμῶν ἀναγνῶ (Δ.). — φέρε δὴ εἴπω πρὸς ὑμᾶς (Δ.). — φέρε κομίσω (Ἄρφ.). — φέρε κατέχω (Ἄρφ.).

§. 7. Τίθεται· β'. καθ' ἑαυτὴν ἢ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἐπὶ ἐρωτήσεων περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι. Τοῦτο δὲ παρίσταται ὑπὸ ἀδιάφορον εἶδος· 1. ὡς ἄδεια ἢ γνώμη περὶ τοῦ πρακτέου· εἴπω τι τῶν εἰωθῶτων; (Ἄρφ.) — δέξεσθε ἡμᾶς ἢ ἀπίωμεν; (Πλ.) μετὰ τοῦ βούλει, ἢ βούλεσθε πολλάκις· βούλει θῶ; — βούλεσθε ἀπῶμεν; 2. ὡς ἀπορία περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι· τί φῶ; τί δρῶ; πῶς λέγωμεν; — πῶς ποιῶμεν; (Πλ.) — ποῖ φύγωμεν; (Αἰσχ.) 3. ὡς ἀγαράκτησις· σοὶ γ' ἐγὼ σιωπῶ; κτλ.

§. 8. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν, τὸ δέον γενέσθαι παρίσταται ὡς γενησόμενον, ἐπομένως τίθεται καὶ μέλλον τῆς ὀριστικῆς πολλάκις ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐρωτήσεων· τί οὐν ποιήσομεν; πότερον εἰς τὴν πόλιν πάντα τούτους παραδεξόμεθα ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' οὐ; (Πλ.) Ἄλλοτε δέ, ὅταν συμβουλευῆται τις καθ' ἑαυτὸν ἢ μετ'

ἄλλου περὶ τοῦ εὐθέως πρακτέου, τίθεται ἐνεστῶς ὀριστικῆς· πῶς οὖν ὦ *Ἀλκιβιάδη* ποιοῦμεν; (Πλ.).

§. 9. Τίθεται γ'. ἡ ὑποτακτικὴ καθ' ἑαυτὴν ἐπὶ ἀορίστου κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀντὶ προστακτικῆς· μὴ εἴπης.—μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης· δ'. διὰ τοῦ οὐ μὴ, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας· οὐ μὴ σε καταλίπω (Πλ.)=οὐ δέοι μὴ σε μόνον καταλίπω=οὐκ ἐγκαταλείψω σε, ὅπερ διάφορον τοῦ ἀνωτέρω (§. 4) οὐ μὴ λαλήσεις;

3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 10. Ἡ εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ τίθεται· α'. εἰς ἐξήγησιν εὐχῆς, ἣτις δυνατὸν νὰ πληρωθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἢ καὶ νὰ μείνῃ ἀνεκπλήρωτος· *ἔσπερέγκοι ταῦτα* (Θ.).—*ἀλλὰ βουληθείης* (Πλ.).—*ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά.*—*μὴ ζῶην μετ' ἀμουσίας* (Εὐρ. *Ἡρ.* Μ. 676).—*μὴ μοι γένοιθ' ἂ βούλομ', ἀλλ' ἂ σμφέρει* (Μ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας προτάσσονται καὶ τὰ μόρια *εἰ, εἰ γάρ, εἴθε* (αἰ, γάρ, αἴθε, παρ' Ὀμήρῳ)· *εἰ γάρ γένοιτο* (Ξ.).—*εἴθε μὴ ποτε γνοίης ὅς εἶ* (Σ. Τ. 1068). Ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ οὕτως, ἐν εἴδει ὄρκου, τρόπον τινά· οὕτως ὄραιοσθε τῶν ὄντων ἀγαθῶν ἡμῖν (Δ *Κατὰ Ἀφόβου*, Β', 842)=νὰ χαρῆτε τὰ ἀγαθὰ σας.

§. 11. Τίθεται β'. ἡ εὐκτικὴ καθ' ἑαυτὴν, μετὰ τοῦ μορίου ἄν, εἰς ἐνδειξιν τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι· γένοιτ' ἄν.—*δύναιο ἄν*. Τοῦτο δὲ καλεῖται λόγος *δυνητικός*, καὶ εἶναι κυρίως ὑποθετικοῦ λόγου ἀπόδοσις κατὰ παράλειψιν τοῦ ἠγουμένου μέρους=εἰ ἐξείη, γένοιτ' ἄν, καὶ=δύναιο ἄν, εἰ βούλοιο.—*ἄφαιτό τις ἄν*=εἰ τύχοι, ἄφαιτό τις ἄν· οὕτω *βουλοίμην ἄν, ἐροίμην ἄν*, κτλ. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος, εἰκασίαν καὶ δισταγμὸν ἐξηγῶν, καλεῖται *εἰκαστικός* καὶ *διστακτικός*· ἴσως ἄν τις ἐπιτιμήσειε τοῖς εἰρημένοις (Ἰσ).

§. 12. Τίθεται γ'. ἡ εὐκτικὴ ἐγκλίσις ἐπὶ ἐρωτήσεων δι' ὧν ἐρωτᾶται, οὐχὶ τὸ ἐσόμενον, ὡς διὰ τῆς ὀριστικῆς, οὐχὶ τὸ δέον γενέσθαι, ὡς διὰ τῆς ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ τὸ δυνατὸν γενέσθαι· ἄρα *ἐθελήσειεν ἄν Γοργίας ἡμῖν διαλεχθῆναι*; (Πλ. *Γοργ.* 447) ὅπερ προσεγγίζει εἰς ἰκεσίαν. Εἶναι δὲ φανερόν ὅτι τοῦτο οὐδὲν ἕτερον ἢ ὁ ἀνωτέρω *δυνητικός* λόγος ἐν ἐρωτήσει. Τοιοῦτον καὶ τὸ πῶς ἄν ὀλοίμαν; (Εὐρ. Μ. 97) ὅπερ προσεγγίζει εἰς εὐχὴν.

§. 13. Τίθεται δ'. ἡ εὐκτικὴ ἐγκλίσις καθ' ἑαυτὴν πρὸς μετριω-

τέραν ἐξήγησιν τῶν τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ συμπερασμάτων· οὐκοῦν ἡ ῥητορικὴ δημηγορία ἂν εἴη (Πλ.)· ἢ ἐπὶ γνωμικῶν· ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής (Γν.)· ἔ. πρὸς μετριωτέραν ἐξήγησιν τῆς προστακτικῆς· χωροῖς ἂν εἴσω (Σ. Ἡ.λ. 1491). Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα (δ'. ε.) διάφορα εἶδη τοῦ δυνατηκοῦ λόγου. Ἡ εὐκτική ἔγκλισις εἶναι ἰδιαίτερον πλεονέκτημα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηγούσης καὶ ἄλλο τι, μάλιστα δὲ καθαρὰν εὐχὴν.

Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 14. Ἡ προστακτικὴ ἔγκλισις τίθεται· ἄ. ἐπὶ προσταγῆς· ἄπτε, παῖ, λύχνον, κάκφερε τοὺ γραμματεῖον (Ἄρφ. Ν. 18).—δεῦρ' ἐλθέ (Ἄρφ. Ν. 58)· β'. ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ὅ ἐστιν ἐπὶ προσταγῆς τοῦ μὴ ποιῆσαι τι· καὶ τὰ μὲν ποίει, τὰ δὲ μὴ ποίει (Πλ. Πρωτ. 325). Καὶ συνήθως μὲν τίθεται προστακτικὴ, ἐνεστῶτος ὄντος τοῦ χρόνου, ὑποτακτικὴ δὲ ἐπὶ ἀόριστου (ἀν. §. 9). Ἀπαντᾶται δέ, ἀλλὰ σπανιώτερον, καὶ ἀόριστος προστακτικῆς· καὶ σὺ μὴ πρότερον ἔμβαλε τοῖς πολεμίοις (Ξ. Κ. Π. Ζ', ἄ, 17). Ὡς ἐπὶ δευτέρου, οὕτω τίθεται προστακτικὴ καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου· εὗγε μέντοι ἐπιστάσθωσαν (Ξ. Ἄν. Α', δ', 8).—ἱερὰ μὴδὲ εἷς ἐν ἰδίαις οἰκίαις ἐκτήσθω (Πλ. Ν. Ι', 907).

§. 15. Τίθεται· γ'. ἡ προστακτικὴ ἐπὶ συμβουλῆς· τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύρου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου (Ἰσ. Δημόν. Δ'). Ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ μὴ πρακτέου· μὴ κατόκνει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρησιμον ἐπαγγελλομένους (Ἰσ. ἐνθ. ἀν.)· δ'. ἐπὶ προτροπῆς· θάρσει, ἔλπιζε.—ἄσσον ἕτε (Ἰλ. Α, 335),—ἢ παῖδες Ἑλλήνων ἕτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναικας θεῶν τε πατρῶων ἔδη, θήκας τε προγόνων (Αἰσχύλ. Πέρσ. 402). Τοιαῦτα καὶ τὰ ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου (Λουκιαν.)· ε'. ἐπὶ εὐχῆς καὶ κατάρας· χαῖρε, εὐτύχει, ἔρῳσο· ταῦτα χάρισαι μοι (Ξ).—ἔρῳ' εἰς κόρακας (Ἄρφ. Πλ. 604)· ς'. ἐπὶ ἰκεσίας· μῆτιν ἄειδε, θεά (Ἰλ. Α, 1).

§. 16. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι συνέβη καὶ εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεων ὅτι καὶ εἰς τὰ τῶν πτώσεων ὠνόμασαν δηλοῖ γραμματικοὶ ἀμφοτέρως ἕκ τινος σημασίας ἦν περ ἐνόμισαν μόνην, ἢ, τοῦλάχιστον, κυριωτέραν, ἐν ᾧ παρὰ ταύτην ἔχουσι καὶ ἄλλας. Οὔτε ἡ γενική, π. χ. μόνον γένη ἐξηγεῖ, οὔτε ἡ δοτικὴ μόνον

δόσιν, ἀλλὰ καὶ, τὸ ἐναντίον, ἀφαίρεσιν· τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ (Ὁδ. Α, 9. Ἴδε *Εἰσαγ.* Ἑλλην. Συντάξ. σ. 199. §. 47). Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὰ ὀνόματα Ὀριστική, Προστακτική, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει

§. 1. Ἐν συνδέσει λόγου αἱ παρεμφατικαὶ ἐγκλίσεις φυλάττουσιν ὡς ἔγγιστα τὴν αὐτὴν χρῆσιν ἣν καὶ καθ' ἑαυτὰς τιθέμεναι. Αἱ δὲ διάφοροι αὐτῶν ποικιλίαι προκύπτουσι καὶ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν δι' αὐτῶν ἐκφερομένων λόγων.

Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

§. 2. Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις τίθεται ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα· ἀ. ἐπὶ τῶν γνωστικῶν, εἰκαστικῶν, λεκτικῶν, ἐκθετικῶν, ἀγγελτικῶν καὶ τῶν τοιούτων λόγων, ἐν οἷς τὸ δεύτερον κῶλον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· ἐκεῖτο χρῆ γνῶναι ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι (Ξ).—γνώσει κακοῦ θυμοῦ τελευτήν ὡς κακὴ προσηγγίνεται (Σ).—λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ), κτλ.

§. 3. Γενικώτερον μὲν ἰσχύει τοῦτο, ὅταν ἐν τῷ κῶλῳ τῆς κυρίας προτάσεως ὑπάρχη ἐνεσιῶς ἢ μέλλων, παρωχημένου δὲ ἡγουμένου ἢ καὶ ἱστορικοῦ ἐνεσιῶτος, τίθεται εὐκτική· ἐπεὶ ταῦτα ἐκηρύχθη, ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κενὸς ὁ φόβος εἶη (Ξ).—οἱ Ἴνδοι ἔλεξαν ὅτι πέμψειε σφᾶς ὁ Ἰνδῶν βασιλεύς (Ξ. Κ. Π. Β'. δ', 7). Ἀλλὰ πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, τίθεται ὀριστικὴ καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ὡς εἰ προηγεῖτο ἐνεσιῶς ἢ μέλλων· ἦδειν ὅτι ἐψεύδου.—ἦκεν ἀγγέλλων τις ὡς Ἐλάτεια κατείληπται (Δ. Στεφ. 284).—ἦδει Ἄφοβος ὅτι ἐξελεγχθήσεται (Δ.), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Εὐκτικῆς.

§. 4. Τίθεται· β'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ὑποθέσεως, ὅταν τὸ ἐπόμενον παρίσταται ὡς ἀναντίρρητος συνέπεια τοῦ ἡγουμένου· εἰ θεοὶ εἰσιν, ἔστι καὶ ἔργα θεῶν.—εἰ μὲν θεοῦ υἱὸς ἦν Ἀσκληπιός, οὐκ ἦν αἰσχροκερδής, εἰ δὲ αἰσχροκερδής, οὐκ ἦν θεοῦ (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου μέρους τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου τίθεται ὀριστικὴ, ὅταν οὐδεμίᾳ ἀμφι-

βολία παρεμφαίνηται· εἰ θεοὶ εἰσι.— εἰ τοῦτο πεποιήκα.— εἰ γενήσεται.— εἴ τι ἔσται, κτλ.

§. 5. Τίθεται γ'. ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ἀναφορᾶς, ὅταν ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἀναφέρεται εἰς ὄρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ εἰς χαρακτῆρα ὄρισμένων ἰδιοτήτων· Ζεὺς θεὸς ἐφορᾷ πάντα (Ξ.).— ἢ χρηστός ἀγῆρ πολίτης ἐστὶν ἅπαντες, ὅστις γ' ἐστὶ τοιοῦτος (Ἄρφ. Εἰρ. 909).

§. 6. Τίθεται δ'. ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ χρόνου, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς ὄρισμένου χρόνου σημεῖον· τότε ἠρίκα ἡμῖν ὠμολόγουν (Πλ.).— ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν (Πλ. Πρωτ. 320).— νῦν ὅτε βεβηκῶς τυγχάνεις (Σ.). ἔ. ἐπὶ αἰτίας· ποιητέα ταῦτα, ἐπεὶ ὑμῖν δοκεῖ.— ἰδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουε καλὸν κάγαθόν αὐτὸν εἶναι (Ξ.).

§. 7. Τίθεται ε'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ θετικῶν ἐρωτήσεων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν δηλ. περιστάσεων καθ' ἃς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· πόθεν ἤκει; ἐρωτῶ σε πόθεν ἤκεις.— τί ἔστι τοῦτο; λέξον μοι τί ἔστι τοῦτο.— μή μ' ἀνέρη τίς εἰμι (Σ.).— ὄρα τί ποιεῖς, ᾧ παῖ (Σ.).— ὅστις ποθ' ὑμῶν Λαῖον κάτοιθεν ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο, τοῦτον κελεύω· κτλ. (Σ. Τ. 225).

Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

§. 8. Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ, ὁμοιάζουσαι καθ' ὅτι ἀμφότεραι δὲν παριστῶσιν ὡς θετικῶς ὑπάρχον τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημερινόμενον, καθάπερ ἡ ὀριστικὴ, διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων καθ' ὅτι ἡ μὲν ὑποτακτικὴ παριστᾷ αὐτὸ ὡς ἐκ τῆς πείρας προσδοκώμενον, ἡ δὲ εὐκτικὴ ὡς ἐν τῷ λογισμῷ ὑπάρχον.

§. 9. Ἀμφότεραι αὗται αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν συνδέσει λόγου· 1. ἐπὶ ὑποθέσεως· 2. ἐπὶ ἀναφορᾶς· 3. ἐπὶ χρόνου· 4. ἐπὶ τέλους· 5. ἐπὶ ἐρωτήσεων. Ἡ δὲ εὐκτικὴ ἰδιαιτέρως προσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων, ὅπερ ἔχει κοινὸν μετὰ τῆς ὀριστικῆς (§. 3).

1. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ὑποθέσεως.

§. 10. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων μετὰ τῶν μορίων, ἐάν, ἄν, ἢν, ἐν τῷ ἡγουμένῳ κῶλῳ, ὅταν ἡ ὑπόθεσις

παρίσταται ὡς δυνατὴ καὶ προσδοκωμένη, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος. Καὶ τότε ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὀριστικὴ μὲν, ἐὰν παρίσταται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀμφίβολος ἢ συνέπει· ἐὰν γιγνώσκῃ ὧν δεῖ, ἀγαθὸς ἄν εἴη προστάτης (Ξ). — ἅπας λόγος, ἄν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ.). — οὐκ ἀποδέχομαι σου, ἐὰν τοιαῦτα φλυαρῆς (Πλ.). Ἡ διαφορὰ τοῦ εἰ γράφει καὶ ἐὰν γράφῃ πολλάκις γίνεται ἀνεπαίσθητος· ἐὰν φῆ. — εἰ δ' αὖ φήσῃ (Δ.).

§. 11. Ἡ εὐκτικὴ δὲ τίθεται ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου μετὰ τοῦ εἰ καὶ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ᾖ και προβληματώδης καὶ ἐν τῷ λογισμῷ, μὴ προσδοκωμένη ἐκ τῆς πείρας· εἰ τοῦτο εἴη, ὅπερ ἴσα δύναται τῷ τεθέντος ὅτι ἠθέλει εἶναι τοῦτο· ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν· εἰ ἅπαντες μιμησαίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀργίαν καὶ πλεονεξίαν, ἅπαντες ἄν ἀπολοίμεθα (Ἰσ.). Ἀλλὰ ἡ ἀπόδοσις ποικίλλει πολυειδῶς.

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἀναφορᾶς.

§. 12. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἀναφορᾶς μετὰ τῶν πτωτικῶν τε καὶ μοριακῶν ἀναφορικῶν, ἐχόντων τὸν σύνδεσμον ἄν, δε ἄν, δεσ- τις ἄν, οἶος ἄν, ὅσος ἄν, ὡς ἄν, ὅπου ἄν, κτλ, ὅταν ὁ λόγος, ἐνεσῶτος ἢ μέλλοντος, ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, ἀναφέρηται εἰς μίαν μόνην ἀόριστον περίστασιν ἐκ τῶν πολλῶν δυνατῶν τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος· συμμαχεῖν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὐδ' ἄν ὀρώσει παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἅ χρῆ (Δ.). — αἰτ' ἄν σοι λογιζομένῳ φαίηται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει (Ἰσ.): οὕτω καὶ ὅσοι ἄν, ὅσῳ ἄν, καθ' ὅσον ἄν δύναμαι, ὅπῃ ἄν ἡγήται, κτλ. Ἡ ἀοριστία ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον διὰ τοῦ δε ἄν, κτλ, ἢ διὰ τοῦ ἀπλοῦ δε. Πολτάκις δὲ ἡ διαφορὰ καταντᾷ πολλὰ μικρὰ ὧν λέγη, ὧν ἄν εἴπῃ (Δ.).

§. 13. Ἡ εὐκτικὴ τίθεται ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ ἀναφορᾶς, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορικῶν, ἄνευ τοῦ ἄν, προσέτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπικνηφθέντα, ὁσάκις ἢ περίστασις ἔφερον. Οὕτω λοιπὸν τὸ ὅσους εἶδεν = ὅσους εἶδεν ἅπαξ. — ὅσους ἴδοι = ὅσους κατὰ διαφόρους

καιρούς εἶδεν.—ὅσους ἄν ἴδῃ=ὅσους ἴδῃ εἰς τὸ ἐξῆς· καὶ οὐκ μὲν ἴδοι . . . ἐπήρει· εἰ δέ τις αἰσθητο (Ξ). — ὄν ἔλοιεν τῶν ταύρων ἔσφαττον (Πλ.).—καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προσδραμόντες ἄν εἰστήκεσαν, καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζοι ὁ ἵππος, ταῦτὰ ἐποίουν (Ξ. Ἀν. Α', ε, 2).

3. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.

§. 14. Περὶ τῶν χρονικῶν λόγων ἰσχύουσι τὰ περὶ τῶν ἀναφορικῶν. Τίθεται ὑποτακτικὴ ἐν τῷ χρονικῷ λόγῳ μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων, ὅτε, ὁπότε, ἐπεὶ, κτλ, προσλαμβάνοντων τὸν ἄν, καὶ γινομένων ὅταν, ὁπότεν, ἐπάρ, ἕως ἄν, ὅταν, ἀρκτικοῦ χρόνου ὄντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς τὸ παρὸν ἢ μέλλον· ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ φύσιν ὅταν λιπῶν τις δρᾷ τὰ μὴ προσηκότα (Σ). — τοῦτο καὶ νῦν ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὁπότεν στρατοπεδεύονται (Ξ).—ἕως ἄν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρῆ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι· ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδὴ (Δ).

§. 15. Τίθεται δὲ εὐκτικὴ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, μετὰ τῶν αὐτῶν χρονικῶν μορίων, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς πρᾶξιν πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθεῖσαν, ὁσάκις ἢ περίστασις ἔφερον, καὶ ὅχι εἰς ὠρισμένον σημεῖον χρόνου· ὅτε ἀφίκετο=ὅτε ἔφθασεν. — ὁπότε ἀφίκοιτο=ὅτε καὶ ὅτε, κατὰ διαφόρους καιρούς, ὁσάκις ἔφθασεν. — ὅταν ἀφίκηται = ὅταν φθάσῃ· ῥπότ' εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερον, εἴ τι δυστυχοῖ (Εὐρ. Ἰκ. 897).

4. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.

§. 16. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, μετὰ τῶν μορίων ἴνα, ὡς (καὶ ὄφρα παρὰ ποιηταῖς), ὅπως, ἴνα μὴ, ὡς μὴ, ὅπως μὴ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ μόνου τοῦ μὴ, ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος· βασιλεὺς αἰρεῖται, οὐχ ἴνα ἑαυτοῦ καλῶς ἐπιμελῆται, ἀλλ' ἴνα καὶ οἱ ἐλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσιν (Ξ).—ἐάν τις σοὶ κάμνη τῶν οἰκετῶν, παρακαλεῖς ἰατρόν, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ (Ξ).—διηγησόμεθα ὡς μᾶλλον δὴλον γέ-

νηται (Ξ). Εἰς τὸ ὡς καὶ ὅπως προστίθεται ἐνίοτε καὶ ὁ ἄνρ, οὔτε ὄμως εἰς τὸ ἴνα οὔτε εἰς τὸ μόνον μή.

§. 17. Ἡ εὐκτική τίθεται μετὰ τῶν αὐτῶν μορίων, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὕντος· *Μένων ἐπεθύμει ἄρχειν*, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπεθύμει δὲ τιμᾶσθαι, ἴνα πλείω κερδαῖνοι φίλος τ' ἐβούλειο εἶναι τοῖς μέγιστα δυναμένοις, ἴνα ἀδικῶν μὴ διδοῖη δίκην (Ξ. Ἀν. Β', ζ', 21).—ὅπως ἀσφαλῶς θηρῶν, ἰππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστὰς (Ξ).

§ 18. Πολλάκις δέ, καὶ παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, ἔπεται ὑποτακτική, ἥτοι διότι, καὶ τοι παυσάσης τῆς πράξεως, ὁ σκοπὸς ὄμως, δι' ὃν ἡ πράξις ἔγινεν, εἶναι εἰσέτι ἐκτελέσιμος, ἢ ἀπλῶς παραμελουμένης τῆς τοιαύτης συνδέσεως καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος, ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῆς εὐκτικής, εἰς τὸ διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφερόμενον ἐνεστῶς καὶ μέλλον· οὕτω κατὰ τὸ πρῶτον· *παρήλθομεν*, ὅπως μὴ ῥαδίως περὶ μεγάλων πραγμάτων χεῖρον βουλευσῆσθε (Θ. Α', 73)· κατὰ τὸ δεύτερον· *ἐπίτηδες σε οὐκ ἤγειρον*, ἴνα ὡς ἥδιστα διάγῃς (Πλ.).—*Ἀβροκόμας τὰ πλοῖα κατέκαυσε*, ἴνα μὴ Κῦρος διαβῇ. Ἐνίοτε δὲ τίθενται ἀμφοτέραι εἰς τὸν λόγον· *Τιμόθεος δαρεῖζεται* (ἱστορικὸς ἐνεστῶς) *χιλίας δραχμὰς παρ' Ἀρτιφάρους*, ἴνα διαδιδοῖη τοῖς Βοιωτοῖς τριηράρχοις καὶ παραμένωσιν, ἕως ἂν αὐτῷ ἡ κρίσις γένηται (Δ).—Ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ἐν τούτοις ἡ μὲν ὑποτακτικὴ τίθεται, ὅταν τὸ τέλος θεωρῆται ὡς μᾶλλον εἰς τὸ βέβαιον προσεγγίζον, ἢ δὲ εὐκτικὴ ὅταν ἐννοῆται ὡς ἀμφίβολον. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β', καὶ *Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως*.

§. 19. Πρὸς τοὺς τελικοὺς λόγους συγγενεύουσιν οἱ τροπικοί, ὅταν δηλ. τὸ ὅπως σημαίνῃ τὸ τίνι τρόπῳ, ὁποῖα ἦτον ἢ ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ σημασίᾳ· καὶ τότε ὁλόκληρος ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος ἐπέχει τόπον ἀντικειμένου· *Σεύθης κελεύει Ξενογῶντα προθυμεῖσθαι ὅπως διαβῇ τὸ στράτευμα* (Ξ).—*ἐπεμελεῖτο Κῦρος ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι οἱ στρατιῶται ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον εἰσίοιεν* (Ξ).

§. 20. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων ἅτινα τάσιν καὶ σπουδῆν πρὸς τι σημαίνουσιν, *βουλεύεσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, σπουδάσειν, παρασκευάζειν, πράττειν, μηχανᾶσθαι*, κτλ. Ἐν τούτοις

τίθεται ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς συνηθέστερον βουλευέται (Κῦρος) ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἢν δύνηται, βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀρ. Α', α, 4). — οὐ μικρὰν πρόνοιαν ἔχειν δεῖ, ὅπως κύριος ἔσται ὁ νόμος καὶ μήτε συγχυθήσεται μήτ' αὖ μεταποιηθήσεται (Δ. Ἀριστοκρ. 640). Μετὰ τὸν μέλλοντα ἔρχεται εἰς χρῆσιν ὁ δεύτερος ἄοριστος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρῶτος ἄοριστος, ἐνεργητικὸς τε καὶ μέσος, τῆς ὑποτακτικῆς.

§. 21. Καὶ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται· δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς ὁδοῦ (Ξ). — ἔδεισαν οἱ Ἑλληες μὴ οἱ Πέρσαι προσαγάγοιεν πρὸς τὸ κέρασ. Ἀλλὰ ὡς λέγεται Ἀριστεὺς συνεβούλευε τοῖς ἄλλοις ἐκπλεῦσαι, ὅπως ἐπὶ πλεον ὁ σῖτος ἀντίσχη (Θ), κτλ. (§. 18), οὕτω καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ξυμμάχους ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν (Θ). Εἰς γενόμενον δὲ ἀναφερομένου τοῦ φόβου, τίθεται ὀριστικὴ φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἡμαρτήκαμεν (Θ). Περὶ τῶν ἐν τούτοις παραλείψεων ἴδε Σ.Π.Β'.

5. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων.

§. 22. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν ἐν αἷς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· ὡς τί εἶπω; πῶς εἶπω; πῶς ἀποδρῶ; κτλ. (σ. 80. §. 7), οὕτω καὶ τί βούλει ἵνα εἶπω; Ἐπειδὴ δὲ μόνον οἱ ἀποροῦντες ἐρωτῶσι, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀπορηματικοί, οἱ διαβουλευτικοὶ καὶ οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καίτοι ἄνευ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τύπου, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τὴν αὐτὴν δέχονται σύνταξιν· ἀπορῶ τὴν τ' ἀδελφὴν ὅπως ἐκδῶ καὶ τὰλλα ὁπόθεν διοικῶ (Δ). — οὐκ ἔχω ὅπως σοι εἶπω ἂ τοῶ (Πλ.). — βουλευόμαι πῶς σε ἀποδρῶ (Ξ). — οἱ κάπηλοι φροντίζουσιν ὅτι ἐλάττονος πριάμενοι πλείονος ἀποδῶνται (Ξ). — οὐδὲν Σωκράτει διοίσει, ἐὰν μόνον ἔχη ὅτῳ διαλέγηται (Πλ.) = μετὰ τίνος νὰ διαλέγηται. Ἐνίοτε τίθεται καὶ μέλλων τῆς ὀριστικῆς, παριστῶν τὸ πρᾶγμα ὡς γενησόμενον· οὐκ ἔχετε ὅτι ποιήσετε (Δ.), ὡς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 23. Καὶ ἡ εὐκτικὴ ὁμοίως τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν, ὡς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου· οἱ Ἐπιδάμνιοι τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν ἐπηρώτων εἰ παραδοῖεν Κορινθίους τὴν πόλιν (Θουκ. Α', 25). Τοῦτο, ἐνεστῶτος ἡγου-

μένου, ἤθελεν εἶναι καθ' ὑποτακτικὴν ἔρωτῶμεν εἰ παραδῶμεν, ἢ, κατὰ μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς, παραδώσομεν.— Ἀλκιβιάδης ἠπόρει ὅτι χρήσαιτο τοῖς παροῦσι πράγμασιν (Ἰσ.), κτλ.

Ἡ Εὐκτική ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.

§. 24. Ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς μετὰ τῶν λεκτικῶν, διηγηματικῶν καὶ ἐν γένει ἐκθετικῶν ῥημάτων ἐξηγούμενοι λόγοι, ἐνεστῶτος μὲν ἡγουμένου καὶ μέλλοντος, ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν λέγουσιν ὅτι τέθηκε· παρωχημένου δὲ ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν ἔλεγον ὅτι εἶη. Παρατηρήσαμεν προσέτι ὅτι ἐνίοτε, καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ἐκφέρονται ὡσαύτως καθ' ὀριστικὴν ἡγγεῖλεν ὅτι Ἐλάτεια κατελήπται (Δ. Στεφ. 284. Ἰδε ἀν. §. 3). Ἐνίοτε δὲ τίθενται καὶ ἀμφότεραι αἱ ἐγκλίσεις αὐται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ· ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθηκεν, Ἀριαῦς δὲ πεφευγῶς εἶη (Ξ.).

§. 25. Ἐπειδὴ ἡ εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ παρελθόν, ἔπεται ὅτι ἡ τῆς ὀριστικῆς χρῆσις ἐν τούτοις εἶναι ὡς ἐξαιρέσις. ἔχει δὲ ἡ ἐξαιρέσις αὕτη τὸν αὐτὸν λόγον ὃν ἔχει ἡ χρῆσις τῆς ὑποτακτικῆς, παρωχημένου ἡγουμένου, ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, ἐπὶ τῶν φόβου σημαντικῶν, ἐπὶ ἐρωτήσεων, κτλ. Παραμεινται δηλ. ἡ σχέσις τῆς συνδέσεως, καὶ ὁ λόγος θεωρεῖται ὅχι ὡς ἐξαρτώμενος, ἀλλ' ὡς αὐθυπόστατος.

§. 26. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λέγεται τῇ ὑστεραίᾳ ἦκεν ἄγγελος λέγων ὅτι λελοιπῶς εἶη συνένσεις τὰ ἄκρα (Ξ. Ἀν. Α', 6, 21), καὶ ἦλθον ἄγγελοι ὅτι (οἱ Ἐπιδάμνιοι) πολιορκοῦνται (Θ. Α', 26).— ἀρέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῆ ὁ ἀνὴρ (Ξ. Ἀν. Ε', 4, 10), καὶ τοῦτον μὲν ἀρέκραγον πάντες ὡς ὀλίγας παύσεις (αὐτόθι, 12).— Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀν. Α', 8, 11)· καὶ ἔγνω ὁ Ἀρχίδαμος ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι οὐδέν πω εἰδώσουσιν (Θουκ. Β', 12).

§. 27. Μεταφερόμενος ὁ λόγος ἐκ τῆς εἰκτικῆς εἰς τὴν ὀριστικὴν καὶ ζωηρότερος γίνεται καὶ ὡς βεβαιότερος ἐκφέρεται τὸ συνένσεις λελοιπῶς εἶη εἶναι ἀγγελία τοῦ ἀγγέλου, διὰ τοῦ Ξενοφῶντος διαβιβαζομένη, τὸ ὅτι πολιορκοῦνται εἶναι οἱ λόγοι τῶν ἀγγέλων· τὸ ὅτι ζῆ ὁ ἀνὴρ εἶναι ἡ αὐτὴ φωνὴ τῶν ἀνακραγόντων, οἵτινες παρίστανται ὡς αὐτοπροσώπως λέγοντες ζῆ ὁ ἀνὴρ· καὶ ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχε τὸ ὅτι· ἐγὼ εἶπον ὅτι ἀληθῆ λέγεις (Πλ. Χαρμ. 106).

§. 28. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον λέγεται οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐυμάχους ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν (Θ. Ε', 14) = οἱ Ἀθηναῖοι ἐδεδίεσαν περὶ τῶν συμμάχων μὴ ἀποστῶσιν = ἐδεδίεσαν μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι· ἔνθα οἱ Ἀθηναῖοι χωριζόμενοι ἐκ τῆς ἱστορικῆς διηγήσεως, παρίστανται εἰς τὸ μέσον, ὡς φοβούμενοι μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι. Ὡσαύτως εἰς τὸ ἠπόρουσιν τί ποτε λέγει ὁ Θεός (Πλ.) παρίσταται ὁ Σωκράτης περιερχόμενος καὶ ἀπορῶν τί λέγει ὁ Θεός, κτλ· ὁμοίως εἰς τὸ οἱ Πλαταιῆς ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσι (κατακαύσουσι παρ' ἄλλοις) τοὺς Θηβαίους (Θ. Β', 4), οἱ Πλαταιῆς παρίστανται βουλευόμενοι· εἰς τὸ ἠρόμην Ἄφοβον εἴ τινας παρήσαν (Δ.) παρίσταται ὁ Δημοσθένης ἐρωτῶν τὸν Ἄφοβον παρήσαν τινας ;

§. 29. Οἱ δὲ χρόνοι ἐν τούτοις ρυθμίζονται κατὰ τὸ ὑποτιθέμενον χρονικὸν σημεῖον τῆς ὑπάρξεως τῶν τοῦ λόγου κώλων ἐκφερομένων. Εἰς τὸ ἡδεῖν ὅτι ἐψεύδου ἀναφέρονται ἀμφότερα δριστηκῶς εἰς τὸ παρελθὸν καὶ σύγχρονα· εἰς τὸ ἐτόλμα (Ἄνδροτίων) λέγειν ὡς ὑπὲρ ὑμῶν καὶ δι' ὑμᾶς ἐχθροὺς ἐφ' ἑαυτὸν εἴλκυσε, καὶ νῦν ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶ κινδύνοις (Δ.), τὸ μὲν εἴλκυσε ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ ἐστίν, εἰς τὸ ἐνεστώως. Ὡσαύτως εἰς τὸ Σιμμίου λέγοντος, πάνυ ἐθαύμαζον εἴ τι ἔξει τις, κτλ. (Πλ.), ὁ λόγος ἐκ τοῦ παρελθόντος μεταφέρεται εἰς τὸ μετέπειτα μέλλον.

§. 30. Καὶ ὁ δυνατηκὸς λόγος τίθεται πολλάκις ἐν συνδέσει ἀπαλλάκτως μεταφερόμενος ἐκ τοῦ ἀπολύτου λόγου· ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὄπλα παραδοῖεν (Ξ.), ὅπερ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ὅχι ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ Ξενοφῶντος, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν ἐκ προσώπου τῶν διὰ τοῦ Κλεάνωρος ἀποκρινομένων, ἤθελεν εἶναι πρόσθεν ἂν ἀποθάνομεν ἢ τὰ ὄπλα παραδοῖμεν· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀναφορᾶς· χρῆ τοὺς μέγα φρονοῦντας μὴ τοῖς τοιοῦτοις ἐπιχειρεῖν, ἃ καὶ τῶν τυχόντων ἂν τις καταπράξοιεν (Ισ.)· ἐπὶ ὁμοιώσεως· Μαρία τὸν Μειδιαν ἠσπάζετο, ὡπερ ἂν γυνὴ γαμβρὸν ἀσπάζοιτο (Ξ. Ἑλληρ. Γ', α, 14). Ἀλλὰ ἡ ἐξακρίβωσις τῶν τοιούτων ἐκβαίνει τῶν ὀρίων τοῦ πονήματος τοῦδε. Περὶ Προστακτικῆς ἐν συνδέσει λόγου ἴδε Σ. Π. Β'.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου.

§. 1. Καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ἦτοι τὸ ἀπαρέμφατον δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ ὡς καθ' ἑαυτὸ τιθέμενον εἰς τὸν λόγον, καὶ ὡς ἐν συνδέσει καὶ ἐξαρτώμενον, οἷον τὸ αἰδεῖσθαι ἐν τούτοις οὐκ ἔνεστιν, καὶ δέομαι συγγνώμην ἔχειν, κτλ. Ἀλλὰ καὶ ὡς εὐκολώτερον καὶ ὡς συμφωνότερον πρὸς τὰ ἐν τῇ Β'. Π. θέλομεν θεωρήσει τὸ ἀπαρέμφατον ἄ. ὡς ἔγκλισιν ῥήματος ῃ. ὡς ὄνομα.

Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ἐγκλισις Ῥήματος.

§. 2. Ὡς ἔγκλισις ῥήματος τὸ ἀπαρέμφατον συντάσσεται μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, δέχεται ὑποκείμενον ὅπερ προσδιορίζει τὴν ἀόριστον αὐτοῦ φύσιν, κατηγορούμενον ἐπὶ τοῦ εἶναι καὶ τῶν ὁμοίων, ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμός.

Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται.

§. 3. Αἱ κλάσεις τῶν ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται εἶναι μάλιστα

ἄ. Τὰ ἐφελκυστικὰ καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύπτοντα· οἱ ἀγαθοὶ ἐπιπορευεῖν ἐθέλουσιν (Ξ.). Οὕτω καὶ αἰροῦμαι, προθυμοῦμαι, κελεύω, κτλ. παρακαλῶ, προτρέπω, ἰκετεύω, πείθω, κτλ. ἐπινοῶ, λογιζομαι, βουλευομαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· κωλύω, ἀποτρέπω, κτλ. ῃ. Τὰ σημαίνοντα φύσιν, δύναμιν, ἰκαρότητα, ἔθος πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· πέφυκεν ἄνθρωπος ὑπερφρονεῖν· οὕτω δύναμαι, τολμῶ, ἀναγκάζω, διαπράττομαι, εἴωθα, κτλ. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· ἀδυνατῶ, δέδοικα, ἀισχύνομαι, κτλ. γ'. Τὰ δοξασίας, εἰκασίας καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ· νομίζω, συμφέρειν (Πλ.) — τοὺς ἄλλους ἠγεῖται πολιτικοὺς ποιεῖν (Ξ.). — πιστεύω διαλύσειν τὴν διαβολήν, κτλ. δ'. Τὰ λεκτικὰ μετὰ τῶν ὁμοίων· ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8). — εἶ πεπορθέναι ὁμολόγουν (Ξ.). — ὁμῶμοκε δικάσειν κατὰ τοὺς νόμους (Πλ.), κτλ.

§. 4. Ἐν πᾶσι τούτοις δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ κρέμαται· ἐπιθυμῶ αὐτοκράτωρ γίγνεσθαι (Ξ.) = ἐπιθυμῶ τῆς αὐτοκρατορίας.

—βούλομαι ἀναγρῶραι=βούλομαι τὴν ἀνάγνωσιν. — ἔγνω τὸν ποταμὸν διαβῆναι=τὴν τοῦ ποταμοῦ διάβασιν. — ἀπαλλάττειν τινὰ ὀφθαλμίας καὶ ἀπαλλάττειν τινὰ (τοῦ) ζῆν. — παραινῶ σοι ταῦτα καὶ παραινῶ σοι πείθεσθαι, κτλ. Ἀλλὰ οὔτε ἡ σημασία εἶναι κατὰ πάντα ἡ αὐτή, οὔτε ἡ χρῆσις ἀυθαίρετος.

§. 5. Ὡς τὰ ἀνωτέρω ῥήματα, οὕτω καὶ τὰ τριαύτην ἔννοιαν ἐξηγοῦντα ἐπίθετα συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου δυνατὸς εἰπεῖν. — δεινὸς λέγειν. — Θεμιστοκλῆς ἰκανώτατος ἦν εἰπεῖν καὶ γρῶναι καὶ πρᾶξαι (Λυσ.). — ἐπιτήδειος ταῦτα παθεῖν (Δ.). — ταπεινὴ ὑμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἃ ἔγνωτε (Θ.). — μαλακὸς καρτερεῖν πρὸς ἡδονάς. — ἄξιος θαυμάσει=ἄξιοθαύμαστος. Ἐν τούτοις τὸ ἀπχρέματον ἐκπληροῖ τὰ τῆς αἰτιατικῆς (σ. 22, §. 32). Οὕτω δὲ καὶ ὁ χρόνος βραχὺς ἀξίως διηγήσασθαι τὰ πραχθέντα (Πλ.)=ὡς πρὸς τοῦτο. Ἀλλαχοῦ δὲ τὰ τῆς γενικῆς· ἄξιος τιμᾶσθαι (Πλ.). — τὴν βουλὴν κυρίαν ἐποίησαν τῆς εὐταξίας ἐπιμελεῖσθαι (Ισ.). Ὁμοίως τὸ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν (Σ.), κτλ.

§. 6. Δυνατὸν δὲ καὶ μετὰ πάσης ἄλλης κλάσεως ῥημάτων νὰ συνταχθῇ τὸ ἀπαρέματον, καὶ ἄνευ τούτου πλήρη σύνταξιν δεχομένων καὶ μάλιστα μετὰ τῶν σημαίνοντων διδόναι ἢ προσφέρειν τι τι ἐπὶ τινι σκοπῷ· παρέχω ἐμαντὸν τέμνειν καὶ καλεῖν (Πλ.). — οἱ Φλιάσιοι τὴν πόλιν φυλάττειν τοῖς Λακεδαιμονίοις παρέδωκαν (Ξ.). — ὅσοι περιῆσαν τῶν Θηβαίων παρέδοσαν σφᾶς αὐτοὺς τοῖς Πλαταιεῦσι χρήσασθαι, ὅτι ἂν βούλωνται (Θ. Β', 4).

§. 7. Εἰς ταῦτα τὰ τελευταῖα κυρίως ἀρμύζουσα ἡ προσηγορία τελικὰ ἀπαρέματα ἐφηρμόσθη ἔπειτα γενικώτερον καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα ὅσα ἡ σημερινὴ γλῶσσα διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ μορίου νὰ συνήθως μεθερμηνεύει (§. 3. α. β'), ὡς εἰδικὰ καλοῦνται τὰ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἐρμηνευόμενα (§. 3. γ'. δ').

Τὸ Ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 8. Ὄταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον ὅπερ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέματον ἐξαρτᾶται, καλεῖται ταῦτοπροσωπία· ὅταν δὲ ἄλλο ἦναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ ἄλλο τὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τότε καλεῖται ἑτεροπροσωπία. Ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας τίθεται

τὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἰδιαιτέρου ὑποκειμένου ὁμολογῶ ἀδικεῖν.—σὺ μὲν εἶλον ζῆν, ἐγὼ δὲ καθαιρεῖν (Σ). Μόνον δὲ ἐν συνεπείᾳ λόγου τίθεται ἰδιαιτέρον ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, διὰ τινος ἀντωνυμίας, ἀνανεύσεως τὸ ἐν τῷ ῥήματι τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τοῦτο κατ' ὀνομαστικὴν ἐγὼ ἤθελον τούτῳ ταύτην ἣτις εἴη μερίστη πίστις δοῦναι, ἢ μὴν ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν (Δημ. πρὸς Κάλιππον, 1239).—*φασί τινες οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέσθαι* (Πλ.).

§. 9. Γίνεται δὲ μάλιστα τοῦτο, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος ἐξαρτῶνται δύο ἀπαρέμφατα διάφορον ἔχοντα ὑποκείμενον, καθ' ἕτεροπροσωπίαν καὶ ταυτοπροσωπίαν· ἄς (δραχμὰς Τιμόθεος) ἰδία ἔφη δαρεῖσαι τὸν πατέρα Ἀντιμάχῳ καὶ οὐκ αὐτὸς λαβεῖν (Δημ. πρὸς Τιμόθ. 1197).—*εἰ οἴεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς δ' ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε* (Δημ. Φιλ Γ', 130). Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Δ', 28) οὐκ ἔφη αὐτὸς (στρατηγεῖν), ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 12.

§. 10. Ἄλλως δὲ ἐπὶ ἕτεροπροσωπίᾳ. Αὕτη ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο περιστάσεις. Ἡ πρώτη περίστασις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε δὲν τίθεται ἰδιαιτέρον ὑποκείμενον, ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου ὡς καὶ ἀνωτέρω (§. 8)· *δέομαί σου παραμεῖναι*.—*ἐπέταξαν τῷ Θηραμένει ἀνελεῖσθαι τοὺς ναυαγούς* (Ξ).—*πείθω σε λέγειν*.

§. 11. Ἡ δευτέρα περίστασις εἶναι ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι πάντῃ διάφορον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως. Τότε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αἰτιατικὴν· *ἀξιῶ ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν* (Πλ.).—*ἠύχοντο Ξερῖαν καὶ Πανσίωνα ὡς δολίους Ληφθῆναι* (Ξ).—*ιδεῖν σε βούλομαι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον* (Ἄρφ. Πλ. 249)=θέλω νὰ σὲ ἴδῃ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ μονογενὴς υἱός μου.

§. 12. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ταυτοπροσωπίᾳ ἐνίοτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' αἰτιατικὴν, ὅταν διακρίνη αὐτὸ ἑαυτὸ ὡς θεωροῦν καὶ θεωρούμενον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων· *οἶμαι ἐμὲ παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθῆσθαι* (Πλ.).—*φημί*

δειν ἐκείνους μὲν ἀπολέσθαι, ὅτι ἠσέθησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἠμάρτηκα (Ἄνδ.).

Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 13. Χωριστὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐπὶ τοῦ εἶναι, γίγνεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων. Τίθεται δὲ κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν, καθάπερ εἶναι ἢ ὑποτίθεται καὶ τὸ ὑποκείμενον· *ρομίζω οὐδὲν χείρων εἶναι τῶν ἄλλων.*—*αἰτίαν ἔχω μισόδημος εἶναι* (Πλ.).—*οὐδενὸς ὕστεροι γρώμη (ἔφασαν) φανῆναι* (Θ.).—*ἐγὼ γὰρ Ἀθηναίους φημι σοφοὺς εἶναι.*—*ἀνάλκιδας ἠγεῖτο εἶναι αὐτούς* (Ξ.).—*τὴν πόλιν ὄντως ἠγήσω πολέμου ἐργασήριον εἶναι* (Ξ.).—*οἵτινες αὐτόχθορες εἶναι φασίεν* (Ἰσ. Συμμ. ΙΖ').

§. 14. Ὅταν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (§. 10), τότε, ἔλξεως καὶ ἀφομοιώσεως νόμῳ, τίθεται συνήθως τὸ κατηγορούμενον ὁμοιοπτῶτως αὐτῷ· *ἐδέοντο Κύρου ὡς προθυμοτάτου γενέσθαι* (Ξ.), καὶ πάντοτε σχεδὸν οὕτως, ὅταν προηγῆται γενικὴ μετοχῆς δοξαστικοῦ, λεκτικοῦ ἢ τοιούτου τινὸς ῥήματος· *τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι* (Πλ.).—*τῶν φασκόντων δικαστῶν εἶναι* (Πλ.). Μένει δὲ ὡς ἀμετάβλητος φράσις τὸ *εἶναι τι· τῶν δοκούντων τι εἶναι* (Πλ. Γοργ. 472).—*ἀνδρὶ οἰομένῳ τι εἶναι* (Πλ. Μενεξ. 247).

§. 15. Οὕτω καὶ ἐπὶ δοτικῆς· *εὐδαίμοσιν ὑμῖν ἔξεστιν γίγνεσθαι* (Δ.).—*Κῦρος ἀνεγέλασεν ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ Ἐρωτος φάσκορτι εἶναι* (Ξ.). Ὡσαύτως καὶ μὴ ἀναγκάσης ἐμὲ κακὴν γενέσθαι (Εὐρ.), ὅπερ συμπίπτει τῷ ἀνωτέρῳ γενικῶ κανόνι, ὅτι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας τίθεται κατ' αἰτιατικὴν (§. 11).

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν· *ἐψηφίσασθε ἐξελεθεῖν βοηθήσοιτες* (Δ.).—*ἀνευ ἐκείνων ἔφασαν γρόντες τολμησαι* (Θ.).—*οὐ τοῦ βελτίονος σώματός ἐστιν ἐκόντος τὰ σχήματα σχηματίζειν;* (Πλ.).—*συνέβη τῷ Χαβρία ἐκπλεῖν μίαν ναῦν ἔχοντι* (Δ.).—*ἄλλως πως περιίεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἢ ὠνούμενους ὄρκοι ἤδη κατέχουσιν ἡμᾶς* (Ξ.).

§. 17. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἐπὶ προσδιορισμῶν, τῶν μετοχικῶν μάλιστα, ποικίλλει πολλάκις ἐν τούτοις ἢ χρῆσις. Δυνατὸν π. χ. καὶ γενικῆς ἠγουμένης νὰ ἔπηται κατ' αἰτιατικὴν τὸ κατηγορούμενον ἢ ὁ προσδιορισμὸς· *ἐδέοντό μου προστάτην γενέσθαι*

(Ξ).—δέομαι ὑμῶν καταψήφισσθαι Θεομητήστου, ἐνθυμουμένους, κτλ. Ὡσαύτως καὶ δοτικῆς ἡγουμένης· συμφέρει αὐτοῖς φίλους μάλλον ἢ πολεμίους εἶναι (Ξ).—ἔξεστιν ὑμῖν, λαβόντας ὄπλα, κτλ. (Ξ).—καὶ Ξερίᾳ τῷ Ἀρκάδι ἤκειν παραγγέλλει λαβόντα τοὺς ἄνδρας (Ξεν Ἀν. Α', Β', Ι).

Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 18. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· ἐπιθυμεῖν ἀρετῆς.—χρησθαι βιβλίοις.—πατεῖν τὴν δίκην.—παραλύειν τιὰ τῆς ἀρχῆς.—διδόσθαι τιὰ χρήματα, κτλ. Περὶ ἄλλων χρήσεων τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ περὶ τῶν εἰς αὐτὸ προστιθεμένων μορίων ἴδε Σ. Π. Β.

Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὄνομα.

§. 19. Εἰ μὲν τὸ ἀπαρέμφατον διὰ τοῦ ἄρθρου δὲν γίνεται τέλειον οὐσιαστικὸν ὄνομα, πλησιάζει ὅμως τοσοῦτον εἰς τὴν τούτου φύσιν, πᾶσαν αὐτοῦ χρῆσιν, κατὰ πᾶσαν πτώσιν καὶ κατὰ πάντα τρόπον ἐκπληροῦν, ὥστε δυσκόλως διακρίνεται.—τὸ λέγειν, ὁ λόγος· τὸ ἄρχειν, ἡ ἀρχή.

§. 20. Ὡς τοιοῦτον ἐκλαμβανόμενον τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται εἰς τὸν λόγον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὡς ὄνομα τιθέμενον τὸ ἀπαρέμφατον δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, διὰ τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, κτλ.

Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.

§. 21. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ὄνομα· οὐχ οὕτως ἡδύ ἐστι τὸ ἔχειν χρήματα, ὡς ἀντιαρὸν τὸ ἀποβάλλειν (Ξ).—τοῦτό ἐστι τὸ ἀδικεῖν τὸ πλεόν τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν (Πλ.).—τὸ δίκην διδόναι πρότερον πάσχειν τί ἐστιν ἢ ποιεῖν; (Πλ.)

Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ἀντικείμενον.

§. 22. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ἀντικείμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὸ ῥηματικὸν, κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· τοῦ διαλέγεσθαι ἀμελεῖν (Πλ.).—πιστεύω τῷ κοσμίως ζῆν (Δ).—τὸ τελευτῆσαι πάντων ἢ πεπρωμένα κατέκρινε

τὸ δὲ καλῶς ἀποθαγεῖν ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἢ φύσις ἀπέπειμεν (Ισ).—τὸ ἀρχικοὺς εἶναι ἀνθρώπων παιδεύεις αὐτούς; (Ξ).

Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμὸς.

§. 23. Καὶ ὡς παντοῖος προσδιορισμὸς τίθεται εἰς τὸν λόγον τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον, ἀπροθέτως τε καὶ ἐμπροθέτως ἀήθης τοῦ κατακούειν τιός (Ξ) — οἱ ἔμποροι τὰ πειλάγη διαπερῶσιν ἕνεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν (Ισ).—αἱ καλῶς πολιτευόμεναι δημοκραταὶ προέχουσι τῷ δικαιοτέραι εἶναι (Δ).—Σωκράτης ἐθανυάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμως ζῆν (Ξ).—τὸ προσταλαίπωρεῖν τῷ δόξαντι καλῶ οὐδεὶς πρόθυμος ἦν (Θ. Β', 53).—Κῦρος πάντων τῶν ἡλίκων διαφέρων ἐφαίνετο εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν ἂ δέοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1).

Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὀνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 24. Καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον ἴδιον ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας κανόνας, κατ' ὀνομαστικὴν μὲν ἐπὶ ταυτοπροσωπίας, κατ' αἰτιατικὴν δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας ἀντὶ τοῦ ἐπελθεῖν αὐτοῖ (Θ).—τὸ εἶναι Φίλιππον πάντων, ἕνα ὄντα, κύριον πολλῶ προέχει (Δ).—διὰ τὸ τοὺς πολεμίους προεισεληλυθέναι (Δ). Ὡσαύτως ἢ πόλις σφῶν τετελιγισται, ὥστε ἰκαρῆ εἶναι, κτλ. (Θ. Α', 91).—ἡ τῆς ψυχῆς φιλία διὰ τὸ ἀγρῆ εἶναι καὶ ἀχορευτοτέρα ἐστίν (Ξ. Συμπ. Η', 15).—διὰ τὸ ξένος εἶναι, οὐκ ἂν εἶη ἀδικηθῆναι; (Ξ. Ἀπομν. Β', α', 15).

Περὶ Ἄρθρου ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.

§. 25. Ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς τίθεται συνήθως τὸ ἄρθρον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω πολλὰ ἄλλα δεικνύουσι παραδείγματα τοῦ δραπετεύειν δεσμοῖς οἱ δεσπότες τοὺς οἰκέτας εἰργουσι (Ξ).—πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος (Ξ. Ἀπ. Α', β', 1). Ἐπὶ ὀνομαστικῆς δέ, ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντος τοῦ ἀπαρεμφάτου, καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, ἀντικειμένου τόπον ἐπέχοντος, δυνατόν νὰ τεθῆ ἢ νὰ παραλειφθῆ τὸ ἄρθρον.

§. 26. Τίς ἢ διαφορὰ τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνάρθρου χρήσεως ἐν τοῦτοις τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δυσάποφάσιστον (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ. 484). Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἄρθρον, τὰ τοῦ

ἄρθρου ἐκπληροῦν, ἀναδεικνύει τὸ ἀπαρέμφατον ὡς τὸ κύριον μέρος τῆς προτάσεως, περὶ οὗ καταφάσκειται ἢ ἀποφάσκειται τι· τὸ ζῆν, τὸ διαλέγεσθαι, τὸ θάνατον δεδιέναι, κτλ. Ὡσαύτως κατ' αἰτιατικὴν πειρῶ κατεργάσασθαι τὸ εἰδέναι ἃ βούλει πράττειν (Ξ. Ἀπομν. Γ', ς', 18).

§. 27. Παραλείπεται δὲ τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ἦναι ὑποκείμενον τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων· δεῖ λέγειν.—οὐ δεῖ ἀνταδικεῖν (Πλ.), κτλ. (Ἴδε κατωτέρω), καὶ ἔνθα ὡς κυριώτερον μέρος τοῦ λόγου ἀναφαίνεται πολλῶ μᾶλλον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐστίν, συμπληρούμενον διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου· οἰκονόμου ἀγαθοῦ ἐστίν εὖ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον (Ξ. Οἶκον. Α', 25). Τοῦτο δὲ προσεγγίζει εἰς τὴν ιδέαν τῶν ἀπροσώπων, ὡς εἰ ἦν προσήκει ἢ προσῆκόν ἐστε τῷ ἀγαθῷ οἰκονόμῳ εὖ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. Οὕτω καὶ οὐχ ἠδὲ πολλοὺς ἐχθροὺς ἔχειν (Δ.)=δυσαρεστεῖ (Ἴδε κατωτέρω §. 30), κτλ. Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, καὶ τότε τὸ ἀπαρέμφατον ἀναλαμβάνει τὴν καθαρὰν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν· βούλομαι δηλῶσαι, κτλ. (σ. 91, §. 4).

Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

§. 28. Ἀπρόσωπα ῥήματα ὀνομάζονται τὰ μόνον κατὰ τὸν τύπον τοῦ τρίτου προσώπου σχηματιζόμενα, ἢ ἐν χρήσει ὄντα τοῦλάχιστον, προσωπικὸν δὲ ἦτοι ἔμφυχον ὑποκείμενον οὐ δεχόμενα. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι ἐκ τῆς φωνῆς ω καὶ ἐκ τῆς φωνῆς μα. Ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ μὴ πρέποντος, τοῦ ἀναγκαίου ἢ μὴ ἀναγκαίου, κτλ· δεῖ, προσήκει, χρεῖ, κτλ· τὰ δὲ δεύτερα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν λεγομένου, ὀριζομένου, ἀποφασισμένου τινός, κτλ· λέγεται, ἄδεται, ἐνδέχεται, πέπρωται, κτλ.

§. 29. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ῥήματα ταῦτα δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ δύο ἐπόψεως· α'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον· β'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

Α'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον.

§. 30. Ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης περιστάσεως λόγος ἐκ τῶν ἀπροσώπων ἐξαρτώμενος εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, ἐπομένως τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι αὐτῶν ὑποκείμενον· δεῖ λέγειν, οἷον εἰπεῖν τὸ λέγειν

ἐστὶ δέον. — τὸ φέρον ἐκ Θεοῦ καλῶς χρῆ φέρειν. Καὶ τὰ εἰκός, ἀναγκαῖον, χαλεπόν, κτλ, μετὰ τοῦ ἐστίν, ἰδέαν ἀπροσώπου ἐξηγοῦσιν (Ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 395), ὅθεν καὶ δέχονται τὴν σύνταξιν αὐτῶν (Ἴδε ἀνωτέρω §, 27): οὕτω καὶ λέγεται βροντῆσαι, πέπρωται θάραϊν, κτλ.

§. 31. Καὶ ὑποκείμενον δὲ ὄν τοῦ ἀπροσώπου τὸ ἀπαρέμφατον δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον. Τοῦτο δὲ τίθεται κατ' αἰτιατικὴν δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι (Ξ.) = τὸ αὐτοὺς παρεῖναι = ἡ αὐτῶν παρουσία ἐστὶ δέον. — χρῆ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ ἀπρόσωπον, ἀπ' ἄλλου ῥήματος ἐξαρτώμενον, ἐκφέρηται καὶ αὐτὸ κατ' ἀπαρέμφατον: διὸ θυμοειδῆ καὶ πρῶτον φημεν ἕκαστοτε εἶναι δεῖν τὸν ἀγαθόν (Πλ.): οὕτω δὲ ἐκφερόμενον τὸ ἀπρόσωπον καὶ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχον τίθεται καὶ ἐνάρθρως: ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιοῦτον (Πλ.).

§. 32. Ὅταν δὲ μετὰ τὰ ῥήματα, φημί, ἡγοῦμαι, οἶμαι, ἔπονται τὰ ἀπαρέμφατα χρῆναι, δεῖν, κτλ, ταῦτα ἀποτελοῦσιν ὡς ἐν ῥήμα, ἡγοῦμαι-χρῆναι, οἶμαι-δεῖν: καὶ τότε ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ ἔλκει τὴν τοῦ ἀπροσώπου, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τίθενται κατ' ὀνομαστικὴν, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ λείποντος τοῦ ἀπροσώπου: εἰ οἴεσθε χρῆναι ὑμεῖς ἀπολέσαι (Λυσ.) = εἰ οἴεσθε ἀπολέσαι. Οὕτω καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου Ἀλκιβιάδης ὑβριστῆς ὤρετο δεῖν εἶναι (Δ.).

§. 33. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ῥήματα τὰ ὁποῖα, ὡς προσωπικὰ καὶ ὡς ἀπρόσωπα ἐκλαμβάνόμενα, δέχονται τὴν τῶν προσωπικῶν καὶ τὴν τῶν ἀπροσώπων σύνταξιν, κατὰ ταῦτοπροσωπίαν δηλ. ἢ ἑτεροπροσωπίαν: ἐδόκει Ξενοφῶντι, βροντῆς γενομένης, σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πατρῶαν οἰκίαν (Ξ. Ἀν. Γ', α, 7). — δοκεῖς ἄν ἢ πόλις ἢ στρατόπεδον ἢ ληστὰς ἢ κλέπτας πρᾶξαι ἄν τι δύνασθαι, εἰ ἀδιχοῖεν ἀλλήλους; (Πλ. Πολ. Α', 351) — ὁμολόγηται ὁ ἰατρὸς σωματῶν εἶναι ἄρχων (Πλ.). — ὁμολογεῖται τοὺς ἀπὸ Διὸς εὐγενεστάτους τῶν ἡμιθέων εἶναι (Ἰσ.).

Β'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

§. 34. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τὰ ἀπρόσωπα συντάσσονται κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην ἔννοιαν: δεῖ χρημάτων = ἔστι δαίμα

(=ἔλλειψις) χρημάτων. — ἐνδεῖ μοι χρημάτων = ἔστι μοι ἔνδεια χρημάτων. — μεγάλου τιπός ἔδει σωτήρός τε αὐτῇ (Πλ.). — μεταμέλει μοι τούτου = γίγνεται μοι μετάμελος τούτου, κτλ. — αὐτὸν γάρ σε δεῖ Προμηθέως (Δίσχυλ. Προμ. 86) = σὲ αὐτὸν ἔχει χρεῖα Προμηθέως· οὕτω παρὰ Σοφοκλεῖ (Φ. 646) ὅτου σε χρεῖα καὶ πόθος μάλιστα ἔχει. Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἡ γενικὴ γίνεται καὶ ὀνομαστικὴ· νῦν τοίνυν ὑμῖν μελησάτω τῶν πεπραγμένων (Λυσ. κατὰ Νικομ. §. 30) καὶ ἐμοὶ μελήσει τούτο (Ἄρφ. Πλ. 229)· τὸ πρῶτον = ἔστι μοι μέλησις ἢ τοι φροντίς τούτου ἢ περὶ τούτου, τὸ δεύτερον = τούτο ἔστι μοι φροντίς, κτλ. Ἴδε πλείονα περὶ Ἀπροσώπων ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 557.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν.

Περὶ Μετοχῆς.

§. 1. Δυνάμει τῆς ῥηματικῆς φύσεως συντάσσεται ἡ μετοχή, ὡς καὶ πᾶσα ἔγκλισις ῥήματος κατὰ τὸ ἴδιον ῥῆμα· ζῶν ἐπὶ γῆς. — φοιτῶν εἰς τὰ διδασκαλεῖα. — ψόγου ἀφροντιστῶν. — πολεμῶν τῇ κακίᾳ. — λέγων ταῦτα. — ὡσπερὶ ὑπὸ ἀγαθοῦ πύκτου πληγεῖς (Πλ.). — λουόμενος τὴν κεφαλὴν. — δύναμιν κεκτημένοι (Δημ.), κτλ.

§. 2. Δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς φύσεως τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ τριχῶς μάλιστα· ἀ. ἐπιθετικῶς· β'. κατηγορηματικῶς· γ'. παρρηθτικῶς.

Α'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.

§. 3. Ἐπιθετικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ συμπλεκομένη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς καὶ πᾶν ἐπίθετον· ὁ Φερμαίνων ἡλῖος, ἡ Λάμπουσα ἀκτίς, τὸ καῖον πῦρ.

§. 4. Ὡς δὲ τὰ καθ' αὐτὸ ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐνίοτε οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, οὕτω καὶ ἡ μετοχὴ, ἐνάρθως μὲν μάλιστα, ὡς ὁ διώκων, ὁ τυχών, οἱ ἔχοντες, οἱ πολιτευόμενοι, κτλ· ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνάρθως· ἐρῶν ἐρωμένη ἀπειλεῖ. — διαφέρει μαθὼν μὴ μαθόντος. Συχνότατα δὲ οὐσιαστικῶς ἐκλαμβάνεται ἡ μετοχὴ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, ἀφηρημένην ἔννοιαν ἐξηγοῦντος· τὸ δεδιός = ὁ φόβος, τὸ ποθοῦν = ὁ πόθος, τὸ βουλόμενον = ἡ βούλησις, κτλ.

§. 5. Ὡς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς χρήσεως δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, οὕτω καὶ ἡ μετοχή· ὅθεν λέγεται ὁ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελούμενος, ὁ τοὺς θώρακας ποιῶν, ὁ γράμματα εἰδώς, οἱ τὸν θάνατον δεδιότες ἄνθρωποι, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ τὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸν θάνατον δεδιέναι, κτλ.

§. 6. Δέχεται δὲ ἡ μετοχή ἐνίοτε καὶ ὀνομαστικὴν σύνταξιν παρὰ ποιηταῖς· ὁ κείνου τεκῶν (Εὐρ.)=τοκεύς, κτλ. Τοιοῦτον παρὰ πεζοῖς τὸ οἱ προσήκοντες=οἱ συγγενεῖς, καὶ μάλιστα τὸ ἀνωτέρω (§. 4) σημειωθὲν οὐδέτερον γένος τῆς μετοχῆς· τὸ ἀποβὰν τῆς ξυμφορᾶς (Θ. Β', 87).—τὸ τοῦ κρείττονος συμφέρον (Πλ.).

Β'. Ἡ Μετοχή κατηγορηματικῶς.

§. 7. Ὡς κατηγορηματὴν ἢ κατηγορούμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή, κατὰ πρῶτον, μετὰ τοῦ εἶναι καὶ τῶν συγγενῶν ῥημάτων· εἰμὶ τυράννω ἔοικώς.—νόμος ἐστὶν ὁ βοηθῶν.—οὐδαμοῦ τὰ μὴ ὄντα ὄντα ἐστὶν (Πλ.).—νῦν γὰρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις (Σ. Ἡλ. 794).—λαρθάνει ὦρ.—εὐλαβοῦ μὴ φανῆς κακὸς γεγώς=μὴ κτείννας γένη (Σ. Τραχ. 1129).

§. 8. Τίθεται, δεύτερον, ὡς κατηγορούμενον ἡ μετοχή μετὰ τῶν ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, αἵτινες αἰτοῦσι τὴν μετοχήν, ὡς αἱ προσημειωθεῖσαι αἰτοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον (σ. 91, §. 3). Εἶναι δὲ τοιαῦτα ῥήματα μάλιστα· α'. τὰ ἐνάρξεως, λήξεως καὶ συνεχίας σημαντικά· ἤρχόμεθα πρῶτον ἀθροίζοντες (Ξ).—οὐ ποτε λήγει κινούμενον (Πλ.).—πολεμοῦσα τὸν ἀεὶ χρόνον διάγει (Πλ.). β'. τὰ καρτερίας, ἀνοχῆς καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικά· εἴ τις καρτεροῖ ἀναλίσκων ἀργύριον φρονίμως (Πλ.).—οὐ γὰρ ἂν ἀνασχολιμὴν πλεονεκτοῦντας ὄρων τοὺς ἀτακτοῦντας (Ξ. Κ. Π. Ζ', β', 6).—ἤδεται λέγων ἀεὶ (Εὐρ.).—ὅστις ἰσχυρῶς χρήμασιν ἤδεται, εὖ ἴσθι τοῦτον καὶ δαπαρῶντα ἰσχυρῶς ἀνιᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 44).

§. 9. Εἶναι προσέτι τὴν μετοχήν αἰτοῦντα ῥήματα· γ'. τὰ αἰσθήσεως, γνώσεως καὶ κατανοήσεως σημαντικά· νῦν δ' οὐκέτ' ἀκούω, ἀλλ' αὐτὸς ἤδη παρῶν ὄρω Λακεδαιμονίους ἤκοντας (Ξ).—πληγὰς οἶδα λαμβάνων (Ξ).—κατερόησαν οὐ πολλοὺς τοὺς Θηβαίους ὄντας (Θ. Β', 3). δ'. τὰ δείξεως, δηλώσεως καὶ τῶν τοιούτων σημαντικά· ἀνανδρίας ἔνεκα δειχθήσεται τοῦτο πεποιηκῶς (Δ).—τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ψευδῆ τὴν διαθήκην οὔσαν (Δ). ε'. τὰ ἔχοντα τὴν

ἔννοιαν τοῦ ἀγγέλλειν· ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανὼν γ' ἀγγέλλεται; (Σ. Τρ. 73). Σπανιώτερον δὲ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ νομίζειν, λέγειν καὶ τῶν τοιούτων· πᾶσι ταῦτα δεδογμένα ἡμῖν νόμιζε (Πλ. Πολιτ. Ε', 450).—πότερόν σε φῶμεν νῦν σπουδάζοντα ἢ παίζοντα; (Πλ.)· οὕτω καὶ τίθημί σε ὁμολογοῦντα, κτλ.

§. 10. Πολλὰ τῶν προηγουμένων ῥημάτων δέχονται καὶ ἄλλην σύνταξιν, καὶ μάλιστα τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τὴν μετὰ τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι· οὕτω π. χ. τὰ γνωστικά· οἶδα μαρτυρήσεσθαι μοι (Ξ).—οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύττω χρόνον πάνυ πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι; (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 28)· οὐχὶ δὲ ἀδιαφόρως ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν. Περὶ τούτων παραπέμπω εἰς τὴν Σ. Π. Β', σ. 415· μάλιστα δὲ εἰς τὴν Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντ. σ. 605—609, ἔνθα κατὰ πλάτος περὶ τούτου γίνεται λόγος.

Γ'. Ἡ Μετοχὴ παρενθετικῶς.

§. 11. Παρενθετικῶς ἢ μᾶλλον παραθετικῶς καὶ παρατακτικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἢ μετοχὴ μετὰ πάσης κλάσεως ῥημάτων, ὅταν μετὰ τοῦ ῥήματος μὲν τῆς προτάσεως ἀποτελῆ ἓνα λόγον πλήρη, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη ἀποτελῆ ἀνεξάρτητον λόγον, χρησιμεύοντα εἰς πληρέστερον προσδιορισμὸν τῆς κυρίας προτάσεως.

§. 12. Τίθεται δὲ ἡ μετοχὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· α'. εἰς δήλωσιν ἀναφορᾶς· δοῦλος ὢν ἔφασκες εἶναι δεσπότης = σὺ δ, εἰ δοῦλος = σὺ εἰ δοῦλος, καὶ ἔφασκες εἶναι δεσπότης. Αὕτη καλεῖται ἀναφορικὴ μετοχὴ· β'. εἰς ἐξήγησιν χρόνου· ταῦτα ποιήσαρτες ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἐτράποντο (Ἡρ.)· χρονικὴ μετοχὴ = ἐπεὶ ἐποίησαν ταῦτα· γ'. εἰς δήλωσιν αἰτίας· ὀλεῖσθε δ' ἠδίκηκότες τὸν ἄνδρα τόνδε (Σ. Φ. 1035)· αἰτιολογικὴ μετοχὴ· τὸ τελικὸν αἴτιον δηλοῦται διὰ τοῦ μέλλοντος, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων· ἦκε δουλωσόμενος (Θ. Α', 48).—καὶ κατῆρχεν ἤδη (Κῦρος) ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξενσόμενος ἢ διακοντιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων (Ξ. Κ. Π. Α', ιδ', 5), κτλ. τελικὴ μετοχὴ· δ'. εἰς δήλωσιν τοῦ πόρου καὶ τρόπου· ληϊζόμενοι ζῶσιν (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 25).—ἀλλὰ θαρρόσας λέγε (Πλ.), κτλ. τροπικὴ μετοχὴ = μετὰ θαρρόους εἰπέ· ε'. εἰς δήλωσιν ὑποθέσεως· ταῦτ' ἔχων ἀπαρτ' ἔχω (Σ)· ὑποθετικὴ μετοχὴ· ς'. εἰς δήλωσιν ἐναντιώματός τινος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐκφερόμενα

πολλοὶ μὲν ὄντες εὐγενεῖς εἰσι κακοὶ (Εὐρ.)=καίπερ ὄντες ἐναντιωματικὴ μετοχή.

§. 13. Πολλὰ τῶν τοιούτων μετοχῶν, πρὸς ἀνάδειξιν μεζιζονατῆς ἐννοίας αὐτῶν, παραλαμβάνουσι καὶ διάφορα κατάλληλα μόρια· ἢ χρονικὴ τὰ ἐνταῦθα, δὴ, εἶτα, κτλ· ἢ αἰτιολογικὴ τὰ ἄτε, οἶα, κτλ· ἢ ἐναντιωματικὴ τὰ καί, καίπερ, κτλ. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'. καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως.

Περὶ Ἀπολύτων Μετοχῶν.

§. 14. Κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσαν χρῆσιν ἡ μετοχὴ συμφωνεῖ πάντοτε πρὸς τὸ ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, κτλ, εἰς προσδιορισμὸν τῶν ὁποίων τίθεται, ἢ τῶν ὁποίων τὸν τόπον ἐπέχει· βουλευσας καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρκον ὁμόσας (Σωκράτης) οὐκ ἠθέλησεν ἐπιψηφίσει (Ξ. Ἀπ. Α', α, 18).—ἤδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα (Ξ).—ἤδει ἑαυτὸν ἥττορα ὄντα (Ξ.), κτλ.

§. 15. Ἄλλ' ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἕτεροία τις χρῆσις τῆς μετοχῆς, ἐν ἣ ἰλείπει πᾶσα τοιαύτη συμφωνία· σεισμοῦ γενομένου, διελύθησαν.—ἀλλὰ τὸ στροφίον λυθέν, τὰ κάρνα μουξέπιπτεν (Ἄρφ. Ἀποσπ.). Ἐπὶ τῆς τοιαύτης χρήσεως αἱ μετοχαὶ καλοῦνται ἀπόλυτοι,

Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.

§. 16. Εἰ καὶ κατὰ πᾶσαν πτῶσιν τίθεται ἀπολύτως ἡ μετοχὴ ἢ ἀπόλυτος ὅμως γενικὴ εἶναι ἡ συχνότερα καὶ περιφημοτέρα παρὰ γραμματικοῖς. Ὡς κανόνες περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς δρίζονται· α. τὸ διὰ τῆς μετοχῆς σχηματιζόμενον κῶλον, ὅπερ σύγκειται ἐκ διπλῆς γενικῆς, πρέπει κατὰ τι νὰ προσδιορίζῃ δλόκληρον τὸ κῶλον τῆς κυρίας προτάσεως· β'. πρέπει νὰ ἦναι ἕτεροπροσώπια ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τῶν δύο κῶλων· Θεοῦ θέλωτος, οὐδὲν ἰσχύει φθόγος (Γν.). Ὡσαύτως τούτων λεχθέντων (ὑπ' ἄλλου προσώπου), ἀπῆλθον ἐγώ· τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀναφερόμενον πρέπει νὰ γένη ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθον ἐγώ.

§. 17. Ἐκ τῆς χρονικῆς σημασίας ὀρμηθεῖσα ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου γενικῆς ἐπεξετάθη καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας ὄσων ἡ μετοχὴ εἶναι δεκτικὴ, καὶ μὴ ἀπόλυτος οὔσα· ἀναχωρησάντων τῶν Πελοποννησίων, οἱ Σπαρτιάται ἐβοήθουν (Θ. Δ', 8).—τούτων οὕτως ἐχόντων (Πλ.)=ἐπεί.—ροσήματος μὴ ὄντος, οὐδὲν δεῖ φαρμάκου (Πλ. Λύσ. 228)=ἐὰν ἢ ὅταν μὴ ἦ.

§. 18. Εἰ καὶ ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν ὅτι ὡς κανὼν περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἦναι διάφορον τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως καὶ τὸ τῆς μετοχῆς, ῥηματικῶς ἐκλαμβανομένης, πολλάκις ὅμως ἀπαντᾶται ἀπόλυτος γενικὴ ἔχουσα ὑποκείμενον τὸ τῆς κυρίας προτάσεως ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς· βοηθησάντων ὑμῶν προθύμως πόλιν προσλήψεσθε (Θ.).—καὶ εἰς αὐτὴν διαβεβηκότος ἤδη Περικλέους ἠγγέλθη αὐτῷ (Θ. Α', ριδ'), κτλ.

Ἡ Ἀπόλυτος Δοτικὴ.

§. 19. Σπανιωτέρα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου δοτικῆς. Τίθεται δὲ καὶ αὕτη μάλιστα· ἀ. εἰς δήλωσιν χρόνου· περιϋόντι τῷ θέρει οἱ Κορίνθιοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ Ἀκτίῳ (Θ. Α', 30).—περιϋόντι δὲ τῷ ἐνιαυτῷ, φαίνουσι πάλιν οἱ ἔφοροι φρουρὰν (Ξ. Ἑλλην. Γ', 6', 24)· 6'. εἰς δήλωσιν τοῦ δι' οὗ Ἑλλησπορτον ἴκορτο νότῳ τρίτον ἡμαρ ἀέντι (Θεόκρ.).

§. 20. Ἐκ τῆς ὀργανικῆς ταύτης σημασίας φαίνεται ὅτι ἔλαβε τὰς πρώτας ἀρχὰς ἡ ἀπόλυτος δοτικὴ· διότι ὅχι μόνον τὸ Κῦρος ἐξελαύνει συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παρτί (Ξ. Ἄρ. Α', ζ', 14)· τὸ ἠυλίξεσθε ἐγκεχαλιωμένοις τοῖς ἵπποις (Ξ. Ἄρ. Ζ', ζ', 6), κτλ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω περιϋόντι τῷ ἐνιαυτῷ, κτλ, ἐνταῦθα κυρίως ἀνάγεται=τῷ τελευτῶντι ἐνιαυτῷ, καὶ, χυδαϊκώτερον, μὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἀλλαχοῦ δὲ ἡ μετοχικὴ δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ῥήματος· ἀπορουμένοις προσελθῶν (Ξ).—ἡμέραι ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκνία ἐπτά, ὅτε, κτλ. (Θ. Γ', 29) = εἶχε τρεῖς ἡμέρας ἀφ' οὗ.

Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατικὴ.

§. 21. Ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ ἐκ προσωπικῶν ῥημάτων γινομένη, μετὰ τῶν μορίων ὡς καὶ ὥσπερ τίθεται, κατὰ πρῶτον, εἰς δεῖξιν ἀληθινῆς ἢ ὡς ἀληθινῆς αἰτίας· ὡς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατείας οὔσαν, τάδε δὲ ἐορτήν, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ διαλύειν τὴν δε τὴν πανήγυριν (Ξ. Κ. Π. Σ', α, 10).—τούτων δὲ φανέντων, οὐδὲν ἔτι ἄλλο οἴωμιζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδέρα λήσοντα τὰ τοῦ Θεοῦ σημεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 1).—πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὥσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους (Ξ. Ἀπ. Β', γ', 3)=οὕτως ὡς εἰ, κτλ.

§. 22. Τίθεται, δεύτερον, ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ, γινομένη ἐκ τῶν προεξηγηθέντων ἀπροσώπων ῥημάτων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιστάσεων,

ἐν αἷς ἐκ τῶν προσωπικῶν συνειθίζεται γενικῆ· οὐχ οὗτοι ἱκανοὶ εἰσιν ἀγωνισταὶ οἵτινες, ἀγρυπνήσαι θέον, ἠττώνται τούτου (Ξ. Κ. Π. Α', ἐ, 7) = τοῦ ἀγρυπνήσαι. — τοὺς σκώπτειν δυναμένους εὐφυεῖς καλοῦσι, προσῆκον τῆς προσηγορίας ταύτης τυγχάνειν τοὺς ἀριστα πρὸς ἀρετὴν πεφυκότας (Ἰσ.).

§. 23. Ὡσαύτως ἀμφοτέροις μὲν δοκοῦν ἀναχωρεῖν, κυρωθὲν δὲ οὐδέν, οἱ Μακεδόνες ἐχώρουν ἐπ' οἴκου (Θ. Δ', 125)· ἀλλ' ἐπὶ τούτων, τῶν ἐκ τῆς παθητικῆς φωνῆς, συνηθέστερος ὁ παρακείμενος προστεταγμένον, ἐπιτεταγμένον, εἰρημένον, κτλ' ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξεσόμενον, παρὰ Λυσία. Ἴδε καὶ περὶ τούτων *Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ.*

Ἡ Ἀπόλυτος Ὀνομαστική.

§. 24. Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ τίθεται μὲν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, μάλιστα δὲ ὅταν δι' αὐτῆς ἀρχίζων ὁ λόγος διακόπτηται μετέπειτα διὰ τινὰ αἰτίαν καὶ τρέπεται εἰς ἄλλην σειράν· Αἴαν πάλαι δὴ σ' ἐξερωτῆσαι θεῶν σχολή μ' ἀπειργεν (Εὐρ. Ἀποσπ.). — ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, εἶπεν ὁ Κριτίας (Ξ.). Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ εἶναι ἢ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἀπόλυτος μετοχῆ, ἀναγομένη εἰς τὰ ἀνακόλουθα, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰσιν οἷον προσδιορισμοί.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν.

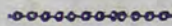
§. 25. Ἐκ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν ἅπερ προσεγγίζουσιν εἰς τὸν μετοχικὸν χαρακτῆρα, τὰ μὲν εἰς τὸς, δηλοῦντα μάλιστα τὸ δυνατόν γενέσθαι, ἐκφέρουσι τὸ αἴτιον τοῦ πάθους κατὰ δοτικὴν ἀπρόθετον ὡς καὶ τὰ παθητικά, καὶ μάλιστα ὁ παθητικὸς παρακείμενος. ἀλωτὰ γίγνεται ἐπιμελεία καὶ πόνῳ ἅπαντα (Μ.). — οὐκ οὐκ δεῖ προθεῖναι ἐλπίδα οὔτε λόγῳ πιστῆρ, οὔτε χρήμασιν ὠνητῆρ (Θ. Α', ρμ').

§. 26. Τὰ δὲ εἰς τέος, δηλοῦντα τὸ θέον γενέσθαι, ὡς αἱ παρὰ Ῥωμαίοις μετοχαὶ εἰς *ndus* δέχονται διπλῆν τινὰ σύνταξιν, ὁμαλὴν καὶ ἀνώμαλον. Κατὰ τὴν πρώτην συντάσσονται, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίθετον τιμητέος ὁ ἀνήρ. — ἢ γε σιωπῆ ἀσκητέα καὶ ἢ τάξις διαφυλακτέα, κτλ. Κατὰ τὴν δευτέραν τὴν, φαινομένην τοῦλάχιστον, ἀνώμαλον σύνταξιν, τίθενται κατ' οὐδέτερον γένος καὶ ἰσοδυναμοῦσιν ἀπροσώπῳ μετ' ἀπαρεμφάτου· πρακτέον, παρασκευαστέον = δεῖ πράττειν, παρασκευάζειν· οὕτω νευστέον (= κολυμβητέον), πειρατέον, εὐκτέον, κτλ. ἰτέον ἢ ἰτητέον, πλευστέον, πλουτητέον, οὐκ ἀποδειλιατέον (Πλ.) φειστέον, κτλ.

§. 27. Ἐπειδὴ τὰ κατ' οὐδέτερον γένος τιθέμενα ταῦτα ῥηματικά ἰσοδυναμοῦσιν ἀπροσώπῳ μετ' ἀπαρεμφάτου, ἔπεται ὅτι δέχονται καὶ τὴν τούτων σύνταξιν. Αἱ μετ' αὐτῶν λοιπὸν τιθέμεναι πτώσεις εἶναι ἀντικείμενα, τιθέμενα κατὰ τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου ῥήματος· ἀντιληπτέον τῶν πραγμάτων.—ἐπιχειρητέον τῷ ἔργῳ (Ξ).—οἰστέον τὴν τύχην (Εὐρ.)=δεῖ φέρειν τὴν τύχην, κτλ.

§. 28. Ἡ δὲ τὸ ὑποκείμενον παριστῶσα πτώσις ἐν τούτοις τίθεται· ἀ. κατὰ δοτικὴν, δυνάμει τοῦ περιεχομένου ἀπροσώπου· οὐ ταχέως αὐτοῖς βουλευτέον (Θ.)=οὐ προσήκει αὐτοῖς ταχέως βουλεύσασθαι· ὅθεν καὶ φησὶ δὴ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν (Δ. Ὀλ. Γ', 14)=προσήκει ὑμῖν βοηθῆσαι τοῖς πράγμασιν· β'. κατ' αἰτιατικὴν, δυνάμει τοῦ περιεχομένου ἀπαρεμφάτου· οὐ δουλευτέον τοὺς νοῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονοῦσιν (Ἰσ. Εὐαγ. β')=οὐ δεῖ τοὺς νουνεχεῖς δουλεύειν τοῖς ἄφροσιν.

§. 29. Τὰ εἰς τέον ῥηματικά, ὡς καὶ τὰ εἰς τός, ἐκφέρονται πολλάκις κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον· ἐπιχειρητέα, παραδοτέα, διακριτέα, τιμωρητέα, κτλ. (Θ.)· συνεκποτέ· ἐστὶ σοι καὶ τὴν τρύγα (Ἀρφ. Π.λ. 1086). Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου καὶ περὶ ἄλλων συντακτικῶν ποικιλιῶν τῶν ῥηματικῶν τούτων ἴδε πλατύτερον Σ. Π. Β', σ. 438—445, καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 568—574.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.

§. 1. Χρόνοι τοῦ ῥήματος ἐν τῇ γραμματικῇ ὀνομάζονται οἱ ἰδιόζοντες αὐτῷ σχηματισμοὶ πρὸς δῆλωσιν τοῦ τμήματος τοῦ φυσικοῦ χρόνου, τοῦ παρόντος, τοῦ παρελθόντος, ἢ τοῦ μέλλοντος, καθ' ὃ ὑποτίθεται τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος σημαινόμενον· γράφω, ἔγραψα, γράψω. Εἶναι δὲ οἱ χρόνοι ἐκ τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ ῥήματος· ὅθεν παρὰ Γερμανοῖς χρόνου σημαντικὴ λέξις ὀνομάζεται τὸ ῥῆμα (Zeitwort).

Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως.

Ὁ Ἐνεστώς.

§. 2. Ὁ ἐνεστώς δηλοῖ ἐν γένει, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει, τὸ παρόν ἢ ὡς παρόν παριστάμενον.

§. 3. Τίθεται λοιπὸν· ἀ. εἰς δῆλωσιν καταστάσεως ἢ πάθους

ἢ ἐνεργείας συγχρόνου τῇ στιγμῇ καθ' ἣν ὁ λαλῶν ἢ γράφων ἐξηγεῖται. Καὶ ἡ κατάστασις λοιπὸν καὶ ἡ ἐνέργεια παρίσταται ἢ ὡς ἀρχομένη ἀνατέλλει ὁ ἥλιος· ἢ ὡς ἠρχισμένη, ἀναπτυσσομένη, διαρκουσα καθ' ἣν σιγμὴν ὁ λόγος γίνεται καὶ οὕτω πύσασα· ζῆ, εὔδει, γράφει, κινεῖται· οὕτω καὶ πιέζεται, τήκεται, κτλ· β'. εἰς δὴλωσιν τοῦ ἀπολύτως, αἰωνίως καὶ ἀπεριορίστως ὑπάρχοντος, συνεχομένου καὶ τούτου πρὸς τὴν στιγμὴν τοῦ παρόντος· ἔστι Θεός.— ὁ Θεός τε καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ πάντῃ ἄριστα ἔχει (Πλ.)· γ'. εἰς δὴλωσιν τοῦ κατ' ἔθος ἐπὶ ὠρισμένου χρόνου ἐπαραλαμβανομένου· πλοῖον εἰς Δῆλον οἱ Ἀθηναῖοι πέμπουσιν (Πλ.), κατ' ἔτος δηλ. δ'. εἰς δὴλωσιν τοῦ πρὸ πολλοῦ μὲν γενομένου, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ζωηρότερον ὡς παρόντος παρισταμένου· Τισσαφέρτης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ πείθεται τε καὶ συλλαμβάνει τὸν Κῦρον ὡς ἀποκτεῶν (Ξ. Ἀν. Α', α, 7). — Διόνυσος ὄν τίκει ποθ' ἢ Κάδμου κόρη (Εὐρ.). Οὗτος καλεῖται ἱστορικὸς ἐνεσῶς· ε'. εἰς δὴλωσιν τοῦ ἀνευδοιάσως προσδοκωμένου· γίγναι γὰρ ἀνὴρ μέγιστος (Ἄρφ. Ἰπ. 178) ἢ τοῦ ἀφεύκτως καὶ πάραυτα γενησομένου· εἴ φησι τοιοῦτόν τι εἶναι, δειξάτω καὶ παρασχέσθω, καγὼ καταβαίνω (Δ. Παραπρ. 251)· ς'. εἰς δὴλωσιν τοῦ σκοπομένου· παῖδ' ἀποκτείνεις (Ὅμ.)· οὕτω πείθω = προσπαθῶ πείσαι· διδόναι = προσφέρειν, μάλιστα ἐπὶ μετοχῆς· Λακεδαιμόνιοι διδόντες εἰρήνην καὶ συμμαχίαν (Θ.). Περὶ τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἤκω, οἴχομαι, κτλ, ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Παρακειμένου.

Ὁ Παρατατικός.

§. 4. Ὁ παρατατικός εἶναι πρὸς τὸ παρελθόν ὅτι ὁ ἐνεσῶς πρὸς τὸ παρόν, κατὰ πᾶσαν ὡς ἔγγιστα χρῆσιν αὐτοῦ τιθέμενος· ἀ. σημαίνει κατάστασιν ἣτις ἠρχίζεν ἢ ὑπῆρχεν, ἢ ἐνέργειαν ἣτις ἐγένετο κατὰ τι σημεῖον τοῦ παρελθόντος κατὰ συνέχειαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀνεπτύσσετο συγχρόνως πρὸς τινα ἄλλην· ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος· ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἢ Ἀττικῇ κατὰ πόλεις ὤκειτο καὶ αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολιτεύοντο καὶ ἐβευλεύοντο (Θ. Β', 15)· β'. τὸ ὡς σταθερὸν ἔθος καὶ ὡς ἕξι προσώπου τινὸς ἐπὶ τινος χρόνου τοῦ παρελθόντος παριστάμενον· ὅστις ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς Κῦρον, πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπεπέμπετο, ὥστε, κτλ (Ξ. Ἀν. Α', α, 5)· γ'. τὸ πολλάκις ἐπαραλαμβανόμενον· Σωκράτης ὥσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἔλεγεν (Ξ.). — καὶ

αὐτῷ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅτε πόλεμος καταλάβοι (Θ.). — Σόλων ἐν ἅπασιν οἷς ἐτίθει νόμοις (Δ.). — τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ (Πλ.). — nous passions ordinairement le jour avec lui δ'. εἰς δὴλωσιν τοῦ σκοπομένου· Φίλιππος Ἀλόνησον ἐδίδου (Λίσχ.)=ἠβούλετο διδόναι· ἐ. εἰς διήγησιν ἱστορικῶν γεγονότων ἐνθα κυρίως ἀρμόζει ὁ ἀόριστος· ἔπεμπον ἄγγελον (Θ.). — παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ.), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

Ὁ Παρακείμενος.

§. 5. Ὁ παρακείμενος παριστᾷ τὸ τετελεσμένον ὡς πρὸς τὸ παρόν, καὶ συνήθως ὡς σωζόμενον ἀποτελεσμα· εὐρήκαμεν δὲ πάλαι ἐζητοῦμεν.—τῶν ποιητῶν τινες τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρῆ ζῆν καταλελοίπασιν (Ἰσ.)=ἔχουσιν ἀφειμένας.—οἰκήματα ὑποδομήται (Ξ.).—ἀριστᾶν ἐστεφανωμένους (Ξ.). Ἴδε καὶ κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

§. 6. Ὡς δὲ πολλοὶ ἐνεστῶτες προσέλαβον καὶ παρακειμένων σημασίαν, οἷον φεύγω=φεύγω καὶ=εἰμι φυγὰς ἦτοι ἐξόριστος, νικῶ=νικῶ καὶ=νενίκηκα ἦτοι εἰμι νικητής· καθ' αὐτὸ δὲ παρακειμένου ἔλαβον τὰ ἦκω=ἐλήλυθα, οἴχομαι, κτλ' οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, πολλῶν ῥημάτων παρακείμενοι μετέπεσαν εἰς σημασίαν ἐνεστῶτος. Τούτων δὲ τῶν ῥημάτων οἱ ἐνεστῶτες ἦτοι εἶναι ἄχρηστοι, τοῖς Ἀττικοῖς, παρ' οἷς λέγεται δέδοικα καὶ δέδια, ἐγρήγορα, εἴωθα, κτλ, ἀντὶ δεῖδω, κτλ. ἢ ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν· ἴστημι=σταίνω, ἔστηκα=στέκω· κτῶμαι=ἀποκτῶ (acquérir), κέκτημαι=ἔχω ἰδιοκτησίαν (posséder)· κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσασο, κτλ. (Ἡρ. Ζ', 29)=jouissez donc vous seul du bien que vous avez acquis etc.

Ὁ Ὑπερσυντελικός

§. 7. Ὁ ὑπερσυντελικός παριστᾷ κατάστασιν ἢ ἐνέργειαν τελειωμένην ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ τινος ἄλλης· ἐδήλωσαν τῆς Ἀττικῆς τὰ τε πρότερον τετμημένα καὶ εἴ τι ἐβεβλαστήκει, καὶ ὅσα ἐν ταῖς πρὶν ἐσβολαῖς παρελέλειπτο (Θ. Γ', 26)· καὶ περιφραστικῶς οὐπω δύο ἢ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ἦστην, καὶ εἰσέρχεται Κλειρίας (Πλ. Εὐθυδ. 273). Ἐν τῷ ἐξῆς παραδείγματι ἐναργέστατα δεικνύεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ· ἢ γε μὲν θύρα

ἢ ἐμὴ ἀρέσκειο μὲν δῆπου καὶ πρόσθεν εἰσιέναι τῷ δεομένῳ τι δε-
μοῦ, ἀρέσκειται δὲ καὶ νῦν (Ξ. Ἑλλήν. Ε', α', 14).

§. 8. Οἱ ὑπερσυντελικοὶ τῶν προσεσημειωμένων ῥημάτων, τῶν
ὁποίων οἱ παρακείμενοι κατήντησαν ὡς ἐνεστῶτες, ἐκλαμβάνονται,
φυσικῶς τῷ λόγῳ, ὡς παρατατικοί· ἐδεδοίκειν=ἐφοβούμην.—αὐτόθι
ἔωθέρ τι εἰστήκει σκοπῶν (Πλ.).—ἄει γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡ-
μέρας εἰώθημεν φοιτᾶν (Πλ. Φαίδ. 59).—ὁ θυρωρὸς ὅσπερ εἰώθει
ὑπακούειν (Πλ. αὐτόθι)=le jeôlier qui nous introduisait ordi-
nairement.

Ὁ Ἀόριστος.

§. 9. Ὁ ἀόριστος τίθεται εἰς διήγησιν παρελθόντων πραγμάτων,
εἴτε καθ' ἰσορικήν συνάφειαν, εἴτε καὶ καθ' ἑαυτὰ θεωρουμένων, ἀσχέ-
τως πρὸς τὸ παρὸν ὡς ἠθροίσθη Κύρω τὸ Ἑλληνικόν, ὅτε ἐπὶ τὸν
ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐν τῇ ἀρόδῳ ἐπράχθη
καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο καὶ ὡς ὁ Κύρος ἐτελεύτησεν, ἐν τῷ ἔμπροσ-
θεν λόγῳ δεδήλωται (Ξ. Ἄν. Β', α', 1).—οὐμὸς πατήρ Κέφαλος ἐπέ-
σθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριά-
κοντα ὄκησεν (Λυσίας).—ὡς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις (Πλ.).

§. 10. Ἐκ τοῦ πρώτου παραδείγματος τοῦ προηγουμένου παρα-
γράφου δεικνύεται ὅτι ἐν τῇ διηγήσει μεταξὺ τῶν ἀορίστων παρεμ-
βάλλονται καὶ παρατατικοί. Ἄλλ' ἕκαστος τούτων φυλάττει τὴν ἑαυ-
τοῦ φύσιν, ὁ μὲν ἀόριστος παριστῶν τὸ πρᾶγμα συνεπτυγμένον καὶ
ὡς ἅπαξ τελεσθέν, ἄνευ διαρκείας, ὁ δὲ παρατατικὸς κατὰ παράτα-
σιν, πλατύτερον καὶ περιγραφικώτερον, οὕτω πάντῃ τετελεσμένον,
ἀλλ' ἐν παρατάσει· τὸ ἐστρατεύετο δηλοῖ τὴν στρατείαν ἀκόμη ἐν
κινήσει, τὸ δὲ ἐγένετο, ἐτελεύτησε, κτλ, παρίστανται ὡς εἰς ἓν ση-
μεῖον συγκεντρωμένα, ὡς γενόμενα. Ἐν τῷ ἀορίστῳ θεωρεῖται τὸ
πρᾶγμα ὡς ἐκ τοῦ τέλους τῆς χρονικῆς γραμμῆς, ἐν δὲ τῷ παρατα-
τικῷ ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς· ἐτελεύτησεν ὁ Σωκράτης, ἐτελεύτα ὁ Σω-
κράτης.

§. 11. Θαυμασίως ἀναφαίνεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρατατικοῦ καὶ
ἀορίστου ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι τοῦ Θουκυδίδου· τὰς τε οὖν
προσβολὰς ἠντιρεπίζοντο, καὶ ἄλλως ἐνδιέτριψαν χρόνον περὶ αὐ-
τὴν (Θ. Β'. 18). Οὕτω καὶ (Θουκ. Α', 94)· Πανσαρίας ἐκ Λακεδαι-
μονος στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἐξεπέμφθη μετὰ εἴκοσι νεῶν ἀπὸ

Πελοποννήσου· ξυνέπλεον δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τριάκοντα ναυσίρ, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων πλῆθος· ἔνθα παρεντίθεται καὶ ὁ παρατατικός, σημαίνων τὴν διαρκουῦσαν ἐνέργειαν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς στρατείας τῶν Λακεδαιμονίων. Ὡσαύτως δὲ αὐτόθι, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διηγήσεως, μεταξὺ πολλῶν ἀορίστων παρεντίθενται παρατατικοὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ· ἐστράτευσαν, κατεστρέψαντο, ἐξέπολιόρησαν, ἤχθοντο, ἠξίουρ, μετεπέμποντο, ἐπυρθάνοντο.

§. 12. Ἄλλ' οὐδὲν ἤττον τίθεται ὁ παρατατικός καὶ καθ' ἑαυτὸν ἔνθα κυρίως ἤρμοζεν ἀόριστος· ἀδεῶς καὶ γενναίως (Σωκράτης) ἐτελεύτα (Πλ.). Γίνεται δὲ τοῦτο συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δηλούντων ἔναρξιν πράξεως ἢ πράξεων, καὶ μάλιστα ὅπου ἀπαιτεῖται χρονοτριβὴ καὶ κόπος· διέβαινον τὰ ὄρια (Ξ. Κ. Π. Β', 1).— τοῦτο ποιήσαντες οἱ Πλαταιῆς ἔς τε τὰς Ἀθήνας ἄγγελον ἔπεμπον καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδουσαν, τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καθίσταντο (Θ. Β', 6). — παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72)· τὸ αὐτὸ δὲ ἀλλαχοῦ κατ' ἀόριστον· παρελθόντες δὲ οἱ Κορινθιοὶ εἶπον τοιάδε (Θ. Α', 67).

§. 13. Καὶ κατὰ τοῦτο μὲν διαφέρει ὁ ἀόριστος τοῦ παρατατικοῦ. Σημείνων δὲ τὸ γενόμενον μόνον ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὸ παρὸν ὁ ἀόριστος διαφέρει καὶ τοῦ παρακειμένου ὅστις φέρει τὸ γενόμενον εἰς τὸ παρὸν, ὡς ἀποτέλεσμα σωζόμενον συνήθως θεωρῶν αὐτό· ἔκτισται ἢ οἰκία καὶ ἐκτίσθη ἢ οἰκία.— ὠκοδομηται καὶ ὠκοδομήθη. — πάντα πέφρακται, κτλ. (Ἄρφ. Σφ. 351)=*tous les trous sont bouchez.*

§. 14. Ἀλλά, παραμελουμένης ἐνίοτε τῆς ἀκριβολογίας ἢ τοιαύτη διαφορὰ δὲν τηρεῖται, τιθεμένου καὶ ἀορίστου ἔνθα κυρίως ἤρμοζε, κατὰ τὰ προηγούμενα, παρακειμένος. Οὕτω, π. χ. παρὰ Θουκυδίδη ἀναγινώσκειται (Α', 93) τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, καὶ ὅμως τὰ τεῖχην, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τειχίζειν, ἐσώζοντο ἐπὶ Θουκυδίδου, ὅστις παρακατιῶν λέγει· καὶ δῆλη ἢ οἰκονομία ἔτι καὶ νῦν ἐστίν· ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο· οἱ γὰρ θεμέλιοι παντοίων λίθων ὑπόκεινται.— θησαυροὺς κατέλιπον (Ξ. Ἀπ. Α', 5, 14) — φανήσομαι οὐδένα μὲν πώποτε ἀδικήσας, πλείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εὖ πεποιηκῶς ἢ σύμπαντες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύσαντες (Ἰσ.). Ὡσαύτως καὶ

ἐκ τοῦ ἐναντίου· τίθεται δηλ. παρακείμενος σημαίνων τὸ προφανῶς οὐ σωζόμενον· ἄ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο (Μέν.).

§. 15. Τίθεται προσέτι ὁ ἀόριστος, κατὰ τινὰ ἀνώμαλον φαινομένην χρῆσιν· ἄ. εἰς δήλωσιν τοῦ συνήθως γινομένου ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων ὁποίας ἐξηγεῖ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἅπαξ γενόμενον ἐκφερόμενον· τὰς τῶν φαύλων συνουσίας ὀλίγος χρόνος διέλυσε (Ἰσ.), κτλ· ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι δεικνύεται ἡ χρῆσις αὕτη ἐπιφανέστερον, παρατιθεμένου καὶ τοῦ ἐνεσιῶτος· ὁ τύραννος ταῖς μὲν πρώταις ἡμέραις προσγεῖται τε καὶ ἀσπάζεται πάντας, ὑπισχρεῖται τε πολλὰ καὶ ἰδία καὶ δημοσία, χρεῶν τε ἠλευθέρωσε καὶ γῆν διένειμε δήμῳ τε καὶ τοῖς περὶ ἑαυτὸν καὶ πᾶσιν ἰλέως τε καὶ πρῶτος εἶναι προσποιεῖται (Πλ. Πολιτ. Η', 566).

§. 16. Τίθεται· β'. ὁ ἀόριστος, οἷον κατ' ἀνώμαλον χρῆσιν, ἐπὶ πρώτου προσώπου εἰς δήλωσιν ὅχι προγενεστέρας ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, ἀλλὰ διαθέσεως ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ παρόντος ἀναφαινομένης· ὦ γαθέ, καὶ αὐτὸς ἐμαυτοῦ νῦν δὲ κατεγέλασα (Πλ.)=καταγελάσαι με δεῖ. Ἀλλ' ἡ διάθεσις αὕτη νοεῖται ὡς πρώην ἐτοιμαζομένη· οὕτως ἐγέλασα, ἐπήνεσα, ἤσθην, ἐδεξάμην, ἀπέπτυσσα, κτλ, παρὰ δραματικοῖς. Τοιοῦτόν τι φαίνεται καὶ τὸ παρ' ἡμῖν παρὰ τινων ἐν τοῖς χαιρετισμοῖς ἐθιζόμενον, σ' ἐπροσκύνησα, ὅπερ οἷον τετελεσμένον ἐκφέρει τὸ νῦν γινόμενον.

§. 17. Τίθεται· γ'. ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐρωτήσεως διὰ τοῦ τί οὐ; ἥτις, θαυμασμὸν δηλοῦσα διὰ τί μέχρι τοῦδε δὲν ἔγινε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, παρεμφαίνει προσταγὴν ἔντονον ἵνα γένη· τί οὐχὶ καὶ ἐμοὶ αὐτῷ ἔφρασας; (Πλ.)=φράσον.—τί οὐκ ἀπεκρίνατο; (Πλ.)=ἀποκρινάσθω —τί οὐκ ἐκαλέσαμεν;=καλέσωμεν. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ δι' ἐνεσιῶτος ἐνίοτε· τί οὐ καλοῦμεν; (Ἄρφ.).—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν; (Πλ. Πρωτ. 316).

§. 18. Ὅχι ἀνώματος, ἀλλὰ κανονικῆ φαίνεται ἡ χρῆσις τοῦ ἀορίστου ἐν τοῖς ἐβασίλευσεν, ἴσχυσεν, ἐτυράννησεν, ἐβούλευσεν, ἠγήσατο, κτλ· διότι, εἰ καὶ τὸ ἐβασίλευσε δὲν σημαίνει ἐτελείωσε τὸ βασιλεύειν, ὡς τὸ ἐτελεύτησε σημαίνει ἐτελείωσε τὸ ζῆν, σημαίνει ὅμως ἐτελείωσε τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ μετέβη εἰς τὸν βασιλικόν· κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης (Ξ. Ἄρ. Α', α, β), κτλ·

ὑπερ εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀορίστου ἀνάγεται. Ἴδε πλατύτερον περὶ τούτου *Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ.* σ. 523—524.

Ὁ Μέλλον.

§. 19. Ὁ μέλλον σημαίνει ἀπλῶς μέλλουσαν ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν· εἰ τοῦτο ποιήσωμεν, ραδίως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν, ὅσοι χρόνον ἐν τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα.—ἔσται ποτέ, ὅτε δεήσει (Ξ).—ἀπολωτὸν ἄνθρωπον (Ἄρφ. Πλ. 68).—τί διαφέρουσιν, . . . εἴ γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι καὶ ριγώσουσι καὶ ἀγρυπνήσουσι καὶ μοχθήσουσι ἐχόντες; (Ξ. Ἀπ. Β', α, 17).—χρηστὸς ἔσει, εἰ κέρδη νομίζῃς δι' ὧν εὐδοκιμήσεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις (Ἰσ.).

§. 20. Ὁ μέλλον τῆς ὀριστικῆς ἐκπληροῖ πολλάκις τὰ τῆς προστακτικῆς, ἐκφέρων ὡς ἀφεύκτως γενησόμενον τὸ δέον γενέσθαι· πρὸς ταῦτα πράξεις, οἷον ἂν θέλῃς. Κατὰ ἀποφατικὴν ἐρώτησιν ἐκφέρει ἔντονον καὶ αὐστηρὰν προσταγὴν· παῖδες οὐ σκέψασθε; (Πλ.)—οὐκ ἀποδειώξεις σαντὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας; (Ἄρφ Ν. 1298). Ἀπαγόρευσις ἐκφέρεται ὡσαύτως διὰ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ὅπως μὴ σκόπει ὅπως μὴ ἔξαργος ἔσει ἂ νῦν λέγεις (Πλ. Εὐθυδ. 283) καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ (σ. 79, §. 4).

Ὁ Περιφραστικὸς Μέλλον.

§. 21. Διὰ τοῦ ῥήματος μέλλω καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου κατὰ μέλλοντα, ἐνεσιῶτα, σπανίως δὲ κατ' ἀόριστον, σχηματίζεται περιφραστικὸς μέλλον, δηλῶν τὸ νῦν μελετώμενον ἵνα τελεσθῇ· οἶσθα οὐδ' ὁ μέλλεις νῦν πράττειν; (Πλ. Πρωταγ. 312)—ὡς ἐγὼ ἄρα ἐξαπατήσας ὑμᾶς μέλλω ἄγειν εἰς Φᾶσιν (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ', 7).—μέλλω ὑμᾶς διδάξειν (Πλ.).—εἰ μέλλει κακὸς γενέσθαι (Πλ.). Τὸ μελλοτέλεστον τοῦτο, διὰ τοῦ παρατατικοῦ ἢ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς ἐξηγούμενον, μεταφέρεται ἐκ τοῦ ἐνεσιῶτος εἰς τὸ παρελθόν· ἐνεθυμοῦντο οἱ Ἑλληνες ὅτι ἀγορὰν οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἡμελλεν (Ξ. Ἀρ. Γ', α, 2).—ἐμέλλησαν ἐκπλεῖν (Ἰσ.). Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦ θέλω ἐπὶ μελλοντικῆς ἐννοίας λαμβανομένου, θέλω λέγει, θέλω εἰπεῖ, θέλω τρώγει, θέλω φάγει. Προφανῶς δὲ διάφορος ἢ βουλευτικὴ ἐννοία· θέλει γὰρ φάγη.

Ὁ μετ' ὀλίγον μέλλον.

§. 22. Ὁ μετ' ὀλίγον μέλλον, εἴτε διὰ μετοχῆς καὶ τοῦ ῥήμα-

τος εἶναι, εἴτε διὰ τύπου ἰδιαιτέρου σχηματιζόμενος, οἷον πεποιη-
κῶς ἔσομαι, ἐπὶ τῶν ἐνεργητικῶν, εἰργασμένος ἔσομαι ἐπὶ τῶν ἀ-
πιθετικῶν, διεφθαρμένος ἔσομαι, τετελεσμένον ἔσται, πεπράζεται,
λελύσεται, κτλ, ἐπὶ τῶν παθητικῶν, σημαίνει· ἅ. τὸ ἐν τῷ μέλλοντι
τελειωμένον καὶ ἔτοιμον, ὡς ἄμεσον συνέπειαν προγενομένης πρά-
ξεως· παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε (Λυσ.).— εἰ παρελθὼν
εἰς ὅστισοῦν δύναίτο διδάξαι καὶ πειῶσαι τις παρασκευὴ χρήσιμος
ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρῶν φόβος λελύσεται (Δ. περὶ Συμμορ.
178)· β'. προγενεστέρας πράξεως διαρκοῦν ἀποτελέσμα· τῆς δυνά-
μεως ἡμῶν ἐς ἀτδιον τοῖς ἐπιγιγγομένοις μνήμη καταλελείφεται
(Θ. Β', 64). Ἐνίοτε δὲ φαίνεται παριστῶν ὁ χρόνος οὗτος τὸ πάραν-
τα πραχθησόμενον· φράζε καὶ πεπράζεται (Ἄρφ. Πλ. 1027). Ἀλ-
λὰ περὶ τούτου ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 464, §. 65.

Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων Ἐγκλίσεων.

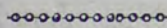
§. 23. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων φυλάττουσι μὲν ἐν γένει
τὸ ἐν τῇ ὀριστικῇ αὐτῶν σημαίνον, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν τῶν
διαφόρων ἐγκλίσεων. Τὸ ἄγωμεν, π. χ. σημαίνει κίνησιν κατὰ διάρ-
κειαν, ὡς καὶ τὸ ἄγομεν, ἀλλ' εἰς προσδοκώμενον χρονικὸν σημεῖον·
τὸ πίνωμεν σημαίνει διάρκειαν πόσεως, οὐχὶ δὲ γινομένην, ἀλλὰ
γενησομένην· τὸ πίωμεν σημαίνει πόσιν κατὰ συντέλειαν οὐχὶ κατὰ
διάρκειαν, ἀλλ' εἰς χρονικὸν σημεῖον ἐσόμενον καὶ οὐχὶ ὑπάρξαν ὡς
εἶναι τὸ ἐπίωμεν. Ὡσαύτως ἐὰν κάμηγ καὶ ἐὰν κάμη. — ὅπως μὴ
κωλυόμεθα, καὶ ὅπως μὴ κωλυθῶμεν, κτλ.

§. 24. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις, ἐξ ἰδίας φύσεως εἰς
τὸ μέλλον ἀναφερομένη, καὶ οὐ χρῆζουσα διὰ τοῦτο οὔτε ἱστορικῶν
οὔτε καθ' αὐτὸ μελλόντων χρόνων, καὶ τὸν ἴδιον ἐνεστῶτα καὶ ἀό-
ριστον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρει, τὸν μὲν κατὰ παράτασιν καὶ διάρ-
κειαν, τὸν δὲ κατὰ συντέλειαν καὶ ὡς ἐν ὀρισμένῳ σημείῳ, εἰ καὶ
πολλάκις, συμπιπτούσης τῆς χρήσεως, ἀναιρεῖται πᾶσα σχεδὸν δια-
φορά. Ἀλλὰ καὶ τὸν ἴδιον παρακείμενον εἰς τὸ μέλλον ἐφέλκεται ἡ
ὑποτακτικὴ, τὸ τέλειον ἐν τῷ μέλλοντι δι' αὐτοῦ σημαίνουσα· αἴτ' ἂν
κεκλόφωσί μου (Ἄρφ. Ἰππ. 1148) = ὅσα θέλουσι μοῦ ἔχει κλεμμένα.

§. 25. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ περὶ ἐνε-
στῶτος καὶ ἀορίστου τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· εἴθε λαμβάνοιμι καὶ
εἴθε λάβοιμι, ὅπως λαμβάνοιμι καὶ ὅπως λάβοιμι, φράζε καὶ φρά-

σον, γράφειν καὶ γράψαι· ὡσαύτως καὶ περὶ μετοχῆς, ὁ γράφων, ὁ γράψας, κτλ. Ἀλλὰ, εἰ καὶ ἀπανταχοῦ τηρεῖται ἡ διαφορὰ τοῦ ἐνε-
στῶτος καὶ ἀορίστου ὡς πρὸς τὸ διαρκές τε καὶ μὴ, ἐπὶ μὲν τῆς εὐ-
κτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ παρελθόν, ὡς καὶ ὁ μέλλων· οἱ δὲ Βοιωτοὶ
οὐκ ἔφασαν παραμενεῖν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφήν
δώσει (Δημ. πρὸς Τιμόθεον, 1188) = ἔμελλε δώσειν, ὅπερ ἐπὶ ἐνε-
στῶτος ἤθελεν εἶναι οὐ φασὶ παραμενεῖν, εἰ μὴ τις δώσει· ἐπὶ τῆς
προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ οὐπω μὲν ὄν ἀλλὰ γενησόμενον ἢ
τὰ νῦν ἢ μετέπειτα· ἐπὶ ἀπαρεμφάτου συμμεταφέρονται κατὰ τὸ
ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ αὐτὸ κρέμαται· βούλομαι γράφειν
ἢ γράψαι, βουλήσομαι γράφειν ἢ γράψαι, ἠθούλετο γράφειν ἢ
γράψαι, ἐβουλήθη γράφειν ἢ γράψαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετο-
χῆς· ἐργαζόμεναι ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν· ἐργασάμεναι
ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν. Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ τῶν τοι-
ούτων ἴδε Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως.

§. 26. Ὁ δυνητικὸς σύνδεσμος ἄν, ὅχι μόνον ἐπὶ τῆς ὑποτακτι-
κῆς καὶ εὐκτικῆς τιθέμενος ἀυξάνει τὴν ἀοριστίαν τῶν ἐγκλίσεων τού-
των, ὅπως ἄν εἰδῆς (Αἰσχύλ), ὡς ἄν ποταθείην (Σ. Ἀποσπ.), κτλ·
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὀριστικῆς μετατρέπει τὴν θετικὴν εἰς ὑποθετικὴν
ἐννοιαν· ἔλεγον = ἔλεγα, ἔλεγον ἄν = ἤθελα λέγει· ἔδωκεν ἄν = ἤ-
θελε δώσει. Ὡσαύτως ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· δυνηθῆναι καὶ δυνηθῆναι
ἄν, πολεμῆσαι καὶ πολεμῆσαι ἄν· καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ὡς ἀλόγεος ἄν
τοῦ χωρίου (Ξ). — ὡς ἐν ἄλλοις οὐκ ἄν δηλώσαρτες τὴν γνώμην
(Θ. Γ', 37). Ἀλλὰ τὰ περὶ τοῦ ἄν εἶναι τοσοῦτον πολύπλοκα ὥστε ὁ
περιώνυμος Ἐρμᾶνος δὲν ἐδίστασε τέσσαρα ὁλόκληρα βιβλία νὰ συγ-
γράψῃ περὶ τοῦ μορίου τούτου, οὐδὲ καὶ ταῦτα ἰκανὰ φανέντα. Ἴδε
ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως σ. 428.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ἐπιρρήματα δυνατὸν νὰ ἐξετα-
σθῶσιν ὑπὸ τὰς ἐξῆς πέντε ἐπόψεις· α'. ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐ-
πιρρήματα· β'. ὡς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά· γ'. ὡς τῶν
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

ἐπιθέτων προσδιοριστικά δ'. ὡς τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.
 ε. ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

Α'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα.

§. 2. Τὰ ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα, καθάπερ τὰ ἐπίθετα προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικά. Προσδιορίζουσι δὲ αὐτὰ· **Ι.** ὡς πρὸς τὸν τόπον· *ἀ. ἐν στάσει οἴκοι μένειν (Ξ).—οἴκοι καθῆσθαι (Ξ).—ἐπὶ δὲ ἐκεῖ ἦσαν.—ῥῆες Ἀθήνησιν οὔσαι (Ξ).* **Β'.** ἐν κινήσει πρὸς τι ἄλλοσε ἄγειν (Ξ).—*μήπω ἐκεῖσε ἴωμεν (Πλ.).—ὅποτε ἔλθοι Ἀθήναζε (Ξ).* **Γ'.** ἐν κινήσει ἔκ τινος· *ἐκεῖθεν ἐπαρήχθησαν εἰς τὴν Χίον (Ξ).—ἔυλλεγόμενοι ἄλλοι ἄλλοθεν (Ξ).—Ἀθήνηθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἀφικέσθαι (Ξ).*—*ἐμπόρων ἀφικνουμένων πάντοθεν (Πλ.).* **II.** ὡς πρὸς τὸν χρόνον· *εἴτε τήμερον εἴτε αὔριον δοκεῖ ὑπερβάλλειν τὸ ὄρος (Ξ).—χθὲς αὐτὸν διέφυγον (Πλ.).—τότε μὲν ἐξέφυγεν, ὕστερον δὲ συνήγαγεν ἐκκλησίαν (Ξ).—ὄψὲ κοιμηθῆναι καὶ πρωτ' ἀναστῆναι (Ξ. Ἀπ. Α', α, 3).*

§. 3. Τὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι· **III.** τὰ ῥήματα ὡς πρὸς τὸ ποιὸν καὶ τὸν τρόπον καλῶς χρῶνται (Ξ).—*κακῶς καὶ στατιστικῶς ἔχειν (Δ.).—τὸ κατοῦν δ' ὁ παῖς περίεσι τηγάλως ἔχων (Φιλ.).—τὴν ἄλλως φέρουσαν ὁδὸν—ματαίως.—συνέβαιεν ἐκείνως (Δ.).—ἠγοῦ τῷ στρατῷ ἠρέμα (Ξ).—ἠσυχῆ βαδίζοντες (Ξ).—ἄρτις ἐπισταμέως τοῦτο πράττει (Ξ).—διατρώξομαι ὁδὰξ τὸ δίκτυον (Ἀρφ. Σφ. 164).—πὺξ πατάξας (Ἀρφ. Β', 548).—λάξ ποδὶ κινήσας (Ἰλ. Κ, 158).* **IV.** ὡς πρὸς τὸ ποσόν· *σφόδρα πείθεσθαι (Ξ).—λίαν δεδοικέναι (Ξ).—ὀλίγον ἐπισχόντες (Πλ.).—οὐ πολὺ τι διαφέρειν (Πλ.). Ὡσαύτως πολλάκις συνερχόμεθα (Πλ.).—ἀκήκοας μυριάκις ἀγὼ βούλομαι (Ἀρφ. Ν. 728).*

Β'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά.

§. 4. Τὰ ἐπιρρήματα τίθενται ὡσαύτως καὶ εἰς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιορισμόν· *κάστ' οὐχ ἕκασ που (Σ.).—ἄλλοθί που εἶναι τὴν ψυχὴν (Πλ.).—ἐνταυθά που (Πλ.).—ἔξω μέ που καλύψατε (Σ.).—ἄλλοθεν πόθεν (Πλ.).—οὐδαμόθεν ἄλλοθεν (Πλ.).—ἤδη ποτέ (Σ.).—ἔτι ποτέ (Σ.).—πάλαι ποτέ (Ἀρφ.).—ἀεὶ ποτε (Ξ.).—τότε πρῶτον (Ξ.)· καὶ τὸ μὲν τότε ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον (παρελθὸν ἢ μέλλον) χρόνου σημεῖον, τὸ δὲ ποτέ εἰς ἀόριστον· *πάλιν αὖθις (Ἀρφ.).—ὀλίγον ὕστερον (Ξ.).—οὕτω πρῶτ' (Ξ.).—οὕτω δυσκόλως (Ξ.).—**

πάνυ ραδίως (Ξ.).—οὕτω πανταχῶς (Πλ.).—ταχὺ πάνυ, ταχὺ πάμ-
παν (Ξ.). — *λίαν ταχὺ* (Ξ.). — *ὡμῶς ἄγαν* (Ξ.). — *τοσοῦτον μόνον*
(Ξ.), κτλ. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ χρονικὰ εἶναι καὶ τὰ νῦν τάδε (Ἡρ.
Ζ', 104)=ἀκριβῶς τώρα. — *εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε* (Εὐρ. Ἡρακλ.
641).—*τοῦτ' ἐκεῖ νῦν* (Εὐρ. Ἰ. 554)=ἀκριβῶς ἐκεῖ, ὡς λέγεις.

Γ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν ἐπιθέτων προσδιοριστικά.

§. 5. Ἀπαρράλλακτως τὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ἐπίθετα,
καθάπερ καὶ τὰ ἐπιρρήματα παρτελῶς κεραί (Ξ. Ἑλλην. Β', α, 28).
—*παρτελῶς λευκά* (Ξ.).—*ἡ τραγωδία ὅλως σοφὸν εἶναι* (Πλ.).—
πάντη ἀνοσιώτατον (Πλ.).—*πάντη πάντως αὐτοῖς ὁμολογούμενοι*
λόγοι (Πλ.).—*πάνυ ἄλκιμοι* (Ξ.).—*πάνυ ταπεινοί*.

Δ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.

§. 6. Ὡς προσδιορίζουσι τὴν τῶν ἐπιθέτων ιδιότητα, οὕτω προσ-
διορίζουσι καὶ τὴν οὐσίαν τῶν οὐσιαστικῶν τὰ ἐπιρρήματα· αἱ *λίαν*
ἀρεπιστημοσύναι (Ξ. Οἰκ. Κ. 21).—*ἡ ἄγαν ἐλευθερία εἰς ἄγαν δου-*
λείαν μεταβάλλει καὶ ἰδιώτη καὶ πόλει (Πλ. Πολ. Η, 564).—*διὰ*
τὴν ἄγαν ἀναρχίαν (Πλ.).—*ἦν χιῶν πολλὴ καὶ ψύχος οὕτως ὥστε*
τὸ ὕδωρ ἐπήγνυτο (Ξ.).—*τὴν οἴκοι πολιτείαν* (Πλ.).—*διατρίψομεν*
τὴν τήμερον ἡμέραν (Ξ.).—*οἱ πάλαι πρόγονοι* (Ξ.).—*οἱ πάλαι σο-*
φοί.—*τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν*=τῶν πελαίων σοφῶν.

§. 7. Ἐν τούτοις τὰ ἐπιρρήματα ἐπέχουσι τόπον ἐπιθέτων ἀκλί-
των. Γίνονται δὲ οὐσιαστικά, ὅταν, παραλειπομένου τοῦ προσδιορι-
ζομένου οὐσιαστικοῦ, καταλαμβάνωσι μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸν τόπον
αὐτοῦ· οἱ ἐκεῖ, τὰ ἐκεῖ (Ξ.), τὰ οἴκοι (Πλ.), οἱ πάλαι, οἱ πάνυ.—
τῶν νῦν οἱ τότε μυρίῳ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον (Πλ. Πολιτικ.
272). Ὡσαύτως ἐνθουσιαστικούς ποιεῖ ἡ φρυγιστὶ ἀρμονία (Ἀριστοτ.),
καὶ ἡ μξολυδιστὶ καὶ ξυρτολυδιστὶ . . . ἡ ἰαστὶ καὶ λυδιστὶ . . .
ἡ δωριστὶ καὶ φρυγιστὶ (Πλ. Πολιτ. Γ', 398). Οὕτω καὶ τὸ ἄνω, τὸ
κάτω, τὸ πέραν, τὸ σήμερον, τὸ αὔριον, τὸ *λίαν*, τὸ φανερώς, κτλ.

§. 8. Ὡς δὲ ἐν τοῖς προηγουμένοις τὰ ἐπιρρήματα, μετὰ τῶν
οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἐπέχουσιν ἐπιθέτων τόπον, οὕτως ἐν ἄλλοις,
ἀντιθέτως, τὰ ἐπίθετα ἐκπληροῦσι τὰ τῶν ἐπιρρημάτων θαλάσσιον
ἐκρίψατέ με (Σ.).—*ὄρθιος ἦκων* (Πλ.).—*ἦδε μοι (νόσος) ὄξεῖα φοι-*
τῆ καὶ ταχεῖ ἀπέρχεται (Σ. Φ. 808). Ὡσαύτως καὶ πότερον ἐκῶν

ἢ ἄκων περὶ αὐτῶν λέγει; (Πλ.)—εἰ μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν (Πλ.).
—μὴ φεύγειν τοὺς πόρους, ἀλλ' ἐθελουσίην ὑπομένειν (Ξ.).

Ε'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

§. 9. Κατὰ τρεῖς τρόπους ἀπαντῶνται τὰ ἐπιρρήματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα· α'. *δυναμει τῆς ἐπιθετικῆς αὐτῶν ἀρχῆς· ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν* (Δ.).—*πολυφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων, τυχηρῶς δὲ ἡμῖν αὐταῖς* (Ἄρφ. Θ'. 304).—*ὕγιεινῶς ἔχειν τὰ σώματα* (Πλ.) Οὕτω καὶ ὁμολογουμένως τοῖς εἰρημένοις (Ξ.). β'. *κατὰ προθετικὴν δύναμιν· εἴσω τοῦ ἐρύματος ἦλθεν* (Ξ.).—*ἐκτὸς τῶν ὄρων* (Πλ.).—*πρὶν ὄρας* (Πίνδ.). γ'. *κατὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν· εἶμι δὲ ποῖ γῆς;* (Ἄρφ. Πλ. 605)=*εἰς ποῖον μέρος γῆς;*—*πανταχοῦ τῆς γῆς* (Πλ.).—*ἢ ἕκαστος ἐτύγγανε τοῦ γάπου ὦν* (Ξ. Ἀρ. Γ', ἐ, 22).—*ὀψὲ τῆς ὄρας* (Α.).—*ὡς ἔχει τάχους* (Ξ.).—*ἄνδρες χρημάτων εὖ ἤκορτες* (Ἡρ.).—*πολλάκις τοῦ μηνός* (Ξ.), κτλ.

Περὶ Ἐπιφωνημάτων.

§. 10. Τὰ ἐπιφωνήματα δυνατόν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο· α'. εἰς τὸ κλητικὸν ᾧ β'. εἰς τὰ πάθημα ψυχῆς ἐξηγοῦντα, *λύπην, χαράν, κτλ. τὰ παθητικά.*

Α'. Τὸ κλητικὸν ᾧ.

§. 11. Τὸ κλητικὸν ᾧ τίθεται μετὰ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τακτικῆς καὶ ἀταράχου ὀμιλίας, εἰς ἔνδειξιν τοῦ πρὸς ὃν ὁ λόγος ἀποτείνεται, καὶ συνήθως μὲν ἐπὶ ἐμψύχων· *ἔστι τὸ τολμᾶν, ᾧ φίλ' ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ* (Γν.).—*ᾧ μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον* (Σ.). Ὁ λεξικογράφος Ρεΐμερος τὸ παραβάλλει κατὰ τοῦτο πρὸς τὸ γαλλικὸν *monsieur*. Ὅταν δὲ ὁ λόγος ἐκφέρηται ἐπὶ τὸ ἐμπαθέστερον, τίθεται τὸ κλητικὸν ᾧ καὶ ἐπὶ ἀψύχων· *ᾧ γῆ καὶ ἦλιε καὶ σύννεσις* (Αἰσχ.).—*ᾧ γῆρας, ὡς ἐπαχθὲς ἀνθρώποισιν εἶ* (Γν.).

§. 12. Ἡ θέσις τοῦ κλητικοῦ ᾧ ποικίλλει. Ἐπὶ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ προτάσεται τοῦ ἐπιθέτου ἐπὶ μείζονος ἐμφάσεως· *ᾧ καλοὶ παῖδες*.—*ᾧ κάκιστε ἀνθρώπων, κτλ.* Ὡσαύτως καὶ ὅταν προστίθηται εἰς τὸ σὺ ὁ χρυσός, *ᾧ σοφὲ σὺ, καλὰ ποιεῖ φαίνεσθαι* (Πλ.). Προτάσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπὶ ἐλάττονος ἐμφάσεως· *ᾧ φάος ἀγρόν· ἢ ἔνθα οὐσιαστικὸν καὶ ἐπίθετον ἀποτελοῦσι, τρόπον τινὰ, μίαν λέξιν· ᾧ Ζεῦ πατρῶε*.—*ᾧ δαῖμον ἀγαθέ* (Ἄρφ.)=ἀγαθοδαΐ-

μον. — ὦ παῖ καλέ (Πλ.)· οὕτω φαίνεται καὶ τὸ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Τίθεται προσέτι καὶ ἐν τῷ μεταξὺ πάτερ ὦ ξεῖνε (Ὀμ.)— ἔρεβος ὦ φαινετότατον (Σ.).— Μυκηρίδες ὦ φίλοι (Εὐρ.).— θαυμάσι' ὦ Κρίτων (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως ὦ πρὸς θεῶν (Πλ.).— ὦ πρὸς Διός (Πλ.). Ἴδε Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 769.

§. 13. Εἰς κλητικὴν μετὰ τοῦ ὦ δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ὡς προσδιορισμός· ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ καί· ὦ Κῦρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι (Ξ.)=καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι Πέρσαι.

§. 14. Ἡ δὲ κλητικὴ ἄνευ τοῦ ὦ, τίθεται ἐπὶ κελεύσεως· παῖ λαβὲ τὸ βιβλίον καὶ λέγε (Πλ.)· ἐπὶ παραιέσεως· γυναί, γυναιξὶν κόσμον ἢ σιγὴ φέρει (Σ.)· ἐπὶ θαυμασμοῦ· ἄνθρωπε τί ποιεῖς; (Ξ.)· ἐπὶ ἀγανακτήσεως· ἐμβρότητε, εἶτα νῦν λέγεις; (Δ.) Ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ὦ τίθεται ἡ κλητικὴ ἐπὶ ὕβρει ἢ ἐπιπλήξει· ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὦ Νικοστράτη, μὴ κρείττον' εἶναι τὰνδρός, ἀλλ' ὑπήκοον (Γν.).— ὦ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ (Δ.). Τιθεμένου δὲ ἢ ἐννοουμένου τοῦ σὺ ἢ ὑμεῖς, τίθεται καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ἐπὶ προστακτικῆς· ἴθι μὲν οὖν σὺ ὁ πρεσβύτατος (Πλ.).— ὁ παῖς ἀκολούθει (Ἄρφ.).— παρατηρεῖτε τοῦτον οἱ πλησίον (Ξ. Ἀπομν. Γ', ιδ', 4).

§. 15. Τὸ ἐπικρατῆσαν ἔθος τοῦ δι' ὑποστιγμῆς χωρίζειν τὴν κλητικὴν τοῦ λοιποῦ λόγου, οὕτωςι, ὦ παῖ καλέ, ἐννόησον (Πλ.), ἀποδοκιμάζεται παρὰ τινων νεωτέρων φιλολόγων· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, λέγουσι, πρέπει νὰ χωρισθῶσι τὰ φύσει ὄντα ἠνωμένα, ὡς εἶναι τὰ ἐγκλινόμενα πρὸς τὰ ἐγκλιτικά· ἴθ', ὦ τέκνον, μοι σπεῦδε (Εὐρ. Ὄρ. 124).— σὺ δ' ὦ τέκνον, μοι λεῖπε πωλικούς ὄχλους (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 613). Ἀλλ' οὐδὲν κωλύει νὰ συμπεριληφθῆ καὶ τὸ ἐγκλινόμενον ἐντὸς τῆς παρενθέσεως· σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, κτλ.

§. 16. Κατόπιν τοῦ κλητικοῦ ὦ δυνατὸν ἴσως νὰ ταχθῶσι τὰ ἐκ ῥημάτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν παρακλευστικά· ἄγε, φέρε, κτλ· ἄγε νῦν, ἄγε πᾶς (Ἄρφ. Εἰρ. 504).— φέρε, τί οὖν; (Ἄρφ. Πλ. 94) — ἄγε δὴ πειθώμεθα (Πλ.). Ῥηματικῆς φύσεως εἶναι προφανῶς καὶ τὸ ἀμέλει· ἀ=θάρξει· Ἐ.=ὄντως, βεβαίως· ἀμέλει οὐδὲν ἂν γένοιτο θαυμαστόν (Πλ.). Τοιοῦτον καὶ τὸ παρ' ἡμῶν ἔλα, ὡς ἔλα=ἐλθέ, καὶ ἔλ' ἄς ὑπάγωμεν.— ἔλα ἄμετε· τούτου τὸ ἐναντίον ἀπέλα ἀπαντᾶται παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Η, γ'. 32), οἷον ἔλα (ἐλαύνω) ἀπο=

ἀπέλθε. Παρὰ δὲ Πινδάρῳ (Ἰσθμ. Δ', 38) καὶ ἔλα νῦν μοι πεδόθεν, ὅπερ, εἰ μὲν δὲν εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα (= ἐλθέ), οὐδὲ ὅμως παραπολὺ ἀπέχει. Ἴσως δὲ καὶ τὸ χυδαῖκόν ἐστι παρεμορφώθη ἐκ τοῦ ἔστι, κατ' ἀμυδρὰν ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἔσκε, ὡς ἡ μυλλίσκη ἔγινε μολίτσα (Κορ. Ἀτ.) καὶ ἡ κορίσκη, κορίτσα, καὶ ἡ σκιρίσκη ἴσως τσιρίτσα, κτλ (Ἴδε Ὄρθογραφικοῦ σελ. 83).

Β' Τὰ Παθητικὰ Ἐπιφωνήματα.

§. 17. Παθητικὰ ἐπιφωνήματα εἶναι τὰ πάθημα ψυχῆς σημαίνοντα, ἐπιφώματα παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν καλούμενα, σχετλιασμοῦ, ὦ, ἰώ, ἰού, οἴμοι· θαυμασμοῦ, φεῦ, βαβαί, παπαί· ἐκπλήξεως, ᾶ, αἶ· θειασμοῦ, εὔοι, εὐάρ, κτλ.

§. 18. Πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπιφωνημάτων χρησιμεύουσιν εἰς πλειόνων ψυχικῶν παθημάτων δήλωσιν· τὸ ᾶ, π. χ. εἶναι θαυμαστικόν· ᾶ, μέγα τολμήεις κηρὸς ἀνεπλάσατο (Ἐπίγρ.)· ἐπιτιμητικόν ἢ μεμπτικόν· ᾶ, ᾶ, ἄδικος, ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλακεν (Εὐρ. Ὀρ. 162). Ὡσαύτως δὲ καὶ χαρᾶς σημαντικόν· εἶπε δέ τοι χαίρων ὁ γεωπόνος ᾶ, κτλ. (Ἐπίγρ.)· ἐφεκτικόν ἢ κωλυτικόν· ᾶ, ᾶ, μηδαμῶς, μὴ πρὸς θεῶν βέλος ἀφῆς (Σ.). Τὸ ὦ εἶναι θαυμαστικόν· ὦ, τί λέγεις; (Πλ.)—ὦ, τίς ὁ τεχνίτης τόδ' ἀνέπλασεν; (Ἐπίγρ.) σχετλιαστικόν· ὦ, πόλλ' ἐγὼ μοχθηρὸς (Σ.)· καὶ χλευαστικόν· ὦ, γενναῖος, κτλ (Πλ.). Τὸ οἴμοι ἐκλαμβάνεται σχετλιαστικόν· οἴμ' ὡς τεθνήξει (Ἄρφ. Ἀχ. 565)· χαρᾶς σημαντικόν· οἴμ' ὡς ἤδομαι (Ἄρφ. Ν. 763). « Τὸ οἴμοι καὶ ὦμοι ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνη κείμενον εὐρηται, ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπης· καὶ ἐπ' εὐφροσύνη μὲν ὡς ἐνταῦθα· ἐπὶ δὲ λύπης ὡς τὸ οἴμοι τάλας » κτλ. (Σχολιαστ. αὐτόθι). Ὡσαύτως τὸ αἶ αἶ καὶ αἶ αἶ εὐρίσκεται σχετλιαστικόν, δυσφορικόν, μεμπτικόν, ἐκπληκτικόν, κτλ. Οὕτω καὶ φεῦ, ὡς εὔ λέγεις (Πλ.).

§. 19. Οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ ἀρχαιότεροι ἐκδόται ἐν πολλοῖς τούτων ἤλλασαν καὶ τόνον καὶ πνεῦμα, κατὰ τὴν διάφορον σημασίαν. Οὕτω, π. χ. ἔγραφαν ᾶ ἐπὶ σχετλιασμοῦ (Ἰλ. Ρ, 443. Ἄρφ. Πλ. 1052), καὶ ᾶ ἐπὶ θαυμασμοῦ (Ἄρφ. Πλ. 127)· τὴν σήμερον ὅμως γράφουσι καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν χωρίων ᾶ. Τὸ αὐτὸ δὲ ᾶ ἢ ᾶ ἐκλαμβάνεται καὶ ἐπὶ χλευασμοῦ· δασουνόμενον δὲ ᾶ ᾶ ἢ ᾶ ᾶ ἐπὶ γέλωτος, γελαστικόν=χά χά. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 22 περὶ τοῦ ὦ καὶ ὦ.

§. 20. Τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα, ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἢ, μᾶλλον εἶπεῖν, ἐκ τῶν πρωτογόνων λέξεων τῆς γλώσσης ὄντα, ἰσοδυναμοῦσι ὀλοκλήρῳ προτάσει· *βαβαί* = θαυμάζω = ἐγὼ εἰμι θαυμάζων· *οἴμοι* = ἄλγῳ, κτλ.

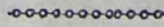
§. 21. Τοιαῦτα δὲ ὄντα τίθενται, κατὰ πρῶτον, τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα εἰς δῆλωσιν τοῦ παθήματος, ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸν λοιπὸν λόγον, ὅστις ἀκολουθεῖ ὡς εἰ οὐδὲν τοιοῦτον προὔπηρχε, καθάπερ ἐν τῇ ποιήσει τίθενται πολλάκις μὴ ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ στίχου· *βαβαί, καλός γε καὶ φοινικιοῦς* (Ἄρφ. Ὀρ. 272. Ἴδε καὶ *Εἰρ.* 248). — *ιού, ιού, ἐξολεῖτε μ' ὄνδρες* (Ἄρφ. *Εἰρ.* 318). — *φεῦ, ὡς εὔ λέγεις* (Πλ.). Ὡσαύτως τίθενται ἐπιφερομένης ὀνομαστικῆς ἢ κλητικῆς, ἐξηγοῦσης τὸν οἰκτειρόμενον, ταλχνιζόμενον, κτλ· *οἴμοι τάλας* (Ἄρφ.), *ὄμοι ἐγὼ παράποτος* (Ὀμ.). — *φεῦ, φεῦ, μάτερ ἄθλια, φεῦ τέκνον* (Σ. Ἄρτ. 1299). — *ὦ τλήμων ἐγὼ* (Ἄρφ. Πλ. 777).

§. 22. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι, διακρίσεως χάριν τοῦλάχιστον, ἀπαιτεῖται διάφορος γραφή εἰς τὸ κλητικὸν ὦ χρυσέ, ὦ πλοῦτε, κτλ, καὶ εἰς τὸ ὦ χρυσός, ὦ ἔβειος, κτλ. Ἐν πολλοῖς ὅμως τοσοῦτον συμπίπτει ὁ θανατασμός καὶ ἡ ἐπίκλησις ἢ προσφώνησις, ὥστε ἀποβαίνει δυσάποφασιστος ἡ γραφή· ὦ τάλας καὶ ὦ τάλας, κτλ· οὕτως ὦ πρὸς θεῶν καὶ ὦ πρὸς θεῶν (Ξ. Ἄρ. Ζ', 6', 15. Βουτρμ. Διεξοδ. Γραμματ. Β', σ. 303).

§. 23. Τίθενται προσέτι τὰ παθηματικὰ ἐπιφωνήματα γενικῆς ἐπιφερομένης ἥτις ἐξηγεῖ τὸ τίπος ἔνεκα τὸ ψυχικὸν πάθος προξενεῖται, κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ρηθέντα (σ. 66, §. 2)· *οἴμοι τῶν κακῶν* (Ἄρφ.). — *ιού ιού τῶν ὀρνέων, ιού τῶν κοφίλων* (Ἄρφ. Ὀρ. 305). — *φεῦ τῆς ἀροίας* (Σ. Ἄρτ. 290). — *ὦ τῆς τύχης, ὦ τῆς μωρίας*, κτλ. Τίθενται δὲ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον. Ἴδε περὶ τῶν Ἐπιφωνημάτων Σ. Π. Β', σ. 516. *Εἰσαγ. Ἑλλην. Συγτάξεως*, σ. 765, καὶ *Κοραῖ Πρόδρομον*, σ. λθ'.

§. 24. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοί, ἀποσπάσαντες τὰ ἐπιφωνήματα ἐκ τῶν ἐπιβόρημάτων μεθ' ὧν οἱ Ἕλληνες τὰ συγκατηρίθμησαν, τὰ κατέταξαν εἰς χωριστὸν μέρος λόγου, *interjectionem* αὐτὸ καλέσαντες· «*sed accedit superioribus interjectio*» (Ruintil.). Τούτους ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι, εὐρίσκοντες αὐτὰ διαφόρου φύσεως παρὰ τὰ ἐπιβόρηματα. Ὁ μακαρίτης Κοραῖς μετέφρασε (ἐνθα

άνωτέρω) τὴν interjectionem παρέμβλημα. Ἦθελε φανῆ κατ' ἀρχὰς ὅτι, ὡς ἡ præpositio λέγεται πρόθεσις, οὕτω καὶ ἡ interjectio κατ' ἀναλογίαν ἔπρεπε νὰ λέγηται παρένθεσις. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ jacio εἶναι βάλλω καὶ οὐχὶ τίθημι, ροπο, καὶ ἐπειδὴ αἱ μὲν πρόθεσις τίθενται εἰς τὸν λόγον ἡσύχως καὶ ἀταράχως, ὡς παρατίθεται εἰς τὸν ἄνθρωπον κοσμίως ἢ τράπεζα, τὰ δὲ ἐπιφωνήματα παρεμβάλλονται, ὅπως τὸ πάθος φέρει, καθάπερ παραβάλλεται καὶ παραβρίπτεται εἰς τὰ θήρια ἢ τροφή, διὰ τοῦτο καταλληλότερον φαίνεται τὸ παρέμβλημα ἢ καὶ παρεμβολή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.

§. 1. Περὶ τῆς ἐν τῇ συντάξει χρήσεως τῶν ἀποφατικῶν μορίων, οὐ καὶ μὴ, ὡς γενικὸς κανὼν ἐπικρατεῖ ὁ ἐξῆς. Τίθεται μὲν τὸ οὐ ἐν γένει ὅπου ἡ ἀπόφασις ἦτοι ἄρνησις οἴκοθεν ἐνυπάρχει εἰς τὸ πρᾶγμα, τίθεται δὲ τὸ μὴ ὅπου αὐτὴ ἔρχεται ἔξωθεν. Τὸ μὲν οὐ ἀναιρεῖ πραγματικῶς τὸ μεθ' οὗ τίθεται, τὸ δὲ μὴ ἦτοι διὰ τοῦ λογισμοῦ ὑποθέτει τὸ ἀνύπαρκτον τοῦ πράγματος, ἢ τείνει εἰς ἀναίρεσιν ἢ κώλυσιν αὐτοῦ· οὐκ ἔστιν.—οὐκ ἐγένετο.—μὴ τι ἀληθὲς ἦ (Πλ.).—μὴ τι νεώτερον ἀγγέλλεις;—μὴ λέγε.—μὴ ψεύσης.—μὴ γέροιτο. Τὸ περὶ τῶν ἀπλῶν μορίων λεγόμενον ἐννοεῖται καὶ περὶ τῶν ἐκ τούτων γινομένων, οὔτε, οὐδέ, μήτε, μηδέ, οὐδεῖς, μηδεῖς, κτλ. μετὰ τῆς προστιθεμένης σημασίας τῶν προσλαμβανομένων μορίων.

§. 2. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὐ· ἀ. ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει ἥτις εἶναι ἀντίθετος τῇ ἀπολύτῳ καταφάσει· οὐ δύναμαι.—οὐκ ἀξιῶ.—οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα (Ἀρφ.).—οὐχ ἠγοῦμαι.—ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα (Σ.).—οὐδ' ἁμαρτεῖν οἶόν τ' ἦν αὐτῶν (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 11).

§. 3. Τίθεται· β'. τὸ οὐ ἐπὶ ἀνεξαρτήτων ἐρωτήσεων αἵτινες, θετικὴν ἀπόκρισιν ἀπαιτοῦσαι μάλιστα καὶ ἀποκρούουσαι διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τρόπου τὴν ἀπόφασιν, περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς ἀπολύτου καταφάσεως στοιχεῖα· οὐχὶ σὺ γε αὐτίκα μάλα εὐδαίμων ἐγένου; (Ξ. Κ. Π. Η', γ', 46)—οὐ καὶ σὺ αὖ ὁμολογήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀλλ' ἀνάγκη ἔφη (Ξ. Κ. Π. Ε', ε', 13). Οὐδὲν ὅμως τὸ κωλύον ὥστε καὶ παρ' ἐλπίδα τοῦ ἐρωτῶντος νὰ ἦναι ἐν τούτοις καὶ

ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· οὐκ αἰσχρὸν ἡγεῖ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν; οὐκ (Σ. Φ. 108).

§. 4. Τίθεται γ'. τὸ οὐ ἐν τῇ παρ' ἐπικοῖς συνήθει χρήσει τῆς ὑποτακτικῆς καθ' ἣν προσεγγίζει εἰς τὸν μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς· οὐπω τοίους ἴδον ἀρέρας οὐδὲ ἴδωμαι (Ἰλ. Α, 262) = οὐδὲ ἰδεῖν δυνήσομαι = οὐδὲ ὄψομαι.

§. 5. Τίθεται δ'. τὸ οὐ ἐν τῇ ἀπολύτῳ χρήσει τῆς εὐκτικῆς, τῇ προσεγγιζούσῃ εἰς τὴν σημασίαν τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα = οὐκ ἔστι γενέσθαι.—οὐκ ἂν διείποιμι (Σ. Τρ. 22), κτλ. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὅταν, περὶ παρελθόντος τοῦ λόγου ὄντος, τίθωνται παρωχημένοι τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν τὰδ' ἔστη τῆδε, μὴ θεῶν μέτα (Σ. Αἴ. 950)· καὶ ὡς ἐν τῷ οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα περιέχεται ἡ ἔννοια οὐ γενήσονται, οὕτως ἐν τῷ οὐκ ἂν ἔστη περιέχεται ἡ ἔννοια ἔσται. Ἴδε περὶ Ὑποθετικῶν Λόγων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ κατ' ἐρώτησιν.

§. 6. Ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει δὲν τίθεται οὐδέποτε μὴ· ὅθεν δὲν λέγεται μὴ λέγω, ὡς λέγεται οὐ λέγω. Τίθεται δὲ μὴ ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὅταν περιμένηται ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· μὴ καὶ σὺ ἠδέα ἅττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀνιαρὰ ἀγαθὰ; (Πλ.) Σπανίως δὲ καταφατικῆς ἀποκρίσεως περιμενομένης· πῶς μὴ ψεύσομαι; = ἀνάγκη ψεύσασθαι. Τίθεται, δεύτερον, μὴ ἐπὶ ἀπευχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· μὴ γῆς ἐπὶ ξένας θαρεῖν ἔχρηζες (Σ. Κ. 1712).—μὴ ποτ' ὄφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον (Σ. Κ. 969).—ὁ μὴ ποτ' ἐγὼ τάλας ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελέσθαι (Σ. Κ. 540) = εἴθ' ὄφελον μὴ δέξασθαι = εἴθε μὴποτε ἐδεξάμην παρὰ τῆς πόλεως.

§. 7. Ἐπὶ ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ἐξαιρουμένων τῶν προσεσημειωμένων περιστάσεων (§. 4—5), τίθεται πάντοτε μὴ· ἐπὶ αὐθυποτάκτων· μὴ φοβηθῶμεν· ἐπὶ ἐρωτήσεως· μὴ λάβω; μὴ εἶπω; Ὡσαύτως μὴ γένοιτο.—μὴ ἕφην μετ' ἀμουσίας (Εὐρ.).—πῶς μὴ τὸ ὄν λέγοι; (Πλ.) κτλ.

§. 8. Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀποτροπῆς καὶ τῶν τοιούτων τίθεται πάντοτε μὴ· μὴ ποίει τάδε, μὴ βούλου, κτλ. Ὡσαύτως μὴ φθορήσης, μὴ θανάσης, μὴ δίκην δικάσης, κτλ. Οὕτω καὶ μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, κτλ.

§. 9. Ἐν δὲ συνδέσει λόγου τίθεται τὸ οὐ ὅπου ἢ σύνδεσις εἶναι μόνον ἐξωτερικὴ καὶ συμπλεκτικὴ. Οὕτω, π. χ. ἐπὶ τῶν διηγημα-

τικῶν καὶ ἐκθετικῶν ἐν γένει λόγων, ἐν οἷς τὸ ὅτι καὶ ὡς χρησιμεύουσι μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν τῶν δύο κώλων, ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶται ἀναγκαίως ἐκ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον, ἔστω τὸ τελευταῖον τοῦτο καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅπως ἡ ἔννοια ἀπαιτεῖ. λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ). — λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου ἡδίορι οἴνω ἐπιτύχοι (Ξ). — καὶ οὐχὶ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἰέναι (Ξ). — μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ ἂν ἀπέκτεινε Φρόνιχον (Λυσ.). — Ἡράκλειτος λέγει ὡς δις εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης (Πλ.). Ὁὕτως οἶδα ὅτι οὐ, μαθάνω ὅτι οὐ, κτλ.

§. 10. Πολλῷ μᾶλλον ὡς ἀθυπόστατος θεωρητέος ὁ λόγος ἐπὶ ἀντιθέσεως, ἔνθα ἔπεται τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τοῦ οὐ, ὡς εἰ καθ' ἑαυτὸ ὑπῆρχε· σὸν ἄρα τοῦργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται (Σ). — ἐγὼ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος (Σ). ἐπὶ ὁμοιώσεως· σὺ δὲ ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίνει, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος (Πλ.). Καὶ ὑπονοουμένου τοῦ ἐνὸς κώλου· καὶ παράδειγμα τόδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστον ἔστε (Θ. Α', 2) (ἀλλὰ μέγιστον). — καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι (Θ. Γ', 10). — οὐ περὶ βραχέων (Θ. Α', 78). ἐπὶ συνειπίας· συνείθισθε ἤδη τὰδικήματα αὐτοῦ ἀκούειν, ὥστ' οὐ θαυμάζετε (Αἰσχ.). ἐπὶ ἀποκρίσεως δι' αὐτοῦ τοῦ περὶ οὐ ὁ λόγος μορίου· οὐκ αἰσχρὸν ἡγεῖ δῆτα τὰ ψευδεῖν λέγειν; οὐκ· κτλ. (Σ).

§. 11. Τίθεται, δεύτερον, ἐν συνδέσει λόγου τὸ οὐ, αἰτίας ἐπιφερομένης διὰ τοῦ ὅτι, ὡς, διότι, ἐπεὶ τοὺς πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου (Πλ.). — καὶ (εἶχε λέγειν) ὡς Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πολεμήσειαν αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἐθελήσειαν μετ' Ἀγησιλάου ἐλθεῖν ἐπ' αὐτόν. — δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ διότι (Πλ. Πρωτ. 353). — ἐπὶ οὐ μοι ζῶντι γ' αὔθις ἔξετον (Σ). Τίθεται δὲ μὴ, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου κρέμαται ὅλως διόλου ἐκ τοῦ τὸ αἴτιον ἐξηγοῦντος· ἐπεὶ μηδὲν ἀντιπίπτει (Πλουτ.). Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 786.

§. 12. Ἐπὶ ὑποθετικῶν καὶ τελικῶν λόγων τίθεται μὴ· ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε (Σ). — εἰμὴ φυλάξεις μικρ', ἀπολείς τὰ μείζονα (Ξ). — ἵνα μὴ ἐθιζώμεθα (Πλ.). — παρήλθομεν ὅπως μὴ χεῖρον βουλευόσησθε (Θ.). — ὅπως τὰ ὅπλα μὴ αἰσθησιν παρέχοι (Θ. Γ', 22).

§. 13. Ἀπόρροια τῶν ὑποθετικῶν λόγων εἶναι οἱ περιορισμοὺς καὶ ὑπεξαιρέσεις σημαίνοντες· εἰ μὴ κωφός γ' εἰμι (Πλ.). — εἰ μὴ τι σὺ

ἄλλο λέγεις. Εἰρωνικῶς δὲ τίθεται πολλάκις τὸ εἰμὴ εἰμὴ ἀδικῶ (Πλ.) ὡσαύτως καὶ τὸ εἰμὴ ἄρα. Κατὰ παράλειψιν τοῦ προηγηθέντος ῥήματος προῦκυψε τὸ εἰδὲ μὴ ὄψον ἔχουσι, εἰδὲ μὴ (ὄψον ἔχουσι), κάρδαμον. Ἐκ τούτου δὲ ἀπεξέστη καὶ τὸ ἡμῖν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ ὄπλα (Ξ.)=παρὰ ὄπλα.

§. 14. Κατὰ τὴν ἐξηγουμένην δὲ ἔννοιαν ρυθμίζονται καὶ οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· εἰς ὠρισμένον τι καὶ βέβαιον ἢ ὡς τοιοῦτον ἀναφερόμενοι δέχονται τὸ οὐ· Πρωταγόρα, ὃν οὔτε γιγνώσκεις, κτλ. (Πλ.).—ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἂ οὐδεὶς ἂν γήσειεν ἀνθρώπων (Πλ.). Πάντοτε δὲ οὕτως, ἀρνήσεως ἡγουμένης ὡς ἐπὶ τῶν οὐδεὶς ἐστὶν ὅς, οὐκ ἐστὶν ὅς, οὐκ ἐστὶ ὅπως, κτλ. Δέχονται δὲ τὸ μὴ εἰς ἀόριστόν τι, ἀβέβαιον καὶ ὑποθετικὸν ἀναφερόμενοι· κωφὸς ἀνήρ τις, ὃς Ἡρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει (Πίνδ.)=εἰ μὴ τις παραβάλλει.—βουληθεὶς τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν ὃ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεώς ἐστὶν (Ἰσ. Πανηγ. ΚΕ΄)· ἔνθα διὰ τοῦ μὴ ἐξηγεῖται ὁ σκοπὸς τοῦ μέλλοντος καταλιπεῖν τὸ μνημεῖον Ξέρξου, διὰ τοῦ οὐ ἤθελεν ἐξηγεῖται ἢ ὑπαρξίς τοῦ πράγματος, βεβαιουμένη καὶ παρὰ τοῦ διηγουμένου Ἰσοκράτους.

§. 15. Ὡσαύτως καὶ οἱ χρονικοὶ λόγοι· ὅτ' οὐκέτ' εἰμί, τηνικαυτ' ἄρ' εἰμ' ἀνήρ; (Σ.)—ὅτε οὐδὲν, ἦν ἐρευρῶσι πλέον (Σ.).—εἰ τότε δωροῖθ' ὅτ' οὐδὲν ἢ χάρις χάριν φέρει (Σ.).—ὅποτε μὴ φαῖεν (ἀγαθόν τι δεδρακέναι), ἀπάγοντες ἀπέκτεινον (Θ. Γ'. 59)—ἐπεὶ μὴ ἀνταράγοιεν, ἀναχωροῦντες ἠσυχάζον (Θ. Η'. 38). Ὡσαύτως Ζηρός δ' οὐκ ἂν ἔγωγε Κροτίοτος ἄσπον ἐκοίμην, ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι (Ἰλ. Ε. 247)=εἰ μὴ, κτλ.

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν ἐξαρτωμένων ἐρωτήσεων· δέχονται μὲν τὸ μὴ, ὅταν ἀναφέρονται εἰς ἀόριστόν τι, τὸ δὲ οὐ, ὅταν, εἰς ὠρισμένον, ὡς ἤθελαν εἶναι ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· ὁσάκις Ἀθήναζε ἀφικοίμην, ἐπαρηρώτων Σωκράτην ὃ μὴ ἐμεμνήμην (Πλ. Θεαίτ. 143).—ἐρήσονται εἰ οὐκ ἐναντιώτατος ἔχθρα φιλία (Πλ.).—ὅτε τις ἔροιτο ὅτι οὐκ ἀπέρχεται (Θ.), κτλ.

§. 17. Ὡς ἐξαιρέσεις τῶν προηγουμένων φαίνονται χωρὶα τινὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ἐν οἷς ἀπαντᾶται οὐ ἀντὶ μὴ· εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἔἰς θάπτειν (Σ. Αἶ. 1131).—ἐὰν δ' οὐ φάσκη (Λυσ). Ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλφα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν

ἔννοιαν μετὰ τοῦ ῥήματος· οὐκ εἶς=κωλύης, οὐ φάσκη=ἀρνήται. Ὡσαύτως τὸ θαυμάζω εἰ οὐ, κτλ=θαυμάζω ὅτι οὐ, κτλ· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τελικῶν. Ἴδε Σ. Π. Β', σ. 527.

§. 18. Ἐπὶ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου λεγόμενου, ὡς ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τίθεται μὴ· ἐδέοντο μὴ περιορᾶν (Θ).—προεῖπον μὴ ναυμαχεῖν (Θ).—μὴ ὀκνεῖν δεῖ (Θ).—χρῆν ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι (Λυσ.).—ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη κείσομαι, ὡς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν (Ξ). Ὡσαύτως δὲ τὸ μὴ δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ὅταν, καθ' ἑαυτὸ διὰ τοῦ ἄρθρου ἐκφερόμενον, παριστᾷ ἔννοιαν αὐθυπόστατον· τὸ μὴ ἄλλοθι διατρίβειν ἄλλ' ἐν τούτῳ εὖ ἔχει (Πλ.)· τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτο μ' ἀλγύρειεν ἂν (Σ)· οὕτω καὶ τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι (Ξ).—διὰ τὸ μὴ εἶναι (Θ).—ἐπὶ τὸ μὴ λυπεῖν καὶ μὴ βλάπτεσθαι (Θ). Ὡσαύτως καὶ ἀνάρθρως· τίνα δ' αἴσχιον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν; (Ξ.)

§. 19. Ἐπειδὴ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον λεγόμενον (σ. 92, §. 7) ἰσοδυναμεῖ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι, λέγουσιν εἶναι=λέγουσιν ὅτι ἐστίν, ἢ δὲ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι δέχεται ἐπὶ ἀρνήσεως τὸ οὐ (§. 9), τούτοις ἐπόμενον ἦτον ὥστε καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως νὰ δέχεται ὡσαύτως τὸ οὐ· λέγουσιν ὅτι οὐκ ἔστι καὶ λέγουσιν οὐκ εἶναι. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ δὲν λείπουν τοιαῦτα παραδείγματα (Ἴδε κατωτέρω §. 22), ἢ συγνοτέρα καὶ ἢ συνήθης χρῆσις ἐκφέρει τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τούτοις διὰ τοῦ μὴ· λέγουσι μὴ εἶναι.

§. 20. Οὕτω μετὰ τὰ ῥήματα λέγειν, φάναι, εἰδέναι, ἐπίστασθαι, ὀρᾶν, δοκεῖν, νομίζειν, οἶεσθαι, μετὰ τὰ ῥήματα δεικνύναι, δηλοῦν, ὀρᾶν, πυνθάνεσθαι, ὑπισχεῖσθαι, ἀπειλεῖν, βουλευέσθαι, μεταγιγνώσκειν, μετὰ τὰ ὀμνύναι, ὁμολογεῖν, ἀρνεῖσθαι, μετὰ τὰ χρῆ, ἀνάγκη, εἰκός, ἀδύνατον, δίκαιόν ἐστι, κτλ, ἐπὶ τοῦ ἐκ τούτων ἐξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου τίθεται μὴ· πῶς ἂν τολμῶμεν λέγειν τὸ καλὸν μὴ καλὸν εἶναι; (Πλ.)—ἔφασαν μὴ ἀδικήσεσθαι (Ξ).—ἐπιστάμεθα μὴ πῶποτ' αὐτὸν ψεῦδος λακεῖν (Σ).

§. 21. Ὡς λόγος τῆς τοιαύτης διαφορᾶς ἐπιφέρεται ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ἀπαρεμφάτου ἡ ἔννοια κρέμαται πάντῃ πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ὃ ἐστὶν ἐκ τῆς γνώμης τοῦ λέγοντος, νομίζοντος, κτλ, ἐπομένως ἢ ἀρνήσις ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1)· ἐπὶ δὲ τῆς

ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς θεωρεῖται οἶον ἀθύπόστατος καὶ ἀνεξάρτητος ἐκ τοῦ ἡγουμένου κώλου, χρησιμεύοντος τοῦ μορίου μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν καὶ σύνδεσιν τῶν δύο λόγων, ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἐνυπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (§. 1). Οὕτω λοιπόν, κατ' ἀκριβοῦρημοσύνην, τὸ μὲν φημί ταῦτα μὴ οὕτως ἔχειν ἐκφέρει τὴν περὶ τοῦ προκειμένου κρίσιν ἐπὶ τὸ μετριώτερον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος, τὸ δὲ φημί ὅτι ταῦτα οὐχ οὕτως ἔχει ἐξηγεῖ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐπὶ τὸ βεβαιότερον, ὡς ὄντως ὑπάρχουσιν καὶ οὐδαμῶς ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐξαρτωμένην=ταῦτα οὐκ ἔχει οὕτω, καὶ λέγω τοῦτο.

§. 22. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον καὶ μετὰ τὰ ἀνωτέρω ῥήματα ἀπαντῶνται ἀπαρέμφατα τὸ οὐ ἔχοντα ἡγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς οὐτι διαπράξασθαι (Πλ. Πρωτ. 317)—οὐδ' ἀνθρωπορ νομίσαιμι ἐμαυτὸν εἶναι (Πλ.)—κινδυνεύει οὐχ οὕτως ἔχειν (Πλ.)· μάλιστα δὲ μετὰ τὰ λεκτικά· φημί δ' οὐ σε μαρθάνειν (Σ. Φ. 1389).—φημί αὐτὸν οὐ διαμενεῖν (Ξ.). Ἴδε περὶ τούτων *Εἰσαγ. Ἑλλην. Σνιτ. σ. 791*—.

§. 23. Εἰ μὲν οὐχὶ ἅπαντα, τὰ πλεῖστα τοῦλάχιστον τῶν τοιούτων χωρίων δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς δύο γενικωτέρας περιστάσεις τὰς ἐξῆς· α'. ὅταν ὁ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου λόγος ἀποφάσκηται ἐπὶ τὸ βεβαιότερον καὶ ἀνενδοιάστως, ἐπομένως ἰσοδυναμῆ τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 21)· φησὶ δεῖν οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ (Πλ. Φαίδ. 63).—μηδὲν δύσοιζ' οὐ πολεμίους δρᾶσαι τάδε (Εὐρ. Ρ. 805)· οὕτως ἴσως καὶ τὸ αἰσθόμενος οὐκ ἂν πείθειν (Θ. Ε', 4).

§. 24. Τίθεται· β'. οὐ ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ἡ ἄρνησις πίπτῃ εἰς μίαν μόνην ἔννοιαν. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ὅταν εἰς κῶλον ἀποφατικὸν ἀντιτίθηται κῶλον καταφατικὸν ἰσοδύναμον· κοῦτε ἀπόρρητα ἔφη αὐτὰς (τὰς γυναῖκας) ἐκφέρειν, σὲ δὲ καμὲ τοῦτο δρᾶν ἀεὶ (Ἄρφ. Ἑκκλ. 442), ἢ καὶ ἀντιστρόφως· καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν (ἔφη) πάντα κοῦκ ἀποστερεῖν (αὐτόθι 449).—ὦμοσε δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγους πόδα θεῖναι, ἀλλὰ μένειν ἐπὶ γῆς (Θεόκρ. κά, 59). Ἐνίοτε δέ, τιθεμένου τοῦ ἐνὸς μόνου κώλου, ἐξυπονοεῖται τὸ ἄλλο (ἀν. §. 10)· ἐγὼ οἶομαι σὺν ὑμῖν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 23).—ἡγησάμενος οὐκ ἔτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρῆναι ἐν ταῖς συνουσίαις (Πλ. Πρωτ. 335), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τέλει τοῦ κεφαλαίου.

§. 25. Ἡ μετοχή δέχεται τὸ μὴ ἄ. ἐπὶ πλοκῆς λόγου οἰκοθεν ἀπαιτούσης τὴν τοιαύτην ἄρνησιν, ὡς ἐπὶ προστακτικῆς· *ῥηφίσασθε τὸν πόλεμον μηδὲν φοβηθέντες* (Θ.). ἐπὶ ἀπαρεμφάτου ἀπαιτοῦντος τὸ μὴ τί ἐστίν, εἰ χρή μὴ κελευσθεῖσαν λέγειν; *Ῥ'*. ὅταν ἐξηγῆ ἔννοιαν ὑποθετικὴν· *φίλοι γε οὐκ ἂν εἶεν μὴ περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ἑαυτοὺς* (Πλ.)=εἰ μὴ.—*οὐκ ἔστι μὴ ρικῶσα σωτηρία* (Πλ.), κτλ.

§. 26. Δέχεται, τούναντίον, τὸ οὐ, ὅταν ἐξηγῆ ἔννοιαν θετικὴν· *οἶνος οἴεσθαι τοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πιρότων τοὺς πολλοὺς οὐκ ἔχοντας* (Πλ.)=ἐν ᾧ οὐκ ἔχουσι.—*τί ταῦτ' αἰτίας μ' οὐδὲν ὠφελουμένη;* (Σ.)—*καὶ γὰρ ἐμοὶ πολέμιός ἐστίν οὐκ ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οἰόμενος* κτλ. (Ξ.).—*οἱ οὐ δυνάμενοι* (Θ. Β', 25).—*οἱ οὔτε ἀγαθοὶ οὔτε κακοὶ πως ὄντες* (Πλ.).

§. 27. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα σαφηνίζουσι τὸ πρᾶγμα καλλιώτερον· ὁ μὲν λαβῶν ἀργύριον ὑπερεπήνεσεν, ὁ δ' οὐ λαβῶν, κτλ. (Ἄρφ. Ἐκκλ. 186).—*εἰώθατε τὰ οὐκ ὄντα λογοποιεῖν ὡς ἐστίν ἡμῖν ἐτοῖμα* (Ἄνδ).—*οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα* (Ξ. Ἄρ. Δ', δ', 15).

§. 28. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωμένων ῥημάτων (§. 20) συντάσσονται καὶ μετὰ μετοχῆς, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν παρατηρήσαμεν, κατηγορουμένου τόπον ἐπεχούσης (σ. 100, §. 7. σ. 101, §. 10). Καὶ τότε δέ, ἰσχύοντος τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, δέχονται οὐ, ἐπὶ θετικῆς, καὶ μὴ, ἐπὶ ὑποθετικῆς ἐννοίας· *φανερὸς γέγονεν οὐ συγγενῆς ὢν* (Ξ.).—*καὶ οὗτ' ἐπιχειρήσας οὗτ' ἐπιθυμήσας οἶδα ὅτου ἠτύχησα* (Ξ. Κ. Π. Ἡ, 7).—*ἴστε μὲν με οὐδέρα πω κίνδυνον προξενήσαντα ὑμῖν ἐθελοῦσιον* (Ξ. Ἄρ. Γ', ε', 14).—*ὄρῳ οὐ δυναμένους* (Ξ.).—*ἠγγεῖλε τὴν πόλιν οὐ πολιορκηθεῖσαν* (Ξ.). Ὁσαύτως *εὐ ἴσμεν μὴ ἂν ἦσσαν ὑμᾶς ἀπηροὺς γενομένους τοῖς ἐνυμμάχοις* (Θ.).—*ὡς μηκέτ' ὄντα κεῖνον ἐν φάει νόει* (Σ.)=ὡς εἰ μὴ ἦν.—*ὡς μηδὲν εἰδὸτ' ἴσθι μ' ὢν ἀριστορεῖς* (Σ.).

§. 29. Ἡ αὐτὴ χρῆσις τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων οὐ καὶ μὴ ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν, ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἐπὶ τῶν ἐπιρρήμάτων καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπροθέτων πτώσεων· τίθεται δηλ. μὴ ἐπὶ ὑποθετικῆς καὶ οὐ ἐπὶ θετικῆς ἐννοίας· *δεινὸν δ' ἐστίν ἢ μὴ ἄμπειρία* (Ἄρφ. Ἐκκλ. 115).—*γράφας τὴν τῶν γεφυρῶν οὐ διάλυσιν* (Θ. Α,

137).—κατὰ τὴν οὐκ ἐξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως (Θ. Ε', 50).—οὔτοι φίλα τὰ μοι φίλα (Εὐρ. Τρ. 465).—οὐ δίκαια δρᾶς (Ξ.).—οὐ φίλα τοι ἐρέω (Ήρ.).—μὴ ἐμποδῶν (Θ.).—μὴ καλῶς (Εὐρ.).—οὐκ εἰκότως (Θ.).—οὐκ εὐκαίρως (Ἰσ.).—ἂ μὴ μετὰ νόμῳ ἤμαρτεν (Θ. Γ', 62).—ἐπὶ κακουργία καὶ οὐκ ἀρετῇ ἐπετήδευσαν (Θ. Α', 37).

§. 30. Οὕτω λοιπόν, δεχόμενοι τὰς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις καθ' ἃς ἐν τῷ ἐξακρωμένῳ λόγῳ τίθεται οὐ ἀντὶ μὴ, δεχόμεθα φαινομένας μόνον ἐξαιρέσεις· διότι, εἴτε τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλλα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τῆς ἀποφασκομένης λέξεως (§. 17), εἴτε ἐκφέρει τὸν δι' ἀπαρεμφάτου λόγον ἰσοδύναμον τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 23), εἴτε τελευταῖον ἀποφάσκει ὅχι ὅλον τὸν λόγον, ἀλλὰ μίαν μόνην ἔννοιαν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων (§. 24), πάντοτε ἀποφάσκει, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν, οἴκοθεν, οὐχὶ ἐξωθεν καὶ δυνάμει ἐξακρήσεως.

§. 31. Δεχόμενοι δὲ ἀφ' ἑτέρου ὡς ἐλλειπτικάς τὰς φράσεις ἐν αἷς, ἐπὶ τοῦ ἀπολύτου λόγου, τίθεται μὴ εἶπω;=βούλει ἵνα εἶπω; μὴ γένοιτο=βουλοίμην ἵνα μὴ γένοιτο, κτλ. ἐλευθεροῦμεν διὰ τοῦτου παντελῶς τὸν καθ' αὐτὸ ἀπόλυτον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου μὴ, ὡς διὰ τοῦ προηγουμένου (§. 30) ἐλευθεροῦμεν τὸν ἀληθῶς καὶ ὄντως ἐξακρωμένον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου οὐ. Καὶ οὕτως εὐρίσκεται κατὰ πάντα ἰσχύων ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου τοῦδε τεθείς κανὼν, ὅτι τὸ μὲν οὐ ἐν γένει τίθεται ὅπου ἢ ἀπόφασις ἐνυπάρχει οἴκοθεν εἰς τὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ μὴ ὅπου ἔρχεται ἐξωθεν (§. 1).

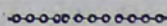
§. 32. Ταύτας τὰς ἀρχὰς ἀποδεχόμενοι δυνάμεθα, μετὰ μείζωνος ἢ ἐλάττονος ἰσχυρίσεως, πολλὰ τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων χωρία νὰ προσελκύσωμεν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τύπους· πῶς διέζης ἢ πόθεν μηδὲν ποῶν; (Ἄρφ. Πλ. 906)=εἰ, ὡς λέγεις, μηδὲν ἐπόμενος=ἐποίεις· τὸ οὐδὲν ποιῶν ἤθελεν εἶναι=ὅς ἢ ἐπεὶ οὐδὲν ἐποίεις.—Λύσετε δὲ οὐδὲ τὰς Λακεδαιμοσίων σπονδάς, δεχόμενοι ἡμᾶς μηδετέρων ὄντας ξυμμάχους (Θ. Α', 35)=ὡς εἰ μηδετέρων εἴημεν σύμμαχοι, ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὑποθέσει· τὸ οὐδετέρων ὄντας ἤθελεν εἶναι=οἵτινες ἢ ἐπεὶ οὐδετέρων ἐσμέν σύμμαχοι.

§. 33. Δυσκολώτερον τὸ πάσαι δὲ μὴ παρῶν θαυμάζεται (Σ. Τ. 289), ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ᾔηται οὐ παρῶν. Ἀλλ' ἴσως καὶ τοῦτο=θαυμάζεται εἰ μὴ οὗτος πάρεστι. Τὸ τοῦ Θουκιδίδου καὶ ἐς μὲν ἀκρόα-

σιν τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν ἀτερπέστερον φανεῖται (Θ. Α', 22) = ἀτερπέστερον φανεῖται τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ὅταν μὴ εὖρωσι τὸ μυθῶδες, ὡς ἤλπιζον, καὶ, κατὰ τὸν Ἄρτουγγ = τοσοῦτον μᾶλλον ἀτερπές, ὅσον ἔλαττον μυθῶδες· τὸ οὐ μυθῶδες ἤθελε φανερώσει τὸ ἀπολύτως καὶ καθ' αὐτὸ ἀψευδές, ἀπ' οὐδεμιᾶς τοιαύτης ἐξωτερικῆς σχέσεως ἐξαρτώμενον. Τὸ τοῦ Ἡροδότου (Α', 32) ἡ δὲ ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπέξριπται ἐς τὸ μηδέν, κτλ = εἰς τοσοῦτον ὥστε μηδὲν εἶναι.

§. 34. Τὰ τελικὰ ἀπαρέμματα δέχονται τὸ μὴ (§. 18), ἐπομένως καὶ ὅταν σημαίνωσι συνέπειαν τῶν προηγουμένων· τοσοῦτον προβέβηκεν ὥστε μὴ ζητεῖν αὐτὴν ἐν αἰσθήσει (Πλ. Θεαιτ. 187). Καὶ ὁμοῦ παρ' Εὐριπίδῃ ἀπαντᾶται οὐμὸς γάμος ὤνησεν Ἑλλάδ' οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων (Εὐρ. Τρ. 932). Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐτέθη τὸ οὐ εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἡ συνέπεια δὲν ἀφίνεται ἀμφίβολος, ἀλλ' ἐκφέρεται ὡς γενόμενον = ὤνησεν εἰς τὸ ἀκράτητον ὑπὸ τῶν βαρβάρων τὴν Ἑλλάδα εἶναι = διὰ τὸν ἐμὸν γάμον ἡ Ἑλλάς οὐ κρατεῖται ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Ἄλλο τοιοῦτον παράδειγμα ἐκ τοῦ Πλάτωνος ἴδε ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συγτάξεως, σ. 794.

§. 35. Καὶ τούτου ὁμοῦ τεθέντος, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ χωρία τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀφεθῶσιν εἰς δευτέρας φροντίδας. Ἴσως δὲ καὶ ζήτημα δυνατὸν νὰ κινηθῆ. Ἄν παρὰ τὴν ἐπίπονον κατάταξιν πασῶν τῶν ἐξαιρέσεων εἰς ἐλάττονας ἢ πλείονας περιστάσεις (Σ. Π. Β'. σ. 527. σ. 531) καὶ τὴν εἰς τὸν προσήκοντα τόπον, πιθανῶς ἢ ἀπιθάνως, ἄνευ ἢ μετὰ βίας, ἀναγωγὴν τῶν διαφορῶν χωρίων, δὲν εἶναι ὀρθότερον νὰ δεχθῶμεν καὶ ἐν τούτοις, ἐπίτινων τοῦλάχιστον, ἐξαιρέσεις, ὁποίας ἀπανταχοῦ ἅπαντα γλῶσσα ἔχει. Περὶ ἄλλων παρεπομένων τῶν ἀποφατικῶν μορίων, περὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ, κτλ, ἴδε Σ. Π. Β'. καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συγτάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Προθέσεων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν θεωρούμεναι αἱ προθέσεις ἦσαν τοπικὰ ἐπιρρήματα. Ὡς πρὸς τὴν ἐν συντάξει χρῆσιν, ἀναπληροῦσι

τὰ τῶν πτώσεων, ἐξηγοῦσαι σχέσιν ὀνόματος πρὸς ὄνομα· υἷος μετὰ πατρός.—βελτίους ἐποίει τοὺς πολίτας ἀντὶ χειρόνων (Πλ. Γοργ. 515). Ἐάν λοιπὸν ὑποθέσωμεν γλῶσσαν δεκατρεῖς πτώσεις ἔχουσαν, ὡς ἡ Φιννική, αὐτὴ ἔχει μικροτέραν χρείαν τῶν προθέσεων, δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηγοῦσα ὅτι ἄλλαι διὰ προθέσεως. Ἔτι ὀλιγώτερον χρήζει τῶν προθέσεων γλῶσσα εἴκοσι πτώσεις ἔχουσα. Ἐάν δέ, τοῦναντίον, ὑποθέσωμεν γλῶσσαν ὅλως ἄπτωτον, ἡ γλῶσσα αὕτη δὲν δύναται σχεδὸν νὰ κινηθῇ ἄνευ προθέσεων, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς πλείσταις γλώσσαις τῶν νεωτέρων ἐθνῶν.

§. 2. Τίθενται δὲ αἱ προθέσεις εἰς τὸν λόγον κατὰ δύο τρόπους, ἐν συντάξει, χωριστὰ δηλ. τοῦ ὀνόματος πρὸς ὃ φέρονται, ὡς ἐπὶ γῆς, ἐπὶ τῶν ὠῶν, ἐν οὐρανῷ, κτλ, καὶ ἐν συνθέσει, κατ' ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν, ἐπίγειος, ἐπὼάζειν, ἐνουράιος, κτλ'· πολλάκις δὲ καὶ προθετικὴν ἀποσκιρτᾶν τινος.—*arā énechésthō* (Πλ.).—ὁ ποταμὸς διαρρέει τὴν πόλιν. Συνήθως δὲ προτάσσονται ἐν συντάξει οὖσαι, καὶ πάντοτε ἐν συνθέσει, καὶ ἐκ τούτου τὸ ὄνομα πρόθεσις, ὅπερ ἐν ἄλλαις γλώσσαις δὲν ἀληθεύει.

§. 3. Ὡς πρὸς τὰς πτώσεις μεθ' ὧν συντάσσονται, αἱ προθέσεις διαιροῦνται εἰς μονόπτωτους, μετὰ μιᾶς μόνης πλαγίας συντασσομένης, εἰς διπτῶτους μετὰ δύο πλαγίων συντασσομένης, καὶ εἰς τριπτῶτους, καὶ μετὰ τῶν τριῶν συντασσομένης.

Προθέσεις Μονόπτωτοι.

§. 4. Προθέσεις μονόπτωτοι εἶναι ἐπτά, ἡ ἀντί, ἡ ἀπό, ἡ ἐξ ἢ ἔκ, ἡ πρό, μετὰ γενικῆς συντασσομένης, ἡ ξὺν ἢ σὺν καὶ ἡ ἐν, μετὰ δοτικῆς συντασσομένης, καὶ ἡ εἰς ἢ ἐς μετὰ αἰτιατικῆς.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.

§. 5. Ἡ πρόθεσις ἀντί σημαίνει· 1. ἀνταλλαγὴν· πεζὴν δύναμιν ἔχων, ἀρθ' ἧς ἄλληλῃ οὐκ ἀν δέξαιο (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 10)· 2. ἀντικατάστασιν· βουλεύεται ὅπως βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀρ. Α, α, 4).—ἀντί μὲν δούλου πολίτης γεγένηται, ἀντί δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντί δὲ ὑπογραμματέως νομοθέτης (Λυσίας)· 3. ἀμοιβὴν· ἀντί τῶν πολλῶν πόρων σμικρὰ ἀπολαῦσαι (Πλ.).—ἀντί τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς ἀξιοῦν (Ξ. Κ. Π. Δ', ζ', 15)· 4. προτίμησιν· τὸν καλὸν θάνατον ἀντί τοῦ αἰσχροῦ βίου αἰρεῖσθαι (Ξ.)· 5. αἴτιον· τὸν Μίνων τιμωρούμεθα, ἀρθ' ὧν ἡμᾶς ἠνάγκασε τοὺς δασμοὺς τε-

λεῖν ἐκείρους (Πλ.).—*ἀντὶ τοῦ*; (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 31)=*τίνος ἕνεκα*. Πάντα δὲ τὰ σημαίνόμενα ταῦτα εἶναι προφανῶς ποικιλίαι τοῦ πρώτου ὅπερ προῦκυψεν ἐκ τῆς πρωτίστης σημασίας τοῦ *ἀντικρῦ*, σωθείσης εἰς τὸ ἐπίρρημα *ἄντα* καὶ εἰς τὸ λατινικὸν *ante*.

§. 6. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις *ἀντὶ* σημαίνει· 1. *ἀντικατάστασις*· 2. τὸ *ἐναντίον*. Καὶ τῆς μὲν πρώτης σημασίας ἐπικρατούσης, συντάσσονται τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα γενικῆ· *ἀντιυθέραι τὴν τῶν Ἀθηναίων ἐμπειρίαν τῆς σφειτέρας μελέτης* (Θ. Α', 35)· τῆς δὲ δευτέρας ἐπικρατούσης, συντάσσονται δοτικῆ· *τῇ ἀληθείᾳ ἀντιλέγειν* (Πλ.).—*ἀντιτάττεσθαί τινα ἢ πρὸς τινα* (Ξ.).—ὁ δὲ Ἄρχιππος ἠντιδίκει ἢ μὴν τὸν Ἑρμῆν ὑγιᾶ τε καὶ ὄλον εἶναι (Λυσίας Ἀνδοκ. Ἀσεβ. §. 12)=*ἀντίδικος ὢν ἔλεγεν, ἀντιδικαζόμενος*· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ συνηθέστερον. Συντάσσονται δὲ τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα ῥήματα καὶ δυνάμει τῆς ἰδίας αὐτῶν σημασίας, οὐδεμίαν ῥοπήν ἐχούσης τῆς προθέσεως πρὸς τὴν σύνταξιν· *ἀνταδικεῖν ἀλλήλους* (Πλ.)= *ἐξ ἀμοιβῆς ἀδικεῖν*.—*ἀρθυβρίζειν*.—*ἀνταγοράζειν σῖτον* (Ξ.), κτλ. Καὶ τὰ *ἀντέχεσθαί τιος, ἀντιλαμβάνεσθαί τιος*, κτλ, δέχονται τὴν γενικὴν ὡσαύτως δυνάμει τῆς σημασίας· διότι καὶ ἀπλᾶ ὄντα οὕτω συντάσσονται· *λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κυαζάρου* (Ξ. Κ. Π. Ε', ε, 7).—*ἀντελάβετο τοῦ τρίβωρος τουτουῖ* (Πλ. Πρωτ. 335).—*τῆς γνώμης αἰεὶ τῆς αὐτῆς ἔχομαι* (Θ. Α', 140).—*τῆς θαλάσσης μᾶλλον ἀντείχοντο* (Θ. Α', 13).

2. Ἡ Πρόθεσις ἀπό.

§. 7. Ἡ πρόθεσις *ἀπό* σημαίνει· 1. *χωρισμόν*· ἀπὸ δ' αὐχέρος ὤμον ἐέγραθεν (Ὀμ.)· 2. *ἀπομάκρυνσιν*· ἀπὸ σκοποῦ· 3. τὸ *σημεῖον* ἐξ οἷ ὀρμᾶται τι καὶ ἔχει τὴν ἀρχήν· α. ἐπὶ τόπου ἐν γένει· ἐνθα δὲ εἰσιν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσαι (Ξ.).—*ἀφ' ἡλίου ἀνιόρτος* (Ξ.)· β. ἐπὶ πατρίδος· ἀπὸ Ζάγκλης (Θ.)· γ. ἐπὶ καταγωγῆς· οἱ ἀπὸ Δημαράτου (Θ.)· δ. ἐπὶ πλήθους· τῶν ἀπὸ δήμου τις (Θ.)· ε. ἐπὶ προσώπων· ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι (Πλ.)· ς. ἐπὶ θέσεως· ἀφ' ἵππου, ἀπὸ νεώς, ἀπὸ ἀρμάτων, ἀπὸ πύργων μάχεσθαι (Ξ.)· ζ. ἐπὶ χρόνου· ἀπὸ τούτου, ἀπὸ γενεᾶς, ἀπὸ παίδων, ἀφ' οἷ (Ξ.)· η. ἐπὶ ἀφορμῆς· ἀπὸ στάσεων ἐκπίπτουτες (Θ.)· θ. ἐπὶ συμφωνίας· ἀπὸ σημείου ἐνὸς ἐπιστρέψαντες (Θ.)· ι. ἐπὶ ὀργάνου· ἢ ἀπὸ τόξων μάχη.—*ἀπὸ κυάμου ἄρχοντας καθίστασθαι*

(Ξ.)· *ιά. ἐπὶ ὕλης· ἀπὸ κέδρου (Ἡρ.)· ιβ'. ἐπὶ πόρου καὶ μέσου· ἀπὸ σιδηρείας ὁ βίος (Ξ).*—*ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν ζῆν (Πλ.).*—*ἀπ' ἐλαχίστων ὀρμᾶσθαι (Ξ).*—*ἀπὸ μικροῦ ἐθέλω διαπραῖξαι (Ἄρφ.).*

§. 8. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει μάλιστα χωρισμόν, ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀποβολήν· ἀπέρχεσθαι, ἀποσκιρτᾶν, ἀπομαρθάνειν· αἰτησιν δέ, δόσιν καὶ λῆψιν ὀφειλομένου δηλοῖ ἐν τοῖς ἀπαιτεῖν, ἀποδιδόναι, ἀπολαμβάνειν· ἀπανταχοῦ δ' ἐπικρατεῖ, διαφόρως τρεπομένη, ἡ ἔννοια τοῦ ἐξ ἄλλων χωρισμοῦ. Ἐκ ταύτης δὲ προήλθεν ἡ σημασία τῆς τελειώσεως· ἀποτελεῖν, ἀπεργάζεσθαι, ἀπερημοῦν, ἀποδεικνύται=ἀπεργάζεσθαι, παρασκευάζειν, παρέχειν (Ξ. Κ. Π. Α', 6', 5 Β', 4, 23. Η, 4, 35)· οὕτω δὲ καὶ ἀπαριθμεῖν=τελευταῖν τὴν ἀρίθμησιν· τὰ δὲ χρήματα ὧν εἶπεν ὁ Κῦρος διπλάσια ἀπριθμῆσεν (Ξ. Κ. Π. Γ', 4, 42)=ἐπλήρωσεν, κυρίως δὲ=ἐμέτρησεν· οὕτω δὲ καὶ ἀπογεγραμμένοι ἢ=τελέσαντες τὸ ἀπογράφεσθαι, ἢ=διὰ τῆς ἐν καταλόγῳ ἀπογραφῆς κεχωρισμένοι τῶν ἄλλων. Τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα συντάσσονται ἢ δυνάμει τῆς προθέσεως, ὡς ἀπέχειν τιός, ἀποχωρεῖν ἀπό τιος καὶ ἐκ τιος, ἢ δυνάμει τοῦ ῥήματος· ἀπέρχεσθαι εἰς Λακεδαιμόνα, ἀποδιδόναι τινί τι, ἀπαιτεῖν τινά τι. Δυνάμει τῆς τῷ ῥήματι διδομένης σημασίας συντάσσονται καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς· Παῦλος τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος (Πρ. Ἀποστ. ΙΗ', 18)=ἀποχωρισάμενος καὶ χαίρειν εἰπών.—ἀποτάσσει τῷ σατανᾷ; τὸ ἐναντίον τοῦ συντάσσεσθαι τῷ Χριστῷ.

3. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἐκ.

§. 9. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἐκ σημαίνει ἐν γένει τὴν ἐκ τιος περιφρείας, πλατυτέρας ἢ στενωτέρας, ἐξαγωγήν· *ά. ἐπὶ τόπου· ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς (Πλ.)· β'. ἐπὶ προσώπου· ἐξ ἐμοῦ· γ'. ἐπὶ ἀποστάσεως· ἐκ βελέων, ἐκ ποδῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν, ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο* =ἐξηφάνισται· *δ'. ἐπὶ ὕλης· ἐκ πέτρας.* Ὡσαύτως τίθεται ἢ ἐκ, ὡς ἢ ἀπό, εἰς δὴλωσιν τοῦ τῆς ἀρχῆς σημείου· τοπικῶς, χρονικῶς, αἰτιολογικῶς, μεταβολικῶς, ἐκ προηγουμένης συμφωνίας, ἐκ κατόνος, κτλ. ἐκ δεξιᾶς, ἐξ ἀριστερᾶς, ὁ τόπος ἀπότομος ἐκ θαλάττης, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκ παιδῶν, ἐκ πολλοῦ, ἐκ τούτου=ἐκ τούτου τοῦ χρόνου=ἐκ τούτου τοῦ αἰτίου, ἐκ πολλοῦ=ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καὶ ἐκ πολλοῦ προορᾶν=ἐκ μακροῦ τόπου = μακρόθεν, ἐκ πένητος, πλούσιος ἐκ τῶν πρόσθεν δακρύων γελᾶν, ἐκ τῶν ξυγκειμένων

ποιεῖν, ἐκ τῶν ἔργων κρίνει. Οὕτω λοιπὸν ἐκ τῆς τοπικῆς προκύπτει ἡ χρονικῆ, ἐκ τῆς χρονικῆς ἡ αἰτιολογικὴ σημασία, κτλ.

§. 10. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ἐξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ μάλιστα ἡ ἔννοια τοῦ ἔξω· ἔκδημος, ἐξιέναι, ἐκβάλλειν, ἐκπέμπειν· ἡ ἔννοια τῆς ἀποστάσεως, ἐκ ποδῶν. Ἐκ ταύτης δὲ ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ λῖαν· ἐκπεπταμένως εὐφραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 7)· τοῦ ἐντελῶς ἐξοπλιζεσθαι, ἐκπληροῦν, ἐκπονεῖν, ἐκπλεωσ· ἡ σημασία τῆς καταγωγῆς, ἔκγονος. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς μεταβολῆς ἐν ταύτῳ· ἐξελληνίζω, ἐκβαρβαρόω, κτλ. Καίτοι δὲ ὁμοιάζει ἐν πολλοῖς τῇ ἀπό, διαφέρει ὅμως ἐν ἄλλοις· ἐκμανθάνειν=ἐντελῶς μανθάνειν, καὶ ἀπομανθάνειν=λησμονεῖν, οὐπερ ἡ σημερινὴ γλῶσσα ἔχει τὸ ἐναντίον· ἀπέμαθεν=ἐτελείωσε τὸ μανθάνειν, ἐξέμαθεν=ἐλησμόνησεν.

4. Ἡ πρόθεσις πρὸ.

§. 11. Ἡ πρόθεσις πρὸ σημαίνει· 1. τὸ ἐμπρός· πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνεται (Αἰσχύλ.).—πρὸ ποδῶν (Πλ.).—φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας (Ξ).· 2. τὸ πρότερον· οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες (Ἰσ.).—πρὸ ἡμέρας (Πλ).· 3. ὑπεράσπισιν· πρὸ δεσποτῶν θνήσκειν (Εὐρ.)· πρὸ τινος βουλευέσθαι· 4. προτίμησιν· πρὸ τούτου τεθάναι ἂν πολλάκις ἔλοιτο (Πλ.).—κάλλιον πρὸ τοῦ φεύγειν ὑπέχειν τὴν δίκην (Πλ.).—τοὺς ἐπαινοῦντας πρὸ δικαιοσύνης ἀδικίαν (Πλ.).

§. 12. Καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐπικρατοῦσι τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα, ἅπερ οὐδὲν ἕτερον ἢ ποικιλίαι τοῦ πρώτου· προαύλιον, πρόθυρον, πρόδομος, πρόστων, πρόλογος, πρόρρησις, προστασία, προτίμησις, πρόκειμαι, προέρχομαι, προτάττω, προαγορεύω, προασπίζω, προαιροῦμαι, προνοῶ· ἑαυτοῦ τε κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ (Ξ. Κ. Π. Η', γ', 15). Οὕτω καὶ ἐν τοῖς προβολή, πρόγονος, πρόεδρος, πρόβατον· ὡσαύτως καὶ πρόθυμος, προπετής· τοιοῦτον βέβαια καὶ τὸ προδότης. Καὶ τὸ τῆς σημερινῆς δὲ γλώσσης πρὸ τῆς συγκομιδῆς τοῦ καρποῦ συμφωνητικὸν προστοίχιον μᾶλλον ἢ προστύχιον ἐννοητέον.

5. Ἡ πρόθεσις ἐν.

§. 13. Ἡ μετὰ δοτικῆς συντασσομένη πρόθεσις ἐν σημαίνει τὸ ἐν τινι περιφερείᾳ εἶναι, πλατυτέρᾳ ἢ στενωτέρᾳ· ἐν οὐρανῷ, ἐν γῆ, ἐν Σπάρτῃ, κτλ. Τοῦτο δέ, διαφόρως ποικίλλον, ἐξηγεῖ· α. τὸ ἐν-

τός· ἐν οἴκῳ· β'. τὸ ἐπάνω· ἐν ὄρεσιν· γ'. τὸ κάτω· ἐν τοῖς ὑψηλοῖς δένδροσιν (Πλ.)· δ'. τὸ μεταξὺ· ἐν φίλοις· ε'. τὸ ἐνώπιον· ἐν δήμῳ· ς'. τὸ πλησίον· ἢ ἐν Μυκάλη μάχῃ· ζ'. τὸν χρόνον· ἐν ἡμέρᾳ, ἐν θέρει, ἐν τῷ παρόντι, ἐν τῷ τοιούτῳ—ἐν τοιαύτῃ πραγμάτων καταστάσει.—ἐν τοιοῦτοις ὄντες πράγμασιν (Ξ. Ἀν. Β', α, 3). Ὡσαύτως καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ποικίλλον, ἐξηγεῖ διάφορον ὑπάρξεως κύκλον, πολιτικόν, ἐπιστημονικόν, τεχνικόν, ἠθικόν, κτλ· ἐν ὀλιγαρχίᾳ, τῶν ἐν τέλει, ἐν φιλοσοφίᾳ, ἐν ἀρετῇ, ἐν τέχνῃ, ἐν ἐλπίσιν, ἐν χρησιῷ τρόπῳ, κτλ. Παραλειπτικὰ δὲ εἶναι τὰ ἐν ἄδου τόπῳ δηλ. ἐν Ἀρίφροτος, οἰκίᾳ δηλ. Ὡσαύτως ἐν Κλωπιδῶν (Ἄρφ.), δήμῳ, κωμικῶς, ἀντὶ Κρωπιδῶν.

§. 14. Ἡ πρώτη σημασία, τὸ ἐν τινι εἶναι, ἐπικρατεῖ καὶ ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης κατὰ διαφόρους τροπὰς· ἐνοικεῖν, ἐμμένειν, ἐνδύειν, ἐναυλος, ἐννομος, ἐντιμος, ἐναντιος, κτλ· οὔτω καὶ ἐνθα (ἐν θά=da γερμ.). Ἡ σύνταξις τούτων βαίνει κατὰ τὴν ἐν συνθέσει ἐπικρατοῦσαν ἔννοιαν· ἐμφερῆς τινι=ὅμοιος.—ἐγγελάρ ἐμοί (Σ. Ἡ.λ. 270).—οὐ γὰρ ἂν τοσοῦτον ἐνέκραγες ἡμῖν (Ἄρφ. Π.λ. 224).—ἐμπίπτειν τινί, ἐμπίπτειν ἀλλήλοις. — ἐρίστασθαι τοῖς ποιουμένοις (Θ. Ἡ, 39) = ἀνθίστασθαι· ἢ δυνάμει τοῦ μετ' αὐτῆς ὀνόματος ἢ ῥήματος, ἄνευ ῥοπῆς τῆς προθέσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν· ἐμπειρος γεωμετρίας (Πλ. Πολιτ. Ζ'. 529) = ἐν πείρᾳ γεωμετρίας.—τοῦμπαλιν ὧν βούλονται (Ξ. Κ. Π. Η', δ', 32) = τὸ ἐναντίον τῶν ἃ βούλονται.—ἐνθυμεῖσθαι, ἐννοεῖν τι = ἐν θυμῷ, ἐν νῷ τιθέναί τι.—ἐμπεδοῦν ὄρκους (Ξ. Ἀν. Γ', β', 10) = βεβαιοῦν, κυροῦν.—τὴν τοῦ βίου ὁδὸν ἐρίστασθαι (Πλ.) = εἰσέρχεσθαι. Ὡσαύτως ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν.—ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν (Ξ) = εἰσέβαλεν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἢ σύν.

§. 15. Ἡ μετὰ δοτικῆς, ὡς ἡ ἐν, συντασσομένη πρόθεσις ξὺν ἢ σύν σημαίνει σύνδεσιν καὶ συνάφειαν· τῆς γῆς σύν ἀνδράσι κάλλιον ἢ κερῆς κρατεῖν (Σ.).—σύν τοῖς ὄπλοις.—σύν τῷ σῷ ἀγαθῷ ἢ σύν τῇ σῇ ζημίᾳ (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 13). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας· σύν τῷ νόμῳ (Ξ.)· καὶ ἡ τῆς βοηθείας· σύν θεῷ, κτλ. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ξὺν συγγενὲς τῷ ξυρός = κοινός· ὡς

δὲ τὸ σὺν προῦκυψεν, ἀφαιρεθέντος τοῦ κ (ζῦν=κύν, σύν), οὕτως, ἀφαιρεθέντος τοῦ σ, προῦκυψε τὸ λατινικὸν cum, οἶον κύρ.

§. 16. Ἡ σημασία τῆς συναφείας, ἐνώσεως καὶ συμπλοκῆς ἐπικρατεῖ καὶ ἐν συνθέσει· συμπορεύεσθαι τι, σύμπλους τι.—ὁ ἵππος τοῦτο (τὸ ὄπλον) συμφέρει (Ξ. Κ. Π. Δ', γ', 17)=φέρει ὄμοῦ.—συγκροστεῖν τῷ χεῖρε. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς βοηθείας· συμπράττειν, συνεργεῖν, συνήγορος, σύμφορον, κτλ. Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει καὶ ἡ σημασία τῆς ἐν τάξει καὶ ἀρμορίᾳ πλοκῆς· συντάττειν, συντιθέσθαι, συγγράφειν, ὅθεν καὶ συγγραφή τὸ ἔγγραφον συμφωνητικόν, *syngrapha*· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ=document, *Urkunde* γερμανιστί.

7. Ἡ Πρόθεσις εἰς ἢ ἔς.

§. 17. Ἡ πρόθεσις εἰς ἢ ἔς, μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη, εἶναι ἡ ἀντίθετος τῆς ἐξ ἢ ἐκ· διότι ἡ μὲν ἐξ ἢ ἐκ σημαίνει τὴν ἐκ τινος ἀρχήν, ἡ δὲ εἰς ἢ ἔς σημαίνει τὸ εἰς τι τέρμα· ἐκ θαλάττης εἰς θάλασσαν (Ξ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τοῦ τέλους· πολλὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἥξορτ' εἰς ἔπαιρον εὐκλεῶς (Γν.)· ἡ τοῦ ἐναντίου· στρατεία εἰς Ποτίδαιαν (Πλ.)· ἡ τοῦ ἔσω· εἰς φρέαρ ἐμβάλλειν (Πλ.)· ἡ τοῦ ὡς πρός· εἰς χρήματα.—εἰς γε τὸ ἴδιον (Ξ.).

§. 18. Ἐκ τῶν ἀψύχων μεταφέρεται ἡ πρόθεσις αὕτη εἰς τὰ ἔμψυχα, ὅταν μετὰ τοῦ προσώπου ἐννοῆται καὶ ὁ τόπος· εἰς Δελφούς (Ἄρφ.).—εἰς ὑμᾶς εἰσελθῶν (Λυσ.)=εἰς ὑμᾶς τοὺς δικαστάς, εἰς τὸ δικαστήριον.—εἰς Πέρσας πορεύεσθαι (Ξ.)=εἰς τὴν χώραν τῶν Περσῶν. Ἐπὶ προσώπων δέχεται πολλὰς ποικιλίας· εἰς τοὺς πρώτους ἄγειν, ἀληθῆς εἰς φίλους, λέγειν εἰς ἄπαντας, κτλ.

§. 19. Τὸ προμνημονευθὲν τέρμα σημαίνει ἡ πρόθεσις αὕτη, διαφόρως τρεπόμενον· ἐπὶ ἀριθμῶν· ἐς εἴκοσι μάλιστα (Θ.)=οὐ πλείονες τῶν εἴκοσι.—εἰς δώδεκα τὸ βάθος (Ξ.).—εἰς τοὺς τριακοσίους (Ξ.). Ὡσαύτως ἐπὶ χρόνου· ἤκετε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν (Ξ.)· τοῦτο εἶναι τὸ τέρμα τῆς προθεσμίας—εἰς δύναμιν=ὄσον ἐκτείνεται ἡ δύναμις.—εἰς ἀργύριον λογιζέσθαι=ὡς ἀργύριον, ὡς νόμισμα λογαριάζεσθαι.—εἰς καιρὸν=ἐγκαίρως.—εἰς κάλλος ζῶν=εὐπρεπῶς.

§. 20. Κατὰ βραχυλογίαν δὲ εἶναι, μετὰ τῶν ὁμοίων, τὸ ἐς τὴν Σαλαμίνα ὑπέκκειται ἡμῖν τέκνα τε καὶ γυναῖκες (Ἡρ. Η', 60)=εἰς Σαλαμίνα ἀχθέντα ὑπέκκειται ἐν Σαλαμίनि. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ ἀν-

τίθετον τοῦ κάππεσον ἐν Ἀήμνω (Ἰλ. Α, 593) = εἰς Ἀήμνον πεσὼν ἐκείμην ἐν Ἀήμνω· οὕτω καὶ εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον παρεῖναι (Ξ). ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Β', α, 9) γέρορον δὲ εἰς τὴν ἀριστερὰν κοπίς δὲ ἢ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν, ἢ εἰς = ἐν, ἢ πολλῶ μᾶλλον = διὰ, διὰ τὴν ἀριστερὰν, καὶ διὰ τὴν δεξιάν. Παραλειπτικὰ δὲ τὰ εἰς διδασκάλου, εἰς παιδοτρίβου, κτλ.

§. 21. Ὡς ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς ἐξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ ἐξω, ἐξάγω, ἐκπίπτω, κτλ, οὕτως ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς εἰς ἢ ἐς ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ εἴσω ἢ ἔσω· εἰσάγω, εἰσπίπτω, ἐξοικίζω καὶ εἰσοικίζω, ἐξαγαγκάζω καὶ εἰσαγαγκάζω· οὕτως ἐκπλους καὶ εἴσπλους, εἴσοδος καὶ ἐξοδος, κτλ· οὕτως εἰσορῶ, εἰσδύομαι, κτλ.

Προθέσεις δίπτωτοι.

§. 22. Προθέσεις δίπτωτοι, μετὰ δύο πτώσεων συντασσόμεναι, εἶναι τέσσαρες, ἢ ἀνά, ἢ διὰ, ἢ κατὰ καὶ ἢ ὑπέρ. Ἐκ τούτων δὲ ἡ μὲν ἀνά συντάσσεται γενικῇ καὶ δοτικῇ, ἡ δὲ διὰ, κατὰ καὶ ὑπέρ γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ.

1. Ἡ πρόθεσις ἀνά.

§. 23. Αἰτιατικῇ συντασσομένη ἡ ἀνά πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω, ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως· ἀνά τὰ ὄρη πλανᾶσθαι, τρέχειν (Ξ). — ἀνά πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνην ἔσται (Ξ). τὸ δὲ ἀνά τὸν ποταμὸν πλέειν (Ἡρ.) = πρὸς τὰς πηγάς· 2. χρόνον· ἀνά πᾶσαν ἡμέραν (Ξ). 3. διαρέμῃσιν· ἀνά ἕκαστον ἔτος (Πλ.)· ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως προκύπτει ἡ τῆς δυναμικῆς· ἀνά κράτος = ὄσον φθάνει ἡ δύναμις = ὅλαις δυνάμεσιν.

§. 24. Ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις τῆς προθέσεως ἀνά, ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ἐν, ἀπαντᾶται μόνον παρ' ἐπικοῖς (Ἰλ. Α, 14) καὶ παρὰ λυρικοῖς (Πίνδ. Π. Α', 6)· ἐκ τούτων δὲ μετεφέρθη καὶ εἰς τὰ λυρικά τεμάχια τῶν ἀττικῶν τραγικῶν· ἀνά τε ναυσὶν καὶ σὺν ὀπλοῖς (Εὐρ. Ἴφ. Αὐλ. 754).

§. 25. Ἐν συνθέσει ἡ ἀνά πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀναπηδᾶν ἐπὶ τὸν ἵππον· 2. τὸ ὀπίσω· ἀναποδίττειν, ἀναχωρεῖν, ἀνατίθεσθαι = ἀποσύρειν, ἀλλάσσειν θέσιν τοῦ λίθου ἐπὶ τῆς παιδιᾶς, καὶ = ἀλλάσσειν γνώμην, rétracter· 3. τὸ πάλιν· ἀναμάχεσθαι, ἀναβιώσκεσθαι, ἀναδιδάσκειν τὰ δράματα = ἐκ νέου παριστᾶν, κτλ. 4. ἐπίτασιν· ἀναβοᾶν, ἀναγελάν, ἀνακαλεῖν = μεγαλοφώνως καλεῖν,

προτρέπειν ἀνακαλεῖσθαι κύνας = καλεῖν ἔπίσω. Ἐκτασιν δὲ σημαίνει ἐν τοῖς ἀνοίγειν, ἀναπεταγνύναι, κτλ. οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀναστομοῦν = ἀνοίγειν στόμα ἢ δίοδον (Ξ. Κ. Π. Ζ', ιέ, 15). οὕτω παρ' ἱατροῖς ἀναστομωτικά, τὰ δύναμιν τοῦ ἀναστομοῦν ἤτοι ἀνοίγειν ἔχοντα.

2. Ἡ πρόθεσις διά.

§. 26. Ἡ πρόθεσις διά, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ διὰ μέσον· τοπικῶς· διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται (Λ.). ἐπὶ προσώπων· διὰ βασιλέων πεφυκῶς = καταγόμενος, οἷον διαβάς· ὀργανικῶς· διὰ τινος διαγινώσκειν· χρονικῶς· διὰ βίου εὐτυχεῖν· τροπικῶς· ἢ ἀρετὴ βαίνει διὰ μόχθων (Εὐρ.). — διὰ πένθους τὸ γῆρας ἄγων (Ξ.).

§. 27. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μετὰ τοσοῦτον διάστημα τοπικὸν ἢ χρονικόν· διὰ δέκα ἐπάλλεων (Θ. Γ', 21). — διὰ τετρακοσίων ἐτῶν = μετὰ τετρακόσια ἔτη· διὰ χρόνου· διὰ τέλους = μέχρι τέλους. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ ὄργανου καὶ μέσου, ἐπὶ ἐμφύχων τε καὶ ἀψύχων· λέγειν δι' ἐρμηνέως (Ξ. Α', Β', γ', 19). — δι' ἐαυτῶν κτᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Ἀν. α, 6). — διὰ λόγου μαθᾶρειν (Ξ.). — αἱ διὰ καρτερίας ἐπιμέλειαι (Ξ.).

§. 28. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις διά σημαίνει τὸ αἴτιον· διὰ τοὺς ἀδίκως πολιτευομένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίγνεται (Λυσ.). — διὰ τὴν ἄμετρον ἔξιν (Πλ.). — διὰ τὸ ἐρᾶν τοῦ ἔργου· παρὰ δὲ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὸ διὰ μέσον, ὡς μετὰ γενικῆς· φεύγειν διὰ κῦμ' ἄλιον (Αἰσχύλ.). — διὰ πόρτιον κῦμ' ἄλμας ἐπόρευσας ἐμὰν ἀρᾶσαν (Εὐρ. Ἰππολ. 753). — διὰ τοὺς εὐμαχομένους αἱ μάχαι κρίνονται (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 35) = οἱ εὐμαχομένοι κρίνουσι τὰς μάχας.

§. 29. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις διά σημαίνει· 1. διάβασις· διέρχεσθαι, διατρέχειν, διαγγέλλειν· 2. διάρκειαν μέχρι τέλους· διαμένειν, διατελεῖν, διαβιοῦν, διαγίγνεσθαι· 3. χωρισμὸν καὶ ἀπόστασιν· διαβάλλειν, διέχειν· 4. διαρομὴν καὶ σκορπισμὸν, διαδιδόναι, διαπέμπειν, κτλ. Ἐξαιρουμένων τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρίζειν, δοτικῆς συντασσομένων, ὡς διαφέρεσθαι τινι, διαπολιτεύεσθαι τινι, κτλ. καὶ τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τῆς διαφορᾶς καὶ ἀποστάσεως, γενικῆς συντασσομένων, διαφέρειν τινός, καὶ διέχειν τινός, κτλ., ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατεῖ ἢ κατ' αἰτιατικὴν σύντα-

Ξις· *διάγειν, διαιρεῖν, διακριβοῦν, κτλ, ὡς καὶ τὸ διαδέχεσθαι. Ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 18) τῷ νυκτερινῷ ἀγγέλῳ τὸν νυκτερινὸν διαδέχεσθαι, παθητικῶς, καθ' Ἑρμᾶνον· ἔστι δ' ὁμοῦς καὶ=ἔπεσθαι ἐκλαβεῖν τὸ διαδέχεσθαι· τὰ δὲ διαμάχεσθαι, διαμιλλᾶσθαι, κτλ, δέχονται δοτικὴν δυνάμει τῆς αὐτῶν σημασίας.*

3. Ἡ Πρόθεσις κατὰ.

§. 30. Ἡ πρόθεσις κατὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, ἐξηγουμένου ἢ τοῦ ἐνὸς σημείου, ὡς ἐρρίπτεον ἑαυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω (Ἡρ. Η, 53)=*en se précipitant du haut du mur.*—τὸν γέκνον κατὰ τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι (Ἡρ. Β', 121), ἢ τοῦ ἄλλου, ὡς μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέειν (Πλ.).—*ἐλείβετο αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρεϊῶν (Ξ. Κ. Π. ζ', δ', 3), ἢ καὶ ἀμφοτέρων, χεῖμαρῖοι κατ' ὄρεσφι ῥέοντες ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὕδωρ (Γλ. Δ, 452).*

§. 31. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω κατὰ πολλοὺς τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς, ἐννοουμένου· κατὰ κόρης τύπτειν.—*καθ' ἱερῶν ὀμνύμαι.*—*μὴ κατ' ἀνθρώπων σκόπει μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων καὶ φυτῶν (Πλ.).*—κατὰ σκοποῦ τοξεύειν=ἐπάνω.—*ψεύδεσθαι κατὰ τοῦ Θεοῦ (Ξ.)=περί.*—*καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον (Δ. Φ. Β', 68).*—*οἱ κατὰ Δημοσθένους ἔπαινοι (Αἰσχ. Κτησ. 60), μάλιστα μετὰ τῶν λεκτικῶν ῥημάτων τοῦτο. Συνήθως δὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐναντίον· κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρασχέσθαι (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἢ τοῦ κάτω· ἀφανίζεσθαι κατὰ τῆς θαλάσσης (Ἡρ.).—κατὰ τῆς γῆς δύναι ἢ καταδύναι (Ξ. Κ. Π. Ε. ε, 9).—τὸν κατὰ γῆς (Ξ. Κ. Π. Δ', ε, 5) = τὸν ὑπὸ γῆς, τὸν τεθαμμένον.*

§. 32. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει·
1. *διατριβὴν ἐν τινι ἢ περὶ τι· κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμος γέγραπται (Δ. Λεπτ. 459)·* 2. *διεύθυνσιν πρὸς τι· παρήεσαν αἱ παρθένοι κατὰ πατέρας (Ἡρ.).—οἱ Ἕλληνας ἐνίκων τὸ καθ' αὐτούς (Ξ.)=τὸ καθ' αὐτοὺς βλέπον, τὸ καταντικρὺ των.*

§. 33. Ἐκ τῆς πρώτης σημασίας, τῆς τοπικῆς, τῆς ἐν τινι διατριβῆς, προκύπτει ἡ χρονικὴ σημασία· κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον (Ἡρ.).—*οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἄνθρωποι (Ξ.)=οἱ σύγχρονοι. Ἐκ δὲ τῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει ἡ τῆς συμφωνίας· κατὰ μοῦ-*

ραν, κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ τὸ εἶκος, κατὰ Πλάτωνα· ἐκ τούτου δὲ κατὰ κράτος=συμφώνως τῇ δυνάμει=ὅσον δυνατὸν· κατὰ χώ-
ραν=ἕκαστον ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ. Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ
καθ' ὃ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ· κατὰ τὴν τροφήν τῶν παιδῶν τοσαῦτα
ἔλεγον (Ἡρ.)· καὶ τῆς συγκρίσεως κρείττων ἢ κατὰ ἀνθρώπον (Ξ.)·
ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, μετὰ τῶν ἀντανακλωμένων
ἀντωνυμιῶν· αὐτὸ καθ' ἑαυτό (Ἰσ.)=καθ' ἑαυτὸ καὶ τῶν ἄλλων κε-
χωρισμένον θεωρούμενον. Ἐκ τῆς τοῦ χωρισμοῦ προκύπτει ἡ τῆς δια-
νεμήσεως σημασία· κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνειν (Δ.).

§. 34. Ἐκ τῆς αὐτῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει καὶ ἡ
τῆς προσεγγίσεως ἐπὶ ἀριθμῶν· κατὰ ἐξήκοντα ἕτεα καὶ χίλια (Ἡρ.),
πρὸς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἔκλιναν. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ σκοποῦ· κατὰ
θέαν ἤκειν (Θ. Γ', 31).—κατὰ τί;=πρὸς τί; διὰ τί;

§. 35. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει· 1. τὸ κάτω· κατα-
βάλλειν, καταπηδᾶν, κατακλίρειν· ἐπιστροφὴν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐξο-
ρίας ἐπάροδον ἐν τῷ κάθοδος· ἡ κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν· 2. τὸ
ἐναντίον· καταψεύδομαι· 3. τὸ ἐξ ὀλοκλήρου· καταπιμπράναι, κα-
τασβεννύναι, καταφαγεῖν· κατακλεισάμενος (Ξ.). Ὡτῶ καὶ κατα-
βόστρυχος=πλήρης βοστρύχων, κατάδρυμος=πλήρης δρυμῶν.

§. 36. Εἰ καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ τῆς προθέσεως ταύτης σύνθετα
συντάσσονται συνήθως μετὰ γενικῆς προσώπου καὶ αἰτιατικῆς πρά-
γματος, κατηγορεῖν τιος, καταδικάζειν τινός τι, κτλ., ἀπαντῶνται
ὅμως καὶ ἄλλως συντασσόμενα· καταφροεῖ με καὶ Θήβας ὅδε (Εὐρ.
Βάχχ. 503. Θ. Γ', 34. Η', 82).—οὐχ ἠδομένως πράττορά με κα-
τέγγως (Ξ. Κ. Π. Η', δ', 9. Ἴδε καὶ Ἀρφ. Ἰππ. 46)=ἐφώρσασας.—
ὕμας ἔρινοι καταπολιτεύονται (Δ. περὶ τῶν ἐν Χερῶν. 102).—οὐκ
ἐάσεις καταγελάσαι ἡμῖν (Ἡρ. Ζ', 9. Ἴδε καὶ Γ', 155).—καθυβρί-
ζειν τιρί (Σ. Αἴ. 153).—τοῖσι μὲν κατακέκριτο θάνατος (Ἡρ. Ζ', 146).

4. Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.

§. 37. Ἡ πρόθεσις ὑπέρ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει·
1. τὸ ὑπεράνω, ἐπὶ τοπικῆς θέσεως· ὁ θεὸς ἔθηκε τὸν ἥλιον ὑπὲρ
γῆς (Πλ.).—ὑπὲρ τῆς κόμης γήλοφος ἦν (Ξ.).—ὑπὲρ τῶν πρόσθεν
διακοντίζειν (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 34)· 2. ὑπεράσπισιν· ἀποθνήσκειν ὑ-
πὲρ τῶν δικαίων (Ἰσ.).—ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ (Ξ.)· 3. τὸ περὶ οὗ ὁ λό-
γος· δικάσειν ὠμομόκατε ὑπὲρ ᾧν ἡ δίκωξις=περὶ. — ὑπὲρ τιος

Ἰαρόρειν (Ξ.)=περὶ τινος· 4. *εἰς τόπον τινός· ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκρινοῦμαι* (Πλ.)=ἀντί.

§. 38. Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ συντασσομένη σημαίνει τὸ ἐπέκεινά τινος ὀρίου, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἐπὶ κινήσεως· ὑπὲρ γῆς ὄρους ἀγαρισθεῖς (Πλ.). Συνηθέστατα δὲ τίθεται ἢ ὑπὲρ μετὰ αἰτιατικῆς ἐπὶ ὑπερβάσεως μέτρου καὶ ἀριθμοῦ· ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα.—ὑπὲρ ἀνθρώπων (Πλ.).—ὑπὲρ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους (Πλ.)=ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν κατάληψιν.—τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας (Πλ.).—ὑπὲρ τὸ ἡμῖν (Ξ.).—ὁ δεῖνα εὐδαίμων ὑπὲρ τὴν πόλιν (Δημ. Συντάξ. 172).

§. 39. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις ὑπὲρ σημαίνει· 1. ὑπεροχὴν· ὑπερέχειν, ὑπερβαίνειν· 2. ὑπερβολὴν· ὑπεράγασθαι, ὑπερμισεῖν, ὑπερεμπίπλασθαι, ὑπέρπλουτος, ὑπέραισχρος, ὑπερβαλλόντως· 3. καταφρόνησιν· ὑπερορᾶν, ὑπεροψία· ἀπανταχοῦ δὲ ἀναφαίνεται ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω.

Προθέσεις Τρίπτωτοι.

§. 40. Προθέσεις τρίπτωτοι, καὶ μετὰ τῶν τριῶν πλαγίων συντασσόμεναι, εἶναι αἱ ἐπόμεναι ἐπτά, ἢ ἀμφί, ἢ περὶ, ἢ ἐπί, ἢ μετὰ, ἢ παρά, ἢ πρός, ἢ ὑπό.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.

§. 41. Ἡ πρόθεσις ἀμφί, μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσομένη, σημαίνει σχεδὸν τὰ αὐτά· α. τὸ περίξ· τοῖς ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλεως (Ἡρ.)· β. τὸ ἔνεκα· οἱ πολέμιοι προσήεσαν ἀμφὶ ᾧν εἶχον διαφερόμενοι (Ξ.)· γ. τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· πυθέσθαι δεόμενος τὰ τ' ἀμφὶ σοῦ, τὰ τ' ἀμφ' Ὀρέστου (Εὐρ. Ὀρ. 865).—ὅπως ἀκούσης τῆς δίκης τῆς ἀμφὶ τοῦ πατρός (Ξ. Κ. Π. Γ', α, δ).—ἀμφὶ φαιδίμοις ὤμοις ἔχων (Ξ. Ἀποσπ.)—θανάτου ἀμφὶ φόβῳ (Εὐρ.).—ἀμφὶ νόστῳ τῷ βασιλείῳ (Αἰσχύλ.).—ἀμφὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς διξὸς λέγεται λόγος (Ἡρ.). Ἡ μετὰ γενικῆς σύνταξις τῆς ἀμφὶ δὲν εἶναι πολλὴ συχνὴ παρ' Ἀττικοῖς· ἢ δὲ μετὰ δοτικῆς εἶναι ἄχρηστος παρὰ τοῖς πεζοῖς αὐτῶν.

§. 42. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ ἀμφὶ σημαίνει τὸ περίξ, τοπικῶς· ἀμφὶ Τροίαν (Σ.).—ἀμφὶ τὸν ποταμόν (Ξ.)· τὸ περίπου, ἐπὶ χρόνον· ἀμφὶ δόρπιστον, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας (Ξ)· ἐπὶ ἀριθμοῦ· ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους (Ξ.), κτλ. Μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι καὶ ἔχειν σημαίνει ἀσχ

λείσθαι περί τι ἀμφὶ ταῦτα ἦσαν. — οἱ πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ αὐτῶν (Ξ.).

§. 43. Τὸ οἱ ἀμφὶ τινα, ἐπὶ κυρίου ὀνόματος, ἐννοεῖται τριχῶς ἄ. ἐννοεῖται δι' αὐτοῦ ὁ ὀνομαζόμενος, ἐπίσημόν τι πρόσωπον, μετὰ τῶν περὶ αὐτόν, ὑπ' αὐτόν, ὁταδῶν, ὁμοίων, κτλ' οἱ ἀμφὶ Σωκράτη, οἱ ἀμφὶ Κῦρον, οἱ ἀμφὶ Ζήνωνα, οἱ ἀμφὶ Εὐθύφρονα, κτλ' β'. μόνον τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ ὁπαδῶν, κτλ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον παρὰ γραμματικοῖς καὶ σχολιασταῖς, οἱ περὶ Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα = ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην, κτλ. Τὰ παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τοιαῦτα χωρία δυνατὸν ἀπαραβιάστως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν ἄ. κατηγορίαν γ'. μόνον οἱ περὶ τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ τούτου, ὡς οἱ ἀμφὶ Ὀρφέα = οἱ Ὀρφικοί. Ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλεῖστα χωρία δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν ἄ. κατηγορίαν. Συνηθεστέρα ἐν τούτοις εἶναι ἡ πρόθεσις περὶ.

§. 44. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἡ πρόθεσις ἀμφὶ συνήθως τὸ ἐκατέρωθεν, ἀμφιφορεύς, ἀμφίβιος, ἀμφιδέξιος, ἀμφίστομος· οὕτω καὶ ἀμφίβολος καὶ ἀμφίλογος· ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ἀπανταχόθεν, ἀμφιάλλος, ἀμφιέννυμι, κτλ' τὸ δὲ (Πλ. Τιμ. 86) πυρετούς ἀμφημερινούς = καθημερινούς.

2. Ἡ Πρόθεσις περὶ.

§. 45. Ἡ πρόθεσις περὶ ἔχει τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα τῇ ἀμφί, τῆς ὁποίας ὅμως εἶναι συνηθεστέρα εἰς τὸν πεζὸν λόγον.

§. 46. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις αὕτη μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾶται ἐπὶ τῆς κυριολεκτικῆς σημασίας τοῦ περίξ· τείχη περὶ Δαρδανίας (Εὐρ.)· παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς τίθεται εἰς δῆλωσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος· περὶ τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγιεινῶν λέγοντες (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 13). — φοβεῖσθαι περὶ τιος. — τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον (Ἰσαῖος) = τὸ ἡμέτερον δίκαιον· ἐν τοῖς περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, κτλ, ἡ περὶ = ὑπέρ (Σ. Π. Β', σ. 576).

§. 47. Μετὰ δοτικῆς συντασσομένη ἡ περὶ σημαίνει τὸ περίξ· περὶ τῇ χειρὶ χρυσοῦν (ἔχειν) δακτύλιον (Πλ. Πολιτ. Β', 359)· εἶναι δὲ τοῦτο ὅχι τοσοῦτον συχνόν. Συχνότερον τίθεται μετὰ τῶν φόβου καὶ θάρρους σημαντικῶν ῥημάτων· δεδιότες περὶ τῷ χωρίῳ (Θ. Α', 60). — θάρρει περὶ σεαυτῷ (Πλ. Θεαιτ. 148).

§. 48. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις περὶ σημαίνει, τὸ περίξ, κυ-

ριολεκτικῶς· περὶ τὸν οὐρανόν, περὶ τὴν γῆν, περὶ τὴν θάλατταν (Πλ.)· τροπικῶς· περὶ θεοὺς καὶ περὶ ἀνθρώπους (Πλ. Γοργ. 765). — τὰς περὶ τὰ μαθήματα ἡδονάς (Πλ. Φίλ. 52) ὡσαύτως περὶ ἔτη πέντε καὶ ἐξήκοντα (Πλ.). — περὶ τοὺς τριακοσίους, οἱ περὶ τὸν Ἀρμαῖον (Ξ).—οἱ περὶ Ἀρχίδαμον (Ξ.)=οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἀρχιδάμου, κτλ. Ἴδε τὰ περὶ τῆς ἀμφὶ ρηθέντα.

§. 49. Ἐν συνθέσει ἐπικρατεῖ· 1. ἡ ἔννοια τοῦ πέριξ· περιάγω, περιπέττω, περιβολος, περίοικος· περιδρομος=gallerie. Ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ φιλοφρονεῖσθαι, περιέπω=περιποιουμαι· 2. ἡ τῆς εἰς τὸ ἐναντίον τροπῆς· περιπέτεια· περιτρέπω=εἰς τοῦναντίον τρέπω· 3. ἡ τοῦ λίαν· περιβλεπτος, περιαλγεῖν ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ περιττῶς, ματαίως καὶ ἀπερισκέπτως· περιεργάζομαι· 4. ἡ τῆς καταφρονήσεως· περιορᾶν· τὸ δὲ περιφρονεῖν· ἀ.=λίαν σοφὸν εἶναι· οὐ περιφρονοῦσαν ἡλικίαν ἔχει (Πλ. Ἀξιόχ. 365)· 6.=καταφρονεῖν ἤδη περιφροῶ τοῦ ζῆν (Πλ. αὐτόθι 372).

3. Ἡ Πρόθεσις ἐπί.

§. 50. Ἡ πρόθεσις ἐπί, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἐπάνω, κυριολεκτικῶς· τυγχάνει τὰ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα (Πλ.).—ἐφ' ἔππων ὀχεῖσθαι.—ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλοτάτων (Ἡρ.).

§. 51. Ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς ταύτης σημασίας ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω τρεπομένη λαμβάνει πολλὰς ποικιλίας· τὴν τοῦ ἐνώπιον· ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου· τὴν τοῦ χρόνου· ἐπὶ εἰρήνης.—ἐπὶ Θεσέως· τὴν τοῦ σημείου ἐφ' οὗ ἀναφαίνεται τι· ἐπὶ πολλῶν ἔστιν ἰδεῖν, κτλ· προσήκει ἐπὶ τῶν κινδύνων τὴν ἀνδρίαν ἐνδείκνυσθαι (Δ. Συμμορ. 180). —ἐπὶ Λυδίας οἴχεσθαι (Ξ)=εἰς Λυδίαν.—ἐπ' οἴκου διεκρίθησαν (Θ.). Τὸ δὲ ἐπὶ τιος λέγειν = περὶ τιος· τὸ ἐπὶ τιος καλεῖσθαι =ἀπὸ τιος ἢ=κατὰ τι (Σ. Π. Β', σ. 582).

§. 52. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ἐπί σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φορεῖν (Ξ).· 6'. τὸ πλησίον· ἐπὶ τῇ θαλάσῃ (Ξ).· 3. τὸ κατόπιον καὶ τὸ ὕστερον· ἐπὶ τούτῳ.—οἱ ἐπὶ πᾶσι =οἱ ὀπισθεν τῶν ἄλλων τεταγμένοι, ἡ οὐρὰ τοῦ στρατοῦ· 4. σκοπόν· ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται (Ἡρ. Α', 68)· 5. συνθήκην· ἐπὶ τούτῳ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς (Ἡρ.)· τὸ δὲ ἐπὶ τι εἶναι=εἰς τὴν ἐξουσίαν τινὸς εἶναι.

§. 53. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ἐπί σημαίνει· 1. διεύθυνσιν

ἀ. πρὸς τὰ ἄνω ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππον β'. διεύθυνσιν πρὸς τι ἐν γένει· ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ὄρμῶν (Ἰσ.)· γ'. ἐχθρικήν κίνησιν· ἐλαύρειν, ἐπὶ Πέρσας (Ἡρ.). Σημαίνει· 2. ἔκτασιν τοπικὴν· τὸ ὄμμα δύνταται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι (Σ.). Σημαίνει· 3. διάρκειαν· ἐπὶ δέκα ἔτη (Θ.). Ἐκ τῆς σημασίας τῆς πρὸς τι διευθύνσεως προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας· ἐπὶ στάθμην (Ὀμ.).

§. 54. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα· 1. ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω καὶ τοῦ προσέτι· ἐποικοδομεῖν, ἐπιτιθέσθαι, ἐπιπίστωσις· ὑπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων (Ξ. Κ. Π. Α', α, 4)· ἐπιγιγνεσθαι=μετέπειτα γεννηᾶσθαι ἐπιγιγνόμενοι=οἱ μεταγενέστεροι· 2. ἡ τοῦ ἐναντίου· ἐπιστρατεύειν, ἐπιγελάειν· 3. ἡ τοῦ ἐναλλάξ· ἐπιγαμία=γάμων ἐπαλλαγὴ· 4. ἡ τοῦ ὀπισθεν· ἐπιτάττειν τῇ φάλαγγι (Ξ.), κτλ· τὸ δὲ ἐπιζητεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', β', 4) =ζητεῖσθαι ὥστε παρῆναι.

4. Ἡ Πρόθεσις μετὰ.

§. 55. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει τὸ ὁμοῦ· μετ' ἐκείνου περιεπόλου (Πλ.). — μετὰ τιος εἶναι, μάχεσθαι. — μετὰ πενίας, μετὰ κακῆς ἐλπίδος (Πλ.)· ἐν τοῖς μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν γινῶναι (Πλ.). — μετὰ τῆς ποιήσεως ἐπικρύπτεσθαι (Πλ.), κτλ, ἀναφάνεται ἡ ἔννοια τῆς διὰ=διὰ τῆς ποιήσεως.

§. 56. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει· ἀ. τὸ ὕστερον· Δαρεῖος μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἐβασίλευσεν (Θ. Α', 14)· β'. τὸ ἐν καιρῷ· μεθ' ἡμέραν=κατὰ τὴν ἡμέραν, τὸ ἐναντίον τοῦ νύκτωρ· (Ξ. Α' Δ', ζ', 12)· παρὰ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὴν πρὸς τινα διεύθυνσιν· βῆναι μετὰ Νέστορα (Ὀμ.), κτλ· ἐκ τούτου ἐν τῇ συνηθείᾳ μὲ τὸν Νέστορα, μετ' ἐσένα=μετὰ σοῦ.

§. 57. Μετὰ δοτικῆς μόνον παρὰ ποιητικῆς ἀπαντᾶται ἡ μετὰ, σημαίνουσα τὰ παρὰ τοῖς πεζοῖς διὰ τῆς ἐν καὶ σὺν ἐξηγούμενα· μετὰ φρεσίν (Ὀμ.). — ταῖς ἰδαίαισι γυναιξὶ παρθένοισί τε μετὰ (Εὐρ.). Οὕτω καὶ μετὰ χερσίν (καὶ μετὰ χεῖρας) ἔχειν, ἐξ οὗ τὸ μεταχειρίζεσθαι (manier).

§. 58. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις μετὰ φυλάττει μάλιστα τὸ σημαίνον τῆς κοινωρίας καὶ συμμεθέξεως· μετέχειν, μεταδιδόναι. Τὸ συνέχειν δηλοῖ μᾶλλον συνάφειαν, τὸ μετέχειν μᾶλλον συνύπαρξιν, κατὰ Κρύγερον. Ὡσχύτως καὶ τὸ τῆς μεταβολῆς· μεθιστάται,

μετανοεῖν, μεταδοξάζειν, μέτοιχος· ἐν τοῖς μεταπέμπομαι, μετέρχομαι, μέτειμι, κτλ, ἐφύλαξε τὴν σημασίαν τοῦ πρὸς τινα· ἐν τοῖς μεταδιώκω, μεταθέω, κτλ, τὴν τοῦ κατόπιν.

5. Ἡ Πρόθεσις παρά.

§. 59. Ἡ πρόθεσις παρά, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἕκ τιος, προσώπου συνήθως, δέχεσθαι τι· ἕτερος παρ' ἑτέρου δεχόμενος (Πλ.)· οὕτω λαμβάνειν, ζητεῖν, ἀκούειν, μαρθάνειν, πυνθάνεσθαι παρά τινός τι, κτλ. Ὡσαύτως ἤκειν, ἔρχεσθαι, πέμπεσθαι παρά τινος, κτλ. Σπανιώτερον δὲ ἐπὶ ἀψύχων, λαμβάνειν παρά τῆς γῆς (Πλ.).—παρὰ φύσεως λαμβάνειν (Πλ.). Τὸ δὲ ἀνήλωσα παρ' ἐμαντοῦ (Ἰσαῖος) καὶ τὰ ὅμοια=ἐκ τοῦ ἐμοῦ βαλαντίου, ἐξ ἰδίων.

§. 60. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει ἡ παρά· 1. τὸ πλησίον, συνήθως ἐπὶ προσώπων· παρ' ἡμῶν ἐστράφη (Διοσχίν.).—παρὰ μητρὶ, παρὰ τῷ διδασκάλῳ σιτεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 8). 2. κτησιν· τὸ παρ' ὑμῶν (ναυτικόν) καὶ τὸ ἡμέτερον (Θ. Α', 36). 3. κρῖσιν· παρὰ Δαρείῳ κριθῆ (Ἡρ).—θαυμασιώτερος παρὰ πᾶσι νομίζεται (Δ). Παρ' Ὀμήρῳ δὲ ἡ πρόθεσις παρά ἀπαντᾶται καὶ μετὰ γενικῆς καὶ μετὰ δοτικῆς ἐπὶ ἀψύχων· ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀττικοῖς ποιηταῖς· μότος παρὰ σκηναῖσιν (Σ. Αἴ. 985). Ὑποπτον δὲ τὸ (Θ. Β', 89) παρὰ ταῖς ναυσίν.

§. 61. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις παρά σημαίνει· 1. κίνησιν πρὸς ἐμφυχον· ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν (Πλ.)=πρὸς. 2. τὸ π.λαγίως καὶ παραλλήλως πλησίον κινεῖσθαι καὶ κεῖσθαι· παρὰ τὴν Βαβυλῶνα παριέναι (Ξ.).—ἦσαν πολλαὶ κῶμαι παρὰ τὸν ποταμόν (Ξ.), κτλ.

§. 62. Ὡς δὲ τὸ ἰέναι παρὰ Τισσαφέρνῃ (Ξ. Αἴ. Β', 6, 27)=ἰέναι παρὰ Τισσαφέρνῃ καὶ μένειν παρὰ Τισσαφέρνῃ, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ στήτε παρ' ἐμὲ πλησίον (Ἀρφ. Λ. 1122)=ἐλθόντες παρ' ἐμὲ στήτε παρ' ἐμοί (Ἰδε §. 20). Ἐκ τούτων προέκυψαν τὰ εἶναι, μένειν, καθῆσθαι παρά τινα, κτλ. Ἐπὶ δὲ ἀψύχων μετὰ αἰτιατικῆς ἡ παρά σημαίνει καὶ, ἄνευ τῆς περρασημασίας τοῦ παραλλήλως ἢ τῆς συμπτύξεως τῆς κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἀπλῶς τὸ πλησίον· παρὰ τὴν πόλιν ἦν πυραμῖς (Ξ.).—παρὰ τὰς γαυς ἀριστοποιεῖσθαι (Θ.)—παρὰ τὸ τεῖχος.—Φρυγία ἡ παρὰ τὸν Ἑλλησποντον (Ξ.).

§. 63. Ἐκ τῆς τοπικῆς ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία· παρὰ τὸν

πόλεμον (Ἰσ.)· ἐκ δὲ τῆς σημασίας τοῦ πλησίον ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τῆς παραθέσεως· ἡλίον ἐκλείψει πικρότεροι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημονεύόμενα (Πλ.). Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τῆς διαφορᾶς παρὰ τέσσαρας ψήφους (Ἰσαῖος). Διαφόρως δὲ ἀνεπτύχθησαν ἡ σημασία τοῦ αἰτίου· παρὰ τὴν ἰδίαν ἀμέλειαν (Δ), καὶ ἡ σημασία τῆς παραβάσεως· παρὰ τὸ δίκαιον (Πλ).—παρὰ φύσιν.—παρὰ τὰ σημαινόμενα.—παρὰ οἰωνούς (Ξ.=in vitis auguriis).

§. 64. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως παρὰ ἐπικρατεῖ ἡ σημασία· 1. τῆς παρουσίας, τοῦ παρουσιάζεσθαι· παρεῖναι, παραγίγνεσθαι, παρέρχεσθαι· 2. ἡ τοῦ πλησίον· παρακαθῆσθαι, παρατιθέναι, παρακαλεῖν· 3. ἡ ἔννοια τοῦ ἔκ τιος, παραλαμβάνειν, παραιρεῖν· τινός τι· ἡ τῆς παραβάσεως, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς· παραμείβεσθαι, παραβαίνειν, παρασπονδεῖν, κτλ· καὶ συχνάκις σημαίνει στρεβλόν τι, παρορᾶν, παρακούειν, παρερμηγεύειν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις πρὸς.

§. 65. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει· 1. τὴν ἔκ τιος διεύθυνσιν, τὸ ἐκ μέρους· πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται (Δ)· 2. καταγωγήν· πρὸς πατρός, πρὸς μητρός (Δ)· 3. συμφωνίαν· χρηστοῦ πρὸς ἀνδρός (Μ)· τὸ ποιητικὸν αἷτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων· τὸ ποιούμενον πρὸς Λακεδαιμονίων. Ὡσαύτως δὲ καὶ πρὸς ἐμοῦ στυγούμενον (Σ).—πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλυμαι (Σ). Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει ἡ ἔννοια τοῦ πλησίον· πρὸς Θαλάσσης (Ἡρ. Γ'. 154), καὶ ἡ τῆς πρὸς τι διευθύνσεως· οἰκέειν πρὸς νότον ἀρέμου (Ἡρ. Γ', 101)· οὕτω πρὸς θεῶν, πρὸς ἀνθρώπων.

§. 66. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ πλησίον· πρὸς τῷ Εὐφράτη ποταμῷ.—πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ (Ξ).—πρὸς ἑαυτοῖς ἔχειν (Ξ)=πλησίον, μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ προσέχειν τινί· πρὸς τῷ λαβεῖν ὁ νοῦς ὦν (Γν)· καὶ ἡ σημασία τοῦ ἀρμύζοντος· αἱ ἀσπίδες πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 33). Ὡσαύτως καὶ ἡ σημασία τοῦ προσέτι· πρὸς τούτοις.—πρὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ παροῦργός ἐστιν.

§. 67. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει διεύθυνσιν πρὸς τι· ἐπὶ τόπου· πρὸς βορρᾶν.—πλέειν πρὸς οἴκους (Σ)· ἐπὶ προσώπων· Ἀτρεΐδας πρὸς φίλους (Σ)· ἐπὶ ἔργων· χωρῶ πρὸς ἔργον.—ἀθύμως κτλ· ἡ ἄλθον πρὸς τὰ ὄπλα, ἀθύμως δὲ ἐπὶ τὰς

φυλακάς (Ξ. Ἀν. Γ', α', 40)· ἐπὶ σκοποῦ· *μανθάνομεν* πρὸς τὸ εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν (Πλ.)· ἐπὶ ἠθικῆς τάσεως· πρὸς τὰ χρηστὰ ὄρα (Σ.).

§. 68. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία· πρὸς ἐσπέραν (Πλ.)· πρὸς ἡμέραν (Ξ Ἀν. Δ', ε', 21), ὡς καὶ, ἐν τῇ συνηθείᾳ· πρὸς τὰ χαράγματα· ἢ τοῦ ἐναντίον· *ταχθέντες ἴσοι* πρὸς ἴσους.—*κύων φέρεται* πρὸς κάπρον (Ξ. Κ. Π. Α, δ', 21)· ἢ τῆς παραθέσεως· *Λῆρος πάντα ἐδόκει εἶναι* πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν (Ξ. Ἀν. Ζ', θ', 41)· οὐδὲν πρὸς ἐμέ, ἢ τῆς συμφωνίας· πρὸς αὐλὸν ἄδειν.—πρὸς τὸν δεσπότην δεῖ ζῆν ἐμέ (Μ).—πρὸς ταῦτα=πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων =τούτων οὕτως ἐχόντων=ὄθεν.—πρὸς ἠδορῆν· *λέγειν*=ὥστε ἦδυσθαι τὸν ἀκούοντα.—πρὸς βίαν=βιαίως.

§. 69. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ ἡ σημασία τῆς πρὸς τι κινήσεως ἢ διευθύσεως· *προσιέναι, προσέρχασθαι, προσκαλεῖν*.—ἢ τῆς τοῦ πλησίον· *προσεχῆς*.—ἢ τοῦ προσέτι· *προστιθέται, προσαποβάλλειν*· *προσδεῖν*=πρὸς τοῖς οὔσι δεῖν.—ἢ τοῦ ἀρμόζοντος· *προσηκόν*· οὐ σοι προσήκει=δὲν ἀρμόζει εἰς σέ, δὲν εἶναι ἔργον σου.

7. Ἡ Πρόθεσις ὑπό.

§. 70. Ἡ πρόθεσις ὑπό, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ὑποκάτω· *πηγὴ ὑπὸ τῆς πλατάνου* (Πλ. Φαίδρ. 230).—*τὰ ὑπὸ γῆς δικαστήρια* (Πλ. Φαίδρ. 249).—*ὑπὸ μάλης* (Πλ. Ν. Ζ', 789).—*ὑπὸ χθορός* (Σοφ.)· καὶ, τροπικῶς, *ὑπὸ κήρυκος*. Οὕτω καὶ *κατέσχευ ὑπὸ σκότου τὸν φθόνον* (Ξ. Κ. Π. Δ', ς', 14)=ἔκρυψεν, ὑπεκρίνατο. Ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων σημαίνει τὸ ἐνεργοῦν αἴτιον· *ὑπὸ πολλῶν τριτρώσκεσθαι* (Ξ).—*ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συκοφαντεῖσθαι* (Ξ).—*ὑπὸ τοῦ τόπου διδάσκεσθαι* (Πλ.), κτλ (Ἴδε περὶ τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων). Ὡσαύτως, κατ' ἀναλογίαν, *θαρεῖν ὑπό τιος*.—*μαθεῖν ὑπό τιος*.—*ὑπ' ἐλπίδων διώλεσεν*. Οὕτω καὶ *ὑφ' ἠδορῆς, ὑπὸ τῆς χαρμονῆς, ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους*.

§. 71. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ὑπό σημαίνει ὡσαύτως τὸ ὑποκάτω· *ὑπὸ τῆ ἀκροπόλει*· *ὑπὸ στέγῃ*· *ὑπὸ σκηναῖς*· ἐκ τούτου καὶ ἡ προσεπισημασία τοῦ ὄργάνου, ὡς, *Ζεῦ, ὑπὸ σφ' φθίσσον κεραυρῶ* (Σ).· τῆς ἐπικρύψεως· *ὑπὸ τῷ ἱματίῳ*, καὶ ἢ τῆς ὑποταγῆς· *ὑπὸ νόμοις καὶ πατρὶ* (Πλ. Πολιτ. Θ', 574).—*τρέφεσθαι ὑπὸ τῇ μητρὶ*, ὅπερ ἐμφαίνει τι φιλοφρονέστερον τοῦ τρέφεσθαι ὑπὸ τῆς μητρός.

§. 72. Καὶ μετὰ αἰτιατικῆς ἢ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει τὸ ὑποκάτω ἐπὶ κινήσεως· φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλην (Σοφ.).—ἀνακεχωρηκότες ὑπὸ τὸ τεῖχος (Ξ.).—ὑπὸ τὴν σκιάν ἐκαθέζετο (Ἄνδ.), ἔνθα καὶ τις ἔκτασις προσεπισημαίνεται· ἐπὶ ὑποταγῆς· ὑφ' ἑαυτοὺς ποιεῖσθαι (Πλ. Πολιτ. Α', 348· ἄλλοι γράφουσιν ἑαυτοῖς). Ὡσαύτως οἱ ὑπ' αὐτὸν ἄρχοντες.—οἱ ὑπὸ βασιλέα βάρβαροι (Ξ.). Τίθεται προσέτι εἰς δῆλωσιν χρόνου· ὑπὸ τὴν νύκτα, ὑπὸ τὴν ἑω, ὑπὸ τὸν σεισμόν (Θ.).

§. 73. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα 1. ἡ σημασία τοῦ ὑποκάτω, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς· ὑπόγειος, ὑποζύγιον, ὑφυδρος, ὑφαλος, ὑποχείριος, ὑπόστοργος· 2. ἡ τοῦ σχολαίως, ἀρεπαισθῆτως καὶ κρυφίως· ὑποχωρῶ, ὑπάγω, ὑποδύομαι. Ἐκ τούτων προκίπτει καὶ ἡ τοῦ ὀλίγον· ὑπάργυρος, ὑπόχαλκος, ὑπόλευκος = οὐχὶ καθαρῶς λευκός, ὑπόφαιος, ὑπόπικρος.

§. 74. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν προθέσεων, ἅτινα ὅμως καὶ ἄλλως ἐπ' ἄπειρον σχεδὸν ποικίλλουσιν. Ἐπειδὴ δηλ. πάντα τὰ προσεχῆ εὐκόλως ἐναλλάσσονται, καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος κοινωνοῦσι τοσοῦτον πρὸς ἄλληλα, διότι δι' αὐτῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνεργεῖ ὁ νοῦς, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν προθέσεων, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων, ἡ τοπικὴ σημασία εὐκολώτατα μεταπίπτει εἰς τὴν χρονικὴν· ὡς εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἀγρίαν περιέρχεσθαι, ὡς πρὸς τὸ ἓν, οὕτως εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν, ὡς πρὸς τὸ ἄλλο. Ἐπίσης εὐκόλως γίνεται ἡ ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς εἰς τὴν τροπικὴν σημασίαν μετάπτωσις· ὁ ὑπερβαίνων τοὺς νόμους εἶναι ὡς ὁ ὑπερβαίνων τοὺς θεθειμένους ὄρους (Ἡρ. Γ', 108).

§. 75. Οὕτως ὁ ἀγαυεῖην ἐπιειμένος (Ἰλ. Α, 149) εἶναι οἷον ὁ χιτῶνα ἐπιειμένος· ὁ τιμὰς τιμῆ περιάπτων ἢ ἀρελευθερίαν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 60. Η', δ', 32) εἶναι οἷον ὁ περιδέραιον ἢ ἄλλο τι περιάμμα ὕλικόν περιτιθείς· τιμῆ προσποιεῖσθαι τὴν νίκην = πρὸς ἑμαυτῶ ποιῶ τὴν νίκην, οἰκαιοποιεῖσθαι· ὅθεν καὶ οὐδὲν πέπονθε δειρὸν ὁ λαιδορούμενος, ἐὰν μὴ προσποιῆται = ἐὰν μὴ οἰκαιοποιῆται, ἐὰν μὴ ὡς περὶ αὐτοῦ λεγομένην ἐκλαμβάνῃ τὴν λαιδορίαν (ἴδε Κοραῖν εἰς Θεοφράστου Χαρακτήρας, ἐν τέλει)· προσποιεῖσθαι βήττειν (Ξ. Κ. Π. Β', β', 5) = ποιῶ ἑμαυτὸν πρὸς τὸ βήττειν, ὑποκρίνομαι (καμόνομαι ἐν τῇ συνηθείᾳ)· προσποιεῖσθαι τῶν χρημάτων, τοῦ ὀνόματος (Ἰσαῖος) πρὸς ἑμαυτοῦ ποιεῖσθαι, ἀντιποιεῖσθαι· οὕτω παρορᾶν, ἀρέχειν ἐπὶ διαφόρων σημαينوμένων, κτλ, ὑποβαστάζειν, ὑπέχειν χεῖρα, ὑποστῆ-

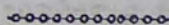
και κινδύνους· οὕτως ὑπόστεργος ὁ ὑπὸ τῆ στέγη και ὁ ἐντὸς τῆς οἰκίας ὑπουλος ὁ ὑπὸ τῆ οὐλῆ, εἶτα δὲ ὁ κρυψύτους, ὁ δόλιος, κτλ. Ἡ τοιαύτη σπουδὴ ἔσται ὠφέλιμος προπαρασκευὴ εἰς τὴν Ἑρμηνευτικὴν.

§. 76. Ἀλλὰ ἐκτὸς τούτου αἱ προθέσεις, ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις θεωρούμεναι, και ἐκ συγγενοῦς εἰς συγγενῆ σχέσιν τρεπόμεναι, παρίστανται ἐν τέλει ὑπὸ τοσοῦτον κεχωρισμένα και ἀπ' ἀλλήλων διαφορα σημαίνόμενα, ὥστε μόλις διακρίνεται ἡ ἀρχὴ και ἡ συγγένεια τούτων, και δυσκόλως προσδιορίζεται ἡ καθ' αὐτὸ δύναμις τῆς προθέσεως· ἀρεῖλε τὸν ἄνδρα και ἀρεῖλεν ἡ Πυθία· παραβαίνειν, ἐπὶ τῶν ὁμηρικῶν ὄχημάτων, παραβαίνειν συνθήκας, και παράβασις ἐν τῇ κωμῳδίᾳ· διαγράφειν πόλιν (Πλ.), διαγράφειν στρατόν, διαγράφειν δίκην, και, μέσως, διαγράψασθαι τὴν κατηγορίαν, διαγράψασθαι τὴν γραφὴν· ἀπογράφεσθαι τὴν Ὀδύσειαν και ἀπογράφεσθαι εἰς τὸν κατάλογον· πρόσσδος· ἀ=προσέλευσις, προσευχή· ἅ=πάρσδος τοῦ ῥήτορος εἰς τὸ βῆμα· γ'=αἱ πρόσσδοι, τὰ εἰσοδήματα, ὡς και τὰ προσιόντα τῇ πόλει (Λυσ. Ἀπολογ. Δωροδοκίας §. 13). Ἄλλοτε δὲ συμπίπτουσι εἰς τὴν σημασίαν διαφορώταται προθέσεις· ἀνὰ κράτος, κατὰ κράτος, εἰς δύναμιν, κατὰ δύναμιν· ἐδίδου ἐκάστω πρὸς τὴν ἀξίαν (Ξ.)· και κατὰ τὴν ἀξίαν· ἀφ' οὔ και ἐξ οὔ, κτλ.

§. 77. Γεννᾶται λοιπὸν ἡ ἔλλογος ἐπιθυμία τοῦ γινώσκειν ἂν τὰ διαφορα ταῦτα τῶν προθέσεων σημαίνόμενα δυνατὴν νὰ ἀναχθῶσι εἰς ἓν πρῶτον και κύριον ἐξ οὔ τὰ λοιπὰ ἐπήγασαν, ποῖον τοῦτο, τίς και ποία ἡ κλίμαξ δι' ἧς, και ὁ τρόπος καθ' ὃν τόσας βαθμίδας κατῆλθον, τίνα τὰ ὅρια ἐκάστης, κτλ· πῶς ἐνεργοῦσι αἱ πτώσεις εἰς τὰς προθέσεις και αἱ προθέσεις εἰς τὰς πτώσεις, παραινῶ τιτι και παρακαλῶ τιτα, πῶς ἡ ἔννοια εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ῥήματος, αὕτη δὲ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, κτλ. Ὡσαύτως τίτι λόγῳ συμπίπτουσι τὰ σημαίνόμενα. Ἀλλὰ ἡ ἐξακρίβωσις τούτων ἤθελεν ἀπαιτήσῃ ὀλόκληρον, και ταύτην οὐχὶ μικράν, ἑρμηνευτικὴν πραγματείαν. Ἐν τούτοις και περὶ τούτων ὀλίγα τίνα, και περὶ ἄλλων προθέσεων ἢ προθετικῶς ἐκλαμβανόμενων, και περὶ ἄλλων παρεπομένων τῶν προηγουμένων, κτλ, κτλ, ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως· και Σ. Π. Β'.

§. 78. Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἀναλογίαν πειρατέον ἐξηγήσαι και ἄλλα πολλὰ τῶν προθέσεων, πολὺ ἀπέχοντα, κατὰ τὸ φαινόμενον,

τῆς πρώτης αὐτῶν σημασίας, ὡς διασύρειν πτώμα καὶ διασύρειν = κκκολογεῖν· διαβάλλειν = περᾶν ἀπὸ μέρους εἰς μέρος καὶ = διασύρειν λόγοις ἤτοι συκοφαντεῖν· μὴ ἐντρεπώμεθα = μὴ ἐπιστρεφώμεθα, καὶ μὴ ἐντρεπώμεθα (Σοφ. Οἰδ. Κ. 1541) — μὴ μέλλωμεν, ἀποτελεσμα τοῦ ἐπιστρέφεσθαι ἢ τοῦ παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Ζ, 496) ἐντροπαλίζεσθαι· πρόσχημα = καλλώπισμα καὶ = πρόφασις, διότι ἀπανταχοῦ οἶον προπέτασμα παρίσταται, ὅθεν καὶ τὸ προσωπεῖον δυνατὸν νὰ ὀνομασθῆ οὕτως. Ὡσαύτως καὶ τὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχοντα, ὡς ἐκμοχθεῖν εὐκλειαι = διὰ μόχθων κτᾶσθαι· ἀπορχήσασθαι τὸν γάμον (Ἡρ. Σ', 159) = διὰ τῆς ἐρχήσεως ἀποβαλεῖν· καθιπποτροφεῖν τὴν οὐσίαν = δι' ἵπποτροφίας καταδαπανᾶν. — καρδίας δ' ἐξίσταμαι τὸ δρᾶν (Σοφ. Ἄντ. 1095) = μεθίσταμαι τῆς γνώμης = ἀλλάσσω γνώμην = πείθομαι τὸ δρᾶν. Ἀνάλογα δὲ τούτων καὶ τὰ κίνησιν μὲν σημαίνοντα, ἀλλ' ὡς στάσεως σημαντικὰ παριστάμενα καὶ τούτων τὴν σύνταξιν δεχόμενα, ὡς οἱ ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευγότες (Ξ. Ἑλλ. Δ', σ', 5) = οἱ εἰς τὸ Ἡραῖον καταπεφευγότες καὶ ἐν αὐτῷ διατρίβοντες· ἐν τάφοις θέσθε (Σοφ. Οἰδ. Κ. 1410) = θέσθε εἰς τάφους καὶ ἔατε ἐν τοῖς τάφοις μένειν· καὶ ἀντιστρόφως τὰ στάσιν μὲν σημαίνοντα, ἀλλ' ὡς κινήσεως σημαντικὰ συντασσόμενα, οἷον εἰς δόμους μένειν = εἰσελθεῖν εἰς δόμους καὶ μένειν ἐν αὐτοῖς ἢ ἀπλῶς = βεβηκέναι· οὕτω καὶ ἔστηκε πέτραν (Εὐρ. Ἰκ. 987)· ὄν τινα κεῖται τόπον (Σοφ. Φ. 145)· οὕτω καὶ θέσιν κειμένα (Θουκ Α', 37) = διὰ τοῦ κεῖσθαι θέσιν ἔχουσα τοιαύτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων.

§. 1. Οἱ σύνδεσμοι χρησιμεύουσιν, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους σύνδεσιν τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνδεσις εἶναι πολυειδής, διὰ τοῦτο πολυειδεῖς εἶναι καὶ οἱ σύνδεσμοι.

§. 2. Ὡς κύριοι δὲ σύνδεσμοι, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις καὶ ἀναγκαιότερον ἀπαιτεῖται καὶ καθαρώτερον ἀναφαίνεται ἐν τῇ συνδέσει καὶ συναφείᾳ τῶν ἐννοιῶν, δυνατὸν νὰ διακριθῶσιν οἱ ἑξῆς, ὀνομαζόμενοι ἐκ τοῦ κυριωτέρου αὐτῶν ἔργου.

1. Οἱ συμπλεκτικοί, καταφατικῶς μὲν· καί, τε· ἀποφατικῶς δέ· οὔτε, μήτε, οὐδέ, μηδέ.
2. Οἱ διαζευκτικοί· ἢ, ἢτοι, εἴτε.
3. Οἱ ἀντιθετικοί ἢ ἐναντιωματικοί· μὲν, δέ, ἀλλά, ἀτάρ, μὲντοι, καίτοι, καίπερ, ὅμως, αὖ.
4. Οἱ αἰτιολογικοί· ἐπεὶ, ὅτι, διότι, ὡς, ἅτε, ὅτε, ὁπότε γάρ.
5. Οἱ τελικοί· ἵνα, ὡς, ὅπως, ὅφρα.
6. Οἱ ὑποθετικοί· εἰ, ἐάν (ἐκ τοῦ εἰ ἄν), ἄν, ἤν.
7. Οἱ χρονοί· ὅτε, ὁπότε, ἠνίκα, ἐπεὶ, ἐπειδή, ἕστε, ἕως, ἄχρι, μέχρι.
8. Οἱ συμπερασματικοί· ὡς, ὥστε, ἄρα, δὴ, οὖν, τοίνυν.
9. Οἱ ἀναφορικοί ἐν οἷς καὶ οἱ συγκριτικοί καὶ παραβολικοί· ὡς, ὥσπερ, καθὼς, καθά, καθάπερ.
10. Οἱ εἰδικοί ἢ ἐκθετικοί· ὅτι, ὡς.

§. 3. Ἐπειδὴ διὰ τούτων καὶ τῶν ἐκ τούτων γίνεται ἡ σύνδεσις τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, διὰ τοῦτο ὁ περὶ τούτων λόγος γίνεται οἰκειότερον ἐν τῷ ἐπομένῳ *Περὶ Συνδέσεως Τμημάτων*, νῦν δὲ ὀλίγα τινὰ περὶ *Πολυσήμων Μόριων*.

§. 4. Μόρια ἐν τῇ γραμματικῇ, οἷον μικρὰ μέρη, ἀντιθέτως πρὸς τὰ μεγαλήτερα, εἶναι βέβαια καὶ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα, καὶ αἱ ἀντωνυμῖαι καὶ τὰ ἄρθρα· συνήθως ὅμως καλοῦνται οὕτω τὰ ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου, τὰ ἐπιβόηματα, αἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι. Ποικίλλουσι μὲν καὶ ταῦτα βεβαίως ἐνίοτε κατὰ τὴν χρῆσιν· αἱ προθέσεις, π. χ. ἐκλαμβάνονται ἐπιβόηματικῶς, καὶ ἀλλαχοῦ μὲν, ὡς σοὶ δὲ τάδε λέγω, δράσω τε πρὸς (Εὐρ.)=προσέτι, καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ δὲ τμησί, συχνότερον μὲν παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, σπανιώτερον δὲ παρ' Ἀπτικοῖς, καὶ μάλιστα τοῖς πεζογράφοις, ὡς ξὺν κακῶς ποιεῖν (Θ.)· τὰ ἐπιβόηματα καὶ οἱ σύνδεσμοι ἐκλαμβάνονται προθετικῶς, οἷον χωρὶς τούτου—τούτου ἔνεκα, κτλ· οὔτε ὅμως αἱ τοιαῦται μετατροπαὶ συχναὶ οὔτε ἡ κατ' αὐτὰς σημασία δυσεύρετος. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντων, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μόρια, ὧν καὶ ἡ ἀρχὴ πολλάκις δυσεύρετος καὶ ἡ χρῆσις πολὺ ποικιλωτέρα καὶ ἡ σημασία οὐκ εὐθήρατος· ταῦτα δυνατὸν καλέσαι *πολύσημα μόρια*.

§. 5. Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα, ὡς ἐν γένει τὰ μόρια, ἢ λείψανα πτώσεων ἀρχαίων, ὡς τοῖ=τῷ, κατὰ τὸ οἴκοι=οἴκω, νῦν, ὡς οὐδέτερον τοῦ νῦν, κατὰ τὸ ἠδὺν καὶ ἠδύ, ἢ θραύσματα ἄλλων μεγαλητέρων,

ὡς δὴ ἐκ τοῦ ἦδη, ἄρ καὶ ῥὰ ἐκ τοῦ ἄρα, ἐκ τοῦ ἄρα, θὲ ἐκ τοῦ θέν, ἐκ τοῦ θήν, πέρ ἐκ τοῦ περι, γέ, ἐκ τινος ἀγνώστου (ἴσως γὰρ, ἄραν), ἢ συμπίλησις πολλῶν ὁμοῦ, ὡς γὰρ ἐκ τοῦ γέ καὶ ἄρ, αὐτε ἐκ τοῦ αὐ καὶ τὲ ἢ τέν, ὄθεν καὶ τὸ λατινικὸν *autem*, γοῦν ἐκ τοῦ γέ καὶ οὔν, τοίρυν ἐκ τοῦ τοί καὶ ῖν, κτλ. Αἱ διὰ τῶν πολυσήμεων τούτων μορίων προσδιοριζόμεναι σχέσεις τῶν προτάσεων πρὸς ἀλλήλας εἶναι τοσοῦτον ποικίλαι καὶ τοσοῦτον λεπταὶ ὥστε διαφεύγουσι τῶν πλείστων τὴν προσοχὴν. Ἡ δὲ ἐκ τούτου δυσκολία προὔτρεψε πολλοὺς τῶν νεωτέρων ἐν ἰδιαιτέροις πονήμασι νὰ πραγματευθῶσι περὶ αὐτῶν, καὶ εἰς ταῦτα παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσται· οὐδὲ ὁ ἡμέτερος δὲ μοριολόγος Ἀνανίας ἐστὶν εὐκαταφρόνητος.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.

§. 1. **Ε**ΠΕΙΔΗ οὔτε ἡ ἀπλή οὔτε ἡ σύνθετος πρότασις ἐξαρκεῖ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ὁμιλίας, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐνωθῇ πρότασις μετὰ προτάσεως ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πλήρες, καὶ τοῦτο πάλιν μετ' ἄλλο, ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, καὶ οὕτω καθεξῆς, πρὸς ἐντελῆ ἐκπλήρωσιν τῶν διανοητικῶν χρειῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο καλεῖται *Σύνθεσις*.

§. 2. Συνδέεται δὲ εἴτε μέρος πρὸς μέρος ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον, ὡς ἐν ταῖς συνθέτοις προτάσεσιν· ἐπὶ ὑποκειμένων, ἐγὼ καὶ σὺ ἀκούομεν· ἐπὶ κατηγορουμένων, παλαιὸς καὶ νεώτερος, φίλος τ' ἐμός· ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένων καὶ προσδιορισμῶν· καὶ κράτες, καὶ περιβραχιόνια καὶ ψέλια πλατέα (Ξ). — φίλους τε καὶ πολίτας. — ἄρτι τε καὶ ὕστερον. — νῦν τε, ἐπειδάν τε· εἴτε ὅλον πρὸς ὅλον ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πληρέστερον· οὕτως ἰσχυρόν ἐστιν ἢ ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν (Αἰσχίν. Τιμ. 12)· εἴτε μέρος πρὸς ὅλον· ἐστιν ἀξία ἢ χώρα καὶ ὑπὸ πάντων ἐπαινεῖσθαι, οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν (Πλ.)· εἴτε καὶ ἀντιστρόφως ὅλον πρὸς μέρος· τὴν Ἐκτορός τε χ' ἀτέρων πολλῶν κάσιν (Εὐρ.). — κίρησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἕλλησιν ἐγένετο καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων (Θουκ.).

§. 3. Ἡ σύνθεσις γίνεται κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· α'. κατὰ συμπλοκὴν, καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς ἢ συμμικτικῶς· β'. κατὰ διάζευξιν· γ'. κατ' ἀκρίβειαν ἢ ἐναντίωσιν· δ'. κατ' αἰτιολογίαν· ε'. κατὰ τέλος· ς'. κατ' ὑπόθεσιν· ζ'. κατὰ χρόνον· ἢ κατὰ συμπέρασμα ἢτοι συνέπειαν· θ'. κατ' ἀναφοράν· ι'. κατ' εἰδίκευσιν ἢτοι ἐκθεσιν.

§. 4. Ἡ τοιαύτη σύνθεσις γίνεται διὰ τῶν καταλλήλων μορίων ἢτοι συνδέσμων. Κατὰ τὸν τρόπον δὲ καὶ τὸ εἶδος τῆς συνδέσεως καλοῦνται καὶ οἱ λόγοι συμπλεκτικοί, διαζευκτικοί, ἀντιθετικοί, αἰτιολογικοί, τελικοί, ὑποθετικοί, χρονικοί, συμπερασματικοί ἢτοι λόγοι συνεπείας, εἰδικοί ἢτοι ἐκθετικοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.

§. 1. Οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται καταφατικῶς μὲν διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων, καὶ, τέ, καὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν, καὶ—καὶ τὲ—τέ· καὶ—τέ· τὲ—καὶ· ἀποφατικῶς δὲ διὰ τῶν οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε, οὐδέ, μηδέ, καὶ συμπίκτως διὰ τῶν οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ.

§. 2. Ἡ διὰ τῶν συμπλεκτικῶν τούτων μορίων σύνδεσις ὅχι μόνον δὲν γίνεται ἀδιαφόρως καὶ αὐθαιρέτως, ἀλλὰ, τοῦναντίον, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν συνδεομένων καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐνώσεως εἶναι τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων οἱ τρόποι αὐτῆς διαφέροντες, ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν δεικνύουσι τὴν λεπτόνοιαν τῶν Ἑλλήνων, ἀφ' ἐτέρου δὲ γίνονται δυσπερίληπτοι, πολλάκις δὲ καὶ δυσδιάγνωστοι. Λέγομεν δὲ περὶ τούτων, ὡς ἐν τύπῳ, τὰ ἐξῆς.

§. 3. Ἐκ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων ὁ καὶ ἐνόμει μετ' ἀλλήλων δύο ἢ πλείονα, ὅμοια ἢ ἀνόμοια, μέρη λόγων ἢ λόγους ὀλοκλήρους, ἐν ὅλον ἀποτελῶν δι' αὐτῶν, δυάδα, τριάδα, κλ. ὁ Λαρτίου παῖς καὶ σύ.—φῦλον ὀρίθων ... καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθρη (Σ.).—δὶς καὶ τρίς. Συζεύγει δὲ μάλιστα λόγους ὀλοκλήρους, ὡς ἡ δ' ἐμὴ νόσος ἀεὶ τέθηλε καπὶ μεῖζον ἔρχεται (Σ.).—ἐλεοῦσι μὲν καὶ που τι καὶ βορᾶς μέρος προσέδοσαν (Σ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται· καὶ περὶ παιδαγωγῶν, καὶ περὶ μουσείων, καὶ περὶ ἐρμαιῶν (Λίσχ.) —καὶ οὕτως ἡμᾶς κατεφρόνησε, καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε, καὶ ἰππεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόνητισεν (Λυσίας).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ κατ' ἐπιδοτικὴν σημασίαν· ἐνθα λαμβάνει οἷον ἐπιβόηματικὴν ἔννοιαν = προσέτι· αὐτὰ γε ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόθασιν (Πλ. Εὐθύφρ. 366) = οὐ μόνον οἱ ἄνθρωποι ἀλλὰ καὶ οἱ θεοί.—καὶ σὺ Βροῦτε ; (Ἴδε κατωτέρω). Καὶ, τοῦναντίον, κατ' ἐλαττωτικὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ μεζονος εἰς τὸ ἔλαττον τίθεται ὁ καὶ ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῶσκορτα ροῆσαι (Ὀδ. Α, 58 = καὶ καπνὸν μόνον = καὶ ἄνευ ἄλλου.— καὶ τριχῶς ἀξίον (Ἀρφ. Βατρ. 604).—ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ τοῦτο (Πλ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ ἐναντιωματικὴ σημασία τοῦ μορίου τούτου, μάλιστα μετὰ μετοχῶν· καὶ μισοῦντες

αὐτοὺς ὁμῶς ἀπείχοντο αὐτῶν (Ξ). τοῦτο δὲ συνηθέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ καίπερ· καίπερ χαλεπὸν (τὸ χωρίον ὄν), κτλ. (Θ.).

§. 5. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τὲ συμπλέκει μέρη λόγων καὶ λόγους ὁλοκλήρους, ἀλλὰ σχέσιν ἔχοντας πρὸς ἀλλήλους· Τεῦκρος ἐγὼ τε (Σοφ.). — αἱ Μυκῆναι, ἡ Σπάρτη τε (Σ.). — ἄσκοπα κρυπτά τ' ἔπη (Σοφ.). — δρᾶν λέγειν τε — τόλμησον, οἴκτειρόν τε μιν (Σοφ.). — ἐπιστρατεύει πατρίδα . . . κτείνει τ' ἄνακτα. Ἡ χρῆσις τοῦ τὲ μόνου, συχνοτάτη μὲν οὔσα παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, συνήθης δὲ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς, εἶναι σπανιωτέρα παρὰ τοῖς πεζοῖς· Τισίαν δὲ Γοργίαν τε εἰάσομεν εὔθειν (Πλ. Φαίδρ. 267. Ἴδε καὶ Θεοκ. Α, 14. 60. Β', 12).

§. 6. Περὶ διαφορᾶς τῶν διὰ τῶν συνδέσμων καὶ καὶ τὲ συμπλεκόμενων ὑπάρχει διαφωνία τῶν φιλολόγων, ἄλλων ἄλλα λεγόντων, οὔτε σύμφωνα οὔτε ἀείποτε σαφῆ. Φαίνεται δὲ ὅτι ὀρθότερα τὰ τοῦ Ἐρμάννου, σαφέστερόν τε καὶ ὀρθότερον ἐξηγηθέντος μετέπειτα (O-rusc. III.) ἢ ἐν Βιγέρῳ. Ὁ μὲν καί, κατ' αὐτόν, ἐστὶ κυρίως συμπλεκτικὸς, ὁ δὲ τὲ προσθετικὸς· ὁ λέγων ἐγὼ καὶ σὺ πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι οἱ δύο βαδίζουσιν ὁμοῦ, οἷον ζευγὸς ἀποτελοῦντες, ὁ λέγων ἐγὼ σὺ τε πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι τοῦ ἐνὸς βαδίζοντος ἔπεται ὁ ἕτερος, καὶ λείποντος δὲ τούτου ἤθελε βαδίζει ὁ πρῶτος· προσθέτει λοιπὸν εἰς τι προηγούμενον κυριώτερον ἄλλο τι οἷον δευτερεῦον. Εἰ δὲ τοῦτο ἀπανταχοῦ ἐπ' ἀκριβὲς δυνατόν ἐφαρμοσθῆναι, ἄλλο ζήτημα.

§. 7. Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν προειρημένων τούτων συμπλεκτικῶν μορίων ὁ μὲν καὶ — καὶ συμπλέκει, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ καί, μέρη λόγων καὶ λόγους, σημαίνων τὸ τόσον τοῦτο, ὅσον καὶ ἐκεῖνο· κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄνδρας (Ἡρ.). — ὄρωσι καμὲ κάσῃ — καὶ τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν (Σοφ.). — τολμᾶν ἀνάγκη, κἄν τύχω κἄν μὴ τύχω (Εὐρ.). — καὶ νῦν καὶ αἰεὶ (Πλ.).

§. 8. Ὁ τὲ — τὲ συμπλέκει, ὡσαύτως κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ τὲ, μέρη λόγων καὶ λόγους, μάλιστα ὁμοειδεῖς, ὡς ἐν τ' ὀδύναις ὁμοῦ, λιμῶ τε οἰκτρὸς. — τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἡμέλει, τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήγει (Ξ Ἀπομν. Α, 6', 4). — οὔτοί τε βελτίονες ἐσόμεθα, οἳ τε παῖδες οὐκ ἂν ῥαδίως πονηροὶ γίγνοιτο (Ξ). καὶ οὗτος δὲ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται καὶ πενταπλασιάζεται, ὡς ἐν ταῖς ἀπαριθμήσεσιν, ὑπὲρ τ' ἑμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆςδὲ τε γῆς (Σοφ.). — τυφλὸς τὰ τ' ὄτα, τὸν τε ροῦν, τὰ τ'

ὄμματα ἦν (Σοφ.)· πενταπλασιάζεται δ' ἐν Τραχινίαις (1084—1089).

§. 9. Ὁ καὶ—τὲ προσθέτει λόγον λόγῳ = προσέτι δέ· καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν εἰκοότες (Ὀδ.).—καὶ τ' ἐσσυμένην κατέρυκε (Ἰλ.). Τίθεται δὲ παρ' Ἀττικοῖς συνήθως διαχωριζόμενος διὰ τινος μορίου (καὶ ἤδη τε, καὶ τήν τε), καὶ ἄλλου λόγου ἐπομένου μετὰ τοῦ καί, ὡς καὶ ἤδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμός (Ξ. Ἀν. Α, ἦ, Ι). Μόνον δὲ τὸ καὶ—τὲ, ἄνευ ἄλλου ἐπομένου καί, φαίνεται ὅτι δὲν ἀπαντᾶται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις, ὅθεν τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α, 9) κρίνεται ὑποπτον. Ἄλλως δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς αὐτῶν (Σοφ. Τρ. 550, καὶ ἀλλαχόθι).

§. 10. Ὁ τὲ—καὶ συμπλέκει μέρη λόγων, καὶ λόγους ἐξηγοῦντας μάλιστα ἐννοίας ὁμοειδεῖς· ὡς ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—τά τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα (Ξ.).—ἢ Ἑλλὰς μεταρίστατό τε καὶ μετωκίζετο (Θ.). Ὡσαύτως ὀρθῶς τε λέγετε, καὶ ἐγὼ τῷ νόμῳ πείσομαι (Ξ.). Ὁ τὲ προετοιμάζει καὶ προσαπαιτεῖ τὸν ἐπόμενον καί, ἢ δὲ σχέσις τῶν συνδεομένων εἶναι στενωτέρα ἐν τούτοις ἢ ἐν τῷ καὶ—καί.

§. 11. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ καταφατικῆς συμπλοκῆς· ἔστι δὲ, ὡς εἴπαμεν, καὶ ἀποφατικῆ. Ὡς δηλ. τὸ τὲ—καὶ ἐνόησε εἰς ἕν ὄλα τὰ συνδεδόμενα, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—πεζοὶ τε καὶ ἱππεῖς, οὕτω καὶ τὸ οὔτε οὔτε· ὡς οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες.—οὔτε πεζοὶ οὔτε ἱππεῖς. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον καταφατικῶς, τὸ δὲ δεύτερον ἀποφατικῶς· τὸ πρῶτον λέγει περὶ ἀμφοτέρων καί, τὸ δεύτερον λέγει περὶ ἀμφοτέρων οὐχί. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐξηγεῖ περὶ ἀμφοτέρων τῶν συνδεομένων κοινόν τι σημεῖον ἐπαφῆς, διὰ τοῦτο καὶ τὰ διὰ τοῦ οὔτε—οὔτε συνδεδόμενα κατατακτέα εἰς τοὺς συμπλεκτικούς λόγους. Ὡσαύτως τὰ διὰ τοῦ μήτε—μήτε.

§. 12. Ἐν τούτοις τηρεῖται ἡ δύναμις τῶν ἀποφατικῶν μορίων οὔ, μή, τοῦ συμπλεκτικοῦ τὲ, καὶ τοῦ δέ, συμπλεκτικῶς ἐκλαμβανομένου. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὔτε—οὔτε, κατὰ μὲν τὴν ἀπόφασιν, ἔνθα, δίχα συμπλοκῆς, ἀρμόζει τὸ οὔ, δυνάμει δὲ τοῦ τὲ, ἔνθα τὸ τὲ—καί, ἐπὶ λογικῶν ἀντιδιαιρέσεων ἐνός τινος ὅλου· οὔτε θεός οὔτε ἄνθρωπος (Ἀρφ. Πλ. 42).—ἦς (παιδεύσεως τῆς ψυχῆς) οὔτε ἄνθρωποις οὔτε θεοῖς τῇ ἀληθείᾳ τιμιώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε ποιεῖ ἔσται (Πλ. Φαίδρ. 241). Ὡσαύτως καὶ τὸ μήτε—μήτε, ἔνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ

μη καὶ τὸ τέ' καὶ ὄπλα μὴ ἐπιφέρειν τῷ Πελοποννησίῳ στρατῷ, μήτε κατὰ γῆν μήτε κατὰ θάλασσαν (Θ. Δ', 16).—μη δῶμεν αὐτοῖς σχολὴν μήτε βουλεύσασθαι, μήτε παρασκευάσασθαι ἀγαθὸν ἑαυτοῖς μηδέν (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 22).

§. 13. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ σύνδεσμος δὲ ἐκλαμβάνεται ἐνίοτε συμπλεκτικῶς (Ἴδε κατωτέρω περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν), διὰ τοῦτο καὶ τὸ οὐδὲ καὶ τὸ μηδὲ τίθενται ἐπὶ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς· οὐδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο οὐχί.—μηδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο μὴ ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύνατος (Θουκ. Δ', 84)=πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲν ἦτον καὶ ἀδύνατος.—μηδὲ τοῦτό τις πρεσβύτατον ἤκει κρίνας (Θ. Δ', 61). Ὡσαύτως ἐπὶ ἐπιδοτικῆς καὶ ἐλαττωτικῆς ἐννοίας· οὐδ' ἐωρακότες (Ξ.Κ.Π. Α', α', 3).—ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι, καὶ προσέτι οὐδὲ μελετῆσαι ἐασόμενοι (Θ. Α', 142).—μηδὲ βελόνης, ᾧ φίλτατ', ἐπιθύμησον ἀλλοτρίας ποτέ (Φιλ.). Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδοχὴ καὶ οἱ συνδυασμοὶ πάντων τούτων πρὸς ἄλληλα ποικίλλουσι τὰ μέγιστα, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ὁποίων οὔτε τόπος ἐνταῦθα, οὔτε καιρὸς, οὔτε σκοπός.

§. 14. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχει καὶ τρίτος ἄλλος τρόπος συμπλοκῆς σύμμικτος, καταφατικός τε καὶ ἀποφατικός συνάμα, διὰ τοῦ οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ συνήθως ἐκφερόμενος, καὶ οἷον κλιμακωτὸς ὢν, μείζονος ἢ ὡς μείζονός τινος προστιθεμένου διὰ τοῦ δευτέρου κώλου· οὐ σοὶ μόνον λαιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 9).—οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπάσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρῖδας δασείας καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν (Ξ. Κ. Π. Η, ἡ, 17).

§. 15. Εἶναι δὲ περὶ τούτου σημειωτέα τὰ ἐξῆς· α'. ὅτι ἄνευ τοῦ καὶ ἔτι μᾶλλον ἐξάιρεται τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· καὶ ἰμάτιον ἠμφίεσαι (ᾧ Σώκρατες) οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτό (Ξ. Ἀπομν. Α', ς', 2)· β'. ὅτι πολλάκις τιθεμένου τοῦ οὐ μόνον ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ, ἐξυπονοοῦνται τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν ἠγουμένων· ἢ καὶ σχολή, ἔφη, ἔσται, ᾧ πάτερ, σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ πατήρ, οὐ μόνον γε (σχολή ἔσται), ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 17)· γ'. ὅτι, ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ καὶ, τίθεται πολλάκις δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· ὅθεν οὐ μόνον ἀγαθὸς ἂν στρατιώτης εἴη, πόλιν δὲ καὶ ἄστη δυνάμενος διοικεῖν (πλ. Ν. Β', 666).

§. 16. Καὶ τὸ οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, καὶ οὐχ ὅπως—ἀλλὰ καὶ

τίθενται ἐπὶ τοιαύτης συμμίκτου συμπλοκῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος διαφορᾶς. Τὸ μὲν οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, ὅπερ κυρίως = οὐ λέγω τοῦτο ὅτι, κτλ, ἐκφέρει καταφατικὴν ἔννοιαν = οὐχὶ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἐστὶ καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο· οὐχ ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες (Πλ. Συμπ. 179).— καὶ οὐχ ὅτι? μόνον ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχία ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (Ξ. Ἀπομν. Β', θ', 8). ἔνθα ἴδε Κοραῆν. Ἀποφατικὴ ἔννοια δι' αὐτοῦ ἐξηγεῖται, προστιθεμένου ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ τοῦ οὐδέ· οὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ (Θουκ. Β', 97).

§. 17. Τοῦναντίον δὲ τὸ οὐχ ὅπως, εἴτε ἐπομένου τοῦ οὐδέ, εἴτε τῆς ἀντιθέσεως μόνον ἐν ταῖς ἐννοίαις ἐνυπαρχούσης, ἐξηγεῖ ἔννοιαν ἀποφατικὴν = οὐ μόνον τοῦτο οὐχί, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνο, ὃ σὺν οὐδὲ τοῦτο οὐδ' ἐκεῖνο· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τὰρχαῖα ἀπολαβεῖν δυνάμεθα (Δημ. Διορυσιοδ. 1492).— οὐχ ὅπως ἡμῖν τῶν αὐτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡμετέρων πολλὰ ὑφήρηται (Λυσ. κατὰ Νικομάχου Γραμματ. §. 26).— οὐχ ὅπως κωλυταὶ γενήσεσθε, . . . ἀλλὰ καὶ περιόψεσθε, κτλ. (Θουκ. Α', 35). Σπανιώτερον ἀπαντῶνται τὰ οὐχ οἷον καὶ οὐχ ὅσον (Πολύβ. Α', 18. Γ', 82. Θουκ. Δ', 62) ἐπὶ τῆς τοιαύτης σημασίας. Τὸ δὲ (Θουκ. Η', 89) οὐχ ὅπως ἴσοι, ἀλλὰ καὶ . . . = οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἔτι μείζον, διότι δὲν ἔπεται ἀντιθετικὴ ἔννοια.

§. 18. Ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ μὴ ὅτι καὶ μὴ ὅπως, τιθέμενα ἔνθα ἄλλως ἀρμύζει τὸ μὴ· οὐχ ἂν ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα, μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέραν (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 21).— μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἠδύνασθε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 10. Ἴδε καὶ Θ. Γ', 42). Μετὰ μείζονος δὲ ἐμφάσεως καὶ τὸ οὐχ ὅπως καὶ τὸ μὴ ὅτι ἐπιτάσσονται εἰς τὸν λόγον· οὐδ' ἐστάναι χαμαί, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἠδύνατο (Λουκ. Νεκρ. Διαλ. ΚΖ').— οὐδὲ πλεῖν, μὴ ὅτι ἀναιρεῖσθαι τοὺς ἄνδρας δυνατὸν ἦν (Ξ. Ἑλλην. Β', γ', 35). Καὶ ἄλλα δέ τινα περὶ τούτου εἰσὶ σημειωτέα, ἀλλ' ἡ ἐξακρίβωσις αὐτῶν παραπέμπεται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ μορίων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης πραγματευθέντας. Ἴδε ἐν τούτοις καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 819—821.

§. 19. Κατὰ τὰ ἄνω πειρατέον ἐξηγήσαι καὶ τὰ χωρία, ἐν οἷς φαίνεται ἡ περιττεύων ἢ ἐλλείπων σύνδεσμος ἢ καὶ ἐπιρρήματικῶς

ἐκλαμβάνομενος, καὶ τὴν σχέσιν δὲ προσέτι τῶν συμπλεκομένων, εἰ συμπλέκεται μέρος καὶ μέρος, ὅλον καὶ ὅλον, μέρος καὶ ὅλον ἢ συναμφοτέρα· εἰ δὲ διὰ τοῦ συνδέσμου προστίθεται νέα ἔννοια ἢ ἐπὶ μᾶλλον ἀναπτύσσεται ἢ προηγουμένη, καὶ εἴτι ἕτερον. Ἀλλὰ ἡ σχέσις αὕτη εἶναι πολλάκις τοσοῦτον ποικίλη καὶ λεπτή ὥστε ἀποβαίνει δυσεύρετος. Καὶ περὶ τούτων δὲ καὶ περὶ τῆς μετ' ἄλλων μορίων συζεύξεως τῶν συμπλεκτικῶν, οἶον καίγε, καίτοι, καὶ γάρ, καὶ μήν, ὡς καὶ περὶ τῆς ὀρθῆς ἀκολουθίας τῶν οὐ, οὔτε, οὐδέ, μή, μήτε, μηδέ, κτλ., ἐπίσης παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματευθέντας μοριολόγους, οἵτινες ὁμῶς πολλάκις διαφωνοῦσιν.

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.

§. 1. Ὡς οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ὑποθέτουσι συμφωνίαν τῶν συνδεομένων κώλων, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, οἱ διαζευκτικοὶ χωρισμόν. Ὡς τὸ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἐνόει τὰ δύο κῶλα εἰς ἓν ὅλον, τὸ οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες ὡσαύτως, τὰ ἐνόει δηλ. καθ' ὅτι ἀποκλείει ἀμφοτέρω τῆς περὶ αὐτῶν γινομένης κρίσεως, οὕτω τὸ ἢ ἄνδρες ἢ γυναῖκες τὸ ἓν μὲν παραδέχεται, τὸ δ' ἕτερον ἀπωθεῖται καὶ ἀποκλείει· περὶ τοῦ ἐνὸς λέγει καί, περὶ τοῦ ἄλλου λέγει οὐχί.

§. 2. Φανερόν δὲ ὅτι, ὅταν τὰ διαζευγνύμενα ᾖναι ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενα, μηδὲν ἔχοντα τὸ μεσολαβοῦν, καθ' αὐτὸ ἀντιφάσκοντα, τοῦ ἐνὸς ἀληθεύοντος, τὸ ἕτερον εἶναι ψευδές· ἢ ζῶν ἢ θάνατος· οὐχί δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλως ἐχόντων, ὡς ἢ μέλαν, ἢ λευκόν· διότι δυνατὸν μηδέτερον νὰ ἀληθεύῃ· οὕτως ἢ χρυσοῦς ἢ ἄργυρος, κτλ. Ἴδε κατωτέρω §. 4. καὶ §. 5.

§. 3. Οἱ διαζευκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν διαζευκτικῶν μορίων ἢ — ἢ ἢ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον ἢ σιγῆν ἔχε (Εὐρ.). — ἢ πολέμῳ κρατηθεῖς, ἢ καὶ ἄλλον τινα τρόπον δουλωθεῖς (Ε. Κ. Π. Γ', α, II). Τὸ διαζευκτικὸν ἢ, προσλαμβάνον τὸ τόι (= τῷ, ἐπὶ τῷ, ὄντως), γίνεται ἢτοι· καὶ ὁ σύνδεσμος οὗτος συνήθως προτίθεται ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν λόγων· ἢτοι τὸ πρότερον = τοπρότερον, ἐπιρρηματικῶς· ἢ ὕστερον οὐκ ὀρθῶς λέγει (Πλ. Πρωτ. 339). — ἢτοι μαχομένους

ἢ πεισομένους (Ξ.). Σπανίως προτάσσεται τὸ ἢ τοῦ ἦτοι. Ἔστι δὲ τὸ διαζευκτικὸν τοῦτο ἦτοι οὐ διάφορον ἴσως τοῦ παρ' ἐπικοῦς ἦτοι.

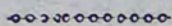
§. 4. Ὡσαύτως γίνεται ἡ διάζευξις διὰ τῶν εἶτε—εἶτε· καὶ δει-
ξεις τάχα, εἴτ' εὐγενῆς πέφυκας εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ (Σ. Ἀντ. 37—
38).—παρὰ τῆς Ἐκάτης ἔξεστι τοῦτο πειθέσθαι, εἶτε τὸ πλουτεῖν
εἶτε τὸ ποιηῆν βέλτιον (Ἄρφ. Πλ. 594—). Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τοῦ
οὔρ· εἴτ' οὔρ ἀληθές, εἴτ' οὔρ ψεῦδος (Πλ. Ἀπολ. 34). Τίθεται δὲ
μάλιστα τὸ εἶτε—εἶτε, πλειόνων ὄντων κώλων ἄπερ, φυσικῶ τῷ λό-
γῳ, οὐκ ἀναιροῦσιν ἄλληλα, καὶ ἀδιάφορος τρόπον τινά, παρίσταται
ἡ παραδοχὴ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου· εἴτ' ἐν γραφικῇ, εἴτ' ἐν μουσικῇ,
εἶτε δὴ ἐν πολιτικῇ (Πλ. Πολιτ. Γ', 493). Ὡσαύτως διὰ τοῦ ἐάν
τε—ἐάν τε, ἦρ τε—ἦρ τε· ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, σώφρων ὢν καὶ δίκαιος,
εὐδαίμων ἐστὶ καὶ μακάριος, ἐάν τε μέγας καὶ ἰσχυρὸς, ἐάν τε
σμικρὸς καὶ ἀσθενὴς ἦ, καὶ ἐὰν πλουτῇ καὶ μὴ (Πλ. Ν. Β', 660).
Ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τοῦ εἶτε ἢ· εἶτε Λυσίας ἢ τις ἄλλος πρόποτε ἔ-
γραψεν (Πλ.).

§. 5. Ὡς δὲ ὁ καὶ καὶ τὲ καὶ τρις καὶ πολλακίς ἐπὶ συμπλοκῆς
τίθεται, οὕτως ὁ ἢ ἐπὶ διαζεύξεως· ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀ-
δυσσεύς.—ἢ κύνες καθήγισαν ἢ θῆρες ἢ πιτηνὸς ἀετός (Σ.).—ἢ τέ-
κνον ἢ λέχος ἢ χρέος ἢ θεός. Ἐπὶ τοιαύτης περιστάσεως ὁ ἢ σύνδε-
σμος καλεῖται παρὰ τῶν γραμματικῶν παραδιαζευκτικός. Καὶ πάλιν,
ὡς ἐπὶ τῶν συμπλεκτικῶν λόγων πολλακίς τίθεται εἰς μόνος σύνδε-
σμος, καὶ Σωκράτης εἶπε ταῦτα, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν
τίθεται μόνον τὸ ἕν μόριον, ἐξυπονοουμένου τοῦ ἄλλου· ζητῶν ὄλε-
θρον ἢ φυγῆν (Σοφ.).—τοῦτό ἐστιν, ἦτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικαιο-
σύνη (Πλ. Πολιτ. Δ', 433)=ἢ τοῦτό ἐστιν, ἢ βεβαίως τούτου εἶ-
δος.—ἕξ ἢ ἐπτὰ (Ξ. Ἐλλ. Γ', γ', 9).—ἐννέα ἢ δέκα (Ξ.).—δύο
ἢ καὶ πλείους ἡμέρας (Σοφ.). Ἐκ τούτων τὰ παρ' ἡμῖν πέντε ἕξ καὶ
πεντέξ· ἐπτὰ, ὀκτώ· ὡσαύτως ἀνωθεν ἢ κάτωθεν (Σοφ.).

§. 6. Ἐκ τούτου ὁ ἢ, μόνος τιθέμενος, λαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ
εἰ μὴ· μηδένα παριέναι ἢ τοὺς φίλους (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 41). Ὡς-
αύτως τὴν τοῦ εἰ δὲ μὴ· ὡς ἔστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρους
Τροίαν ἀλῶναι πᾶσαν· ἢ δίδωσ' ἐκῶν κτείνειν ἑαυτόν, ἦρ τάδε
ψευσθῆ λέγων (Σ. Φ. 1341.—Ἴδε καὶ Θουκ. Α, 78. 121. Ε, 64).
Ἐπὶ δὲ προτιμήσεως, ὅταν ἐξηγῆται ὅτι ἐκ δύο τιθεμένων τὸ ἕν λαμ-

Εάνεται τὸ δ' ἕτερον ἀπωθεῖται καλεῖται ὁ ἢ διασαφηντικός, ὡς βούλομαι πλουτεῖν ἢ πέπεσθαι. — βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶον ἔμμενε ἢ ἀπολέσθαι (Ὁμ.).

§. 7. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν τὸ ἢ τίθεται προσέτι καὶ ἐπὶ συγκριτικῆς ἐννοίας· μείζω ἢ κατὰ δύναμιν (Σ). — βούλομαι ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς (Σ). Ὡσαύτως ἐπὶ ἐννοίας διαφορικῆς μετὰ τῶν ἄλλος, οὐδεὶς ἄλλος καὶ τῶν ὁμοίων· οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθνήσκουσιν τε καὶ τεχθᾶναι (Πλ. Φαίδ. 64), ὅπερ πλησιάζει εἰς τὸν ἀντιθετικὸν λόγον = τὸ μὲν ἀποθνήσκουσιν ἐπιτηδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο, ὡς καὶ τὰ προηγούμενα. — εἰση. λθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβείρων τὸ ἱερόν, ἐς τὸ οὐ δεμιτόν ἐστιν εἰσιέναι ἄλλοι γὰρ ἢ τὸν ἱερέα (Ἡρ. Γ', 37. Ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 647). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως· τί ἄλλο οὗτοι ἢ ἐπεβούλευσαν; (Θ. Γ', 39).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν.

§. 1. Οἱ ἀντιθετικοὶ λόγοι δηλοῦσιν ἀντίθεσιν. Ἔστι δὲ ἀντίθεσις ἐκείνη τῶν κώλων ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐν κῶλον ἦτοι περιορίζει ὀπωσοῦν ἢ ἀναιρεῖ τὸ ἄλλο, ἢ διάφορόν τι ἐν γένει ἐκφέρει· ὡς τὸ σοφός τε καὶ χρηστός συμπλέκει δύο τινὰ προσόντα εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἢ κατηγορούμενον, κτλ, ἀναφερόμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἄγροικος μὲν, χρηστός δὲ ἐκφέρει περὶ τοῦ αὐτοῦ δύο διάφορα, περιοριζομένου τοῦ πρώτου διὰ τοῦ δευτέρου. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ παίζομεν ἐκφέρει κοινόν τι προσὸν εἰς δύο ὑποκείμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἐγὼ μὲν σπουδάζω, σὺ δὲ παίζεις ἐκφέρει δύο διάφορα περὶ δύο διαφόρων. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ σπουδάζειν ἐστὶ κοινὸν ἀμφοτέροις, ἐν τῷ δευτέρῳ μόνον τῷ ἐνὶ ἀρμόζει· ὡσαύτως τὸ μὲν ἔφεγε, τὸ δ' ἐπήγει (Πλ.), κτλ.

§. 2. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ ἀντίθεσις, εἴτε εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον εἴτε εἰς διάφορα ἀναφέρεται, δυνατόν νὰ ᾖ ἀπλῆ διαφωνία τῶν προσόντων ἢ καὶ καθαρὰ ἀντίφασις, δι' ἧς τὸ ἐν ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ ἄλλου, ὡς ἐν τῇ προεξηγηθείσῃ καθαρᾷ διαζεύξει (ἦτοι ἡμέρα ἢ νύξ) καὶ παραδιαζεύξει (ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς). Τὸ αὐτὸ δὲ ἐννοεῖται καὶ περὶ κατηγορουμένων καὶ περὶ

ἀντικειμένων καὶ περὶ προσδιορισμῶν. Καθάπερ δὲ τὰ διαζευγνύμενα διαζευγνύουσι μὲν τὰς ἐννοίας, συνδέουσι δὲ τὸν λόγον, οὕτω τὰ ἀντιτιθέμενα, χωρὶς λαμβάνοντα τὰς ἐννοίας, συνδέουσι διὰ τοῦτου τὸν λόγον.

§. 3. Τὰ μόρια δι' ὧν τὰ ἀντιθετικά κῶλα συντίθενται εἰσὶ τὰ μὲν—δὲ, μὲν—ἀλλά, μὲν—ὅμως, κτλ' τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφωρος δέ (Ἡρ.).—ἐκεῖνος μὲν ἀπιῶν ᾤχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθευδον (Λυσ.).—τοῖς μὲν λόγοις ἠῦφρατε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὐ (Εὐρ. Ὀρ. 287).—μὴ καινὰ μὲν, πιστὰ δέ (Θουκ.). Οὕτω καὶ ἀκάρπων μὲν, χρησίμων δέ (Ἀριστοτ.).—ἄκων μὲν, εἶπε δέ.—τὸ μὲν ὠφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερόν αἰσχρόν (Πλ.).—μορφῇ μὲν οὐκ εὐφυῆς, ἀνδρεῖος δὲ ἀνῆρ (Εὐρ. Ὀρ. 916).—τήνδε μὲν μὴ κτείνετε, ἡμᾶς δ' ἄγορτες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως κεντεῖτε, μὴ φεΐδεσθε (Εὐρ. Ἐκ. 385).—φαιερῶς μὲν οὐ, κρύφα δέ (Θουκ.).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ μετὰ τὴν λέξιν, ἐφ' ἧς ἡ ἀντίθεσις πίπτει· ὁ μὲν—ὁ δέ' τοῦτο μὲν—τοῦτο δέ' ἐνταῦθα μὲν—ἐκεῖ δέ, κτλ. Πολλάκις τίθεται ὁ μὲν, ἄνευ ἐπομένου δέ· ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα (Ξ). Ἐνταῦθα παραλείπεται ὑπονοούμενον τὸ ἄλλο κῶλον τῆς ἀντιθέσεως, οἷον ἄλλοι δὲ ἴσως γιγνώσκουσιν.—ἐγὼ μὲν οὐ κέκλοφα (Ἄρφ.). Ὡσαύτως τίθεται ὁ δὲ ἄνευ προηγουμένου μὲν· οἱ αἰχμάλωτοι ᾤχορτο εἰς Δεκέλειαν, οἱ δ' εἰς Μέγαρα (Ξ.)=οἱ μὲν, οἱ δέ.—τέθνηκεν ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ' ὑπο (Σοφ.). Ἄλλοτε δὲ τίθεται πολλάκις τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὅτι ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφήν (Λυσίας).

§. 5. Ἐπὶ ἐπικλήψεως τῆς αὐτῆς ἢ συνωνύμου λέξεως ὁ δὲ φαίνεται λαμβάνων προσθετικὴν δύναμιν=προσέτι δέ· ἐγὼ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δ' ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξ. Ἀπομν. Β', α, 30). Ὡσαύτως μετὰ τοῦ καὶ τιθέμενος· Δαρεῖος Κύρον σατραπὴν ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ ἀπέδειξεν (Ξ. Ἀν. Α', α, 1).—καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχορτες μέσον ἔχορτες τὸ αὐτῶν ἠγοῦντο (Ξ. Ἀν. Α', ἡ, 22). Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον ἢ ἐνυπάρχουσα ἀντιθετικὴ δύναμις τίθει πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τοῦ κώλου μεθ' οὗ τίθεται. Ὡς δὲ τὸ οὔτε συμπλέκει ἀποφατικῶς, οὕτω καὶ τὸ οὐδέ· οὐδεμία τέχνη οὐδ' ἀρχὴ τὸ αὐτῆ ὠφέλιμον παρασκευάζει (Πλ. Πολιτ. Α', 346)=οὐ παρασκευάζει τέχνη, καὶ οὐ παρασκευάζει ἀρχή.

§. 6. Γίνεται δὲ, τελευταῖον, μεταβατικὸς ὁ δέ, χρησιμεύων εἰς μετάβασιν τοῦ λόγου ἐκ προσώπου εἰς πρόσωπον ἢ ἐκ πράγματος εἰς πρᾶγμα, ἵνα μὴ μένη ὁ λόγος ἀσύνδετος καὶ κομματικὸς· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ὄχοντο, ὁ Κῦρος εἶπεν (Ξ. Κ. Π. Δ', ἐ, 1).—εἶεν· τῶν δὲ δὴ χρόνων (Δ.), κτλ.

§. 7. Μείζων γίνεται ἡ ἀντίθεσις διὰ τοῦ ἀλλά, ὥστε, εἰ μὲν τὸ πρῶτον κῶλον εἶναι καταφατικόν, τὸ δεύτερον εἶναι ἀποφατικόν καὶ ἀντιστρόφως· φιλοσόφους, ἀλλ' οὐ φιλοδόξους κλητέον (Πλ. Πολιτ. Ε', 480).—οὐκ αὐτῶ, ἀλλὰ σοί.—οὐ μόνον βουλευμάτα, ἀλλ' ἔργα δρώμενα (Σοφ.).—οὐτ' ἄρα Τρωσῖν, ἀλλὰ σοὶ μαχούμεθα (Σοφ.).—οὐκ, ἀλλ' ἀληθεῖς (Σοφ. Φιλ. 993)—οὐ ψευδεῖς τοὺς θεοὺς τίθημι, ἀλλ' ἀληθεῖς.—οὐ γὰρ σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξία (Σοφ. Τ. 410).—οὐκ, ἀλλὰ κάτωθεν (Πλ.).

§. 8. Καθαρὰ δὲ ἐναντίωσις καὶ ἀντίφασις δηλοῦται διὰ τῶν μέντοι ὅμως, ἀλλ' ὅμως, κτλ, προτασσομένων ἢ οὐχί, ἐν τῷ ἐτέρῳ κῶλῳ, τῶν μὲν, καίτοι, καίπερ· λέγεις μὲν εἰκότ', ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι ἐκπλεῖν.—ἡ φύσις βούλεται μὲν, οὐ μέντοι δύναται (Ἀριστ.).—πάνυ μὲν οὐκ ἠθέλειν, ὅμως δ' ἠναγκάσθη ὁμολογήσαι (Πλ. Πρωτ. 328).—καίτοι φασίμεν γέ που ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει (Πλ. Φαίδ. 68).—καίπερ αισθανόμενος ταῦτα, ὅμως ἐπέμεινεν. (Ξ.). Τοῦτο παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐκφέρεται καὶ διὰ μό-νου τοῦ πέρ· μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὦν (Σ. Φ. 1068)· παρὰ ποιηταῖς δὲ καὶ πεζοῖς καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ καί (σελ. 152). Παραλείπονται δὲ ἐνίοτε καὶ τὰ ἐν τῇ ἀποδόσει μόρια· οἷπερ πρόσθεν προσεκύρουν καὶ τότε προσεκύρησαν, καίπερ εἰδότες ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο (Ξ. Ἄν. Α', ζ', 6).

§. 9. Ἀντιθετικὴν ἔννοιαν ἐκφέρει καὶ τὸ οὐ μὴν ἀλλά, ὅπερ κυρίως=οὐ μὴν τοῦτο γίγνεται ἢ γέγονεν, ἀλλὰ, κτλ. τοιοῦτόν τι τὸ ὄϊππος πίπτει εἰς γόατα, καὶ μικροῦ κάκεινον ἐξετραχήλισεν· οὐ μὴν (ἐξετραχήλισεν), ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις πως, καὶ ὁ ἵππος ἐξάνεστη (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8). Ἀλλὰ καὶ ἄλλως τίθεται τοῦτο.

§. 10. Ὁ ἀλλά τίθεται καὶ πρὸς μετάβασιν ἐννοίας· καὶ ὁ Ἀβραδάτας εἶπεν· Ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔμοι γε δοκεῖ καλῶς ἔχειν, κτλ. (Ξ. Κ. Π. Ζ', α', 16)· ἐνθα παραλείπεται τὸ προηγούμενον, οὔτε ἀναιρούμενον οὔτε ὁμολογούμενον. Καὶ ὁ ἀλλά δὲ καὶ τὰ ἄλλα μό-

ρια, τὰ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντα, δέχονται καὶ ἄλλους συνδυασμοὺς, οἷον μὲν-ἀτάρ, μὲν-αὐθις, μὲν-γε, μὲν-τοι, μὲν-εἶτα, δέ-γε, δέ-γάρ, ἀλλὰ-γάρ, κτλ. Περὶ τούτων παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰ λεξικά καὶ εἰς τοὺς μοριολόγους.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.

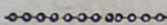
§. 1. Οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, τοῦ αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ· ἀλλ' ὅγε φέρτερόν ἐστιν, ἐπεὶ πλεόρεσιν ἀγάσσει (Ἰλ. Α, 281). — σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ τυφλὸς τὰ τ' ὄτα, τόν τε ροῦν, τὰ τ' ὄμματ' εἶ (Σοφ. Τ. 371). — ἄρχομεν, ὅτι τε γαυτικὸν πλεῖστον τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα, καὶ διότι, κτλ. (Θ. Γ', 83) = καὶ διὰ τοῦτο ὅτι.

§. 2. Τὰ μόρια δι' ὧν συνήθως ἐκφέρονται οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι εἶναι τὰ ἐπόμενα, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτι, διότι, προτασσόμενα καὶ ἐπιτασσόμενα· πράσσει νῦν κακῶς, ἐπεὶ θανὼν Ἀντίλοχος αὐτῷ φροῦδος (Σ. Φ. 424). — λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠνειδίσας (Σ. Τ. 412). — ἀλλὰ μοι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγε, ὡς ἐγὼ οὐκ ἀποδέξομαι σου, ἐὰν ὑβ.λους τοιούτους λέγῃς (Πλ. Πολιτ. Α, 336). — ὅσοι ὄρονται τῇ ἀληθείᾳ πολιτικοὶ εἶναι, ὅτι ἐπαινοῦνται ὑπὸ τῶν πολλῶν (Πλ. Πολιτ. Α', 426). — ἰδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουεν αὐτὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α, γ', 1). — θηλέων βοῶν οὔτι γέγονται, διότι περ οὐδὲ Αἰγύπτιοι (Ἡρ.) = διὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον, δι' ὃν, κτλ. — ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἡμερ παρ' αὐτῶν ἀ ὤφειλον πράξασθαι (Λυσ. περὶ Δημοσίων Ἀδικημάτων, §. 3)· ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ ἄτε, ἐπὶ μετοχῆς συνήθως· ἄτε ἀήθους τοῖς Λακεδαιμονίοις γεγενημένης τῆς συμφορᾶς, πολὺ πένθος ἦν (Ξ.).

§. 3. Πάντα τὰ προηγούμενα μόρια ἐκλαμβάνονται καὶ χρονικῶς. Καὶ τὸ ὅτε ὡσαύτως ἐκλαμβάνεται χρονικῶς τε καὶ αἰτιολογικῶς· ὅτε γε μηδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν (Πλ. Φαίδ. 84). ὡσαύτως καὶ τὸ ὁπότε, ὡς ὁπότε ἐνταυθὰ ἔσμεν τοῦ λόγου, τότε ἀποκριώμεθα (Πλ. Ν. Ι, 895), ὅπερ παρ' Ὀμήρῳ οὐχ εὔρηται αἰτιολογικῶς, ἐν ᾧ εὔρεσκειται οὕτως ἐνίοτε τὸ ὅτι καὶ συχνάκις τὸ ἐπεὶ.

§. 4. Καὶ διὰ τοῦ γὰρ ἐκφέρεται αἰτιολογία, ἀλλ' ἐπιτασσομένου συνήθως· οὐκ ἐμοὶ χαλεπαρεῖς, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους (Πλ. Φαίδ. 116). Ἐνίοτε δὲ καὶ παρεντιθεμένου· ὁ δὲ, κρίνουσι γὰρ βοῆ καὶ οὐ ψήφω, οὐκ ἔφη διαγιγνώσκεις (Θ. Α', 87). Πολλάκις δὲ, παρξσιωπωμένου τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου, τίθεται μόνον τὸ διὰ τοῦ γὰρ αἰτιολογοῦν, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ γὰρ ἐκπληροῦ δύο ἔργα, βεβαιώσεως καὶ αἰτιολογίας· *Δυσιστράτη' ἄχθομαι, ὅτι' παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσι νεομισμεθα εἶναι παροῦργοι. Καλονίκη' καὶ γὰρ ἐσμὲν νῆ Δία* (Ἄρφ. Α. 10—)=δικαίως· καὶ γὰρ ἐσμέν.—*Φιλοκτῆτης. ἤδη, τέκνον, στέλλεσθε; Νεοπτόλεμος. καιρὸς γὰρ καλεῖ* (Σοφ. Φ. 466). Ἐκ τούτου πολλάκις ὁ γὰρ ἐκλαμβάνεται ἐξηγητικῶς· *ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε; — οἶσθα γὰρ ὄν αὐδῶμαι* (Σ. Φ. 852)=δηλαδή.

§. 5. Ἡ αἰτιολογία ἐκφέρεται προσέτι καὶ κατ' ἄλλους τρόπους· διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων· *ἔνεκα τούτου* (Ξ).—*διὰ τοὺς ἐπανορθοῦντας αἰεὶ τι τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων αἰ ἐπιδόσεις γίγνονται ταῖς πόλεσιν* (Ισ.).—*ἔγω γὰρ ἄχω διὰ σέ* (Σ. Κ. 1129)· *δι' ἀπαρεμφάτου ἐνάρθρου καὶ ἐμπροθέτου· διὰ τὸ μὴ εἶναι* (Θ.), κτλ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς· *ἀσεβήσας ἐκολάσθη*. Ἀλλὰ ἐν τούτοις δὲν διακρίνονται καθαρῶς δύο λόγοι συνδεδεμένοι, διότι τὰ κῶλα συγχωνεύονται εἰς ἓν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Τελικῶν.

§. 1. Τὸ αἷτιον, γενικώτερον λαμβανόμενον, περιλαμβάνει καὶ τὸ τέλος, ὅθεν καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι ἐν γένει μὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτούς, μερικώτερον δὲ λαμβανομένου τοῦ αἰτίου, οἱ τελικοὶ λόγοι διαστέλλονται μὲν τῶν αἰτιολογικῶν, συγγενέουσιν ὅμως αὐτοῖς, τοῦτο μόνον διαφέροντες, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν αἰτιολογικῶν προηγείται τοῦ παραγομένου τὸ παράγον, ἐπὶ δὲ τῶν τελικῶν γίνεται ἡ πρᾶξις ἵνα προέλθῃ τὸ τέλος. Εἰς τὸ στεφανοῖ ὁ δῆμος Δημοσθένη, ἀρετῆς ἔνεκα καὶ εὐνοίας (Δ) προηγείται τοῦ στεφάνου ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐνοία· εἰς τὸ δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν (Ξ. Ἀπομν. Β', δ', 7) προηγείται ἡ θεραπεία τῶν δένδρων, ἵνα προκύψωσιν οἱ καρποί.

§. 2. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ κυρίως αἰτιολογικοὶ ἐκφέρουσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, οἱ τελικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ μέσου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τέλους· ὡς *μανθάνω ἵνα σοφὸς γένωμαι*, ἢ πρὸς ἀποφυγὴν κακοῦ· *παραφυλάττουσι δ' ἀλλήλους*, ὅπως μὴ ποτὲ τις ἐπαρασῆ (Πλ. Ν. Δ', 71δ), ὅπερ καὶ αὐτὸ τέλος ἐστίν.

§. 3. Οἱ τελικοὶ λόγοι ἐκφέρονται συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων, ἵνα, ὅπως, ὡς· δι' ὑποτακτικῆς μὲν, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχη ἐνεστώτης ἢ μέλλον ὀριστικῆς, προστακτικῆς, ὑποτακτικῆς ἐν ἐρωτήσει, ἢ εὐκτικῆς, ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένων· ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν (Ἄρφ. Εἰρ. 447).—ἤξομεν πάλιν... ὅπως φέρωμεν (Σ. Ἡλ. 54).—σύ με κατάστησον, ἵν' ὀρμώμεθ' ἐς γαῶν (Σ. Φ. 880).—εἶπω τι δῆτα κάλλ, ἵν' ὀργίζη πλέον; (Σ. Τ. 364)—προσμόλυι μόρον, ἵν' ἐκδιδαχθῆ (Σ. Τ. 111). Δι' εὐκτικῆς δὲ, ὅταν προηγῆται χρόνος παρωχημένος, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· ἀφικόμεν ὅπως... εὐ πράξαιμί τι (Σ. Τ. 1005).—κατεῖχ' Ἀχαιοὺς, ὡς πατήρ... ἐκθύσειε τὴν αὐτοῦ κόρην (Σ. Ἡλ. 470). Ὡσαύτως πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλιάδος ὅπως ἰκοίμην εὐγμάτων προσήγορος (Σ. Ἄρτ. 1185)=ὅτε ἔστειχον.—τοῦ θανόντος ἰμέρω, ὅπως ἴδοιμ' ἀθλαπτορ (Σ. Φ. 350)=ἰμείρων=ἐπεὶ ἴμειρον.

§. 4. Περὶ τούτων ἐλαλήσαμεν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (σ. 86—87), ἐνθα ἐσημειώσαμεν καὶ τινὰς ἐξαιρέσεις· προσσημειωτέον δ' ἐνταῦθα· ἅ. ὅτι ἐνίοτε τίθεται εὐκτικῆ, ἐνεστώτος προηγουμένου, οὐ μόνον ὅταν ὁ ἐνεστώτης οὗτος εἶναι ἱστορικὸς (ὡς ἐν Ἐκ. 10. χρυσὸν ἐκπέμπει, κλ.), ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἐνεστώτης ἀναφέρηται εἰς σκοπὸν παρελθόντα τοῦ ἐνεργοῦντος καὶ ἀποτυχόντα, οἷον τὸ περίφημον (Ἄρφ. Βατρ. 24.) *τοῦτον δ' ὄχῳ, ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, μηδ' ἄχθος φέροι*· διότι ὅτε ὁ Διόνυσος ἔθεσεν ἔποχον τὸν Ξανθίαν, οὗτος ἦν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ· προσέτι δὲ καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀμφιβολίας περὶ τῆς τοῦ σκοπομένου ἐπιτυχίας· ἴσως δέ που ἢ ἀποσκάπτει τι ἢ ἀποτεριχίζει, ὡς ἄπορος εἶη ἢ ὁδός (Ξ. Ἄν. Β', 6', 2)=ἵνα, εἰ δυνατὸν, ἄπορος ἢ ὁδός ἦ, ὅπερ ὅμως, πιθανῶς, οὐκ ἔσται. Τοῦτο δὲ ἰσχύει μάλιστα παρὰ Θουκυδίδη, ὅς, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, θέτει ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν ἢ καὶ ἀμφοτέρως, κατὰ τὴν πιθανότητα, ἴσως, τῆς ἐπιτυχίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν γένει τοῦτο ἐπιδέχεται ἀβιαιρέσιαν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀντίγραφα

ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία (Θουκ. 5, 91), ἔνθα πρὸς μείζονα βεβαιότητα τρέπεται εἰς ἐνεστώως τὸ μέλλον τῆς συνεπειᾶς· εἰ ταῦτα ἔδρα, *Δαρεῖν χρῆν αὐτόν* (Σ. Ἡλ. 577) — τοὺς τριηράρχους ἠνάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς νῆας, εἴ τις ἐπεπονήκει (Θουκ. Ζ', 38). — εἰ ἐβρόντησε καὶ ἤστραψεν. — εἰ δ' ἐργάσει μὴ ταῦτα, *λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς* (Σ. Φ. 66).

2. εἰ τὰδ' ἔχει κατὰ τοῦν, ταῦτ' ἄν ἀπαρκοῖ (Σ. Κ. 1768). — εἰ γὰρ κτεροῦμεν, σὺ τοι πρόωνι Δάροις ἄν (Σ. Ἡλ. 582). — πᾶν τοῖνυν, εἰ καὶ τοῦτο ἔτι. κλύοι τις ἄν (Σ. Τρ. 71).

3. σφὼ δ' εὐδοοίη Ζεὺς, τὰδ' εἰ τελεῖτέ μοι (Σ. Κ. 1435). — ὀλοίμαρ, φρόνησιν εἰ τὰνδ' ἔχω (Σ. Τ. 663).

4. εἴ τι χρῆζεις, φράζε (Σ. Φ. 49). — εἰ γὰρ θέλεις, δίδαξον (Σ. Ἡλ. 385). — εἴ τις οἶδ', ἐμοὶ κατειπάτω (Ἀρφ. Εἰρ. 20).

§. 3. Β'. Τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τῶν μορίων *ἐάν, ἄν, ἤν*, ἐν τῇ προτάσει, μετὰ νύξεως ἐνδεχομένης ἢ καὶ προσδοκωμένης ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως ὀριστικὴ κατ' ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ μετὰ τοῦ *ἄν*, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη, καὶ προστακτικὴ, ὅταν παρίσταται ὡς προσταγὴ ἢ ὡς παραίρεσις· *ἐὰν ἀληθεύσης, ὑπισχροῦμαί σοι δέκα τάλαντα* (Ξ. Ἀρ. Α', ζ', 18). — *ἐὰν ἡμεῖς δυνώμεθα σώζεσθαι, ἐν πολλῇ ὑμεῖς εἰρήνην ἔσθε* (Ξ. Κ. Π. 5', α', 18). — *ἄν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον, καὶ σὲ ποιήσει σοφόν* (Πλ. Πρωτ. 310). — *ἤν φράσω, διόλλυμαι* (Σ. Τ. 1159). — *ἤν τις ἀνθιστῆται, πειρασόμεθα χειροῦσθαι* (Ξ. Ἀρ. Ζ', γ', 11). — *ἅπας λόγος, ἄν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν* (Δ. Ὀλ. Β', ε'). — *τὰμ' ἐὰν Δέλης ἔπη κλύωρ δέχεσθαι, ἀλκὴν ἄν λάβοις κἀγακούφισιν κακῶν* (Σ. Τ. 218). — *ἤν γὰρ εὐρεθῆ λέγων σοὶ ταῦτ', ἔγωγ' ἄν ἐκπεφνεγοίην πάθος* (Σ. Τ. 839). — *ἄν βούλησθε, χειροτονήσατε* (Δημ. Φ. Γ', ιδ').

§. 4. Γ'. Τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ *εἰ*, ἄνευ τοῦ *ἄν*, ἐν τῇ προτάσει τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅταν ἡ ὑπόθεσις, μόνον ἐκ τοῦ λογισμοῦ τοῦ λέγοντος λαμβανομένη, ᾗναι ἀπλῶς ἰδεατὴ καὶ προβληματώδης, ἄνευ νύξεως ἐπαληθεύσεως ἢ μὴ ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ *ἄν*, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἐνδεχομένη, ὀριστικὴ δὲ ἄνευ τοῦ *ἄν*, ὅταν παρίσταται ὡς ἀναμφίβολος· εἴ τις τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προτρέψειεν,

ἀμφοτέρους ἂν ὠφελήσειεν (Ἰσ. πρὸς Νικοκλ. Β').—εἰ πάλιν ἀνα-
βλέψειας, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ, φεύγοις ἂν τοὺς πονηροὺς ; (Ἄρφ.
Π.λ. 95).—τὸ λέγειν εὖ δεινόν ἐστιν, εἰ φέροι τιὰ βλάβην (Εὐρ.
Ἀρχε.λ. Ἀποσπ.).—τί δεῖ καλῆς γυναικός, εἰ μὴ τὰς φρένας χρη-
στὰς ἔχοι ; (Εὐρ. Ἀρτιόπ. Ἀποσπ.).

§. 5. Δ'. Τίθεται ὀριστικὴ κατὰ παρατατικόν, ἀόριστον καὶ ὑ-
περσυντελικόν μετὰ τοῦ εἰ ἐν τῇ προτάσει, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρί-
σταται προφανῶς μὴ ἐπαληθεύουσα, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει ὀριστικὴ ἄνευ
τοῦ ἂν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἄφευκτος, ὀριστικὴ δὲ μετὰ
τοῦ ἂν, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη καὶ δεκτικὴ ἐπαληθεύσεως·
ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένητο (Θ. Γ',
74).—εἰ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα ἐγίνωσκε, πολέμιος μὲν ἦν, οὐ μόντοι
πονηρὸς γ' ἂν δικαίως ἐνομίζετο (Ξ. Ἑλλ. Β', γ', 27).—εἰ δὲ
τοῦτ' ἐποιοῦν ἕκαστος, ἐνίκων ἂν (Δ. Ὀλ. Γ', ε').—εἰ μὲν εἰχέτην
ἤδη φρένας, πόλλ' ἂν παρήγουν (Σ. Τ. 151).—εἰ μὴ πατήρ ἦσθ',
εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φροεῖν (Σ. Ἀρτ. 755).

§. 6. Οἱ χρόνοι τῶν ὑποθετικῶν λόγων λαμβάνονται ἤτοι ἐκ τοῦ
αὐτοῦ ἢ ἐκ διαφόρου χρονικοῦ τμήματος, κατὰ τὴν σχέσιν τῆς ὑποθέ-
σεως πρὸς τὴν συνέπειαν· ἤτοι δηλ. συμπεραίνεται· 1. ἐξ ἐνεστῶτος
περὶ ἐνεστῶτος· ἢ 2. ἐκ μέλλοντος περὶ μέλλοντος, ἢ 3. ἐκ παρω-
χημένου περὶ παρωχημένου. Ἐν πᾶσι τούτοις ἐξηγεῖται ὅτι, εἰ μὲν
ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε τὸ ἐν τῇ ὑποθέσει, ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑ-
πῆρξε καὶ τὸ ἐν τῇ συνεπείᾳ. Προκύπτει λοιπὸν ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ
ταῦτα λέγει, ψεύδεται· εἰ ταῦτα λέξει, ψεύσεται· εἰ ταῦτα ἔλεξεν,
εἰψεύσατο. Ὅταν δὲ ὑπάρχη εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν ἐν τῇ ἀποδόσει,
τότε ἡ ἔννοια εἶναι ὅτι, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, δυνατὸν προκύψαι ἐκεῖνο·
ὅταν εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἂν, ἡ ἔννοια γίνεται, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, εἴθε
γένοιτο ἐκεῖνο· ἐπὶ δὲ προστακτικῆς, ἐκφέρεται προσταγὴ, παραίνεσις
ἢ τοιοῦτόν τι· κατὰ τὸν τύπον, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, γενέσθω ἐκεῖνο.

§. 7. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας. Ὅταν δηλ. ἡ ἀπόφα-
σις ὑπάρχει ἐν τῇ ἀποδόσει, γίνεται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει,
ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, προκύπτει ἐκεῖνο, κτλ· εἰ μὴ λέγω τὰ ληθές, ἀξιῶ
θαρεῖν (Σ. Τ. 894).—ἡ χάρις, . . . εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφι-
λῆς μερεῖ (Σ. Φ. 558).—σιγᾶν ἂν ἀρμόζει σε, . . . εἰ μὴ τι λέξει
(Σ. Τ. 731)· οὕτω καὶ εἰ μὴ καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον (Σ. Ἡ.λ.

31). Ὄταν δὲ ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει, κτλ, ἐκεῖνο· εἰ ἔπεισι γέμεσις, οὐ λέγω (Σ. Ἡλ. 1467).— εἰ μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀντείποιμι (Σ. Ἡλ. 376) = οὐκ ἂν δύναμην ἀντείπειν, οὐκ ἀντερῶ· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρσας· μὴ γῆρ ὀναίμην, . . . εἰ σέ τι δέδρακα ὦν ἐπαιτιᾶ με δρᾶν (Σ. Τ. 644) = καλὸν νὰ μὴν ἴδω, ἐάν, κτλ. Ὄταν δὲ, τελευταῖον, ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη καὶ ἐν τῇ προτάσει καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει ἐκεῖνο.— εἰ τὰ τόξα μὴ ληφθήσεται, οὐκ ἔστι πέρσαι σοι τὸ Δαρδάνου πέδον (Σ. Φ. 68).— εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθήσεσθε ταῖς ψυχαῖς, οὐκ ἐθελήσετε ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδάζειν (Δημ. Χερρόρον. ιά).

§. 8. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς περιστάσεως Α', ἐξ ἧς εὐκόλως ἐννοοῦνται καὶ τὰ περὶ τῶν περιστάσεως Β', Γ', Δ'. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως δηλ. Β' ὁ τύπος ἐστίν, ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης, καθόσον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρεται, ἐὰν ὑπάρχη, ὑπάρξῃ τοῦτο, ὑπάρχει ἢ ὑπάρξει ἐκεῖνο, ἢ τὸ ἐναντίον, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφέρεται τι εἰς τὴν ἐφεξῆς πείραν ἀνατιθέμενον, εἰ μέλλει νὰ πραγματοποιηθῇ ἢ οὐχί, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποτακτικῆς, ἐν ᾧ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει ἐν τοῖς δι' ὀριστικῆς ἐκφερομένοις. Εἰ δὲ τὸ εἰ γερῆσεται διάφορον τοῦ ἐὰν γένηται, ἡ διαφορὰ ἐστὶ τοσοῦτον μικρὰ καὶ λεπτή, ὥστε καταντᾶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Γ' ὁ τύπος ἐστίν ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ὑπάρξει τοῦτο, ἤθελε προκύψει βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Δ' ὁ τύπος ἐστίν, εἰ ἐγένετο τοῦτο, προὔκυπτε βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο. Ἡ διαφορὰ ἐστὶν ὅτι διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς οὔτε πιθανὸν οὔτε προσδοκώμενον περιέχεται, δὲν ἀποκλείεται ὅμως τὸ δυνατόν, ὡς ἐν τῇ διὰ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς ὑποτιθεμένων· ἐν τῷ εἰ ἀναβλέψειας, π. χ. δὲν ἐξηγεῖται τὸ ἀδύνατον τῆς ἀναβλέψεως, ἐν δὲ τῷ εἰ φρένας εἰχέτην περιέχεται ἡ ἔννοια οὐκ ἔχετε φρένας· τοῦναντίον δὲ ἐν τῷ διὰ τῆς ἀποφάσεως· ἐν τῷ εἰ μὴ πατήρ ἦθα, π. χ., περιέχεται ἡ ἔννοια εἰ πατήρ, καὶ τοῦτο κωλύει με εἰπεῖν ὅτι οὐκ εὖ φρονεῖς.

§. 9. Ὡς δὲ ἐκ τῆς διαφορῆς σχέσεως τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν

συνέπειαν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, ἀβέβαιον ἢ ἀδύνατον, προκύπτει ἡ διαφορὰ τῶν ἐγκλίσεων, οὕτως ἐκ τῆς σχέσεως τῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν λαμβάνεται ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ συνέπεια, προκύπτει ἡ διαφορὰ τῶν χρόνων. Συμπεραίνεται δηλ. οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ τμήματος, ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς περὶ τοῦ ἑτέρου· 1. ἐκ τοῦ ἐνεστώτος περὶ τοῦ μέλλοντος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· ἡ χάρις, ... εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλεῖς μερεῖ (Σ Φ. 558).— πεσοῦμεθα, εἰ χρή (Σ. Ἡλ. 399).— εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, Θεός σου σοὶ τόγ' ἔδωκεν (Ἰλ. Α, 177) 2. ἐκ τοῦ μέλλοντος περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· εἰ δ' ἂ σμφέρει χωρὶς κολακείας ἐβελήσετε ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν (Δημ. Φιλ. Γ', 6').— εἰ μὲν οὖν ἔτι λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ κτανοῦν (Σ. Τ. 843)· 3. ἐκ τοῦ παρωχημένου περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος· εἰ πέπανται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ (Σ. Αἴ. 263).— τὰς πόλεις αὐτοτόμους ἀφήσομεν, εἰ καὶ αὐτοτόμους ἔχοντες ἐσπεισάμεθα (Θουκ. Α', 144).

§. 10. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξηγοῦνται καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων οἵτινες, διὰ τὴν ἀπὸ ἐγκλίσεως εἰς ἐγκλισιν, δυνάμει τῆς τῶν ἐννοιῶν συγγενείας, καὶ διὰ τὴν ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον μετάθεσιν, δυνάμει τῆς μεταξὺ ὑποθέσεως καὶ συνεπείας συναφείας, καὶ δι' ἄλλας προσέτι περιστάσεις, καταντῶσιν ἐκ τῶν δυσκολωτέρων τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως. Κατὰ τὸ παράδειγμα (§. 2. α) τοὺς τριηράρχους ἠγάγκαζε, κτλ, ἐξηγεῖται καὶ τὸ εἰ μὲν ἐπλοίεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν (οἱ Συρακούσιοι), εἰ δ' ἀναχωροῖεν, ἐπέκειντο (Θουκ. Ζ', 79. Ἴδε καὶ Η, 69), ἔνθα διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἂν ἐκφέρεται τὸ κατ' ἐπανάληψιν, τὸ ὁσάκις, διὰ δὲ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς τὸ ἱστορικὸν καὶ θετικόν· τὸ (Ἄρφ. Ἰππ. 776. ἄλλ. 725) χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα, οὐ φρορτίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἴ σοι (τῷ δήμῳ) χαρισίμην, ἔχει τὴν μὲν ἀπόδοσιν κατὰ μετοχὴν, οὐ φρορτίζων, εἰς τὸ προηγούμενον ῥῆμα ἀπέδειξα ἀναφερομένην, τὴν δὲ πρότασιν ἀναφέρει εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ἔστι δὲ τὸ ὅλον=εἰ ἔμελλον σοὶ χαρισῆσθαι, οὐκ ἐφρορτίζων περὶ ἄλλου.

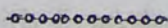
§. 11. Οὕτως ἐν τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, α, 10) ἤδει γὰρ ὅτι εἴ τι μάχης δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας ληπτέον εἶη, ἀναφέρεται μὲν ὡσαύτως ἡ πρότασις εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ πα-

ρελθόντος, ἢ ἀπόδοσις δὲ τίθεται κατ' εὐκτικὴν ἄνευ τοῦ ἄν, ὡς εἰς τὸν πλάγιον ἦτοι διηγηματικὸν λόγον ἀναγομένη. Ἐν τῷ χαίροις ἄν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τάδε (Σ. Ἡλ. 1457), ἴσα δύναται ἢ εὐκτικὴ τῇ προστακτικῇ, ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τῷ (Σ. Τ. 462) καὶν λάβης μ' ἐψευσμένον, φάσκειν ἔμ' ἤδη μαρτικῇ μηδὲν φρονεῖν. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ (Πλ. Φαίδ. 7δ) αὐθυπότακτον ἐπαρέλθωμεν, εἴ σοι ἠδομένῳ ἐστίν, ἐλλείψει πρώτου προσώπου ἐν τῇ προστακτικῇ.

§. 12. Εὐκολώτερα εἰσι τὰ χωρία ἐν οἷς ἡ πρότασις ἐκφέρεται διὰ μετοχῆς, ὡς μαθὼν γὰρ οὐκ ἄν ἀροίμην τὸ δρᾶν (Σ. Φ. 118) = ἔάν μάθω.— οὐκ ἄν δύναιο μὴ καμῶν εὐδαιμογεῖν (Εὐρ. Ἀποσπ.) = ἔάν μὴ κάμῃς· ἢ ἐν οἷς παραλείπεται, παραλαμβανομένη ἐκ τῶν ἠγουμένων, ὡς οὔτε ἐσθίουσι πλείω ἢ δύναται φέρειν, διαρράγειεν γὰρ ἄν, οὔτ' ἀμφιέννυται πλείω ἢ δύναται φέρειν, ἀποπνιγεῖεν γὰρ ἄν (Ξ. Κ. Π. Η', β', 21), ἔνθα πρὸ μὲν τοῦ διαρράγειεν ἐξυπονοεῖται τὸ εἰ ἦσθιον, πρὸ δὲ τοῦ ἀποπνιγεῖεν τὸ εἰ ἠμφιέννυτο. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν βουλοίμην ἄν, ἐροίμην ἄν, καὶ τῶν ὁμοίων, ἔνθα ὑπονοεῖται τὸ εἰ ἐξῆν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Οὕτω δὲ καὶ ὅταν πολλαὶ προτάσεις ἀναφέρονται εἰς μίαν ἀπόδοσιν, ἢ μία πρότασις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ πολλαὶ προτάσεις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ μία ἀπόδοσις κῆται μετὰ δύο προτάσεων, ὧν περ καὶ ἡ ἔννοια οὐχὶ δύσκολος καὶ τὰ παραδείγματα προχειρότατα. Ὁμοίως δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀπόδοσις παραλείπεται, εἴτε ἐκ τῶν ἠγουμένων παραλαμβανομένη, ὡς εἰ κερτόμησις ἐστὶ τὰ ληθῆ λέγειν (Σ. Φ. 1236), ἔνθα ὑπονοεῖται ἐν τῇ ἀποδόσει τὸ λέγω.— εἴ μοι τι τόξων τῶνδ' ἀπημελημένον παρερρύηκεν (Σ. Φ. 653), ἔνθα ἐκ τῶν ἠγουμένων παραληπτόν τὸ βούλομαι λαβεῖν, ἢ ἐκ τῆς ἐννοίας ἀναπληρουμένη, ὡς ἐν τῷ τέ γάρ, εἰ πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν; (Σ. Φ. 1405) = τί ἔσται, ἢ τί ποιήσεις; καὶ ὅταν παραλείπεται ὁλόκληρος πρότασις, ὁ εἰς σύνδεσιν χρησιμεύων κρίκος τῶν ἐννοιῶν, ὡς εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, σὺ καὶ τὴν ξυμμαχίαν ἔγραψας (Αἰσχ. Παραπρ. λθ'): ἔνθα τὸ πλήρες εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, γίγνωσκε ἢ ἐνθυμοῦ ὅτι, κτλ.

§. 13. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν πάντῃ πάντως παρασιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, σπεύδοντος τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ἐπόμενον κυριώτερον κῶλον, διὰ τοῦ εἰ δὲ μὴ ἀρχόμενον, ὡς ἐν ταῖς ἀποσιωπήσεσιν, οἷον ἄν μὲν ὁ Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρεστε

(Ξ. Κ. Π. Δ', έ, ΙΙ. Ἴδε καὶ Ζ', έ, 54. Η', ζ', 24), ἔνθα ἀναπληρωτέον τὸ καλῶς, εὖ ἔχει, ἢ τι τοιοῦτον. Ἀκριβῶς δὲ διασταλτέα ἢ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσθαι καθαρὰ ὑποθετικὴ τῶν ἄλλων τοῦ μορίου εἰσημασιῶν, οἷα, π. χ. ἡ διοτακτικὴ ἢ ἐρευνητικὴ, ὡς εἰ πέπαυται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι (Ἄρφ. Εἰρ. 29), ἢ ἡ καθ' αὐτὸ θετικὴ ὑπὸ ἐρμηνείαν ἤτοι ἔκφρασιν ὑποθετικὴν, ὡς *Θαυμαστόν οὐδέν πεποιήκαμεν, εἰ ἀρχὴν διδομένην ἐδεξάμεθα* (Θουκ. Α', 76. Ἴδε καὶ Γ', 65), ἔνθα ἡ ἀπόδοσις καὶ διὰ τοῦ ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῆ, καὶ μάλιστα καταλληλότερον καὶ σαφέστερον· οὕτω καὶ οὐδέν *Θαυμαστόν*, εἴ τι πεπλεονέκτηκεν (Φίλιππος) ἡμῶν (Δημ. Φ. Ἐπιστ. Ε'), ὅπερ, βέβαιον δὲν κατὰ τὸ πρᾶγμα, καλύπτει καὶ κρύπτει, τρόπον τινά, ἐρμηνεία οἷον ἀμφίβολος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.

§. 1. Οἱ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων γινόμενοι ἀναφορικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσιν ἀναφοράν. Ἔστι δὲ ἀναφορὰ ἐκείνη τῶν κώλων τοῦ λόγου ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐπόμενον ἀναμιμνήσκει πάντοτε ἡγούμενόν τι πρόσωπον ἀναμιμνήσκει ἄλλο σχετικὸν πρόσωπον, πρᾶγμα ἀναμιμνήσκει ἄλλο πρᾶγμα, καὶ περίστασις ἄλλην περίστασιν.

§. 2. Σύγκεινται λοιπὸν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι ἐκ δύο μερῶν, ἐκ τοῦ ἀναφερομένου ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν δεικτικῶν μορίων, καὶ ἐκ τοῦ ἀναφορικοῦ, ἐξηγουμένου διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων, ἀναμιμνησκόντων πάντοτε τὰ δεικτικά, λεγόμενα ἢ νοούμενα, καὶ εἰς ταῦτα ἀναφερομένων. Τὸ δὲ ἀναμιμνήσκει τὸ οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ, τὸ ὅπερ ἀναμιμνήσκει τὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅπου ἀνακαλεῖ τὸ ἐκεῖ, τὸ ὅτε τὸ τότε, τὸ ὅπως τὸ οὕτως, κτλ.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· α'. ὡς ἰσοδυναμοῦντες τῇ δεικτικῇ ἀντωνυμίᾳ καὶ τῷ συμπλεκτικῷ συνδέσμῳ καὶ ὅς=καὶ οὗτος ἢ οὗτος δέ· β'. ὡς ἐξηγοῦντες χαρακτηριστικόν τι κατηγορημα (τοιούτος ἢ τοιοῦτος, κτλ) καὶ προσδιορισμὸν μέρους τῆς κυρίας προτάσεως· τοὺς πρώτους καλοῦ-

μεν, συντομίας χάριν, προσθετικούς, τοὺς δευτέρους προσδιοριστικούς· διὰ τῶν πρώτων ἐνείρεται νέα ἔννοια εἰς τὴν προηγουμένην, διὰ τῶν δευτέρων χαρακτηρίζεται καὶ προσδιορίζεται ἡ προηγουμένη.

§. 4. Οἱ προσθετικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται συνήθως τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν, ἄνευ τοῦ ἄν τὰ πολλά, ἢ κατ' εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἄν, ἐπὶ δυνητικῆς ἐννοίας, ὡς ἤθελε τεθῆ καὶ ὁ διὰ τοῦ καὶ οὗτος ἰσοδύναμος λόγος· παρῆν ὁ Μηδοσάδης, ὅσπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοσε (Ξ. Ἀν. Ζ', 6', 23) = καὶ οὗτος ἐπρέσβευεν.—τὸ πάχος τοῦ τείχους, ὅπερ νῦν ἔτι δῆλόν ἐστι περὶ τὸν Πειραιᾶ (Θουκ. Α. 93) = τοῦτο δὲ καὶ νῦν ἔτι δῆλον. Ὡσχύτως καὶ κατ' εὐκτικὴν, ἐάν ποτε συμβῆ τι πταῖσμα, ἃ πολλὰ γένοιτ' ἄν ἀνθρώποις, κτλ. (Δ. Χερρόρον. Ι) = καὶ ταῦτα πολλὰ γένοιτ' ἄν.—πᾶν ἐξαιρετὸς λόγος, ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν (Εὐρ. Φ. 520)· καὶ κατὰ προστακτικὴν· κρατῆρές εἰσιν, ὧν κρατ' ἔρειπον (Σ. Κ. 472). Περὶ ὑποτακτικῆς ἴδε κατωτέρω §. 8.

§. 5. Καὶ οἱ προσδιοριστικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἐξηγῶσι θετικὴν ἢ δυνητικὴν ἔννοιαν· ἰππέας ὄσους γε δὴ καὶ οἴους ἐτύγχανεν ἔχων (Ξ).—οὐδεμίαν ἠγοῦμαι τοιαύτην εἶναι τέχνην, ἣτις τοῖς κακῶς πεφυκτοῖς πρὸς ἀρετὴν σωφροσύνην ἄν καὶ δικαιοσύνην ἐμποιήσειεν (Ισ).—οὐ ράδιόν ἐστιν εὐρεῖν ἔργον, ἐφ' ᾧ οὐκ ἄν τις αἰτίαν ἔχοι (Ξ. Ἀπομν. Β', 4, 5)· ἐπὶ δὲ πικρεθόντος· ἠξίου τὴν αὐτὴν Πασίῳρι ψευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαν, ἥς περ ἄν αὐτὸς ἐτύγχανεν, κτλ. (Ισ. Τραπεζίτ. ιά).

§. 6. Ἐν πᾶσι τούτοις ὁ λόγος οὔτε περὶ ἰππέων, οὔτε περὶ τέχνης, οὔτε περὶ ἔργου, οὔτε περὶ ζημίας ἀπλῶς, ἀλλὰ περὶ τοσούτων καὶ τοιούτων ἰππέων, περὶ τοιαύτης τέχνης, περὶ τοιούτου ἔργου, περὶ τοιαύτης ζημίας. Οὕτω λοιπὸν τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρον Ἀπολογ. §. 31. Φρ.) καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαι ταῦτα ἠγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττορος ἀξίας τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκεν, εἰς ἀναφορικὸν λόγον ἀνχλούμενον, ἤθελεν εἶναι· αἰτινες ἐλάττορος (ἀξίας) εἰσιν· τοῦτο δὲ κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον ἐκλαμβάνομενον ἤθελε παρέχει διάκρισιν πηλλακῶν = ἐπὶ ἐκείναις μόνον ταῖς παλλακαῖς αἰτινες, κτλ' ὅπερ ἄτοπον· κατὰ τὸν πρῶτον δὲ τρόπον, τὸν μόνον

ὄρθόν=ἐπὶ τῶν παλλακῶν, αἵτινες, κτλ.,=αὐταὶ δὲ ἐν γένει ἐλάττωνός εἰσιν ἄξια τῶν γαμετῶν.

§. 7. Ὅταν δὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐξηγῶσιν ὑποθετικὴν ἔννοιαν, τότε τίθενται καθ' ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τοῦ ἄν, ἀρκτικοῦ χρόνου ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ιστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὐδ' ἄν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι (Ξ. Ἀπομν. Γ', γ', 4).—οἱ Ἀθηναῖοι ἠξίουσιν οὐδ' ἐμὲ νικῶεν οὐδ' ἄν μετὰ συμμάχων δύνασθαι (Λυσ. Ἐπιταφ. §. 24). Ἰσοδυναμεῖ λοιπὸν τὸ μὲν οὐδ' ἄν ἡγῶνται τῷ ἐάν τις ἡγῶνται, τὸ δὲ οὐδ' ἐμὲ νικῶεν τῷ εἴ τις ἐμὲ νικῶεν· οὕτως οὐδ' ἄν τυγχάνῃ=ἐάν τις τυγχάνῃ, οὐδ' ἐμὲ νικῶεν=εἴ τις ἐμὲ νικῶεν.

§. 8. Διὰ τῶν ἀναφορικῶν λόγων τοῦ πρώτου εἴδους καθ' ὑποτακτικὴν ἔγκλισιν ἐκφέρεται καὶ τελικὴ ἔννοια· εἰς καλὸν ἡμῶν Ἀνυτος ὁδε παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς σκέψεως (Πλ. Μέν. 89) =ἵνα μεταδῶμεν τοῦτο δὲ =καὶ μεταδῶμεν τούτῳ (σ. 80, §. 6). Συνηθέστερον δὲ τοῦτο ἐκφέρεται διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς· ἀποχωρίσαι τάξεις, αἵτινες βοηθήσουσι (Λυσ. Μαρτυθ. Ἀπολογία §. 16).—τεκμήριόν τί μοι ἐπιδείξατον, ᾧ εἴσομαι ὅτι ἀληθῆ λέγετον (Πλ. Εὐθύδ. 294)· ἐκφέρεται δὲ καὶ συνεπέια· τίς οὕτω μαίρεται, ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι; (Ξ. Ἄν. Β', ε', 12) ταῦτα δὲ καὶ εἰς τοὺς προσδιοριστικούς δυνατὸν ἀναγαγεῖν. Ὡσαύτως καὶ αἴτιον θαυμαστὸν ποιεῖς οὐδ' οὐδὲν δίδως (Ξ. Ἀπομν. Β', ἡ, 13)=ὅτι. Τοιαῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Α', ε', 64) πῶς οὖν ἔροχος εἶη τῇ γραφῇ, ὅς, κτλ.=οὗτος γάρ.—ἄτοπα λέγεις, ᾧ Σώκρατες, καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ, ὅς γε κελεύεις ἐμὲ νεώτερον ὄντα καθηγεῖσθαι (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 15).

§. 9. Εἰς τοὺς ἀναφορικούς λόγους ἀνάγονται καὶ οἱ παραβολικοί, οἱ ἐκφέροντες παραβολὰς αἵτινες κοσμοῦσι τὴν ποίησιν καὶ μάλιστα τὴν δημοτικὴν· διότι καὶ ἐν τούτοις περατρεῖται σχέσις ἀμοιβαία, καὶ ὄχι μέρους πρὸς μέρος, ἀλλὰ κώλου πρὸς κῶλον ὡς πατὴρ οὐ πατὴρ οὐδ' υἱός· ὅσπερ ἐστὶν ὁστέα καίων . . . , ὡς Ἀχιλλεύς ἐτάροιο οὐδ' υἱός (Ἰλ. Ψ, 222).—οἱ δὲ φέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀγελαῖαι (Ὀδ. Χ, 299), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Χρονικῶν.

§. 1. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν δύο κῶλων κατὰ τι χρονικὸν σημεῖον. Ἔστι δὲ ἡ σχέσηις αὕτη, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, διττὴ ἦτοι δηλ. τὸ ἐν κῶλον προσθέτει νέαν ἔννοιαν εἰς τὸ προηγούμενον, ἢ προσδιορίζει τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ. Ἐν τῷ ταῦτα ἐγένετο χθὲς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε καὶ ἠστράψε, τὸ ὅτε καὶ ἠστράψε ἤθελε σημαίνει ὅτι καθ' ἣν στιγμήν ἐγένοντο τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος συνέβη προσέτι καὶ ἡ ἀστραπή ἐν τῷ ὅτε οὐκ ἔτ' εἰμί, τηρικαυτ' ἄρ' εἰμ' ἀνήρ (Σ. Κ. 393), τὸ διὰ τοῦ ὅτε κῶλον προσδιορίζει τὸ διὰ τοῦ ἠρίκα, δρίζει δηλ. τὸ χρονικὸν σημεῖον ἐν ᾧ τοῦτο ὑπάρχει ἢ γίνεται. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν δυνατὸν εἶπεν ὅτι οἱ χρονικοὶ λόγοι ὁμοιάζουσιν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοὺς προεξηγηθέντας ἀναφορικούς, διαιρούμενοι καὶ οὗτοι εἰς προσθετικούς καὶ προσδιοριστικούς, οἵτινες τελευταῖοι υποδιαιροῦνται εἰς τοὺς θετικὴν καὶ εἰς τοὺς ὑποθετικὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦντας ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων ὑπάρχουσι δύο κῶλα, τὸ ἀναφορικὸν καὶ τὸ ἀναφερόμενον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, ἐπὶ μὲν τῶν προσθετικῶν τὸ προστιθέμενον καὶ τὸ εἰς ᾧ προστίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιοριστικῶν τὸ προσδιορίζον καὶ τὸ προσδιοριζόμενον ἦτοι κύριον κῶλον.

§. 2. Οἱ προσθετικοὶ χρονικοὶ λόγοι διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐκφερόμενοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενοι, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ σπάνιοι ὀλιγοὶ πρόσθετοι, ὅτε ἐγὼ ἔφηρ πλουτεῖν, ἐγέλασας (Ξ. Οἰκ. Β', 9). — Φίλιππος φυλάξας τοὺς ἐτησίας ἐπιχειρεῖ, ἠρίκ' ἂν ἡμεῖς μὴ (ἢ οὐ) δυναίμεθα ἀφικέσθαι (Δημ. Φ. Α', 14).

§. 3. Οἱ προσδιοριστικοὶ χρονικοὶ λόγοι δέχονται τὴν ὀριστικὴν, ὅταν ἐξηγῶσι μερικὸν γενόμενον, εἰς ὠρισμένον χρόνον σημεῖον ἀναφερόμενον· γὰρ οἰμῶξαι πάρα, . . . ὅθ' ὠδ' ἔχων πρὸς τῆσδ' ὑβρίζει μητρός (Σ. Ἡ.λ. 788). — ὅτε πλούσιος ἦν, ἐφοβούμην (Ξ). — μέχρι μὲν (οἱ Ἀθηναῖοι) ἀπὸ τοῦ ἴσου ἠγοῦντο, προθύμως εἰπόμεθα (Θ. Γ', 10). — Μεσσηνίους οὐ πρότερον ἐπαύσατο (Λακεδαιμόνιοι) πολιορκοῦντες, πρὶν ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας (Ἰσ. Παρ. λέ). Οὕτω καὶ . . . ὅποτε οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐρέβαλον (Ξ. Ἰππαρ.

Ζ', ιδ').—ἕως ἀφίκοντο (Θουκ.).—ἕως ξυνετριβη τῆς κεφαλῆς (Ἄρφ. Εἰρ. 71).—ἔστε ἠγάγκασαν (Ξ.).—ἕως ἐστὶ καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων (Δημ.). Ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις παρίστανται οἶον σύγχρονα τὰ ὑπὸ τῶν δύο κῶλων ἐκφερόμενα, ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρωχημένῳ, τοῦ χρονικοῦ μορίου σημαίνοντος τὸ πότε καὶ ἕως οὔ. Ὅταν δὲ ὡσαύτως μὲν ἀναφέρηται τὸ πρᾶγμα εἰς ὠρισμένον χρόνου σημεῖον, ἀλλὰ ἢ μία ἐνέργεια γίνηται μετὰ τὴν ἄλλην, τότε τὸ προσδιοριστικὸν χρονικὸν κῶλον ἐκφέρεται διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτε, ὁπότε, ἠρίκα· ἐπεὶ δάκρυσσα κείτων, τὰ θ' ὅπλ' ἀπήτουν (Σ. Φ. 36).—ταύτην, ἐπειδὴ θαλερός εἶχ' ἦβης χρόνος, μνηστῆρες ἦτουν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός (Εὐρ. Ἡλ. 20).—ὡς τάχιστα ἕως ὑπέφαινε, ἐθύοντο πάντες παρόντες οἱ στρατηγοί (Ξ. Ἄρ. Δ'. γ', 9)=εὐθύς ἀφ' οὔ.—τοιούτος ἦσθα τοῖς λόγοισι, χῶτε μου τὰ τόξ' ἐκλεπτες (Σ. Φ. 1271).—ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον (Σ. Κ. 1220).—ἠρίκα' ἐβλεπον (Σ. Τ. 1470).—ἠρίκα ἕξω μέσου ἡμέρας ἐγένετο (Ξ. Κ. Π. Δ', δ', 1).

§. 4. Ὅταν δὲ ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς ἀόριστον χρόνου σημεῖον ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος, μέλλοντος, ἢ παρωχημένου, τότε τὰ προσδιοριστικὰ χρονικὰ κῶλα, λαμβάνοντα τὸν χαρακτῆρα τῶν ὑποθετικῶν, δέχονται καὶ τὴν τούτων σύνταξιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, καθ' ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενα· καθ' ὑποτακτικὴν μὲν, ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος, καθ' εὐκτικὴν δὲ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου, ὅπερ δηλοῖ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐνεστῶς ἢ μέλλον, τὰ δὲ δευτέρα εἰς τὸ παρελθόν· ἐπὶ ἀμφοτέρων δὲ δηλοῦται ἦτοι ἀπαξ γινόμενον ἢ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον. Καὶ ἢ μὲν ὑποτακτικὴ δέχεται συνήθως τὸν δυνητικὸν σύνδεσμον ἄν, εἴτε χωριστὸν, εἴτε μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων εἰς μίαν λέξιν συγχωνευόμενον, ὡς ἐστ' ἄν, ἄχρι ἄν, μέχρι ἄν, ἕως ἄν, ἠρίκα' ἄν, καὶ ὅταν=ὅτε ἄν, ὁπότεν=ὁπότε ἄν, ἐπάρ=ἐπεὶ ἄν, ἐπήν=ἐπεὶ ἦν, ἐπειδάρ=ἐπειδὴ ἄν· ἢ δὲ εὐκτικὴ τίθεται συνήθως ἄνευ τοῦ ἄν. Οὕτω, π. χ. δεῖ τοὺς γενομένους μέχρι ἄν ζῶσι ποιεῖν (Μέν.).—ἔστ' ἄν λεύσω (Σ. Ἡλ. 105).—ἐπειδάρ ἀκούσητε, κρίνατε (Δημ.).—ὅταν ἀγασθῶ τιμι (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 9).—ὁπότεν δροφερά νύξ' ὑπολειφθῆ (Σ. Ἡλ. 91). Ὁσαύτως πορεύεσθαι ἐκέλευσεν ἠσυχῶς, ἕως ἀγγελος ἔλθοι (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 53)=ἕως οὔ ἔλθῃ.—καὶ διὰ παντός τοῦ πολέμου, ὁπότε ξυμβαίη

αὐτοῖς, ἐχρῶντο τῷ νόμῳ (Θ. Β', 34) = δασάκις. — ὅτε ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο, πολλοὶ τὸν Κλέαρχον ἀπέλειπον (Ξ. Ἀν. Β', ζ', 12). — ὁπότ' εἶπ' πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴτι δυστυχοῖ (Εὐρ. Ἰκ. 898). Ἐνίοτε παραλείπεται μὲν ὁ ἄν' ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἔστ' ἐγὼ μόλω (Σοφ. Αἶ. 1183), τίθεται δὲ ἐπὶ τῆς εὐκτικῆς, ὡς ὁπόταν ἦκοι. — ὁπόταν σπονδάζοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 11).

§. 5. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξ ἰδίας αὐτῶν φύσεως ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, διότι ὡς τὰ τοπικὰ ἐπιβρῆματα, οὕτω καὶ τὰ χρονικὰ οὐδὲν ἕτερον ἢ ἀναφορικά εἰσιν. Ὡς τὸ ὅς πρὸς τὸ ἐκεῖνος, τὸ ὡς πρὸς τὸ οὕτως, τὸ ὅπου πρὸς τὸ ἐκεῖ, οὕτω καὶ τὸ ὅτε πρὸς τὸ τότε, κτλ. (σ. 172) διὰ τοῦτο δέχονται καὶ τὴν σύνταξιν αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὸ ὠρισμένον χρονικὸν σημεῖον, τὸ προτερόχρονον καὶ ὑστερόχρονον, ὁμοιάζουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν χρονικῶν τὸ ἓν συμβαίνει κατὰ σύμπτωσιν μετὰ τὸ ἄλλο, ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιολογικῶν τὸ ἓν προκύπτει διὰ τὸ ἄλλο, καὶ τοῦ πρώτου ἀφαιρεθέντος συναφαιρεῖται καὶ τὸ δεύτερον. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις συμπίπτει χρόνος καὶ αἴτιον, διὰ τοῦτο πολλὰ μέρη ἐκ τῶν προηγουμένων εἰσὶ χρονικὰ ἐν ταυτῷ καὶ αἰτιολογικά, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτε, ὁπότε, ὡς. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ διὰ τῶν χρονικῶν λόγων ἐξηγεῖται αἴτιον, ὡς καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν (Δημ. Ὀλυνθ. Γ', α'). Ὑπάρχουσι δὲ καὶ χωρία ἐν οἷς δυσκόλως ἀποφασίζεται εἰ μόνον τυχαία χρονικὴ περίστασις ἐξηγεῖται ἢ συνάμα καὶ αἴτιον. Καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς ὁμοιάζουσιν οἱ χρονικοὶ λόγοι ὡς πρὸς τὸ μέλλον διότι ἐπίσης ἀμφίβολον τὸ ἐπειδὰν ἔλθῃ, ὡς καὶ τὸ ἐὰν ἔλθῃ, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἡ ἀμφιβολία πίπτει ἐπὶ τοῦ χρόνου μάλιστα, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἐλεύσεως.

§. 6. Τὰ χρονικὰ μέρη ὅτε, ὁπότε, μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ ὡς, παραλαμβάνονται καὶ ἐπὶ τῶν παραβολῶν, προτιθέμενα ἢ ἐπιτιθέμενα. Συχνότατον δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ὁμηρικαῖς παραβολαῖς (Ἴδε Ἰλ. Β, 147. 209. Γ, 33. Δ, 130. 462. Ν, 471. Ὀδ. Δ, 335. Ε, 125, κτλ.). Αὗται δὲ αἱ ὁμηρικαὶ παραβολαὶ καὶ διὰ τὸν συντακτικὸν τρόπον καὶ διὰ τὴν ποιητικὴν καλλονὴν ἔγιναν ἰδιαιτέρων πραγματειῶν θέμα, πολλῶν καὶ διαφόρων πονημάτων περὶ τούτων γραφθέντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢτοι Λόγων Συνεπειας.

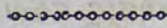
§. 1. Καλοῦμεν λόγους συμπερασματικοὺς ἢτοι λόγους συνεπειας ἐκείνους τοὺς λόγους, ὧν τὸ δεύτερον κῶλον περιέχει συνέπειαν τοῦ πρώτου· *Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτον ἀπολελειμμένοι τῆς κοινῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσιν, ὥστ' οὐδὲ γράμματα μαθήσουσι* (Ἰσ. Παρ. πγ').—τὰ πολλὰ Πρωταγόρας ἔνδορ διατρίβει· ὥστε θάρσει, καταληφόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἰκός, ἔνδορ (Πλ. Πρωτ. 311).—... ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω. (Σ. Τρ. 705). — αἰδοῦς δ' ἐνεπίμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 4). Ὁμοίαν σχέσιν ἐξηγοῦσι βεβαίως καὶ οἱ αἰτιολογικοὶ καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχουσι τὴν συνέπειαν σκοπούμενην καὶ ἀναγκαίαν, οἱ δὲ συμπερασματικοὶ ὄχι σκοπούμενην, οὐδὲ πάντοτε ἀναγκαίαν.

§. 2. Οἱ συμπερασματικοὶ λόγοι ἐκφέρουσι τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὥστε, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς θετικὸν γινόμενον, γενόμενον ἢ γενησόμενον· τὰ ἐν τῷ βίῳ οὕτως ἡμῖν δοκεῖ παντὸς ἀξία εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάντων μάλιστα φεύγομεν (Ξ. Ἀπομν. Β', β', 3).— ὥστε ἔγωγε, ἐξ ὧν ἀκούω, οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πεφιλησθαι οὔτε Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 28).— ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ὁ Κῦρος ἀνηλώκει, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκ εἶχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 5). — ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων (Σ. Κ. 1342).— ἀλλ' ἔστιν εὐνοῦν, ὥστε πρὸς πιστὰς ἐρεῖς (Σ. Ἠλ. 1204).

§. 3. Ἐκφέρεται κατ' ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε τὸ δεύτερον κῶλον τῶν συμπερασματικῶν λόγων, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἀποτέλεσμα σύμφωνον καὶ σύμμετρον τῇ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἰδιότητι· ὅταν δηλ. τὸ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρίσταται ὡς ἰκανὸν ἵνα παραγάγῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα· τοιοῦτοι ἦσαν, ὥστε τοὺς ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι (Λυσ. Δήμου Καταλ. Ἀπολ. §. 26), ἦσαν δηλ. ἰκανοὶ ποιεῖν τοῦτο, εἰ δὲ καὶ ἐποίουν οὐ δηλοῦται. — Κλέαρχος ἤλαυρεν ἐπὶ τοὺς Μένωρος, ὥστε ἐκείνους ἐκπεπληχθαι (Ξ. Ἀρ. Α', ε', 13).— κραυγὴν πολλὴν ἐποίησεν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (Ξ. Ἀρ. Β', β', 17).

§. 4. Τίθεται εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται δυνητικῶς ἐπίστασθε, ὥστε καὶ ἄλλους εἰκότως ἄν διδάσκοιτε (Ξ.). — ὥστε βουλοίμην ἄν χαρίζεσθαι σοι (Πλ. Πρωτ. 335). Ὡσαύτως δέχονται τὸν ἄν σύνδεσμον οἱ ἱστορικοὶ χρόνοι, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται κατὰ τὸν αὐτὸν δυνητικὸν τρόπον· τὸ χωρίον πανταχόθεν κάτοπτρόν ἐστιν, ὥστε τίς ἄν ἀπειλόμηνσεν ἐπιχειρῆσαι τοιούτῳ πράγματι; (Λ. Σηκοῦ Ἀπολ. §. 28) Τίθεται δὲ προστακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ προστακτικῇ ἰσοδυναμοῦσα, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς προσταγή, ὡς παραίνεσις, ὡς δέησις, κτλ· ὥστε μὴ λίαν στένε (Σ. Ἠλ. 1172). — ὥστε μηκέτι ἀπόρει (Ξ. Συμπ. Δ', 16). — ὥστε μοι συγγνώμην ἔχε (Πλ.). Οὕτω δὲ καὶ ὥστε μὴ ἀποκάμης σαυτὸν σῶσαι (Πλ. Κρίτ. 45), διότι ἐπὶ ἀορίστου τίθεται ὑποτακτικῇ.

§. 5. Μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται πολλάκις τὸ δεύτερον κῶλον τῶν τοιούτων λόγων ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐπὶ συμφωνία· ξυνέβησαν ὥστε ξύμμαχοι εἶναι καὶ ὀμήρους δοῦναι (Θ. Ε', 61). — ἐξῆν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ (Δ. Φ. Β', 6'). τὸ αὐτὸ δὲ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐφ' ᾧ τε καὶ τῆς ὀριστικῆς· ξυνέβησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ᾧ τε ἐξίασιν ἐκ Πελοποννήσου καὶ μηδέποτε ἐπιβήσονται αὐτῆς (Θ. Α', 103). Ὡσαύτως τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς συνήθους, ἄνευ τοῦ ὥστε, αὐτοῦ χρήσεως· τοὺς Ἑλληνας ἢ πόλις ἀπελύσατο δουλείας ὥστε ἐλευθέρους εἶναι (Πλ. Μενεξ. 245). — οὐ γὰρ ἔπειθε Ἰστιαῖος τοὺς Χίους ὥστε ἑαυτῷ δοῦναι γέρας (Ἡρ. Ξ', 5). Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς περιστάσεως, εἰ μὲν δὲν ταυτίζονται τοῖς τελικοῖς ἀπαρεμφάτοις, προσεγγίζουσιν ὅμως τοσοῦτον ὥστε ὀλίγον διαφέρουσιν. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται καὶ τὸ ὡς, ἀλλὰ σπανιώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἤτοι Ἐκθετικῶν.

— §. 1. Λόγους εἰδικούς ἤτοι ἐκθετικούς καλοῦμεν τοὺς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, διὰ τῶν εἰδικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων ἢ διὰ τῶν εἰδικῶν μετοχῶν ἐκφέροντας τὸ δεύτερον κῶλον ὅπερ, εἰδικεῦον τὸ διὰ τοῦ πρώτου γενικώτερον ἐξηγούμενον, ἐκθέτει καὶ ἐρμηνεύει τὸ ὅλον· εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι νοσεῖτε πάντες (Σ. Τ. 60). — σφῶν δ' ἐννέπω γε

τοῖν παρεστῶτων ὅτι νῦν καιρὸς ἔρδειν (Σ. Ἡ.λ. 1368).—ἐξοῖδα δ' ὡς μέλει γε (Σ. Φ. 1037).—ταυτόν φημι εἶναι τὸ βέλτιον καὶ τὸ κρεῖττον (Πλ. Γοργ. 489).—λυπηρὸς ἴσθ' ὦν (Ἀρφ. Ἀχ. 455). Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν γνωστικῶν, λεκτικῶν, ἀγγελτικῶν, διηγηματικῶν, δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων.

§. 2. Ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἤτοι ἐκθετικῶν λόγων πρόκεινται εἰς ἐξέτασιν τὰ ἐξῆς τέσσαρα· α'. ἡ χρῆσις τῶν ἐγκλίσεων· β'. ἡ χρῆσις τῶν χρόνων· γ'. ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους, καὶ δ'. ἡ πρὸς ἀλλήλους σχέσις τῶν δι' αὐτῶν τούτων, ὅτι καὶ ὡς, ἐκφερομένων λόγων.

α'. Ἡ χρῆσις τῶν Ἐγκλίσεων.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκλίσεων ἐν ταῖς ἔμπροσθεν ἡδὴ παρατηρήσαμεν ὅτι ὡς γενικὸς κανὼν ὁρίζεται ὁ ἐξῆς· Ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, ἔπεται ὀριστική. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἡγουμένου· ἔπεται εὐκτική ἄνευ τοῦ ἄν' οἷσθ' ὅτι χαίρομεν (Πλ. Πολ. 1, 605).—λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' (Ἀγαμέμνονα) ἔκτεινας (Σ. Ἡ.λ. 560).—Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχίδαμος μὲν οἱ ξένος εἶη (Θ. Β', 13). Ἀλλ' ἐν ταύτῳ παρατηρήσαμεν ὅτι πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως, τίθεται καὶ ὀριστική, καίτοι ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· ὅτι δ' ἀληθῆ ἔλεγεν, ὧδε ἐδίδασκεν (Ξ).—ἔλεγον οἱ ἐπιτήδειοί μου ὡς ἐλπίζουσιν, κτλ. (Ἰσ.). Ἴδε σ. 89, §. 24. σ. 90, §. 28. Προσημειωτέον δὲ ἐνταῦθα ὅτι ἡ μετὰ εὐκτικῆς σύνταξις τοῦ ὅτι, οὐκ ἀπκνωμένη παρ' Ὀμήρῳ, εἶναι μεταγενέστερον ἐπινόημα τῶν Ἀττικῶν μόνοις αὐτοῖς ἰδιάζουσα, κατὰ Ἀπολλώνιον τὸν Δύσκολον (Βεκκέρου Ἀνάκθ. Ἑλλήν. σ. 501).

β'. Ἡ χρῆσις τῶν Χρόνων.

§. 4. Ὡσαύτως ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν ὅτι οἱ γραμματικοὶ χρόνοι ρυθμίζονται κατὰ τὴν ὑποτιθεμένην σχέσιν τοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει καὶ τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ χρονικοῦ τμήματος· τὸ προηγόρευεν ὅτι εἶη ἐκφέρει ἀμφοτέρω τὰ κῶλα, κατ' ἐξάρτησιν, εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ὡς σύγχρονα· τὸ Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς Βασιλέα μέγαρ, εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀν. Α', δ', 11) ἐκφέρει τὸ μὲν τῆς κυρίας προτάσεως εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ τοῦ ἐξαρτωμένου κώλου εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος· τὸ μετεμέλλοιτο οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι

οὐ ξυνέβησαν (Θ. Ε', 14) ἐκθέτει ἀμφότερα εἰς τὸ παρελθόν, σύγχρονα καὶ ὡς αὐθυπόστατα. (Ἴδε κατωτέρω)· εἰς τὸ ἐβόα ὁ βάσκανος οὗτος ὅτι δεινὰ ποιῶ (Δ. Στεφ. μβ'), τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ παριστᾷ ὡς ἐνεστώσ'· εἰς τὸ ἐλπίδα εἶχον ὡς ἀνευρήσεις, κτλ, (Πλ. Λάχ. 200) τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ μεταφέρει εἰς τὸ μέλλον.

γ'. Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.

§. 5. Δυσκολωτέρα εἶναι ἢ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους, ἢ ὁμοιότης δηλ. καὶ ἡ διαφορὰ τῶν οὕτως ἢ ἐκείνως ἐξηγουμένων λόγων· διότι, καίτοι ἡ διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου πλοκὴ τοῦ λόγου ἐκλαμβάνεται ἰσοδύναμος ἐν γένει τῇ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, καὶ ἀπαντῶνται παραδείγματα ἱκανὰ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου, οἷον καὶ τις οἱ τῶν οἰκετέων ἐξαγγέλλει ὡς οἱ παῖς γέγονε.— ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι (Ἡρ. Γ', 63. 65).— πολέμιους λέγεις ἰππεῖς ἐξακισμυρούς εἶναι.— λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῶ ἄγγελοι (Ξ. Κ. Π. Β', α, 6. Ε', γ', 26), ὑπάρχει ὅμως καὶ διαφορὰ εἰς τὴν χρῆσιν, εἰ καὶ οὐχὶ πάντοτε ἴσως τηρουμένη, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς.

§. 6. Πρὸ πάντων σημειωτέον περὶ τούτων ἐν γένει ὅτι διὰ μὲν τοῦ ὅτι ἐκφέρεται ἡ ἔννοια ὡς πραγματικὸν γενόμενον, ἐσωτερικῶς ἀνεξάρτητον ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (Ἴδε τὸν ἐπόμενον παράγραφον), οἷον ἀγγέλλουσιν ὅτι ἡ πόλις πολιορκεῖται (Ξ.)· διὰ τοῦ ὡς ἐκφέρεται ὡς γενόμενον ἀμφίβολον καὶ ὑπὸ σκέψιν καθυποβαλλόμενον· λέξουσιν ὡς εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, κτλ. (Αἰσχ.)· διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου ὡς γνώμη πάντῃ πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξαρτωμένη· τὸν Κῦρον ἔφασαν λέγειν (Ξ.)· διὰ δὲ τῆς μετοχῆς ὡς κατηγορούμενον ἐν-υπάρχον εἰς τὸ ὑποκείμενον· ὅτε σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος (Ἡρ.).— δειχθήσεται πεποιηκῶς, κτλ.

§. 7. Τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ διὰ τοῦ ὅτι, ἴσα δύναται τῷ ἢ πόλις ὄντως πολιορκεῖται, καὶ τοῦτο ἀγγέλλουσι· τὸ δεύτερον, τὸ διὰ τοῦ ὡς, ἰσοδυναμεῖ τῷ ὅτι εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, ὡς αὐτοὶ λέξουσι, φαίνεται μοι ἀβέβαιον καὶ λοιπὸν ἐξεταστέον.

Εἶναι λοιπὸν, κατὰ τὰ πολύκροτα καὶ περιλάλητα ὀνόματα τῆς γερμανικῆς φιλοσοφίας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ μέρους τοῦ ἀντικειμένου ἦτοι πραγματικὸν καὶ βέβαιον, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου ἦτοι προσωπικὸν, κλῖνον πρὸς τὸ ἀβέβαιον καὶ οἷον ἀρνήσιμον ὑπὸ τοῦ ἀναφέροντος αὐτό· ἐν τῷ τρίτῳ, τῷ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου, τὸ πᾶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ἐπὶ τοῦ ἔφασαν, οὔτε ὁμολογοῦντος οὔτε ἀναιροῦντος τοῦ συγγραφέως· ἐν τῷ τετάρτῳ, τῷ διὰ τῆς μετοχῆς, δηλοῦται βέβαιόν τι, ὡς ἐν τῷ πρῶτῳ, καὶ μάλιστα οἷον ἐγκείμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὡς κατηγορηματῶς ἐν τοῖς σὺ ἠγγέλλῃς γεγενημένος (Ἡρ. Γ', 69).—ἠγγέλλῃς μαρεῖς (Εὐρ. Ἰφ. Τ. 932).—ἠγγέλλεται ἀφιγμένος (Θουκ.), ἡ μετοχὴ ἐστὶν οἷον κατηγορούμενον (Ἰδε σ. 100)· ταῦτα δὲ, ὡς καὶ τὰ ἀγγελλθεῖσα γενναίως ἦτοι γενναία (Εὐρ. Ἐκ. 591), ἀγγέλλεται δόλος κρύφιος (Εὐρ. Ρ. 91), κτλ, πλησιάζουσι, κατὰ τὴν σύνταξιν, εἰς τὰ λέγεται ἀφιγμένος, ἐστὶν ἀφιγμένος, ἐστὶ μαρεῖς ἦτοι μαρικός, κτλ· οὕτω καὶ Πείσανδρος ἠγγέλλετο τετελευτηκῶς (Ξ. Ἑλλην. Δ', γ', 7), δειχθήσεται πεποιηκῶς=δειχθήσεται ποιητῆς τοῦ πράγματος, ὡς τὸ ἔσται ποιητῆς, κτλ.

§. 8. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ διαφορὰ τῆς συντάξεως ἥτις, καίτοι πολλάκις κρεμαμένη ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος, θέλοντος νὰ δώσῃ τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐξηγουμένην ἔννοιαν, δὲν εἶναι ὁμῶς πάντῃ αὐθαίρετος, ἄλλως ἐπ' ἄλλων ἐπικρατούσης τῆς χρήσεως. Οὕτω λοιπὸν τὰ γνωστικά, τὰ δείξεως, δηλώσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα τοιοῦτον πραγματικῆς ἢ ὡς πραγματικῆς ὑπάρξεως χαρακτῆρα, δέχονται συνήθως τὴν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς σύνταξιν· τοῦτο γινώσκουσ' ὅτι αἰσχρόν (Σοφ. Ἡλ. 988).—ἐπιστάσθωσαν ὅτι οὔτε ἀποδεδράκασιν, κτλ. (Ξ. Ἀρ. Α', δ', 8).—εἰ μὲν ἠπιστάμεθα ὅτι σαφῶς ἦξει πλοῖα (Ξ. Ἀρ. Ε', α', 22).—ὅπως ἐπιστῶνται ὡς δεῖ ἀπίεσαι (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 10).—δείξωμεν τοῖς βαρβάροις ὅτι καὶ ἄνευ τοῦ ἐκείρους θανμάζειν δυνάμεθα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι (Ξ. Ἑλλ. Α', ζ', 1).—δηλοῖ πολλαχοῦ ὅτι οὕτως ἔχει.—δήλωσον ὅτι Φωκεῖς ματεῦνός' ἄνδρες Αἰγισθόν τινας (Ξ. Ἡλ. 1106).

§. 9. Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν (§. 7), τὰ διὰ τῆς μετοχῆς ὁμοιάζουσιν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, τοῖς καθ' ὀριστικὴν καὶ

τοῦ ὅτι ἐκφερομένοις, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὰ τὰ ἀνωτέρω εὐρίσκονται καὶ μετοχῇ συντασσόμενα· ὅθεν οὐχὶ μόνον γινώσκων ὅτι ἦδ' ἐστὶν ἢ σώζουσα (Σ. Ἀντ. 188), ἀλλὰ καὶ ἐν κακοῖς τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γινώσκετε (Σ. Ἡλ. 1329).—τοῦτο ἐπίστω ὅτι ἐγώ... (Ξ. Κ. Π. Γ', 6', 16).—ὡς ζῶντα ἐπίστω καὶ κρατοῦντα (Σ. Τρ. 182).—ὡς εἶσ' ἀληθεῖς οἶδα (Σ. Φ. 320).—ἂ κρείττων ἦδει ὦν.—ἄπερ ἦδει ἑαυτὸν ἥττορα ὄντα (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 4)· οὕτω καὶ ἐγρῶκα φωτὸς ἠπατημένα (Σ. Αἶ. 807). Ἴδε καὶ §. 7 ἐν τέλει.

§. 10. Τοῦναντίον δὲ τὰ δοξαστικά, οἷον οἶεσθαι, ἠγεῖσθαι, νομίζειν, ὑπολαμβάνειν, καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα δοξασίας, ὑπάρξεως δηλ. ἐν τῷ νῶ, καὶ οὐχὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν, ὡς τὰ ἀνωτέρω, συντάσσονται συνήθως μετὰ ἀπαρεμφάτου, σπανίως ἐκφερόμενα καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· οἶμαι γ' εἰδέναί (Πλ. Πρωτ. 312).—ἴσως ταῦτα ὀρθῶς ἠγεῖσθαι λέγεσθαι (Δ. Φ. Α', ι).—Ἀθηναίους πάντας νομίσεις δυνηθεσθαι ποιῆσαι πείθεσθαι σοι; (Ξ. Ἀπομν. Γ', ζ', 15) Ὡσαύτως καὶ τὸ δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν· ἐμοὶ δ' οὐδεὶς δοκεῖ εἶναι, πένης ὦν, ἄροσος, ἀλλ' ἀεὶ νοσεῖν (Σ. Ἀποσπ. Κρεοῦσ.).—εἰ σύ . . . μ' ἠλπίσας ἄξιεν (Σ. Φ. 1175).

§. 11. Ὡς δὲ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ σπανίως ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς, καὶ ἔτι σπανιώτερον τὰ τελευταῖα, δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὰ ἀνωτέρω (§. 8. 9), μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἢ διὰ μετοχῆς ἔχοντα τὴν συνήθη σύνταξιν, σπανίως ἐκφέρονται δι' ἀπαρεμφάτου. Οὕτω δὲ καὶ τὰ λεκτικά, λέγειν καὶ εἰπεῖν, οὐχὶ εἰς ἀπλήν γνώμην, ἀλλ' εἰς βεβαίωσιν ἀναφερόμενα· ἀληθῆ ἄρα ἐγὼ ἔλεγον λέγων ὅτι . . . (Πλ. Γοργ. 468).—λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' ἔκτεινας (Σ. Ἡλ. 560).—ἡμεῖς δὲ εἶπομεν ὅτι . . . (Πλ. Πολιτ. Ε', 466).—εἴπεις ἄν ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήρησεν (Σ. Κ. 431). Ἄλλως δὲ τὸ φάναι, ὅπερ, ὡς δοξασίαν καὶ γνώμης ἀπόφανσιν σημαῖνον, εἰς τὰ δοξαστικά ἀναγόμενον, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχεται· φῆς ἢ καταρρεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε; φημι δρᾶσαι (Σ. Ἀντ. 442—443).

§. 12. Ὅτι πάντα τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀπαντῶνται πάντῃ ἀνεξαιρέτως καὶ οἷον μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, τοῦτο καὶ οἴκοθεν ἐννοεῖται, ὡς εἰς πᾶσαν γλῶσσαν ἐν γένει, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἑλληνικὴν, μαχόμενον, καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη διὰ τοῦ προστιθεμένου συνήθως δέχονται τὴν

τοιαύτην σύνταξιν, καὶ παραδείγματα οὐκ ὀλίγα δεικνύουσι λέγει δέσποιναν εἶναι τήνδε σήν; (Σ. Τρ. 408) — ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', σ', 41, καὶ ἀλλαχοῦ). Δὲν ἀνάγεται ὁμως εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἄλλη ἐξαίρεσις πολλῶν ῥημάτων ἐκ τῶν προηγουμένων, ἅτινα δέχονται μὲν τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου σύνταξιν, ἐπὶ ἄλλῃς ὁμως ἐννοίας· διότι ἐπὶ μὲν τῆς καθ' ὀριστικὴν καὶ τοῦ ὅτι ἢ διὰ μετοχῆς συντάξεως δηλοῦται ὅτι γίνεται, γέγονεν ἢ γενήσεται τι, ἐπὶ δὲ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος μετ' ἀπαρεμφάτου ὅτι ὑπάρχει προσταγὴ ἵνα γένη τι ἢ ἱκανότης καὶ ἐμπειρία περὶ τὸ ποιεῖν τι· τὰ πρῶτα εἶναι, κατὰ τὰς προσηγορίας τῶν γραμματικῶν, εἰδικαὶ μετοχαί, τὰ δεύτερα τελικὰ ἀπαρέμφατα.

§. 13. Οὕτω, π. χ. τὰ ἐγὼ κατενόησα ὅτι οἱ πρόγονοι χεῖρονες ἡμῶν οὐδὲν ἐγένοντο (Ξ. Κ. Π. Α', ἐ, 8), καὶ λέγω Οιδίπου δολωλότα (Σ. Κ. 1580).—οἶδα ὅτι ἐρίκα ἐν ὑμῖν τοιάδε τις δόξα (Πλ. Γοργ. 487).—οἶδα ὑμᾶς κοινωροὺς γεγονότας (Πλ. ἐνθ. ἀν.), καὶ τὰ ὅμοια, δηλοῦσι τι γενόμενον, τὰ δὲ λέγω σ' ἐγὼ δόλω Φιλοκτήτην λαβεῖν (Σ. Φ. 101)=κελεύω ἵνα, κτλ, ὡς καὶ εἶπε κάπεσκηψεν εἶρξαι Αἴαντα (Σ. Αἴ. 752).—λύπην οἶδεν εὖρους ἰᾶσθαι φίλος (Μ.)=δύναται. — ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι (Ξ. Ἀν. Α', γ', 15)=γνωρίζω, κατέχω τὴν τέχνην. Κατὰ τὰ πρῶτα εἶναι μετ' ἄλλων καὶ τὰ γινώσκονται ὅτι κερδαλέον ἐστί (Ξ).—ἐγὼ αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 7)=ἐνόησεν ὅτι ἐπεθύμει· κατὰ τὰ δεύτερα τὰ ἄνθρωπος ὧν γίγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν (Μέν.).—ἵνα γνῶ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν (Σ. Ἀντ. 1087)=ἵνα μάθη, κτλ.

δ'. Σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερομένων λόγων.

§. 14. Ὅτι μὲν ἐν γένει ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλους οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερόμενοι λόγοι τοῦτο δεικνύεται οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ πολλῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας αὐτῶν ἀρχῆς· διότι ἀμφοτέρω εἰσὶν ἀναφορικά. Ὡς δηλ. τὸ ὅτι εἶναι οὐδέτερον τοῦ ἀναφορικοῦ ὅς, οὕτω τὸ ὅτι τοῦ ὅτις (Ὅδ. Α, 47, καὶ πολλαχοῦ)=ὅστις. Καὶ καθὼς τὸ καλῶς ἐκ τοῦ καλός, οὕτω τὸ ὡς ἐκ τοῦ ὅς. Διὰ τοῦτο οἱ δι' αὐτῶν ἐκφερόμενοι λόγοι ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, ὡς ἤθελαν τεθῆ καὶ ἐκτὸς συνδέσεως, ἀπόλυτοι ὄντες (σ. 172). Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὸ

ἀναφορικῶν τὰ ὅς καὶ ὁ ἀναφέρονται εἰς τὰ δεικτικὰ οὗτος καὶ τοῦτο κτλ, οὕτω καὶ τὰ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· τῷ φθόνῳ τοῦτο μόνον ἀγαθὸν πρόσσεστιν ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἔστιν (Ισ.).—ὄρᾳς τὸδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαρ νέος; (Σ. Ἀρτ. 735) Καὶ ἔνθα δὲ δὲν προηγείται δεικτικόν τι, ἐξυπονοούμενον διασαφεῖ τὸ πρᾶγμα, ὅτι δηλ. τὸ διὰ τῶν μορίων τούτων ἐπόμενον κῶλον προσδιορίζει τὸ ἄλλο· τὸ δὲ μέγιστον ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει (Πλ. Εὐθυδ. 303) = τὸ δὲ μέγιστον τοῦτό ἐστιν ὅτι, κτλ.

§. 15. Ἡ πλατυτέρα τοῦ πράγματος τούτου ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρὸς τὰ ὁμηρικὰ (Ἰλ. Θ, 362. Λ. 439. Σ 197. Ὀδ. Γ, 166) παράθεσις, διεξοδικωτέρα γινομένη, ἤθελε μάχεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ πονήματος. Διὰ τοῦτο παρατρέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτο σημειοῦμεν μόνον ὅτι ἀμφότερα τὰ μόρια ταῦτα, ὡς καὶ τὰ καθ' αὐτὸ ἀναφορικὰ (σ. 173) μετέπεσαν καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν σημασίαν· συμφωνία καλεῖται, ὅτι ταῦτα πάντα . . . ἀρμονία τινὲ πολεῖ ἅμα πάντα (Πλ. Κρατύλ. 405).—εἰπῶν δ' χρήζεις λῆξον· ὡς ἐγὼ τοσῶν οὐδὲν ξυνίημι ὧν σὺ ποικίλλεις πάλαι (Σ. Τρ. 1120). Ἡ καθ' αὐτὸ δὲ κλίμαξ τῆς τοιαύτης μεταβάσεως ἔγινε διὰ τῶν παθηματικῶν ῥημάτων, χαίρειν, λυπεῖσθαι, ὀργίζεσθαι, μεταμέλεσθαι, κτλ· τὸ ἐδῶ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὐθ', ὅτι ζῶ ξὺν κακοῖς πολλοῖς τάλας (Σ. Φ. 1021) = τὸ αἴτιον δι' ὃ ἀλγύνομαι ἐστὶ τοῦτο, καὶ πάλιν = τοῦτο αὐτὸ ἐστὶν ἐφ' ᾧ ἀλγύνομαι. Ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τούτων ἔλαβον τὴν μετὰ δοτικῆς ἐμπροθέτου ἢ ἀπροθέτου καὶ τὴν μετὰ μετοχῆς σύνταξιν.

§. 16. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀναφορικὴ μάλιστα ἔννοια, ἐπὶ δὲ τοῦ πολυσημοτάτου ὡς ἡ ἀνέκαθεν παραβολικὴ ἢ τοι ὁμοιωματικὴ, διὰ τοῦτο ἐν πολλοῖς διαφέρουσι τὰ μόρια ταῦτα· τὸ μὲν ὅτι δηλ. ἐξηγεῖ θετικόν τι καὶ ἐξωτερικῶς ὑπάρχον, τὸ δὲ ὡς φαινόμενον, ὁμοιάζον μὲν τοῖς ἀληθέσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπατηλόν. Καθὼς δηλ. τὸ ὡς μέλλων ἀποπλεῖν = οὕτως ὡς ὁ μέλλων ἀποπλεῖν, τὸ ὡς ἐτητύμως = οὕτως ὡς ἐστὶ τὸ ἐτητύμως, ὡς βέλτιστα, ὡς μάλιστα, κτλ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰδικοῖς λόγοις· οὕτω δεῖ ὑμᾶς γιγνώσκειν ὡς καλὰ διαπράττονται (Ξ).—λέγεις ὡς φιλίαν κτησάμενος οὐδὲν ἔτι δεήσεται (Ξ. Ἱέρ. ι) = τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἰδέα σου ὅτι, κτλ. Συχνότατα εἶναι τὰ τοῦτο ἐρεῖ ὡς—ἐκεῖνον τὸν λόγον ἐρεῖ ὡς, κτλ.—οἱ λεγόμενοι μῦθοι ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδικήσαντα δεῖ ἐκεῖ διδόναι δίκην (Πλ.

Πολ. Α', 330). Μετὰ τῶν δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ρημάτων τιθέμενον ἐκφέρει τὸ πρᾶγμα ὡς ἀβέβηκτον καὶ οὐκ ἀληθές· νομίζουσιν οἱ ἐκείνη ἄνθρωποι ὡς Ἡφαιστος χαλκεύει (Θ. Γ', 88). — οἱ σοφισταὶ πειρῶνται πείθειν τοὺς νεωτέρους ὡς, ἢν αὐτοῖς πλησιάζωσιν, ἃ πρακτέον ἐστὶν εἴσονται (Ἰσ. Σοφιστ γ').

§. 17. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις τίθεται ἐπὶ λόγου ὡς μὴ ἀληθοῦς ἐκφερομένου, προφανεστατῆς οὔσης πολλάκις τῆς τοῦ ὅτι πρὸς αὐτὸ διαφορᾶς· λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπέιλον αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια· ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι, ὧ βουλή, ῥᾶδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται ... τῷ γὰρ ἂν δόξοιε πιστὸν ὡς ἐγὼ προνοηθεὶς ἤλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν; ... ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ... καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειράκιον, εἶχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠγαγκαζόμεν ... (Λυσ. πρὸς Σίμωνα §. 28. —). — λέγε κάρταυθα τὰ ληθῆ, ὅτι οὐκ οἶσθα (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 31).

§. 18. Τίθεται δὲ τὸ ὡς μάλιστα μετὰ λόγους ἀποφατικούς· οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τούτ' ἂν τις εἴποι ὡς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους Κῦρος εἶα καταγελαῖν (Ξ. Ἄν. Α', θ', 13)· ἢ ὅταν ἀποφάσκηται ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος· οὐ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἵέναι ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Ξ)· ὅτι δὲ καὶ πολλαχοῦ ἰσοδυναμοῦσι τὸ ὅτι καὶ ὡς καὶ οἴκοθεν ἐννοεῖται, καὶ πολλὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἄλλων παραδειγμάτων δεικνύουσιν. Ἴδε περὶ τούτου Σ Π. Β'.

§. 19. Ἐνίοτε ἀρχίζων ὁ λόγος διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς μετατρέπεται εἰς τὴν δι' ἀπαρεμφάτου πλοκῆν· οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶπον ὅτι σφίσι μὲν δοκοῖεν ἀδικεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, βούλεσθαι δὲ καὶ τοὺς πάντας ξυμμάχους παρακαλέσαντες ψῆφον ἐπαγαγεῖν (Θ. Α', 87). Ἄλλοτε δὲ πάλιν, τούναντίον, τρέπεται ὁ λόγος ἐκ τῆς ἀπαρεμφατικῆς πλοκῆς εἰς τὴν καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς· τὸν δ' αὖ Τισσαφέρην τὰς τε ναῦς οὐ κομίζειν (διεβόων), καὶ τροφὴν ὅτι οὐ ξυνεχῶς οὐδ' ἐντελεῖ διδοῦς κακοῖ τὸ ναυτικόν (Θ. Η, 78).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἑρωτηματικῶν.

—§. 1. Μεταξὺ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν λόγων κεῖνται οἱ δι' ἐρωτήσεως γινόμενοι ἐρωτηματικοὶ λόγοι, ὑποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ἐρωτωμένου, ἵνα ἀποφασίσῃ διὰ τῆς ἀποκρίσεως τὸ καταφατικὸν ἢ ἀποφατικὸν αὐτῶν· ἐγγήγορας; ναί — εὐδεις; οὐχί.

§. 2. Ἡ ἐρώτησις ἤτοι, γνωστοῦ ὄντος τοῦ προσώπου ἢ πράγμα-τος, ἀποβλέπει ἰδιότητα ἢ συμβεβηκὸς αὐτῶν, ἢ, γνωσκομένης τῆς ἰδιότητος, ἀποβλέπει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ ἀποθιέπει ἀμφοτέ-ρα ταῦτα, ἀγνοούμενα. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον λέγεται οὐκ εἶ κα-κὸς σύ; (Σ) — ποῖόν τι τοῦτο; — ἀπορεῖς δὲ σύ; (Σ.) — ποῦ ἔστιν οὗτος; (Τ.) — πότε ἔσει οἴκοι; (Ξ.) — πῶς ποιήσεις; (Ξ.) — τοῦ ἔρε-κα; — τί δ'; δε παλαιὸς κἀγαθὸς φίλος τ' ἐμοί, Νέστωρ ὁ Πύλιος, ἔστιν; (Σ. Φ. 421) Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον λέγεται τίς οὗτος; — τίνοσ ποτ' ἐστιν ἡ ξένη βροτῶν; τίς ἡ τεκοῦσα; τίς ὁ φυτύσας πατήρ; (Σ. Τ. 312) — τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν; (Σ.) Κατὰ τὸν τρί-τον τρόπον λέγεται τίς ἄρα νέατος; (Σ. Αἶ. 1185) — τίς ὁ πόθος αὐτοῦς ἵκετο; (Σ. Φ. 601) — οἶσθά τινας ἀχαρίστους καλουμένους; (Ξ.)

§. 3. Ἡ ἐρώτησις ἤτοι διακρίνεται μόνον διὰ τῆς ἀναγνώσεως καὶ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου ἐπὶ γραφῆς, ἢ διὰ τινος ἐρωτη-ματικῆς, ἐπιθετικῆς ἢ ἐπιβῆρηματικῆς λέξεως, ἢ διὰ τινων μορίων. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον εἶναι Ἑλληγες ὄντες βαρβάρους δουλεύ-σομεν; (Εὐρ Τηλέφ. Ἀποσπ.) Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον εἶναι τί τοῦτο; — πῶς ἡμῖν ἔχεις; καὶ πολλότατα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ παραδειγμάτων.

§. 4. Μόρια ἐρωτηματικὰ προαγγελτικὰ καὶ οἷον εἰσάγοντα τὴν ἐρώτησιν εἶναι μάλιστα τὰ οὐ, οὐκουν, ἄρα, μή, μῶν, ἦ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ οὐ καὶ οὐκουν περιμένεται καταφατικὴ, διὰ δὲ τῶν ἄρα, μή, μῶν, ἀποφατικὴ ἀπόκρισις (σ. 120, §. 3. σ. 122, §. 6)· ἀναπο-φάσιστος μένει διὰ τοῦ ἦ. Παραλειπτικῶς δὲ τίθεται τὸ τί δῆτ' ἄν; τί δῆτ' ἄν, ἕτερον εἰ πείθοιο τοῦ Σωκράτους φρόντισμα; (Ἄρφ. Ν. 155) = τί δῆτ' ἄν εἶποις; κτλ.

— §. 5. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπλῆ, ὅταν δι' αὐτῆς γίνηται ἐν μόνον ἐρώτημα, καὶ εἶναι σύνθετος, ὅταν πλείονα ἐν ταύτῳ. Ἀπλῆ ἐρώτησις

εἶναι τὸ ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός; (Ἄρφ. Ἀχ. 569) καὶ πάντα τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραδείγμασι. Σύνθετος εἶναι μετὰ τῶν ὁμοίων τὰ τίς τε καὶ πόθεν πάρει; (Σ.)— ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα; πότερον εὐτυχῆ λέγω, ἢ δειρὰ μέρ, κέρδη δέ; (Σ. Ἡ.λ. 767) Καὶ ἡ ἀπλῆ δὲ καὶ ἡ σύνθετος ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος ἢ ἐξαρτωμένη.

§. 6. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος, ὅταν τίθηται καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον, κατ' εὐθείαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος ἐκφωνουμένη, ἀπὸ παντὸς προηγουμένου ἀνεξάρτητος· τίς ἀνὴρ; (Σ.)=τίς ὁ ἀνὴρ;— τί δῆτα χρήζεις; (Σ.)— ποῦ ποτ' ἐστί; (Σ.)— πῶς ἔχεις; (Πλ.) ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων.

§. 7. Σύνθετος δὲ οὔσα ἢ ἀπόλυτος ἐρώτησις ἐκφέρεται παρὰ μὲν Ὀμήρῳ μάλιστα διὰ τοῦ ἢ—ἢέ (=ἢ—ἢ)· ἢ ῥ' οἱ γ' ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, ἢε φιλόξενοι; (Ὀδ. Ζ, 120) παρὰ δὲ Ἀττικοῖς σπανιώτερον μὲν τοῦτο, συνηθέστερον δὲ τὸ πότερον—ἢ, πότερα—ἢ. Τὸ ἀνωτέρω ὀμηρικὸν ἤθελεν εἶναι παρ' Ἀττικοῖς πότερον οὗτοι ὕβρισταί εἰσιν ἢ φιλόξενοι; οὕτω καὶ πότερον φανῆναί τινα τὸν ταῦτα κωλύσοντα ποιεῖν αὐτὸν ἐχρῆν ἢ μῆ; (Δημ. Στεφ. κβ')—καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς ἢ τὸ αὐτόματον χρῆ αἰτιᾶσθαι; (Δυσ. κατ' Ἀρδοκίδου Ἀσεβείας §. 25)—πότερα φῶμεν ἢ μῆ φῶμεν; (Πλ. Φιλ. 40) Καὶ παρ' Ὀμήρῳ δὲ παραλείπεται πολλάκις ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ τὸ ἢ καὶ παρ' Ἀττικοῖς τὸ πότερον, ὡς εἰλαπίνῃ ἢε γάμος; (Ὀδ. Α. 223)—ἄρτι, ὦ Τερψίῳν, ἢ πάλαι ἐξ ἀγροῦ; (Πλ. Θεαιτ. ἀρχ.)—ἡδονὴ καὶ λύπη πέρας ἔχειον ἢ τῶν τὸ μᾶλλον τε καὶ ἥττον δεχομένων ἐστόν; (Πλ. Φιλ. 27) Ἐνίοτε τίθεται τὸ πότερα καὶ ἐπὶ πλειόνων κώλων, ὡς πότερα παρὰ δήμου ἢ ὀλιγαρχίης ἢ μοναρχίον; (Ἡρ Γ', 82) Ἄλλοτε δὲ πάλιν τίθεται καὶ ἐπὶ ἑνὸς μόνου κώλου· πότερα δὲ κερτομέων λέγεις τάδε; (Σ. Φ. 1235) ὑπονοουμένου τοῦ ἄλλου κώλου=παίζων ἢ σπουδάζων; Τὰ δὲ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐρωτηματικῶν μορίων ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τούτων, ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐρωτήσεων.

§. 8. Αἱ ἐγκλίσεις ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἐρωτήσεως, ἀπλῆς ἢ συνθέτου, ρυθμίζονται κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ρηθέντα (σ. 88, §. 22—23). Ἐκφέρεται δηλ. ἐρωτηματικῶς ἢ ἔννοια κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκλίσειν καθ' ἣν ἤθελε τεθῆ καὶ μὴ ἐν ἐρωτήσει οὔσα· ἐστί ταῦτα; ὄρα; μῶν οὐ κέκλοφας, ἀλλ' ἤρπακας; (Ἄρφ. Π.λ. 372)—μῆ τῶν τυράννων

ἔστιν; (Σ)—οὐκ οὐν ἐγὼ σοι ταῦτα προὔλεγον; (Σ)—ποῦ τις ἂν τράποιτο; (Ἄρφ.)—πότερ' ἂν δέξαιό σοι εἶναι ἀγαθὰ ἢ κακά; (Πλ.)—πότερον φῶμεν εἰδότας αὐτοὺς ἐξαπατᾶν ἢ λεληθέναι καὶ ἑαυτούς; (Σ). Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδεμίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ λόγος καὶ ἀφαιρεθείσης τῆς ἐρωτήσεως ἔστι ταῦτα.—ὄρας.—κέκλοφας.—οὐκ ἔστιν.

§. 9. Κατὰ τὰ ἄνω ρυθμίζεται συνήθως καὶ ἡ ἀπόκρισις, ἀλλ' ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι καθ' ὑπερβολὴν πλουσία εἰς τοὺς τρόπους τῆς καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς ἀποκρίσεως. Ἐπὶ καταφάσεως μεταχειρίζεται τὰ ἐπιρρήματα καί, πάνυ μὲν οὖν, παντάπασιν μὲν οὖν, κομιδῇ μὲν οὖν, πάνυ γε, παντάπασί γε, μάλιστα γε, πῶς γὰρ οὐ; κτλ. Ὡσαύτως τὰ ῥήματα φημί, ἔστι, καὶ τὸ παραχωρητικὸν ἔστω ἐπὶ ἀποφάσεως τὰ οὐκ, οὐ φημι, οὐκ ἔστι, κτλ.

§. 10. Ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν τὸ πρόσωπον ἀποβλέπουσαν τίθενται αἱ κατάλληλοι ἀντωνυμῖαι, οὗτος, ἐκεῖνος, κτλ ἢ τὰ κατάλληλα ὀνόματα. Ἐλληνες ἐσμεν.—αὐδῶμαι Νεοπτόλεμος (Σ. Φ. 234. 240). ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν συμβεβηκὸς ἀποβλέπουσαν τίθενται τὰ προσήκοντα ἐπιρρήματα, ἐκεῖ, τότε, οὕτως, ἐκείνως, κτλ.

— §. 11. Ἐξαρτωμένη ἐρώτησις εἶναι καὶ λέγεται ὅταν, ἄλλου προηγουμένου λόγου προσάρτημα παρακολουθοῦσα, κρέμαται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ μεταβατικοῦ ῥήματος. Αὕτη δὲ καλεῖται καὶ πλάγια ἐρώτησις.

— §. 12. Προτάσσονται δ' ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς κυρίας προτάσεως τὰ ῥήματα ἐρωτᾶν, πυνθάνεσθαι, ζητεῖν, καὶ τὰ περιέχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐρωτήσεως, σκοπεῖν, σκέπτεσθαι, ὄραν (= προσέχειν, φροντίζειν), ἀγροεῖν, οὐκ εἰδέσθαι, ἀπορεῖν, ἀμηχανεῖν, οὐκ ἔχειν, ἀδηλον εἶναι, κτλ.

§. 13. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης, ἐνεστῶτος χρόνου ἢ μέλλοντος ἡγούμενου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ἰσχύουσι τὰ ἀνωτέρω· τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον δηλ., ὡς ἀθυπόστατον θεωρούμενον, τίθεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν ἤθελε τεθῆ καὶ καθ' ἑαυτό· εἴρηαι ὀππόθεν εἰμέν (Ὁδ. Γ, 80).—οὐκ ἔχομεν ὀπόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ναῦς (Θ. Ζ', 14).—ὄρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγενης ἔσθ' ὅστις ἂν σου τοῦτο προσχρήζοι τυχεῖν (Σ. Κ. 1167).—βουλευομαί γε ὅπως σε ἀποδρῶ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 13).

§. 14. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, τότε κανονικῶς τίθεται ὡς ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, εὐκτική· εἴρητο Καμβύσης ὅτι τῇ πόλει οὐρομα εἶη (Ἡρ. Γ', 64).—εἰρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεύς τίς εἶη καὶ ὀπόθεν πλέοι (Ἡρ. Β', 115).—ἀνηρώτα τί βούλοιντο (Ξ. Ἀρ. Β', γ', 4).—ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιέναι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 15). Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐρώτησις εἶναι οἷον ἄλλου λόγου προηγουμένου ἐξάρτημα, τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον ἐν αὐτῷ εἶναι περιττόν.

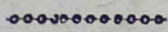
§. 15. Ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται αἱ ἀντωνυμίαι ὅστις, ὁποῖος, ὀπότερος, ὀπόσος, καὶ τὰ μόρια ὀπότε, ὀπου, ὀπως· ἠρόμην ὀπότερος τούτοιρ τοῖν ἀνδροῖν ἀμείνων πεποίηται τῷ Ὀμήρῳ (Πλ. Ἰππ. Ἐλάτ. 370).—καὶ ἦρετο ὅτι καὶ εἶη τὸ σύνθημα (Ξ. Ἀρ. Α', ἡ, 16).—μετὰ δὲ ταῦτα ἠρόμην ὀπου ὁ σῖτος εἶη ὁ ἀπηλομημένος (Δημ. Φαίνιπ. 1040).

§. 16. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα πολλάκις, διακοπτομένης τῆς σειρᾶς τῆς διηγήσεως, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρξέ τι προηγούμενον, τίθεται καθ' ὀριστικὴν τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον, καὶ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· εἰ ἔροιτό τις ὑμᾶς· εἰρήνην ἄγετε; (Δ.)—σὺ δὲ ἐπηρώτας ὦδέ πως· ἄρά γε εἶπες καὶ οἰκονομίας τί σοι ἐπεμνήσθη ὁ ἀνήρ; (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 12) ἢ καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος εἰς τὸ ἐνεστώς· ἐπυθάνετο ποίοις οὐ χρῆθῆριος πελάζειν (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 7).—ἠρώτων τί χρῆ ποιεῖν (Ξ.)· ἔνθα ὡς ἐν μέσῳ παρίσταται τὸ παρειαγόμενον πρόσωπον, οἷον ἀπ' εὐθείας ποιοῦν τὴν ἐρώτησιν.

§. 17. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ ἐπὶ ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται πολλάκις αἱ ἀπλᾶ ἀντωνυμίαι, ὅς, ὀότερος, κτλ. καὶ τὰ μόρια ποῦ, πότε, κτλ. καὶ ἐν συνεχείᾳ λόγου· αἱ γυναικες ἠρώτων αὐτοὺς τίρες εἶεν (Ξ. Ἀρ. Δ', ἐ, 10)—ἠρώτων τί χρῆ ποιεῖν (Ξ.). Εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν τοῖς ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως προτασσομένοις ῥήμασι (§. 12) ἀνάγεται καὶ τὸ θαυμάζω· ἐθαύμασεν ὅτω ποτὲ τρόπῳ ἐγένετο (Ξ. Λακεδ. Πολιτ. Α', 1).—θαυμάζω οὖν ὅπως ποτὲ ἐπίσθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφροεῖν (Ξ. Ἀπομν. Α', ἀ, 20). Ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις, ἔπεισαν . . . ὡς ἄξιός εἶη θανάτου (Ξ. Ἀπομν. Α', ἀ, 1).—θαυμαστὸν τίποτε πειρῶνται (Ξ. Ἀθ. Πολιτ. Α', 6).

§. 18. Συνθέτου δὲ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως οὔσης, διαστέλλονται τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀπλῆς (§. 7). Ὡσαύτως διὰ τῶν εἴτε — εἴτε· ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσιν, ἐμπρήσαντες τὸ οἶκημα, εἴτε τι ἄλλο χρῆσονται (Θ. Β', 4). Οὕτω καὶ διὰ τῶν εἰ—ἦ· ἴνα ἐπισκεψαίμεθα εἰ ὁ ἄριστος εὐδαιμονέστατος καὶ ὁ κάκιστος ἀθλιώτατος ἢ ἄλλως ἔχοι (Πλ. Πολιτ. Η, 544).

§. 19. Ἐπὶ τῆς συνθέτου ἐρωτήσεως ἡ ἀπόκρισις ἀναφέρεται εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Ἡμίχ. τί δρωμεν; ἀγγέλλωμεν ἐς πόλιν τάδε, ἢ οἶγ' ἔχωμεν; Ἡμίχ. ἀσφαλέστερον (Εὐρ. Ὀρ. 1539) = ἀσφαλέστερον οἶγα ἔχειν. Ὅταν δὲ πλείονες ἐρωτήσεις ἔπονται ἀλλήλαις, ἡ ἀπόκρισις γίνεται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν· ὅταν σ' ἐρωτᾷ τις τε καὶ πόθεν πάρει; λέγειν Ἀχιλλέως παῖς . . . πλεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον (Σ. Φ. 56).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Σχημάτων.

§. 1. ΣΧΗΜΑ ἐν τῇ συντάξει καλεῖται πᾶσα πλοκὴ λόγου ἐκτροπομένη τοῦ κανονικωτέρου καὶ φυσικωτέρου τύπου κατὰ συγχωρητὴν παράβασιν. Ἡ κανονικωτέρα π. χ. καὶ τυπικωτέρα πλοκὴ εἶναι τὸ συμπλέκειν ἐνικὸν ῥῆμα μετὰ ἐνικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικὸν μετὰ πληθυντικοῦ, καὶ ὁμοίως ὅχι μόνον συγχωροῦνται τὰ ὁ δῆμος ἐψηφίσαντο, τὰ ζῶα τρέχει, κτλ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνεκτῶν κατήντησαν πολλαχοῦ τὰ ἐπικρατέστερα.

§. 2. Οὔτε εἰς τὰ ὀνόματα τῶν σχημάτων συμφωνοῦσιν οἱ γραμματικοί, ἄλλως ἄλλοι τὰ αὐτὰ καλοῦντες, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμὸν, παραλαμβάνοντες, εἰς τὰ σχήματα ἐνίοτε καὶ κοινοτάτας καὶ οὐδὲν ἰδιαίτερον ἐχούσας πλοκάς λόγου.

§. 3. Καθ' ὃ παράβασιν διαφέρουσι τῆς κυρίας συντάξεως τὰ σχήματα, καθ' ὃ δὲ συγχωρητὴ παράβασιν, εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδόξων ποιητῶν καὶ συγγραφέων στηριζομένη, διαφέρουσι τοῦ σολοικισμοῦ ὅστις εἶναι παράβασιν καὶ κακία λόγου ἀσυγχώρητος. Τὰ συντακτικὰ σχήματα εἶναι πάντῃ διάφορα καὶ τῶν γραμματικῶν παθῶν λεγομένων καὶ τῶν ῥητορικῶν σχημάτων, καθ' ἃ ὁ λόγος λέγεται ἐσχηματισμένος καὶ ἀσχημάτιστος. Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν συντακτικῶν σχημάτων θέλομεν πραγματευθῆ ἐνταῦθα διὰ βραχέων τὰ κυριώτερα.

Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.

§. 4. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκὴ ἐν ἣ ἢ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν. Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· 1. κατὰ γένος διαφερόντων τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν ἐπιθετικῶν, εἴτε ὡς κατηγορουμένων εἴτε ὡς προσδιορισμῶν τιθεμένων· τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατεῖς εἰσιν (Ξ. Κ. Π. Ε', α', 14· ἀκρατῆ, πρὸς ἄλλοις, οὐκ ὀρθῶς).—ἐλθὼν ἐκάκωσε βίην Ἡρακλειείην (Ἰλ. Δ, 689).—φίλε τέκνον (Ἰλ. Χ, 84).—βρέφος ἐσορῶ φέροντα

τόξον (Ἄν. Ὠδ. Γ').—ψυχὴ ἀπολιπών (Ξ. Κ. Π, Ζ', γ', 8).—φάλαγγες ἐλπόμενοι (Ἰλ. Π, 280). 2. Κατ' ἀριθμὸν ὄρισ βεβρωτες (Σ. Ἀργ. 1022). 3. Κατ' ἀμφοτέρα ἐπὶ τὴν πόλιν ἔπλεον ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας (Θ. Γ', 79), κτλ. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 8.

§. 5. Ἀκριβῶς ἐξετάζοντες τὰ προηγούμενα χωρία εὐρίσκομεν ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις ὁ νοῦς, παρατρέχων τὴν νεκρὰν λέξιν, διορθῶ τὴν ὑπὸ ταύτῃ ἐνουπολανθάνουσαν καὶ ζῶσαν ἔννοιαν, καὶ κατὰ ταύτην συντάσσει τὸ μοχθηρὰ ἀνθρώπια=οἱ μοχθηροὶ καὶ εὐτελεῖς ἄνθρωποι· τὸ βίη Ἡρακλειείη=Ἡρακλῆς· τὸ φίλε τέκνον=φίλε υἱέ· τὸ βρέφος φέροντά=παῖδα φέροντα· τὸ φάλαγγες ἐλπόμενοι=οἱ φαλαγγηδὸν τεταγμένοι ἐλπόμενοι· τὸ ἐπὶ τὴν πόλιν ὄντας=ἐπὶ τοὺς πολίτας ὄντας, κτλ. Διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται καὶ Σχῆμα κατὰ ἡ πρὸς τὸ νοούμενον καὶ Σχῆμα κατὰ ἡ πρὸς τὸ σημαϊνόμενον, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ Σχῆμα κατὰ τὸ Συνώνυμον, ὅταν τὸ ἐπόμενον, ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν μάλιστα, ἐκφέρηται διὰ λέξεως ἑτερογενοῦς μὲν καὶ ἑτεραρίθμου πολλάκις τῆς προηγουμένης, ἀλλὰ συνωνύμου κατὰ τι ἄλλο· νεφέλη ἀμφιβέβηκε κυανέη, τὸ οὔποτ' ἐρωεῖ (Ὀδ. Μ, 75)=ὄ, νέφος.

§. 6. Οὕτω καὶ ὅταν, προηγηθέντος τοιούτου τινὸς οὐδετέρου, μειράκιον, π. χ. ἔπηται ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον· ἔν' ὅποτε ἐξέλθοι τὸ μειράκιον εἰσαρπάσαιεν αὐτόν (Αυσ. Ἀπολ. πρὸς Σίμωνα § 11)=τὸν νεανίσκον ἢ τὸν Θεόδοτον, ὡς ὠνομάσθη πρότερον τὸ μειράκιον.—ἐντυχῶν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἠπτόμην, τοῦ μεираκίου δ' ἐπελαμβανόμην· οὔτοι δ' ἐκεῖνόν τε ἤγον βία καὶ ἐμὲ ἔτυπτον (αὐτόθι §. 37).

§. 7. Ὑπὸ τὸ κατὰ σύνεσιν ἦτοι κατὰ τὸ νοούμενον σχῆμα δυνατὸν νὰ ἀναχθῇ καὶ ἡ τῶν περιληπτικῶν ὀνομάτων σύνταξις, ἀτινα, ὡς εἶναι γνωστόν, καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ὄντα, συντάσσονται πληθυντικῶ ρήματι (σ. 10, §. 11—12)· τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησαν (Ἡρ.).—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ.).—τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν (Θ.).· διότι καὶ ἐν τούτοις ἐπικρατεῖ βεβαίως ἡ κατ' ἔννοιαν σύνταξις· τὸ πλῆθος οἴονται (Θ.)=οἱ πολλοὶ οἴονται.—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ.)=οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἀπέβαινον.

§. 8. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τῶν στρατεύμα εὐθύνοντας (Εὐρ. Ἐκ.

38), τοῦ στόλου πλεόντων (Δ. Μειδ. 569), καὶ ἄλλων τοιούτων, ὁμοίων ὄντων τοῖς ἀνωτέρω (§. 4). Ὅταν δὲ τὰ περιληπτικά ταῦτα ὀνόματα, κατ' ὀνομαστικὴν ὄντα καὶ μετοχικὸν ἔχοντα προσδιορισμὸν, φέρωνται ὡς ὑποκείμενον πρὸς ῥῆμα, τότε δυνατὸν ἂ. ἡ μετοχὴ νὰ ᾖ ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ καὶ τὸ ῥῆμα ὡσαύτως πληθυντικοῦ· *Τροίην ἐλόγτες στόλος θεοῖς λάγυρα ταῦτ' ἐπασσάλευσαν* (Αἰσχύλ. Ἀγ. 582)· δυνατὸν β'. τῆς μετοχῆς πληθυντικῆς οὔσης, τὸ ῥῆμα νὰ ᾖ ἐνικόν· *στρατὸς ἐκβάρτα πᾶς ἠσπάζετ', ὀμνύντες βλέπειν, . . .* (Σ Φ. 356).—*ὄχλος ἠθροίσθη, θαυμάζοντες καὶ ἰδεῖν βουλόμενοι* (Ξ. Ἑλλην. Α', δ', 13) δυνατὸν γ'. τῆς μετοχῆς ἐνικῆς οὔσης, κατὰ τὸ ὄνομα, τὸ ῥῆμα νὰ ᾖ πληθυντικόν· ὁ δῆμος *ξενιστάμενος καὶ ἀναθαροσῆσας ἐπέθερτο* (Θ. Γ', 82)· δυνατὸν δ'. πολλῶν οὐσῶν τῶν μετοχῶν, ἡ μία νὰ ᾖ ἐνική, ἡ ἄλλη πληθυντική, καὶ τὸ ῥῆμα πληθυντικόν· ὁ δῆμος *λαβὼν τὸ σαφές, καὶ δεινὸν ποιούμενοι . . ., τὸν μὲν μηνυτὴν ἔλυσαν, τοὺς δὲ κατατιθέοντας, κρίσεις ποιήσαντες, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγνόντες ἐπανεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι* (Θ. Γ', 50).

Β'. Σχημα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ Σύνταξις.

§. 9. Σχημα ἀττικὸν ἢ ἀττικὴ σύνταξις καλεῖται ἢ καὶ τοῖς ἀρχαίοις γνωστὴ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται ἐνικῶ ῥήματι· *κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει* (Εὐρ Μηνδ. 618).—*τὰ καλῶς εὐρημῆν' ἔργα τῷ λόγῳ μηνύεται* (Σ Κ. 1188). Οὕτως ἔλεγε καὶ ὁ ὀλίγον γυναικάρεσκος ἀρχαῖος κωμικός· *διὰ τὰς γυναῖκας πάντα τὰ κακὰ γίγνεται* (Μ.).

§. 10. Παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρ' Ἰώσιν ἀπαντᾶται μὲν τὸ τοιοῦτον· καὶ τότε ἔπειτα τομὸνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα (Ὀδ. 1, 438)· ἀλλὰ δὲν ἦτον σταθερὰ χρήσις· ἐνίοτε δὲ ἐν τῷ αὐτῷ κώλῳ ἀπαντῶνται ἀμφότεραι αἱ συντάξεις· *δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυται* (Ἰλ. Β, 135). Παρ' Ἀττικοῖς, τοῦναντίον, ἔγινε σταθερὰ ἡ τοιαύτη χρήσις μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων.

§. 11. Αἱ συνηθέστεραι ἐξαιρέσεις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον σημαίνῃ ἔμφυχον· *τὰ τέλη τῶν Λακεδαιμονίων* (=οἱ ἐν τοῖς πράγμασι) *ὑπέσχοντο αὐτοῖς* (Θ. Α', 58).—*τὰ μειράκια διαλεγόμενοι ἐπιμέμνηται Σωκράτους* (Πλ. Α. 180).—*τοσάδε μὲν μετ' Ἀθηναίων*

ἔθνη ἐστράτεον (Θ. Ζ΄, 58), κτλ. καὶ δεύτερον ὅταν ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τῶν καθέκαστα· τὰ μειράκια κατεφρόνησαν (Ἰσ. Παραθην. 4)· ἡ ἐξίχεται ἡ ἔννοια τῆς ἐκτάσεως πολυμερῶν καὶ ἡ τῆς πληθούς· βασιλεία ἦσαν (Ξ. Ἀρ. Α, 6, 23).—καὶ ὑποχωρούντων φανερὰ ἦσαν καὶ ἴππων καὶ ἀνθρώπων ἔχρη πολλά (Ξ Ἀρ. Α, ζ, 17). Ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι γενικά· ἐν τῷ πρώτῳ μάλιστα παραδείγματι παρ' ἄλλοις φέρεται ὑπέσχετο.

§. 12. Ἐὰν δεχθῶμεν ὡς ἀληθινὴν τὴν γνώμην ὅτι οἱ Ἀττικοὶ μετεχειρίζοντο τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σύνταξιν, θεωροῦντες τὸ ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημαινόμενον ὡς σωρὸν πραγμάτων, τότε πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ ἡ σύνταξις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὸ κατὰ τὸ νοούμενον σχῆμα· διότι τὸ ἐξορύττειτο ἂν σκαπτόμενα τὰ φυτὰ (Ξ. Οἰκ. ΙΘ', 4)—ἐξορύττειτο ἂν ὁ σωρὸς τῶν φυτῶν· ἐξαιρέτα δὲ ἀρμόζει τοῦτο εἰς τὰ ὀμηρικὰ ὅσα τε φύλλα καὶ ἀνθεα γίγνεται ὦρη (Ἰλ. Β, 467)· διότι παριστῶσιν ἄπειρον πλῆθος φύλλων καὶ ἀνθέων, ἀλλ' ἄνευ ἀτομικῆς ὑπάρξεως.

Γ'. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἤτοι Βοιωτικόν.

§. 13. Πινδαρικὸν ἤτοι βοιωτικὸν σχῆμα καλεῖται ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν, ἐναντίον τῆς κοινῆς συνηθείας, ὑποκείμενον πληθυντικόν, ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους, συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος· μελιγάρες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαῖ λόγων τέλλεται (Πίνδ. Ὀλ. Ι, 5, Β).—ἀχεῖται τ' ὄμφαι μελέων σὺν αὐλοῖς, ἀχεῖται Σεμέλαν ἐλικάμπυκα χοροί (Πίνδ. Διθυρ. Γ', Ἀποσπ.).

§. 14. Τὸ πινδαρικὸν ἤτοι βοιωτικὸν σχῆμα διαφέρει τῆς ἀττικῆς συντάξεως μόνον καθ' ὅτι ἐν ταύτῃ μὲν εἶναι οὐδέτερον, ἐν ἐκείνῳ δὲ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν τὸ ὑποκείμενον, ἀμφότερα δὲ εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν συντάξεως, ἐν οἷς ἐνικὸν ὑποκείμενον φέρεται πρὸς πληθυντικὸν ῥῆμα· τὸ στράτευμα ἀπῆλθον.

§. 15. Τὸ πινδαρικὸν ἢ βοιωτικὸν σχῆμα φαίνεται ὅτι ἰδιάζεν ἐξαιρέτως εἰς τὴν βοιωτικὴν ἢτοι αἰολικὴν διάλεκτον· ἀπαντᾶται ὁμοῦ καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἐνίοτε ἐν τοῖς ὕμνοις, ὡς ξανθαὶ δὲ κόμαι κατεγήροθεν ("Ὑμν. Δήμ. 279), καὶ παρ' Ἡσιόδῳ καὶ παρ' Ἡροδότῳ. Παρὰ δὲ Ἀττικοῖς μάλιστα μετὰ τῶν ἔστι καὶ ἦν, προτασσομένων τοῦ λόγου· ἔστι γὰρ ἔμοι γε καὶ βωμοί (Πλ. Εὐθυδ. 302).—ἦν δ' ἀμφίπλεκτοι κλίμακες (Σοφ. Τρ. 520).

Δ'. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§. 16. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, ὅπερ, συντομίας χάριν, καὶ ὁμοιοπτωτον ἐν μέρει δυνατὸν ὀνομάσχι, καλεῖται πλοκὴ λόγου καθ' ἣν, τιθεμένου πρῶτον τοῦ ὅλου, ὁμοιοπτῶτως ἔπειτα προστίθεται καὶ τὸ μέρος ἐφ' οὗ καθ' αὐτὸ ἡ ἐνέργεια πίπτει. Γίνεται δὲ τοῦτο· *α*. κατ' ὀνομαστικὴν· *β*'. κατὰ γενικὴν· *γ*'. κατὰ δοτικὴν· *δ*'. κατὰ αἰτιατικὴν.

α. Κατ' ὀνομαστικὴν.

§. 17. Κατ' ὀνομαστικὴν γίνεται τὸ σχῆμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἕκαστος, ἑκάτερος, πᾶς, ἄλλος, ἄλλος ἄλλοθεν, ἐν οἷς, τιθεμένου τοῦ ὅλου ὡς ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἔπεται κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν τὸ μέρος, ἐξυπονοουμένου τοῦ ῥήματος κατ' ἀναλογίαν· οἱ δὲ κληρον ἐσημήναντο ἕκαστος (Ἰλ. Η, 175) = οὔτοι δὲ ἐσημήναντο κληρον, ἕκαστος δηλ. ἐσημήναντο τὸν ἑαυτοῦ κληρον. — οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα (Πλ. Δημ. Φ. Α', 15').

§. 18. Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα· *α*. ὅτι, παραλειπομένου πολλάκις τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου, μένει ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὅλου τὸ ὑποκείμενον τοῦ μέρους, ἀλλὰ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· διεδίδρασκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, βουλόμενος τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιῆσθαι (Ξ. Κ Π. Γ', *α*, 3) = οἱ Ἀρμένιοι διεδίδρασκον ἅπαντες, ἕκαστος δηλ. διεδίδρασκε, βουλόμενος, κτλ. — ἠρώτων ἄλλος ἄλλο (Πλ.). — ἠσπάζοντο ἄλλος ἄλλοθεν (Πλ. Χαρμ. 153) = ἠσπάζοντο πάντες, ὁ μὲν δηλ. ἠσπάζετο ἐξ ἐνός, ὁ δὲ ἐξ ἄλλου μέρους· *β*'. ὅτι πολλάκις τὸ ῥῆμα, καίτοι τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικοῦ ὄντος, πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ μερικοῦ ὑποκειμένου ἐλκόμενον, τίθεται ἐνικόν· οὔτοι μὲν . . . ἄλλος ἄλλο λέγει (Ξ. Ἀρ. Β', *α*, 15). — πάντες δὲ οὔτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἐπορεύετο (αὐτόθι Α', *ή*, 9).

β'. Κατὰ γενικὴν.

§. 19. Κατὰ γενικὴν γίνεται τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος σχῆμα, ὅταν, τεθέντος τοῦ ὅλου κατὰ γενικὴν, ἔπεται καὶ τὸ μέρος κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν· εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ τοῦδε ἐστεῶτος ἐν τοῖσι προθύροισι βάλων τύχοιμι μέσης τῆς καρδίας (Ἡρ. Γ', 35) = τύχοιμι τοῦ παιδός, τῆς μέσης καρδίας δηλ. Ἡ πλοκὴ αὕτη διαφέρει τῆς διπλῆς γενικῆς, ἣν ἐνίοτε δέχονται, ἐνεργητικῶς τε καὶ παθητι-

κῶς, τὰ ὀνόματα· ὡς Ἰσθιαῖος ὑπέδυνε τὴν τῶν Ἰώνων ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου (Ἡρ. Γ', 2), καὶ τῆς ἄλλης πλοκῆς κατὰ τὴν περίστασιν ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἰππέων στρατηγός· ὁμολογητέον ὅμως ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον καὶ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα νὰ ἐκληφθῆ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· τύχοιμι μέσης καρδίας τοῦ παιδός, ἢ καὶ, τοῦ παιδός ἐστεῶτος, τύχοιμι μέσης καρδίας αὐτοῦ.

γ'. Κατὰ δοτικὴν.

§. 20. Τὸ κατὰ δοτικὴν ὁμοιόπτωτον γίνεται μάλιστα ἐπὶ ἀνωθυμίας, ὅταν δηλ. πρὸς ταύτη τίθεται καὶ ὄνοματος δοτικῆ πρὸς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ γενικώτερον ἐκφρασθέντος· ἔν τ' ἄρα φῶ χειρὶ (Ἰλ. Ζ, 253, καὶ ἀλλαχοῦ). — τὸν γὰ οἱ ἐμβαλεν χερσίν (Ἰλ. Ξ, 218). — ὄν (κόσμον) σφι Ζεὺς γένει ὄπασεν (Πίνδ. Ὀλ. Η, 83). — κελαινῶπιρ δ' ἐπὶ οἱ νεφέλαρ ἀγκέλω κρατὶ κατέχευας (Πίνδ. Πυθ. Α', 7). Οὕτω καὶ παρ' Ἡροδότῳ (Β', 18) μαρτυρεῖται δέ μοι τῇ γνώμῃ.

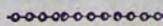
δ'. Κατ' αἰτιατικὴν.

§. 21. Κατ' αἰτιατικὴν γίνεται, ὅταν ὡσαύτως τὸ μέρος ἔπνηται κατὰ τὴν πτώσιν ταύτην, καθ' ἣν προτάσσηται καὶ τὸ ὄλον. Ἐκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφιμελαίρας (Ἰλ. Ρ, 83). Ἦτον βέβαια ὁμολώτερον καὶ εὐσυντακτότερον νὰ τεθῆ τὸ ὄλον κατὰ γενικὴν· ὁ νοῦς ὅμως εὐρίσκει εὐκολώτερον νὰ συνδέσῃ ὅμοιον πρὸς ὅμοιον κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μᾶλλον σχέσιν ἢ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν συνάφειαν. Κατὰ τὴν πρῶτον τρόπον ἤθελεν εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασε τὰς φρένας τοῦ Ἐκτορος, κατὰ τὸν νῦν τρόπον εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασεν Ἐκτορα, τὰς φρένας δηλ. αὐτοῦ. Τοιαῦτα εἶναι τὰ βάλλειν τινα στῆθος, μέτωπον, μετάφρενον. — τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα (Ἰλ. Λ, 240), κτλ. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ δοτικὴν ἐκφέρεται τὸ ὄλον· δάκε δὲ φρένας Ἐκιορι μῦθος (Ἰλ. Ε, 493. Ἴδε καὶ Ὀδ. Σ, 88).

§. 22. Ἡ τοιαύτη κατὰ δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν ὁμοιόπτωτος πλοκὴ τοῦ λόγου ἰδιάζει μάλιστα τοῖς ἐπικοῖς, ἀπαντᾶται ὅμως ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς δραματικοῖς τῶν Ἀττικῶν· πρόχειρον εἴ τι σοι, τέκνον, πάρα ξίφος χειροῖν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα (Σ Φ. 747) = πάρεστί σοι, ταῖς χερσὶ δηλ. — μέθεες με, πρὸς Δεῶν, χεῖρα, φίλτατον τέκνον (Σ. Φ. 1301). — καὶ νιν ἄρθρα ἐνζεύξας (Σ. Τ. 717). Τοι-

οὗτον δὲ φαίνεται καὶ τὸ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα κρύψον κατ' ἄλλοις (Σ. Κ. 114), ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀναλυθῆ κρύψον με κατ' ἄλλοις, τὸν πόδα μου δηλ., ὀρθότερον ἀναλύεται ἄγουσα πόδα μου (ἢ πόδα ἐμὸν) ἐξ ὁδοῦ κρύψον με κατ' ἄλλοις ὡσαύτως καὶ τὸ (Εὐρ. Ἐκ. 807) ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα; Σπανιώτερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο παρὰ τοῖς πεζογράφοις ὠκνοῦν ἐπαγερέσθαι, μὴ σοι ἐμποδῶν εἶην τῇ ἐπιδείξει (Πλ. Ἰππ. Ἐλ. 364).

§. 23. Τὸ αὐτὸ ὁμοιοπτωτον συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιμερισμῶν, ἐπὶ τῶν λογικῶν δηλ. διαιρέσεων ἐνός τινος ὅλου, ὅταν, ἀντὶ νὰ τεθῆ τὸ ὅλον κατὰ γενικὴν, ὡς ἦτον ἢ φυσικωτέρα πλοκή, οἷον τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῶν (Ἐπίκτ.), τίθηται ὁμοιοπτῶτως τοῖς μέρεσι· τὰ δὲ δοῦρα ἄλλα μὲν πάγει, . . . πολλὰ δὲ καὶ ἐν γαίῃ ἴσταρτο (Ἰλ. Α. 571). — οἰκίαι αἱ μὲν πολλαὶ πεπτῶκεσαν, ὀλίγαι δὲ περιῆσαν (Θ. Α', 89). Οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀνωτέρω (§. 8) ἐν τέλει. Περὶ ἄλλων τινῶν σχημάτων ἴδε ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ἰδιωμάτων.

§. 1. Εἴτε τὰ ἰδιώματα ἐκληφθῶσι συνώνυμα τοῖς σχήμασι, ὡς παρὰ πολλῶν γίνεται, εἴτε θεωρηθῶσιν ὡς γένη, ὑπαγομένων ὑπ' αὐτὰ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων προμοίων σχημάτων, εἶναι καὶ ταῦτα πάντοτε οἷον συγχωρητὴ παράβασις τῆς κανονικωτέρας καὶ τυπικωτέρας πλοκῆς. Ἰπὸ τὴν δευτέραν ταύτην ἔποψιν θέλομεν ἐξετάσει διὰ βραχέων τὰ ἐξῆς τέσσαρα γενικώτερα ἰδιώματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὴν Ἐλλείψιν, τὸν Πλεονασμόν, τὴν Ἐξίαν ἢ Ἐφελξίαν καὶ τὸ Ἀνακόλουθον, συμπεριλαμβάνοντες καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα ὑπαγόμενα σχήματα.

Α'. Περὶ Ἐλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 2. Τὸ ὄνομα δεικνύει τὴν φύσιν τούτου τοῦ ἰδιώματος. Πολλὰκις δηλ. ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες παραλείπομεν λέξιν ἢ λέξεις αἰτινες διὰ τὴν πρᾶξιν ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν, ἀλλ' ὅμως, καίτοι παραλείπομεναι, ἦτοι διὰ τὴν συνάφειαν εὐκόλως ἐννοοῦνται, ἢ διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν κατήντησαν γνωσταί, εἰς τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα περίστα-

σιν, ἐπὶ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς σημασίας, ἀκριβῶς τιθέμεναι, ὡς τόσοι τεχνικοί ὄροι. Τοῦτο καλεῖται *Ἑλλησμός*.

§. 3. Οὕτω παρατηρήσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι παραλείπεται τὸ *συνδετικὸν* ἐκ τῶν μερῶν τῆς ἀπλῆς προτάσεως. Ἀλλὰ οὐδὲν ἦτον καὶ εἰς τὸ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, καὶ εἰς τὸ ἄριστον μὲν ὕδωρ, κτλ, καὶ ἡ θέσις τῶν μερῶν εἶναι τοιαύτη, καὶ τοιαύτη ἡ σχέσις τῶν ἐννοιῶν πρὸς ἀλλήλας, ὥστε οὐδεμίαν δυσκολίαν ἀπαντᾶ ὁ νοῦς ἵνα ἐννοήσῃ ὅτι τὸ ἐν εἶναι κατηγορούμενον τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι τὰ ἀνωτέρω = οὐκ ἀγαθὸν ἐστὶν ἡ πολυκοιρανία, καὶ = τὸ ὕδωρ ἐστὶν ἄριστον, κτλ. (σ. 3, §. 11 —).

§. 4. Ἐπίσης παρατηρήσαμεν ὅτι, ἐπὶ ὠρισμένων περιστάσεων, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ἀντικείμενον δυνατόν νὰ παραλειφθῇ. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ἐπιπίπτων (Δημοσθένης) τοῖς Ἀμβρακιώταις ἔτι ἐν ταῖς εὐραῖς (Θ. Γ', 112), οὔσι δηλ.—οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς πρώτους φύλακας εὐθὺς διαφθείρουσιν ἔτι ἐν ταῖς εὐραῖς (Θουκ. Δ', 32), ὄντας δηλ.—ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας (Σ. Κ. 83), οὔσης δηλ.—ὦν ὑψηγητῶν (Σ. Τ. 966), ὄντων δηλ. Ὡσαύτως καὶ ὀλόκληρος πρότασις· εἰς κόρακας (ἔρρε), πρὸς σε γονάτων (ἰκετεύω, κτλ. σ. 4, §. 14—16. σ. 5, §. 17—19). Οὕτως οὐχ ὅτι = οὐ λέγω ὅτι.—μὴ ὅτι = μὴ εἶπω ὅτι.—ὅπως ἀνὴρ ἔσει = ὄρα τίνι τρόπῳ ἔσει ἀνὴρ. — ὅπως ἔσεσθε ἄνδρες ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας ἧς κέκτησθε (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 3).—ὅπως μὴ ῥεῖς (Ἀρφ. Βατρ. 7) = πρόσσεχε μὴ τὸ εἶπης (Ἰδε σ. 165, §. 5).

§. 5. Ἐκ τῆς συχνῆς δὲ καὶ ὠρισμένης χρήσεως κατήντησαν ὄχι μόνον εὐληπτα πολλὰ ἐπίθετα ἄνευ οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἀλλὰ σχεδὸν κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν. Οὕτω λέγομεν τῇ ὑστεραίᾳ, κατὰ γε τὴν ἐμῆν, δεξιὰ, διάμετρος, κτλ, μόλις ἔχοντες χρεῖαν νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι τὸ πλῆρες ἐν τούτοις εἶναι ἡμέρα, γνῶμη, χεῖρ, γραμμῆ, κτλ. Οὕτως ἐν μὲν Ἰλιάδος Σ, 22 λέγεται ἀμφοτέρησι χερσὶν ἐλών . . ., ἐν Ὀδυσσεΐας Ε, 428 ἀμφοτέρησι χερσὶν ἐπεσσύμενος, ἐν δὲ Ὀδυσσεΐας Σ, 28 κόπτων ἀμφοτέρησι. Τινὰ δὲ κατήντησαν οἷον ἐπιρῥηματικά, ἐν μέρει μὲν πρόχειρον ἔχοντα τὸ κατ' ἀρχὰς ἴσως ἀναπληρούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἀπὸ τῆς ἴσης (Θ. Α', 15), μοίρας δηλ., διὰ πάσης (Θ. Α', 14) τῆς γῆος (ἴσως), δυσκολώτερον δὲ ἄλλοτε ὡς ἐκ καιρῆς (Θ. Γ', 92), διὰ κερῆς (Θ. Δ', 120), κατὰ μόνας (Θ. Α', 32).

Ἄλλὰ καὶ τεθέντος ὅτι εὐρίσκεται οὐσιαστικὸν κατάλληλον πρὸς ἀναπλήρωσιν, ἤθελεν εἶναι βεβαίως σχολαστικώτερον τοῦ δέοντος τὸ εἰπεῖν καὶ γράψαι. διὰ κενῆς χειρός, κατὰ μόνας μερίδας, καὶ εἴτι τοιοῦτον.

§. 6. Ἐλλείψεως εἶδος εἶναι καὶ ἡ ἀποσιώπησις, ἐν ἣ ὁ ἤρχισμένος λόγος, διὰ διαφόρους αἰτίας, καὶ πάντοτε ἐπὶ ρητορικῷ σκοπῷ, διακόπτεται· εἰ μὲν δώσουσι γέρας Ἀχαιοί (Ἰλ. Α, 135) ἔνθα ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ καλῶς ἔχει, παύσομαι, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον, ἀλλ' ὁ νοῦς, σπεύδων εἰς τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ σπουδαιότερον, παραλείπει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρώτου. Ὡσαύτως παρὰ Ξενοφῶντι (Ἄρ. Β', ζ', 15)· εἰ μὲν σύ τι ἔχεις, ὦ Μηδόσαδες, λέγειν· εἰ δὲ μή, ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν.—καὶ ἦν μὲν ξυμβῆ ἢ πεῖρα· εἰδὲ μή (Θ. Γ', 3). Ἄλλὰ καὶ ὅλως ἀποσιωπωμένου τοῦ δευτέρου κώλου· ἦν σ' ἔλω ποτέ (Σ. Κ. 810).

§. 7. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἀποσιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται Σχῆμα Ἀνανταπόδοτον, συνηθέστατον ὃν παρ' Ἀττικοῖς (ἴδε Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 22. Ἀπομν. Γ', α, 9. Γ', θ', 11. Πλ. Πρωτ. 325. Πολιτ. Θ', 575, κτλ)· ὅθεν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λέγεται ἀττικὸν δὲ καὶ τὸ ἀνανταπόδοτον (Γρηγ. Κορίνθ.). Ἀμφισβητοῦσι δὲ περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τοῦ (Ξ. Ἄρ. Ζ', α, 31) δοκεῖ εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς οὐδὲν βίαιον ποιήσοιτες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἦν μὲν δυνώμεθα παρ' ὑμῶν ἀγαθόν τι εὐρίσκεσθαι· εἰ δὲ μή, κτλ· ἔνθα τὸ ἦν δυνώμεθα οἱ μὲν ὡς ἐν παρενθέσει δέχονται=ἵνα ἴδωμεν εἰ, κτλ, οἱ δὲ εἰς τὰ ἀνανταπόδοτα ἔλκουσιν· οὕτω καὶ τὸ θουκυδίδειον (Δ'. 13)· ἦν μὲν ἀρτεκπλεῖν ἐθέλωσι σφίσιν ἐς τὴν εὐρυχωρίαν, ἔνθα ὡς ἀπόδοσιν δυνατὸν ἐννοῆσαι τὸ ὡς ἐν ταύτῃ (τῇ εὐρυχωρίᾳ), ναυμαχήσοιτες ἢ ἵνα ναυμαχήσωσιν.

§. 8. Τὸ ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου εἶναι ὁ δυνητικὸς λόγος, ἀπόδοσις ὢν τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου, κατὰ παράλειψιν τῆς εὐκόλως ἐννοουμένης προτάσεως· βουλοίμην ἄν=βουλοίμην ἄν, εἰ δυναίμην.—ἠδέως ἄν ἤκουσα=ἠδέως ἄν ἤκουσα, εἰ ἐζῆν, εἰ ἐλέγετο.—οὐδ' ἄν εἰς ἀρτείοι (Δ.).—ἠδέως ἄν ἔγωγ' ἐροίμην (Δ.—ἴδε σ. 171).

§. 9. Ὡς δὲ διαφέρει τῆς ἀποσιωπήσεως ἡ ἔλλειψις καθ' ὅτι ἡ μὲν πρώτη γίνεται διὰ ρητορικόν, ἡ δὲ δευτέρα διὰ γραμματικὸν σκοπὸν, οὕτω διαφέρει κατ' ἄλλον λόγον καὶ τῆς βραχυλογίας.

§. 10. Βραχυλογία ἰδιαιτέρως παρὰ τῶν νεωτέρων φιλολόγων

δνομάζεται εἶδος ὠρισμένον ἑλλείψεως, ἐν ᾧ παρίσταται μὲν οἶον ἑλλείπόν τι, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἑλλείψει, ὅπερ ἔπρεπε κατ' ἀκριβολογίαν καὶ πρὸς ὀλοκληρίαν τοῦ λόγου νὰ τεθῆ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον, ἄλλως λανθάνον ἐν τοῖς ἡγουμένοις ἢ ἐπομένοις, ἥτοι αὐτὸ τοῦτο ἢ σύστοιχον τῇ ρίζῃ τῆς λέξεως, διάφορον μὲν κατὰ σχηματισμὸν, συγγενές δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν, ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλως διάφορον ἢ καὶ τὸ ἀντίθετον, ἐπομένως αὐτόθεν κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.

§. 11. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἡ αὐτὴ λέξις ἅπαξ τεθεῖσα πρέπει νὰ ἐννοῆται δις· ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ' ἔν' ἄν λάβῃ μ' ὕπνος (Εὐρ. Ἰωνί, 315) = ἅπαν θεοῦ δῶμ' ἐστὶ μοι δῶμα. — φιλόψογον δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφω (Εὐρ. Φ. 206) = τὸ χρῆμα τῶν θηλειῶν ἔφω φιλόψογον χρῆμα. Εἰς ταῦτα ἔλκει ὁ Ἑρμᾶννος καὶ τὸ (Σ. Φ. 81) ἀλλ' ἠδὺ γὰρ κτῆμα, κτλ = ἠδὺ κτῆμά ἐστι τὸ κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν. Καὶ ἐν τούτοις μὲν τὸ ὑποκείμενον παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ παραλαμβάνεται τὸ κατηγορούμενον ἐκ τοῦ ὑποκειμένου· ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων (Ἡρ. Ἡ, 80) = ἴσθι ἐξ ἐμέο ποιούμενα τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων.

§. 12. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα εἰς τὸ ἓν κῶλον τιθέμενον ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ ἄλλο· ὁ μὲν πεπραμένος ἦν τοῦ σίτου, ὁ δὲ ἔϊθον ἀποκείμενος (Δ. Φαίριπ. 1040) — κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα (Ἡρ. Θ', 5). Καὶ πρόθεσις παραλαμβάνεται ἐκ κώλου εἰς κῶλον· ἢ ἀλὸς ἢ ἐπὶ τῆς γῆς (Ὀδ. Μ, 27). — Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Ἀφροδίτῃ (Πίνδ.). Ὁμοίως σύνδεσμος· ζῶει ὄγε ἢ τέθνηκεν (Ὀδ.). — ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα (Σ. Φ. 771) = μῆθ' ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα. — γῆ δ' οὐδ' ἀνήρ, οὐδ' οὐρανός ἦν (Ἄρφ. Ὀργ. 694).

§. 13. Καὶ ὀλόκληρος λόγος ὁ προηγούμενος παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Οὕτως, εἰπόντος τοῦ Σωκράτους οὐκοῦν κακῶ ὑπερβάλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἶη τοῦ ἀδικεῖσθαι, ἀποκρίνεται ὁ Πῶλος δῆλον δὴ ὅτι (Πλ. Γοργ. 375) = δῆλον δὴ ὅτι κάκιον ἂν εἶη. Οὕτως ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων τὸ εἰ δὲ μὴ περιέχει ἐν ἑαυτῷ ὀλόκληρον προηγούμενον λόγον· εἴ μοι θέμις, θέλωμι ἂν, εἰ δὲ μὴ, πάρες (Σ. Φ. 661) = εἰ δὲ μὴ θέμις μοι. Ἡ τοιαύτη πλοκὴ τοῦ λόγου καλεῖται Σχημα ἀπὸ κοινοῦ, διότι ἡ αὐτὴ λέξις ἢ ῥῆσις, ἅπαξ τεθεῖσα, ἐννοεῖται ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀμφότερα τὰ κῶλα.

§. 14. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον γίνεται ἡ βραχυλογία, ὅταν ἐν-

νοῦται μὲν ἡ αὐτὴ λέξις ἀλλὰ κατ' ἄλλον σχηματισμὸν διάφορον εἰς ἀριθμὸν, εἰς πρόσωπον, εἰς χρόνον, εἰς ἔγκλισιν, κτλ, ἢ εἰς πολλὰ ὁμοῦ· σὺ τε Ἑλληρ εἶ, καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες (Ξ. Ἀρ. Β', 16) = καὶ ἡμεῖς Ἕλληνές ἐσμεν.—οὐ γὰρ διὰ τὴν παράνομον ἐνοίκησιν αἱ ξυμφοραὶ γενέσθαι τῇ πόλει (Θ. Β', 17), ἔνθα παραληπτέον τὸ δοκοῦσιν ἐκ τοῦ προηγηθέντος δοκεῖ· τὸναντίον δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ Θουκυδίδῃ ὀλίγον τι κατωτέρω (Β', 20) λέγοντι τὸ πεδῖον τεμεῖν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν χωρήσεσθαι, παραληπτέον τὸ ἐδόκει ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐδόκουν.—οἱ στρατηγοὶ ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοῦτο τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει καὶ οἱ Ῥηγῖνοι, οὐκ ἐθέλησαντες ἔνδοξον εἶναι (Θ. Γ', 46) = καὶ οἱ Ῥηγῖνοι ἀντεκεκρούκεσαν.—ἡμεῖς δὲ ὁμοῖοι τότε καὶ νῦν ἐσμέν (Θ. Η', 36) = καὶ τότε ἤμεν καὶ νῦν ἐσμέν.

§. 15. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ὧ μῆτερ, ὡς πράσσεις κακῶς, ὅσον περ εὔποτε (Εὐρ. Ἐκ. 56), ἔνθα παραλαμβάνεται τὸ ἔπρασσε.—σὺ μὲν τιμῆς, ἡμεῖς δὲ ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν.—καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοὶ τοὺς πέλας ἀδικῶσιν (Θ. Γ', 79) = ὅταν ὑπ' ἄλλων ἀδικῶνται.—οἱ (Ἀθηναῖοι) ἄρχειν τε τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι καὶ ἐπιόντες τὴν τῶν πέλας δηοῦν ἢ μᾶλλον ἢ τὴν ἑαυτῶν ὄραν (Θ. Β', 11) = ὄραν δηουμένην.—ἡμεῖς δὲ ἐν οὐδεμιᾷ πω τοιαύτῃ ἀμαρτίᾳ ὄντες οὔτ' αὐτοὶ οὔθ' ὑμᾶς ὄρωντες (Θ. Α', 78) = οὔθ' ὑμᾶς ὄρωντες ἐν τοιαύτῃ ἀμαρτίᾳ ὄντας.—οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδὲν οὔτε μέλλοντες (Ἰσ.) = μέλλοντες πάσχειν.

§. 16. Δυσκολώτερος εἶναι ὁ τρίτος τρόπος τῆς βραχυλογίας, καθ' ὃν οὔτ' αὐτὴ οὔτε σύστοιχος λέξις ἐπαναληπτέα ἐκ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο κῶλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν μόνον συγγενής, εἰς εὐρεσιν τῆς ὁποίας πολλάκις πρέπει νὰ μοχθήσῃ ὁ νοῦς· ὡς ἐκάστω ἔργον προτάσων (Ἡρ. Α', 114) = ὡς ἐκάστω ἤρμοζεν.—ἀπέπλευσαν ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις (Θ. Α', 89) = ὡς ἕκαστοι εἶχον πατρίδος, οὕτως ἀπέπλευσαν ἕκαστοι εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας.

§. 17. Οὕτω βέβαια καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α', 142) τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης ἐστίν, ὡσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχη, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μηδὲν ἐκείνῳ παρέργον γίγνεσθαι· ἔνθα πρὸ τοῦ γίγνεσθαι ἐννοητέον τὸ χρῆ, ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐνδέχεται κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.—

καὶ βασιλεῖ ἐξείραι ἀεὶ ἐπὶ τοὺς αὐτοῦ (= αὐτόθι, ἐν Ἀσίᾳ) Λυπηροὺς τοὺς ἐτέρους ἐπάγειν (Θ. Η, 46) = ἐξείραι ἔφη, ἐκ τοῦ προηγηθέντος παρήκει παραλαμβανόμενον. Ἐν δὲ τῷ (Θ. Δ, 85) καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἔξω πιστὴν ἀποδεικνύσαι ἀλλ' ἢ ἄδικον τὴν ἐλευθερίαν ἐπιφέρειν ἢ ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος τιμωρῆσαι τὰ πρὸς Ἀθηναίους, ἦν ἐπίωσιν, ἀφίχθαι, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ἀναπληρωτέον τὸ δόξω, ἐξ ὅλης τῆς προηγουμένης ῥήσεως παραλαμβάνομενον.

§. 18. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ἐν αἷς ἀναπληρωτέα ἢ ἀντίθετος ἔννοια· νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν (Ὀδ. Ο, 34) = νυκτὶ καὶ ἡματι. — εὖ πράσσει τὰ φίλων δ' οὐδὲν ἦν τις δυστυχῆ (Εὐρ. Φ. 406) = εὖ πράσσει καὶ τὰ φίλων ἔσται τι, κτλ. (Ἴδε σ. 24, §. 2)· ἄλλως δὲ ὁ Οὐαλκεναῖρος· οὕτως ἐπὶ τοῦ οὐχ ἠκιστα πολλάκις ἀντιθέτως ἔννοητέον τὸ μάλιστα.

§. 19. Κατὰ τὰ προηγουμένα (§. 14—15) μετὰ πλείστων ἄλλων εἶναι καὶ τὰ ἐπόμενα· τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἢ πόλις ἢ πέμπουσα παρεχέτω μέχρι μὲν τριάκοντα ἡμερῶν σῖτον, ἐπὴν ἔλθῃ ἐς τὴν πόλιν τὴν ἐπαγγείλασαν βοηθεῖν (Θ. Ε, 47), ἔνθα μετὰ τὸ ἔλθῃ ἐννοεῖται τὸ ἢ βοήθεια, ἐκ τοῦ προηγηθέντος βοηθοῦσιν. — οὐ γὰρ οἱ ἄρχοντες ἄλλων, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς νικηθεῖσιν, ἀλλ' ἦν οἱ ὑπήκοοί που τῶν ἀρχάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν (Θ. Ε, 91), ἔνθα μετὰ τὸ ἀλλὰ ἐννοητέον δεινόν, παραλαμβάνομενον ἐκ τοῦ προηγηθέντος δεινοί.

§. 20. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν οἷς ἐκ τοῦ προηγουμένου ἐξακτέον τὸ ἀντίθετον· ἀμελήσας ὧν περ οἱ πολλοὶ (Πλ. Ἀπολ. 36), ἐπιμελοῦνται δηλ. — ἀλλ' οὐ δίκαιον (τοὺς μὲν πολεμίους ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ζυγγενεῖς διαφθεῖραι), ἀμύγειν δέ (Θ. Σ', 79) = ἀμύνειν δὲ δίκαιον. — ὃ τ' ἔχων ἀμφοτέρα (τὸ γινῶναι τε καὶ σαφῶς διδάξαι), τῇ δὲ πόλει δύσρους, οὐκ ἂν ὁμοίως τι οικείως φράζοι προσόντος δὲ καὶ τοῦδε (Θ. Β', 60) = καὶ τοῦδε τοῦ εὔνου τῇ πόλει, κτλ.

§. 21. Εἰς τὴν βραχυλογίαν, γενικώτερον ἐκλαμβάνομένην πρέπει νὰ ἀναχθῆ βέβαια καὶ πᾶσα ἄλλη πλοκὴ λόγου συντασσομένη. Οὕτω, π. χ. τὸ (Ξ. Ἀρ. Ε, γ', 12) ἄλσος ἡμέρων δένδρων ἐφυτεύθη ὅσα ἐστὶ τρωκτὰ ὠραῖα = δένδρων ὅσα ἐστὶν οἷα τρωκτὰ ὠραῖα φέρειν. — ὃ δὲ (Ξενοφῶν) τοὺς ἡμετέρους πόνους ἔχει (Ξ. Ἀρ. Ζ', ς', 9) = τὸν μισθὸν τῶν ἡμετέρων πόνων· οὕτως ἐν τῇ συνηθείᾳ τρώγει τοὺς κό-

πους μου.—εἰ μέλλουσι τοιαῦται διάνοιαι ἐγγραφήσεσθαι ἀνθρώποις (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 52)=ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς.—ἐπιθυμῆσαρτες δὲ κύριοι εἶναι πάντων, διὰ ταῦτα καὶ ὧν εἶχον ἀπέτυχον (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 45)=ὧν τε ἐπεθύμησαν καὶ ἐκείνων ἃ εἶχον ἀπέτυχον.—καὶ εἴκοσι μάλιστα ἐνέμειναν τῇ ἐξόδῳ ἐθελοῦνται τρόπῳ τοιῷδε (Θ. Γ', 20)=τρόπῳ τοιῷδε παρασκευασθείση.

§. 22. Ἀκριβῶς δὲ εἶπεν καὶ πολλὰ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πονήματος τούτου εἰς τὴν παράλειψιν ἐν γένει ἀναφερθέντων (σ. 3—4, §. 11—13. σ. 4—5, §. 14—19) κυρίως εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῆς παραλείψεως ἀνάγονται, εἰς τὴν βραχυλογίαν. Τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦτο μοι ἐν τοῖς θεióτατον φαίνεται γίγνεσθαι (Ἡρ. Ζ', 137)=ἐν τοῖς θείοις θεióτατον (σ. 48, §. 22), κατ' ἄλλους δὲ=ἐν τοῖς θεióτατον (=θειοτάτως) γινομένοις.

§. 23. Οὕτω λοιπὸν καὶ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα λεγόμενον εἰς τὴν βραχυλογίαν ἀνάγεται. Καλεῖται δὲ ἀσύνδετον σχῆμα ἢ ἄνευ συμπλεκτικῶν καὶ συνδεδετικῶν μορίων πλειόνων συμπλοκῆ· ἢ τε ἐν τῷ στρατεύματι πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὀλοφυρμός, βοή, ρικῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι (Θ. Ζ', 71)—συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐώθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον (Ξ. Ἑλλ. Δ', Γ', 12). Οὕτως ἀσυνδέτως ἐκφέρεται τὸ ἄνω κάτω ἐν τῷ ἀνάτρεψον ἔμπαλιν, ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ (Εὐρ. Β. 348. Ἴδε καὶ Ἰφ. Τ. 282), ἄλλως λεγόμενον ἄνω τε καὶ κάτω (Εὐρ. Φ. 188), κλ' ἐκ τούτου δὲ τὸ παρ' ἡμῖν κατωρικόν=ἔπιπλα ἢ κινητὴ οὐσία ἄνω καὶ κατὰ κάτω μετακομιστή.

§. 24. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πλοκῆς ὀλοκλήρων λόγων· καὶ ἐκ τῶν παρόντων ἐλπίδα χρῆ ἔχειν· ἤδη τινὲς καὶ ἐκ δειροτέρων ἢ τοιοῦτων ἐσώθησαν (Θουκ. Ζ', 77), ἔνθα δικαιολογεῖται τὸ ἀσύνδετον, κατὰ τὸν Πόππον, διὰ τὸ πάθος τοῦ λαλοῦντος.—τούς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυθθαρομένους ἀθέμιστα ποιεῖν ἠγεῖτο (Ξ. Ἀπομν. Α, α, 9), ὅπερ οἷον ἀνακεφαλαίωσις τῶν προηγουμένων.—οὐκ ἂν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ κακοδαιμονία τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι; (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 19)—ἐνὶ δὲ μόνῳ προέχουσιν οἱ ἰππεῖς ἡμᾶς· φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῖν (Ξ. Ἀρ. Γ', β', 19)· ἔνθα τὸ τελευταῖον εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ προεξαγγελθέν-

τος· οὕτω καὶ ἐπὶ συμπερασμάτων μὴ καταφρόνει, ἔφη, ὧ Νικομα-
χίδῃ, τῶν οἰκονομικῶν ἀνδρῶν (Ξ. Ἀπομν. Γ', δ', 12). Καὶ ἐπὶ
ἄλλων προσέτι περιστάσεων γίνεται τὸ ἀσύνδετον, περὶ οὗ καὶ ἰδιαί-
τερα πονήματα ἐγράφησαν (Ἴδε καὶ Λογγίνον Κεφ. 10').

§. 25. Εἰς τὴν βραχυλογία ἀνάγεται καὶ τὸ συντακτικὸν σχῆ-
μα τὸ καλούμενον Ζεῦγμα. Καλεῖται δὲ ζεῦγμα ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ
πλοκὴ καθ' ἣν εἰς πλείονα κῶλα τίθεται ἓν κοινὸν ῥῆμα, οὔτινος ὅ-
μως ἢ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς σημασία δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πρέπει
ἢ τὸ αὐτὸ νὰ ἐκληφθῆ κατ' ἄλλην σημασίαν, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας
τῶν ἐννοιῶν τοῦ ἐνὸς καὶ ἄλλου κώλου πρέπει νὰ ἐξαχθῆ ἄλλο ῥῆμα
κατάλληλον· ἔλεν δ' Οἰνομάου βίαν παρθέρον τε σύνευρον (Πινδ.
Ὀ.λ. Α', 88), ἔνθα τὸ ἔλεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κώλου σημαίνει τὸ
ἐρίκησεν ἢ ἐφόρευσεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ ἔλαβεν.—ἢ μὲν (Θέτις)
εἰς ἄλλα ἄλτο, Ζεὺς δ' ἐὸν πρὸς δῶμα (Ἰλ. Α, 532), ἔνθα παραλη-
πτέον ἔβη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἀνάλογον· ὅθεν καὶ ἐξ ἀναλόγου ἐν-
νοεῖσθαι λέγεται περὶ τῶν τοιούτων· οὕτω καὶ ἡ προαῖσιν ἢ βαθυ-
σκαφεῖ κόνει κρύψον (Σ. Ἡ.λ. 435), ἔνθα ἡ ἄγνοια τοῦ τοιούτου
σχήματος ἐγέννησε τὰς ἀτόπους διορθώσεις ποαῖσιν καὶ ροαῖσιν· ἐν
ᾧ ἐν τῷ προαῖσιν, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ κρύψον, παραληπτέον κατ'
ἀναλογίαν ρίψον, δός, ἢ τοιοῦτόν τι· τοιοῦτον καὶ τὸ (Σ. Τ. 271)
θεοὺς εὐχομαι μῆτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀριέναι τινά· καὶ τοῦτο δι-
ορθωθέν, καὶ τὸ (Πλ. Χαρμ. 161) ὑποδήματα σκυτοτομεῖν, καὶ λή-
κυθον καὶ σιλεγγίδα, ἄλλα πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ πολ-
λότατα ἄλλα, περὶ ὧν ἐν τῇ ὅσον οὐπω ἐκδοθησομένη Β' Περιόδῳ.

§. 26. Εἰς τὸ ζεῦγμα ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου καθ' ἣν
τὸ ῥῆμα τοῦ προηγουμένου κώλου, συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχον, συν-
άπτει δύο ἐννοίας εἰς μίαν· ἀρίστατο εἰς οἴκημά τι (Πλ. Φαίδ. 116)
=ἀρίστατο ἵνα πορευθῆ, κτλ.—βοᾷ πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατα-
σκάψων τὴν πόλιν (Εὐρ. Φ. 1162)=βοῶν αἰτεῖ.—ἐβουλεύοντο ἐκ-
λιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας (Ἡρ. Γ', 100). Οὕτω
παρ' ἡμῖν λείπει εἰς τὴν ξενιτείαν. Ὡσαύτως οἱ Ἀθηναῖοι μετέ-
γνωσαν Κερκυραίοις ξυμμαχίαν μὴ ποιήσασθαι (Α', 44)=μετέ-
γνωσαν καὶ ἔγνωσαν.

§. 27. Ζεῦγματος εἶδος εἶναι καὶ ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ'
ἣν δύο ἐνικὰ ὑποκείμενα ἔχουσι κοινὸν ῥῆμα, κατὰ πληθυντικὸν ἀρι-

θμὸν μεσολαβοῦν· *Περιφλεγέθων τε ρέουσι Κωκυτός θ', κτλ.* (Ὀδ. Κ, 514. Ἴδε καὶ Ἰλ. Ε. 774. Υ, 138) Ὡσαύτως καὶ ἡ κατὰ πρωτικὴν σύνταξιν μεσολάβησις πληθυντικοῦ ἐπιθέτου εἰς δύο ἐνικά οὐσιαστικά ἀνήκοντος· τὸν μὲν Ἐχίονα, κεχλάδορτας ἦβα, τὸν δ' Εὐρυτορ (Πίνδ. Πυθ. Δ', 179). Τοῦτο καλεῖται ἰδιαιτέρως *Ἀλχημαρικὸν Σχημα* καὶ *Προεπιζευκτικὸν ἢ Προεπιζευξίς*.

Β. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 28. Ὁ πλεονασμὸς εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐλλείψεως. Διὰ τῆς ἐλλείψεως παραλείπομέν τι ὅπερ ἔπρεπε μὲν νὰ τεθῆ, ἀλλὰ δὲν τίθεται ὡς εὐκόλως ὑπὸ τοῦ νοῦς ἀναπληρούμενον, διὰ τοῦ πλεονασμοῦ προστίθεται τι ὅπερ φαίνεται περιττόν, ὡς δι' ἄλλης ἤδη συνωνύμου λέξεως ρηθέν· Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου (υἱός).—ὠνομασμένος κέκληται, κτλ.

§. 29. Ἄν καὶ ὁ πλεονασμὸς φαίνεται εὐκολώτερος τῆς προεξηγηθείσης ἐλλείψεως, ἔχει ὅμως καὶ οὗτος τὰς δυσκολίας του· διότι, εἰ μὲν ὁ πλεονασμὸς ἐμφαίνει τι περιττόν, πάνθ' ὅσα τιθέμενα εἰς τὸν λόγον δὲν προσθέτουσι μὲν νέκν ἔννοιαν, ἀλλ' ἐμποιοῦσι δύναμιν, χάριν, διάκρισιν, περιγραφὴν καὶ πληρεστέραν ἔκφρασιν, δὲν πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς πλεονασμούς, διότι δὲν εἶναι πάντῃ πάντως περιττά, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τοῦ πλεονασμοῦ.

§. 30. Διὰ τοῦτο, ἀφαιρέσαντες ἐκ τῶν καθαρῶν πλεονασμῶν τοὺς φαινομένους πλεονασμούς, ὡς ἐκ τῶν κυρίων ἐλλείψεως τὰς καταχρηστικώτερον ἐλλείψεις λεγομένας, ἠλάττωσαν παραπολὺ τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν πλεονασμῶν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολούμενοι φιλόλογοι.

§. 31. Ἐπειδὴ τὸ ὑποκείμενον εἶναι ὠρισμένον, καὶ ἀπλούστατον τὸ καθαρὸν συνδετικόν, διὰ τοῦτο οἱ πλεονασμοὶ εὐκολώτερα πίπτουσιν ἐπὶ τῶν κατηγορουμένων καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν· γέγει γενναία (Πλ. Σ. 231).—φεύγωρ φυγῆ (Πλ. Συμπ. 195).—φύσει πεφυκώς (Ξ.), κτλ. Ἐξαιρέτως δὲ ἐπὶ τῶν μορίων· καὶ πολλῶ μετέπειτα χρόνῳ ὕστερον (Ἡρ.).—πάλλιν αὔθις.—οὕτως ὡσαύτως (Πλ.).—ὅποια κισσὸς δρυὸς ὅπως τῆςδ' ἔξομαι (Εὐρ. Ἐκ. 398).—ὅσον ἀπὸ βοῆς ἔνεκα (Θ. Η, 92), κτλ. Πλεοναστικά εἶναι καὶ τὰ παίδων ἀπαιδες (Εὐρ. Ἄνδρ. 613).—οἰκοφύλαξ δόμων, κτλ.

§. 32. Χωρίζουσι δὲ τῶν κυρίων πλεονασμῶν τὰς πολλῶν ἕνεκα γινόμενας προσθήκας εἰς τὸν λόγον· *ἀ. περισσο. λογίας χάριν πρὸς μείζονα τοῦ πράγματος ἀνάδειξιν· πο. λεμιζέιν ἠδὲ μάχεσθαι, ἠγήτορες ἠδὲ μέδορτες, θάνατόν τε μόρον τε· ῥ'. ἐπεξηγήσεως χάριν· ἔππους ἀθ. λοφόρους, οἱ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο* (Ἰλ. I, 124). — *πο. λύτροπον* (= πολὺπληγκτον), *ὅς μάλα πολλὰ πλάγχθη* (Ὀδυσ. ἀρχ.). *γ'. περιγραφῆς καὶ πληρεστεράς ἐκφράσεως χάριν· ὄδυρμάτων θρήνοι, θρήνων ὄδυρμοί, κοίτης λέκτρον, λέκτρον κοῖται, καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως· συνήθης δὲ μάλιστα ἡ τοιαύτη λογοπλήθεια τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς πρὸς περιγραφὴν πάθους, εἰς ὑπερβολὴν πολλάκις καταντῶσα.*

§. 33. Εἰς τούτους ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς· *κατ' αἴσαν οὐδ' ὑπὲρ αἴσαν* (Ἰλ. Z, 333). — *ἐκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς* (Ἰλ. K. 113). — *οὐ γάρ μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν, ἀλλ' ὤριστος* (Ὀδ. P, 145). — *οὐχ ἤκιστα, ἀλλὰ μάλιστα* (Ἠρ. B', 43). — *Σύνηθες δὲ τοῦτο τοῖς Ἴωσι μάλιστα, καὶ φύσει λαλιστόροις οὔσι καὶ προσπαθοῦσι νὰ ἀφαιρέσωσι πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ πράγματος, πανταχόθεν θεωρουμένου. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἀπαντῶνται· γνωτὰ κ' οὐκ ἄγνωτα* (Σ Φ. 58) — *ἐκόρτες, οὐκ ἄκορτες* (Εὐρ. Ἄνδρ. 357). — *μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἤκιστα ἐβλάψεν ὁ παιωνισμός* (Θουκ. Z', 44). — *βία λαμβάνειν, οὐ πείθοιτας* (Ξ. Ἀρ. Ε', 11). — *λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύφομαι* (Δημ. Χερσ. 108). Τοῦτο δὲ μετὰ τῶν ὁμοίων ὀνομάζεται *Σχῆμα ἐκ παραλλήλου*, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ἀντιθετικὸς *παραλληλισμός*.

§. 34. Εἰς τοὺς πλεονασμοὺς ἀνάγεται καὶ τὸ σχῆμα τὸ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς καλούμενον *ἐν διὰ δυοῖν*, εἶον *χρυσὸν καὶ φιάλας* = χρυσᾶς φιάλας. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' Ἡροδότῳ (A', 111) *ἐθάμβεον δ' ὀρέων χρυσῶ τε καὶ εἴμασι κεκοσμημένον* = χρυσοῖς εἴμασι. — καὶ (Γ', 1) *ἐν ἐσθῆτί τε καὶ χρυσῶ* = ἐν ἐσθῆτι χρυσοῖ· οὕτω καὶ (Πινδ. Πυθ. A', 37) *στεφάνοις ἵπποις τε* = στεφάνοις ἵππικοῖς, ἐν ἵππικοῖς ἀγῶσι δηλ. διδομένοις.

§. 35. Καίτοι δὲ ἐπροσπάθησαν οἱ φιλόλογοι νὰ διαστείλωσιν ἀκριβῶς τὰ τῆς κυρίας ἐλλείψεως καὶ τὰ τῆς βραχυλογίας, τὰ τοῦ κυρίως καὶ καθαροῦ πλεονασμοῦ καὶ τοῦ καταχρηστικῶς λεγομένου

πλεονασμοῦ, μένουσιν ὁμῶς πολλὰ ἀμφοιβαλλόμενα, πολλὰ περὶ ὧν διαφωνοῦσιν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοὶ εἰ πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο εἶδος ἑκατέρου τοῦ γένους.

§. 36. Εἰ μὲν ὀνομασθῶσι καθαροὶ πλεονασμοὶ τὰ ἐν τῷ παρόντι τῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', α', 29).—διὰ παντός ἀεὶ τοῦ χρόνου (Ξ. Κ. Π. Η, β', 1).—ἀνθ' οὗ . . . ἀντὶ τούτου (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 8), ἴσως καὶ τὸ αὐτόθεν ἐξ αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 31): ὡσαύτως τὰ κρουγῆ βοᾶν (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 40).—δρόμῳ θεῖν (Ξ. Ἀν. Δ', ζ', 25).—φεύγειν φυγῆ (Πλ. Συμπ. 195), κτλ' δυσκόλως ὁμῶς θέλουσιν ἐκληφθῆ ὡς τοιοῦτοι πολλαὶ ἄλλαι φράσεις, ἐν αἷς τὸ προστιθέμενον χρησιμεύει εἰς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ ἡγούμενου· εἰς Μήδους ἐνθάδε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 15).—οἴκοθεν ἐκ Περσῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 29).—ἐνθάδε ποι πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν (Ξ. Κ. Π. Ζ', γ', 4). Οὐδὲ τὰ ἐπόμενα δὲ εἶναι πάντῃ πάντως ἀργά· κατεθεᾶτο ἀποβλέπων (Ξ. Ἀν. Α', η', 14).—κατὰ μέρος μερισθέντες (Ξ. Ἀν. Ε', α', 9).—ἀποσπᾶσας ἐστρατοπεδεύσατο χωρὶς (Ξ. Ἀν. Ζ', β', 11).—σὺν τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 33), κτλ. Ἀλλὰ ὅταν ἡ τοιαύτη ἐξακρίβωσις ἦναι ἀδύνατος, τότε ἀρκείτω, μέχρι δευτέρων φροντίδων, ἢ ἐπὶ τὸ γενικώτερον χαρακτηήρισις εἰ ἔστι πλεόν ἢ ἔλαττον τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου.

Γ'. Περὶ Ἑλξεως ἢ Ἐφέλξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 37. Ἑλξίς, Ἐφελξίς ἢ Ἐφέλκυσις, κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμαν, ἐν τῇ συντάξει καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκῆ, καθ' ἣν δύο κῶλα συνδεδεμένα οὕτως ἐπενεργοῦσι πρὸς ἄλληλα, ὥστε ἢ τὸ ἐπόμενον ἔλκει καὶ συμμορφώνει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἡγούμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον συµμεταβάλλει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον· τὸ οὗτος ἐστὶν ὁ ἀνήρ ὃν εἶδες γίνεται οὗτος ἐστὶν ὃν εἶδες ἄνδρα· ἐκ τοῦ χρωμαί τοῖς ἀγαθοῖς ἃ ἔχω γίνεται χρωμαί οἷς ἔχω ἀγαθοῖς. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ ἀνήρ, εἰς τὸ ἡγούμενον κῶλον ἀνήκον, μετατρέπεται εἰς τὸ ἄνδρα, κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἀναφορικοῦ ὄν, εἰς τὸ ἐπόμενον κῶλον ἀνήκοντος· ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι τὸ ἃ τοῦ δευτέρου κῶλου ἔγινεν, οἷς κατὰ τὸ ἀγαθοῖς τοῦ πρώτου.

§. 38. Δὲν ὑπάρχει ἴσως ἰδίωμα ἢ σχῆμα ἐν τῇ ἑλληνικῇ συν-

τάξει οὔτε γενικώτερον οὔτε ποικιλώτερον παρὰ τὴν ἔφελξιν ἤτις, τείνουσα νὰ ἐνώσῃ εἰς ἓν δύο κεχωρισμένας ἐννοίας, μεταβάλλει καὶ μεταμορφώνει τὰ κῶλα τοῦ λόγου εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε πολλάκις κατακτιῶσι δυσδιάγνωστα.

§. 39. Παρατηρεῖται δὲ μάλιστα ἡ ἔφελξις ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων, μετασχηματίζουσα, ὡς εἶπομεν, ἤτοι τὸ ἡγούμενον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἐπόμενον κατὰ τὸ ἡγούμενον, ἅπερ εἶναι τὰ δύο κυριώτερα εἶδη τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τούτου σχήματος ἢ ἰδιώματος.

§. 40. Ἐκ δύο μερῶν συνισταμένων τῶν ἀναφορικῶν λόγων (σ. 172, §. 2), ἡ φύσις αὐτῶν ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ μὲν πρῶτον, τὸ ἀναφερόμενον, νὰ ἔχῃ τὴν βάσιν τῆς ἀναφορᾶς, τὸ δὲ δεύτερον μέρος νὰ ἔχῃ τὸ ἀναφορικόν, ἀναφέρον καὶ ἀναπολοῦν τὸ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει. Πτωτικὸν δὲ ὄν τὸ ἀναφορικόν πρέπει, κατὰ τὴν τακτικωτέραν πλοκὴν, νὰ συμφωνῇ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμὸν πρὸς τὸ προηγούμενον, τὸ ἀναφερόμενον, ἢ δὲ πτώσις νὰ τίθεται ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα ἑκατέρου τοῦ κώλου· ἔστι δίκης ὀφθαλμός, ὅς τὰ πάνθ' ὄρᾳ (Γν.).—Σωκράτης ἠγαντιώθη τοιαύτη ὀργῇ τοῦ δήμου, ἣν οὐκ ἄρ οἶμαι ἄλλον οὐδένα ἄνθρωπον ὑπομεῖναι (Ξ. Ἀπομν. Δ', δ', 2).

§. 41. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν φυσικωτέραν πλοκὴν, δυνάμει δὲ τῆς ἐφέλξεως τοῦ πρώτου εἴδους, τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικόν, ὅπερ ἔπρεπε νὰ προτάσσηται μεταβάλλον θέσιν, μεταβάλλει καὶ πτώσιν, τιθέμενον ἐν τῷ κώλῳ τοῦ ἀναφορικοῦ καὶ κατὰ τὴν πτώσιν αὐτοῦ· οὕτως, ὡς ἀνωτέρω εἶδουμεν, ἐκ τοῦ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὄν εἶδες, γίνεται οὗτός ἐστιν ὄν εἶδες ἄνδρα· ἐμφάσεως δὲ καὶ μείζωνος ἀναδείξεως χάριν καὶ προτάσσεται ὀλόκληρον τὸ ἀναφορικόν κῶλον, οὕτω μεταθεβλημένην ἔχον τὴν πτώσιν· ὄν εἶδες ἄνδρα οὗτός ἐστιν.—τὸν ἄνδρα τοῦτοιο ὄν πάλαι ζητεῖς οὗτός ἐστιν ἐνθάδε (Σ. Τ. 449).—τὴν οὐσίαν ἣν κατέλιπεν οὐ πλείονος ἀξία ἐστίν (Λυσ. Ἀριστοφ. Χρημ. §. 47).—Μελέαγρος τὰς τιμὰς ἃς ἔλαβε φανεραί (Ξ. Κυνηγ. Α', 10)=φανεραὶ αἱ τιμαὶ ἃς Μελέαγρος ἔλαβεν.

§. 42. Ἐνταῦθα, νομίζω, ἐφέλκτεον καὶ τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρου Ἀπολογία §. 32) ἐὰν τις ἄνθρωπον ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βία, διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλει, ἐὰν δὲ γυναῖκα ἐφ' αἰσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι. Ἄλλ' ἐν τούτῳ

ἀ. μὲν μετὰ τὸ γυναῖκα προσθετέον πειθοῖ αἰσχύνῃ· β'. τρεπτέον τὸ ἐφ' αἰσπερ εἰς τὸ ἐφ' οἰσπερ, ἵνα ἢ ἐφ' οἰσπερ ἀμαρτήμασιν ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι· καὶ ἄνευ τούτου ὅμως, δυνατὸν, θηλυκοῦ προηγουμένου, νὰ ἔπηται οὐδέτερον, καὶ τοῦτο τὸ ὀρθότερον· ἐφ' αἰσπερ (αἰτίαις) ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι, ὅ ἐστιν ἀποκτείνεσθω (Ἴδε Ταύλωρον εἰς τοῦτο τὸ τοῦ Λυσίου χωρίον).

§. 43. Συνήθως δὲ ἐκφέρονται οὕτω τὰ οὐδείς ὅς τις οὐ=οὐδείς ἐστὶν ὅς τις οὐ· οὐδενὸς ὅτου οὐ πάντων ἂν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατὴρ εἶην (Πλ. Πρωτ. 317)=οὐδείς ἐστὶν ὅτινος οὐκ ἂν εἶην πατήρ. —Γοργίας οὐδενὶ ὅτῳ οὐκ ἀπεκρίνετο (Πλ. Μερ. 70)=οὐδείς ἦν ὅτῳ οὐκ ἀπεκρίνετο. —οὐδένα κίνδυνον ὄντινα οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι (Δ. Στεφ. νθ)=οὐδείς κίνδυνος ὄν=πάντα.—'Απολλόδωρος κλαίων καὶ ἀγαρακτῶν οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων, πλήν γε Σωκράτους (Πλ. Φαίδ. 127)=οὐδείς ἦν ὄντινα. Τὸ ἀρχαιότερον παράδειγμα τῆς τοιαύτης συντάξεως ἀπαντᾶται παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Σ, 192)· ἄλλου δ' οὔτεν οἶδα, τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δῶω. Σπανιώτερον δ' ἐν τοῖτοις τὸ ὅς (Πλ. 'Αλκ. Α', 103).

§. 44. Τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ἐφέλξεως καθ' ὃ τὸ ἐπόμενον, ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου ἐφελκόμενον, συμμορφοῦται καὶ συσχηματίζεται κατ' αὐτό, γίνεται, ὅταν τὸ μὲν ῥῆμα τοῦ ἀναφορικοῦ κώλου ἀπαιτῆ αἰτιατικὴν, τὸ δὲ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν ἦναι κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν· ἀπὸ τῶν δῶρων ὧν λαμβάνουσιν (Πλ.)=ἀπὸ τῶν δῶρων, ἃ λαμβάνουσι.—χειμῶνος ὄντος οἴου σὺ λέγεις (Ξ. 'Αρ. Ε, ἡ, 3)=οἶον σὺ λέγεις.—ἐξελεγχομένης τῆς αἰτίας, ἧς εἶχον (Ἰσ. Ἀρτίδ. ιζ').—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ (Ἰσ. Συμμαχ. ιβ'). Εἰς ταῦτα ἔλκουσι καὶ τὸ δοηρικὸν (Ἰλ. Ε, 265) τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωτ' περ εὐρύοπα Ζεὺς δῶχ' . . . Ἀλλὰ τοῦτο τότε ἀληθεύει, ὅταν ἐννοηθῇ ὅτι ὁ Ζεὺς ἔδωκε τῷ Τρωτ' ὀλόκληρον τὴν γενεάν τῶν ἵππων ἐκείνων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἧς δοθῇ διαιρετικὴ ἐννοια=ἐξ ἧς ἔδωκε, κτλ. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐναλλασσομένης τῆς τάξεως· ἀπολαύω ὧν ἔχω ἀγαθῶν.—χρῶμαι οἷς ἔχω βιβλίοις, κτλ· καὶ παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ· ἀμελῶ ὧν με δεῖ πράττειν (Ξ.).—ὧν ἔλαβεν (ἡ πόλις ἡμῶν) ἀπασι μετέδωκεν (Ἰσ. Πανηγ. ς').

§. 45. Ἡ αὐτὴ ἔλξις ἐπιπρατεῖ ἐνίοτε, καὶ ὅτε τὸ ἀναφορικὸν

κῶλον ἔπρεπε κανονικῶς νὰ ἦναι κατ' ὀνομαστικὴν ἀνθρώπους αἰρούμεθα τοὺς μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους, οἷς ὁπόταν τις πλείονα μισθὸν διδῶ, μετ' ἐκείνων ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν (Ἰσ. Συμμ. ις')=οἶ, ὁπόταν, κτλ.—πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχουεν Ὀλύρθιοι νῦν, ἂ τὸτ' εἰ προείδοτο οὐκ ἂν ἀπόλωντο (Δημ. Φ. Γ', ιδ').

§. 46. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῦ οἶος μετὰ τοῦ ῥήματος εἶναι. Οὕτω, π. χ. ἠδέως χαρίζονται οἶῳ σοὶ ἀνδρὶ (Ξ. Ἀπομν. Β', θ', 3). Τοῦτο κυρίως μὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι ἀνδρὶ τοιούτῳ, οἶος σὸ εἶδιὰ δὲ τῆς ἐφέλξεως, παραλειπομένου τοῦ ῥήματος εἶναι, γίνεται ἀνδρὶ τοιούτῳ οἶῳ σοί, ὅπερ κατὰ μετάθεσιν γίνεται τοιούτῳ οἶῳ σοὶ ἀνδρὶ, καὶ, τελευταῖον, κατὰ παράλειψιν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ἠδέως χαρίζονται οἶῳ σοὶ ἀνδρὶ. Παραλείπεται δὲ καὶ τὸ οὐσιαστικὸν, ὡς χαλεπὸν ἦρον καὶ οἶῳ γε ἐμοὶ παρτάπασιν ἄπορον (Πλ. Σοφ. 237). Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ τὴν γυναῖκα εὔρον ὄσην τ' ὄρεος κορυφῆν (Ὀδ. Κ, 113)=ὄση ἐστὶν ὄρεος κορυφή.—τὸ μὲν (ῥόπαλον) ἄμμες ἐσκομεν εισορώοντες, ὅσσοι θ' ἰστοὶν νηὸς εἰκοσόροιο (Ὀδ. Ι, 321)=τοῦτο ἡμεῖς ὀρώοντες ἀπεικάζομεν εἶναι τόσον, ὅσος ἐστὶν ὁ ἰστός νηὸς εἰκοσήρους.

§. 47. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ μεταβολῆς τῆς πτώσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν ἢ ἐφέλις φέρει μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ γένος καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ἀναφορικὸν μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι, καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων προσλαμβάνη ὁμοιόπτωτον ἄλλο ὄνομα· ὁ γόβος· ὁ τότε παρών, ἦν αἰδῶ εἶπομεν (Πλ. Ν. Γ', 699).—τὸν οὐρανόν, οὐδὲ δὴ πόλους καλοῦσι (Πλ. Κρατ. 405).—λόγοι μὴν εἰσὶν ἐν ἐκάστοις ἡμῶν, ἃς ἐλπίδας ὀνομάζομεν (Πλ. Φιλ. 40). Τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι καὶ τὸ (Θ. Α', 68) ὦν τὸ μὲν (ἢ ἠοτιδίαια) ἐπικαιρότατον χωρίον. Ὡσαύτως δὲ (Θ. Β', 18) καὶ αὐτῷ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅποτε πόλεμος καταλάβοι=καὶ αὐτῇ (τῇ Οἰνότη).

§. 48. Συνήθης δὲ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τοῦ δευτέρου καὶ ὅστις περιληπτικὴν ἰδέαν ἐχόντων· κακείνους στυγῶ τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει (Εὐρ. Ἡλ. 934).—γίγνονται πάνθ' ὅτι βούλουται (Ἄρφ. Ν. 348)· καὶ ἀντιστρόφως· τοῦτ' ἦν ἂ νῦν σοὶ φανερά σημαίνω κακά (Εὐρ. Ἰων. 945). Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βα-

σιλέως πρὸς αὐτόν, πάντα ἀπεπέμπετο . . . (Ξ. Ἀρ. Α', α, 5).—τῶν βαρβάρων τιρὲς ἰππέων διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύνοντες ᾧτιρι ἐντυγχάνοιεν, πάντα ἐκτεινον (Ξ. Ἀρ. Β', ε, 32) —ἐκέλευε δὲ καλεῖν ἅπαντα ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν καυσίμῳ (Ξ. Ἀρ. Γ', α, 15).

§. 49. Εἶναι δὲ σημειωτέα καὶ ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ ἀναφορικόν, ὑπὸ τῆς μετοχῆς ἐλκόμενον, μόνον εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται καὶ οὐδαμῶς εἰς τὸ ῥῆμα εἰς ὃ καὶ ἡ μετοχὴ ἀποδίδεται. Ἐάν π. χ. εἴπωμεν τεῖχος ὃ ποτε Ἀκαρνᾶνες τειχισάμενοι κοινὸν δικαστήριον εἶχον, τὸ ἀναφορικὸν ὃ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ῥῆμα εἶχον καὶ εἰς τὴν μετοχὴν τειχισάμενοι, δι' ἧς, οἶον διὰ μέσου, εἰς τὸ ῥῆμα, ὡς πρὸς τέλος, φθάνομεν. Ἔστι δὲ τοῦτο=ὃ ἐτείχισαν καὶ ὃ εἶχον οἱ Ἀκαρνᾶνες· τοῦναντίον εἰς τὸ (Θ. Γ', 105) τεῖχος ὃ ποτε Ἀκαρνᾶνες τειχισάμενοι κοινῶ δικαστηρίῳ ἐχρῶντο, τὸ αὐτὸ ἀναφορικὸν μόνον εἰς τὴν μετοχὴν ἀναφέρεται=οἱ Ἀκαρνᾶνες ἐτείχισαν τὸ τεῖχος, καὶ ἐχρῶντο αὐτῷ κοινῶ δικαστηρίῳ. Οὕτω καὶ (Θ. Β', 39) ὃ μὴ κρυφθὲν ἂν τις τῶν πολέμιων ἰδῶν ὠφελῆθειν=εἷτις δὲ τῶν πολέμιων τοῦτο, μὴ κρυφθὲν, ἴδοι, ὠφελῆθειν ἂν.

§. 50. Οὕτω καὶ ἐπὶ μορίων ἀναφορικῶν ἐμοὶ πειθόμενος ἀκολούθησον ἐνταῦθα, οἷ ἀφικόμενος εὐδαιμονήσεις (Ἠλ. Γοργ. 527).—ἦν (τιμωρίαν), πρὶν ἐμπυσεῖν εἰκὸς εἶναι τοῦ βίου τι ἀπολαῦσαι (Θ. Β', 53)· τοῦτο ἐν τῇ συνθηεῖα ἤθελεν εἶναι πρὸ τῆς ἐμπύσεως τῆς ὁποίας· τὸ αὐτὸ δὲ δεικτικῶς ἤθελεν εἶναι καὶ πρὶν ταύτην ἐμπυσεῖν.

§. 51. Ἐτι μείζων ἀνωμαλία γίνεται, ὅταν τὸ δε ἢ ὅστις, ἀντινὰ ἀναφέρηται εἰς πρόσωπον (οὔτος—δε), ἀναφέρηται εἰς πραγματικόν τι, καὶ οὕτως ἐναλλάσσεται ὁ πρόων εἰρμὸς τοῦ λόγου· συμφορὰ δε ἂν τύχη κακῆς γυναικός (Γν.)=εἷ τις τύχη, τὸ τυχεῖν.—σκαῖόν τι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φιλεῖ, θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει (Εὐρ. Δίχτ. Ἀποσπάσμ.)=εἷ τις θέλει, τὸ θέλαιν.—τὸ καλῶς ἄρξαι τοῦτ' ἐστὶν δε ἂν πατρίδα ὡς πλεῖστα ὠφελήσῃ (Θ.)=τὸ ὠφελῆσαι.

§. 52. Προσόμοιζ δὲ καὶ τὰ σωφρόνων ἀνδρῶν, οἵτινες τὰγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθερτο (Θ. Δ', 18)=σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ἢ ἴδιον εἷ τινες, κτλ, ἢ=σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ποιοῦσιν οἵτινες, κτλ.—παρτάπασι δὲ ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκη ἐχομένων, καὶ τούτων πορηῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιπορκίας τε πρὸς

Θεοῦ καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι (Ξ. Ἀν. Β', ε', 21).

Οὕτω καὶ πολλῆς εὐηθείας ὅστις οἶεται τῆς ἀνθρωπείαν φύσεως ὀρμωμένης προθύμως τι πράξει ἀποτροπὴν τινα ἔχειν (Θ. Γ', 45), ἔνθα ὁ Κρύγερος γενικὴν ἀπόλυτον δέχεται τὸ ὀρμωμένης.

§. 53. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν, τρεπομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ πραγματικοῦ εἰς τὸ χρονικὸν εἶδος, γίνηται μεταβολὴ τοῦ εἴρημοῦ· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅταν κείνῳ δοκῆ (Αἰσχ. Προμ. 258), ὅπερ ὀμάλωτερον ἂν εἴη οὕτως ἐκφερόμενον· οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὅταν ἐκείνῳ δοκεῖ=τὸ ἐκείνῳ δοκοῦν, ἢ=οὐδέποτε ἄλλοτε, πλὴν ὅταν ἐκείνῳ δοκῆ. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ ἐκ χρονικοῦ εἰς πραγματικὸν εἶδος· καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διαμένη, τοῦτ' ἐστὶ τὸ τὸν βίον ἀβίωτον βιοῦν (Λυσ. κατ' Ἀνδ. §. 31).

§. 54. Ἡ ἔφελιξις ἐπενεργεῖ καὶ ἐπὶ τῶν τοπικῶν σχέσεων. Ἐν τούτοις δηλ. τὸ πλήρες τοῦ λόγου ἀπαρτίζεται ἐκ δύο, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκεῖ ἢ ἐκεῖσε καὶ ὅπου ἢ ὁπόσε, ἐκ τῆς τοῦ ἐντεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν καὶ ὅθεν ἢ ὁπόθεν· οὗ ἂν τις ἑαυτὸν τάξη, ἐνταῦθα δεῖ μένοντα κινδυνεύειν (Πλ. Ἀπολ. Σωκρ. ις').—ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἢ ὀρμῆ ἔσται, ὅθεν καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυμνήν (Ἡρ. Α', 11).—ἐνθεν μ' ὦδ' ἀνέστησεν μολεῖν (Σ. Κ. 1286), διότι τὸ ὦδε=ἐνταῦθα, οὐχί=οὕτως, ὡς ἀλλαχοῦ· ὅθεν=ἐκ τοῦ βωμοῦ τοῦ θεοῦ, κτλ.

§. 55. Τούτων δὲ παραλειπόμενον πολλάκις τὸ ἐν ὑπονοεῖται· μαχόμενοι δὲ οἱ πολέμιοι, καὶ ὅπη εἴη στενὸν χωρίον παρακαταλαμβάνοντες, ἐκώλον τὰς παρόδους (Ξ. Ἀν. Δ', ε', 24).—ἐπεσθε (ἐκεῖσε), ὅπη ἂν τις ἠγῆται (Θ. Β', 11).—φοβοίμην μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἶόν τε ἔσται ἐξελεθεῖν (Ξ. Ἀν. Α', γ', 17)=ἐκεῖσε ὅθεν.

§. 56. Δυνάμει δὲ τῆς ἔλξεως τὸ ἠγούμενον κῶλον λαμβάνει τὸ εἶδος τοῦ ἐπομένου ἢ ἀντιστρόφως· βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἤκει (Σ. Κ. 1227)=κεῖσε ὅθεν.—διεκομίζοντο (Ἀθηναίων τὸ κοινὸν) εὐθύς, ὅθεν ὑπεξέθεντο παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὴν περιοῦσαν κατασκευὴν (Θ. Α', 89)=ἐκεῖθεν ὅπη ἢ ὅπου.—ἐκ γῆς, ὅθεν προῖκειτ', ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί (Σοφ. Τρ. 701)=ἐκ γῆς ἐν ἧ ἢ ἔνθα προῖκειτο.—καὶ ἄλλοσε, ὅποι ἂν ἀφίκη ἀγαπήσουσί σε (Πλ. Κρίτ. δ')=καὶ ἀλλαχοῦ ὅποι ἢ καὶ ὅποι ἄλλοσε ἂν ἀφίκη.

§. 57. Ἐκ τούτων ἐγεννήθησαν τὰ συνεπτυγμένην ἐννοιαν ἔχοντα· τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἤξοντα (Δ. Ὀλ. Γ', ε')=τὸν ἐκεῖ πόλε-

μον ἐκεῖθεν δεῦρο ἤζοντα.—τῶν ἐκεῖθεν ξυμμάχων παραλαβῶν (Θ. Ζ', 26).—ὅπως εἴργωσι τοὺς ἐκεῖθεν ἐπιβοηθεῖν (Θ. Α', 62).—ἐπεχείρησαν διαφορῆσαι τὰνδοθεν (Δ. Εὐβουλ. 1319).—τοῦτο δὴ τὸ κρεῖδιον τῶν ἐνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβῶν (Ἀρφ. Π.λ. 227)= τῶν ἐνδον ὄντων ἐνδοθεν ἐλθῶν καὶ λαβῶν εἰσενεγκάτω. Οὕτω καὶ διὰ τοῦ αὐτόθεν φιλονεικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν (Θ. Ζ', 71)=ὁ ἐκ τῆς γῆς πεζὸς στρατὸς=ὁ ἐν τῇ γῇ στρατὸς τῶν Συρακουσίων, αὐτόθεν ἐκ τῆς γῆς φιλονεικῶν. Οὕτως (Θ. Γ', 7) ὑπὸ τῶν αὐτόθεν ξυμβοηθησάντων (Ἴδε καὶ Θ. Β', 25. Δ', 129. Ε', 52, κτλ.).

§. 58. Εἰ δὲ εἰς πάντα ἐν γένει καὶ ἀνεξαιρέτως τὰ εἰς θεῖν ἐπιβήματα ἐπικρατεῖ ἢ τοιαύτη σημασία τῆς ἐκ τινος ὁρμῆς, δι' ἣν γίνεται ἢ προεξηγηθεῖσα ἔφελξις, ἢ πολλότατα κατήντησαν ἰσοδύναμα τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις, τὸ κάτωθεν=κάτω, τὸ ἄνωθεν=ἄνω, κτλ, περὶ τούτων φιλονεικοῦσιν οἱ φιλόλογοι. Ζητεῖται, π. χ. ἂν τὸ οἱ κάτωθεν θεοὶ (Σ. Ἀρτ. 1070)=οἱ κάτω θεοὶ ἢ=οἱ κάτωθεν ἐνεργοῦντες· ἂν τὸ οἱ ἄνωθεν οἰωνοὶ (Σ. Ἡλ. 1058)=οἱ ἄνω οἰωνοὶ ἢ οἱ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆν, πετόμενοι. Ἴνα ἐφαρμοσθῇ εἰς πολλὰ ἄλλα ἢ δευτέρα ἐκδοχῇ, πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἢ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἢ ἀντιστρόφως κινήσεις τῶν ὀμμάτων. Οὕτως ἤθελεν εἶναι τὸ (Σ. Φ. 28) ἄνωθεν ἢ κάτωθεν.—τὰ τοῦ πλοίου κάτωθεν (Δ. Φ. Β', δ'), ὁ κάτωθεν νόμος (Δημ. Ἀριστοκρ. Α, ε'), ὅπερ ἤθελεν εἶναι ὡς τὸ τῆς συνηθείας ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος, κάτωθεν δηλ. θεωρουμένου τοῦ γράμματος. Ὑπάρχουσιν ὁμως καὶ χωρία ἅτινα καὶ πρωτότυπα σύστοιχα οὐκ ἔχουσι, καὶ τοιαύτην θεωρίαν δυσκόλως ἐπιδέχονται. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἀλλαχοῦ.

§. 59. Συνηθεστάτη δὲ ἢ τοιαύτη ἔφελξις ἐπὶ τῶν προθέσεων ἀπὸ καὶ ἐκ διήρπαστο τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα (Ξ. Ἀρ. Β', 6, 16)= τὰ ἐν ταῖς οἰκίαις ξύλα διήρπαστο ἀπὸ τῶν οἰκιῶν.—ἔφρευγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν (Ξ. Ἀρ. Ε', 6, 24).—ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης (Θεόφ. Χαρ. Β')=il prend cusuite quelque morceau choisi de ce qui est servi sur la table (Κορ.).—μὴ τοὺς ἐκ τῆς ρήσου ἀναλάβωσιν.—τοὺς ἐκ τῆς ρήσου εἰς τὸ Ἡραῖον μετεκόμισαν (Θ. Γ', 79).—οἱ Πλαταιῆς τὰ ἐκ τῆς χώρας κατὰ τάχος ἐσεχομίσατο (Θ. Β', 5).—οἱ ἐκ τοῦ πλοίου σύσκηροι (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ, 15).—ἀπολωλεκῶς ἀπαντα τὰκ τῆς οἰκίας (Ἀρφ. Π.λ. 857).—ξυνε-

πεύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς (Θ. Σ', 32) = ὁ ἐν τῇ γῇ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἢ αὐτόθεν ζυνεπούχοντο.

§. 60. Τοιοῦτον καὶ τὸ (Ξ. Ἀρ. Α', 6', 18) ἦτε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὄνια ἔφυγον· ἔνθα τὸ μὲν δεύτερον προφανῶς = καὶ οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔφυγον ἐκ τῆς ἀγορᾶς· δυσκόλως δὲ δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι καὶ ἡ Κίλισσα καταλιποῦσα τὴν ἀρμαμάξαν ἔφυγε· διότι εὐκολώτερον ἢ δύνατο φεῦγειν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης ἐλαύνουσα· ὅθεν ἐκληπτέον = ἔφυγεν ἐκ τῆς θέσεως τῆς ἀρμαμάξης, ἐκ τοῦ τόπου ἔνθα ἴστατο ἡ ἀρμαμάξα. Ταῦτα ὁ Κρύγερος, ὀρθῶς βέβαια, οὐκ ἔστιν ὅμως πάντῃ ἀδύνατον ἴσως νοῆσαι ὅτι ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ὑπὸ βοῶν ἐλκομένης, ἔφυγεν ἐφ' ἵππου.

§. 61. Οὐδὲ ἡ παρὰ καὶ ἡ περὶ μένουσι τοῦ τοιοῦτου πάντῃ ἐλεύθεραι· ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ Βασιλέως πρὸς αὐτόν (Ξ. Ἀρ. Α', α, 5) = ὅστις τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων παρὰ βασιλέως ἀφικνεῖτο. — ἐξήγγελλον γάρ τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρτους Ἑλλήνων (Ξ. Ἀρ. Β', δ', 24). — οἱ παρ' Ἀριαίου (Ξ. Ἀρ. Β', 6', 1). — τὰ παρ' Ἐγεσταίων (Θ', 5', 22).

§. 62. Οὕτω καὶ τὰ περὶ δίκης (Πλ. Φαίδ. 6'). — τὰ περὶ τοῦ φρουρίου (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 26). — τὰ περὶ Προξένου (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 37). — τὰ περὶ τοῦ Ἐτεονίκου (Ξ. Ἑλλ. Ζ', θ', 1), κτλ. Ταῦτα, ἵνα ὁμοιάσωσι τοῖς προηγουμένοις, πρέπει νὰ ἐκληφθῶσιν = τὰ ἐν τῇ δίκῃ γεινόμενα καὶ τὰ περὶ δίκης πυθέσθαι, τὰ τῷ Προξένῳ συμβάντα καὶ τὰ περὶ Προξένου. Ἄλλ' εὐκολώτερον ἐν τούτοις δυνατὸν ἐννοῆσαι τὰ λεγόμενα· ὁ δὲ Εἰνδόρφιος εἰς τὴν τοιαύτην ἐφελξίν ἀνάγει καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος (Τιμ. ἀρχ.) καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος ἀναπληροῦν μέρος;

§. 63. Τὸ παραβολικὸν ὡσπερ συντάσσεται ὁμαλώτερον κατὰ τὸ ῥῆμα εἰς ὃ ἀναφέρεται· καὶ στρεπτόν δὲ ἐφόρει καὶ ψέλλια καὶ τᾶλλα, ὡσπερ (φοροῦσιν) οἱ ἄριστοι Περσῶν (Ξ. Ἀρ. Α', ή, 29). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δυνάμει τῆς ἐλξεως ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ἄλλο κῶλον· πρὸς ἄνδρας οὐκ ἀπολέκτους ὡσπερ καὶ ἡμᾶς (Θ. Σ', 68). — οἶμαι τοὺς νεωτέρους πυρθάνεσθαι ὡσπερ καὶ ἐμέ (Ἄντιφ.). — καὶ νῦν τοὺς Ἀθηναίους οὐχ ἑκάς, ὡσπερ ἐκεῖνον, ἀλλ' ἐγγὺς ὄντας περιορᾶτε (Θ. Α', 69) = οὐχ ἑκάς ὄντας, ὡσπερ ἐκεῖνος ἦν.

§. 64. Ἄλλο εἶδος ἐφέλξεως, ἐκτὸς τούτου τοῦ ἐπὶ τῶν ἀναφορι-

κῶν, γίνεται ἐπὶ τῶν προεξηγηθέντων εἰδικῶν λόγων, ὅταν ἦναι μὲν τὰ δύο κῶλα τοῦ λόγου κεχωρισμένα, καὶ ὄχι εἰς ἓν συγχωνευμένα, ὡς ἡ φύσις τῆς ἐφέ. λέξεως ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ ἡ πτώσις, ἣτις ἔπρεπε νὰ ἦναι ὑποκείμενον τοῦ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἡ ὡς ἐκφερομένου κώλου, μεταφέρεται εἰς τὸ πρῶτον κῶλον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἐν αὐτῷ ῥήματος· *ἔγνω δημοκρατίαν ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐσέρων ἀρχεῖν* (Θ. Γ', 37). — *λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυρον βίον ζῶμεν κατ' οἴκους* (Εὐρ. Μηθ. 248) = λέγουσιν ὡς ἡμεῖς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν. — *εἰ βούλεσθ' ἀκούσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο* (Ἄρφ. Εἰρ. 604). Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ *τὴν γῆν ὀπόση ἐστὶν εἰδέναι* (Ξ. Ἀπ. Δ', ζ', 2).

§. 65. Ὡς δὲ τὸ τελευταῖον (§. 64) εἶναι διάφορον τῶν δύο προεκτεθέντων εἰδῶν τῆς ἐφέ. λέξεως, οὕτω πάλιν διάφορον τούτου εἶδος εἶναι ὅταν ἡ ἀπρόσωπος σύνταξις τῶν ἀπαρεμφάτων τρέπηται εἰς προσωπικήν· *πρέπων ἔφυς, πρὸ τῶνδε φωνεῖν* (Σ. Τ. 9) = πρέπει σε πρὸ τῶνδε φωνεῖν. — *οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖςδε, ἀλλὰ Φωκέων γῆ* (Εὐρ. Ὅρ. 869) = οὐ τούτοις προσήκει κολάζειν ἡμᾶς, ἀλλὰ τῇ Φωκέων γῆ.

§. 66. Ὡσαύτως ἐγὼ δίκαιός εἰμι τῶν δ' ἀπηλλάχθαι κακῶν (Σ. Ἄντ. 400) = δίκαιόν ἐσι ἐμέ. — *καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἶ ἀντιχαρίζεσθαι* (Ξ. Κ. Π. Δ', α', 20). Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀξίος, ἀναγκαῖος, δῆλος, ἀδῆλος καὶ τῶν τοιούτων· *ἔστι δὲ ἐκεῖνο οὐκ ἀδῆλος ἐρῶν* (Δ. Μειδ. 522) = οὐκ ἀδῆλόν ἐστιν ἐκεῖνο αὐτὸν ἐρεῖν· καὶ τοῦτο διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πρὸς τὰ ἀπρόσωπα (σ. 97, §. 30), καὶ διὰ τὴν κλίσιν ἴσως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ προτιμᾶν, ὅπου ἔνεσιν, ἔμψυχον ὑποκείμενον (σ. 72, §. 11). Κατὰ μίμησιν δὲ τὰ γέλως ἡδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν (Σ. Αἶ. 79) = ἡδιστόν ἐστιν εἰς ἐχθροὺς γελᾶν. — *ἐνθυμουμένους ὅτι ἡμῖς βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπως ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπούμενῳ, ὥσπερ οὗτος* (Λυσ. κατ' Ἀνδοκ. §. 32).

§. 67. Ἐφέ. λέξις ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας σύνταξιν τοῦ ἀπαρεμφάτου· *Ἀλέξανδρος ἔφασκεν εἶναι Διὸς υἱός*. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἐδέορτο αὐτοῦ εἶναι προθύμον. — *ἔξεστί μοι γενέσθαι εὐδαίμονι*. — *Δημοσθένει σεμνύνεται τῷ γραφεῖς ἀποφυσεῖν, κτλ.* διότι τὸ προτασσόμενον ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἐφέλκει καὶ συσχηματίζει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον (ἴδε σ. 94, §. 14 καὶ ἀνωτέρω §. 37). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· *Θαρῶν γοῦν ὧδε κάλλιον Θαρεῖ* (Εὐρ. Ὅρ. 779) = κάλλιον τὸ θανεῖν σε ὧδε.

§. 68. Καὶ ἐπὶ τούτων μὲν φαίνονται δύο κῶλα τοῦ λόγου, εἴτε καθ' ὅλου (§. 41—45), εἴτε κατὰ μέρος (§. 64), ἐνούμενα διὰ τῆς ἐφέλξεως. Ἀλλ' ἡ δύναμις αὐτῆς ἐκτείνεται καὶ εἰς λόγον ἐξ ἑνὸς μόνου κώλου συγκείμενον. Γίνεται δὲ τοῦτο μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι, γίγνεσθαι, καλεῖσθαι, ὅταν ἐφελκόμενα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου τίθωνται μᾶλλον κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ἡ κοινὴ χρῆσις ἀπαιτεῖ· τὸ μῆκος τοῦ ὀρύγματος ἐπὶ τὰς ἀδίοι εἰσι (Ἡρ.). — αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλέετο (Ἡρ. Β', 15). — Χάριτες δ' ὁμοίως κέκληται γόος, (Αἰσχ. Χ. 818) = ὁ γόος κέκληται Χάριτες.

§. 69. Καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων περιστάσεων παρατηρεῖται ἡ δύναμις τῆς ἐφέλξεως, αἵτινες ὅμως δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν γενικὴν ταύτην περίστασιν· Ὅπου καὶ ὁσάκις ἡ δύναμις τοῦ ἡγουμένου ὑπερισχύουσα ἐφέλκει πρὸς ἑαυτὸ καὶ συσχηματίζει κατὰ τὸ ἐπόμενον, ἢ ἀντιστρόφως τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἡ δύναμις τοῦ ἐπομένου πρὸς τὸ ἡγούμενον, καὶ οὕτω μεταβάλλεται ἡ φυσικωτέρα τοῦ λόγου πλοκή, ὑπάρχει ἑλξίς ἢ ἐφέλξις, τείνουσα εἰς τὸ καταστῆσαι τὸν λόγον μᾶλλον συντεταμένον καὶ ἀπληρτισμένον, δεικνύουσα καὶ διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τὴν ἐν ταῖς ἐννοίαις ὑπάρχουσαν ἐνότητα.

§. 70. Τοῦ ιδιώματος ἡ σχήματος τούτου παρὰ τοῖς Ἕλλησι γραμματικοῖς ὄνομα γενικὸν δὲν εὑρίσκεται, διαφόρως ἀποκαλοῦσι τὰς κατὰ μέρος περιστάσεις αὐτοῦ, ἐμοὶ τοῦλάχιστον δὲν εἶναι γνωστὸν. Ὑπάρχει ἡ λέξις ὑπαλλαγή, σχῆμα δηλοῦσα ἐν ᾧ τὸ ἐπίθετον, ἀντὶ νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ κύριον καὶ κατάλληλον οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς ἄλλο ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτώμενον, οἷον κυνὸς λακαίνης ὡς τινος εὔρινος βάσις (Σ. Αἴ. 8), ἐν ᾧ κυρίως οὐχὶ ἡ βάσις ἦτοι πορεία, ἀλλὰ ἡ κύων ἐστὶν εὔρινος, ἦτοι εὐόσφρητος· οὕτω καὶ λευκοπύχης κτύπους χεροῖν (Εὐρ. Φ. 1360), ἐν ᾧ κυρίως αἱ χεῖρές εἰσι λευκοπήχεις, κτλ' τοιοῦτον καὶ τὸ (Ἄρφ. Εἰρ. 155) χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίων = χρυσοχαλίνων ψαλίων πάταγον, καίτοι ἀντιλέγοντος τοῦ Βοθίου (Bothe). Ἀλλὰ, ὡς ἕκαστος βλέπει, τὸ ὄνομα τοῦτο ἤθελε περιλάβει μόνον μέρος τῆς εὐρυτέρας ἐφέλξεως. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι ὀνομάζουσι τὸ σχῆμα τοῦτο attractionem, ἑλξίς, ἐφέλξις ἢ ἐφέλκυσις, κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμαν. Εἰσὶ δὲ τῶν νεωτέρων καὶ φιλόλογοι, ὡς ὁ Κρύγερος, οἵτινες, εἰς τὴν ἀφομοιωματικὴν δύναμιν τούτου ἀποβλέποντες, προτιμῶσι τὸ ὄνομα ἀφομοίωσις (as-

similatio) ἢ πρόληψις (anticipatio), πάντα ἀνοίκειον καὶ ἀνάρμοστον εὐρίσκοντες τὸ πρῶτον.

§. 71. Ἐστω δὲ τὸ ὄνομα ὁποιοῦνδήποτε, ὑπὸ τὸ ἰδίωμα τοῦτο πρέπει νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ μετάθεσις τῶν λέξεων, τὴν ὁποίαν ἰδιαίτερον σχῆμα ὀρίζει ὁ Βουττμᾶνος. Ἐστὶ δὲ μετάθεσις ἢ ἐκ τῆς οἰκείας εἰς ἄλλην θέσιν μετατόπισίς τινος λέξεως, γινομένη διὰ πολλοὺς λόγους· παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούση (Ὀδ. Ε, 155).— αἰσχύνων πόλιν τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.— ἐν ἄλλοτε ἄλλη=ἄλλοτε ἐν ἄλλῃ.

§. 72. Εἰς τὴν μετάθεσιν ἀνάγεται καὶ τὸ Ὑπερβατὸν Σχῆμα λεγόμενον, verbi transgressio παρὰ Ῥωμαίους, ὅπερ δύο λέξεις εἰς μίαν ἔννοιαν ἀνηκούσας διαχωρίζει διὰ μεσολαβήσεως ἄλλων λέξεων· ἀλλ' ἀπερύκοι καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων φάτιν (Σ. Αἴ. 187), ἔνθα τὸ κακὰν χωρίζεται ἐκ τοῦ φάτιν εἰς ὃ ἀνήκει. — καὶ προσαναγκαστέον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἠθους ἐμποιεῖν τοῖς ποιήμασιν (Πλ. Πολιτ. Γ', 401).— ἀξιώ μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι (Δ. Φ. Γ', 6').— σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν; (Εὐρ. Κύκλ. 121) Παράδοξον δὲ ὑπερβατὸν προθέσεων εὐρίσκει ὁ Βουττμᾶνος ἐν τῷ (Σ. Φ. 668) ἐξεπεύξασθαι ἀντὶ ἐπεξεύσασθαι=ἐπὶ τινι εὐξασθαι, ὅπερ ἀνύπαρκτον.

§. 73. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἀνάγουσι καὶ τὰ ἐπόμενα· λέγοντι δ' ἐν καὶ θαλάσση (Πίνδ. Ὀλ. Β', 28)=καὶ ἐν θαλάσση.— ἠὲ δ' ἔχοντες σοφοὶ καὶ πολῖταις ἔδοξαν ἔμμεν (Πίνδ. Ὀλ. Ε', 16)=καὶ σοφοὶ ἔδοξαν εἶναι.— ἐξηγησάμενος πᾶσαν καὶ ἐπιδέξας τὴν Ἑλλάδα τοῖσι Πέρσησι (Ἡρ. Γ', 135). — ἤξειν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπου ἄνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμείνονα (Ξ. Κ. II. 5', δ', 8).— οἶμαι οὖν πολὺ ἂν τὴν κατασκευὴν μοι λαμπροτέραν φανῆται (Ξ. Συμπ. Α', 4).

§. 74. Ὡς δὲ τὰ ὅμοια ἢ καὶ τὰ ἀντίθετα ἀναδεικνύονται καλλιώτερον ἀλλήλοις παρακείμενα· ποικίλη ποικίλους (Πλ.).— τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.— παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούση, κτλ' οὕτω διὰ τοῦ ὑπερβατοῦ χωριζομένη ἢ λέξις ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως ἐλκύει μᾶλλον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου πρὸς τὴν δι' αὐτῆς παρισταμένην ἔννοιαν.

§. 75. Πολλάκις μὲν καὶ ἡ μετάθεσις καὶ τὸ ὑπερβατὸν φέρουσιν εὐφωνίαν, καὶ ἐξαίρουσιν, ὡς εἶπομεν, τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ καὶ δυσκολίαν φέρουσιν ἄλλοτε διὰ τὸν χωρισμὸν τῶν οἰκείων καὶ τὴν μετατόπισιν· ἔχεις πάλαι ὧν ἐπεθύμεις (Θεόκρ. Ι, 17)=ἔχεις ὧν ἐπεθύ-

μεις πάλαι. Πρὸς τοῦτο παραβάλλουσι τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (*Νεφ.* 1315) οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὐρήσειν ὅπερ πάλαι ποτὲ ἐζήτει. —περὶ γὰρ τίτος ἂν μάλλον πολλάκις τις τὸν νοῦν ἔχων χαίροι λέγων καὶ ἀκούων; (*Πλ. Πολ. Β', 358*)=πολλάκις λέγων ἢ ἀκούων.

§. 76. Ὅτι τὸ ὑπερβατὸν φέρει δυσκολίαν πρὸ πολλοῦ παρετήρησεν ὁ συγγραφεὺς τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον Ῥητορικῆς (*Κεφ. λά*) «σαφῶς μὲν δηλώσομεν . . . ἀπὸ μὲν τῶν πραγμάτων, εἰ μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ δηλώμεν, ἀλλὰ τὰ πρῶτα πραχθέντα, ἢ πραττόμενα, ἢ πραχθησόμενα, πρῶτα λέγωμεν, τὰ δὲ λοιπὰ ἐφεξῆς τάττωμεν· ἀπὸ δὲ τῶν ὀνομάτων, εἰ μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ τιθῶμεν, ἀλλ' αἰεὶ τὰ ἐχόμενα ἐξῆς τάττωμεν.» Ἐνίοτε δὲ δι' αὐτοῦ ἀναγκάζονται πολλάκις νὰ ἐξηγήσωσι χωρία, ἄτοπον ἄλλως ἢ δύσκολόν τι παριστῶντα. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἠναγκάσθη ὁ Πλάτων νὰ προστρέξῃ ἵνα ὑπερασπίσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ Πρωταγόρου καταδικαζόμενον περιώνυμον χωρίον τοῦ Σιμωνίδου· ἄνδρα ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπὸν (*Ἱστορ. Ἑλλην. Ποιητ. κτλ.*).

§. 77. Διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ Χιαστὸν Σχημα λεγόμενον, καθ' ὃ δύο σχετικὰ κῶλα τοῦ ἐπομένου λόγου τίθενται κατὰ τάξιν ἐναντίαν τοῦ ἡγουμένου, ὥστε τὸ ἀντίθετον παράκειται εἰς τὸ ἀντίθετον· οὕτω, π. χ. εἰς τὸ τοῦ ποιητοῦ οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλλειν ἀνδρῶν ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων (*Ἰλ. Δ, 450*), οὔτε τὸ ὀλλύντων ἀναφέρεται εἰς τὸ προταχθὲν οἰμωγὴ, οὔτε τὸ ὀλλυμένων εἰς τὸ ἐπιταχθὲν εὐχολή· διότι ἡ μὲν οἰμωγὴ εἶναι τῶν ὀλλυμένων ἢ δὲ εὐχολὴ τῶν ὀλλύντων ὅθεν ἡ κανονικωτέρα πλοκὴ ἦτον ὀλλυμένων τε καὶ ὀλλύντων.

§. 78. Λέγεται δὲ χιαστὸν, διότι ἡ ἀληθὴς θέσις τῶν κῶλων παρίστανται διὰ τοῦ γράμματος Χι, σταυροειδῶς ἀναγινωσκομένων

οἰμωγὴ X εὐχολὴ
ὀλλύντων X ὀλλυμένων

Τὸ αὐτὸ δὲ καλεῖται καὶ χιασμὸς. Διάφορα τούτου παραδείγματα ἴδε παρ' Ἰσοκράτει, σημειούμενα ὑπὸ Κοραῆ (*Ἰσ. Β', 17. 43. 67. 293*).

§. 79. Ὡσαύτως διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ λεγόμενον Πρωθύστερον Σχημα. Καλεῖται δὲ οὕτως ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκὴ, καθ' ἣν προτάσσεται εἰς τὸν λόγον τὸ φύσει ὕστερον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ φύσει πρότερον· ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι (*Ἰλ. Ι, 97*).—ὡς σὺ μὲν κλύης, ἐγὼ δὲ φράζω (*Σ. Φ. 25*).—οἰκτρότατα θοιρά-

ματα καὶ σφάγια γενναίων τέκνων (Εὐρ. Ὀρ. 812). Οὕτως ἐκλαμ-
βάνουσι καὶ τὸ (Εὐρ. Φ. 21) ὁ δ' ἡδονῇ δούς εἷς τε βακχεῖον πε-
σών=κάτοινος ἔδωκεν (ἑαυτὸν) τῇ ἡδονῇ.

§. 80. Τοιαῦται καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ἐ, 10) τὴν Ἐρεχθέως γε-
τροφὴν καὶ γένεσιν, κατὰ μίμησιν τοῦ δημοτικοῦ Ἀθήνη θρέψε, τέ-
κε δὲ ζεῖδωρος Ἄρουρα (Ἰλ. Β 547, Ἴδε καὶ Ὀδ. Μ. 134).—ἐμ-
πιεῖν καὶ φαγεῖν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ἀ, 1). — πιόρτα ἢ φαγόρτα (Πλ.
Πρωτ. 314), καίτοι προηγηθέντος σιτία καὶ ποτὰ πριάμενον. Εἰς
τοῦτο τὸ σχῆμα ἀνάγει ὁ Κρύγερος καὶ τὸ (Θ. Η, 88) καὶ ὁ μὲν ἄ-
ρας εὐθὺ τῆς Φασήλιδος καὶ Καῦνου ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο·
διότι βέβαια ἡ Καῦνος προηγείται τῆς Φασήλιδος τῷ πρὸς ἀνατολὰς
βαίνοντι· τούναντίον δὲ ἐν τῷ (Θ. Η, 108) ἀπὸ τῆς Καῦνου καὶ
Φασήλιδος εἰς τὴν Σάμον.

§. 81. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἔστι σημειῶσαι ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀ-
ναγκάσῃ τὸν νοῦν νὰ προτάξῃ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο, νὰ θεωρήσῃ τὸ δέν-
δρον ἐκ τῆς ῥίζης ἢ ἐκ τῆς κορυφῆς, τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γεννήσεως
ἢ ἐκ τῆς τελευτῆς. Διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰς τὸ (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 22) τυ-
κτερεῦσαι καὶ δειπνῆσαι καὶ βιοτεύειν εἶναι ἀνάγκη νὰ προταχθῇ
τὸ δειπνῆσαι, ὡς πολλοῖς ἔδοξεν.

Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.

§. 28. Ἀρακόλουθον καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ ἥτις,
ἐκτρεπομένη τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἀκριβοῦς εἰρμού τῆς ἀρχισθείσης
σειρᾶς, ἐκφέρει τὸ τέλος διάφορον παρὰ τὴν ἀρχήν. Ἀρακόλουθον
εἶναι παρ' ἡμῖν, μεταξὺ ἄλλων, τὸ ἐγὼ διὰ ταῦτα δέν με μέλει·
διότι ἀρχίσα· ὁ λόγος διὰ τοῦ ἐγὼ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ
καταλλήλου ῥήματος, δὲν φροντίζω ἢ τοιούτου τινός, μεταβάλλεται
ἀκολούθως, ὡς εἰ, ἀντὶ ἐγὼ, ὑπῆρχεν ἐμέ.

§. 83. Τὸ ἀρακόλουθον εἶναι· τὸ ἀντίστροφον τῆς ἐφέλξεως· διό-
τι, ἐν ᾧ αὕτη τείνει νὰ συγχωνεύσῃ τὰ δύο εἰς ἓν, τρέπουσα, π. χ.
τὸ ὄργας ἄφες, ἄς ἔχεις, εἰς τὸ ἄς ἔχεις ὄργας ἄφες, ἐκεῖνο χωρί-
ζει τὸ ἓν εἰς δύο. Οὕτως εἰς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἀποβλέψας πρὸς τοῦ-
τον τὸν στόλον ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι (Ν. Γ', 686), ἡ μία ἔν-
νοια τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἐκφέρῃ ὁ λόγος, κατὰ σειρὰν ὁμαλήν· ἀ-
ποβλέψαντί μοι ἔδοξεν ἢ ἀποβλέψας ἠγησάμην, κτλ, χωρίζεται διὰ

τοῦ ἀνακολούθου εἰς δύο· 1. ἀποβλέψας, κτλ· 2. ἔδοξέ μοι, κτλ.

§. 84. Ἐπίσης ἐκτεταμένη καὶ ποικίλη εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἀνακολούθου ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει, ὡς ἡ τῆς ἐφέλξεως, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους γινομένων ἀμφοτέρων, ἰδιαιτέρων πονημάτων καὶ περὶ τούτου γραφέντων.

§. 85. Καὶ πρῶτον μὲν γίνεται τὸ ἀνακόλουθον ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει ὅταν, ἀρχίζων ὁ λόγος δι' ὀνομαστικῆς, ἀντὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ κατάλληλον ῥῆμα εἰς ὃ ἔπρεπε ν' ἀποδοθῆ, τρέπηται εἰς ἀλλοίαν σειρὰν, ὡς εἰ ὑπῆρχε δοτική, καθάπερ εἶναι τὸ ἀνωτέρω χωρίον τοῦ Πλάτωνος (§. 83), τὸ τοῦ Ξενοφῶντος βουλόμενος (ὁ Κύρος) κατάσκοπός τινα πέμψαι, ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι ὁ Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τούτο (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 31), καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

§. 86. Εἰς τὸ τοιοῦτον ἀνακόλουθον ἀνάγονται ἐν μέρει καὶ αἱ ἀπόλυτοι ὀνομαστικαί· διότι καὶ ἐν αὐταῖς ἀρχόμενος ὁ συγγραφεὺς τοῦ λόγου δι' ὀνομαστικῆς καὶ προβαίνων μέχρι τινὸς κατ' αὐτὸν τὸν εἰρμόν, παραιτῶν αὐτὸν μετέπειτα, λαμβάνει ἄλλον, δι' οὗ, γραμματικῆς ἀκταλληλίας γινομένης, ἡ ὀνομαστικὴ μένει ἄνευ ῥήματος, ἐκκρεμῆς καὶ ὄντως ἀπόλυτος· μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος, ἐν τῷδ' ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν (Εὐρ. Φ. 290).

§. 87. Δεύτερον δὲ γίνεται τὸ ἀνακόλουθον, τρεπομένου τοῦ κώλου ἀντιθέτως, ἢ ἐν τῷ προηγουμένῳ, ἀρχίζοντος δηλ. τοῦ λόγου διὰ δοτικῆς καὶ τελευτῶντος εἰς ὀνομαστικὴν· καὶ τοῖς Συρακουσίοις κατάπληξις οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, . . . ὀρώντες, κτλ, (Θ. Ζ', 42). Ὡς δὲ τὸ ἀνωτέρω εἶναι=βουλομένῳ τῷ Κύρῳ ἔδοξε, κτλ, οὕτω τοῦτο εἶναι=οἱ Συρακούσιοι κατεπλάγησαν ὄρωντες. Προῆλθε λοιπὸν ἐν τούτοις τὸ ἀνακόλουθον ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν συντάξεως (Ἴδε καὶ Θ. Γ', 36. Γ', 24. 61. Ζ', 42. 70).

§. 88. Διὰ τῆς κατ' ἔννοιαν ἤτοι διὰ τῆς κατὰ τὸ ροούμενον ἢ σημαινόμενον συντάξεως γεννᾶται τὸ ἀνακόλουθον καὶ ἐν τῷ τὰ περὶ Πύλον ὑπ' ἀμφοτέρων κατὰ κράτος ἐπολειεῖτο· Ἀθηναῖοι μὲν δυοῖν νεοῖν ἐναντίαι ἀεὶ τὴν νῆσον παραπλέοντας τῆς ἡμέρας, Πελοποννήσιοι δ' ἐν τῇ ἠπείρῳ στρατοπεδευόμενοι καὶ προσβολὰς ποιούμενοι τῷ τείχει (Θ. Δ', 23), ὡς εἰ προῦπῆρχεν ἀμφοτέροι ἐπολέμουν· οἱ μὲν . . . οἱ δέ . . . κτλ. (Ἴδε καὶ Θ. Ε', 70. Ἡρ. Η', 74).

§. 89. Ἀνακόλουθος εἶναι βέβαια καὶ ἡ πλοκὴ ἐπὶ τῶν παραβο-

λικῶν λόγων, ὅταν τὸ ῥῆμα, ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ κύριον κῶ-
λον, διὰ τῆς ἑλξεως φέρηται πρὸς τὸ διὰ τοῦ ὡσπερ ἀρχόμενον·
ὅσοι ὡσπερ καὶ ἡμεῖς ὑπ' Ἀθηναίων ἐπιβουλευόμεθα (Θ. Α', 82).—
ἦν οἱ ἡγεμόνες, ὡσπερ νῦν ὑμεῖς διαγνώμας ποιήσησθε (Θ. Γ', 67).
Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συγκρίσεων· ἤπερ (τύχη) αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡ-
μῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα (Δ. Φ. Α', ἔ).

§. 90. Καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους γίνεται τὸ ἀνακόλου-
θον, εἴτε ῥήματος τιθεμένου ὅπου ἔπρεπε, κατὰ τὰ προηγούμενα, νὰ
ῆναι μετοχή, εἴτε διὰ πολλῶν παρενθέσεων δεακοπτομένου τοῦ λόγου
καὶ οἶον λησμονουμένης τῆς πρώην σειρᾶς, κτλ' ὥστε, ὡς ὅπουδή-
ποτε τὸ ἐπόμενον ἐνεργοῦν εἰς τὸ ἡγούμενον συμμεταβάλλει αὐτὸ
κατὰ τι ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον εἰς τὸ ἐπόμενον, ἐπικρατεῖ ἔ-
μφελξις, οὕτως ὑπάρχει ἀνακολουθία λόγου καὶ ἀνακόλουθον σχῆμα
ἢ ἰδιώμα ὅπου τὸ τέλος δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

§. 91. Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτου, ὀλίγα βέβαια ἐκ τῶν πολλῶν
καὶ παμπόλλων ἃ ῆν δυνατὸν εἰπεῖν, ἱκανὰ δὲ εἰς νύξιν πρὸς περαι-
τέρω ἔρευναν. Ἄλλων πληρέστερα πονήματα θέλουσι πραγματευθῆ τὸ
θέμα τοῦτο τελειότερον, ἐξακριβοῦντα τὴν γένεσιν, τὴν ἀνάγκην, τὴν
χρῆσιν, τὴν διαίρεσιν τῶν σχημάτων καὶ ἰδιωμάτων, τὴν ἀναγωγὴν
αὐτῶν εἰς γένη καὶ εἶδη, τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλῶν σχημάτων πολ-
λάκις σύμπτωσιν, τὴν διάκρισιν τῶν ῥητορικῶν καὶ συντακτικῶν
σχημάτων, τὸν σκοπὸν ἑκατέρων καὶ τὰ ὅμοια.

§. 92. Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἐξέτασις καὶ ἐξήγησις τῶν συντακτι-
κῶν σχημάτων βοηθεῖ μεγάλως εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν ποιητῶν καὶ
συγγραφέων, διὰ τοῦτο τοιοῦτον σύγγραμμα θέλει εἶναι ἀναντιρ-
ρήτως εὐπρόσδεκτον εἰς τοὺς περὶ τὴν ἑλληνικὴν σύνταξιν ἀσχολου-
μένους, τῆς ὁποίας μόνον τὰ στοιχεῖα πραγματεύεται τὸ παρὸν σχε-
διάσμα, καὶ τοῦτο ἄνευ ἀξιώσεων, ἀσμένως παραχωρουμένων εἰς τὴν
φιλοτιμίαν τῆς νέας γενεᾶς, ἣτις θέλει διαδεχθῆ τοὺς πρεσβυτέρους
ἡμᾶς ἐν τῷ βίῳ τε καὶ ἐν τοῖς γράμμασιν. Καὶ τὰ μὲν τῆς παλαιο-
τέρας γενεᾶς ἔργα διὰ τῶν προόδων τῆς νεωτέρας θέλουσι συγκαλυφθῆ
βέβαια ὑπὸ κρειττόνων ἄλλων, ὡς κρύπτονται οἱ ἀκατέργαστοι λί-
θοι ἐν τοῖς θεμελίοις τῶν οἰκοδομῶν, ἢ δὲ νεωτέρα, καὶ τὰς δυσχε-
ρείας καὶ τὰς ὀλίγας τότε ἐλπίδας τῆς ἀρχιοτέρας ἀναλογισθεῖσα,
θέλει κρίνει ὀρθότερον περὶ αὐτῆς, ἐὰν θέλῃ νὰ ῆναι δικαία·

ἔνν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φρονεῖν (Σ. Αἰ. 1125).

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ.

Σελ.

Πρὸς τοὺς Ἀναγνώστας. γ΄.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

Περὶ Συντάξεως καὶ Συντακτικοῦ, καὶ περὶ διαιρέσεως τοῦ παρόντος πονήματος ζ΄.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦ. Α΄.	Περὶ Λόγου. Ἀπλῆ Πρότασις.	4
— —	Σύμπτυξις τοῦ Συνδετικοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.	2
— —	Παράλειψις τοῦ Συνδετικοῦ	3
— —	Παράλειψις τοῦ Ὑποκειμένου.	4
— —	Παράλειψις τοῦ Κατηγορουμένου.—Παράλειψις ὀλοκλήρου Προτάσεως.—Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.	5
— —	Ἀντικείμενα τῆς Προτάσεως.	7
ΚΕΦ. Β΄.	Περὶ Ὀνομάτων. Τὰ ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα. —	—
— —	Συμφωνία τοῦ Ῥήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.	9
— —	Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.	10
ΚΕΦ. Γ΄.	Τὰ Ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί.	13
— —	Περὶ τῶν κατ' ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν	14
— —	Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.	16
— —	Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.—Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.—Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα Οὐσιαστικά.	17
— —	Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.	19
— —	Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.	20
— —	Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα	22
— —	Τὰ ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.—Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.	23
ΚΕΦ. Δ΄.	Περὶ Ἀντωνυμιῶν.—Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.	24
— —	Περὶ τῆς Ἀντωνυμίας Ἀὐτός.	26
— —	Ἡ Σύνθετος Ἀντωνυμία	28
— —	Ἡ Ἀλληλοπαθῆς Ἀντωνυμία ἀλλήλων.—Αἱ Κτητικαὶ Ἀντωνυμίαι	31
— —	Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.—Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία ὅδε.	33
— —	Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία οὗτος.	34
— —	Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία ἐκεῖνος.—Ἀναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.	35
— —	Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅς. Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅσις.	36
— —	Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία οἷος.	37
— —	Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅσος.—Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία ἡλίκος.—Ἡ Ἀόριστος Ἀντωνυμία τίς.	38
— —	Ἐρωτηματικαὶ Ἀντωνυμίαι	39
ΚΕΦ. Ε΄.	Περὶ Ἄρθρου.—Ἀρθρικὴ χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀπτικοῖς.	41
— —	Συγκεφαλαιωτικὴ δύναμις τοῦ ἄρθρου.	44
— —	Οὐσιαστικοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου.	45

ΚΕΦ. Ε΄.	Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου. — Θέσις τοῦ ἄρθρου.	46
— —	Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου	47
ΚΕΦ. ΣΤ΄.	Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν. — I. Ὁ Τόπος.	48
— —	A΄. Ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα. — Β΄. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα. — Γ΄. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμᾶται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα	49
— —	Δ΄. Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα. II. Ὁ Χρόνος.	50
— —	III. Τὸ ποιόν. IV. Τὸ ποσόν.	51
— —	V. Τὸ κατὰ τι. — VI. Τὸ αἷτιον	52
— —	VII. Τὸ ἤθ. κόν αἷτιον.	54
ΚΕΦ. Ζ΄.	Περὶ Ῥημάτων. — Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινῶν ἄλλων οἶον ἰσοδυνάμων. — Τὸ εἶναι κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν.	55
— —	Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.	56
ΚΕΦ. Η΄.	Διαιρέσεις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῤημάτων, ἐκτὸς τοῦ εἶναι.	58
— —	Σύνταξις τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.	59
ΚΕΦ. Θ΄.	Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων. — Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.	60
ΚΕΦ. Ι΄.	Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν. — Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.	62
— —	Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.	63
— —	Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα.	64
ΚΕΦ. ΙΑ΄.	Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν. — α. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.	66
— —	β. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα. — γ. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.	67
— —	δ. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα	68
ΚΕΦ. ΙΒ΄.	Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων. — Παθητικὰ Κύρια. 1. Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον	70
— —	2. Κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον	71
— —	Παθητικὰ Αὐτοπαθῆ.	72
ΚΕΦ. ΙΓ΄.	Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων. — α. Μέσα Ἀντανακλώμενα	73
— —	β. Μέσα Ἀλληλοπαθῆ.	75
— —	γ. Μέσα Διάμμεσα.	76
ΚΕΦ. ΙΔ΄.	Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.	77
ΚΕΦ. ΙΕ΄.	Περὶ Ἐγκλίσεων. — Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις. — Α΄. Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ. — 1. Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ	79
— —	2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	80
— —	3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	81
— —	Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	82
ΚΕΦ. ΙΣΤ΄.	Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει. Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.	83
— —	Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει. 1. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ὑποθέσεως.	84
— —	2. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἀναφορᾶς.	85
— —	3. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου. 4. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.	86

ΚΕΦ. ΙΣΤ'. Β.	Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων	88
— —	Ἡ Εὐκτικὴ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.	89
ΚΕΦ. ΙΖ'.	Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.—Περὶ Ἀπαρεμφάτου.—Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ἐγκλισίς Ῥήματος. Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται.	91
— —	Τὸ Ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.	92
— —	Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.	94
— —	Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.—Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὄνομα.—Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.—Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ἀντικείμενον.	95
— —	Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμὸς.—Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὄνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.—Περὶ Ἄρθρου ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.	96
— —	Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.—Α'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον.	97
— —	Β'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.	98
ΚΕΦ. ΙΗ'.	Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν. Περὶ Μετοχῆς. Α'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.	99
— —	Β'. Ἡ Μετοχὴ κατηγορηματικῶς.	100
— —	Γ'. Ἡ Μετοχὴ παρενθετικῶς.	101
— —	Περὶ Ἀπολύτων Μετοχῶν.—Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.	102
— —	Ἡ Ἀπόλυτος Δοτική.—Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατική.	103
— —	Ἡ Ἀπόλυτος Ὄνομαστική.—Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν.	104
ΚΕΦ. ΙΘ'.	Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.—Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως.—Ὁ Ἐνεστώς.	105
— —	Ὁ Παρατατικός.	106
— —	Ὁ Παρακείμενος.—Ὁ Ὑπερσυντελικός.	107
— —	Ὁ Ἀόριστος.	108
— —	Ὁ Μέλλων.—Ὁ Περιφραστικὸς Μέλλων.—Ὁ Μετ' ὀλίγον μέλλων.	111
— —	Οἱ Χρόνοι τῶν ἄλλων Ἐγκλίσεων.	112
ΚΕΦ. Κ'.	Περὶ Ἐπιρρήματων καὶ Ἐπιφωνημάτων.—Περὶ Ἐπιρρήματων.	113
— —	Α'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα.	114
— —	Β'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς ἄλλων Ἐπιρρήματων προσδιοριστικά.	114
— —	Γ'. Τὰ ἐπιρρήματα ὡς τῶν ἐπιθέτων προσδιοριστικά. Δ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν Οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.	115
— —	Ε'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.—Περὶ Ἐπιφωνημάτων. Α'. Τὸ κλητικὸν ὦ.	116
— —	Β'. Τὰ Παθηματικὰ Ἐπιφωνήματα	118
ΚΕΦ. ΚΑ'.	Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.	120
ΚΕΦ. ΚΒ'.	Περὶ Προθέσεων.	128
— —	Προθέσεις Μονόπτωτοι. 1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.	129
— —	2. Ἡ Πρόθεσις ἀπό.	130
— —	3. Ἡ Πρόθεσις ἐξ ἢ ἐκ.	131
— —	4. Ἡ Πρόθεσις πρό. Β. Ἡ Πρόθεσις ἐν.	132

	Σελ.
ΚΕΦ. ΚΒ'. 6. Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἢ σὺν.	133
— — 7. Ἡ Πρόθεσις εἰς ἢ ἐς.	134
— — Προθέσεις Δίπτωτοι. 1. Ἡ Πρόθεσις ἀνά	135
— — 2. Ἡ Πρόθεσις διά.	136
— — 3. Ἡ Πρόθεσις κατά.	137
— — 4. Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.	138
— — Προθέσεις Τρίπτωτοι. 1. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.	139
— — 2. Ἡ Πρόθεσις περί.	140
— — 3. Ἡ Πρόθεσις ἐπί.	141
— — 4. Ἡ Πρόθεσις μετά.	142
— — 5. Ἡ Πρόθεσις παρά.	143
— — 6. Ἡ Πρόθεσις πρὸς.	144
— — 7. Ἡ Πρόθεσις ὑπό.	145
ΚΕΦ. ΚΓ'. Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυστήμων Μορίων.	148

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.	151
ΚΕΦ. Β'. Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.	152
ΚΕΦ. Γ'. Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.	157
ΚΕΦ. Δ'. Περὶ Λόγων Αντιθετικῶν.	159
ΚΕΦ. Ε'. Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.	162
ΚΕΦ. ΣΤ'. Περὶ Λόγων Τελικῶν.	163
ΚΕΦ. Ζ'. Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν.	166
ΚΕΦ. Η'. Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.	172
ΚΕΦ. Θ'. Περὶ Λόγων Χρονικῶν.	175
ΚΕΦ. Ι'. Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢτοι Λόγων Συνεπειᾶς.	178
ΚΕΦ. ΙΑ'. Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἢτοι Ἐκθετικῶν.	179
— — α'. Ἡ χρῆσις τῶν Ἐγκλίσεων.—β'. Ἡ χρῆσις τῶν χρόνων.	180
— — γ'. Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμ- φάτου καὶ μεταγῆς ἐκφερομένους λόγους.	181
— — δ'. Σχέσις τῶν διὰ τὸ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερομένων λόγων.	184
ΚΕΦ. ΙΒ'. Περὶ Λόγων ἐρωτηματικῶν.	187

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Σχημάτων. Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.	192
— — Β'. Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ Σύνταξις.	194
— — Γ'. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἢτοι Βοιωτικόν.	195
— — Δ'. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.—α'. Κατ' ὀνομαστικὴν. β'. Κατὰ γενικὴν.	196
— — γ'. Κατὰ δοτικὴν.—δ'. Κατ' αἰτιατικὴν	197
ΚΕΦ. Β'. Περὶ Ἰδιωμάτων. Α'. Περὶ Ἐλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπα- γομένων Σχημάτων.	198
— — Β'. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.	206
— — Γ'. Περὶ Ἐλέξεως ἢ Ἐφέξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομέ- νων Σχημάτων.	208
— — Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.	220

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ.

○○○○○○○○○○

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Α.			Ἄρτι, σημασίαι αὐτῆς.	129.	5
Αἰτιολογικὰ μόρια. . .	162	2	Ἄντιθετικοὶ λόγοι τί		
» ἐκλαμβανόμενα καὶ χρονικῶς. . .	—	3	καλοῦνται; 159. διὰ τίνων μορίων ἐκφέρονται; 160.	3	3
Αἰτιολογικοὶ λόγοι τί καλοῦνται, καὶ διὰ τίνων μορίων ἐκφέρονται	—	1	Ἄντικείμενα Προτάσεως	7.	28
Αἴτιον ποιητικὸν ἐπίτων παθητικῶν ῥημάτων. . .	52.	23	Ἄντωνυμιῶν χρῆσις . .	24.	1
Αἴτιον προτρεπτικὸν. . .	53.	24	Ἄδριστος, χρῆσις αὐτοῦ.	108.	9
» ὀργανικὸν . . .	—	25	» ὑποτακτικῆς.	112.	24
» τελικὸν . . .	—	27	» ἀντὶ παρακ. καὶ ὑπερσ.	109.	14
» ἠθικὸν αἴτιον. . .	54.	28	Ἄδριστ. μετὰ τοῦ τί οὐ;	110.	17
Ἄλλά, ἀντιθετικὸς . .	161.	7	Ἄδριστου ἀνώμ. χρῆσις.	—	15
» μεταβατικὸς . .	—	10	» σύγκρισις πρὸς Παρατατικ.	108.	10
Ἄλληλοπαθῆς ἀντωνυμ.	31.	31		-11	
Ἄμφι, τρίπτωτος προθ	139.	41	Ἀπαρέμφατον τελικόν.	92.	7
Ἄν δυνητικὸς μετ' ὄρις. ὑποτακτ. εὐκτικῆς καὶ ἀπχρεμφάτου.	113.	26	Ἀπαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον ῥήματος. . .	91.	4
Ἄνά, μετ' αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς.	135.	23	Ἀπαρέμφατον ὡς ἐγκλίσις θεωρούμενον.	—	2
Ἄνακόλουθον σχῆμα	220.	82	Ἀπαρέμφατον ἔναρθρον.	96.	25
Ἄναφορικαὶ ἀντωνυμίαι	35.	51	Ἀπαρέμφατον ὡς ὄνομα.	95.	19
Ἄναφ. ἀντων. θέσις. . .	136.	56	Ἀπαρέμφατον ὡς προσδ.	96.	23
Ἄναφορικοὶ λόγοι τί καλοῦνται καὶ διὰ τίνων ἀντωνυμιῶν καὶ μορίων ἐκφέρονται	172.	1	Ἀπαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον καὶ κατηγορ.	96.	24
Ἄναφορικοὶ λόγοι προσθετικοὶ	173.	4	Ἀπαρεμφάτου ὑποκείμενον ἐπὶ ταῦτοπροσ.	92.	8
Ἄναφορικοὶ λόγοι προσδιοριστικοὶ.	—	5	Ἀπαρεμφάτου ὑποκείμενον ἐπὶ ἕτεροπροσ.	93.	10
Ἄνεπτυγμένη πρότασις τί ἐστὶ	2.	8	Ἀπαρεμφάτου ἀντικείμ. καὶ κατηγορ.	95.	18
			» καὶ προσδιορισμοί . .	94.	13
			Ἀπλή πρότασις τί καλεῖται	1.	3
			Ἀπό, σημασίαι αὐτῆς.	130.	7
			Ἀπόλ. μετοχῆ, Γενική.	102.	14

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Ἀπόλ. μετοχή, Δοτική.	103.	19	Εἴτε-εἴτε, ἐπὶ διαζεύξ.	158.	4
» » Αἰτιατ.	—	21	Εἴτ' οὖν-εἴτ' οὖν . . .	—	—
» » Ὄνομας.	104.	24	Εἰδικοὶ λόγοι ἢ ἐκθετι-		
Ἀποσιώπησις τί ἐστὶ .	200.	6	κοὶ τί καλοῦνται καὶ διὰ		
Ἀποφατικὰ μόρια . . .	120.	1	τίνων μορίων ἐκφέροντ.	179.	1
Ἀπροσώπων σύνταξις.	97.	28	Εἰδικῶν λόγων χρῆσις		
Ἄρθρον ἐπὶ ἀντικειμέ-		-34	ὡς πρὸς τὰς ἐγκλίσεις.	180.	3
νου καὶ κατηγορουμένου	46.	17	Εἰδικῶν λόγων χρῆσις		
Ἄρθρου χρῆσις παρ' Ἀτ-			δι' Ἀπαρ. καὶ Μετ. εἰδ.	181.	5
τικοῖς.	41.	4	Εἰδικῶν λόγων χρῆσις		
Ἄρθρου ἀντων. χρῆσις	—	1	διὰ τοῦ ὡς ἢ ὅτι ἐκφερ.	184.	14
» συγκεφαλαιω-			Εἶναι συνδετ. σύνταξις.	55.	3
τική δύναμις	44.	12	» περιγραφικ. ἔκφ.	56.	6
Ἄρθρου παράλειψις . .	47.	20	» ὑπαρκτικοῦ σύντ.	—	10
» οὐσ. δύναμις .	45.	16	» προσδιορισμός .	57.	13
» θέσις	46.	18	» χαρακτηριστικά.	—	14
Ἄντος, σημασία καὶ συν-			» δοτικὴ προσωπ.	—	12
δυναμὸς μετὰ ὀνομά-			Εἶς ἢ ἕξ σημασίαι. . .	134.	17
των, ἀντωνυμιῶν, κτλ.	26.	10	Ἐκ ἢ ἕξ σημασίαι. . .	131.	9
Ἄντος ἔφα, τὸ τοῦ Πυθαγ.	—	11	Ἐκεῖνος δεικτικὴ ἀντων.	35.	48
			Ἐκεῖνος — οὗτος ἐπὶ δύο		
Β.			προηγούμενων.	—	49
Βραχυλογία τί ἐστὶ .	200.	10	Ἐλειψις τί ἐστὶ . . .	198.	2
			Ἐλις ἢ ἔφελξις τί ἐστὶ,		
Γ.			ἐπὶ τίνων λόγων καὶ		
Γάρ, αἰτιολογικός . . .	163.	4	πῶς γίνεται, κτλ. . .	208.	37
			Ἐρ μετὰ δοτικῆς . . .	132.	13
Δ.			Ἐρεστὸς Ὀριστικῆς . .	105.	2
Δέ, συμπλεκτ. μεταβατ.	160.	5	» Ὑποτακτ. Εὐκτ.		
Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.	33.	42	» Πρὸς Ἀπαρέμφ.		
Διὰ, μετὰ Γεν. καὶ Αἰτ.	136.	26	» καὶ Μετοχῆς . .	112.	24
Διαζευκτικοὶ λόγοι τί			Ἐπί, τρίπτωτος πρό-		
καλοῦνται καὶ διὰ τίνων			θεσις	141.	50
μορίων ἐκφέρονται. .	157.	3	Ἐπιρρήματα ὡς καθ'		
Δυνητικὸς λόγος . . .	90.	30	αὐτὸ ἐπιρρήματα. . .	114.	2
			Προσδιοριστικά ἄλλων		
Ε.			ἐπιρρημάτων	114.	4
Ἐγκλίσις τί καλεῖται			Ἐπιρρήματα προδιορι-		
παρεμφ. καὶ ἀπαρέμφ.	79.	1	σικὰ ἐπιθέτων, οὐσιασ.	115.	6
Εἰ δὲ μή.	122.	13	Ἐπιρρήματα συντασσό-		
Εἰ μή	—	—	μενα μετὰ πτώσεων .	116.	9

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
ἀ Ἐπίθετα μετὰ Γενικῆς συντασσόμενα.	19.	24	Ἡ Συγκριτ. διασαφην.	159.	7
β. μετὰ Δοτικῆς . . .	20.	26	Ἡ—Ἡ, διαζευκτικῶς.	157.	2
Ἐπιφωρημάτων διαίρεσις	116.	10	Ἡθικὴ δοτικὴ τί ἐστι.	54.	28
Ἐπιφώρημα κλητικόν.	—	11	Ἡλίχος, ἀναφορ. ἀντ.	38.	64
Ἐπιφωρήματα παθηματικά	118.	17	Ἡτοι, θέσις αὐτοῦ . .	157.	3
Ἐρωτηματικά ἀντωνυμίας	39.	69			
Ἐρωτηματικοὶ λόγοι τί καλοῦνται καὶ πῶς ἐκφέρονται	187.	1	Ι.		
Ἐρώτησις ἀπλή . . .	—	5	Ἰδιώματα τί καλοῦνται.	198.	1
» Σύρθετος . . .	—	—	Ἴρα τελικὸς μεθ' ὑποτ.	164.	3
» Ἀπόλυτος καὶ εὐθεΐα.	—	6			
» Ἐξαρτωμένῃ καὶ π.λαγία	189.	11	Κ.		
» Ἀπόλ. καὶ εὐθεΐα διὰ τίνων ἀντων. καὶ ἐγκλίσεων ἐκφέρεται.	190.	15	Καί, συμπλεκτικός. . .	152.	3
Ἔστιν οἷ—ὄν—οἷς=τινές, τινῶν, τισί. . .	37.	57	» ἐναντ. ἐπιδοτικός.	—	4
Εὐκτική ἐν ἀπολ. λόγῳ	81.	10	Καὶ—καὶ χρῆσις . . .	153.	7
Εὐκτικὴ ἐν ἐξαρτήσει	84.	8	Καὶ περ, ἐναντιωματ.	161.	8
» ἐπὶ ὑποθέσεως . . .	—	10	Καί τι	154.	9
» ἀναφορᾶς . . .	85.	12	Καίτοι ἐναντιωματικός.	161.	8
» τέλους	86.	16	Κατὰ μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς	137.	30
Εὐκτ. ἐπιέρωτ. ἐν ἐξαρτ.	88.	22	Κατά τι (τὸ) πῶς ἐκφέρο.	52.	22
» ἐπὶ διηγηματικῶν			Κατηγοροῦμενον τί ἐστι.	1.	4
» λόγων.	89.	24	Κλιμακωτὸς λόγος τί ἐστι καὶ πῶς ἐκφέρετ.	155.	14
			Κοινοὶ προσδιορισμοί.	48.	1
			Κτητικαὶ ἀντωνυμίας.	31.	32
			Λ.		
			Λόγος τί ἐστι καὶ ποσαπλοῦς	1.	1.2
			Μ.		
			Μέλλον, χρῆσις αὐτοῦ.	111.	19
			» περιφραστικός . . .	—	21
			Μὲν—ἀλλὰ, ἐναντιωματ.	160.	2
			Μὲν—δὲ, ἀντιθετικός . .	—	3
			Μὲν—ὁμως	—	—
			Μέντοι—ὁμως.	161.	8
			Μετὰ, —γενικῆ αἰτιατικῆ καὶ δοτικῆ συντασσόμενη	142.	55
			Μετάθεσις τί ἐστι . .	218.	71
Ἡ διαζευκτικός. . .	157.	3			
Ἡ ἐπὶ σημασίας τοῦ εἰδημῆ	158.	6			

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
<i>Μετοχή ἐπιθετικῶς</i> . . .	99.	3	<i>Ὅς, ἀναφορικῆ ἀντων.</i>	36.	52
» <i>κατηγορηματικῶς</i> . . .	100.	7	<i>Ὅς=οἶος</i>	—	55
» <i>παρενθετικῶς</i> . . .	101.	11	<i>Ὅς ἀν=ὄστις</i>	—	54
<i>Μετ' ὀλίγων μέλλων</i> . . .	—	12	<i>Ὅσος ἀναφορικῆ ἀντων.</i>	38.	62
<i>Μή, κυρία αὐτοῦ χρῆσις</i> . . .	120.	1	<i>Ὅστις</i> » »	36.	53
<i>Μὴ ἀπαγορευτικόν</i> . . .	121.	8	<i>Ὅτι εἰδικόν τί διαφέρει</i>		
» <i>μεθ' ὀριστ. ἐπιέρωτ.</i>	—	6	τοῦ ὡς	185.	16
<i>Μὴ ἐν ἐξαρτήσει</i> . . .	122.	12	<i>Οὐ, κυρία αὐτοῦ χρῆσις</i>	120.	1
» <i>μεθ' ὑποτακτικ. ἐπὶ</i>			<i>Οὐ, μεθ' ὀριστ. ἐν ἀ-</i>		
<i>ὑποθέσ. καὶ χρόνου</i>	123.	14	<i>πολύτῳ λόγῳ</i> . . .	—	2
» <i>μετ' Ἀπαρεμφ. ἐνάρ-</i>			» <i>ἐν ἐξαρτήσει</i> . . .	121.	9
<i>θρως ἢ ἀνάρθρως</i> . . .	124.	18	» <i>μετὰ λόγ. χρονικῶν</i>	123.	15
» <i>μετὰ μετοχῆς</i> . . .	126.	25	» <i>ἐρωτημ. ἐξαρτωμ.</i>	—	16
<i>Μὴ ὅπως, πόθεν προῖκυψε</i>	159.	18	» <i>ἀναφορικῶν</i> . . .	123.	14
<i>Μὴ ὅτι, πόθεν προῖκυψε</i>	—	—	» <i>μετ' Ἀπαρεμφάτου</i>	125.	23
<i>Μηδὲ</i>	155.	13	» <i>μετὰ Μετοχῆς</i> . . .	126.	26
<i>Μήτε—μήτε</i>	154.	12	<i>Οὐ, ἀντὶ τοῦ μή</i> . . .	123.	17
<i>Μόρια τί καλοῦνται</i> . . .	149.	4	<i>Οὐδέ</i>	155.	13
			<i>Οὐ μὴν ἀλλὰ, ἐναντ.</i>	161.	9
			<i>Οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ</i>		
			<i>λόγου κλιμακωτοῦ</i> . . .	155.	14
Ο.			<i>Οὐχ ὅτως ἀλλὰ καὶ</i> . . .	—	16
<i>Ὅδε, δεικτ. ἀντωνυμία</i> . . .	33.	43	<i>Οὐχ ὅτι ἀλλὰ καὶ</i> . . .	156.	17
<i>Οἶος, ἀναφορικῆ</i>	37.	58	<i>Οὔτε οὔτε</i>	154.	12
<i>Οἶος, μετ' ἀπαρεμφάτου</i>	—	60	<i>Οὔτος, δεικτικῆ ἀντων.</i>	34.	45
<i>Οἶος=ἐπιτήδειος, καὶ</i>					
<i>Οἴοστε=ἰκανός, δυνατός</i>	—	61			
<i>Ὅμως, ἐναντιωματικῶς</i> . . .	161.	8			
<i>Ὅνόματα (τὰ) ὡς ὑποκείμενα</i>					
καὶ κατηγορουμ.	7.	2	Π.		
<i>Ὅνόματα ὡς προσδιορ.</i>	13.	1	<i>Παρά, τρίπτωτος πρόθ.</i>	143.	59
» <i>συντ. μετὰ Γενικῆς</i> . . .	17.	18	<i>Παραβολικοὶ λόγοι</i> . . .	174.	9
» » <i>μετὰ Δοτικῆς</i> . . .	22.	26	<i>Παραδιαζευκτικοὶ λόγ.</i>	158.	5
» » <i>μετὰ Αἰτιατ.</i>	—	30	<i>Παρακείμενος δριστικ.</i>	107.	—
» » <i>ὡς ἀντικείμεν.</i> . . .	23.	33	» <i>ὑποτακτ.</i>	112.	24
» » <i>Ἀριθμητικά</i> . . .	—	36	<i>Παράλειψις ἐπὶ τοῦ ἄρθρ.</i>	47.	20
<i>Ὅπως, ἐλικόν μεθ' ὑποτ.</i>	164.	3	<i>Παράλειψις συνδετικοῦ</i>	3.	11
» <i>τροπικόν</i>	87.	19	<i>Παράλειψις ὑποκειμένου</i>		
<i>Ὅπως ἀν μεθ' ὑποτακτ.</i>	165.	5	<i>κατηγορουμένου, καὶ δ-</i>		
<i>Ὅπως μὴ προτρεπτικόν</i> . . .	—	—	<i>λοκλήρου προτάσεως</i> . . .	5.	17
<i>Ὅριστικῆ ἔγκλισις καθ'</i>			<i>Παρατατικὸς χρόνος</i> . . .	106.	4
<i>ἑαυτήν</i>	79.	3	<i>Πᾶς, ἐνάρθρως</i>	44.	13
» <i>ἐν ἐξαρτήσει</i>	83.	2	<i>Περὶ, τρίπτωτος πρόθεσ.</i>	140.	45
			<i>Πηλίκος</i>	40.	74

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Π.λεορασμὸς τί ἐστὶ . . .	206.	28	Ῥήματα μεταβάλλοντα		
Π.λεορασμοῖκαθαροὶκαὶ			σημασ. καὶ σύντ.	65.	10
φαιρόμενοι	—	29	» Δίπλωτα μετὰ		
Ποιητικὸν αἴτιον τῶν			Αἰτιατ. καὶ Γεν.	66.	2
παθητικῶν ῥημάτων.	70.	2	» μετὰ Αἰτ. καὶ Δοτ.	67.	4
Ποικιλία τῶν διπτ. ῥημ.	69.	8	» μετὰ διπ. τῆς Αἰτ.	—	5
Ποιδὸν (τὸ) πῶς ἐκφέρειτ.	51.	14	» μετὰ Γεν. καὶ Δοτ.	68.	7
Ποῖος ἐρωτηματικῆ . .	40.	72	» Παθητικά . . .	70.	1
Ποιδὸν (τὸ) πῶς ἐκφέρειτ.	51.	16	» Παθητικὰ κύρια	—	3
Πόσος ἐρωτηματικῆ . .	40.	73	» Ἀντοπαθῆ . . .	72.	13
Πότερος	39.	71	» Μέσου Ἀνταρακλ.	73.	2
Πρό, μετὰ γενικῆς . .	132.	11	» Ἀλλ. ἡ. λοπαθῆ. .	75.	9
Προθέσεις ἐκ τοπικῶν			» Διάμεσα	76.	12
ἐπιρρημάτων	128.	1	» Ἄποθετικά . . .	77.	1
Προσδιορισμοὶ Πρ. τάσ.	5.	20	» Ἄπαιτ. ἀπαρρημφ.	91.	3
Προσδιορισμοὶ τί διαφέ-			» Ἀπρόσωπα . . .	97.	28
ρουσι τῶν κατηγορουμ.	14.	2	Ῥηματ. εἰς τὸς κατέος.	104.	25
Προσδιορισμοὶ τοῦ τίθ.	—	8			
» κατ' ἐπεξήγησιν	—	6	Σ.		
» διὰ πικρηνθετ.			Συμπερασματικοὶ λόγοι		
προτάσεων	16.	14	τί καλοῦνται καὶ πῶς		
» διὰ πλαγίων. . . .	17.	17	ἐκφέρονται.	178.	1
» ὀνομαστικοὶ καὶ			Σύμπτυξις συνδετικοῦ		
ἐπιρρηματικοί. . . .	13.	1	μετὰ τοῦ κατηγορουμ.	2.	6
Προσδ. προσδιορισμοῦ.	14.	4	Συμφωνία τοῦ ῥήματος		
Πρό, τρίπτωτος πρόθ.	144.	65	καὶ τοῦ ὑποκειμένου.	9.	10
Προστακτ. καθ' ἐκυτήν.	82.	14	Συμφωνία τοῦ κατηγορ.		
Προσωπικαὶ ἄντωνομῆαι.	24.	2	καὶ ὑποκειμένου . . .	9.	8
			Σύν, σημασίαι αὐτῆς .	133.	15
P.			Σύνθ. ποσαχῶς γίνεται	151.	4
Ῥήματα (τὰ) εἰς πόσας			Σύνθ. χρῆσις καὶ διαίρ.	148.	1
τάξεις διακροῦνται . .	55.	1	Συνδετικὸν τί σημαίνει.	1.	4
Ῥημάτ. διαίρ. καὶ σύν.	58.	—	Συνεπτυγμένα προτ.	2.	8
Ῥήματα ὀυδέτερα . . .	59.	6	Σύνθετος Ἀντωνομῆαι.	28.	19
» Ἑνεργητικά.	60.	1	Σύνθετος ἢ Σύνθ. Πρότ.	10.	15
» Ἀμετάβατα	—	2	Σύστοιγος σύνταξις. .	65.	11
» Μεταβατικά.	62.	4	Σφέτερος	31.	33
» Μοιόπλωτα μετὰ			Σχῆμα τί ἐστὶ	192.	1
Γενικῆς	62.	4	» κατὰ Σύνθεσιν.	—	4
» μετὰ Δοτικῆς.	63.	6	» Ἀπτικόν	194.	9
» μετ' Αἰτιατικῆς	64.	8	» Πινδαρικόν . . .	195.	13

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Σχῆμ. καθ' ὄλον καὶ μέρ.	196.	16	φορὰ ἐγκλίσεως ἐκ τῆς		
» Ἀναγκασιόδοτος.	200.	7	διαφ. σχέσ. τῆς ὑποθέσ.		
» Ἀσύμμετρον . . .	204.	23	πρὸς τὴν συνέπειαν .	169.	9
» Ἐν διὰ δυοῖν .	207.	34	ὑποκείμενον τῆς Προτ.		
» Ὑπερβατόν . . .	218.	72	τί σημαίνει	1.	4
» Χιαστόν	219.	78	ὑποκείμενον τί τίθεται		
			εἰς τὸν λόγον	7.	1
Τ.			ὑποτακτικὴ καθ' ἑαυτὴν	80.	5
Τὲ σύνδεσμος, μόνος .	153.	5	» ἐν ἐξαρτήσει .	84.	8
Τὲ τί διαφέρει τοῦ καί.	—	6	» ἐπὶ ἀναφορᾶς.	85.	12
Τὲ—καί	154.	10	» ἐπὶ χρόνον . .	86.	14
Τὲ—τέ.	153.	8	» ἐπὶ τέλος . .	—	16
Τελικοί λόγοι	163.	1	» ἐπὶ ἐρωτήσεων	88.	22
Τέος ῥηματικῶν σύντ.	104.	25	» ἱστορ. χρόνου		
Τίς, ἀρίστος, ἀντωνυμ.	38.	66	ἡγουμένου . .	87.	18
Τίς=μέγας, ὡς κατηγ.	39.	67			
Τίς, ὡς ὑποκείμενον .	—	68	Φ.		
Τίς, ἐρωτηματικὴ . .	—	70	φόβου ἢ ὑποψίας ση-		
Τόπος (ὁ) ποσαχῶς θεω-			μαντικὰ ῥήματα . . .	88.	21
ρεῖται	49.	3			
Τὸς ῥηματικῶν σύνταξ.	104.	25	Χ.		
Τροπικοί λόγοι	87.	19	Χρονικοί λόγοι τί κα-		
Υ.			λοῦνται καὶ πῶς ἐκφ.	175.	1
Ὑπὲρ μετὰ Γενικῆς καὶ			Χρονικοί προσθ. λόγ.	—	2
Αἰτιατικῆς	138.	37	» προσδιοριστ.	—	3
Ὑπερσυντελικὸς ὀριστ.	107.	7	Χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλ.	112.	23
Ὑπὸ, τρίπτωτος πρόθ.	145.	70	Χρόνος (ὁ) πῶς ἐκφέρ.	50.	8
ὑποθετικοὶ λόγοι τί			Χρόνων ῥήματος ἐξήγ.	105.	1
καλοῦνται καὶ ποσα-					
χῶς θεωροῦνται . . .	166.	6	Ω.		
ὑποθετικῶν λόγων οἱ			Ὡς εἰδικόν τί διαφέρει		
χρόνοι πῶς ῥυθμίζονται	169.	8	τοῦ ὅτι	185.	16
ὑποθετικῶν λόγων δια-			Ὡς τελικόν	164.	3
			Ὡστε τελικόν	165.	6

100 700 700

1500
1050/0
25 10 202
2700

100 10000 8

1200

2400

o Epano...
o Epano...

~~o Epano...~~

~~o Epano...~~

~~o Epano...~~

69
8

3600
450
7000
13600
153000

o Epano...

Toto... 185000/69

Tour...

115000

100 1500 7

3400
0
0

100
100
45000/69
1200

